راج ترنگنی
کأشُر ترجمہ
دوٗیِم جلد
Sayool
جموں اینڈ کشمیر اکیڈمی آف آرٹ کلچر اینڈ لینگویجز سرینگر

راج ترنگنی

(کلہن سٕنزِ راج ترنگنی ہُنٛد کأشُر ترجمہٕ)

دۆیم جلد

ترجمہٕ کار

☆ ظفر مظفرؔ .... پوٚنٛژِم ترنگ

☆ سید رسول پونپُرؔ .... شێیمِ ترنگ

☆ ڈاکٹر مظفر احمد خان ...... سٔتمِ ترنگ

جموں اینڈ کشمیر اکیڈیمی آف آرٹ کلچر اینڈ لینگویجز

ب

ناشر: جموں اینڈ کشمیر اکیڈیمی اف آرٹ کلچر اینڈ لینگویجز

کتابہِ ہُندناو: کأشرراج ترنگنی

(کلھن سٕنٛزِ راج ترنگنی ہُند اصلی مسوٗدک کأشرروپ)

کتابت: محمد شفیع، طائر شمس الدین لولابی

قیمت: اکھ ہتھ ژتجی روپیہِ (۱۴۰)

چھاپ: میکاف پرنٹرس دہلی

ؤری: ۲۰۰۶ء

افسرِ طباعت: ناظم الدین

معاون: محمد امین

سرورق: غیور حسن

گوڈٕ کتھ

کلچرل اکیڈیمی چھے پَنٕنین ادبی، ثقافتی تہٕ تمدنی سرگرمین لرِ لوٚر اشاعتی پروگرامک سلسلہٕ بدستوٗر جاری تھأوِتھ تہٕ یہ سلسلہٕ روزِ انشاءاللہ بڑ وَنہہ کُن تہٕ چلوٗن۔ اَتھ تحت چھے اکیڈیمی پرٛتھ وٕرِی یہ کٔہ یا موضوعن پیٹھ لیکھنہٕ یوان کتابن ستہٕ ترجمہٕ کأری پوچھر دِنہٕ باپتھ بیٚین زبانن منٛز لیکھنہٕ آمژن توأریخی، تحقیقی تہٕ تنقیدی کتابن ہنٛدی ترجمہٕ تہٕ شایع کران۔

"راج ترنگنی" چھے تحقیق کارن ہنٛدی کنٛز سوأحد کتاب یَتھ پرٛأنِس ہنٛدوستأنی لٹریچرس منٛز توأریخ کِس عِلمس ستہٕ سرٛوٗن واٹھ چھُ۔ پزٕ رچھُ یہ زِ شأعرُسند آہنگ تہٕ امکی تقاضہٕ برابر قأیم تھأوِتھ تہٕ چھے یہ کتاب واریاہس حدس تام مُستند توأریخک درجہ تھاوان۔ امہِ کتابہِ ہنٛدِس مُصنف کلہن پنڈتس مُتعلق چھے یہ کتھ شبقہٕ زِنٛی چھُ "راج ترنگنی"، لیکھن وِزِ نیل مت پوٗرانہٕ علاو امہِ برٛونٛٹھ لیکھنہٕ آمتین کینٛژن توأریخی دستاویزن (یِم نہٕ وونی بدس چھِ) تہٕ آثارن پوٚرِ پأٹھی زول دِیُتمُت۔ یِمہِ کنٛز یہِ کتاب فقط کشیرِ ہُنٛدٕ یوت توأریخ کومہِ چھُنہٕ انان بلکہِ چھِ امکہِ مُطالعہٕ ستہٕ باقیٕ مُلکہِ توأریخکی تہٕ واریاہ گوشہِ برٛونٛہہ کُن یوان۔

"راج ترنگنی" ہنٛدِ کاشُر ترجمُک گوڈنیُک جلدیُس گوڈنکین ژورن ترنگن پٮ۪تھ مشتمل چھُ، آو پرُس شایع کرنہٕ تہٕ اَتھ میج کٲشرِ ہنٛد بن علمی تہٕ ادبی حلقن منٛز سو پذیرٲیی یمیُک یہِ حقدار اوس۔ اَسہِ اوس خیال زِ باقی ژورن ترنگن ہُنٛد ترجمہٕ کرواٲسی یکوٹہٕ دوٚیمِس جلدَس منٛز شایع۔ مگر امیُک آخری ترنگ یعنی "اِٹھم ترنگ" چھُ باڑو کنِہ برٛہمین تڑبن ترنگن برابر لہذا آو فیصلہٕ کرنہٕ زِ اِٹھمِہ ترنگُک ترجمہٕ کرواٲسی آینٛد ترٛیِمہِ جلدٕ رٕنگی شایع۔ وُنی کین چھُ تِہنٛد بن اَتھن منٛز پوٚنژمہِ، شیٚمہِ تہٕ سٔتی مہِ ترنگُک ترجمہٕ دوٚیمہِ جلدٕ کِس صوٗرتَس منٛز۔ اَسہِ چھےٚ وومید زِ یہِ جلد کرِ پرن والین خاص پاٹھی طٲلب علمن ہنٛزٕ علمی ضرورژ واریہس حدس تام پوٗر۔

آخرس پٮ۪تھ چھُس یہِ ییمِہ توارِیخی دستاویز کین سارِنی ترجمہٕ کار حضراتن ہُنٛد سو دِلہٕ شکریہ کران زِ تِہنٛز محنت کھرٕ رتھہِ تہٕ اَسہِ کھوٚت بوش۔ پننہِ پبلیکیشن سکشن کِس عملَس تہٕ کاتب حضراتن تہٕ چھُس مُبارک کران زِ یہِ اہم منصوٗبہٕ چھُ تِہنٛزٕ وپرُ خلوص کوشش وٚ سی انٛد واتنس تیار۔؟

ڈاکٹر رفیق مسعودی

سرینگر

۳۱ دسمبر ۲۰۰۶ء

ترجمہ کار: ظفر مظفر

پۄنژِم ترنگ

دۄن دِونہٕ ہِن (شِو تہٕ پاروتی) ہٕنٛز زٕلوٗگری نٔے رٲچھ، یِم پنٕنِس
عجیب کٕنٛی رس اندر ہم آہنگ رٔچھ پکان۔ تہٕ اَمِسٕنٛد تہٕ چھہِ آوازِ نٔے
تہٕ معنہٕ بیٚون لفظ ورتاوان۔ (شِو چھُ پاروتی کُن وَنان) "چانین
زُلفن چھُ سرپھن ہُنٛد ہیو (ناقابلِ بیان) حُسن۔ پانس کُن کرٕ نظر،
چانہِ ہٕٹہِ منٛزٕ چ آواز چھےٚ زنتہٕ نرکوکِلا (جاناور) ہٕنٛز لیوسہٕ (سرپھٕ ہٕنٛزٕ)
اُچھ فرحت چھےٚ بخشان، یُس پننہِ اُچھ سٕتی لوزان چھُ۔ (پاروتی چھےٚ
شِوس وَنان) "ژےٚ چھےٚ (پننین) تتہِ گنٛڈن ہٕنٛدِ پانتھ سرپھ
(ورتاونُک) شوق۔ پانس کُن ڈچھ، (سرپھٕ ہٕنٛزٕ) اُچھ، یُس پننہِ اُچھ
سٕتی لوزان چھُ، چھُ چانہِ ہَٹہِ منٛزٕ نیرَن وٲجنیو رنگہٕ زٕژرٕ و سٕتی فرحت
لبان زنتہٕ نرکُسکلہِ ہٕنٛز چھےٚ۔ (۱)

راژٕ اونتی ورمن

۶-۸۵۵ ——— ۸۸۳ء

ییٚلہِ راژٕ اونتی ورمن پننین دُشمنن (کنٹکا) ہٕنٛدی موٗل
پٕرٲٹِتھ شاہی تخت حاصل کوٚر، تمہِ دِژ نوو پننہٕ عظیم کامیوٗدٕ سی

نیکن ہندِ بن جسمن منز پرجوش خوشی ہند احساس (کنٹا کیتا)۔

(۲)

بادشاہ تہٕ وزیر دوشوے اَسی اکھ اکی ہندِ باپتھ (یکسان پاٹھی) حکُم دِنہٕ کِہ لحاظٕ آغیز تہٕ حکُم رٹنہٕ کِہ لحاظٕ نوکر۔

(۳)

ہرگاہ بادشاہ شکرگذار تہٕ نرم مزاج تہٕ وزیر مُخلص تہٕ کِبر رٕوس آسن، تیتھ ہیو رشتہٕ ہیکہِ باضے (یتہِ مَنز تمن ہند لو) دِرژرو کنہِ پایدار آسِتھ۔

(۴)

تختِ شاہی حاصل کرِتھ تہٕ اچھ شان وشوکت وُچھتھ تہٕ گووتہٕ الضافہٕ تہٕ دانائی وٲلیس رازس پتہِ مُشتھ بلکہِ سونٛچن پانس ستی۔

(۵)

"بادشاہن ہنز رکھیل/داشتہ لکشمی، یوسہٕ ینس ہُسی سٔنزن شانن بیٹھ (سوار) ڈالہٕ چھےٚ مارن، چھےٚ زبردس خاٹہ ہشن زخم دِوان تہٕ عالی ظرف لوکن تباہ کران۔"

(٦)

"تکیشازِ سویمیس مردس گوڈٕ عاشق چھےٚ گژھان، تسی چھےٚ (یقینن) آخرس مُصیبتس منز ترأوِتھ گژھان۔"

(۷)

"سو یوسہٕ آسمانہٕ کِہن ناپایدار دربارن (اپسراہن) ہنزِ صحبتہٕ اندر پلیمہٕ، کیتھ ہیکہِ اکس وٲحد مردس ستی تعلق تھاوِن واجنہٕ (وفادار زنہٕ) ہندی اطوار ہیچھتھ؟"

(۸)

"سو یوسہٕ شفقتہٕ لشہِ چھلتھ چھےٚ، چھینہ زانہہ تہٕ بادشہن پتہٕ پتہٕ

دژامٕژ، ییٚلہِ تمن بے سروسامان تہٕ نوکرو چاکرو روٚس بیٚیس عالمس کُن نیٖرٕن اوس، یوٚدوے تس وارِیاہ کالہٕ پیٹھہٕ (تمن ستی) شِنٛز تعلقات نہِ روٗدی مِتی آسنہٕ ہن۔"

(۹)

"یہ کِتھہٕ چھُ صحیح زِ یِمہٕ عالمہٕ گژھنہٕ وزِ اَسی نہٕ یِم بادشاہ تمہٕ سونٛکی، رسدٕ رکی، مولیٖن چیٖزن نہٕ باقے جاداد کی مالک، یُس تمو پننٮ۪ن خزانن اَنٛدر جمع اوس تھوومُت؟"

(۱۰)

"یہ کِتھہٕ چھُ سپدان زِ یِم بادشاہ (یِم تمن پتہٕ آیہ) سپدی نہٕ تمہِ وزِ شرمنٛدٕ تہٕ نہ سوٚنٛچکھ پننہِ پاٛکیزگی متعلق، ییٚلہِ تمو تمن بانن مٕنٛز کھیوٚو یِم تہنٛدٕ لو پیٖش رٕزو سپنہٕ کُن تراوی مِنٛزٕ اَسی؟"

(۱۱)

"سہ کُس چھُ یُس نہٕ اندیشہٕ محسوٗس کران آسہِ ییٚلہِ سہ گُذرِمتین بادشاہن ہنٛدین کلہٕ کھاپرِ ہوٚین ٹرٛین ٹرٛین چانٛدِ لوٗرِن پیٹھہ تہنٛدین ناون ہنٛدی لِشانہٕ وُچھان چھُ؟"

(۱۲)

"کُس آسہِ یُس تمن ناپاک تہٕ منحوٗس ہارن وُچھتھ خوش آسہِ گژھان، یِم (بادشاہ ہنٛدِ) ہٹہِ منٛزٕ تہنٛدِ مرنہٕ وزِ تِھچھ دِتھ کڈ تہٕ آسن آمتی؟"

(۱۳)

"کُس آسہِ یُس نہٕ پنُن دِل شرٛوکان آسہِ باسیومُت، ییٚلہِ سہ گُذرِمتین بادشاہن ہنٛدِس تتھہ گُہنس اَتھہٕ آسہِ لاگان، یُس تمو پننہِ بدنصیبی ہنٛدِ دُشنہِ اوٚش وانہِ موتچہِ لمہٕ منٛز اولؤدِ کرِتھ پتھ کُن تروومُت چھُ؟"

(۱۴)

"پنٛژھ دلوی چھےٚ ہمیشہِ ناپاک روزان، یوٚدوَے سو شُدر سَس ہِشر باگ آبس مَنٛز نہِ وسہِ۔ مگر ییٚلہِ سو قٲبِل قدر شخصن ہٕروٚشہ کنہِ نٔژن پان پیٚش چھےٚ کران، یِم پننہِ نادٲری کِنہِ توٚحفن ہندی حقدار چھہِ نہٕ تِھٕے پٲٹھۍ یِتھہِ پٲٹھۍ آہوتی باپتھ نارہ چھُہ، سو چھےٚ تِمَس رٕوسی کیٚنہہ ہِندی پٲٹھۍ پاک سپدان یُس پنُن پان نارس مَنٛز صاف چھےٚ کران۔"

(۱۵)

یہِ سوٗرے سوٗنچِتھ اَنٲوی رازن سون تہٕ باقے موٗلۍ چیز تہٕ یِم پہناوِ، کتھ بناوناوِنکھ پھیٚکھ، یُس پتہٕ تِمۍ پننیو اتھو کھشترِ، کنہِ برٛہمنن مَنٛز بٲگراو۔

(۱۶)

اَکی برٛہمنن ییٚلہِ تَس یہِ وِنہِ بجایہ زِ" سیٹھاہ رٕتٕ! اے رازہ!" خوش گژِھتھ لیٚچھ شہٕ نکی پٲٹھۍ وٕڈن "سیٹھاہ رٕتٕ! اے اونٛتین! رازہٕ سِنٛدِ دٔسی آیہ تَس واریاہ موچھِہ (زیادٕ) دِنہٕ۔

(۱۷)

دانا او نتی ورمنٛتن کوٚر پنُن سوٗرے خزانہٕ نِمارِاتھ۔ فقط تِہنٛزاوِ تمہِ شان وشوکتہٕ اَندرٕ (شٲہی) کارٕٹ تہٕ زنانہٕ چِھٕتر پیٹھ کُن بچاوِتھ۔

(۱۸)

اَمِس رازٕ سِنٛدِ باپتھ اوس نوٗرِ کِنہِ پنٔن شٲہی مرتبہٕ شنبالُن مشکل، تِکیازِ تِہنٛدیو بے شمار آشناو، یِمن لِنشہِ حدٕ رٕوٗس دولتھ اٲس، وانیو تَس سیٹھاہ آزار۔

(۱۹)

بٲغی سپدی مِتۍن باین کیٚو پترِ ہِن باین دیت تِمۍ لڑایہِ مَنٛز مسلسل

شکست تہٕ یِتھٕ کٔنی کرٕن پننی سلطنتھ پننیو حریفو لٔشہِ پاک۔

(۲۰)

تہٕ پتہٕ ییلہِ لوٗرٕ پاٹھی حکومتھ قایم کرٕن، پننین انگن آشناون تہٕ نوکرن چاکرن منز مایہ تہٕ شفقتہٕ سان سٲرٕے شاہی دولتھ بٲگرِتھ تمن اتھہ بر لوٗرمٕز۔

(۲۱)

پننِس خاندانس منز سیٹھاہ مایہ تہٕ محبت آسنہٕ کنہٕ، دِتی تمی پننِس وورٕ بٲیِس الِس بیٚیِس ماجہِ ہنٛد اوس) دانا شوٗرورمنس یوراج منٛزی وسیع اختیارات۔

(۲۲)

مُقدّس بُنیاد

تمی اشوٗرورمنن) دِژ کھڈویاہ تہٕ ہستی کرن کِھن اگر ہارن منظوٗری تہٕ شوٗرورمہ سوآمن (ولیشنو مندرس) تہٕ اکِس گوکلس دیتِن کِن۔

(۲۳)

تمی (اشوٗرورمنن)، یُس باکمال، روٗحانی عظمتہٕ وول تہٕ مقدس کامہن کیتھ اخلاصہٕ وول اوس، دِژ نیچیتسا (اگرہارس) منظوٗری تہٕ بٔبیہ کوٗرن اکھ مٔٹھ تعمیر، یُس روٗحانی عظمتک مسکن اوس۔

(۲۴)

یِتھے کٔنی کرنوو رازٕ منٛزی بٔبیو اکی بٲے سمرن تہٕ سمرسوآمن ناوِ کیشو ہنٛد بایتھ تشنٕز ژوگنہٕ صوٗرژ منٛز اکھ مندر تعمیر۔

(۲۵)

شوٗر سندِس اَکِس کَنِس بٲے سٔنٛد لوٗدو یوٗنچپولُومن دھیرِ تہٕ
ونٛتٕپاونان ٲسی، کَرِ ہمینن ناون پیٹھ مندر تعمیر تہٕ بنٛیہ دو بو
(باپتھرو) یم محاسب خانن ہنٛدی قٲیم مقام افسر (گنناپتی) ٲسی،
کرٕ یتھ بتراٰتہٕ پیٹھ ینہٕ پتہٕ یُن روٗحانی طاقت دیوانہٕ گی ہندِس
جامس اندرٕ نہٕ وٕرِ نفاوِتھ جسمانی طور ینتِ جاے شوِشٕنٛز ستھ
تھدِ مرتبہٕ چہٕ صوحُبتٕنٛز حاصل۔ (۲۶—۲۷)

مہوَدے ناوکی اَکی ناماور شخص، یُس شوٗرٕ سنٛد لوٗڈ ڈیڈی وان
اوس، کوٗر مہودے سوامن ناوک ویشنو تیرتھ وقف تہٕ امہٕ
منارٕ باپتھ لوٗ رٔاکرن والی سنٛد عہد (وباکتار) دِتین رامتا
ناوِ کسِ اَکِس دو ستادس، یُس گرٕ یمرکس علمس پیٹھ پننیو مٲہرانہٕ
کوٗششو کنی مشہوٗر اوس۔ (۲۸—۲۹)

راز ہندی مرتبہٕ والی وزیر پربھاکر ورمنن بناولو وپربھاکر
سوامن ناوک اکھ ویشنو مندر۔ (۳۰)

امہٕ منارٕ باپتھ نذر و نیازٕ کنہٕ موختہٕ دانہٕ رٔٹنتھ یم تَس
نِشِ تِمی ہندی گرِکی طوطن تہٕ تَس سینی بانٛے طوطو اَکی، کوٗرٕ ن
اکھ مشہوٗر طوطہٕ خانہٕ (اسکاولی؟) تعمیر۔ (۳۱)

وزیرٕ شوٗرن بخش عالمن راز دربارس شٕنٛز جاے دِتھ عزتھ
تہٕ علمک ذخیر، ییمیک بہاورو ٹہٕ اوس گوشت، واتنووٗن بیتہٕ
ینھ بتراٰتہٕ پیٹھ۔ (۳۲)

عالمن تہٕ فاضلن، یمن مال و دولتھ تہٕ تھدِ پایکی اعزازات عطا کرنہٕ
آیہِ، آسی دربارس منٛز بادشاہن شایان سوارین (ڈولین) منٛز لیوان۔

(۳۳)

مکتبن، سیوا مون تہٕ شاعر اندور دھن تہٕ زنا کرناوکیو بہلہ پایہ
شخصیژو ژآو اونتی ورمن سٕندِس دورِ حکومتس منٛز سیٹھاہ شۆہرتھ۔

(۳۴)

وزیر شوٗر سٕندِس سمن بلس منٛز اوس کرتامندرا ناوٕک گیوٚن وول
تہٕ شاعر ہمیشہِ پنٕنس آغس لسنہٕ یراد باوہٕ موکھہ یہ آریہ شلوک
لوزناوان۔

(۳۵)

"لۆہے چھ فائدٕ وانناونک وکھ، ییلہِ فطرتہٕ کنہِ ناپایدار خوش نصیبی
حاضر چھےٚ۔ فائدٕ وانناوُنس کتہِ ییہ ییلہِ موقہٕ اتکیاژِ بد بختی چھےٚ پرتھ وزِ
کلس پیٹھ آسان؟"

(۳۶)

داریاہ تعمیرات بناوناوِنکھ کورٕ اَمی (وزیرن) سرسوا ملکیشتر اجایہ
شوِ تہٕ تھیٚنز رانہِ پاروتی ہنٛدِس اعزازس منٛز ہمیشہِ قایم روزن وول
اکھ مندر استادِ۔

(۳۷)

پنٕنس محلہٕ خالص ہیوٚ شوٗیہ دار تہٕ شاندار سرلیشور مندر وقف
کرنہٕ پتہٕ ہیوٚ اَمی دانا وزیرن جوگین تہٕ بنیاسین ہنٛدِ باپتھ اکھ
سوٗرٕ مٹھہٕ۔

(۳۸)

کرٕم وژٕنت علاقس منٛز گرٕن نظر گذر تھاوٕنہٕ باپتھ قایم چوکی

(ڈھکا) شوٗر پوٗر ناوٗ کِس پانہ تعمیر کرہ منس نفیس قصبس مُنتقل۔

(۳۹)

شوٗرِ سِندی اُکی نیچوی رنن ورد ھنن بنو و سور لیشوری منرِ رکسِ حاطس نکھے بھوتیشور ناڈک اکھ شِو مندر تہ سوٗرِ مٹھس اندرِ بباکھ اکھ مٹھ۔

(۴۰)

شوٗرِ شہرِ آشنہ ہیمس کادیہ دلوی ناو اوس تہ لوہ پیدا آسی طورا کِہ تہ خاندانچ آس، کوٗرِ شُرِ لیشوری جایہ کادیہ دلوی سوارا ناوٗ سداشو شُند اکھ استھاپن تعمیر۔

(۴۱)

رازہ اوتی ورمن، یُس حسد لتشہ پاک اوس، کرِ ی پننین وزیرین وزیرِ شوٗرس تہ تہندِس نیچوِس مُستقل شاہی اختیارات عطا۔

(۴۲)

رازہ، یُس پننِس وزیرِ سندِ منشہ مطابق تتھہ پاٹھی پکان اوس زنتہ شہ تسندِ پاپتھ کاشہ دلیتا اوس، اوس پنن پان شِوٕ شُند پُزاری ظاہر کران، یوٗد وَے سہ پزِ نہ پاٹھی پننہ لوکچار پانہ پیٹھے وشنو شُند بھگت اوس۔

(۴۳)

مد شوے کشار ناوی جایہ، بیتہ مرن والین آخری مکتی حاصل چھے سپدان، تتہ و رازن اوٗنتی پوٗر لعینے لیلہ تفریحن ہنز جایہ ہنز بنیاد۔

(۴۴)

تختس پیٹھ بیہنہ بروٗنٹھ، تتھ جایہ اونتی سوامن ناوٕ وشنو استھاپن

تعمیر کرنہٕ پتہٕ، ینوٕ اَمی دانا رازن تخت نشین سپدنہٕ پتہٕ اونتی سوارا
ناوُک شوٗمندر۔ (۴۵)

نرپور ییشوٗر، کھوتَسیاتہٕ وجے پاسَاناوی استھاپنن پیٹھ بناونٲوی
اَمی رازن ترٛتے ینگھاسن یمین اَثران کرنہٕ ونزِ آبہٕ باپتھ چانارِ ہنٛز نالہِ
بٔنِتھ آسہٕ۔ (۴۶)

شوٗرنہٕ اوس رازس پننس اعلےٰ دیوتا شنٛز نظرِ وچھان، یمیس خوش
کرنہٕ باپتھ سہٕ پننٮ مذہب، پننی زندگی یا پننٮ نیچو، تام قوربان کرنس تہٕ
وابہٕ کرِ ہے تیٚہ۔ (۴۷)

وزیر شوٗرورمن سنٛز بصیرت

ییتھ کنۍ ییلہٕ اکہِ پھرِ رازٕ کھوتیشوٗرِ شوٗ سنٛز پوزا کرنہٕ آو تہٕ پننہِ
طرفہٕ شاہی مرتبچ قوربٲنی پیش کرِتھ وچھ تمۍ زِ مندرکیو پۯزارٮو
اَس دیوتا سنٛز موٗرتہٕ تلہٕ کنہِ نذرانہٕ رٔنگی اَتھٕ پلاسکا ناوِچ اکھ
ٹیٹھ وحشی لۄکٕٹی تھاوِمٕژ۔ (۴۸-۴۹)

رازن ییلہِ مندرکین پۯزارین امہِ نذرانک وجہ پرٛژھ تمہِ پیٛہ تیس
پرن تہٕ گلی گنڈِتھ ووہِس۔ (۵۰)

"رازن! لاہارا ضلعس منٛز چھہٕ دھنوا ناوُک اکھ طاقتور ڈامر
روزان یُس وزیر شوٗرس سیٹھاہ نکھہٕ چھہٕ تہٕ یمیس سِتہٕ سہٕ اَکس نیچو
ہندی پاٹھۍ ورتاو چھہٕ کران" (۵۱)

"یتھ استھانس سیتۍ تعلق تھاون وٲلۍ کام چھہ اُمی حدٕ روٚس طاقتہٕ وٲلۍ ڈامرن ہٕنٛزِ فیضس شنٛزٕ نمتۍ تہٕ اَوے کِنۍ چھہٕ اَسی یمی تھوٚنٛتھس فقط یہ نذرانہٕ پیش کٔرِتھ ہیکان"۔

(۵۲)

رازن ترٛاو یہ لوٗزِتھ لوٚزا اُتی تہٕ اچانک ییٚڈ داد یک بہانہٕ کٔرِتھ دٔراو نیبر زنتہٕ کہنٛی لوٗزمُت اوسُن نہٕ۔

(۵۳)

وزیرِ شوٗرٕ روٗد اتھ معاملس پتے ہتکیٖ زِ تس اُس نہٕ خبرے زِ بظاہر اچانک ییٚڈ داد یک بہانہٕ کٔرِتھ کیاز ِ دٔراو تُسنٛد آغہٕ لوٚزا ڈلیچ ترٛاوِتھ۔

(۵۴)

ییٚلہِ تس یزر نیتھو، سہٕ گوٚو ژکھِ ہوٚتے بھیرو سُنٛد مندرٕ، یمِس کھوتیشس نکھے ہاتر چکراہس سیتۍ لوٚزا کرنہٕ اُسس یوان۔

(۵۵)

تمۍ دیُت لوٗکہٕ ہجوٗمس یتھ ژوزنک حکم تہٕ پانس سیتۍ کیٚنٛہہ لوٗکر چاکر ہیتھ دٔراو تہٕ دھنواہس سوٗزِن لوٚتُس پتھ نفر نادس۔

(۵۶)

آخرس ییٚلہِ سہٕ غضب ناک ڈامر شوٗرس نِش آو، تمۍ ہیٚنٛزِ پیادٕ فوجہ لشکرکِ یکنہٕ ڈُڈھ زمینہٕ زنتہٕ ہنٛڈ تہٕ سہٕ روٗد پانہٕ سینہٕ داٹِھ وٕل دنہٕ۔

(۵۷)

تیٚسنٛدِ اندرٕ راژ یچ اُس تارٕ زِ شوٗرٕ ہیٚنٛدِ حکمہٕ نیوٗ ہتھیار بند نفرو تس بھیرو سنٛزِ موٗرتی ترٛ وٗٹھہ کنہٕ ژنٛڈ سے کلہٕ ژٹِتھ۔

(۵۸)

یتھہٕ کٔنۍ گٔے عاقل شوٗرن رازہٕ ہنٛزٕ ژکھ دوٗر تہٕ لاش، یتھ وِنٛزٕ رتھ

لیشپاپنٕے اوس، نکھے تلاوس منٛز دأرِتھ دِتھ دڑاونہٕ بر۔ (۵۹)

ہیٚلہِ ہُبترأتٕ ہٕنٛدی آمنٕ (راژن) یہ شیٚچھ لۆز زِ وزیرن اوس سُہ ڈام قتل کوٚرمُت، یُس تسَ (وزیرس) پننِس نیٚچوِ سٕنٛدی پأٹھی ٹوٹھ اوس، تسَ وۆتھ شرادتھ مگر پتہٕ گوٚو پشیمان (۶۰)

پتہٕ پرژھ شۆرَن راژس صحیح خبر تہٕ ہیٚلہِ بادشاہن تسَ جواب دیُت زِ سُہ چھُہ ٹھیکھ، تمیٚ تُل راژ پلنٛگہٕ پیٹھٕ تھوٚو تہٕ اڈلیٚچ لۆزا کرنووُن لۆرِ۔ (۶۱)

یتھٕ کٕنۍ شیٚہلووُتمیٚ (وزیرن) پھِرِ پھِر، وننہٕ ورأی، تہٕ پننہِ زِدُک وایہ کرنہٕ ورأے راژس اتھٕ، نِکیٚ زِ سُہ اوس ہمیشہِ صحیح کأم کرنۍ زانان۔ (۶۲)

یتھ راژ تہٕ یتھ وزیر نہ آسہِ بٔبیہِ کانٛہہ وُچھمُت تہٕ نہ کنُو بوٗزمُت، یمِن پانہٕ وأنۍ اکھ اکِس سٟتی دِیہ یا تفرٕیچ آلأیش تہِ آس نہٕ۔ (۶۳)

اونتی ورمن سٕنٛدِس دورِ حکوٗمتس دوران آیہ دٔہن وٕرین ہنٛدِ بایتھ کلہم زُو ذأژن ہٕنٛدِس مارنس پیٹھ نتھے پأٹھی پابنٛدی لاگنہٕ۔ یتھٕ پأٹھی مرتبہٕ وأرِس میگواہن سٕنٛدِس دورِ حکوٗمتس انٛدر آس۔ (۶۴)

تمہِ زمانہٕ آس شاڈ گاڈ (بچھن) خوفہٕ ورأے ترنہِ آیہ منٛز نیرِتھ دریاوٕ بٹھین پیٹھ ہردِتاپہٕ پننہِ شانہٕ وُشناوان۔ (۶۵)

اونتی ورمن سِنٛدۍ سے دورس اندر ڈُٹھی شاہٕ نہٕ وول یعنی کلٹ
تہٕ باقے پاکباز (سادھ) لُوکن ہِنٛدِ فائیدٕ باپتھ ہُتراتر پیچھہٕ۔
(۶۶)
یمن سادٕ نے ہِنٛزٕن زندگین متعلق بیان گرِتھ زلُوکھ، مگر یِمتیٚن تِس
چھےٚ نموُنہٕ ژنگی تمی اندرٕ اکی ہِنٛز دٔلیل پیش۔
(۶۷)

سُیا سٕنٛز دٔلیل

یتھ مُلکس (کٔشیرِ) اوس (اپنٕہ کالہٕ) ہمیشہ کمے پیداوار سپدان،
تِکیٚازِ مہاپدم سرکہٕ آبہ تہٕ مُلکس ہٕنٛز باگ (وارِیاہ) کولہٕ آسنہٕ کِنیٚ اُسی
اکثر سالابہٕ گھسان۔
(۶۸)
پتہٕ یمِہ راز للتادِتیہ ہِنٛزِ سخت محنتہٕ کِنیٚ گنہٕ حدس تام آب
خارج آو کرنہٕ، یمیٚتہ ہیوٚتن پیداوار نہٕ ہناہرن۔
(۶۹)
راز جے پیڈ سِنٛدِ مرنہٕ پتہٕ یم کمزور بادشاہ تختس بیٹھی، تِہنٛدِس
دورس منٛز ووٚل مُلکس برونٛہہ پاٹھی بییہ تباہ کُن سالابو نال۔

(۷۰)
اکھ کھاردانہٕ اوس دٔراگہٕ لد علاقس منٛز اکِس ساسس نہٕ پنٛژاہن
دیناران مُلی ہیننہٕ یوان۔
(۷۱)
پتہٕ ووٚتھ اونتی ورمن سِنٛدِ لُو نیک کرموکِنیٚ پانہٕ ان دلیو تاران یتی
مرتبہٕ وائلِس سُیا سِنٛدِس روٚپس منٛز لُوکن نوٚو زندگی بخشنہٕ باپتھ ہُتراتر

پیٹھ ۔

(٧٢)

اُمِس دانا شخصیہ ٹشرِ ابتدٲیی زندگی مُتعلق آس نہٕ کانٛسہِ کینٛہہ خبر تہٕ تِمَن لُکَن ہُندِ بو کار ناموتر و سوٗر سے عالم حٲر تِس ٹشرِ تہٕ بہِ کِتھ پٲٹھۍ ثابت زِ لۄدو سے ٹھٲری مِس یکِس انٛدرٕ نوٗن دراو مگر کانٛسہِ اوس نہٕ ڈٲنٛبہِ زامُت۔

(٧٣)

دپان اکہِ لٹہِ بیٛلہِ اکھ چنٛدال رٕڈُوَن دٲجنی انزنانہٕ یمس سُتیا ناو اوس اُکسِ سٹرکہِ پیٹھ لرٕ ھ ڈُوان آس، تَس گوٚو ژھوٚپہٕ ڈیرس منٛز ٹھانہٕ دِتھ اکھ کترِ و باتہٕ نظرِ۔

(٧٤)

ٹھانہٕ تھوٚد تُلِتھ وُچھ تمہِ انتھ منٛز پمپوش وٕتھ ہِنشہِ اُچھ کٔرِتھ اکھ زاشر لُکُس پننہِ اوٚنگجہ ژٕہان اوس۔

(٧٥)

تمہِ سوٗنٛچ پانس سٍتی "خبر کمہِ بدبخت ماجہِ آسہِ یہ نِشہِ لوبن موصوم ٹشرِ یٔتی لَس ترٲوِتھ ژھُنمُت"۔ یہ سوٗنٛچان آیہِ تَس مایہ تہٕ شفقتہٕ سٍتی دوٗدِ بیہ ئٕر تھ۔

(٧٦)

پننہِ وُسِتھ ذٲژ ہٕشُد خیال کٔرِتھ اُمِس ٹشُرس انٛکھہِ لاگنہٕ ورٲیی نیاو لوٗوُن اُکسِ شوٗدرٕ دایہِ ہٕشُد گرِ تہٕ روٗچھُن دوٗدِ تہٕ دانہٕ۔

(٧٧)

سُتیاَ ناو یٕر آوِتھے بیٛلہِ یہ ٹشُر بالیغ سپُدٕ یہ اوس ذہین تہٕ علم حاصل کٔرِتھ ہیوٚتُن اُکسِ گرس منٛز لوکٹین لوکٹین ٹشرٕ ہِن پرٕ ناوُن۔

(٧٨)

شُبا اوس پابندی سان پٔرٕتھ کھاوان، شٲران دیٛان کران تہٕ
پٔرِ ہبیٚہ نیک کامہِ کرنہٕ علاوٕ اوس غار موموٗلی ذہانتُک مالِکھ،
یِمہِ کنِہ دٲنشورن تس انٛدی انٛدی ژُوگجن منز جمع آسی آسان۔ (۷۹)

اکہِ پھِر ییلہِ تِم کِتھ کران سالابہٕ کیٛن مُصیبتن ہنٛدی بدِاد
دِوان آسی، شُبا وٕوٕنُکھ، "مے لٔش چھُ اَمیک بچاو، مگر وسیلو
وراے کیٛاہ ہیکہٕ کٔرِتھ؟" (۸۰)

راژس ییلہِ ینہِ جو سوٗ سوٗدٕسی شنیچھ وآژنہِ شُبا چھُ پھِری پھِری
یِمہٕ کِتھہِ ونان زنتہٕ تس ذیہنس منز پراکنٛدگی آس، سہٕ گوٚو حاران۔

(۸۱)

تِمٕی اتھو سہٕ پانس برٛونٛہہ کُن نادِ تھ تہٕ پٔرٕژھی نس کیٛنٛہہ سوال۔
تِمٕی دیُت اطمینانہٕ سان تس جواب زِ "مے نِش چھُ عِلم۔" (۸۲)

راژٕ شُبارلو دربارلو لوٚدوٗے سہٕ مجنوٗن قرار دیُت، تِمہِ باوجوٗد
اوس راژٕ تُہنٛد دعوا پٔرکھٕر کرنہٕ باپتھ بیتاب۔ اَمہِ کنِہ تھٲوِن
تٔسنٛدِ باپتھ ینٛہٕ خزانہٕ آبتِن۔ (۸۳)

ونٛیتھ پیٛٹھ شُبا سنٛدی عملی اقدام

تِمٕی بٔری خزانہٕ منزٕ مچِن موہر دیار (دینار) تہٕ اَکِس نادِ کیٛتھ سوار
سپدِتھ دراو وٕلی وٕلی مادو راجیہ (امراز) کُن۔ (۸۴)
تُہنٛدکے ناوٕ کِسِ اَکِس گامس منز یُس سالابس منز ہیٛنہٕ اوس

آمت، اکھ دیار مُٹ ترٲوِتھ، کھیوٚر سہ جلدی سان واپس۔ (۸۵)

لوٚدُو سے مشیر دوٚن زِ "شُتیاہ چھُ پزی اکھ پاگل شخص، مگر راز ن بیلہِ سوٗرے لوٗز، تسُند ہُریہ کمین واقعن ہُند انجام ووٚنیچ دلچسپی۔

(۸۶)

کمراز (کامراجیہ) وٲنِتھ دِتی تمیٚ (شتیاہن) مکیش درجایہ دوٗ ژھوٗ دوٗ ژھوٗ آلبس مُنٛز دیار دٲرِتھ۔ (۸۷)

تتہِ آسہ دریاوِکیو دوشوے بٹھو کنہِ بالو پیٹھہِ لیسہِ وُسِتھ آمژ بیٛمہ کنہِ وستھ ژمیمژ آس تہٕ امیک آب اوس چکر کھیتھ واپس کھیٛرن ہیوان۔ سالابہٕ زِ دگامہ وٲلی وُتھی آلبس مُنٛز دیار ژھانڈنہٕ تہٕ وُچھان وُچھان نیکھ دریاوِ مُنٛز لیسہِ نبر کڈِتھ تہٕ امیک ژوٗک کوٚر کھ صاف۔

(۸۸—۸۹)

دوٚن ترٛین دوہن ہیٛتھے پاٹھی ہو نرمنڈی سان سوٗرے آب نبر کڈِتھ پیتہٕ بناونو تمی کارِ گرن اتھِ وتھِ ییٚٹھہٕ اکِس جایہِ بنڈ۔

(۹۰)

سوٗرے دریاوُک نیل ناگہ نیران اوس، تھوو شتیاہن برابر ستن دوہن اکِ کنہِ بنڈِ کہٕ تعمیرِ ہیتھ ٹھہراوِتھ، لیسہِ اکھ جاران کرِدنی کام آس۔

(۹۱)

دریاوِ ژوٗک لوٗرِ پاٹھی صاف کرناوِتھ تہٕ لیسن ہندِ امکانی خطرِ نشہِ بچاوِ باپتھ کنہِ دیوار تعمیر کرناوِتھ، تلنوٗدن بنڈ تھوٗدر (۹۲)

امہِ پتہٕ دڑاینہ شدرس کُن یِکن واجِنۍ کوٗل تیزرفتارۍ سان تِتھۍ کٔنۍ زنتہٕ واتہٕ ہیٚن کالس کٔٹھراوِ پتہٕ سو شدرکِس آبس ستیٚ رلنہٕ باپتھ سیٚٹھاہ بیتاب آس۔ (۹۳)

گیٚتھیٚ آب یِکُن ہیوتُن، اَتھۍ یِکۍ زمینس پیٚٹھ آس رب تہٕ اَتھ منٛز آسہٕ کاڑِ وِوٕ تہٕ ووٚٹھ کران، زنتہٕ نٔنِس نبس پیٚٹھ گٔٹہٕ اَلِس منٛز تارکھ زووتان آسی۔ (۹۴)

یتھ ییتھ جایہِ تَس خطرناک سٲلابچہِ لٔہر کھسنُک اندیشہٕ اوس۔ تتہٕ تتھین بناو ناوِن ویٚتھِ باپتھ لوٗئی لوٗئی بٔنڑ۔ (۹۵)

دُنیاہچی نالہِ پیٚٹھِ تیرن والی بےشُمار نالہٕ ہیتھ دربادٕ اوس تمِس ناگٕنہِ ہیتو باسان لیٚشہِرس اَکِس جسمس پیٚٹھ وادیاہ پھن آسن۔

(۹۶)

سِندھ تہٕ ویتھِ ہِندِ شُگمچ تبدیلی

یِہ عظیم دریاو سندھ تہٕ وتستا، یم گوڈٕ ونیہ سوآمن ولشنو سندرس نکھہِ دبلتر تیب اکھو ورِتہٕ دوٚ جھینہِ انٛدِ یکٔون رلان آسی، یمہٕ ازتام شُتیاؔ یہنٛدِ منصوٗبہٕ مطابق سرینگرس نزدیک رلان تہٕ دُنیاہ ختم گژھنس تام روزِ یہنٛد شُگم اَتھی جایہِ۔ (۹۷—۹۸)

اصلی شُگمہٕ کین دوٚن بٹھین پیٚٹھ آسی ولشنو سوامن تہٕ ونیہ سوامن یہنٛدی منٛدر پھلپور تہٕ پرہاس پورس منٛز ابلتر تیب۔ ییلہِ زِ ن موجوٗدٕ شُگمہٕ کِس بٹھِس پیٚٹھ، یُس سُندری بولنس نکھہِ چھُ، رشی کیش

لوگ سائن مٔنزر واقع چھُ تہٕ یٔتیٚن پانہٕ شُرِیا لوٗزا کران اوس.

(۹۹—۱۰۰)

ژرانٕن دریاوٕ تھوٚن ہنٛدٕن ہٕٹھن ہیٚتھ چھہ از تام تِم ژرآئی نگلی وۄپدان نظرِ گژھان یمین پیٹھ لسا کوٚو ڈٔسی گنٛڈتہٕ آمژن تاوَن ہنٛدٕن رزٕ گنڈٕن ہنٛدی نشانہٕ موجوٗد چھِ۔ (۱۰۱)

تِمہٕ یکنا وِ مختلف کوٚلہٕ تہٕنٛزِ لہرٕ وسان پننہِ منشہٕ مطابق سرٕ کھین ہٕنٛزن متحرک زٕلوٚن ہنٛدی پاٹھی زنتہٕ اکھ سرکھ ووٚل سرکھن ژٕناوان اوس۔ (۱۰۲)

ستن لوچنن تام وٲنیہِ پیٹھہٕ کنہِ کُھٹی تعمیر کرنہٕ پتہٕ گوٚنڈن مہاپدم سرکِس آبس بنٛد۔ (۱۰۳)

مہاپدم سرکہِ دامنہٕ پیٹھہٕ ڈژایہ وٲتھ تِمی شٕنٛز ییٚہا وِمسٕرٕ وتر تیز رفتاری سان زنتہٕ کمانی مٔنٛز تیر۔ (۱۰۴)

بیٚیس اکِس قدیم کالی و راہ اوتار (وشنو) ہنٛدی پاٹھی امہِ انٛمانہٕ آیہٕ مٔنٛز زمین کھالتھ ژرآد تِمی وادیہن گامن ہٕنٛز بُنیاد ییٚتہِ لوٗکہٕ ارسا تھ آباد شیٚپد۔ (۱۰۵)

گوٚل خندقن ہنٛدِ ذٔریعہ آب رُکاوٕ تھ، دِژٕن یمین گامن گوٚل بانن (کنٛڈٕن) ہنٛز صوٗرتھ۔ امہِ کنہِ دیٚت لوٗکو یمین (گامن) ییٚتہِ ژپٕتھ قسمکہِ غذٕ ہیچ فراوانی آس کٕنڈ مطلن ہنٛد ناو۔ (۱۰۶)

چنانچہِ از تام چھہ تِم دریاوٕ ہرٕدٕ کالہِ ییٚلہِ آب کم چھُ آسان، واریاہ

خوشک جایہ ننہٕ کڈان، یمہٕ تمن تھمبن ہشہ باسان چھےٚ یمن ستی مست ہٕشی
گنڈِتھ تھاوُنہٕ چھ یوان ۔ (۱۰۷)

سو دیار مٹ لوسہ تمہ اُنتھ روس سنس آلس تراومُت آسِ،
دزابہ تمہِ ساتہ خوشک زمینہ پیٹھ تُنی بیلہٕ نندک گام آبہٕ اندر نبر
دزاو۔ (۱۰۸)

ستیاسند آبپاشی نظام

میٚتر ہند بن مختلف قسمن سام ہیتہٕ پیتہٕ کوٚر تمی گامن ہند پانہٕ دریاوکہٕ
آبچہ فراہمی ہند منتر، یم نہٕ ووٚن روٚدِ وانی ہے لوٚت پیٹھ منحصر آسی۔

(۱۰۹)

تمام گامی زمینس آب واتناونہٕ پتہٕ اُنی تمی پرِتھ کنہ گامہٕ منتر میٚتر رٹھا
رٹھا تہٕ مستاہر پتہٕ یمہ کتھہِ ہنند جایہ پتھ زِکو سہ میٚتر کیتس کالس ہوکھہِ
کوٚڈن پوٚرہ پاٹھی سرکھر نہٕ ژپٹھ کنہ زمینس کیتس وقتس چھ آبپاشی ہنند
ضرورتھ ۔ امہِ پتہٕ کوٚڈن تم تھ گامہٕ پانتھ حسب ضرورتھ مستقل
پاٹھی آبپاشی ہنند انتظام تہٕ الولاتہٕ بلکہ کولن گام ہتھ وہروٚن
تمام علاقن منز یسلہٕ پاٹھی آبپاشی نظامہٕ سان کھہن ہنند نال یمہ ستی
پیداوارس منز زبردست ہُر رُسُد ۔ (۱۱۰—۱۱۲)

ستیا ہوی نیک النسانن یم گل سہل پاٹھی پتھ بتراٹہ پیٹھ
پھولراوی تم نہٕ اسی کشپ تہٕ سمکرسن (یلبدر) ہند دسی

پھۆلِتھ ہیٚکی منتھ۔ (۱۱۳)

شِتیاہن، ییٚمِس منٛز بے شُمار مار ہِہی گوٚن یکوٹہٕ آسۍ دِژاکی ہے
زٕمِس اَنٛدر رسو مقدس کأم انجام لیوٚ سہٕ لوٗپہٕ کرِنس و شنوٗہس زٕ ودر روٗپ
دھارن کٔرِتھ پیٚیے یعنی گوڈٕ آبہٕ منٛز زمین نیبر کڈِتھ، پتہٕ یہٕ برٛہمنن وقف
کٔرِتھ، آبس منٛز کِنہٕ بنٛڈ تعمیر کٔرِتھ تہٕ آخرس کالیہ (ناگ) مغلوٗب کٔرِن۔

(۱۱۴—۱۱۵)

یمن جاین پٮ۪ٹھ کالہٕ دوٚن ہتن دینارن سوٚ کالہٕ توٚملہٕ کھاری آسِ،
تأجب چھُ زِ گِنٛتیرِ ہِنٛزن تِمنے جاین ووت ووٚنی توٚملہٕ کھأر ہِنٛد
قیمتھ محض شیٚیہٕ ترٛہ دینار۔ (۱۱۶—۱۱۷)

ویٚتھِ بٔٹھِس پٮ۪ٹھ تتھ جایہ بنیٚتن یہ مہا پدم سر منٛزی نیران چھے،
لسأو شباہن تِنِس ناوس پٮ۪ٹھ جنّت ہِش اکھ سَرے۔

(۱۱۸)

اَگا شہٕ کِین أنٛتھ روٗس حدن ہیتی رِلوٗنِس سرس اَنٛدر گاٹرن تہٕ
جانورن ہنٛدِس مارنس پٮ۪ٹھ لوگ تمۍ پننہٕ حکمہٕ قولوٗنی طور ٹھاکھ۔

(۱۱۹)

پننہِ ماجہ سَتیا یہ ہنٛدِس اعزازس منٛز، سَتیا کنٛڈل ناوک گام برٛہمنن
عطا کرِتھ پتہٕ، کوٗرن تمۍ سنٛدی ہے ناوس پٮ۪ٹھ سوٚ یہ سیتو ناوک اکھ
بنٛڈ تعمیر۔

(۱۲۰)

آبہٕ منٛزہ نیبر کڈِتھ آمتِس زمینس پٮ۪ٹھ ترٛاو اونتی ورمنن تہٕ بافیو

جے ستقل بیتر ہوِن ساسہٕ بدِٕن گامن ہُنٛز بُنیاد۔ (۱۲۱)

راز اونتی ورمنن کوٚر ریتھ ہُنٛز اَتھ بیٛٹھ ماندترا سِنٛدی پاٹھِ راج تہٕ

پنٛنو نیک کرموکِنہِ ہوٚون بیٚیہِ اکہِ پھِر کثرت (اگیک)۔ (۱۲۲)

رازٕ اونتی ورمن سُنٛد آخری وقت

رازٕ اونتی ورمنس ییٚلہِ موتکہِ مرضن حملہٕ کوٚر، سُہ گوٚو ترٛپورتیشن ڈُڈرٕ بیٛٹھ واقع جیشٹیشور (شیواستھاپن) مندرس نکھہٕ اُکِس جایہِ کُن روانہٕ۔ (۱۲۳)

تورٕ آیتھ ییٚلہِ تَس یقین سُپدُن زِ موت چھُ شوٚکٹس قریب ووٚتمت، تمؠ کوٚر آخری گرِ گگِ زِ گنٛڈِتھ وزیر شوٗرس نِشہِ وشنو سِنٛزِ پوٗزایہِ متعلق پننہِ وابستگی ہُنٛد انکشاف یُس سہٕ تمؠ وارِیہس کالس ژٔڈرِ اُس تھاوِمُت۔ (۱۲۴)

بھگوت گیتایہِ ہُنٛد پاٹھ بوٗزِتھ تہٕ وشنو (ویکنٹھ) سُنٛز روزن جایہِ ہُنٛد دھیان کران گوٚو خوٚشی سان یِمہِ عالمہٕ۔ (۱۲۵)

بُتراتھ ہُنٛد یہ شانہٕ وول شہنشاہ سُپُد سنہٕ (لوکک حسابہٕ ترٛیے ساس لوشتھ تہٕ) گنہتہٕ ٹھ (۸۸۳ عیسوی) کِہ اشاڑھ ریتہٕ کِہ زُنہٕ پچھکہ ترٛیٚیمہِ دۄہہ یِمہِ دُنیاہہ رۄخصت۔ (۱۲۶)

ہُنٛدِ مرنہٕ پتہٕ آیہِ اُتیٚل سِنٛدی بے شُمار واَرث درینہِ طاقتک گُمانہٕ کٔرِتھ تختس پیٛٹھ قبضہٕ کرنہٕ باپتھ بروٚنٹھ کُن۔ (۱۲۷)

راژ شنکر ورمن (۸۸۳—۹۰۲ء)

گر گلی معاملن ہنٛدی افسر رتن ورد ھنن دیاو ناو ونبو کؤ شُشو ستی سلطنت راژ اوتی ورمن ہنٛدِس نیچوِس شنکر ورمنس۔ (۱۲۸)

رتن ورد ھنس ستی دشمنی کنِ کرلوو وناپا ہنٛدی اُکی مشیر کرناپا ہن شوٗر ورمن سنٛد اکھ نیچو سکھ ورمن تہ لوٚراج ہنٛدِ حتمی ستی اقتدارس اندر شامِل۔ (۱۲۹)

امہ کنِ دوٚنوٚ یمن دوہن لیعنے راژس تہ لوٚراژس پانہ واٲنی جنگ یتھ دوران سلطنت پژتھ ژہس شرمس ہنس اوتران باسان اُس۔ (۱۳۰)

اتھ جنگس اندر میوٗل شو شکتنی تہ باقے جانبازن ہنٛدِس آغہ ہنٛدِ یاپتھ زوٗ چھیپہ دِتھ ینہ اعلیٰ کردار کہ امتحانک موقع۔ (۱۳۱)

نوکر چاکر اٲسی حوٚنکہ ڈ ینہ معالطولشنہ مچھ تہ ہوٚنمن ہنٛد کردارک نقل کرن اوسکھ نہ ڈینہ ہیو چھمنتہ، اوکنہ اٲسی فخرسان ٹکرو باپتھ لڑلنس حقارت کران۔ (۱۳۲)

ہنٛنِس آغہ ہنٛدلوہ دشمنو لوٚدوے تمن دولتک تہ عزتک وادِ تہ کرِ لوٚد، مگر تم آیہ نہ یمن ہنٛدِس زالس منز بلکہ گرٕکھ ہنٛنِس تھدرس مرتبس راچھ۔ (۱۳۳)

پتہ دِژ شنکر ورمنن طاقتہ والِس لوٚراژس مشکلن شکست تہ ہنٛنن فتوحاتن ہنٛدِ (دس تلنٛیہ) کنہ کوٚرن اتھ دار دعاے خاٲرک داونکال رسم ادا۔ (۱۳۴)

سمہ ورٲسن تہٕ باقے حریفن ستی وار یاہ لڑایہ لڑنہٕ پننہٕ دِژٲمی راژن تتھ شہرس لتھ، یُس تِمَو اکِس ٹاکِس آشنہٕ ہشدی پأٹھی عزیز اوس تہٕ (ایمو فتو حاتو ڈیٛسی) ہیٚنس حاصل گٔری متس شان و شوکتس دِژِن گوڈےٚ انو آری۔

(۱۳۵)

بیٚروٗنی مُہمہٕ

پتمن قریبی حریفن شکست دِتھ تہٕ پننہٕ خوش تختی ہیٚتھ فتح حاصل کٔرِتھ دژاو بیتہٕ یہ فاتح تہٕ تھدِ ٲنگ راژ سوٗرے دُنیا زیر کرنہٕ۔

(۱۳۶)

مُلکِ کشمیر لیٚودو ے زمانہٕ کیٚو انقلابو مٔنزٕ گذران آبادی کیٚو دولتہٕ لحاظہٕ سیٚٹھاہ موٚژ لیٚوٗسٕت اوس، مگر "بجہِ ڈیٚبدرِ" (دوارِ) ہیٚتھ روانہٕ سپدنہٕ وز اوس تِمَس ستی لوٚلچھ پیٛشا دِ فوج۔

(۱۳۷)

کُجا اوس تہٕ تِمشز پننہٕ راژدانہٕ ہشدِس علاقس اندر تِمشدرِن فرمانن کاٹھہ مازانٕے مگر وہ وتی آسی کم کم شہزادہٕ تِمَو سےٚ ہشدرِن حکمن ہینین لالوٗ بٔرتھ تاجن اندر جاے دِوان۔

(۱۳۸)

پتنہٕ فہم و فراستہٕ ستی کٔرِ تِمَو دُنیاہ فتح کرنس متعلق دلوٗایتھ تِوِ سیٚرزِ ٹاہ لیو سہٕ علمی کتابن (تام) مشز تہٕ کال کھالس گٔمژ ٲس۔

(۱۳۹)

تِمشد فوج گوٚو جایہ جایہ دِ باجگذار یاستن ہشدرِن افوٗجی حاکمن ہشزن چھوکن ہشدرلنہٕ ستی تتھے پأٹھی بڑان ییتھہٕ پأٹھی لوکچن لوکچن کولن

ہنٛدِ اکھ اَکِس سٟتؠ رلِنہٕ سٟتؠ لوٚڈ دریاو بنان چھُ ۔ (۱۴۰)

تمہٕ سٕنٛدِ فوجہٕ لشکرُک گرٕز اوس نہٕ دارو اکھ بیارکِس حاکمہٕ سٕنٛدِس لشکرس کنن گرٕھان بلکہ اَسی یہ گرٕز تمہ پہاڑی درِ لوزان یمن اَنٛدر اَمی خوفہٕ درازن پناہ اوس نیوٚمُت ۔ (۱۴۱)

پننہِ گرٕ سوار فوجہٕ دٕسی یم گرٕز کنہٕ پیادِ سیپہوٚ زیادٕ اَسی، کوٚٹن ہری گنس گیرٕ تہٕ تمہٕ سٕنٛدِس نبٕنس پناہ گاہس تام واتنہٕ برٕونٛہہ کوٚٹن سہ دہری کٔن ابٕنیس اَکس قلعس منٛز فاد ۔ (۱۴۲)

گرجراہچ فتح ۔

ییٚلہٕ تمہٕ ہیٚمی سٕنٛدِس فوجس اَنٛدر برٕونٛہہ برٕونٛہہ لچھ پیادٕ سپاہ، ترٕے ہتھ ہٕسی تہٕ اکھ لچھ گرٕہی سوار اَسی، گرجر فتح کرنک پوٚر بیرادٕ کوٚر ترٕگارتاہک راز پرتھوی چنٛدر۔ ہیٚمس پننہِ برٕبٲدی ہٕنٛد خوف اوسے، بنیوو پننہِ مغالطہٕ کنہٕ اَسنک لشانہٕ ۔ (۱۴۳—۱۴۴)

تمہٕ (یعنے پرتھوی چنٛدرن) اوس پننِس نیچوٚ ہیٚمس کھون چنٛدر رونان اَسی، برٕونٛہہ بطورِ ضمانت دیتمُت تہٕ پانہٕ اوس شنکر ورمنس لشِ لتشرٕ اطاعت قبوٗل کرنہٕ لیکان، مگر تس ییٚلہِ لازِ سٕنٛدِس تتھ فوجس پیٹھ نظر پیٚیے ییتھ اَنٛدر وارِیاہ باجگذار شہزادٕ تہٕ شٲمل اَسی تہٕ یُس تٕمِس کنٛ زنتہٕ اکھ سمندر ریکان اوس، سہ کھیوٚر پننہِ گرفتٲری ہنٛدِ خوفہٕ دالِس تہٕ پننِس برادس منٛز ناکام سپدِتھ ژوٚل ۔ (۱۴۵—۱۴۷)

پتھ کالہٕ اَچھن داستانن اَسی وٲقف لوکھ چھہ ازتام اَمِس رازٕ سُنٛز
بے مثال خوبصورتی ہُنٛد تذکرٕ کران، یُس کھوژی مٮ۪تھن شہزادن ملکاین موکج
پأٹھی ہٲبتناک باسان اوس۔

(۱۴۸)

گرٕ جبر کسِ راز الاخان سٕنٛدِس سٕٹھاہ مضبوٗط جاہ و حشمتس کوٚر تمی
جنگس دوران اَگی پےٚ ژِہِس مُشر تلک پٮ۪ٹھٕ تہٕ اَتھ جایہِ ترٛوٗن
طویل دوٕکھ۔

(۱۴۹)

گرٕ جبرکی حاکمن کوٚر تس تتھےٚ پأٹھی نیٚن مُلک بچاوِتھ عاجزی سان
مُلک دلیشس حوالہٕ زِ تہٕ پٮ۪ٹھٕ سوٚرےٚ جسم بچاوِتھ یِنہٕ اَوٚنگجہِ ہنٛز قربٲنی
دِژن۔

(۱۵۰)

نٮ۪و دلپسند رازٕ بھوج، یُس شاہی طاقت ضبط کوٚرمُت اوس، سُہ
دیپاولون ٹھکیہ خاندانٕ کسِ اَکِس لوکٹِس وارث دِلِس یُس تٮ۪سٕنٛدِس
گرٕ گلی معاملن ہٕنٛدِس افسرٕ سٕنٛدِس دفترس منز نوکری اوس کران۔

(۱۵۱)

الاخان سُنٛد پُشت پناہ نا ماور للیہ شاہی، یُس دردن تہٕ ترشکن
منز باگ زٕنتہٕ اَکس سٕہس تہٕ اَکس سورس درمیان آسنہٕ کنہِ آریہ ورت
سٕنٛزِ ہِش حیثیت تھاوان اوس، یُس ہمالیہ تہٕ وندیا (پالن) درمیان
چھُہ تہٕ یِمی سٕنٛز سریہِ اَدھ یاتِرس اندر بلہ قےٚ رازٕ تِتھٕ پأٹھی پناہ چھہِ
لبان یتھٕ پأٹھی اندر دلیو سٕنٛدِ ڈسی پنین پکھن ہنٛدِ ژھٮ۪نہٕ یِنہٕ کہِ خدشہ
پہاڑ سمندرس اندر پناہ چھہ نِوان۔ یِمی سُنٛد جاہ و جلال تہٕ شان و

شوکت شمالی علاقہ کین رازن مقابلہ نہ کین نار کن منز باگ سریہ ژٲرِ چھ ہندی پاٹھی پرزلون اوس۔ سہ آو نہ شنکر ورمن ہندِ دٔسی کُنہ حیثیتہ سلطنتس اندر شامل کرنہ تکیازِ سہ اوس تس پننہِ شاہی مرتبہ لِشہ پتھر پاون یژھان۔ (۱۵۲—۱۵۵)

شنکر پورچ بنیاد

یتھہ کٔنی (اسٲری) علاقہ پننس قبضس منز کرنہ پتہ ہیٚکہ راز پنُن وطن واپس آو، تمی بنوو پنچستر جایہ اندیٚکی پننس ناوس پیٹھ (شنکر پورناو) اکھ قصبہ۔ (۱۵۶)

تس اوس (پننہ رانہ) شمالی خطہٕکس حکمران ناماور سواحی راج سنزِ کور سُگندا ہایہ ستی تیٚتھی محبت یتھ ژھ داہمہ زونہ رأژ زونہ ستی آسان چھ۔ (۱۵۷)

تمی سیٚتی ٹلیتھ کٔری اندر دیوس ہوی رازن تتھ نفس قصبس اندر شنکر گورئیش تہ سُگندیش ناوٕکی شیو مندر تعمیر۔ (۱۵۸)

گوری ہندس آغہ سندِ یمن دون مندرن ہنز نگرانی ہنز کام کٔر تمی نایک ناوٕکس برہمنس حوالہ یُس ژھ شو یدلیٚرہ پاٹھی زانان اوس تہ یمِس پیٹھ دیوی سرسوتی مہربان اُس۔ (۱۵۹)

جدید زمانکی شاعر تہ بادشاہ چھ بیٚین ہند کلامہ یا جاداد

ژۄرِ نتھ یا تلف کرِتھ پننِس کلامس یا کارنامن منز ہُر کران۔ (۱۶۰)
چنانچہ اَمی کم ذات راژن تہٕ اَوٚن پر ہاس پوٚلہٕ بیٚیٹھ سوٗرٕ قیمتی
مال و جاداد تہٕ پننہٕ شہرچہٕ نا ماوری ہُر بر کرنہٕ موکھ و اتنووُن اوٚزی۔

(۱۶۱)
انتھ شہرس ہمو چیز و شوٗہر نتھ دِژ تم چھ ازتہٕ ٹیٚنہٕ موجوٗد، لیعنے اَڈی کیٚر
ووٗنُ تہٕ چار وابن ہشیہٕ ہیٚون کنن بتیٚر۔ (۱۶۲)
وزیر رتن ورد ھنن، یمی راژٕ سٕندِ باپتھ تاج حاصل اوس
کوٚرمُت، کرٕی ۔۔۔ راشیو تہٕ رتن ورد ھنیش ناوٕ کی شاندار مندر
تعمیر۔ (۱۶۳)
تاجب چھ تہٕ شوٗہرتہٕ حسین تیز رفتار کولن اندر بنین پان چھلنہٕ
پتہٕ چھ بادشاہ ناکارٕ عادتن منز ہینہٕ بیٚتھ تمن ہنٚسی تیٚن ہندی
یاٚ ٹھی بیٚیہ ناپاک سپاہان ہم سٔران کرِتھ پانس بیٚیہ لژ ھ وُزن
کران چھ۔ (۱۶۴)

مالی بد نظمی

وقت گذرنس ستی کوٚر تہٕ راژٕ ہندس ذہنس پیٚٹھ
لالچہٕ ہولو عادتو غلبہ حاصل تہٕ پننس رعیتس پیٹھ ظلم تہٕ جبر
کرنہٕ کس فنس منز لیٚن مہارتھ۔ (۱۶۵)
پننہٕ خزانچ دولتھ لیلہٕ یاٚ ٹھی پننِس عیش و عشرتس پیٹھ خرچ

کرِتھ، ییتھ اندرٕ شہ وٕلتہٕ پأٹھی مس اوس گومت، لٹوٗن مہارٕنۍ سان غأر قونوٗنی طور وزِ وزِ شہ سوٗرٕ ے مال و جادادٕس دلوٗناہن بیٚیرِ لِتہ محفوٗظ اوس ۔

(۱۶۶)

گامہٕ منٛدرن تہٕ باقٕے جادادٕ کی اُمی لوٗٹرٕ کٔرۍ زِ لوٗ دفتر (مالکی) قأیم۔ اُکِس تھووٗن ناوات پٔتی بھاگ (یا زٕ یکِس مالکہٕ سٕنٛد حِصہٕ) تہٕ دوٚیمِس گرٕ کرتیہ (اگر گلی معاملہٕ)۔

(۱۶۷)

منٛدرن اندرٕ لٕس نقع دِپہٕ، تٕ ندیٚچ لکٕرٕ نہٕ لوٗزا یہ ہٕنٛد باقٕے سامانہٕ کٕنتھ لیوان اوس، تہِ سوٗرٕ ے اوس رانہٕ ییٚمہ ہتہٕ پانس رٹان زِ یہ چھ تٕسٕنٛد قونوٗنی حِصہٕ ۔

(۱۶۸)

پتہٕ لٹوٗن سیٚدِ سیوٗد ژہأٹھن منٛدرن ہٕنٛد مال و جاداد، تِمن خصوٗصی افسرن ہٕنٛدِ وسیلہٕ یِم تِمو تِمن پیٹھ نگرأنی کرنہٕ بہانہٕ مُقرر کٔری۔

(۱۶۹)

رازن اُنی تِم گام معاوضنکہ اکِہ انتقال نامہٕ بدلہٕ بیٚیہ بٕنس قبضس اندرٕ، یٚتیہ بیٚتیہٕ منٛدرٕ اُسی تہٕ اُکِس کاشتکار سٕنٛدی پأٹھی ہیٚوتٕن پانے زمین لاگن ۔

(۱۷۰)

وزٕن انٛدرٕ کوٗرن ترٕ یٚم حِصہٕ کم، مگر تو تہِ اوس دعواکران زِ منٛدرٕ چِن کٔمیٚین (پرِ شدن) اوس شہ پترِ کھوتہٕ زیادٕ سالانہٕ الاونس دِوان تہٕ لٕس رقم کم کوٗرنکھ، تِمیک جواز دِیٚتُن یہ زِ یہ اوس کھٕہن جٕہن تہٕ اوٗنی پلوٗن ہٕنٛدٕ رقمتھ ۔

(۱۷۱)

اکہ لٹہ ییلہِ شہ بیٚیس علاقس منٛز اوس، تمۍ کوٚر تمِن سارِنٕے گامہٕ والین
اکِ ؤریہ باپتھ تمہِ علاقکہِ تھدِ مولہِ حسابہٕ تیوٚتاہ جُرمانہٕ لوٚتاہ تتھ بأرس
قیمتھ اوس، یُس تلنہِ تم (تمۍ سِنٛدِ حکمہٕ) آیہِ تۍ آسی نہٕ۔ (۱۷۲)

بیٚیہِ ؤریہِ کوٚرُن ہیٚین گامہٕ کین لسکین درن نہٕ امی حسابہٕ بأرکہِ
قیمتہٕ کُنہِ خطاہہٕ ورٲئی جُرمانہٕ۔ (۱۷۳)

یِیتھٕ کٕنی کوٚر تمۍ شہ مشہوٗر بیگارِ نظام رٲیج یُس گامہٕ والین ہنٛدِ باپتھ
مصیبتن ہُنٛد آگر چھ نہٕ یُس ترٛ داہہٕ قسمک چھُ۔ (۱۷۴)

سکندرن (شاید گامہٕ مو قدمن) نہٕ گامہٕ منٛشن (گرام کالیتھن)
بیتر ہنٛدِ باپتھ ماہوار تنخاہ کہِ بہانہٕ وصوٗلی کٔرِتھ تہٕ بیٚیہِ وار یاہہٕ رٔنگی
استحصال کٔرِتھ واتناوِن گامہٕ وٲلی مفلسی ہنٛدِس حدس نام۔ (۱۷۵)

چنانچہ مناسب اوزان ہیٚور لوٗن کٔرِتھ تہٕ جرمانہٕ تہٕ بیٚیی ہوی باج
وصوٗل کٔرِتھ کوٚر تمۍ گرہ کرتیہ (دفتر) باپتھ مال جمع۔ (۱۷۶)

اَتھ خاص دفترس انٛدر کٔرِن پانٛژھ سیکریٹری (دِوِر) نہٕ شیٖیم
خزانچی (گنج ور)، سکرٛ بیٚمس لوٗت تہٕ دنان آسی تعینات۔ (۱۷۷)

یِیتھٕ کٕنی کوٚر أمۍ بیوقوٗف حُکمرانن پننیو بدعملو ستۍ مستقبل کین راژن
یا منصب دارن فٲیدٕ واتنادنہٕ موکھ پننِہ باپتھ جہنمس انٛدر روٗزن قبوٗل۔

(۱۷۸)

شنکرورمنٕے اوس یمہِ کتھِ ہُنٛد ذمہٕ وار زِ یٚیتہٕ کین عالمن روو عزتھ
تہٕ بادشہن ہیٚوک نہٕ شان و شوکت روٗزِتھ۔ (۱۷۹)

اُمی سے بادشاہ ہِنٛدِ دٕسی ٲسی بیوقوٗفن ہُنٛد سردار اوس، آیہٕ غوٗلامن ہِنٛدی تِم اولاد یعنے کالیستھ اقتدارس مَنٛز یِم ایماندار لوٗکن ہِنٛدِس دولتس پیٹھ قبضہٕ کٔرِتھ بادشٕہن ہُنٛد نام و نموٗد لَرٕ ژھ چھِ کران۔ (۱۸۰)

اُمی سٕنٛزِ نِگرانی اندر گٔیہ زمین یتھ حدس تام کالیستھن ہِنٛدِس قبضس مَنٛز زِ یتیہٕ کین بادشٕہن چھےٚ رُسوٲیی سیدان زِ نتہٕ تِم پانے اتھ لوٗٹھ چھِ کران۔ (۱۸۱)

گوپال ورمن سٕنٛد احتجاج / نصیحت

ییٚتھ کٔنۍ ییٚلہِ لوٗکھ سخت پأٹھۍ مُصیبتن مَنٛز ولنہٕ آے، راز ہِنٛدِس نیچوِس گوپال ورمنس آو ترس تہٕ اکِہ دوہہ دوٚپتھ مٲلِس کُن۔ (۱۸۲)

"پِتاجی! میٲنۍ اکھ مُراد، یُس نوٚ ہہ اکِہ پھِر پوٗرٕ کرنک مے وعدٕ چھُو دِیُتمُت، چھُہ از تام پوٗرٕ گژھنے۔ توٚہی چھِو چونکہِ پننِس قولس کِتھ تیٚزی پأرۍ امہِ کنۍ چھُسو از بہٕ سُہ مُراد پوٗر کرنک التجا کران۔" (۱۸۳)

"کالیستھن ہِنٛدِس ہِس دِنس پیٹھ یُس ظُلم و جبٕرک بازر توٚہ گرم چھُو کوٗرمُت، تمہِ کنۍ چھُہ ودنی لوٗکن ہُنٛدِ باپتھ آزادی سان محض شاہ کھالُن نہٕ والنے لوٗت باقی روٗدمُت۔" (۱۸۴)

"پِتاجی! لوٗکن پیٹھ ظُلم کرنہٕ مَنٛز سیدٕ تہٕ توٚہ ہہ بے شک نہ یِمہ دُنیا ہہ کانٛہہ فٲیدٕ حاصل نہٕ نہ یِمہِ دُنیا ہہ۔" (۱۸۵)

"غارِ محسوٗسٲتی تہٕ پوٗشید عالمس مُتعلق یہ کینژھا وننہٕ چھُ لوان،

تمِہ تو جیسی کُس ہیکہِ کرِتھ ؟ مگر ییتھ ناکارٕ دُنیاہس انٛدر چھِنہٕ یتھیٖن کرتو تن ہُنٛد نتیجہ بُرائی ورآے کنٛھی ۔"

(۱۸۶)

"اکِہ انٛدٕ چھِہ لُوکھ طوعُون نہٕ دٔراگ ہوی انٛتھ رُسی مُصیبت وِبراوان تہٕ بیٚیہ طرفہٕ نہٕ بادشاہ سٕندِ طمہا ورآے کھُنٛی ۔

(۱۸۷)

"تمِس حکمرانٕس سُنٛد شان و شوکت، ییمِس ہوسن نال آسہِ دولت، چھِنہٕ کانٛسہِ خوشی دِوان نتھِ پاٹھی ییتھٕ پاٹھی نہٕ اکھ بے موسم لُوش کنٛھیے میوٕ دِوان چھُہ ۔"

(۱۸۸)

"سخاوت تہٕ شفقت نہٕ بُرتنہ و تقریر و مہ ستی چھِہ پرٛتھ کانٛہہ چیز رازس تابع سپدان ۔ اتھ بجایہ لُوٚدوے لالچ تہٕ زور زبردستی پانٕہٕ وانٛی رلِن، دو شوے چھِہ تِمن صفتن زیر کران ۔"

(۱۸۹)

"ییتھٕ پاٹھی اوٚبرٕ گنہِ وَنٛد دٔہِ چمک، تمیک زِچھ پرٛتہٕ تمِہ شان ختم چھُہ کران، نتھِ پاٹھی چھِہ لالچ تہٕ طماہ رازٕ سُنٛد وجود ختم کران ۔"

(۱۹۰)

"تمِس بادشاہ سٕندی قرابت دار چھِہ تس باغی اسپدان لیٚس مُہم جوٕ بی لشہ ییمہ خوف لُوٚت ہیٚیہ زٕ اتھ لگِہ خرچہ لیٚس شخص یینٛنن ملازِمن تہنٛزن خدمژن ہُنٛد معاوضہ ادا کرِہ نہٕ کُسِ معاملس منٛز صاف ذہن آسہ نہٕ، تس کتہٕ کرن تمِہ وفا ۔ لیٚس بادشاہ دولتس پتہٕ لگان چھِہ، تِہٕ ندی نیٚنٛز رعایا تہ چھِہ تمی سٕندِس زُوس پتہٕ لگان ۔ سو

کوسہٕ تہٕ بُرٲیی چھےٚ، لیوسہٕ اَکِس دُشمنس سِنٛزِ پأٹھی (کار کَرِتھ) اَکِس
بادشاہس طَمہُک نال وَلان چھےٚ۔" (۱۹۱)

"لہٰذا! اے لُکن ہِنٛدِ راچھدرو! "راژِ سُنٛد مال" (راج سموٲہن)
نأوُک یہ نوٚو ٹیکس کرٕ لیوٚن موقوف، یُس محض لالچہِ کِنۍ لگاونہٕ چھُ
آمُت تہٕ لُکن ہِنٛدی زُچھ لِوان۔" (۱۹۲)

رازن ہیٚلہِ راژِ کُمارسٕنٛدی یِم الفاظ بوٗزی، یِمن پتہٕ کِنہِ خأرٕ
واتناوُنک جذبہٕ کارفرما اوس، تمۍ دیُتُس وُکھوٚتلٕی اسنہٕ ہنا کَرِتھ
نرمی سان یِتھہٕ کِنۍ جواب۔ (۱۹۳)

"النأنی جذبو ڈُسی دِل مُہتھ نِنہٕ دِل چھوٗن یہ تقریر یُس چانِن
نوجوان نظرن ہُنٛد آینہٕ چھُ، چھُ میٲنِس ذہنس اَنٛدر اکہِ گُزریمتہٕ
دورکِ تصورات نِوِسرٕ دوٚنلاوان۔" (۱۹۴)

"میٲنہِ ٹاٹھِ گوٚبرِ اَسہٕ تہٕ اوس دَقتاہ ہیٚلہِ یہٕ لوکٹ اوسُس
تہٕ چانۍ پأٹھی اوسُم اَکھ لوٗزُک دِل، میٲنِس رُمس رُمس منٛز اوس
لُکن ہنٛدِ باپتھ ماے تہٕ محبت۔" (۱۹۵)

"میون پِتاجی اوس مےٚ پانس سٟتۍ کھورنہٕ وُرے تہٕ وُوکھلی
گرٕلیشمہِ اَنٛدر گوٚب زِرہ بکتر لاگنأوِتھ تہٕ تَرِ منٛز تٕنۍ بلوٚنألی ہیتھ
پانس سٟتۍ بچناوان۔" (۱۹۶)

"ہیٚبلہِ (رازس) برٛونٛٹھ برٛونٛٹھ بچن وٲلی شکارس یا بٹیہِ کِنہِ
مُہس دوران مےٚ گرٕہن لرِ لوٗر کنٛڈ لوٗنہٕ کُرٕٹرِ منٛزی اوٚش ہاران

دوان وُچھان اَسی، تِم اَسی تس نِش مِیٲنی سفارِش کران۔" (١٩٧)

"سہٕ اوسکھ درجواب وَنان زِ "چونکہ مےٚ چھُہ اکہِ مولوی عوہدس پیٹھ ترقی کران کران تخت حاصل کوٚرمُت، امہِ کِنہ زانہٕ بہٕ تِم ساری کُرِ بچھر یِم خدمت گارن ہِنٛدِ نوکری دوران مختلف موقعن پیٹھ تُلنہٕ چھِہ پیوان۔" (١٩٨)

"یِمہِ مشکلہٕ مُنٛزٕ گُزرِتھ سپد یِمِس (مِیٲنِس نیچوِس) بیٚین ہِنٛدِن تکلیفن ہُنٛز زانِ ییٚلہِ یہ تختس بیہہ۔ نتہٕ ہیٚکہِ ہے یہ تخت نشین سپدِتھ یِمو لِنشہِ لاعلم روزِتھ۔" (١٩٩)

"لۄدوے مِیٲنی مالۍ مےٚ یژھ ترکیبہٕ دِسۍ پژ تربیت دِژ مگر تو بِنہٕ تہِ وۄنۍ مےٚ شاہی منصب حاصل کرنہٕ پیٹھے ہِنٛزِ رعیتس پیٹھ ظلم کران۔" (٢٠٠)

"یِتھہٕ پاٹھۍ سالِ نے زوٗذ آژن زِہنہٕ پتہٕ سو دگ مشان چھُے لۄسہٕ تِمِن ماجہ ہِنٛدِس شِکمس مُنٛز ونراونی اُس یِیمیٚژ تِتھے پاٹھۍ چھُہ اکِس بادشاہ سُنٛدِ بابتھ تخت وتاج حاصل کرِتھ تِم ساری تصوّرات مُشراونۍ لازمی۔" (٢٠١)

"لِہٰذا چھُس از مےٚ یِتھ کتھہِ اقرار دِین زِ تخت نشین سپدنہٕ پتہٕ کرکھ نہٕ ژٕ پننِس رعیتس پیٹھ یِمہِ کھوتہٕ زیادٕ ظُلم۔" (٢٠٢)

یِتھہٕ کِنۍ دیت تِمۍ پننِس نیچوِس حقارژ سان جواب لِس شرمہِ داوٕ وودنہٕ اوس ییٚلہِ زن رازٕ سُنٛدی بدمعاش مُشراکھ

أکِس کُن اسان اسان یہ تماشہٕ وُچھان اُسی۔ (۲۰۳)

اُمی ہیٚے راژٕ ہِندِس دورِ حکومتس منٛز لیُس وسیع دل آسنکہِ اندیشہٕ ممتاز شخصن ہِندِس معاشرس مخالف اوس، بیٚیہِ بھلٹ تہٕ ییتھِ نے ہوٚن شاعرن بدترین زندگی گُذارنۍ۔ (۲۰۴)

بٔڑِن بٔڑِن شاعرن اوس نہٕ کانٛہہ تنخاہ گمر لوٚتن لیُس اکھ حمال اوس تہٕ لیَس پیٹھ راژٕ مہربان اوس، اوس نہٕ ساس دینار تنخاہ نوان۔ (۲۰۵)

یہ راژٕ لیُس نہٕ دیوتاہن ہنٛز زبانۍ (یعنی سنسکرتس) منٛز کتھہٕ اوس کران بلکہ اوس شرابن ہنٛز زبانہِ (لوٗلی آپ بھرمش) بولان ییمہِ تکہٕ یہ نتان اوس زیٚسہ آسہِ ہیٚے شراب سازن ہِندِ کُنہِ خاندانک۔

(۲۰۶)

دستارہٕ لوٗنی کنِہ بٔدار لیش، برٛہہم اُفہٕ گنج لستہِ ییس پیٹھ تہٕ نظر سوٗنچس منٛز وٕلٕسیک یم اکِس باوصف شخصہِ سٕنٛدِ نشانہٕ آسن، اُسی دزیر سنگھراج سُنٛزِ شخصیتہٕ اندر اظہار لبنہٕ سٕنٛزِ مسخر تماشہٕ بنان، لیُس بدکردار راژٕ شٕرن ژٔرگن پیٹھ تمہِ انسانہٕ لپکان اوس زنتہٕ شیٚجس پیٹھ (عملن ہِند نقل کران) اوس۔ (۲۰۷-۲۰۸)

غدّاری ہِندِ خوفہٕ کرٕنوُ تمۍ (اشنکر ورمَن) دارواسہیارک ولہٕ دپر راژٕ نرواہن پنٛتی سٕ تمۍ ہیتھ راتھ کیٚشن قتل لوٚدِ دے تسٕندِس دلس اندر کانٛہہ بدنیتی آس نہٕ۔ (۲۰۹)

لوٚکُن ہِندِ وو ہوک شکار سپدِتھ گیہ اُمس بدکردار ظالم

رازس پننہٕ وہ کینہٕ ترٕہ شُری ہنگیتہٕ مسٕلہ مُرِتھ۔ (۲۱۰)

یِم بادشاہ پننِس رعنیس سٕتۍ بدسلوٗکی کران چھِ، تِہنٛد خاندان، جاہ وجلال، تِہنٛز زندگی، تِہنٛز آشنہٕ لوٗنتہٕ تِہنٛد ناو تام چھُ زِہس اَندر فنا سپدان۔ (۲۱۱)

یِہے کتھ چھےٚ پنٕنہٕ کُن تہٕ دنیہٕ آشرِتہٕ بَرٕزہٕ شہہ کُن تہٕ ییہٕ وَنہٕ۔ تہٕ برملا پٲٹھۍ ہیٚرِ وُنۍ تکشا زِ پننہِ ظُلمہ کنۍ چھُنہٕ اُمِس بادشاہ سُنٛد ناو تام تہٕ کُنہِ رُوٗدمُت۔ (۲۱۲)

شنکرورمن سُنٛدی پٲٹھۍ کرتہٕ آسہٕ کٲشِرِ حکمرانن پننِس ناوس تل (شنکرپور) اکھ شہر بسوومُت یُس (اپتہٕ) پننہِ اصل ناوٕ بجایہ پٹن (اسریہ) ناوٕ زانہٕ آو۔ (۲۱۳)

سُکھراج سُند اکھ بٔنیتھ، یُس نمک ڈٲڈیوان (دوارڈیپ) اِتھوومُت اوس، گوٗو پننہِ لاپرواہی کنۍ ویرانگا جایہ مُرِتھ۔ (۲۱۴)

اَمہِ واقعہٕ سٕتۍ نار وتار سپدِتھ شیار راژہٕ پانہٕ اَکِس مُہمس پیٹھ روانہٕ تہٕ ویرانگا تباہ کرنہٕ پتہٕ گوو شمالی خطس (اُتّرپتھ) کُن خشمہٕ ہوٗتے (یہ علاقہٕ زیر کرنکہِ یرادٕ)۔ (۲۱۵)

سندھ دریاوٕ سٕتۍ پٹھن بیٹھ آباد وادیاہ علاقہٕ زیر کرنہٕ پتہٕ بیٚیہ یِمن علاقن ہنٛدیو دہشت زدہ راژو تِمیٚ سُنٛز اطاعت قبوٗل کٔرۍ اَدٕ پھیوٗر سُہ تورٕ واپس۔ (۲۱۶)

اُرشنہ مٔنزی کوچ

اُرشنہ جایہ وۄاتِتھ سُیدِ تُس اچانک پننہِ فوجہ لشکرکِس ٹھہرنس پَتھ
اتہٕ کہٕن روزن والین سٕتی تصودُم۔ (۲۱۷)

اۄکی سواپکن لیُٔس اۄکِس بالہِ تیٚنا لِس پیٹھ تعینات اوس، چلوو
(تُس پیٚٹھ) اکھ تیز رفتار تیر یُٔس بےٚخبر رازس گردنہِ تٔرِتھ گوو۔
(۲۱۸)

زٕ دِوان دِوان ڈیٚت اٚمی تیٚنہٕن وزیرن لشکرس پیٹھ قیاد تھ کرنگ
تہٕ یہ بچاونُک حکم تہٕ پتہٕ اکِس ڈولِہ (کرنی رتھ) مٔنز سوار سپدِتھ دڑاو
پانہٕ تِہ امہِ جایہ۔ (۲۱۹)

تُس اوس اچھِن ہنٛد گاش سور لوٚمت مگر (پننہِ) رانٛی شگندھا
پٔرزناوِن کتھِ تلہ، لو سہٕ تُس لرِ ودنہِ ودان ودان نالہٕ مٔتی کران اُس۔
مُشکلن کتھ کران کوٚرن تُس پَتُن نیچو گوپال وزِمن حوالہ، یٚمِس تہٕ بٹیہ
کانُہہ انگ اۄشناو اوس تہٕ یُٔس (وٗتہِ) مٔنز اوس۔ (پتہٕ) ایٚلہِ
لمہٕ لمہٕ کرِتھ تیرہ نبر کڑ نہٕ اوس لوان، سہٕ گوو سفر چہِ حالتس مٔنز سہٕ
(الوکِک حساب ہٕتر سے ساس نوشتہ نہٕ) سنٹ ستہٕ تھٕکِہ پھاگن رہٕنکہِ
گٹہٕ پچھکہِ اٚتھ مٔز دوہہ یٚمہِ عالمہٕ۔ (۲۲۰ — ۲۲۲)

سُکھراج تہٕ بیٚیو (وزیرو) نیوٗ فوج لشکر دُشمن ہٕنٛد لو علاقو مٔنزی
حفاظتہٕ سان تہٕ مختلف دٕلیلو دٕسی رانہِ ہنٛد مرنٕچ خبر تھٔورِ
تھاوان رٕدی بٔرو تھہہ کُن پکان۔ (۲۲۳)

رزدٕسی تمٕو شٕنار کلہ کیٛھ ٹینلین ہندی پاٹھی ہیوٚر لبون کرنادٕنہٕ ستی دیوٚد سہ تمو تمن جاگیردارن ہشرن سلامن جواب یم تس نش اتنیٚز اطاعت قبوٗل کرنہٕ آمتٕو آسی۔ (۲۲۴)

شیبہٕ دوٚیی پینس علاقس اندر واقع بولالیسکا ناوی جایہ وٲتتھ ییٚنتہٕ تم خوفہٕ لِشہٕ آزاد آسی، دِتی تمو تسنٛدی آخری رسوٗم انجام۔ (۲۲۵)

شرینٛدروتی سان تربیور انیوتہٕ جے ستمہا ناوی اکی ہشیارتہٕ وفادار دِلاوٚتن کوٚرہ یٚنن پان رازس ستی ستی۔ (۲۲۶)

لاڑانٛہٕ وجرسارہ ناوی ددبولو کروتہٕ لاۓ تمن پتے نارس ووٛتھ۔ ییتھٕ کُنی کوٚر تس یمن شینوٗنی ستی نارن وُچھان وُچھان سوٗر۔ (۲۲۷)

گوپال ورمن (۹۰۲ء — ۹۰۴ء)

پتہٕ بنیوٚد سیٹھہٕ نیک سیرت تہٕ قولہٕ سٲری گوپال ورمن (پنٛنہٕ ماجہ سُگندھایہ ہنٛزِ سرپرستی اندر) ییتیک حکمران۔ (۲۲۸)

ادنا کرداٮ۪ روالین ہنٛز باگ روزنہٕ تہٕ پانہٕ لوٚخیر آسنہٕ باوجوٗد تہٕ گوٚو نہٕ سہ بدعادتن لور۔ (۲۲۹)

رانہٕ ہنٛزِ ماجہ، لوٚسہ موٚنٛد آسِتھ تہٕ جنسی لذت پرستی ہنٛز شکار آسنہٕ کنی آوارٕ سِنز، گوٚو پرٕ بھاکر دیوٚناوِ کس اکِس وزیرس ستی عشق۔ (۲۳۰)

اُمِس وزیرٕ سِنٛدِس پُرجوش مُحبتس پیٹھ خوش سپدِتھ کٔرٕ ہی تمہ تس

پَتھِ دولتھ، مرتبہ تہٕ لول تِتھ پٲٹھۍ عطا، یِتھ پٲٹھۍ اَکِس تاجِس پیٚٹھ ترٛے زُٹھ راسن ۔ (۲۳۱)

خزانہٕ کِس نِگرانَس (کوش ادھیاکش) سِنٛدِ حَثی یِتہٕ کوٚرتمۍ عشق بازراںہٕ ہِنٛدِس مال و دولتس لوٗٹھ تہٕ ادہ یانٛدرپوٗرِ چ شاہی ناو سلطنتھ کرِن زیر ۔ (۲۳۲)

شاہی ناوِ چ یہ سرکش سلطنتھ دِژن للیا سِنٛدِس نیٚچوِس طُوٗرمانَس تہٕ تَس کوٗرُن کامُلک (نوٗف) ناو ۔ (۲۳۳)

بہٕ کھیوٗر والِس تہٕ بیٚیِہ شخصیتہٕ کِہ گُماہ تہٕ کامیٲبی ہشرِ گو بِرسان سِپد (نتھ) شہرس شُنر دٲخل لُیس ولہٕ دپری تہٕ لوکُک مسکن اوس ۔ (۲۳۴)

راہٕ شُنر ماجہ ہُنٛد یہ یار اوس بیٚیِہ حاصل کرِ ہی مِژ کامیٲبی ہِنٛدِ غروٗرِ پِژ تھ دو یہ بھوٗدر شخص حقارتھ کِرہ کرِ ہی ذلیل کران ۔ (۲۳۵)

شاہی محلہٕ خالس مُنز بیٚلہٕ شہ کانہہ جاے رٹان اوس، اور اوس نہٕ بیٚیہ کِنھہِ اَژتھ ہیکان بلکل تِتھے پٲٹھۍ یِتھ پٲٹھۍ اکھ وُستھ در چِک عاشق اَکِس گانہِ ہِنٛدِ گرِ ہیہان چھُ ۔ (۲۳۶)

راہٕ گوپال ورمنس بیٚلہِ رٲژھِ رٲژھ یمن حالاتن ہُنٛد پے لوٗگ، تِہنٛدِ مال دولتک تہٕ عزتک یہ لوٗٹری (دپرکھاکر دلو) بنیوو تِسُنٛد باپتھ اَچھ کِٹر ۔ (۲۳۷)

راہٕ نِ ہیٚلہِ خزانہٕ کِہن صوٗرتقن تِہُنٛد مُعاینہٕ کرنک اصرار کوٗر تمۍ

دۄلتس زِ خزانہٕ منٛز یہ کیٛنژھاہ کم چھُہ گژھان، تہٕ اوس شاہی ناوچہِ سلطنٔژ
خلاف مُہمس دوران خرچ گومُت ۔ (۲۳۸)

اتھ پیٹھ سپُد خزانٕچی رازس لٔشہِ خوفہٕ تہٕ جود گری منٛز ماہر پنٛنس اَکس
اَشناو رام دیوس وۄنُن رازس سحر کرُن ۔ (۲۳۹)

نتیٖجہٕ سپُد یہ سحر کنہِ کھوٚت رازہٕ گوپال ورمنس تیز بُخار تہٕ دون
دۄہن حکومت کرِتھ پتہٕ گوٚو بیٚیمہِ دُنیاہس ۔ (۲۴۰)

ظالم رام دیو سُند کرتوٗت بیٚیلِ توٚن ڈراو، بادشاہس سُنٛدِ
سزا کِہ خوفہٕ کٔرُن خود کشی ۔ (۲۴۱)

سمکٹ (۹۰۴ء)

تخت روٚٹ پتہٕ گوپال ورمن سُنٛدی بٲے سمکٹن، لیکن ونہٕ پیٹھ
ژلنہٕ بیٚتھ رٕچھنہٕ اوس آمُت ۔ مگر سہ گوٚو دٔہی دۄہی مٔرِتھ ۔ (۲۴۲)

سُگنٛدھا (۹۰۴ء — ۹۰۶ء)

دۄہی نیٚیلہِ رازہٕ شنکر ورمن ہٕنٛز سارے لنگ لنٛدٕ ختم گٔے، لۄکن
ہُنٛدِس ونس پیٹھ روٚٹ تختِ شاہی پانہٕ سُگنٛدھایہِ ۔ (۲۴۳)

دھرمکہ سپھالاوہٕ باپتھ کرناوِن گوپال پور (اسرے)، گوپال مٹھ تہٕ
گوپال کیشو (وِشنو مندر) تعمیر ۔ امہِ علاوہٕ کوٚرن پنٛنس ناوس پیٹھ
نتہِ اکھ قصبہٕ آباد ۔
(۲۴۴)

گوپال ورمن شٮ۪ز آشنہٕ ننٛد آیہ، لوٗسہٕ اکرِ بے داغ خانوادٕ پیٹھ آمٕژ اُمس تہٕ لوٗسہٕ وُنہِ لوٚکچے اُمس، تٔرأو نٔنٛد مٔٹھ تہٕ (ننٛدا منٛدر) کیشوٗچ بُنیاد۔ (۲۴۵)

گوپال ورمن شٮ۪ز بٮ۪یا کھ آشنیٚنی جے لکشمی اُمس امہِ ساتہٕ گوٚو بہٕ کھوٚژ تہٕ ہٮ۪نٛز ہٮ۪نٛشہٕ لوٗسہٕ لُنگ لنٛڈ چلوٗن روٗزنس بے صبری سان پٔژاران اُمس، اوس تٔمی پٔنُن اعتماد دِتیمت۔ (۲۴۶)

اُمی شُنٛد (رانہِ ہُنٛد) شُر گوٚو زیوٗ دُنے مُرِتھ تہٕ سٮ۪ٹھے دوٚکھ زد سُگنٛدھا یہ کٔرِ یا یہ پننس کانٛسہِ اُشنا وس سلطنتھ حوالہٕ کرٕنچ کوٗشش۔ (۲۴۷)

تانٛترن طاقتک دوٚلُن

امہِ وزِ اوس تانٛترن ناوی پیادٕ سپٲہن ہنٛدی لشکرن اکھ اتحاد بنوومُت تہٕ یہ اوس تیوٗتاہ مضبوٗط زِ ملکہٕ کٔین حکمرانن ہٮ۪کِہ ہا سزانہِ دِتھ تہٕ تہنٛزٕ طرفٕ آری تہِ کٔرِتھ۔ (۲۴۸)

اتھ پیٹھ کٔرٕ سُگنٛدھا یہ ایکانگا ہن ہنٛدِ بروسہٕ تہٕ تانٛترن ہنٛدِ عنایتہٕ پانے دوٚن وٕرین حکمرانی۔ (۲۴۹)

اکہِ دوہہ کٔری تمہِ وزیرٕ امیرٕ جاگیردارٕ، تانٛترن تہٕ ایکانگا کونسلس دربارس منٛز یکوٹہٕ جمع یٔمہِ غرضہٕ زِ کانٛسہِ موزوٗن شخصس ییہ شاہی اقتدار حوالہٕ کرنہٕ۔ (۲۵۰)

سُو اُس شوٗرورمن ہنٛدِس اکِس زُرِس تہٕ سُکھ ورمن ہنٛدِس

پنٛچوس نرجیت ورمنس تختس بیٚہناوُن یژھان تکیازِ اونتی ورمن سُنٛد خاندان اوس ختم سپدمُت۔ سُہ (نرجیت ورمن) اوس تمہٕ شِنٛز پنٕنہِ أکِس آشناو بایہ لگایہ ہنٛدِ ڈمبیٚگ تہٕ اِکنہٕ اکِس یہ آش نہِ خاندانی وابستگی کنہٕ پکہِ سُہ تِمنٛز نیٚے مرضی پیٚٹھ۔

(۲۵۱—۲۵۲)

پارتھا (۹۰۶ء—۹۲۱ء)

کیٚنٛژ وزیر وکوٗر اعتراض زِ یِمس شخصس رٲژھہِ پاٹھی پنگو (یعنی لوٗنگ) ناو پیٚومُت اوس، سُہ کیتھہٕ ہیٚکہِ بادشاہی لایق آستھ۔ تکیازِ سارے راتھ عیاشی منٛز گزارِتھ چھیٚ سُہ دوٗہِ دوہس نِنٛدرٕ کران۔ نہٕ پتہٕ چھنہٕ وُتھی تھیٚہ ہیکان۔ یِتس کالس تِم رانہِ ہنٛدِس تجویزس پیٹھ جنٛگہٕ جنٛگ کران آسی، ناتہٕ تِمن پیادٕ سپاہو یمو سکوٗٹہٕ سپدِتھ الگ دوٗر بنووُمُت اوس، نیوٗ نرجیت ورمن سُنٛد پنٛچوٗ پارتھا رازٕ بناوِتھ تس تمہِ وزِ دہ ؤہُر اوس۔ (۲۵۳-۲۵۵)

تِمو سوٗپنٛچ زِ سُگنٛدھا بے دخل کٔرِتھ ہیوٚت تِمو خزانچی (پربھاکردیو) سٕنٛزن تِمن کتھن ہنٛد انتقام یمو ؤسی تٔہنٛدِس غرتس آپٕنٕ اوس آمُت۔

(۲۵۶)

شاہی اقتدار اتھہِ منٛز نیرِتھ گیہِ سوٗموٗ خستہٕ ہار چہ جایہ ڈُلوٗنی اوٗش قطرٕ ہیتھ محلہٕ خانہٕ تراوِتھ۔

(۲۵۷)

نبردٕ آتھہِ وُچھن زِ پرانیو نوکرو منٛز یژھ کاشہٕ، لیٚس نس لبطاہر

سہاہِ باسان اوس، اوس دُشمنن ہِنٛز رلیٖو مِتہ ۔ (۲۵۸)

سُگند ھایہٕ ہُنٛز واپسی (۹۱۴ء)

ہِنٛز (لوکِک حسابہٕ تٕرٛیہ ساس نوشتہٕ) گُننتھس (۹۱۴ء) مُنٛز گییہٕ ایکانگاہکٕی فوجی بیکوٹہٕ سپدِتھ تہٕ اُنِکھ سُگند ھا ہُشکا لوٚرٕ بیپٹھٕ واپس، بیٚینہٕ سو ٹھہرِتھ آس۔ (۲۵۹)

ژٕ تھر (ربنہٕ) کِس اٰغرس بیپٹھ بیٚیارِ نانترٛن، یم پارتٕھا ہِنٛدی طرفدار اٰسی، تیٚنٛدِ (سُگند ھا یہ ہِنٛدِ) واپس یِنٕچ شیٚچھ کٔنن گیٔے، تِمن آو وٕتار تہٕ سرگرمی سان دٕرایہ جنٛگس۔ (۲۶۰)

پٔتُن لشکر صف آرا کٔرِتھ ہار نٲوی تِموچپلِ چھلِہ کامٔتی ایکانگا ہِنٛزٕ (لوکِک حسابہٕ تٕرٛیہ ساس نوشتہ تہٕ) نمنٕہ کس (۹۱۴ء) بیساکھ رٕ ہنٛس مُنٛز تہٕ ژٕلوٕنٛز رٲی ہِنیکھ رٔٹِتھ۔ (۲۶۱)

سُگند ھایہٕ ہُنٛد موت

فٲدکرہٕ پتہٕ نِی سو تِمو تٕشپالک وِہارس اندر مٲرِتھ۔ کانٛہ اہ عجب چھے مُقدرِچہٕ وتہٕ یمہٕ گہہ وقتلان تہٕ گہہ لوٚٹان چھٕے۔ (۲۶۲)

امہِ پتہٕ وُوٚل یتھ شاندار ہتہٕ اٰژ مُصیبتن ہِنٛدی اٰگی نہٕ ہیٚٹھی سلسلن نال یٔمہٕ کِنہِ پتہٕ ژھیا یہ مٲلی کیٚو جٲنٛی تب اٰہی سپزٕ۔ (۲۶۳)

شٔری رازٕ سِنٛد مول بیٚنگو (نرجیت ورمن) اوس نِسٛنٛدِس سرپرستہٕ

پسنٛدِ حشی بتہٕ کٲم کران تہٕ رٔشوت خور وزیرن ہیتی ژٕلنہٕ لوکن پیٹھ ظلم
کران۔ (۲۶۴)

بادشاہ اُسی تانترِن ہنٛدی ملازم تہٕ گامہٕ کھٕر پنٛچن ہنٛدی باٹھی اُسی
نہ یاد کھوتہٕ زیادٕ رٔشوٕ دِتھ اکھ اکِس بے دخل کران۔ (۲۶۵)

یتھ دلیشس اندر، ییٚنہٕ کیٚنہ حکمران لوکنیا گٕبٕج تہٕ بلاتٕھے ملک زیر گرِی متی
اُسی، اُسی ووٗنی بادشاہ تانترِن کوٗژھی (ہنٛڈیکا) دی دی دوہ دوٗہ
کڈان۔ (۲۶۶)

پُران ادھشٹان جایہ میر وور دھن سوامن ناوٕک شاندار وشنو
(تیرتھا) تعمیر کرنٕ والِس وزیر میر وور دھن سہنٛد پوتٕچ لوکٕر اُٹھی دورس
منٛز رعیتس پیٹھ ظلم کٔرِتھ سیٹھاہ دولت جمع۔ (۲۶۷—۲۶۸)

سادِ یفے ژٕٹھی شنکر ورد ھنن کوٗژٕ سگند ھاد تیہٕ ہس ہیتی ژٕلتھ تہٕ فلہٕ پاٹھی
شاہی محلہٕ نعالنس لوٗٹھ۔ (۲۶۹)

امہٕ وقتہٕ بیٚلہٕ لوکہ مصیبتن منٛز ولنہٕ اُسی آمتی، ہر ڈک سورٕ
دال فصل نیوٗ سالابن پانس ہیتی ڈہٕتھ، زنتہٕ تمن چھوکن نون پیٚو۔

(۲۷۰)

دڑاگہٕ دلو

لوکِک حسابہٕ کِہ (تترٕ ساس نوشتھ تہٕ) نٕرنمتھ (۹۱۷/۸ء) سنہٕ کِہ
خوفناک اٗڈری بہٕ گیہٕ لوکہ اکِہ دڑاگہٕ کنی تباہ وبرباد، تکیٛا ژٕ غذاہی اجناس
حاصل کرٕنی اوس سیٹھاہ مشکل بیٚدہٕ زن (دال) کھار ساس (دیتارن)

کینٛہ آسے۔ (۲۷۱)

وینٛتھِ ژنہٕ اوس مسا کُنہِ کُنہِ آب نظرِ گژھان تِکیازِ یہِ اُس ژوٚ واپارٕ
ٹمہِ آبہٕ سِتی، ہیٚمژ و لاشو سِتیٚ وٚلِتھ بیتھ اندرِ یمہٕ وارِ یاہ کالہٕ پیٚیتھ پیٚیمژٕ آسہٕ۔

(۲۷۲)

زمیٖن اُس ژوٚ پاسے اُڈ‍ٕی جوٚ وٚلِتھ یٖمہٕ کینٛہٕ یہِ اکھ الوڈہٕ قبرستان
باسان اوس، ییٚنہِ کُن وُچھِتھ ساری لوٗکھ ترٛاس کھیوان آسی۔ (۲۷۳)

رازٕ ہُندی وزیرن تہٕ تانترن ہنبیہ امیر تِکیازِ تِمو مولہٕ توٗلہٕ گُدام
کینٛہ کینٛہ کرِ تِمو بے شُمار دولت جمع۔ (۲۷۴)

رازٕ اوس تِتھی شخص وزیرٕ بناوان ییٚس تانترِن ہُنزن بلِن ہُند
زیادٕ کھوتہٕ زیادٕ رقم لوٗکن اُتھی حالس منز کینٛہ ادا کرِ ہے۔ (۲۷۵)

ییٚتھ کینٛہ کاہِ نہ پننہِ گرم (غسل) خانہٕ منز ژیٚرِ کُن تِمن سارِنٕے لوٗکن وُچھان
آسہِ ہے یِم کُنہِ ولنس اندر واوٕ ژٕجو تہٕ روٗدٕ شرانیو عاجزٕ اُنی میتی آسن،
تِتھے کُنہِ روٗدہ ظُلم پیٚتھ گوٗ وارہیس کالس پننِس محلہٕ خانس اندر لوٗکن
مُصیبتن اندر وُچھِتھ پننیٚن آراچ مرح سرآیِ کران۔ (۲۷۶—۲۷۷)

ییٚتھ پاٹھی واتناوی یمو شیطان صفت رازو تِم عام لوٗکھ تباہی ہُندِس
سٹھس پیٚٹھ یِم تنجیٖن (اوّل) چندر پیڈ تہٕ للکہ ہشدرن ییٚتھ نٕے ییٚین
راچھدرن ماٹھی آسی۔ (۲۷۸)

یہِ اوس سُہ زمانہٕ ییٚلہِ یہٕ بادشاہ زیادٕ کالس تختس پیٚٹھ روٗزِتھ
ہیکان آسی نہٕ تِم آسی تِمن آبہٕ ژبرن ہوی یِم کُنہِ اوٚبرِ دوہ یہِ روٗدٕ چھوٚلاہ

پننہٕ سٟتی پانہٕ چھہ سپدان۔ (۲۷۹)

اَتھ اوس پانہٕ تھٲوِتھ پننِس مالِس بے دخل کرِتھ پانہٕ تختس بہان تہٕ

اَتھ اوس تس ہندِس مول تامتن سٟتی سازباز کرِتھ تس لوٗن والان۔

(۲۸۰)

نوجوان شگندھا دتنیہ اوس پنگو ہنٛزن آشنٲین تمِس شٲرندگرِ

ہنٛدی پاٹھۍ جنسی لوچھِ ہوٚمراوِتھ خوش کران یُس ماد بانن ہنٛدِس

اَکِس اَبدِس کھبلِس لذت چھہ دِوان۔ (۲۸۱)

سرگرم عشقہٕ بازی منٛز اوس شہ بپتا دلبوی رانہٕ سٟتی تالہٕ مٕنی کرِتھ لنشر جنسی

لوچھہِ ہوٚمراوان تہٕ سوہ آس قیمتی ڈالہٕ پیش کرٕ کرٕ دولتک نشہٕ والان۔

(۲۸۲)

خوبصورت راٗنی منٛز گاوتی آس میرورد مَن ہنٛدِ لوٚ نیچوٚ لوٚ یہ زانِتھ

پنٛگوہس نیتھری دِلہٕ منٛز زِ پننہٕ بنٛنہٕ ہنٛدِ حُسنکہِ برکتہٕ روزِ تہنٛد اقتدار

قایم۔ مگر یہ سوٚ نٛدرتہِ چھیٚمِ شگندھا دتنیہ ہنٛدِس عشقہٕ زالس منٛز

تہٕ اَکِس حسین زنہٕ ہنٛدی پاٹھۍ کوٚرن پننِس محبوٗبس سٟتی عاشاہ عشر تھاہ۔

(۲۸۳ — ۲۸۴)

شہ اوس دوہِ دِش وارِ وارِ یمِن دوٚن رانین ہنٛز تہنٛدِ پاٹھۍ خدمت

کران یِتھہٕ پاٹھۍ اَکِس غریبہٕ ہنٛزِ آشنہٕ اکوے بانہٕ وارِ وارِ ورتاوان

آسن۔ (۲۸۵)

پننین نیچوٚ ہنٛدِ باپتھ تخت حاصل کرنکہِ ہوسہٕ آسہٕ یمہٕ دوشوے (رانہٕ)

پننِس وزیرس ملے برنس تہٕ قیمتی ڈالہٕ پنٕنِس کرنس منز اکھ اکِس پازٕ نِوان۔ (۲۸۶)

نرجیت ورمن (۹۲۱ — ۹۲۳ء)

امہِ پتہٕ آو سہٕ (لوکِک حسابہٕ ترٛے ساس نوشتہ تہٕ اَستمتھ (۹۲۱ء) کِس پاسا رتس اندر پارتھا پننِس مالِس پنگو ہندِ دسی تختہٕ پیٹھ وٲلنہٕ یتھ منز تس تا شترَ لو مدد کوٗر تہٕ نو وکھ راز۔ (۲۸۷)

چکرورمن (۹۲۳ — ۹۳۳)

یہ (شہزادہ) ییمی تہٕ (پنٕنِس زمن منز) کاہنہ رِژراہ کوٗر مت اوس، گو چکرورمن ناوٕ کِس پننِس موصُم نیچوِس تختس بیٹھاوِتھ سہٕ الوکک حسابہٕ ترٛے ساس نوشتہ تہٕ) ارکمتھ (۹۲۳ء) کِس ماگھ رتس منز یہ دنیاہ ترأوِتھ۔ (۲۸۸)

اتھ پیٹھ پھیری تانترن پیادٕ فوٗجی پارتھا ہس کِنٕ لیس پنٕنِس مٲلی سِندِس تختس پیٹھ قبضہٕ کرنہٕ باپتھ۔ بیقرار اوس تہٕ الیکا نگا ہن ستی کیٚم کھ لڑٲمے۔ (۲۸۹)

نوعمر راز رُود کینٛژس کالس پنٕنہِ ماجہِ بپّا دلوی ہنٛزِ سر پرستی اندر تہٕ پتہٕ دہن وری ین پنٕنہِ زنانہِ کشلکا ہنٛزِ نگرانی تل۔ (۲۹۰)

چونکہِ جوانی تھٲو تمِس بدکردٲری ژُورِ، امہِ کنٕی ییٚنہٕ گٔیی یمو دوشو

ٲمِس رٲچھ راوِٹ تہٕ تربیت کٔرتھ پیٹھ آیہٕ کاہہ حرف، بِلکُل تِتھے
پاٹھۍ زنتہٕ تموٚتھوٚلہٕ کٲنٛچہ منٛز اکھ سٔریچھ رٛوٚچھمٕت اوس۔ (۲۹۱)

شوٗرورمن اوٚل (۹۳۳—۹۳۴ء)

پتہٕ وول تانٛترِ لوٗ سِنہ (لوکِک حساب ژورساس نٔہ) نوٚس (۴/۹۳۳ء)
منٛز چکر ورمن تختس پیٹھ تہٕ مرگا وتی ہندِ ڈمبیک ییٚگوٗ، سٔتٕ، نٔنچوٗ
شوٗرورمن بنوٗکھ راز۔ (۲۹۲)

تسٕندلوٚ پیٚترو تہٕ وزیرو، یِمن نٔہ تس سٕنٛتی کاہہ شفقت ٲس تہٕ یِم محض
پنٕنۍ فایدٕ کانٛچھان ٲسۍ، اوٚن ٲمِس رازس زوال تِکیٚازِ تِم ٲسۍ نٔہ
تانٛترِ ژَن تھہنٛدِ آہٕجیٚل ادار قم ادا کرانۍ۔ (۲۹۳)

لوٚڑوے یہ لازِ پرتہٕ کرِدارک اوس مگر قیمتی ڈالِ نہٕ دِنہٕ کِنۍ میٚوٗکھ
نہٕ تانٛترِ نَن ہندا انتھ واس، یتھ پاٹھۍ ٲکِس جان صِفتہٕ وٲلِس مردس
موٗللیوٗ چیٖز ووراۓ گانِہ نام دِکہٕ دِوان چھےٚ۔ (۲۹۴)

پارتھا سُندیارِ تختس ہیٚن (۹۳۱—۹۳۵ء)

اکِہ وِہری دول تانٛترن اپیادِ سپہوٗ سہٕ تختہٕ بیٹھ تہٕ پنٕنۍ فایدِ سٕر کھر کٔرِتھ
بنوٗکھ آزاد خیال پارتھا بیٚیہ اکِہ پھِر راز۔ (۲۹۵)

سمیاوتی نادِچ اکھ گانی لوٚسہ پارتھا سٕنٛز داشتہ ٲس، ٲس ساز باز
کرِنس منٛز ماہر زانیہٕ لیوان یٚیمہ دٔسی تِمہٕ تانٛترِ نَن سٕنٛدی رابطہٕ اتھس منٛز تھاوی

امی نژٲو سمیشورنا وکہ اکہِ شیو استعفا پیٚچھ بنیاد۔ (۲۹۶)

چکرورمن سُند دبارٕ تختس ہیُن (۱۹۳۵ء)

تہٕ پتہٕ آو سیٚنہٕ (لوکِک حسابہٕ ژورساس تہٕ اکاہ (۱۹۳۵ء) کِس اساڑھ رنٛس منٛز چکرورمن، یُس پننہٕ وزیٖراران اوس، وارِیاہ دولت خرچ گٔرِتھ دُبارٕ راز بناونہٕ۔ (۲۹۷)

میر ورد ھن ہیٚنٛز لو نیچولو اوس امہِ برونٛہہ پارتھا نہٕ باقی بادشاہ یہ دخل کرنہٕ چھن سازشن منٛز وارِیاہ مال کمووُمت، یوٚدوٚے تمہِ یمن بادشاہن لنٛشہِ وارِ یہٕ خٔتی یتن منٛز گذارِ تہٕ حاصل اوس کوٚرمُت۔ تمہِ اوس تسُند مول تہٕ لوبے بے دخل کوٚرمُت نہٕ مرگاوتی ناوِچ اکھ کوٗر تس نیٚنھرِ دِتھ اوسکھ تہٕنٛدین تعلقاتن بپھر بپھرِ زکھ واتنوومُت۔ مگر امہِ باوجود زٕ تہٕنٛدی کرتوٗت آسی تیٚنٛز ڈرامتی، اُمی بےوقوف رازن دِتی تمن اہم عہدٕ۔ (۲۹۸--۳۰۰)

اُمی بنوو شنکرورد ھن اکِس نیٚتیا لاہک نگران تہٕ گرہ کرِتیہ (دفتر) کھووُن اپنہ یار س تہٕ مکار شمبھوورد ھن ہیٚنٛدِس تحویلس منٛز۔ (۳۰۱)

پوٗلیس نہٕ آسنہٕ کِنی ہیٚوک نہٕ اُمی تانٛترِن کُن تہٕنٛزن بلِن ہیٚنٛد رقم ادا کٔرِتھ، امہِ کِنی ژالیس نٹھ تہٕ امی ڈکہٕ ہِ یہِ کس لوٚس رنٛس منٛز گوٚو فرار۔ (۳۰۲)

یَیلہِ سُہ مادورا جیہ (مرازہ) شہرَ نَتھ اوس، تخت کِہ دعوادار شنکر وَردھنَن سوٗزٕ شمبو وَردھن تانترِن نِش مصالحت کرنہِ۔ (٣٠٣)

شمبوورد ھن (٩٣٥—٩٣٦ء)

مگر اَمی (شمبو وَردھن) کوٗر پننِس زِٹھس بالیس دغا تہٕ تمِن (یعنے تانترِن) زٕ باجہ گرٹھی دِنہٕ کرٕ دٕ دِتھ پھِرِن تم پانس کُن تہٕ تِمو بِیہنوٗ وِس تختس۔ (٣٠٤)

تمی زٕ ناوِچ (اگا ڈلیوٗ دوٗے پاک تہٕ مقدس) آبس منز روزان چھِے مگر یلان چھِے گاڑن پیٹھے۔ بُرگ لیس (اکس گوشہ نشین سِہندی پاٹھی) زٕ ھو پیہٕ دم کُرِتھ آسان چھُہ، پچھ اَمی ہیے تمی گاڈِ جوٗنہِ مٲرِتھ کھیتھ تِوان۔ پنٕہ چھُہ شکٲری لیس جنگلہِ کین اطرافن منز (اکِس سنیاسی سِہندی پاٹھی) روزان چھُہ، ہرگس مارن۔ ییتھہٕ پاٹھی چھُہ دوکھس تہٕ فریبس منز زیادِہ زیادہ مہار تھو وٕ تاوِتھ اکھ ییلس سرس گرٹھان۔ (٣٠٥)

تختہٕ نِشہ اتھ چھلنہٕ پتہٕ آو چکرورمن اکِہ لٹہِ شنکرام ناوکِس ڈامرٕ سِندگرٕ لیس سرٕ ڈھک جایہ روزان اوس۔ (٣٠٦)

ڈامرن پُرزنوو راز تِسندِ حسن وجاہتہٕ کِنہٕ تہٕ گلی زٕ گنڈِتھ تِسندٕ تعظیم کرِتھ اوٗنُن یکدم پننہٕ جایہ بِیہنہٕ خاطرٕ۔ (٣٠٧)

پننہِ سلطنتہِ اندہِ منز گژھنک حال نہٕ باقے اوحال ڈامرس وَنِتھ ییلہٕ تمی تِس مدد منٛگ تمی سوٗچ زِ سُہ اوس (محض) پننہِ بد نصیبی کِنہٕ رحمدل بنیومت تہٕ وَوٗ تھس ادب سان: (٣٠٨)

"تاثیرن اسے تن یاگاسے کریچہ، تم چھا جنگس اندرکنہ شمارس؟ سو کوسہ
کامم چھے یتھ منز نہ بہ تہ ےِ انتہ روٹ کرلنس تیار آسے؟" (۳۰۹)

"مگر مے چھے پزہ نیشتھے تہ ےِ اقتدار حاصل سیدی، تہ کرکھ اسہ
تباہ و برباد۔ نکیشیہ زِ بادشاہ چھہ پنن مقصد لوپرِ گژھہ دٗ نے تمن میوٗلمت
انتہِ روٹ مشراوان۔" (۳۱۰)

"یتھہ پاٹھی اکھ زنی موٗزوٗر کلہِ بیٹھ وسیتھ تمے لنجہ زٹان چھہ یموٗ دٗسی
سہ تنتہ کھوٗ تمت اوس، سے حال چھہ بادشاہن ہنْدتہ۔ یمیس شخصہ
سِنْدِ مرنہ تہ ہیمتہ عہ ستی بادشاہ کمالس چھہ واتان، تمی شنزرے چھس
بے روزان یہ زانیتھ زِ خبر لوٗ ہے مانیہم زوالک باعث خوشحالی
ہنْدہ پن دوٗہن چھہ بادشاہ تمن لوٗکن ہنْز خدمتھ مشراوان یموٗ تس خطرو زِ
انتہِ اوس شیہلوومت تہ ہر گاہ نہنْدِ انتہِ وشفن کاتھہ اثر گژھہ، سہ
چھس یاد روزان۔ ییلہِ بادشاہ اقتدار حاصل چھہ کران، سہ چھہ شرمہ داوہ
تمنے لوٗکن مارناوان یموٗ سہ بیمار، لوچھہ، تکلیفس یا دشمنہ مشنْدِ
اندیشہ چہِ حالژ منز وچھمت چھہ آسان۔ بادشاہ لوٗ دوٗ ے نیک نہ آسہِ
مگر تس لیشہ ہیکہِ نہ کنہ کنتھ ہنْد توقع کرنہ ینہِ، تکیازِ غلط مشورہ
دِنہ دالی چھہ ہمیشہ ییٚن ہنْز برائی کران۔ ممکن چھہ زِ دوہ ہلہِ ہیکہِ
بادشاہ تشنْد دِل ناکارِ گیہ لیشہ پاک تھاونہ ینہِ مگر یتھ کنتھ بیٹھ کس چھہ
اختیار زِ روتلہِ یہ کنْژ ھا لشنز رائی ہیچھاوِ، سہ ییہِ تشنْدِ دلہ منز داوٗ ر
کرنہ۔ دوہ ہس یمہ کنتھ مشکلن تس دہ ماغس منز ژانہ چھے لوان، تمہ

چھےٚ تس (بادشاہس) اَکِس سفید خرٕ سنٛدی پٲٹھۍ مشنہٕ گژھان —
پرٛتھ کانٛہہ شخص یُس بادشہس نِشہِ واتان چھُ، چھ تِسنٛدِ ہوشِک تہٕ
پتہٕ قضہُک نشانہٕ بنان۔ بادشاہ چھ صرف تِمن لُکن مارناوان یِم تس
نکھہٕ آسن نہٕ زِ تِمن یِم دوٗر آسن روزان۔ کانٛہہ ہیکہِ نہٕ بادشاہ سنٛدِ ین
ارادن، یِم مُناسب موقس پیٹھ اظہار چھ لبان، وقتہٕ بروٚنٛٹھ زانِتھ باب
سپدِتھ۔ سُہ چھ تِمی وِز نِمان یِیلہِ سُہ کانٛسہِ مارُن چھُ ہیوان —
سُرِ سُہ چھ لُوپھ دِنہٕ بروٚنٛٹھ پننِس شکارس نالہٕ متہٕ رٹان تہٕ شیطان
چھ کانٛسہ تباہ کرنہٕ وِزِ اسہٕ ہنا کران۔ یِتھےٚ پٲٹھۍ چھ بادشاہ تہٕ تِمنیٚ لُکن
قتل کران یِہنٛزِ تِم تعریف چھ کرِان"۔ (۳۱۱ —— ۳۲۳)

" لہٰذا، اگر ژِ اسہِ پیٹھ ہمیشہٕ رحیم نظر کرُنُک وعدٕ کرکھ، یہ یِمہ
صُبحٕنۍ فوج ہیتھ ژےٚ بروٚنٛٹھ بروٚنٛٹھ۔" (۳۲۴)

یِم لفظ بوٗزِتھ وۄتھُس بادشاہ پننِہن دُکھن پیٹھ اضطرابہٕ سٕتۍ ژِ اسہٕ
ہنا ہیتھ درجواب۔ "بہٕ کرہٕ چانۍ رٲچھ پننہٕ زۆکی پٲٹھۍ ژِ ژِ آکھ مےٚ
اتھہٕ رٔوٹ کرنہٕ۔" (۳۲۵)

اَمہٕ پتہٕ تھٲوی بادشہن تہٕ ڈامرن پنٕنۍ کھوٚرکہٕ لتہِ بیٹھ ہیتھ رتھ چھکِتھ
اوس، تہٕ پانہٕ وٲنۍ تلکھ مُقدس شراب ڈاریتھ دِتھ (کوش) اتھن مُنز
تلوار ہیتھ حلف۔ (۳۲۶)

صُبحس بٲگی گوو چکرورتن بےشُمار غضب ناک ڈامرن ہنٛد اکھ
لشکر ہیتھ رازدانہِ کُن روانہٕ۔ (۳۲۷)

تاتٔرن پیٹھ چکرورمن سُند غلبہٕ (۹۳۶ء)

اُتھ دوران ڈرایہٕ ژٕ تھر رٕتس نکِہ زُنہٕ پچھ کِہ اِکھمِہ دوہہ تاتٔرن پیٹھ
سپاہ شنکر ورمنن سنٕز رہبری منٛز جنگس ۔ (۳۲۸)

چکرورمنن کٔر پننہٕ ذاتی دلیری تہٕ بہادری ہاوِنس منٛز تاجلی لوٗسہٕ تمُ
اوٗنام ژٔورِ اُس ننھاوِمُت تہٕ بیٚمیک نہٕ تمِن انداز ے اوس ۔ (۳۲۹)

بیٚیلِہ پدم پورہٕ نبر سخت لڑام ے ڈُژھ، تمُ دژِ پننس گرِس لتہ
تہٕ گوڑِ نیٖتھے کوٗرُن شنکر ورمنن قتل ۔ (۳۳۰)

بیٚیلِہ رہبر ے مارنہٕ آو، تاتٔرن فوجس گیہ ہنہٕ بدن طرفن چھلہٕ
بِلکُل نِتھے پاٹھو زنہٕ اکھ جہاز سُندرس منٛز واوِ طوٗفانس اندر رہنہٕ
چھُ لیوان ۔ (۳۳۱)

راژِ دورلوٗکھ پننِس تیز رفتار گُرِس پیٹھ بیٚتھ تہٕ تھنٛز ژلنچہِ وتہٕ
بنٛد کٔرِتھ نیٚن صفن منٛز پننہِ تلوارِ ستیٖ سارِنے کلہٕ ژٕٹِتھ ۔ (۳۳۲)

چکرورمن ییٚلِہ جنگس منٛز ادرِ لور پھیران اوس، تمُ سٕندِ دستارچہٕ
(ویرپٹ) بے شُمار دشہِ آسہٕ اُکس سہہ منٛزِ موٗلہٕ ہشہٕ باسان ۔ (۳۳۳)

امہٕ اور کُباہ (اچھ ونگ ضرور تھ؟) مادانِ جنگس انٛدر آیہٕ سیٹھاہ
کم وقتس منٛز پانٛژھ شتے ساس تاتٔرن مارنہٕ ۔ (۳۳۴)

چکرورمنن پاوی تاتٔرن زمینس پیٹھ نہٕ بیٚنھ کُنہٕ اُنہِ یم جنگچہِ خوفناکی
پیٹھ گرٛدن ہٹنٛزن پکھن ہشٕرِس سالیس تل ۔ (۳۳۵)

دلیر شنکر ورمنن کوٚر (مادانِ جنگہ کین) ولہٕ ویرن ہٹنٛزن سمازن

ماژ گامتیٚن پنٕنین نیک صفت تہٕ شریف پأروکارن سان پأراو۔

(۳۳۶)

تانترِن ہیٚتھ کٔس بٔڑ کرِ رشک؟ یم پننہِ یکینہ کنِ کامیاب گئے تہٕ یکوٹے
واتی پننس انجامس تہِ۔ (۳۳۷)

خراب زندگی گذارن والیو تانترِ لو اسی ظالمِ سرکھ والین ہنٛدی پأٹھۍ
معززٕ، نارساتہٕ اعلیٰ نسلکی شہزادٕ سرکھن (یم سی کرنہٕ آسن آمتی) ہنٛدی پأٹھۍ
محتاجی ہنٛدِس حالس واتناوی متی۔ پتہ وِزِ لوٗہی ٹوٗہی مطالبہٕ کٔری کٔری
اسکھ تم پننیو پُرفریب چالوٚ ستی محض پننہِ باپتھ خامخاہ شرمنٛدٕ کٔری متی۔
چکرورمنن، یمیٚس اکھ حقارت آمیز درتاوس پیٹھ سخت طیش اوس،
کٔری تم اکِس بٔڈِس سرکھ ہنٛدی پأٹھۍ پننہٕ تٔورِ سنہاوِ مژ لغزٕ ہنٛدِ
تیز زہرٕ ستی ژِہِس اندر ننہ ہ۔ (۳۳۸—۳۴۰)

راز چکرورمن / تژ یمہٕ پھیر (۹۳۶—۹۳۷ء)

دوٚیمہِ دوہہ بیٚلہِ بہو دٔرٕشمبوٗ ورذھن چھلہِ چھلہٕ کٔرمنین تانترِن
سوٚنبراوان اوس، چکرورمن ستہٕ پدٕ پننہِ فتح کٔرِس جلالس منٛز جاگیردارن
وزیرن تہٕ تمن ستی رلیمتین الیکانگاہن ہنٛدِ شفقتہٕ کٔس گیرِس اندر
شہرس منٛز داخل نیعرِ دوان۔ تمی سٕند فوجہٕ لشکرٕ وارہٕ ہن دتن بیٚتھ مارٕنژ کران اوس
اوسہ نبہ ڈُندِس نام بھیلتہِ پننین گری سوارن منٛز باگ اوس تہ اکِس نهد نسلکٕس
گُمرس بیٚتھ سوارٕ لٔبِ زنتہٕ رقص اوس کران پننہِ کھوورِ اتھہٕ ہیٚتھ منٛز لاکم آسس اوس

پننہٕ کلیچ آہنی کُلاہ ہیوٚر کھالان ییٚلہِ یہ لوٗن وسہٕ ہا۔ تمٕ ہشندی کینہٕ واٗلی
اُسی تیشٕر تلوارِ ییتھ وتھن واجینو تا یہ زٕزٕ وستی پرٕو ژراوان ملوسیہ
تیشندِ عآر قرٕبرٕتھ دوٚچھنہِ اکھ چھ پرٕ زلونہِ موچھ منٕز بشد اُس۔
پننہِ سخت گیر تبتھہٕ ستی اوس دہشت پاُدٕ کران تہٕ تیشٕر تمہٕ آسہٕ گیٚنو
ستی ژھیٚپرٕ۔ یُس تیشندِ گوبہٕ زِرہ بکتر کہِ بارٕ تیشٕر گردنہِ ہنٕز دگ بادان
اوس۔ لغزنہٕ چوٚچ گو دھمکاوِن تم رہزن یمو وانن لوٗٹھ اوس
گوٚرشت تہٕ ژرٕ یمن شہر باشن دیُن پننہِ کلہٕ تہٕ اُچھن ہشدیو
اشارو ستی حوصلہٕ، تہٕ سہٕ اوس پننین لقارن ہشندِ شورٕ کنن زر
ژھٕھان ییٚمہِ کنی شہر باشن ہشدی دعائیہ کلمات شورٕ تٔری گرٕھان
اُسی۔ (۳۴۱—۳۴۷)

ییٚمہِ وزِ سہٕ فتحمندی ہشدِ شانہٕ سان عظیم تختس کُن پدی ژراوان
اوس، ہُھوییٚتی اوٚن کمہِ تام جایہ ییتھ شمبوٗ وردھن زنجیرن منٕز۔
(۳۴۸)

پننہٕ وفادارٕ ی ہادنہٕ باپتھ ژھن اُمی بدبخت النسانن اَکس چنڈالہٕ
ہشندی پاُکھی رازس ژرٕ ڈٕھہ کنہ یہ قیدی مارِنہٕ، ییٚمی وارکہِ (ضربکہٕ)
خوفہٕ پنتہِ اُچھ وٹِتھ آسہٕ تھاوِمٕژ۔ (۳۴۹)

شمبوٗ وردھنس پتہٕ ہیٚتی لوکرو مقدس قونُونگ پرواے کرنہٕ
روٚستے دو کھہٕ بازی ستی تم بادشاہ قتل کرٕنی یم تمن مالی شوٗبہٕ ہن تہٕ
یمن امی لحاظہٕ تعظیم کرُن پزِہے۔ (۳۵۰)

پننِی سلطنتھ دُشمنولٕنہٕ صاف کرنہٕ پتہٕ گوٚو رازٕ حکرد رمن جلدٕے کِبرُک شکار نہٕ کرٕ ہن ناکارٕ تہٕ ظٲلمانہٕ کامہٕ۔ (۳۵۱)

پننین بہودُری ہندٕ ہن کارنامن ہنٛدٕ ہن تٲریخی تذکرن پیٹھ خوشی ہنٛدِ اظہارٕ دِسی وَتہٕ ڈٔلِتھ سپُدسہٕ انٕ نی کیٚمین (پیرا سایٹن) شاعر گلوکارن تہٕ باقٕے چاپلوٗسن ہنٛدِ زۄرُک شکار۔ (۳۵۲)

یِمو اپزلوٗ تٲریخو دِسی مغالطس مَنٛز ییتھ باسیوو زٕمِس پنٕن پان اکھ دیوتا تہٕ کرِن تِم کارِ یم انصافٕ لِنٛہٕ چھِلِتھ اَسی۔ (۳۵۳)

زِنگانادی ڈۄنہٕ شُنٛد دربارس مَنٛز پُن

اُتھ دوران دِرازن بیروٗنی (استقبالیہ) ہالس مَنٛز اَکِس مشہور ڈۄنب گیون وٲلِس بیٚمِس رنگاونان اُسی (پننہِ فنک مظاہرٕ کرٕ ہچ تہٕ بیٚ چھنچ) منظوٗری لِبِتھ تیٚر پیٹھ آمُت اوس۔ (۳۵۴)

ڈیٚڈِی دالو بیٚہنٕ دی وزیر تہٕ اوٚرٕ آمٕتۍ اعلےٰ سردار صحی ترتیبس مَنٛز تہٕ رازس بٔروٗنٛہٕ ریچ گنیچ جاے تھٲوِ کھٔریٚ۔ (۳۵۵)

مجلِس اُس ژاٹکِین ہنٛدِ گاشہٕ گاہ زٕھٹان لِبُس سفید دستار پٔروٗ تراونا دان اوس۔ زنٛنہٕ اوس شیشِش (ناگ) شُنٛد پلنگ لِنٛدِس سرِ پھِکلہٕ ڈٔلی تِس پیٹھ جرنہٕ آمٕتیو لالو سۍتی پٔرزلان۔ (۳۵۶)

شاہی حرمن ہنٛدٕ ہن مس لبھٕین سۍتی گنٛدٕ باشہٕ کرونہٕ شامچہ ترِسہٕ وادٕ گٔژ ایہٕ آسہٕ زٕوہ پٲری مُشکینٕ ادفر چھکان۔ (۳۵۷)

گول ڈری چھ ہُنز لگنہٕ آسہٕ محلہٕ خانہٕ چھ ہرنہٕ چشمہٕ واجنین (زنانن) ہند لوسر ڈرِ ستی معطر بنیو ستی متیٚونہٕ یمہٕ موسیقی ہُنز محفلہٕ ہند لطف تُلنہٕ باپتھ بےتاب آسہٕ۔ (۳۵۸)

اد آو یہ ڈوُنب گیون وول بروُنٹھ کُن تہٕ پننہٕ پتہٕ ہم اُسِس پننہٕ دہر بلا یم پنتو ہار، نرہن تہٕ اتھن منز نالی سوہنہٕ سنٛد لوکر لوتہٕ باقے گھینہٕ ستی تِم زلان اُسی۔ (۳۵۹)

تمہٕ پننز مدرِ اچھ واجنہٕ کورِ ہمسی تہٕ ناگ لتایہ وچھتھ زِ میٹھراوِ سارو نمن وارِ وچھنہٕ باپتھ پننہٕ گردنہٕ تہٕ پتہٕ سیدی صوٗرتِ نقش اَبےحرکتھا۔

(۳۶۰)

[ڈوُنبہٕ کورِ لوزلین پننہٕ گیونہٕ تہٕ اداکاری ستی راز سنٛد دل، یمیک تذکرہ رسمی شعری انداز کرنہٕ آمت چھ۔ مدہوش راز، یمس پننس اکس مصاحب سُنز غلط دلیلو ستی حوصلہٕ میول چھنہٕ گیون واجنین ہنز دستہ ذات ہنٛد کانٛہہ لحاظ کران تہٕ چھ ہمسی تہٕ ناگ لتایہ پننس حرم خانس منز نوان۔ سہٕ چھ لوٗر پاٹھو تِہنزن عشقیہ اداہن ہنٛدس زالس منز ہینہٕ یوان۔ (۳۶۱—۳۸۶)]

ہمسی آو محبتس منز اَلیس رازِ سنٛد ذسی پٹ رانہٕ ہنٛد درجہ بخشنہٕ تہٕ رازِ سنٛزن حرمن منز اوس تس چور لوٗنہٕ ستی واو کرنہٕ یوان۔ (۳۸۷)

تسٛد ژھیٛٹہٕ منز یمی کینہہ کھیوو، تس اُسن نہٕ چکرورتن سنٛدی لوت دربارس منز جاے میلان بلکہ تس پتہٕ ینہٕ والین لازن ہنٛدن

دربارن منٛز تہٕ۔ (۳۸۸)

ڈوٗنٛبن ہنٛز مکر تٔرژ چاپلوٗسی کینی اوس وزیرن تھز میلان تہٕ امی ڈسی اسی اکش تتل تہٕ تیتھی ہوی اہم عہدٕ حاصل سپدان۔ (۳۸۹)

کیٛہنہٕ سو آیک (یعنے ڈوٗنٛب) اُسی نہٕ پانہٕ مشیرن ہنٛز کام انٛجام دوان تکیازِ تم اُسی بے وقوٗف۔ مگر یم چالاکھ اُسی تم اُسی وزیرن ہنٛدی پاٹھی رازٕ شنٛز کامہِ اُنٛز راوان۔ (۳۹۰)

ڈوٗنٛبن ہنٛد اقتدارس منٛز ؤن

لوٗٹرِی وزیر بناونٕ، اکھ سو آیک زنانہٕ راٗنی تہٕ سو آیک دوست بناونٕ امہِ نِشہ کوٗسہٕ خارٕچ کتھا اُس رازٕ چکرورمن سشنٛدِ باپتھ (کرنٕ) باقے۔ (۳۹۱)

ماہوارِی پتہٕ شران کرِ ستھ اُس سو آیک زٕنی (ڈوٗنٛبنی) پننی داغدار پلوٗ ڈالِہ زٕنگی باگراوان تہٕ وزیر اُسی یم (پلوٗ) لاگِتھ فخرٕ سان دربارس منٛز یوان۔ (۳۹۲)

تِم کیٛنہٕ نفر یِم رازٕ شنٛز دشمنی ٹلی ہیتھ، تمہِ وقتہٕ سو آیکن ہنٛد زٕ چھوٹ کھیوان آسہٕ ہن نہٕ، اُسی سوم (رس) چینہٕ والین برابر۔ (۳۹۳)

ژکھِ ہنٛدی دلیوٗنا آسہٕ ہن نہٕ (تمہِ زمانہٕ) پٔزی پاٹھی ہیتھ بتر آژ پیٹھ روزان۔ نتہٕ کِتھہٕ ہیکہِ ہے اکھ سو آیک زنانہٕ تہنٛدٕن مندرن منٛز داخل سپدِتھ۔ (۳۹۴)

یێلہِ تلہٕ دوادسی ہِندِس عٔبدٕس دوہس پیٹھہ سورانا سوامن
(وشنو سٕند مندر) گٔیہِ، خود دارڈامرو وٕرآسے دٕرایہ سارٕی سردار تس
پتہٕ پتہٕ۔ (۳۹۵)

ڈوٗنبن اوس رازس ستی ینہٕ اشناوی پیٹھ ناز تہٕ ہیٚنٛز زلو ڈرامنہٕ کٔنہِ
تہٕ حکمٕک اوس پرتھ کانٛہہ شخص، شاہی فرمانکی پاٹھی یتہٕ تعمیل کرن لازم
چھُ، پاس کران۔ (۳۹۶)

یێلہِ رازن ہیوٗل کام زنگس اکِہ اگرہارٕ زٔنگی عطا کوٗر تہٕ دفتری
دستاویزن ہندس اندراج کرن وٲلی (اٹھوبادھبائے) کرٕہ تہٕ انہٕ سلسلس
منٛز کاغذ تیار، زنگہٕ آو اکس نیٚبل (دفتر) نہٕ زٔکھہِ ہوٚنت وٕنہٕ تس اہلکارس
کُن، "ہیو کمینہٕ لنسلا! اٹرے کیاز لیوٗکھتھ تہٕ زنگس ہیوٗل دیٖت ؟"

(۳۹۷ — ۳۹۸)

انہٕ پیٹھ کوٗر زٔنگہٕ سٕنز ینہٕ تر کچارنان نتان دستاویز تیار۔
اکِس بدکردار رازس ماتحت کو سہ تہٕ ناشائستگی سپُدٕ تھہ ہیکہِ۔ (۳۹۹)

اَمہِ بدکارہ رازن یێلہِ ٹمِس آوانہٕ زنانہٕ ستی ینس بن ناکانہٕ
تعلقاتن ہندِ گو نہکس کفارس متعلق پرزٕنہٕ گاٹرکٕر، ٹمی سٕند لو
چھُچ وٕنی تس کفارٕ اداکرنکہِ (پرایشچِت کرنکہِ) نامعقول طریقہٕ۔

(۴۰۰)

"یتہٕ کٔنہٕ نوٚو شین پرٕ انسس وگلاوان چھُ، تتھے کٔنہٕ چھُ اکِس گو نہس
بنا کھہ گو ناہ گالان"۔ یہ وۆن ینو چھچوٗ امس، بدکردار رازس۔ (۴۰۱)

أکِس ناپاک زنہِ سٟتؠ مباشرت کرُنگ گوناہ أکِس پاک زنانہِ سٟتؠ کرِ ٲسنہٕ گاٹہٕ پنٕنؠ خاہِش کرِنہٕ، کرٕن أکِس ژٕ ہیمنہٕ سٕنٕز آشیٚنز بےٚ عزتھ یٚمیٚس اکہٕ رٮ۪تہٕ پٕرت نٔنہٕ وٕ بٔرِتھ گوشُن اوس۔ (۴۰۲)

تِمہِ وقتہٕ آسی کیٚنٛہہ ژٕ ہیمن لٔنٛدِ کھوتہٕ گونہگار یِم محلہٕ خانس منٛز کھوان چوان تہٕ نٔنس نِشہِ تہٕ اگر یار رٹان آسی۔ (۴۰۳)

ناکارٕ تہٕ اوٚدٕ سٕ، مگر لیٚشپوٚت سنیاسین ہٕندِ روزنہٕ باپتھ دِتِن چکر مٹھس کِن۔ یہ اوس دِنہٕ اوٚڈٕ تعمیر سپدمت یٚیلہٕ شہر مرتھ گوٚو تہٕ پتہٕ وانٛنو لیٚشیٚز آشنہٕ تکمیلس۔ (۴۰۴)

ڈامرن ہٕندا انتھ روٚٹ مُشر آوِتھ ماری ژھل کرِتھ أمی سو آیک زنانہٕ ہٕنٛدی شٲہی عاشقن تِم بےٚ گوناہ یِمن لٕس بیٚٹھ پٔرِتھ تہٕ پٔرتھ آسی۔ (۴۰۵)

کیٚنٛہہ ڈامر لوٚٹری یِمو لٕسٕنٛد اعتماد اوس ژلوٗ نمُت، آسی نٔس کٔنہٕ نتہٕ کٔنہٕ ہینہٕ ماریکہٕ غرضہٕ سٟتؠ روزان نہٕ پننِس منصوٗبس پیٚٹھ عمل کرِنکِس موقس آسی ژٕرٲران۔ (۴۰۶)

اکِہِ لٹہِ وُچھ تِمو سہ راتھ کیٚتھ غار مُسلح یا کھٹی تٔرِتھ لوٚشیدٕ جایہ آرام کران یٚتہٕ سو آیک زنانہِ ہشٕدِس شوٗ نگن گٕنٛڈِس نٕکھ آسی۔

(۴۰۷)

موقہٕ وُچھنتھ کوٚر تِمو ژو وایارہی تہٕ چل چل نٔس پیٚٹھ بےٚ شمار تیز ہتھیارو سٟتؠ اچانک وار۔ (۴۰۸)

یٚیلہٕ تٔس اَچھن ہیمژھِ نٔنِدرِ ہٕنٛدرِ سےٚ گژھان اوس، ہُہ گوٚو ہتھیارن ہنٛدیو
ضربو سٟتۍ بیدار تہٕ دیٚژن خوفناک چکہٕ زنتہٕ کانٛہہ شخص ہٕچھس بیٚسٹھ
شوٗنگنِتھ تلاوس مٔنٛز لابنہٕ آو (۴۰۹)

غٲرٕ مسلح آسنہٕ کِنۍ ینٛن ہتھیارہٕ زٕھاتھ تہٕ موکھہِ ہیرِ پیٹھہٕ لبون تام خوٗنس
مٔنٛز بوٗڈی تِھۍ تتھ خانگاہس کُن دَو مگر حملہٕ آور اَسِس پتۍ۔ (۴۱۰)

تٔس آو نہٕ کانٛہہ ہتھیار اتھِ تہٕ تٔس پتہٕ دَوان حملہٕ آور وٚمورُس
سوٚ آیکۍ ہٕنٛزٕ کوچہِ مٔنٛز لوسیہ پانہٕ وٕدان اَس تہٕ یٚیمہٕ بٔنٛس سینہٕ ووگٔنٛبارس
پیٹھہٕ ژٹ نٔنِدرِ (رازٕ شُنِد) جسم رٚوٗ ژٕھٹ اوس۔ (۴۱۱)

رازٕ ہٕنٛزٕ وٕہنیو آشنیو ڈٕسۍ آزادی سان نٔرغاب لٔبنِتھ گَژھٕ آویمہٕ
موردٕ رازٕس اُتھۍ حالس انٛدر اکہِ یچہِ کِنہٕ سٔنٛزِ کوٗٹھی۔ (۴۱۲)

سوٚ آیکو ڈٕسۍ استحصالک شکار سپدِ نہٕ پتہٕ کوٚرُس لوٗٹرلو اُکِس
پوٗشید جایہٕ سنہٕ (لوکک حسابہٕ ژور ساس نہٕ) ترٚواہ (۱۹۳۷ء) کہِ زبیٹھ
رٕنٛنکہِ زٕوٕنہٕ پچھکہِ اِٹھمہِ دوہہ ہوٗنی ہٕنٛدی پاکھٕ قتل۔ (۴۱۳)

اُنمناوٕنی (۱۹۳۷ — ۱۹۳۹ء)

اَمہِ پتہٕ آو پارتھا شُند بدکار نیٚچوٗ یمِس اُنمتاوٕنی دِنان آسۍ سروٕت
تہٕ بٔنیوبے وقوف وزیر و ڈٕسۍ تختس بیٚہناونہٕ۔ (۴۱۴)

لوٗٹرین ہٕنٛزِ اتھِ سوٚ آیکی ہٕنٛدِس بدکار عاشقہٕ شُند راتھ کیٚتھ قتل
کرنہٕ ینہٕ پتہٕ بٔنیو وُلوٗکن ہٕنٛدیو گوتھو تٔنٛزِ کھوٗنہٕ بدکار شخص رازٕ۔ (۴۱۵)

بہٕ چھُس مُشکلن پٔنن پانٛسہٕ (کھاتی) بڑونٛہہ پکناوان تکیازِ یہ چھُ اَکِس کھڑپکل مادیانہِ ہٕندی پاٹھی اَمِس رازہٕ شِنٛزِ ڈلیلہِ ہِنٛزن ناکارٕگین چھونٛس خوف کھینتھ پتھ ہیوان ۔ (۴۱۶)

اَمِس شیطان صفت بدکار حکمرانس اوس پننہِ آبأیی خاندانک ناو تہٕ نشان نِنہِ پاٹھی نہناوُن، یتھ پاٹھی آرو (آبہٕ ٹلی) قسمُک ناراَلِس (زالان) چھُ ۔ (۴۱۷)

تمہٕ شادی اعلیٰ وزیرٕ اَسی تم لوکھ یم پننہٕ لستنوٕ تہٕ پھیکِو بتیرٕ ستی موسیقی پاٹھ دِگرِ تھ ہیکہٕ ہن تہٕ یم پنٛنِن کلہٕ کھا پرن مُشنوٕ تہٕ دوگیوستی وایہ ہن۔

(۴۱۸)

پھیرو نِن گیون والین ہُنٛدِس کردارس منٛز اَسی تمہِ وزیرٕ نس بےشرمی سان دل بہلأیی کران، ییم وقتس پیٹھ حکمران بننہٕ باپتھ تعینات کرنہٕ اَسی آمتی۔ (۴۱۹)

پروگُپتن عروج

گمرتس اوس سادِ ے منٛز پروگپت تیادِ لوٹھ، یُس شاہی دربارس منٛز پننِہ لشگوڈ نبرگدِ کتھ رقص کران اوس ۔ (۴۲۰)

پروگپت اوس ناشرِن فسادو پیٹھ تم رازِ و چھان آبت یم کیمین کرڈلین ہوی احقیر اَسی، تہٕ ہمیشہ اوس تخت حاصل کرنس پتہٕ ۔

(۴۲۱)

ژۄنہِ پاٹھۍ تخت حاصل کرنکہِ غرضہٕ چوڑ تمۍ پننہٕ بھوپت تہٕ ییٚن سان پانٛژن
خاص وزیرن سیتۍ یارانہٕ تہٕ (سارِوٕے) اَتھ مقدس شراب دیوناہس
اَرپن کرِتھ (پٹ کوش) حلف . (۴۲۲)

بھوپت، سروت، چوج، کمد تہٕ امرتاکرن کھیو مقدس شراب دیوناہس
نذر کرِتھ قسم تہٕ سیدی پروگپتس سیتۍ اکِس اتحادس منٛز شامل . (۴۲۳)

سنگرام ناوِکس ڈامر سِندِ گرِ اوس رکت ناوُک اکھ مشہور دلیٚر ویر
برٛہمن رۄزان یُمِس گاوکش جمیلہِ کِس آلبس منٛز دیوی شری ہند درشُن
سپدمُت اوس . (۴۲۴)

رازن اوس اکِس لڑایہِ اندر تِمہِ سند حوصلہٕ پرکھو ومُت یُمہِ وزِ سُہ
محض اکھ پیادٕ سپاہ اوس . تہٕ لۆہے تھدِ قد و قامتہٕ وول تہٕ مۆٹ ڈرۆٹ
(شخص) کھولُن وزیر اعظم (مُکھیہ منتری) سِندِس عۆہدس پیٹھ . (۴۲۵)

تمۍ کٔر رکجیب دیوی ہندِس ناوس تل دیوی شری (ہِشنر مؤرتھ) بِلکل
تِتھے پاٹھۍ (تتھۍ صورتس منٛز) اِستادٕ یتھ پاٹھۍ سو تس آلبس منٛز بوزنہٕ آمٕس
آمٕژ . (۴۲۶)

رازن کۆر تِمن خاندان عتاد پروگپت سِندِس ہِس دِلس پیٹھ تباہ
و برباد، یُس تمہِ وزِ سلطنتھ پننِس قبضس منٛز کرِنی اوس یژھان یُمہِ وزِ یہِ
حرلیفو لِنسہٕ پاک سپُز مٕژ اس . (۴۲۷)

پارتھ تسٕنٛد قتل

پارتھ، یُس ئمی تمام جاداد لِنشہ محروٗم اوس کوٗرمُت، اوس پننین آشنین ستۍ مشہوٗر جنیندرو ہارس منٛز روزان تھ، یێتہ تس شری رٲمن کھۄن چین دِوان اٲسی۔ (۴۲۸)

شنکروٲمن تہ تسٕندی بانٛے بٲے یم وُنہِ شری اٲسی تہ پننی جایہ روزان تھ اٲسی، تھٲوِن (رازن) قاد تہ مٲرِن فاقہ دیٲوی دیٲوی۔ (۴۲۹)

پننِس ہٲلس مارنہٕ باپتھ اوس سخت بے تاب۔ یِمو وزیرو تسٕند موٗن تمن کٔرِن دستار بندی مگر بانٛے کٔرِن زنجیٖرن منٛز بند۔ (۴۳۰)

اکِہ (مخصوص) ٹاٹھ کوٗر وزیرو، سردارو، تانترو، کارندو تہ فوجیو تسٕندِ حکمک تعمیل کٔرِتھ پارتھس گیر۔ (۴۳۱)

کٔمہ نہٕ رازہٕ سنٛد لوٗ بێیو مصاحبو کٔر تسٕنز آشنین قتل، لوٗسہٕ پرانین تہ ژھینٛین ستین پلون منٛز دروازس چھتہِ آییہ تہ تسٕندی شری اٲسی وِدان دِوان تس وژھین ہندی پٲٹھی (زنانہٕ پننین گاوِن) ولنہٕ آمنی۔ تِموٗ نیوٗ سہ گرِ منٛز مستس لٔستھ کھکھریٚلہٕ نن تسٕند جسم ئیٚچھرِ چیوٗ کنبوٗ ستۍ زلنہٕ آو، نہ تہِ اکھ موٗدمُت دانٛد (کھکھر کڑتھ) گانہ منٛز کڈنہٕ اوس یوان۔ غار مُسلح حالتس منٛز لوٗچہِ ستۍ لاغر تہ خوٗشنکہِ نِنگے تہ کرِ نکہِ دِوان نیوٗ تِموٗ سہ چنڈالن ہندی پٲٹھی قتل کٔرِتھ۔ (۴۳۲—۴۳۳)

یێلہِ رازن لوٗزن تسٕند موٗل اوس مارنہٕ آمُت، سہ آو ضمس پٲگی

بِنیاَبی سان پَنٕنۍ معتبرن ستۍ تہٕ تِرٲوِن تس کُن خوش گُرِ ھتھ نظر۔(۴۳۵)
راز ہِنٛدۍ افسر ٲسۍ تس بُروٗنٛٹھ کِنہٕ پَنٕنہٕ ولہٕ ویرۍ ہِنٛدۍ داب
چھکان تہٕ (پرٛتھ اکھاہ اوس) ونان " ییٚکہٕ یہ تان کُھٹرٕ ووس
ہے !" (۴۳۶)

پروگُپت اوس تمہٕ وقتہٕ، کیٛنٛہہ کال راز ہٕنٛزِ تس ستۍ ناراضگی پتہٕ دُبارٕ
راز دربارس منٛز شامل کرنہٕ آمُت۔ تَنٛہٕ شُکرانہٕ کرنہٕ باپتھ اوٚن تٔمۍ
دلیوگُپتن ناوُک پَنُن نیٚچُو برٛونٛہہ کُن۔ (۴۳۷)

ٲمۍ (دلیوگُپتن) وول موہرِ یارتھ پنٛدِس شریرس منٛز پَنُن خنجر۔
اَتھ پیٹھ خوش سپدِتھ رُود راز وارہہس کالس کُھٹھاہِ ہاران۔(۴۳۸)
سو بُتل ینھ چکرورمن سِنٛدِس مرنس پیٹھ ڈامرو تاراج اوس کورمُت
تتھ میوٗل ظالم کالیسٹھن ہُنٛزِ خدمژ کِنۍ امہِ نِہ یادہٕ تہٕ امہِ سخت سزا۔(۴۳۹)
بدذات ستۍ باجن ہُنٛدِس ہِس دِتس پیٹھ اوس سہ ہتھیارن ہُنٛد
استعمالچ ورزش نِشگے زنانن ہُنٛزن بَبن منٛز باگ خنجر لایتھ نشانہٕ
بٲزی ستۍ کران۔ (۴۴۰)

گو بہِ کھورہ نہ ناتن اوس تہنٛزن بڈن منٛز پلان تہنٛدۍ معصوم شُرۍ
وُچھنہٕ باپتھ ٹُکڑ کُھٹناوان تہٕ موٗزہ رن اوس تہنٛدِ قوٗتہ برداشتک
امتحان کرنہٕ باپتھ نرِ زنگہٕ ژٹناوان۔ (۴۴۱)

کیٛنٛہہ برٛہمن ٲسۍ تتھۍ نہٕ کیم یا تہٕ نذرانن ہُنٛزِ سِلہ پہ خاہشہٕ تہٕ نتہٕ
وحشتناک موتکہ بَبہٕ ٲمس سارِ وے کھوتہٕ ڈسی یا یہ رازس لِشہ تہٕ

اگر ہار قبوٗل اُسی کران۔

(۴۴۲)

پتہٕ سٕپد راتہٕ اَکِس دِقہٕ لد بیمارِ مٕنز تیتھ گٔژھ مبتلا یِمہٕ کِنہٕ تَس بے انتہا دگ للناوِنی پیٚیہِ تہٕ لوسہٕ تمُی سٕندِ ین ظُلمانہٕ کرتوتن ہٕنز مناسب سزا اوس۔

(۴۴۳)

تمٕ سٕندِ لوٚکچو مصیبتو کِنہٕ گَیہٕ نہٕ نٕسٕندِ ی رعیتَس یاٚنی خوش بلکہ تمُی سٕندِ پننہٕ محلہٕ خانچہ ژٕری داد رانہٕ نہٕ۔

(۴۴۴)

پننِس مٲلی سٕندِ ی قاتل اُمی بدذات راژن بیٚہنو پانہٕ واصلِ جہنم سپدنہٕ بروٚنٹھ شوٗر ورمن ناوُک اکھ لوکٹ شُر تختس پیٹھ، اُمِس نِہندِ محلہٕ خانہٕ چۄ نوکر زاد لوکنہٕ نام تُلِتھ اوس اوٚ تمُت تہٕ اُسکھ یہ شوٗرے ترآوِژ زِ یہ چھُ راژٕ سٕنٛد فرزند۔ تمی کوٚر یہ پننیٚن سردارن، مشیرن، ایکانگاہن تہٕ تانترِ ین حوالہٕ۔ تَس اوس مادورآچیہ (مرانہٕ) ٹھہرِتھ کمل وردھن ناوِکِس کماندر انچیف (کمپن آدِھ پتی) سٕنٛد ہاتھ تلس تمی پننِ دشمن ہنوو مت اوس تہٕ تَس ڈامرن موٗلہٕ موٗنجہ گالِتھ ہیٚکہ ہے (تہٕ یہ اوسن ہاوِتھ دِتمُت)۔ پننو رعیتہٕ کیٚو وصفو کِنہٕ گوو آخرس یہ راژٕ سنہٕ (لوکِ حسابہٕ ژورساس تہٕ) پنٛداہ کِہ اسا رٕدھ رینہٕ یِمہٕ دنیا ہہ۔

(۴۴۸—۴۴۵)

شوٗر ورمن دوٚیِم (۹۳۹ء)

پننِس مٲلی سٕندِ س قاتل اُمِس راژٕ سٕنٛد نیٚچو یہ شُری راژٕ گوٚو اسا رٕدھ

رٕتکہِ زُٕنہٕ پچھکہِ شتی مہِ دوٕہہ سربہ دلیوٚتا (شُنٛد مندر) چھے سوامٕن روانہٕ ۔

(۴۴۹)

نوجوان راژٕ شُنٛد جاہ و جلال اوس اَکِس نوجوان اہنٛزٕ شہِ کورِ ہٕنٛدِ
پاٹھۍ پرٛوٕتراوان، یٚمی سٕنٛدی مستہٕ لٔٹھو (زنتہٕ اَنلوارٕ تہٕ یٚمی شُنٛد (خوش
یوٗن) اشن (اپرزٕ لوٗنی) چھٕنتر تہٕ بٔنٛگرِ آسن ۔ (۴۵۰)

کمل وردھن تہٕ شنٛزِ بغاوت

اَتھ دوران دوٚت کمل وردھن، یٚمِس پننٮ۪ مخبرو یہ شیٚچھ واتنٲوِتھاس،
پننی باجگذار سردار ہیتھ شہرس نزدیک ۔ (۴۵۱)

یا مہٕ شہٕ نٕھوٚکمت ژھیوٚنمت پننیٚ فوٲجی ہیتھ شہرس اندر داخل سپد،
ایکالمکاہو، تاشترِ لو، باجگذار سردارو تہٕ گُرۍ سوارو کوٚر تس برٛونٛہہ پکنس
کٔھاکھ ۔ (۴۵۲)

مُخالف ڈامرن ستۍ وٕنتہِ ونتہِ لڑٕنہٕ ستی نٕھوٚکمت آسنہٕ باوجوٗد لوٚکٕہ شہ
ترٛو شٹھ تہٕ دُشمنہٕ ہٕنٛدِس فوجس ہیٚتھ سپد غالب تکیازِ تٕہنٛز دلیری اَس
نُسنٛد طاقت ۔ (۴۵۳)

کرٔشن نام گُرۍ سوارن ہٕنٛدِ دٔسی ساسہٕ واد گُرۍ سوارن ہٕنٛد اکھ
لشکر ژٕ لرٲوِتھ سپد شہ تیزی سان کٔنہِ مزاحمتہٕ ورٲے شاہی محلہٕ خانس
اندر داخل ۔ (۴۵۴)

شوٗر وردمن (دوٚیم) اشنٕز معزوٗلی

ییٚلہِ فوٗجیو ہنٛدِس (کمل وردھمن نِس) فتح حاصل کرِنس متعلق لوٗز، تِم سپدِ فرار تہٕ یہ شرٕ رازٕ ترٛووٗکھ أتی ییٚس کنٛےٚ زوٚان وُچھتھ پتہٕ پننہِ ماجہِ پانس ستی نیوٗ۔
(۴۵۵)

پتہٕ مرِ زنمہٕ کیو پننیو کرتوٗ تو کنِہ پریشان گژھتھ نتہٕ پننیو ناکارٕ مشیرو دٲسی وتہِ ڈلنہٕ کنِہ ہیٚوک نہٕ بیوقوف کمل وردھمن تخت نشین سپدِتھ۔ (۴۵۶)

سیاہ پتھ پارِ زان نہ آسنہٕ کنِہ گوٚو شہ امہِ دوہہ پنٛن گرٕ (اروزن جاے) تہٕ صبحس باگی سوٚنبر آوِن سارِی شر ہمن تہٕ شاہی اقتدارچہ پننہِ خاہشہِ متعلق پرٕژھنکھ راے۔
(۴۵۷)

"پنٛن کانٛہہ قوو تہٕ دول نہٕ بزرگ ہم وطن بنأ ولوٗن پنٛن رازٕ"۔ (تمی دوٚون تمن نتہٕ) پننہِ سادگی کنِہ سوٚنچن زِتِم بنادن تس نشہٕ قائم بلیتھ وُچھتھ تسُند رازٕ۔
(۴۵۸)

تمی سنٛدِ کھوتہٕ کُس چھُ قابلِ رحم ییٚس کنٛہِ خلوکھ جایہ اکھ نوجوان شرم دار تہٕ خمارٕ برٕ زٕ سمکھِ تہٕ ییٚس نہٕ پتہِ بزدلی کنِہ امہِ وزِ امو نُک فائدٕ تلتھ امہٕ حاصل کرِ بلکہِ روزِ دوٚیمہِ دوہہ اُکسِ قاصدِ سنٛدِ وسیلہٕ تہٕنزٕ عنایژن پرٛاران — یا تمی سنٛدِ کھوتہٕ، ییٚمی پننہِ زورٕ اقتدار پرٛوومت آسہٕ، مگر امہِ وزِ تراوِ یہٕ پننیو اتھو مثرٕ تہٕ بییہٕ دوہہ کرِ سیاسی حکمتِ عملی دٲسی امہِ بانٛپھ نوِ سرٕ کوٗشش۔
(۴۶۰ — ۴۵۹)

ژۄہمین مجلس

وۄنۍ یێلہِ اَتھۍ مۄنڈ خاندان اَنداوس وۄتھمتؠ، پھۄہرۍ اوٚنۍ پلو ناٹۍ ژھۄنتھ سمیہ ژۄہمن گوکلس منٛز زنتہٕ ہٮ۪نگو رۄس داندٕ آسی۔ (۴۶۱)

تاجہ کِس تصفیَس مُتعلق بحث رُود وارِیہس کالس چلوٗن یێتہِ تِم (ژۄہمن) یہشدۍ رلیش دِہہ ہِسٕنٛ ہانیمنٕۍ آسی، ژھمِس نتہٕ یێمس تختس کھالُن آسی ژۄہان۔ (۴۶۲)

شوٗرورمن (دۄیِم) سۄندِ پتہٕ تخت خالی رونٛ دکھ (۹۳۹ء)

یێلہِ تِم اکھ اَکِس سٕنٛ بحث کران آسی، کالہِ اَکی تہِ رۄٹ نہٕ دٕسلا اَبک لوٗنی۔ محض (گئیہ) تہشدۍ رلیش (اَدِری) تمِو کھوکوسِٕنٛ یِم تِم پننہِ بکواسہٕ سٕنٛ خبر آسی چھکان۔ (۴۶۳)

سادِ منش کمل ورددھن یێلہِ ژۄہمنن لِنش تمِن پننٕۍ کتھ یادپاونہِ آو، یِم تختہٕ باپتھ مناسب شخصہٕ سٕنٛد تلاش کران آسی، تمِو ژھن سہ (تمِس پتہٕ) سیرِ لا ئینخاہ نبر گدِ تھنہ۔ (۴۶۴)

یتھ پاٹھۍ یێلہِ ژۄہمنو پانژھ شے دوہ لاگی، اَنہِ گوٚو مُقدس جاین (پرِسادیا) ہیشدرن پرو ہِتن ہٮ۪ند اکھ بارٕ ہجوم جمع یِم ہیتیو ڈولو نقارو تہِ باقے سازو سٕتۍ اکھ گرز تلتھ اَتھن منٛز پژزلونۍ جھنڈٕ، علمہ تہٕ چھتر ہیتھ تہِ بأر جانورن ہیٹھ چوکہٕ ہیتھ پکان آسی۔ (۴۶۵-۴۶۶)

کمل وردھنس سٕنٛد شاہی اقتدار بێین ہیشدرن اَتھن منٛز وُچھتھ

سخت دۄکھ زَنہٕ پیٚیہٕ آشنیٚن اکھ گاٹُنی بنان وُچھن ۔ (۴۶۷)

ہیپارِ سوزِ پدرکشش قُربانہٕ رازہٕ شنزٕ آشنہٕ رضاکارانہٕ طور ٹرت تھاون والین (ٹرلپولسیا) نِش پیٚنیٚ اہلکار (تِمَن نِش) پننِس فرضی نیٚچوِ سِندِ بانیچھ (تِمن نشہٕ) تحت حاصل کرنٕچ غرضی ہیتھ ۔ (۴۶۸)

لشکر شند بطورِ راز انتخاب

پشاچک آپور گامس منز اوس ویرد لیٖوتاوُک اکھ مکان مالکھ رُوزان لِسندِس نیٚچوس کام دِیو ونان آسی ۔ یہ اوس پننیو نیک صِفتو مِثالے شُران دیانٕچ مقدس انجام دِہی بیٚتر کنہٕ بیٚون تہٕ بدوٗن تہٕ اکثرن ہنزٕ زان پرٲونِتھ بنیوٗ میرورد چھن سِندِ گرہ لڑکن ہُند دوستادنہٕ وفت گذرنس سٕتہٕ سٕتہٕ ووت خزانچی (گنج آدھی کرن) سٕندِس عہدس تام ۔ تمِس پتہٕ کوٗر تِھندی نیٚچوِ پرِبھاکر دلیون تہٕ راز شنکرورمن سِندِس دورس منز لیوٚ ہے عہدہ حاصل ۔ یہ اوس شگند ھابہ ہُند خفیہ یار تہٕ ۔ اَمی شند نیٚچوٗ عالم تہٕ فاضل لشکرگوٚو باتہٕ لکشمی (دولتھ) تہٕ سرسوتی (علم) ہنزٕ پایہٕ وٲنی دشمنی کنہٕ نیتہٕ مُلکس منزٕ نیٚرہٕ واجنیوناگہاٹی آفتو کنہٕ سخت مُفلس تہٕ پننِس اَکِس دوست سیپلگو نکس سٕتہٕ گوٚو مُلکہٕ نیبر ۔ رتین خابن تہٕ ییٚتھ دِلوِی ہِندِ دُعاے خاطرٕ اوس سُہ (لشکر) تمیہ ساتہٕ حوصلہٕ مندی سان پنُن وطن والپس آمت ۔ تمہٕ شنزٕ خوش بیانی کنہٕ نیوٚ سُہ تِمو نفرودتی پالنس سٕتہٕ یم اُنمتادنتی شنزٕ آشنہٕ بٲبرہمنن ہنٚز کتھ کرنہٕ سوزِ متہٕ آسی تہٕ ییٚتھ کنہٕ ووت

سہٕ (وقتہٕ) بٔروٗنٹھے۔ (۴۶۹ — ۴۷۵)

یام بٔرہمن تس بیٚٹھ نظر بیٚیہٕ، تقدیٖرِک تٔرٕہمن تمِن گوٚو پانہٕ وانٔی فاصلہٕ تہٕ بُڈِ ذٕرکھ کٔنی کٔرِکھ: "بے تسنک گٔرِ ہٕ لیٚہہ راز بٔنِن"۔ (۴۷۶)

امہٕ پتہٕ آیہٕ برہمن وٕلہِ وٕلی لشکرس نِش، یٚمِس بُتلہِ شہر رأچھ راوٹ کٔرِنچ پٔرٕ صلاحیتھ آس، نہٕ کوٚرکھ تس بیٚٹھ آیکھ چھٔرکاو تہٕ یتھہٕ پٔاٹھی اوٚبرٕ کُنہِ بالس (بیٚٹھہٕ روٗدتر اووِکھ) کران چھُ۔ (۴۷۷)

اکھ بالسہٕ ون چھُ تمہِ ناہِ ذُرِ تھ پیوان یُس تمِن شہر شدیٖد گگھرِ سیتہٕ پأدٕ چھُ سپدان تہٕ اکھ بے دنت روٗدِ چھوٚل چھُ نہِ شدی موٗل پانس سیتہٕ ڈٔہتھ نِوان۔ خالقِ کائیناتھ کیاہ نہٕ چھُ کران زِ سہٕ انہِ نتھ گلِس مکمل لشوٗنمأ پراونہٕ باپتھ اکھ بُڈ بالہِ کِس دامنس تل، یُس کُنہِ تیز واوہٕ طوٗفانہٕ سیتہٕ موٗلے نہٕ بر نیرِ نتھ گُنہِ (ربیٚیہ) جایہ بیٚٹھہٕ آمُت چھُ آسان۔ (۴۷۸)

ہرگاہ نہٕ پارتھ سشدی نیٚچوک پننین نوکرن ہندِس ونس بیٚٹھ پننے خاندان حملہٕ موٗنجے گولمُت آسہے تہٕ ہرگاہ کمل وردھنن تسُند شُر بے دخل کوٚرمُت آسِہ ہے، تنیلہِ کیتھہٕ آسہے یتھ سکردیون، یُس نہٕ کُنہِ سنفدِ خانداُنک اوس تہٕ أکِس بیٚچھوٗنی سشدی پأٹھی دربدر کھیوٚرمُت اوس، شأہی مرتبہٕ حاصل کوٚرمُت۔ (۴۷۹ — ۴۸۰)

رانہٕ شہر وتہٕ آسہٕ زنانن شہر چیٚشمہٕ — یمپوش گوٚتدرن ہشدی پأٹھی وتھرِتھ۔ یمہٕ تنہِ ندرِس دیدارس پٔرٕاران آسہٕ۔ سہٕ عزتہٕ وول حاکم (سہٕ شہزادٕ) یُس وٕنی لوٗکو لوٗکرٕ وچاکر وودٕ آسے تہٕ أکِس عام النانہٕ سشدی پأٹھی وودٕ کھیٚلی لیکان

وُچھمٕت اوس۔

(۴۸۱)

شاہی محلہٕ خانس کُن روانگی دوران اوس راز لشکر لوٚنہٕ تازٕ سان پننہِ نظرٕ پھِران ییٚتھے تس شہرٕچ ہر اکہٕ چٔشمہٕ وانِچن زنانن ہُنز کتھٕ کنن آسہٕ گژھان یمہٕ پنٕنین دوٚ سے خاٚرن ہُنز باگ کنھا کنھاتہٕ کران آسہٕ۔ داینہٕ ہوٚزون زِ تس اوس پننِس رعیتس پۄرٕ پاٹھۍ راچھ کرُنک اراد۔

(۴۸۲)

بُترأتہٕ ہُنٛد ماہتاب (راز) سۄپد محلہٕ خانس اندر داخل تیٚس زنانن ہُنٛدہِ مُبارک بأدی ہُنٛدِ نعرن تہٕ دوٚ سے خاٚرن ہُنز و آوازو سٟتۍ گرٛزان اوس۔ یٟیلہِ زن تسنٛز پرٛزلوٚنی چھپٕنٛز لیوسہٕ تاپس برابر گاشہٕ سٟتۍ گاہ اُس ترٛاوان تہٕ باسان اوس یہ چھُے روپہٕ سٟتھٕ دِس تھالس مٕنز (تہٕ ہُنٛدِس کلس اُندی اُندی) نِس آرتی کران۔

ترجمہٕ کار:۔ سید رسول پوٗنپُر

شیٚیمِ ترنگ

اَپرنا یعنے پاروتی تھاوُن آسہٕ محفوظ۔ سوے اَیٚیمہٕ پینہٕ نہِن ناقن منز پینہٕ ٹٕبرگ تہٕ آسٕس لوٗدہٕ۔ سوے یوٚسہٕ دِوٕہن ہُنزو اَشنوٚ نشہٕ بنیٚ تعریفِ یِموٗ سٕتی کُن موٗدران چھ، یٚیمہٕ آیہٕ بوٗزان چھےٚ۔" یہِ چھینہٕ خوٗشِکھ زوہدگی ہُند طاقت یُس پینہٕ ٹٕبرگ کھینتہٕ تہٕ یوٗہَس منز نشاہ کھالِنہٕ والینہٕ سٕتی بدس یِوان چھُ۔

نِشوٗس سٕتی یکجاٗتی تہٕ یکسوٗیی حاصِل کرٕنہٕ غرضہٕ

اَمی حوالہٕ وچھِتوکھ یِم زٕ ـــ اَکھ داندٕ تہٕ بیاکھ سَر چھ۔ یِم دوٚشوے چھ صرف یِمنے دون چیزن بلکہٕ زندروزان مگر تمہٕ پتہٕ تہٕ چھ یِم شوٗپنِدِ شِر پرنشہٕ پچھِ تھاوِنہٕ آمتی۔ توٗہہ چھُو یٚیمہٕ کانیاہ کَس مالِک سٕنار نصف شریر آوُرمُت مگر یِمی لوٗلہٕ سٕتی یُس توٗہہ تٕس نسبت چھُ ـــــ"

یٚشکر (۱۹۳۹-۴۸ء)

یٚیلہِ تمی یوٚژھ زیشکرِ شِنٛدی مقرر کٔری ہتو حدو نبر گرشہِ تہٕ کانہٕ تہٕ نیرن

تٔمۍ دِیُت پیٚنہٕ بٔن دربانن حُکم زِ تِم برہمن یِم دیشکہِ سرحد پیٚور چھِ
تِری ہتھ گژھن دوٗری پیٚتھ رٔٹنہٕ یِنۍ۔ ۲

پوز ییلہِ داروغہ برہمنن کھرِ نِکہٕ ناوان آسی۔ بادشاہن وون تِمن
گُلۍ زِ گنڈِتھ عاجزی سان۔ "چونکہ توہہ چھِوا سِہ تاج تخت بخشمُت
آسہ پرٕ زِ توہہ تیتھے آدر تہٕ احترام کرُن پیٚتھ دیوتاہن کرُن شوبہِ۔ ۳

چونکہِ توہہ آسو ییمہ کھہ ہُند فخر زِ، توہہ چھِوا کھ رازسی تہٕ
اکھ سلطنت نذر کٔرمژ، توہہ پرزِ نہٕ کامہِ کارکِس وقتس دوران
آسہ نکھہ یُن۔" ۴

یہ بوٗزِتھ زون سارِوے لوکو زِ تٔمِس تام واتُن چھُ محال۔
تٔمِس نکھہٕ روٗزِتھ وُوتِلمژ سیاٗرِے ناہِ فہمی گیٔکھ دوٗر۔ ۵

سابق پادشاہن ہندی حکومت کرنکۍ طور طریقہ یِم تھاومہِ گٔمتی
آسی، تِمن ہنٛزِ گاٹہ چارکہِ زوٗر تیتھے کٔنی بحال، ییتہٕ کٔنی کانہہ شاعر
پانس برٛونٹھہ یِمن شاعرن ہندی اسلوب نوِ سرٕ زندکر۔ ۶

سٔنِ ژوٗرو تہٕ ٹھیکہ داروِ لٔنہِ میوٗلُ ژھرٕلی نجات۔ تیوٗت زِ
دُکاندار آسی راتی رائش وانن ہِہالو وُنی تھوان تہٕ بجن بجن وتن پکن
بنیو محفوظ۔ ۷

بادشاہ اوس چونکہِ پایہ پرٛیتھ گٔنہِ نظر گزر تھاوان۔ اَدِ
رٔکنی آس تہٕ وونی ماتحت دفتری اکارکُنن ہند پایٹھ یٚمن اوت تام نِہٹس
ژونگ اوس دزان، زمین زراعت گُمادِنکِس کاربارس نگرانی کرہ تہٕ

دٕرٲئے کاتھہ تہٕ کام رٲزٕ ہرٕ۔

۸

گریسی آسی دِلہٕ جانہٕ زمین لاگنس تہٕ زراعت کمادنس کُن لگہ، تہٕ آسکھ نہٕ راز محل وُچھنیچ مہل تہٕ برہمن، یم پرنس ستی مَس رٲودی آسی تہٕ ہنٛھبار ٹلنہٕ باپتھ مجبور۔

۹

سام وید پرن وِزآسی تہٕ گور شراب چوان تہٕ سبادھو سنت آسی نہٕ بنھتر کران، شٗری یا ٹٕرپالان، گیپن رچھسان تہٕ اُناج دوٗہ پداوان۔

۱۰

نہٕ آسی ژھوکی گوٚہ ریم کاڈٕ تہٕ ژٕوچہ نذر نیاز کران آسی۔

پنٛنٛیٚ دایرِ منٛز فلسفن تہٕ مقدس کتابن ہُندِ پٹھ طرزِ فکرن کیٚھ گڈان۔ ۱۱

تہٕ آسہٕ بنھتر کرٕ اکھ زنانے نظر گژھان یمہ گرٕ دِکھشایہٕ وِزِ بٕڈِن پان اوتار زانٛہتہ پنٛن سنٛل واشن عزت، آبروے تہٕ اٲش (خاندار یارِنٛ) کلہ گلہٕ نا دِتھ (اشارٕ کرٕ نتھیا ہاوِتھ) منٛد چھاوٕ ہن۔

۱۲

جوتش، ویدٕ تہٕ حکیم ———— گور، وزیر، سفیر، منصف، یا محرر ———— کاتھہ تہٕ اوس نہٕ اکھ زمانس منٛز وِدیایہٕ ہِندِ تہٕ علمکہ ژھرٕرُک شِدکار۔

۱۳

بھوک، ہرتال، نگران عملن ہیٚلہ راژس یہٕ تیٚنچھ داتناو زٲکی شخصن چھُ دَرنہٕ دیتمُت تہٕ یُس چھُ بیٚڑھان زِ تمی سُند فریاد گوٚ ژھہ یوزنہٕ یُن تہٕ تَس ستی گوٚ ژھہ انصاف سپدُن۔ تمی آ نہٕ نووشہ نا دِتھ پانس برونٛہہ کُن تہٕ بوزنس یہ فریاد۔

۱۴

"اَکہِ وَقتہٕ اوٚس سُہ پیٚتھ اَکھ دولت مَنٛد تہٕ اَمیٖر بِسکین تہٕ ہَنگہٕ

تہٕ مَنگہٕ بِنوٚس وارٕ وارٕ نیٚدٕ ژوٗرٕ تہٕ مُفلِس ۔

۱۵

"سُہ گوٚس کٔژہٕ قرضس مَنٛز بوڈان تہٕ قرضدار وأنس پیٚسر بٮ۪تھہ کیٚنہ

مےٚ پَننہِ جایہِ ، دأیِر زِ سوٗرُے قرضہٕ نکھہٕ وألِتھ گژھہٕ تٔمہٕ دیٚشہٕ نیبر گژھن

جایہِ بَسنہٕ ۔

۱۶

"اَمہِ پَتہٕ نیوٗ مےٚ سوٗرُے کینٛہہ کِنِتھ ، تہٕ وُولُم قرضہٕ تہٕ نکھہٕ

پَنُن مکان تہٕ گنُم اَکِس اَمیٖر سوداگرَس ۔

۱۷

پَننہِ آشنہِ کھیٚن چیٚن دِیُن تہٕ تِمی سٕندی باقی اخراجات

پوٗرٕ کرُنک معاملہٕ نظرِ تَل تھٔوِتھ، تھوٚو مےٚ پَنٕنہ کُن پَنُن ہیٖرٕ پاوی دار کیٚوٗر

کِنہٕ نے ۔

۱۸

اَمہِ باپتھ زِ باغوان یِم رٮ۪تہٕ کالَس پوٚشن نوٚو راوان تہٕ تَنہٕ ٹھنڈ

جایہِ پان بیٚتر دِوہ پداوان چھِ ، دِن تَس کیٚر ٹیک آب وَرتاوُن باپتھ کرایہٕ تہٕ

سوکرِ تھٔتی پیٚٹھ گزار ـــ

۱۹

پَتہٕ جایِن ، پھیٖرِتھ تہٕ کم کاسہٕ گُزارٕ کٔرِتھ تہٕ اَتانہٕ سوٚ مبرا دِتھ ، اَسہ سُہ ڈیٚرہٕ

ڈیٖری پَنٕنہ زا جایِن پھیٖرِتھ ۔

۲۰

پَننی آشنی ژھارَن لُوٚگ مےٚ پےٚ زِ سوٚ نیک سیرت ، زنانہٕ

یُیمی سٕندِ یاوُن وۄنی بَراوس گومُت تہٕ یوٚسہٕ وۄنی عمرِ تھٔ آس پیٚمٕژ ، اٰس

ژوٚنہٕ توٚن کران دَکن تہٕ دولَت لٔگمٕژ ـــ

۲۱

مےٚ سپُد سٔتھاہ دوہ کھُدٕ تہٕ بِرٕ ژھمَس ، رٔژِ ژٕے کھۄتہٕ گٔنٛز تہٕ

کیاز بیوے ینژھ لاچاری تہٕ مُفلسی سینہٕ دارِن، بیلہ زن منے چانہٕ
گُزارُک بِنہٕ جایہ بوٗندس کرِتھ اوس تھوٗو مرِتھ۔ تمہ بوو پتھ گدرِن
یتھہ کنٕہ ۔ ۔ ۔ ۔ ۔!" ۲۲

...بیلہٕ یہ چانہٕ بیٛمہ دلیسہٕ نیرِ نہٕ پتہٕ تتھ کر بیرس بیٹھ گیس
تمہٕ سوداگارن دِیتم نہٕ تورُکُن پکنے۔ اکھتے گوٗدنم لورِ لاین تہٕ۔ ۲۳
"ژینے تگی پانے بوزِن زِمہ ورِآے کُس گزار اوس منے بینتے وُنِھ
گےٗ سو خاموش۔ یہ بوٗزتھ بوڈیوس یہ غمہ کِس سمندرس شُنرِ تہٕ ژکھِ ہتی ہیٛوتنم
سارِے بدنس نار۔ ۲۴

"بیلہ بیوٗن بیوٗن حجوٗ پرِتھ مرحلس پیٹھ ملزِ ہے زینہٕ روو
تہٕ منے ہور، منے کوٗر بھوک ہرتال شروع۔ ۲۵

"یہ چھس زِد موٗنڈ، تہٕ ہٕ زانہٕ تو نُوٗتے کیاگوٗو، مگر ییٚتر ہٕ تن
چھُم معلوم زِکریوٗر چھپنہٕ منے کنہِ ہتے، بیٛمہ کہ دعوا ہہٕ خاطر میوٗن یہ
ژھوٗر زوٗنہِ داوس چھُہ لگھتھ۔" ۲۶

منے چھوٗل پننہِ ساری جاداد نِشہٕ اتھہٕ تہٕ وۄنی چھُہ میوٗن
مرِن چانہٕ راز دربارہٕ ڈیڈِ تل شُدنی۔ اگر ژٕ پاپ کرنس کھوژان چھکھ
ژٕ تے پرِزی تیٚلہ پانہٕ انصاف کرُن تہٕ کتھ ہر کھر کرِتھ تمہ کِس
گُناہس واتُن۔" ۲۷

تہٕندِس یتھ کنٕہ نالِش کرنس پیٹھ، اُنزرازن سارِی نج ناد
دِتھ، تہٕ بیوٗکھ بزرس سر کرنہٕ خاطر پانے عدلس۔" ۲۸

بجوٚر کرٕ رازس یتھ کنٛ دِپنٕنی " جناب اُمی ہندِس دعواہس

پیٚٹھ آو واریاہ پھِر غور کرنہٕ تہٕ اُمی شُند مقدمہٕ سپُد کینہٕ پھِر خارج تہٕ یہِ

چھہ اکھ ژھل بازی تہٕ اُمس چھِنہٕ قوٚنو نک کانٛہہ احترام ۔ اُمس گژھہ جعلی

دستاویز تیار کرنہٕ باپتھ سزا دِنہٕ یُن ۔ " ۲۹

" مکانہٕ چھُہ ہیر پاوٕ دار کریرسان کینہٕ یوان "

یِم اُسی تمہ بیغامکی الفاظ یِم، رازن ووٚنی پانہٕ تہٕ پٔرِی ۔ ۳۰

تہٕ کرٕ کتھ تہٕ زِ سوٚرسے دربار اوس یتھ کتھِ یک رائے زِ

اُکھ مقدمس چھِنہٕ آب ترٛنیج تہٕ دٔکھ تہٕ کتھ چھےٚ بلکل صاف، بادشاہ سُند

دل اوس گواہی دِوان زِ مُدعی چھُہ ہیرزس پیٹھ تہٕ شِسے زینہٕ ۔ ۳۱

کینژٕس کالس اُکھ کتھِ دَل دِتھ رٕود رازہٕ دربارس منٛز

موجود ممبرن ہندِ مَن عجیب عجیب کتھو تہٕ قصو سیتی رنٛزِ دان ۔ " ۳۲

کتھا کتھا کران نی تمی پریتھ کانٛسہٕ نِشہٕ لال تہٕ جواہر

پرکھاونہٕ خاطرٕ تہٕ اُسان اُسان نِیَن مُدعا علیہ (مُلزِم)، یس اِتھیچ

وہاچ کَڈِتھ ۔ ۳۳

اُسونہٕ ہو نچہ سارِنے اُتھِی نے تھِھٕرن، ڈینہ وژاوشہ

کھور چھلنکہ بہانہٕ نبر گُن ۔ ۳۴

نبر کینہٕ سوٚز تمی پنٕن اکھ خدمتگار، سوداگارِ سنٛز وانٛج

ہیتھ تمی شُند گرتناخنہٕ باپتھ، یمہٕ سیتی دوٚنہ ننس زبانی ششتجھ تہٕ

واتناونی ۔ ۳۵

وآنٛح ہیتھ سوداگارٕ شُندگرٕ وآتِتھ، وۄنٛ تٔمۍ سوداگارٕ
ہِندِس میٖر محتسِبس (CHIEF ACCOUNTANT) تِمہٕ وٕریٚک
سٕے بہی کھاتہٕ سوزُن یٔتھ منٛز بیعنامہٕ دٔننح آسہِ ۔ ۳۶

یہِ بۄزِتھ زِ یہِ بہی کھاتہٕ چھُہ سوداگارَس اَز اَکِہ عدالتی
فاصلہٕ باپتھ ضرورت، کوٚر میٖر محتسبن، تَس شہ بہی کھاتہٕ حوالہٕ تہٕ دآنٛح
تھٲوِن پانَس نِش ۔ ۳۷

اَتھ بہی کھاتَس منٛز پوٚر راژَن خرچکِس حدس تحت زِ بیعنامہٕ لیکھن
وآلِس آسہٕ دَہ ننتھ دینار دِنہٕ آمتۍ ۔ ۳۸

شہ اوس اَکِہ معمولی رقمُک حقدار، مگر تٔمِس بوٚت بوٚڈ رقم دِنہٕ
تلہٕ باسیوو تَس زِ تحریر ادلہٕ بدلہٕ لیکھنہٕ باپتھ چھُ سوداگارن تَس بوٚت
ممنونہٕ دِتیمت ۔ ۳۹

سارٕنے دَربارِین ٲو وِتھ، اَمنوو تٔمۍ بیعنامہٕ لیکھن وول ناد
دِتھ ۔ تَس معافی ہُند وعدٕ دِتھ کرِنس پرژھ گارٕ تٔمۍ وانناوی دَربآری
اقبالِ جُرمکس احساسن تام ۔ ۴۰

عدالتچہٕ وہنتی، مُطابق کوٚر راژن مُدعی لیس تٔمۍ سُند بنٛن
مکانہٕ حوالہٕ سیتی ہیتھ مقدمکی کاغذات تہٕ ۔ حکم دِتُن زِ مُلزِم سوداگار گرٕ نہ مِہ
جلاے وطن کرنہٕ یُن ۔ ۴۱

اَکِہ دوہہ بٔلہِ راژن دٕپیُح کآم مو کلاوٕمژ آسہٕ تہٕ وہنی اوس
کونٛح کرنس تیار ۔ دَربانن کوٚر موقعہٕ ڈلنہٕ مو کھُہٕ نھانتھرِ کتھ اعلان ۔" ۴۲

" رازن واتناوٚ دازٕ دۄہچ کاتام آنٛد تہٕ وۄنی ییٚ یگاہ لۄکن ہنٛدی فریاد
بوزنہٕ تہٕ زنٛن گوٚو رازٕ دربارٕ لگہٕ یگاہ ۔ امہ باوجوٗد اوس بُبرگنہٕ اکھ برہمن فریادی
پراران، پننیٚ زندگی ختم کرنس تیار۔ ۴۳

رازن روٚٹ، وازٕ پیٚتھ تہٕ شہ برہمن لیس انٛدر
اَژنک اجازت دِنہٕ اوس آمٕت، ژادنہٕ لوٚگ دہ کھ بُرتھِ اندازٕ پننیو دۄدی
کانٛگرِ پیٹھِ گنو بادنہٕ۔ ۴۴

پَنہٕ نِس پیٚتھ مُلکس تہٕ دیشس منٛز زبرتہٕ جان رازسی شوہر
بوٗزتھ آس بہ پرٕ ملکو پیٹھ بھیر تھ پورٕ تہٕ ہتھ اشرفہٕ آسم چنٛدس۔ ۴۵

چونکہِ چانہٕ رازٕسی چھےٚ دَتہِ شنٛز ژوٗرو تہٕ تھپلو نِشہٕ
مُچھہٕ، ژاس بہ آرامہ سان پیٚتھ دیشس منٛز۔ شامن وُدِش (LAVANOTSA)
تھوٗکمٕت اوشس نہٕ تنٛزٕ ہےٚ کوٗرم راتس آرام۔ ۴۶

زٕ پیٹھِ سفر پیٹھ بہِنہٕ کنی اوشس بہ ژھنہِ تھ بیوٗ مٕت۔ بییم مےٚ
تہٕ اوس نہٕ کانٛہہ تہٕ باغہٕ کس اکس انٛدس کُن سرٕکہٕ نِکھہٕ گژھ اَژم راتھ۔ ۴۷
بہ اوشس نِنٛدرِ دِہ تھنس تیار۔ اشرفی یِمہٕ بٹوس منٛز آسہِ بنیہ
الغاہٕ نِکھےٚ کیرٕکس اَرہٕ ٹھس منٛز تہٕ آیہِ نہٕ اَتھی۔ ۴۸

میانہٕ باپیٚتھ اوس کرییرس منٛز وشن محال ۔ بہ روٗرُس بیٚن سورُےٚ
داشت نداشت، راونس پیٹھ ماتم کران مکمل لاچاری کھوہٕ تہٕ زانیوو مےٚ پننیٚ زندگی
ختم کرنی جان مگر لوٗکو روٚٹس تہِ کرنہٕ نشہِ پیٚتھ۔ ۴۹

رِتیھےٚ گوٚو اکھ اڈر دوٚرتہٕ منوٗٹ دُروٚٹ آدِ ماہ، نوٚن تہٕ

وۄنُن ز " سُہ چھُہ اَمہِ باپتھ زٕوس گِندنہٕ خاطرٕ تیار۔ وۄنی اگر سے ژٕ یِنے
بہٕ پانٕسہٕ لٕنجہٕ دِمے سۭے مینے کیاہ دِکھ ۔۔۔!" ٥٠

" بہٕ چھُس بے بس تہٕ لاچار، بہٕ کرٕتھ گٔژھ ہکہٕ تمہٕ رقمک پٔنُن پان
مالک زانتھ، یہِ ہٕ مینے نِش چھُیی۔ پی ژٕ ینے خوش کری تی دِتم تمہٕ رقمہِ منز
یینٕہٕ ژٕ لیکھ۔۔ ٥١

کرہیرس منز وسنہٕ پیتہٕ ییٚلہِ سُہ پھیرتھ اشرفیہ ہیتھ کھوٚت
مینے دِژن اَتھہٕ تلِتھ اَشرفہِ جوراہ تہٕ آتے ارنمتھ تھوٚپن بڈ دیبہٕ دلیری سان
پانس اَتھہٕ۔ ٥٢

پنڑھہ باگرنہٕ خلاف میانِس احتجاج کرنس ہیٚتھ، لوٗگ اَتھ پیٹھ بحث
تہٕ لوٗکو کوٗرس بے چھیتہٕ، مینے ژٕ ٹِکھ ٹیپ تہٕ ٹسنہٕ۔ رازہٕ شکرنہٕ رازِ سبہ منز
گژھہٕ، معاہدٕ شرطو مطابق وبنڑھنا ونہٕ تہٕ لاگو کرنہٕ ژین۔ ٥٣

بہٕ یُس جعلسازی کٔرتھ اوقہٕ نشہ محروم کرنہٕ چھُس آمُت۔ خلوصہ
تہٕ شائستگی سان کٔتھ کرنہٕ کٔنِو کرِ چاینہٕ ڈیڈتل پننہٕ زندگی ختم کِچھ یانہٕ ژٕ چھکھ
بدنظمی پکھہ رچھان۔ ٥٤

" رازہٕ سندِس یہِ پرژھنس پیٹھ " ژٕ زانہٕ ہنہٕ سہٕ شخص کُس چھُہ
تہٕ کیا چھُس ناو، ووٚنُس تمہٕ (برہمن درجواب) مینے چھُہ تمی سُند انہار ہٕ سے
یوت وَنہٕ۔ ٥٥

" پگاہ صُبحن ییہٕ چانہٕ پنڑھایہِ مطابق تہٕ حاصِل کرنہٕ یہِ ژٕ نے رووُمت
چھُے" ووٚنُس رازن دعکران تہٕ بیہنووُن پانس سیتی کھانہٕ کھینہٕ حالانکہ تمی مانیوس نہٕ۔ ٥٦

تمہ پیتہ نگاہ کیٛت ہیوٗو تمہٕ (برہمنن) بادشاہس اشارٕ کٔرِتھ
شہ شخص (Lavanotsa) گامہٕ والین منز باگ یم ناد دِتھ اَننادٕ
آسو آمتی۔

۵۷

برزٕ گاٗر کرنس پیٹھ یوٗد تمہٕ سوٗرٕ واقعہ بادشاہس تہِ ننہٕ
کنیٛ ییتھٕ کنیٛ تمیٛ برہمنس نشہٕ پٔز زٕمت اوس، مگر یہِ کتھ آنِتھ زِ سودا چھُہ مشروط
او سمت

۵۸

تمہ ییمتہٕ معاہدٕکین اصلی شرطن ہندین حاوی تیٚجن تہٕ پیش
آمتین اصل واقعاتن درمیان فرق کرنٕ نِنہٕ، تہٕ تمہ یم دوہ کُھہٕ ستی روز تھگے
رٔودی تیٚھے کٔنی زِننہٕ نادم سپدتھ یوٗن کُننے وچھان۔

۵۹

بادشاہ زاو راز دربار، بیٛوٗٹھ پانہٕ عدلس دِتن حکم زِ، ہنٛزٕ اشرفیو
منز چھُ برہمن ارمتن ہندٕ تہ بیاکھ زوٗن (یمیٛ تمہٕ کرِ برِ مشہر کھارِ) دون اشرفین
مُتہ حقدار۔

۶۰

تمن، یموٗ اَتھ متعلق سوال کٔرِ دوٚنٕ درجواب" تھدِ پایہٕ
عدل طرز تہٕ کردار، فکر ترٕن چھُہ مشکلے، خاصکر بیٚلہٕ آمہ ستی حاوی بے انصافی
ہُندٕ نیال گُکہٕ وُن آسہ۔

۶۱

ییتھٕ پاٹھو شام وقتن آفتاب پٔننہٕ تابانی سان ییتہ منز شہ
زوٗن تہٕ تاانگین ستی شریک چھُہ زوٗنہٕ ہندِس ناری تہٕ آمِ تہ ژمُس منز اَتھِ کٔھ
تمن نبہٕ دُندرِس پیٹھ کھارِتھ تُہ وا پآری نال وٚلہٕ وِنسِ اَیہٕ گٔرِس دوٚرِ چھُہ کران
چھُہ انصافس بے انصافی گالان۔

۶۲ - ۶۳

یوٚد وَے یہِ پرٛزرِ فکرِ ترُن سہل چھُنہٕ زِ انصاف تہٕ بے انصافی چھیہِ یانہٕ وٲنی سیٹھاہ نکھہٕ تہٕ اَکھ چھِ تِتھےٚ پٲٹھۍ ژھَھ کڈان بیٚیمِہ پٲٹھۍ نارٕ زِ نس ژھَھٕ کڈان۔

٦٤

لِی راز ٕس خوشں کرتِ (لِی تن دِنہٕ)

٦٥

لانچی اِنسانٔس کرِ اَنہٕمتھ اَنشرِ فی خوشں، یِیمہٕ نہٕ تمی تِسندِ (برہمنس) دِژ، زِ اَشرفی یِیمہٕ نہٕ تسہٕ یِژھان اوس تراوُن۔

٦٦

یِمَن تہٕ یِیتھہٕ نے پٲٹی معاملَن ہنٛدِ جایز تِلہٕ چھُہٕ بنان زِ تمی یَس انصافس تہٕ بے انصافی دوران فرق کرُن تَرٕ تہٕ اَتھو بنیاز بیٚیمِہ کُمت پَلاو کور اَکہ عدلکہ دورُک آغاز۔

٦٧

یتھے کُنی ییلہٕ سہٕ نوکن وُتھ اوس ہاوان، وزہ تس دِوتھ تہٕ آیس وُقِر دالنہٕ پننہٕ نٕو بیمود کرتو کُنی، تِھتے کُنی یِیتھٕ کُنی اَکھ ڈاکٹر بیٚیمہ ہنٛدِ بایتھ زٕت غذا تجویز کرِتہٕ یانہٕ کھیٚیہٕ اُچھ بجیدِ نوٚ ٹتہٕ یہٕ پیٚیس تہٕ تہٕ۔

٦٨

اَمِہ باوجوٗدِ زِ سہٕ اوس ویدن ہنٛد بارہٕ عالِم، آیہ تہٕ میٚنترِ ستی پٲکی حاصِل کرنی اوس زانان۔ سہٕ ہیوٚک نہٕ تمو نوکرو تہٕ خدمتگارو نِشہٕ نجات حاصِل کرِتھ، یِموتس ستی ستی آسن والین ڈٕو مَبَن ہنٛد ژھیوٚٹ اوس کھیوٚمت۔

٦٩

تمی کرِ شہرکین زِنٛگرکین) ژونشونی شیٚرَن تہٕ ناظِمن ہنٛدِ دُسہٕ دِیارن لوٗز، یِموتتھ بدل اَکھ اَکی سنٛزِ مان ماٲنی بے شُمار دولت سوٚمبرٲو۔

٧٠

پیادٕ فوج تہٕ گوٚڈسوار تہٕ کِس اَتھس منز راز ہٕندی ڈسی، حالانکہ سہٕ اوس پننہِ وقتُک یکہٕ تہٕ تمۍ آسہٕ پننہِ تلوار سری رامیشورن ژٕرژن تل ترا اوِمژٕ۔ ۱)

زٕتھس بآے ہٕندس مَرنس پتہٕ، رُودٕ سہٕ یِژ کال تِتھہٕ پانٹھ شادیانہٕ مناوان زٕ پرتھہٕ کانہِ گاٹلی ژیوٕن زٕنمۍ آسہے سہٕ پانے بنوو مُت کانہہ زہر دِتھ مورمُت۔ ۲)

نجوٗمی (وِہلاوِت) بنوٗوُن ترقی دِتھ صوبآئی گورنر۔ تمۍ ہیوٚت راہن ستہٕ پھوٚل واٹن مگر تمۍ پٔژِ ہٕسی ہٕندی پانٹھی اُچھہٕ۔ ۳)

لل نادٕ دیج اکھ پانتھینی اُنہن پیٹہٕ ہن باتہٕ قے سارنہٕ نے تھٕز ذات ہٕنزٕن ٹاچھن زنانَن بیٹھی پانس قریب ییتھ پننی ہاوس پوٚرٕ کرِ۔ سہٕ اوس اَتھ نِش بلکل لاچار تہٕ بےبس۔ ۴)

زٕنتہِ زنانَن ہٕندِ ہن دِلن منز رٕژٕ پاک کامہٕ یعنے ثواب کرنس ہٕمب جالی آسہٕ نہٕ زٕ خالی تہٕ کانیاتن منٛھوکھ ہٕنبر گٔن دِوٕ گنہٕ وِچھ (موٚمہٕ) کھآرِتھ۔ ۵)

یہٕ زٕ آیتھ زِ خدا ئِن چھےٚ زنانَن پننیٚ اکھ خاص حالت تہٕ گرتھ تھوٗمژٕ۔ تمہٕ چھےٚ ہٕنبرٕ باسہٕ تلہٕ پاک تہٕ پوٚتر مگر تہٕنز بستی کرنک (زندگی گزارنک طریقہٕ چھُ ہوٚے، بامے تمہٕ اَدناہس آسن باگنیٚ آمژٕ یا اعلاہس۔ ۶)

رازٕ ہٕنزٕ ٹاٹھہٕ محبوبہٕ آسِتھ تہٕ آس یہٕ جادٕ ی مَس کھآسی چیشمہٕ داجینیٚ لَن، چنڈال روندٕ وآلس نِش راٚژن گرژھان۔ ۷)

خنڈال نوجوانس منز آسہٕ ضرور کینژہن تہٕ کینژہن تیژھ لوٗبہٕ وٕن زرازٕ ہینز راژ تامتھ اُس سابے قولو سپدٕ تھ تس یتھ مران۔

۷۸

بنان چھہٕ سہ ما آسہٕ چنڈال گرٕزج کوٗر یا ما آسہٕ تسے کانہہ جودگار نتہٕ کینہہ ہیکہٕ پیہ تمن درمیان تیژھ ہیوٗ عجیب واقعہٕ آسِتھ۔

۷۹

تمی کینہہ کنہ ووٹ تس ستی پھول۔ اَمہٕ رازک اوس نہٕ کانسی پے۔

۸۰

تہند اچھہ میٖل روٗد جاری تہٕ فقط تمی کنہ لوٗگ اُکس ہادی (ہادی) ناوٕ دربارس یمن دون گنہ گارن ہنٛدِ عشقہٕ داستانک پے۔

۸۱

بادشاہس بیلہ بنہٕ نہن جوسہٕ ہنٛد ذریعہ اَمہ معاملکہ اصل رازک پے لوٗگ۔ تمی ژھن کرِہن ہرنہٕ مسلہ نالیہ تہٕ گوسن پنن پان کفارہٕ کرِی کرِی۔

۸۲

حالانکہ سہ گوٚوژ کھِہ ستی نارٕ نار مگر تہندِ باپتھ پننہٕ بے پناہ مایہٕ محبتہٕ آس نہٕ وونہٕ سو ماریتھ ژھِنٛنس تہٕ روٗد اندری شرللہٕ وان تہٕ گیلن وہتراوان۔

۸۳

پننہٕ نین حامیَن تہٕ یارٕ وٕن یموٗ ڈومبہ ژھیوٹ کھیوٚمت اوس، ہتی وٕتھ بیٹھہٕ کنہ کوٗرنا پاگی لشکرس بیٹھ غلبہٕ تہٕ تہندے گنہ یتھ کنہ کانسہٕ میٖنٛدی لدس ستی لگنہٕ کنہ میوٗند لار۔

۸۴

راژ اوس پننہٕ جایہ پریشان ز، تہنز راژسی گرٕ تھ بینہٕ والین زمنن منز تہٕ جاری روزِ نی بلیمہ کنہ تمی کنہ خوفہٕ بیمہٕ دَرآے پنن شاہی نشان

اوستر، اَکِس برہمنس بخشِش تہٕ کیاہ زِ سُہ اوس اَکِس عام اِنسانہٕ سندِ حیثیژ
مانان زِ تس تہٕ اَسِ یہِ بادشاہی پیٹھ کُنہِ بیٹھی کرمہٕ کِنہ یُس نمو مہ زنمہ
کورمت اوس۔

۸۵ - ۸۶

راز اوس نذر و نیاز کُرنک بڈ شوقین ییمہ کِنہ تمہِ پننہ مآلی
وراثژ ہندِس زمینس پیٹھ اکھ بوڈ بار مٹھ بنوو بینہ آریہ دیشکو طالب علم، ودیاہ
ہنر ترییش ژلہٕ راو نہٕ باپتھ روزان اسی۔

۸۷

اَمی مٹھ اَکِس زِ ٹھس تہٕ نگران برہمنس بخشِش تمہِ بنِن سورے
شاہی وستر (اعزاز) چھتری تہٕ تاک لوٹ بیتر ٹکسالہٕ تہٕ حرم خانہٕ وراے ۔ ۸۸
دِیمہ بُٹھس ییمٹھ آباد پننہ ونزاہ گام، کرِن ساری مآلی وسیلہ
ہیتھ برہمنن نذر۔

۸۹

تس راز نِکرس) گو و جلندر دوداگاد دیتھ منز بڈ بیوکھ
چھ کھسان تہٕ ژمہٕ اندری آب چھ سمان۔ ییمی سُہ گول بیمہِ کِس ینیچس منز تمہِ پننہ پش
بیتیر بڈی بیب راہہ دیون بیتر ورناہ اِکانگن تہٕ باقی جاگیر شاہی سرداران تہٕ وزیرن
ہندِ شور راز گدِ پیٹھ بہنوو۔ بنِن نینچو سنگرام دیو تروٗن اُتھنی تہٕ کیاہ زِ تس
اسیو تباہ زِ سُہ چیٖنہ تہنڈِ ینیتہ کینہہ تہٕ۔

۹۰ - ۹۱

بیلہِ سُہ معصوم تہٕ نابالغ شریس نہٕ ونہٕ باضابطہ راز بنیومت
اوس تہٕ تیس آسانی سان تخت پیٹھ دالن ممکن اوس، تم ییم راز گد پیٹھ قبضہ کرِن یژھان
آسی گے نہٕ پریشان تہٕ مویوس۔

۹۲

پیٖر ور کینی چال کامیاب سپد نہٕ مناسب وِز آس داژن

مگر باسان اوس اَز چھُہ سورُے کینٹھہ اَتھہ تَل گومُت۔ ٩٣

راز یُس وونی راز محلسے منز اوس تہ یُس وونی مرنہ سراوس
تہ وَرناٹہ یس تمی راز گدی بخش مژ اُس اگو نہ تس خبر تہ۔ ٩٤

راز اوس بَنِنہ جایہ سٹھاہ پشاوان تہ دوکھ تہ اوسُس
بے انداز ہیمہ کنہِ تس پَنہ نبو وزیر وَمشور دِیت زِ سہ کرِ لَن سنگرام دیوس پننی
راز گدی حوالہ۔ ٩٥

وَرناٹہ آو راتس آٹھ تھمبَل ہالس منز یتھ نیبرِ کنہِ کلف
کرِتھ اوس، بند تھاونہ تہ پتہ صبحاے نیبر کڈتھ زھننہ۔ ٩٦

تُہندی خدمت گارن گوو پھربٹہ نتہ وُنندر سِتی رآتی راتس
معدِ مُسل تہ دربار ہال گوو اکس ٹچہ منز تبدیل۔ ٩٧

اَکی وُہکس راز ہِسندی خدمتگارن یس دیوپرشادناو
اوس تہ بیمی سِنزن رگن منز شاہی خون اوس گوو سٹھاہ شرمندہ تہ کرِن بینی
تلوار وجیشورَ (ونیجہ بیار) مندرس نذر۔ ٩٨

...بیکہ سنگرام دیو باضابط پاٹھی تختس بیوٹھ، یتشکر یُس وونی سٹھاہ دوکھہ
لَدتہ غمگین اوس دراو راز محل ترآوِتھ مرنہ باپتھ تتھ مٹھس منز روزنہ یُس تمی پانے بنوومُت اوس۔ ٩٩

راز ہِسندِ ربو خدمت گارو اوس راز سِستی وعدہ کوزمُت
زِ تم کرن تہندِس سورگہ واس گژھنس پتھ ماتمہ زنگی مونڈن، دستار تہ دِن تہ
کلس تہ بیٹھ روزن گیری وستیر لاگتھ۔ تموو اوس تس سِتی پتہ وعدہ کومُت زِ
تم تراون تہندِ احترام زنگی تلوار تہ مگر تمو سارِوے کور تس سِتی دغابیلہ تمی

شندمرن دریتھان اوس ہۂ ڈینہ تہٕ اوس نہٕ نندرے۔ ۱۰۱ - ۱۰۰

رازس اُسی ڈلے ساسا سونہ سۂندی سکہ (اشرفی)

راز محل ترٛاوُن وزلہ بچہ گنڈتھ۔ پردر گیتس سان پانژو وزیر دنیس ساری اکھ
موُرتھ تھپہ تہٕ باگراوتھ تسٕ تھی پانہ فاذ ببٕلہ تمو ونہٕ اچھ وچھنٕ آسہ نہٕ۔ ۱۰۳-۱۰۲
موتنہٕ دگ۔ ونہٕ آسس اچھ وٹنے تہٕ زۄ در لگہ نے زٕ تمو وچھ پانہ لوکھ
ناکارہ کامین پتہٕ لگی متی۔ بیلہ بٕنہ دون ترہن دہن پتھے کنٛہ رۄد۔ تمیٚ سٕندی
معتمد انگ اشناو، نوکر چاکر تہٕ جوتشی ساری ییٚن رازگدی پراونٛچ جلدی اُس۔
سمیسہ بکوٹ تہٕ زہر دِتھ موٗرکھ۔ ۱۰۶ - ۱۰۴

راز پنٕز ورانہو منٛز کور اکہ رانہ ترٛیلوکیا دیوی پننٕ پان
زینتایہ حوالہ کرتھ پننس خانداُرس راز وشکرس ستی تتھے کنٛہ ستی۔ یتھ کنٛہ
آفتابس پتہٕ پتہٕ تمیک پننے تا پچھ نیران۔ ۱۰۷

راز اوس ذات پانٛک نظام گنٛڑتھ رٹن ینٛزھان تہٕ ارمچھ
نگرانی یا پتھ اوسن ہول گونڈ مت۔ یہ زانتھ نیاکھ چکر بھالو ناوی برہمن
ساو، چھ چکر مالکا جایہ کیا ہتام اتر کرتھ حد نیبر ورامت، دیت تمس رازن
یہ سزا زٕ تمی سٕندس ڈیکس پیٹھ آو ہوٗنی پنجک اکھ تراونہٕ۔ تس برہمن
ساد شندمام رانہٕ یشباد شاہ سٕندوزیر اوس تہٕ جودگار تہٕ گوٗداتھ پیٹھ
زکھہ تہٕ ہیوتن راز یشکرس انتقام۔ اِرِچ باوتھ چھ ترٛزمہ پترٛھ کینہہ گوٗر تہٕ
سادکران ریم ایتہٕ نین برژونہہ ہلن ووستادان ہندین بالافطری طاقتن
پھیر دِتھ پنن بجر آسی ماوان۔ تِموے تراو یہ ٹنڈی تہٕ زٕ شہ موٗد۔ امہ پتہٕ

ستی دۄہی یہِ کتھ نظرِ تل تھاوِتھ زِ سہٕ گوٚو اُندری زِ پیچھہِ (جلندر) بیمارِ
ستۍ، کِتھہٕ کٕنۍ ہیکو تھہٕ ندۄن پوٚز نہٕ آنِتھ۔ ۱۰۸ - ۱۱۲

اگرے دوٚنی یہِ وَننہٕ ییہِ زِ یہِ سورُے کیتھہٕ سَیِدْ راز
پٕنکرِنس یٕتھ کال عمل روزنس دَوران تیٚلہِ ہیٚکہِ وَرنٕٹہٕ سُندتہٕ باقی
پیتھہٕ نے لوٚکن ہُند بد دُعا دَنشا پھہ تہٕ اَکھ وجہ آسِتھ۔ ۱۱۳

پوٚز نوٚن وُری یَن راحت کرِتھ، لوکٕک سَنہٕ کِس
۳۰۲۴ہس (۲۹۴۸ء) باَدرِ بیہٹھ کُس گَیہٕ پیچھہ تربیہٕ مہِ گوٚو یہ دُنیا تہٕ پننِ
ناشتی شریر تراوِتھ۔ ۱۱۴

معصوٗم شہزادٕ سنز وآلی نانی راز گدِ بیہٹھ بیہنا وِتھ
کو رِیر وَر گُپتن پیتہٕ ہن بیہِ پاتٕرن وَزیرَن تُھبٕٹس سان خو ب
راج تاج۔ ۱۱۵

وقت گذرنَس ستی ستی تمہٕ سنز وآلی نانی بیتر قتل
کرِتھ کوٚر تمہٕ زور زبردستی ستی طاقت حاصِل تہٕ سہٕ بنیو راز مُحلک
کٕنے طاقت وَر مالک۔ ۱۱۶

پٕنن پان وزیر تہٕ تہٕ بادشاہ تہٕ، زٕ آنِتھ کھور پننہِ
کارکردگی ستی تمہٕ پٕنن پان لہرِنس دٕہرس ببیمہٕ ستی تمی یہِ زَلہٕ ہٕ احساس
باوِ کوٚر زٕ سہٕ چھہٕ پانے راجہِ تہٕ تہٕ راجہٕ کارتہٕ۔ ۱۱۷

سنگرام دیو (۹۴۸-۴۹ء)

بیوٗد ساد پروٗرگپت، بیٚیمی بالک راژس پٔننہِ اکھۂ
کھیاوتھ چاوتھ خدمت آس کرٕہنہٕ، اوس دیانت دار لوکن ژھل ژھدراژنہٕ
دغاباژی نِشہِ دوٗر باسان ۔

118

تموٚے لوکو وول ژھل کٔرِتھ راژ بیشکر
سُند بیٚیچو تختس پیٹھ، بین تمی تہند ڈسی بغاوتہٕ نِشہِ پتھ رٹنہٕ
موکھ ٹھدری ٹھدری عوہدن تہٕ مرتبہ بخشمتہٕ آسی ۔

119

پروٗرگپت یُس زنتہٕ پنن پان راژ اوس زانان ۔ اوس
پننہِ دونٹہِ جُبرٕ کنکہ رنگہٕ ریٚشس کونگہ مہلامہٕ لاگان یُس سبزٕ زارکی پاٹھۍ
نوان تہٕ ناپان اوس ۔

120

ژکیانژ شہ پروٗرگپت ہینکہ ہیے ہٕ ایکانگین ہندِ خوفہٕ کنی
نسٕ واتہٕ بالک راژن نیال گاٹیتھ بیٚیمہ کنی تمی جاڈیک تہٕ سحرُک استعمال
کوٚر ۔

121

بیٚیلہ تمیٚ اکرأژ غیبی آواز یہ تشیٚچھ باوان لوٗژنہٕ ووژترنہٕ
گوڈٕنکہ دہ ہیہٕ پیٹھ آسکھ ژےتہٕ چوٗنے خاندان (قتل) راژ گدِ ہنٛد
مالِک تہٕ اگر ژیتے کانہہ بدل ژھل ورتوٗتھ چانی تہٕ چانہٕ خاندانیچ زندگی واتہٕ
ڈُلاوُلی اند۔ تس تور وارٕ فکرٕ سحرٕ تہٕ جود سوٗرے چھیہ بیکار۔ شہ گوٚد زیادے
بے قرار تہٕ بےسوکھ۔ اِیہ کانگین ہندِ پھیرٕ ٹہٕ تہٕ بے پناہ اضطرابہٕ کنی روٗد نہٕ تس

پانس نام ہہنز حالتس گے ترٛٹھ اُہنز زِ دوہہ اکہ بیٚلہ سارے لوکھ بارسہ
شیٖن پیٚنہٕ سیتۍ دارِ بر ترٛاوِتھ گرِ نٕے اَندر بِہِتھ آسۍ۔ تمی ستۍ مبردو اَچانک
پیٚنن فوج تہٕ کوٚرن راز محلس گیر۔ ۱۲۵ - ۱۲۲

پیٚنن فرمانبردار تہٕ تابع دار، وزیر رام وردھن تیٚمۍ پیٚنن
نیٚچوٚ بُدھ ہیٚنہٕ تَس سیتۍ مقابلہٕ کوٚر، مارِتھ گنٛڈ تمۍ پوش بُردِتھ ڈوٗر (مال)
پوٗ سہٕ لشکر سِندۍ دربارٕ جوتنش ڈالہِ آنی منٛز اُسۍ سنگرام دیوس گردَنہٕ تہٕ دوشن
شہٕ پارۍ ہوٗل تختہٕ پیٹھ لٛکھکر بوٗن تہٕ موٗرن ہیکس کھٕس منٛز نیٚتھ تہٕ تُھٕسنن گردنہٕ
کنٛی گنٛڈِتھ ویٚتھ وِہٕ۔ سنہٕ ۹۴۹ء (مطابق ۴۰۲۴ لوکِک) یس کیٚت بیوٗتھ سہ
پاپی پَروَرگُپت، تلوارِ تہٕ مٕرتھ بل کٕہ زور، راز گدِ بیٚٹھ۔ ۱۲۹ - ۱۲۶

پَروَرگُپت یُس راز گدِ بیٚٹھ بیوٗٹھ، اوس سنگرام گُپت
سُند نیچوٗ، یُس دیتشو بٹھن پیٹھ کِتھ تام گاسَس منٛز زوٗمت اوس تہٕ مالِس
اوٗسُس اَچھنو ناو تہٕ یُس راز دربارک منشی اوس۔ ۱۳۰

کینٛزَو (درباریو) یِمو بیٚیمہٕ کِتھ ہُند تصدیق اوس کوٗرمت
زِ پَروگُپت رازَس لگن تم تُھتہٕ تہٕ دلُس نہٕ سوکھ سان بیہنہٕ، گےٚ تِہندرِ
پھرِ سٕہ تہٕ اہرکنی تمی دوہہ صبحٕ پیٚٹھے تہندی فرمانبردار بنیتھ تہٕ مالکھ آن ۔ ۱۳۱
کینہٕ ورِ شاہی سردار، شہزادہٕ، اکِ کانٛگو وزیر ملازم
تہٕ وودوان، سارۍ آسۍ تَس کھوژان تہٕ اکی سے کِتھ بیٚٹھ آسۍ تم دربر گرِتھ
سو گےٚ ژھل وِندیا تہٕ ژوہہ بازی۔ ۱۳۱

راز دربارہ اُس منٛز ژہ اکہِ دوہہ مدن دتیہ ناوی

اَکانکس، یِس سیاسہٕ خاندانٕک اوس وشِشہِن تہٕ نٔھٹھیر تھ۔ ۱۳۳

راژہ گونٕد ژکھ ساری پلوکدٕ ناوونَس، ننگے تہٕ نِہتھ نُوُنے
ٹھوسنتھ کوٗرُن خجل تہٕ کوٗرنَس مونٹدرن۔ سُہ ہیُو آمہٕ پتہٕ نسادٕ تہٕ رووُن
سنیاس۔ ۱۳۴

اُتھو حالَتھ منز روٗز نہ ہنز آبنبہنی۔ تمۍ سنٛد نیپچوٗ ہیتھ
ترِ پورِ یشورُ وہارس منز دِہن گزٲری کران۔ ۱۳۵

راژہ پرٕوگپتن بٔڑی سرکٲری خزانہٕ، دفتر کو تہٕ دربٲری
آبہٕ لوکن ہنٛد طاعوٗن تہٕ وباٹنتھ ہیپہ بارسس۔ ۱۳۶

غلط طریقہٕ جمع کٔرمژ دولتہٕ ستی سہی، ہنو ونٛمی خندِ کھوٗہ
کِس وِہارس نِکھے، پرٕوگپت وہارِ ناو اکھ مندر۔ ۱۳۷

راژہٕ یشکرہ نیو راہنو منز کٔڑی اکی رانہِ گوری ہو سہ پاروتی
ہستی پاکدامن تہٕ بے داغ آسس حرم خانکہ دانکو داغ دور۔ ۱۳۸

پرٕوگپت اوس ییمژ کالہٕ ہیتھ تمۍ سنٛدِ لوٗکٕ نار للہ وان
تہٕ شہ اوس تس ستی مٮ۪ل پیٚژ ہان۔ تمہٕ پاکدامن تہٕ مندر رانہٕ نٔھوٗ وشہ
زبر آیہٕ نس دِستھ پالنس نِشہٕ دور یہ دٔنِتھ زِ۔ ۱۳۹

بیلہٕ میانس سورگہٕ وآسی سوامی شنٛد نہندِس سورگہٕ واس
سپدن وِزِ، اڈیٹو کے روٗدمت یشکر سوامی وِشنو مندر مکمل پاٹھی چانہٕ ڈسمو
تعمیر کرنہٕ ییہ، یہ کرہٕ ضرور چانی ارمان پوٗرٕ تہٕ ژینے تہٕ مے گرٕنہٕ ہِدِ وعدِ مطابق
میل"۔ ۱۴۰-۱۴۱

بادشاہَن کوٚر کینژَن دوہَن اَندر بڈٕ نازٕ، فخرٕ تہٕ اہتمامہٕ
سان تمہٕ مندرُک تعمیٖر مکمل۔ ۱۴۲

راژٕ سنٛز محبوٗبایہِ تہٕ پاکدامَن مَلکانہِ کوٚر تیٚمِسٕ تہٕ تمی آنہٕ
بٔنن پان اگنی یتھٕ دزنہٕ باپتھ گوٚو تہِ اوس تراونہٕ آمُت تہٕ یوٚسہٕ تمی باپتھ تیار
تہٕ کرنہٕ آس آمٕژ پوٚرن آہوٗتی سان اَرپَن۔ ۱۴۳

نَس پیٚٹھ یمَو پنٕنۍ زندگی قربان کٔرٕ سُند بےشمار تہٕ بےاندازٕ پوشہٕ
وَرشُن تہٕ تَس یِمی تَسُند ہاوُس کوٚر تہٕ یِمَو سُند ارمانٕ رٕوٚد سُند ملامژ ہُند شبرٕ وَرشُن ۱۴۴

زٕ یچھ مہم بازی سیتی دوکھ دادی تہٕ شٕرلٕلہٕ ناوِ سنٛد
گوٚو پرد گیٚپت جلندر (پَٹرٕ ژھِنہٕ تٕل اَندری) آب ہیٚنٛژ بیمآری دا دیگ نِشکار۔ ۱۴۵

سۄ زٕ کھ تہٕ بےوقوٗف آدم چھِنہٕ یہٕ زانان تہٕ زٕ دوکھ دادی
دوٚر کٔرِتھ کوٚتاہ چھِنہٕ پی سوٚد تہٕ یہنٛز زندگی چھےٚ ناپایدار، دغاباز بخٕتھ
باوری ہنٛزِ یٔژھایہِ نِشہٕ پوٚت ہوان۔ ۱۴۶

اَمہِ باد جوٗدتہٕ زِنَس اوس بےپناہ خوف تہٕ خدشہِ نال ؤلِتھ
زٕسہٕ وون اَکہٕ نزٕ دنشایہ موٚدشہٕ اَکس تیر تھٕ آنگنس منٛز کمو تام پٔتی مہو
جانٛنوٗرکِنہِ یمن ہنٛد اَثر ونہٕ تہٕ قایم اوس۔ ۱۴۷

یہٕ بادشاہ یِمی فریب کآری تہٕ دغابآزی سیتی راژٕ گدٕ ی
پرآوٕ سنٛز آس گوٚو ہارنہِ زٕ نہٕ پتھ تروٗ آہمہٕ لوکِک ۴۰۲۶ دُسطابق
۹۵۰ ءیس کیٛت تمہٕ نِشہِ محروٗم۔ ۱۴۸

اَگر تہٕ یتھٕ زٕ مَس منٛز ناکارٕ تہٕ یچھ کاہِن پتےٚ موتھ آسے

یُس ہیٚمہِ کیتھ ہند برونٛھپے چھُ دِوان زِ دوٚہس دُنیا ہس منٛز آسن گنٛڈری کریٚمٹھ، دوکھ تہٕ عذاب دِچھنہِ ۔ شہ کُس کرِ ہے ۔ یچھہ کامیوٚ سیتی طاقت حاصل کرِنکہِ جنتنہٕ ؟

١۴٩

تٔس پتہٕ بنیوو تمیٚ سُند نیچو کھیم گُپت، بادشاہ یُس دولتک زھو کھ تہٕ باوُنک دندغہٕ اوس یُس شراب نوشی سیتی زیادے ہُرہ برلبان اوس ۔

١۵٠

شہ اوسُے سو باوِکنہِ ناکار ۔ بد باطِن لوکن سیتی دوتھنہ بیٚہنہ کِنی بنیو وشہ زیادے ہابتھ ناک ۔ تِتھے پاٹھی اکھ دوکھ اَنہِ گٔٹ راتھ ۔ دوکھ او برنب آسنہ تہٕ سیتی زیادے ہابتناک بنان چھ یابنہ ۔

١۵١

اَکھ ہتھ بدکردار یمن ہُند زیٚنٛٹھ پھالگُن اوس آسی تہندی یعنے بادشاہہ سِندی پاٹھی پلو پوشاک، لال جواہر تہٕ ہوِی موُلکیٚ زیور لاگیتھ تمیٚ سُند داشت کران ۔

١۵٢

حالانکہ پنیو کُنہِ کھوتہٕ چاپلوٗس دربار یو کور شہ تباہ تہٕ بیٚیہ زار، زنانہٕ بازی تہٕ شراب نوشی حد کھوتہٕ زیاد لور روز شہ تہٕ رٔوُدی تمیٚ سُند شاہی دبدبہ قایم ۔

١۵٣

بادشاہ یُس عشقہٕ رٕنی جذبس برونٛھہ کِنہِ بےبس چھُ تہٕ یُس شراکُک تہٕ زارک تہٕ چسکہ چھُ تہٕ یُس اَندی اَندی شراب گیتہٕ گیوٗر گرتھ تہندِس خزانس چھِنہِ پھاک کران چھ، نٔم اَنی تون مانچھ تہٕ رٔسہ بٔرتھ دوزل ہیموش ۔ بیتھ مانچھ تلہٕ

امرتہ رس مانچھ تہٕ ہتھ چھ نوان ۔ اگر یمپوشس اکی سے دوہس نیٚاو
تہٕ شان قایم روزس و چھہٕ حارالی ہنز کانہہ کتھا۔
۱۵۴

وامن تہٕ باتھِ جنتو ہندو بدکردار نیچو پوز لوکن بادشاہ
سند دِل تہٕ گرکھ تمس منز تیتھی دلیلہٕ عادتھ پاوزنتہٕ تس جنیے پر گمرٕ
ژامت اوس ۔
۱۵۵

ناکارٕ بیگن ہند لو دمت راز اوس ہیٚن پیٹھ اسان
تہٕ پیٹھ ژٹان ۔ سہ اوس لوکہ ہنزن زنانن سیتی عشقہٕ بازی کران تہٕ یِر یٔنزھایہٕ
ہند غلام۔
۱۵۶

تمی لایہ ذی عزت لوکن ریشس تھو کہ، کنن نام
واتناوٕ نکھہٕ لیکہ تہٕ کلس واکی نکھہٕ مُشتہ ۔
۱۵۷

زنانہٕ آیہ تس قریب مندل گُکھہٕ ستی، شِکا کی وَنن منز
لَس ستی پھیر نہٕ کنہ تہٕ چھچہٕ تہنز بد کلامی ہندی گونہ گچھو نہٕ ستی۔ ۱۵۸
شاہی دربار بیٚتہٕ گانہٕ، لچہٕ، بدماش، موندٕ باز تہٕ
موزکھ بیٹھی مس صفس بہتھ آسو کتہ ہیسکہ ہے گاٹلین ہنز جاے آستھ۔ ۱۵۹
راز کھیمندر اوس ناجنتو ہندن مکار نیچوہن ہندن
اشارن پیٹھ چھانچھ پوتکی باٹھی نتران روزان ۔ ۱۶۰
تم آسی تمس "بنگرٕ درشک راز"، دُنھ یاد کران یتھ
سہ وو ہٕ یتھ تہنزن نزن لاگنہ یا یتھ بنگرٕ ورش گرتھ تمن خوش کرِ ہے ۔ ۱۶۱

معصوٗمن تہٕ بے گناہن ہانژ لاگِتھ، عجیب تہٕ نِرل چیز ہاوِتھ تہٕ عزتہٕ والین لوٗکن کلہٕ ڈگ ڈگ آسی تِم بادشاہس سٕنز خوشنوٗدی حاصِل کران

۱۶۲

راژس گرٕ سالہٕ نِہتھ آسی تِم پنٕنِس زنانن (آشنین) مُنٛی وچھ تہٕ منٛدٕل ہیتھ تس برونٛہہ کن تراوان تہٕ زار گنٛدِرِ کنٛدی تس لوٗکھ کران۔

۱۶۳

راژٕ سٕنز کامہٕ پٕرژھا (شہوانی خاہش) پوٗرٕ کرنہٕ باپتھ آسی تِم بے شرم اَکھ اَکس ستی مان مان کران تہٕ وٕہنتی کران "زٕسانین یمن آشنین سٕتی شونگنہٕ پتہٕ ؤلی نِبوٗزٕ بوٗگ کرنس، کس ستی آو تِہند زیادٕ پہن سادٕ تہٕ کرنہٕ پتہٕ اوس شہ تِمن تِہنٛز پژھایہٕ مطابق ہارٕ دیار دِوان تہٕ خوش کران۔

۱۶۴، ۱۶۵

زٕ دٕرباری اَردٕلی یاتی ہری تہٕ ڈُھر جٹی دژاے پنٕنہٕ سادگی کنٛز نبھتی پھری تہٕ کرِکھ پنٕنہٕ ہِن ماجن ہنٛدِس شُل دانس راچھ بنٛیمہٕ باپتھ تِم بنٛیچھنس واتناونہٕ آیہٕ۔

۱۶۶

پنٕنٕ پان گنٛدن تماشہٕ بناوِتھ چھ تِم پنٕن عزت تہٕ آبرو تہٕ گال کھاتس تراوان۔ پنٕنین آشنین ہنٛز عصمت خراب کرِتھ چھ تِم پنٕنہٕ خاندانٕچ پاکیزگی تہٕ قربان کران۔ تِم چھ پٕتھٕ کال تام توکری کرِتھ پنٕن سوکھ تہٕ شاد مانی تہٕ راوران۔ اگر اَمی خاطرٕ یِہ سورُے کینٛہہ داوس چھُ لاگنہٕ یوان مَنے چُھنہٕ فکری تران زِ تیٚلہٕ کمہٕ باپتھ چھ

یِم چاپلوٗس نوکری کران تہٕ پیٚنٕہٕ نِس آرامس لٔگِتھ دِوان ۔ ۱۶۷

راز پَتھکرٕ ٹھٔنٛد وٗزِیر روزان ہا وجوٗد تہٕ رٔود پوٗتُس

بھٹ بھالگُن راز کھیم گُپتس آویز درباری ۔ سوٚکھ نشانتی حاصِل

کرٕنیچہِ پیٚٹھ ہیٚٹھ ہا یہٕ لعنت ۔ ۱۶۸

تمہِ کوٚر بھالگُن سوامی ناوُک وِشنو مندر تعمیر ۔

رازٕ اوس تہِندِس صلاح مشورس پیٹھ پوٚت پِنا یہٕ آسان ۔ ۱۶۹

رازٕ سٕنٛز خوشنودی حاصِل کرنہٕ خاطرٕ اوس فوجُک

کمانڈران چیف ، رکّا (رکّا) یِنٛہ پان ٹھکالین تہٕ ڈکن دالین آبیٛت

تھوان ۔ یِتھٕ کٔنٛہ بِنیوو شہ بدماش ٹولہٕ ہٕنٛد مرکز ۔ ۱۷۰

اکِہ وِیہٕ ژٕ او سمگرام ڈامر فاتِلو نِشہِ یِنٛہ پان بچاونہٕ

موٚکھ پوتر جے یندرٕ وہارس منٛز چھیپنہٕ باپتھ ، بے رحم بادشاہن نیوٗسہ

مارِتھ ژھٕنٛنہٕ خاطرٕ وِہارے زٕ آلِتھ ۔ ۱۷۱

اَمہِ ڈٔدی مٔتہِ پوتر وہارٕ منٛز بُدھ سٕنٛز موٗرتی ہٕنٛد

لوٗیو حصہٕ ژوٗرِ رٕنِتھ تہٕ اَمہِ چٕن کٔنہِن ہٕنٛد انبار سوٚمبرٕ آوِنہٕ یوٗدُن شہرٕ

سرینگرس منٛز ، کھیم سوامی شِو مندرٕ بیٛیمہِ احمق خیالہٕ زٕ اَمکہِ تعمیر سٕتی بیٚیرِ

تِمہِ سٕنٛد ناو نیچھ ناونہٕ ۔ ۱۷۲ - ۱۷۳

اَکھ اِنسان چھُ مران تہٕ بیاکھ چھُ تِمہِ سٕنٛز جاے

زمان تہٕ تِہنٛز وراثت قبضہٕ کٔرِتھ سخ ژٕہنگان ۔ سُہ چھُنہٕ یہ کتھ زانان

زٕ تِہنٛدِس مرنس پیٹھ واتن یِمے ہارٕ دیار تہٕ جایدادٕ بٕ سٕنٛدِس خزانس

مٔنز - یڑھ بے بُنیاد عقلہِ تہٕ زٕھوٗزِس گاہٕ جارس اَفسوٗس یُس پننہِ
برٛم باٲزگاری ستی اَنہٕ گٹہٕ ساریسے نال چھُہ وَلان۔

١٧٤

زالِمتہِ جے یندر و ہار کٕ شُبیہِ ترٛہ جاگیر (وقف)
گام دِتی شُنیاہ موغل تہٕ اُترا پتھ گُپتن اُکِس گھٔش حکمرانس نذرانہٕ
پُرٛزھی۔

٧٥

تمی لوہرتہٕ ببیہِ واریاہن یتھہٕ نے قلن ہٕنٛدِس
ٲلک سمہارازَن یُس شکتی کُنی یندرازس ستی مُشابہت اوس تھوان دِژ
(راز بھیم گُپتس) پننی دِدّا، ناوٕی کوٗر نیتھری۔

١٧٦

ساہی راز ہٕنٛز کوٗر ہٕنٛز کور (زٕر) دِدّا یہ ہندی
بولن آوروو، راز (بھیم گُپت) سُند دِل تہٕ دماغ نیتوٗت زِتہ گوٗو
لوٗکن مٔنز دید کھیمہ ریٛزھ ناوے مشہور۔

١٧٧

اَمی سے رانہٕ ہندی ماجہ بڈی ببن عالی مرتبہ بادشاہن
بھیم ساہیَن بنوو بھیم کیشونا وُک عالی شان مندر۔

١٧٨

پھالگنن یُس سرحدک راجہدَر اوس، تہٕ آس راز بھیم
گُپتس پننی کوٗر چندرلیکھا نیتھری دِژمٕژ۔ دِدا آس تہٕنٛدِ ازروٗنی نار دزان۔ ١٧٩

تیر اَندازی سٕنٛز تعلیم یوٚس یادشاہن پننہِ نہن گوٗرن
نِشہِ بڈٕ محنتہٕ سان پرآومٕژ آس اُس بنے یہ مخوٗے، تہٕنٛدِ تمہِ کہ قابلِ نفرت
ورتاو ستی۔

١٨٠

تمی ترٲنی پننی ماہرانہٕ تہٕ بے خطا تیر اندازی شالہ

شکار کرنس کرِتھ جان ہیٚبرِس ہوشر، بہودری ہندی کارنامہ انجام دِنہٕ خاطرٕ ورتاونہٕ
شوٚبہ ہیٚے۔

۱۸۱
لوکو وچھ شہ زال ہیٚبی ہیٚبی ڈو مبَن، ہو ہین ونوا شی
گامہ اَرچا کہن ستی پھیران تھوران۔

۱۸۲
تہنز زندگی گزرے یہ شالہٕ شکار کرٕ کرٕ بیٚنہٕ خاطرٕ
شہ دامہٕ دَر وڈر، لالیُن تہٕ سمِک (سٹاہنز کنز ویٚنچہ بیارٕ اَندیٚ پکھی) نادِچن
جاین واتان اوس۔

۱۸۳
گیٛہٕ پچھ ژو داہمہ راژ وچھ تمیٚ اکہٕ دہہ شکار کران
کران شانح ونگان تہٕ اَسہٕ کنز نارٕ برٕ ہیٚہ چھکان۔

۱۸۴
یہ وچھتھ گو وتَس پھرہ ہٹھ، طوعون بیمارِ گرس تھیٚچھ پتہٕ تمہٕ کہ
زٕ ستی مود

۱۸۵
شہ ووت مَرنہٕ با پچھ وراہکشیرا (وَرمل) ییٚنہٕ تمی تتی
اَندیٚ پکھی وشکر سری کنہٕ منٹھ تہٕ کھیم منٹھ بناوی (تعمیر کری)

۱۸۶
تمندِس سٲرِسے جِسمَس دژا یہ گرمی دانہٕ (دراد پھولن)
تہٕ شہ موٚد ۴۴۳۴ لوکِک سنس منز (مطابق ۹۵۸ھ) پوٚہنہٕ زونہٕ پچھہِ
نومہ دوہ۔

۱۸۷
کھیم گپتہ مَرنہٕ پتہ بیوٚٹھ دیدرانی، یہ سہ رحم زانہٕ ہی
تہٕ کیا گو د۔ ہنزِ نگرانی منز، اَبھانیو بالک شہزادٕ راز گدِ خارجی، داخلی
تہٕ بلہٕ قے منصبن پیٹھ کام کرن والی درباری ۱۸۸ تہٕ وزیر آسی نےٚ داہ

گُمنہٕ تھوٚتھ ورآے رانہٕ ہُند شوٗ نگن گُھٹہٕ واتان۔

۱۸۸ - ۱۸۹

اَبھانیوٚ ہندِس وقتس منٛز لوٗگ تُنگیشور بازرس ہنگہٕ منگہٕ (تُنگیشورٕ شوٗ مندرَس نکھہٕ) اَکھ ووکھہٕ نار۔

۱۹۰

اُمہٕ نارَن کُرٕ ویشتو پار کامندرٕ ہیٹھ وردھنا سوامن تہٕ ویتال نہٕ بنہٕ ریکھا یہٕ تام سارِنٕے مندورَن زٕھٹہٕ تہٕ سوٗرٕ سے گوٚو پھُنی پھاکھ۔

۱۹۱

سارِنٕے بجہٕ مندورِ دریٚخو نارٕ زٕھٹو ستی گےٚ سارٕے بھوٗمی پوٗترٕ تہٕ پاک ریکیازِ یہٕ آس تمو بادشاہو ڈوٗمین تہٕ چنڈالن ستی دوٗتھہٕ بیہنہٕ کِنی ناپاک کرٕمٕژ۔

۱۹۲

بادشاہ سٕنٛز والی تہٕ موج آس ہیٚے بتکہٕ تس اوس نہٕ کہیں تہٕ بوزُن تگان۔ سوٗ آس پرٕ ہتھ کاتنہٕ ہنٛز کتھ کن دارِتھ بوزان۔ فقط بوزان ییلہٕ تس بہِ فکری تورٕ، زنا نہٕ بیٚزھا یہٕ منٛز کیا چھُ پوٚز تہٕ کیا اَپُز۔

۱۹۳

اَمہٕ بروٚنٹہٕ ییلہٕ تمی شُند خاندارٕ وِنہٕ زِندے اوس تس آس پھالگنس ستی مُژرکری، یمہٕ بابتھ زِ تمی آس پننی کوٗر رازَس نیتھرٕ دِژمٕژ۔ ییلہٕ تمی (پھالگن) باقی رانہٕ (تہنٛز سوٗنہٕ) رازٕ ہندِس مرَنس پتہٕ ستی سپدنہٕ باپتھ تیار وچھ تمی دِژ تسندِس ستی سپدنَس نہٕ نورن منظوٗری۔

۱۹۴ - ۹۵

پادشاہ سُنز ژینتاپہ بروٗٹھہ کنہِ پھیوٗر تس سنج بینہِ سوٗ
زخم دِل تراوٲنن دزوٗلنس نارس منز وٹھ لاگتھ ستی سیدٕ نِشہِ
پیٹھ رٲٹ۔ ١٩٦

تمہِ پتہٕ کھیٚیہ پھالگنس رکاہن یُس سو باوٕکنیٖ چوٗغل
خور تہٕ منافق اوس، رانہِ نش چوٗغلی تہٕ برٕ دنس کن زٕ شہ مانیہ راز گدِ بیٹھ
تبٕ صنے کرِتھ نہٕ کیا زِ تس آس رانہ ہندِس شتی نہٕ بیدٕ نِچ نشان ١٩٧

تمہِ پھالگنن ژیوٗن اِشارٕ اِشارٕ سے کنیٖ زِ رانہ
پچھے بلٕ تے وزیرٕ سان میانی (تسنز) پھیٖشان، تس تہٕ گوٚو خدشہِ پاد۔ ١٩٨

تمیٚ سنز آس سارِنے پھیٖشان تہٕ اوشکھ ازروٗن
تکیا زِ شہ اوس وزیرِ اعظم آسنہٕ کنیٖ بااختیار تہٕ بیٚیہِ آسی تس تم گوٗن یمن
نہٕ مقابلے اوس۔ تہٕ زن گوٚو شہ اوس گاٹل، ہِمتہٕ وول، زیرک، مدبر
بلہِ ویر تہٕ سوٗ باوٕ تہٕ خصلژ کنیٖ تہٕ رٕت۔ ١٩٩

پھیم گُپتن نیٚچوٗ کردمراج یُس بنز اُستر کہٕ گنگا یہ باوٕ سِنز
دژامت اوس، پھالگن روٗد پنٕن فوج ہیٚتھ ہتندِس پھیر تھ ینس تام
پرونژھے روز سنزٕ تہٕ ٹینز کران۔ ٢٠١ - ٢٠٠

شہ اوس وُنہِ شہرِ سرینگر بیٹھ پنٕن فوج تہٕ خزانہ ہیٚتھ
نیرانے زِ کشتوارٕ (KASTHAVATA) واتہٕ وُن، سوٗز دیدٕ رانی رکا
سِندس تہٕ بلٕ تے ساتھین ہندس ہس دِلنس بیٹھ، تس پتے پٔننی خاصہِ
درباری چوبدار تس مارنہٕ تہٕ تھٕ ہی صُلحکی ساری درخواست آیہ رد کرنہٕ۔
٢٠٣ ٹے ٢٠٢

تھز کارِ پھالگنس گیہٕ یہِ تازٕ بے عزتی بَرداشت تہٕ
پھیوٗر پرٛوٗنزٕ ھرٕ واپس تہٕ گوٚو ورٕملہٕ پینس یٚڈس فوجی لشکرس سیتی
شامِل۔

۲۰۴

بیٚیہِ دیدٕ رانی بوٗز زَبلہٕ ویریٕ غیرٕ تہٕ وول (پھالگُن) پھُ
فوج ہیتھ مُقابلہ کرنہٕ خاطرٕ ورٕملی وونمُت، تس تہٕ ہٕندِ پَچھٕ وزیرن
پھیر مُرژھا۔

۲۰۵

بیٚیمہِ کتھہِ ہٕندی ٹٕرٕ کال تام دوہ کھ تازٕ کُرتھ زِ تہٕنٛدِس
رازٕ سٕنز سورگٕ واس گژھنہٕ جاے چھنے پیہیے، تمٕ ترٛاوٕ پَنٕنی تلوار ورٕملی
کِس وِشنوٗ مَندرس منٛز گژھِتھ یھگوانٕنہٕ سٕندین زرٕنن تَل۔

۲۰۶

مندرس منٛز تلوار ترٛاوِتھ کوٗر تمٕ ماجہ فلِکانہٕ ہٕندِ
دِلہٕ منٛز یہِ شکھ تہٕ بے دوٗر زِ تس کیا چھُ بغاوتھ یا غداری کرنٕک
کانٛہہ ارادٕ۔

۲۰۷

تِہنِس شخصہٕ سٕنز خدمت کرٕنی یس جان تہٕ ناکارٕ، بدٕ
کِڈٕ یِہ شودیوٗ آسہٕ نہٕ زانی نوٗ بڑٕ بدبختی۔ یہِنہِ حالژٕ منٛز چھ بیدیا یہٕ
تہٕ تلوارٕ (یدھ شاسترس) منٛز باگ ہیٚنہٕ ہیتھ عقل راوان۔ اگر شہِ یمو دوٕ یو
چیز و منٛز اَکے ژکھ گرٕ ژھتھ ورتاوٕس منٛز آنہٕ، تس ییہ غداری ہٕند الزام
دِنہٕ۔ یم دوشُوے ہیتھاریم تہٕند پاپِتھ کار آمد ثابت سپدن نہٕ چھُ اَکِس
گاٹلی سٕندِ خاطرٕ یی جان زِ شہِ روز ژکھہِ دِرٕ یمو نِشہ لوٗ بے۔

۲۰۸

یہ زانِتھ زِ پھالگُن دِژاو پَنٕنی لشکر ہیتھ پرٛوٗنزٕ تھ گن

وزیرد ترود پھرہ کھ تہٕ لگی تیھتے پأٹھی گندنہٕ درہ کتہٕ یتھہٕ پأٹھی ژاہٕ شری
چھٕ بیٚ پھرٕ کی پأٹھی گندٕ اَتھ بیٚیہٕ تہند وہ ستاد اور یور کٔن نیرٕ، اَتھی وَنو
زِ تمو لأج ہونہو وسے عید کرٕنی۔

۲۰۹

کھیم گُپتن آنیٚنی تہٕ رۄز مکمل اقتدار حاصل کرِ نچہ
کیٚح بے قرار۔ تس رأورٕ ژن ہنٛز نندر تہٕ بنیہ پی سونچان زِ سو کیتھہٕ کٔالہ
بنہٕ وَتہٕ ہندی گنٛڈی تہٕ زن گوٚ سو کتھہٕ کٔتھ کرِ بینن دشمنن نیست
نابوٗد۔

۲۱۰

اَمہ برٛونہہ بیٚیہ پرو گپت راز گد پرٛا دُلی یژھان
اوس، تمی کوٚر چھوٚنح تہٕ بھبھٹ ناوی دۄن وزیرن پیٚنہ نین دۄن کو رٕبن
ستی نیتھر تہٕ بھگوانس کینژھا نذر گرٕتھ تہٕ کینژھا شراب چیتھ اوشکھ
وفاداری ہند حلف تلمت۔ یمن دۄ شونٕی ہند ڈمبہ زلے زِ نینچوی، ماہمان
تہٕ پاٹل، یم شہزادن ہندی پأٹھی راز محلسے منٛز دۄد تہٕ داہٕ رچھنہٕ آمتے
یمو دۄ شویو گرٕہماکس بینن ستی راز گدِ پرداہٕ باپتھ بے گنڈژوے۔ ۲۱۱-۱۳
یم دۄ شوے طاقتور رٕزٕنی ژھنی کمزور رانہٕ دربارٕ منٛز
گٔڈ تھ۔ تم اَسی ژکھٕ ہوٚت ژھرٕ ژھر ہٹھ کران، ہور تہٕ یور نژان۔ تمہ
سۄزِ ننہٕ واہٕ پننی چوبدار مہمانس جلاے وطن کرنہٕ خاطرٕ بیٚیہ شہ اکہ جایہ
پیٹھ بیٚیہ کسِ جایہ درامت اوس۔

۲۱۴-۲۱۵

شہ اوس پننس ہمسر بابہ تشکتی سینا شند گرو ومت
تم دورے (للاریس) توری پتے۔

۲۱۶

یٚیلہِ چوبدار وشکتی سپناہس تھپھے ژٕنٛژ نہٕ بڑٕ ادبہٕ تہٕ نیزمی
سان زارٕ پارٕ کرٕتھ تہٕ ـ تمیٚ دیت پنٕنٮ۪س زامترِس یِس اَمہ ساتہٕ زٕوس خطرٕ
اوس، نَنہِ وانہٕ پناہ ـ

217

یٚیلہِ تَس چھیٚپن جایہ میچ، ہما کا، مُگل پرہا سپور ٹیک
اِرمنتک، امرتکرن ناما وار نیٚنیچو آدیا گپت لیتہٕ پوٗرٹیک یٚنوٗ دھر بیتیرِ ساری
پیٖنیہ توٗری وٗاَتھ ـ

218-219

سارو ے کوٗرٕ پنٕنی پنٕنی فوج جمع، زمینہِ وِوٗتھ الہ
اَلہٕ یٚیلہٕ تہٕ ہتھند فوج ٹھکھ ٹھکھ کری یکان اوس ـ یِتھہٕ کٔنی کوٗرٕ تموٚ مہالس سیتی
یکٕت کرٕتھ علمِ بغاوت بُلند ـ

220

اَتھ نوٗرکھ وقتس منٛز رٕود سارو ے وزیر و منز اَکھ
وزیر نروا ہن ہنیٚنو اَنگ اَشناوہتھ وفاداری بناوان دہدرانی سیتی دشمنن
ہند فوجی طاقت گوٗ وہران ـ

221

تہٕ دوہ ہیہ اَکہِ وٗاَدرِتم نوہوٚ نپہ نبہ کرِ نو ہتھارو سان
پاپیر، پدما سوامن منٛدرس اَندری پٔکھی جنگ کرنہٕ خاطرٕ ـ

222

یہ وٗچھتھ سوٗرٕ بے قرار سپدِتھ دوکھ ۂرٕ تہٕ پریشان
دہدرانہٕ پنٕن نیٚچو سوٗرٕ منٛٹھ مدد حاصل کرنہٕ خاطرٕ یٚیتھ یینہ واجنہِ تباہی نشنہِ
بچنہٕ ییٚیہ ـ

223

بے اَندازٕ سون مولہ کنہ دِنہٕ سیتی زٕینی دہدرانہٕ لیتہٕ پورِ
کین برہمن ہندی دِل تہٕ پھُٹرٕ وٕن دشمنن ہندِ اتحاد ـ

224

رٕتمو ساوٕرے آس ہٕ مہانس سٕتی بھگوانس تھی قسم دِرے کرٕمژٕ۔
زٕ اگر تِمَو مَنٛز کانٛشہِ تہٕ اَکِس پیٹھ حملہٕ سپدِ ساری گژھن یکوٹہٕ جوابی حملہٕ کرٕنۍ مگر
تِمہٕ باوجود کوٚر تِمَو دیدٕرانی سٕتی صلح۔ ۲۲۵

نٛڈرانٛیس متعلق ہٕ یہٕ گُمانے اوس زِ سُہ کیا ہیٚکہ گُپن ٹیٚٹھ
وُ تہِ پیٹھ ٹیکھ، درایہِ دُشمن سٕند فوجہِ سمندرٕ پیٹھو تھتے گٔتی پیٹھ گٔژی پوٚرن پٕتر
شولہٕ مارٕ وٕنہ سٔدرٕ آبہ پیٹھو دوٚلی اَپور توٚر۔ ۲۲۶

دِیارَن تہٕ دولتہٕ پٕرنام یمَن بے پناہ ہٕ طاقت کرٕوٚن
طاقت چھُ۔ یم خرچاوٕنہٕ سٕتی تہِ چھُ حاصِل پیدان یہٕ لعل جواہر وَ تہٕ موٚلجوٚ
یوٚہ ٹھو سٕتی اِنسان پرادِ تہٕ اگرے پیٹھ پلہِ تھوٚ تہٕ سوٚمبراوِ ساری
مصیبت دوٗر۔ ۲۲۷

یہِ زانہِ تہٕ زِ اعزاز چھ تمہٕ سوٗنہ کھوٗتہٕ تہِ موٚلاگی یُس
کرٕژھِ رٕنگو ڈالِ دِنہٕ ییہِ دیدٕرانہٕ بنوو یشوٗرھر فوٗجک اعلیٰ کمانڈار
تَس سٕتی بلٕقے دربارِی تہِ لاگِن بڈٕ بڈٕ منصبن پیٹھ۔ ۲۲۸

کینژٕن دۄہی کوٚر تِمہِ مہمان تہِ جادِ کہ زور ہٕ ختم۔ سوٚنڈِ
دیدٕرانِہ ہُنز حکومت بَنے یہِ پیٹھ گٔژ سیٹھا طاقت وَر۔ ۲۲۹

اَکِہ لٹہِ کوٚر زِ کھٕ گٔژ ہتھ اعلا کمانڈارن شاہی خاندانکس
بادشاہ تھکن سٕندین رشتہٕ دارن پیٹھ حملہٕ۔ ۲۳۰

یِنہِ بے پناہ فوجی طاقتہٕ سٕتی یوٚک شہٕ وٕژھ وُژھہِ
تیز رفتاری سان تنتہِ تہِ بر ونہٹھ بیٚیتہِ بالن چھالن تہٕ کولن آپور

ترٛن مشکل اوس تہٕ اُنٛن تھکن ہُندہ علاقہٕ تہٕ پننہٕ نس قبضس منٛز ۔ ۲۳۱

ییٚلہِ تھکن حکمران پسپا سپدٕ تہٕ آن مأنٛز تہٕ کوٗرٕن
نس سیتۍ اُنھہٕ واس ۔ تمہٕ کٔر بیٚیبہِ اکہٕ پھِر اقتدار چہ تہٕ شہر تٕچہ تھر ہنٛز
آبیارۍ ۔ ۲۳۲

رکٲ تہٕ یاتے کم ذاتہٕ لوٗکن یمن موٗر کھہ رانہٕ نام رسۓ
اُس بٔڑ تس اعلیٰ فوجی کماندارس خلاف کن تہٕ وہ تلاوٕ کھہ تہندِس
دِلس منٛز تس خِلاف دشمنی ۔ ۲۳۳

رازٕ ہندس جوٚہرکس تہٕ زنانہٕ ہِندس دِلس پیٚٹھ اُرت
سو بادتہٕ شِل واسن ترک آسہِ کوٗرمت ، چھہٕ پننہٕ نس اصلی باژن منٛز
حاضری منٛز بیٚیس کأنسہِ وو پرٕ ہُند محبت جاے کران ۔ ۲۳۴

سیتۍ وٲلین چھچن تہٕ چاپلوسن ہنٛز و پرٕ فریب کتھو
سیتۍ ییمہ تہندین پننہٕ ین خیالن ہُندر پرتو چھہ آسان چھہٕ ناکارٕ لوکن
تہٕ ترہ نترن وو دٕ اُنان تہٕ تی چھہٕ گرِکی نوکرمأنِکس کران ۔ ۲۳۵

ییٚلہِ تمو تس یہِ کتھ دِلس بہناوٕ زِ یشودھر چھہٕ تس سیتۍ
غدارۍ کران تہٕ بیٚیبہِ ینتر زِ تمہٕ چھہٕ ٹھکن رازٕ گدِ بیہٕ برقرار تھاوٕنہٕ خاطرٕ پأنسہ
رٕٹی متھ یا سیوتس بہتان تہٕ پوٗنٛنۓ ۔ ۲۳۶

ییٚلہِ فوجک اعلیٰ کماندار فتح حاصِل کرتھ پتہٕ یٚنن
گرٕ وآتھ شادِ اوس کران ، دیٚدٕ رانہٕ سوزۍ تس پیٚنے بیٚنہٕ چو بدار جلاوطن
کرنہٕ خاطرٕ ۔ ۲۳۷

ہمکنٛ، اَرمتکن تہٕ تہند بوساٲتھو بیٚلہِ امہٕ بے عزتی
ہُند شد بوٗز تمن بیوٗدشہ قولہٕ قرار یاد پیٚس تموٚ چوٚن چاوُن دیوتا ہَن
اَرپن کران کوٚرمنٛت اوس تہٕ تموٚ گوٚنڈ برآنی پاٹھن تس خلاف بغاوٕز
پیٹھ ہوٚل۔ ۲۳۸

دیدرانہٕ ہُند فوج گوٚو ازتہٕ پسپا ہے ییتھ گنٛزشہ پتمہٕ پھر
گوٚرمنٛت اوس، نرواہن تہٕ تہندی ساتھی روٗدی تو تہٕ تسٕی ستی
پکان۔ ۲۳۹

...بیٚلہِ سُبھدرا تہٕ تہندی ساتھی ژکھہِ گرٛھتھ خونخوار
پاٹھی پنٕن فوج ہیتھ حملہٕ کٔرِتھ شہرس (راز دانہٕ) منٛز ژاے۔ دیدرانہٕ
سوٗز بیٚیہِ پنٕن نیٚچو چھیپتہٕ باپتھ بھٹارک منٛڈ تلس منٛز۔ ۲۴۰

دیدرانی بیٹھ پینہٕ نس نیٚچوس روٗستے راز محلسٕ
منٛز۔ سورچہٕ رٔٹتھ مگر تمن ڈاآج قسمتن وٚتھ تہٕ ترآوکھ امہٕ وزِ تہٕ کانٛہہ
زکھ واتناو نہٕ ورآیی ننتہٕ ہیکہ ہَن تم تمی سُند نیال گاآلتھ۔ ۲۴۱

دیدرانہٕ کوٚر دوٚیمہِ دوہہ پنٕن فوج جمع تہٕ گۓ
گنٛہِ حدس تام یہِ آوتھ دِلس منٛز کامیاب زِسہ چھےٚ رازٕ گدِ بیٹھ مضبوٗطی
سان دٔرِتھ۔ ۲۴۲

اَمہِ پتہٕ لوٚگ سوٗر منٛڈہٕ بیٹھ، جیا بھٹارکا یہِ تام
دوشوٕنی دَرہن دَرمیان جنگ۔ ۲۴۳

شاہی فوج ژوٚل جنگلہِ مادانہٕ منٛز تھَر آوتھ تہٕ ژاو

راہ محلس ننز۔ ایکا نکی فوج رٲود تہِ چہ ڈیڈ پیٹھ صفہ گنڈتھ۔ ۲۴۴
پننہِ ژوک پرواے کرنہٕ ورٲے رٲوٹ تمو تِھہ
رُکھ ژولرزِ ژلتھ آمرت شاہی فوج پتھ۔ ۲۴۵
ننتھے بیوٗد راز گل بھٹ مارشل میوٗزک وایان واتِتھ
بیٖمہِ سیتی دُشمن ستندِس فوجس چھلہٕ ڈٔکر گے۔ تہٕ تہندِس پننہٕ پنس فوجس
مَن رنز وننہٕ آو۔ ۲۴۶
بیٖلہ شہ تو نن ووت دُشمن سُند فوج ییتھ بردنھٹے
چھلہٕ ڈٔکر گاہرِ اُس گوٚو نابوٗد تکیازِ جنگہٕ کین (ییٖدھ) دیوتا ہن چھنہٕ
یے جیاٹہٕ بے غارت غارآری پسند۔ ۲۴۷
ہمکس متعلق اُس یہ شوٗوٕ زشہ چھِ بارستہٕ بلہٕ ویر
تہٕ شہ چھِ پھولادوٚن زنجو، رن ژٕٹھتھ تراوان تہٕ کنین اکی ژنجہ کھنجہ
کھنجہ کران۔ یمیٖلہ تمو مقابلہ کران راز کل بھٹس پیٹھ تلوار ستی وار کوٚر
شہ ہیوٚک نہٕ تہندِ زرہ بکترُک داٲلہ تہٕ ژٹِتھ۔ ۲۴۸-۲۴۹
نہٕ ووچھتھ بتھ پیٹھ یہ پرِژھے کرِ وز، گوٚو دُشمن سُند
فوج بددِل تہٕ ہمتھ آو مارنہٕ تہٕ پیٹھو دھر گوٚو سپاہو گرفتار۔ ۲۵۰
آرمنتک رٲو آمہ باوجوٗد کینژس کالس جُرہٕ تہٕ سان
مُقابلہ کران مگر پتس پیوٚو شہ چھٹمرتہٕ تلوار ہِیتھ گرِ پیٹھ ووسی
تہٕ آو زندے گرفتار کرنہٕ۔ ۲۵۱
ناو دار تہٕ ممتاز اُدیاگپرت یس شاہی خاندانس سیتی

پَننہِ وابستہ گی کنہ گرفتار کرنہ آونہٕ، وزاو جنگک ماداں تراوِتھ تہٕ ووت نجر کوٹ۔

۲۵۲

یِتھے دِدا رانہِ فتح لَب تمہ دِتۍ ژکھ گژھتھ پنٕنس دھرس، شبھدرس تہٕ مکلس تہندۍن انگن آشناون سان گوٚژ انوادری سزا۔

۲۵۳

پَرہاسپور تگ بُلا ویرنہٕ بھوڈ رار مِنتگ پیٚمی کاشرِن گیاہ بیٚد نِراوھ رچھِ (ٹھکہ) نِشہِ بچاتھ دِتۍ آو، ہُنٛز بَدکنہ گمنٛاتھ و بیٚتھ دِرِ ژھنہ۔ بیٚن گژِ میوٚل تَس پنٕنین کو کرمن ہند پھل تہٕ سپُد رانہِ ہندِ کرودُک شکار۔

۲۵۴

رتم دغاباز تہٕ غدار وزیر یمو شیٹھو وری یو پیٚٹھ یعنے لوکک سنہ ۳۹۷ (مطابق ۰۲-۱۰۰۱) پیٚٹھ گوپال ورمن سِندِ زمانہٕ پیٚٹھ ابھماینوٕ ہس تمام شراہ بادشاہ، بادشاہتہ بشاہنہ شوکتہ عظمتہ، ژوجانہٕ، دَولتہ تہٕ راشہِ نِشہ تہندۍ انگ آشناو ہیتھ اتھہ چھلناوی آیہ اشتیاپس لاینہٕ آمژ دِدا رانہِ ہنٛز اکی ڈھکہ ورِہ سیتۍ اچھہ ٹٹہٕ وارس منٛز مۆلہ موٚنجہ گالنہ۔

۲۵۵-۵۸

تہنٛز مۆلہ پژ اٹے گرِتھ یمن کبرن تہٕ ژھوکن ژھٹہ اُس گژھمژ۔ ترکا فوجک اعلا کمانڈار تہٕ باقیمن تھوٚن بیٚین سرکاری انتظامی معاملن ہنٛز نگرانی منٛز۔

۲۵۹

سارِنے وزیرو کھوٚنہ زٕت وفادار وزیر تراوہٕن

گوٚو پیٹھے کنہٕ موٹرٕ (دیبد) رانہٕ ہندی اَتھہ مضبوط کرنہٕ، تٔس تبوٚت طاقتور بناوان زِ تِمہٕ ہیٚکہِ اندرانہِ سیتی رٔیس کرنہِ ۔
۲۶۰

رانہٕ بخشش شکرانہٕ رٔنگی وفاداری باپتھ وزیرو منٛز تِسی یوت راجا کاشُند خطاب ۔
۲۶۱

سوٗ آس نہٕ توٚ تام شنو نگان یوٚ تام نہٕ سہ شنونگیہِ ہیٚے، غذا کھیوان یوٚ تام نہٕ سہ کھیتھ موکلاوِ ہیٚے۔ سوٗ آس تہندین سوکھن دوکھن منٛز برابر شریک، ہمدرد تٔہنزِ دبن گزاری کران۔ ۲۶۲

سوٗ آس نہٕ توٚ تام سوکھہ سان بہان یوٚ تام نہٕ تسُند شہر پیٚرس ست آسِنس متلق پیٚرزِھ گاٹر کرِ ہیٚے یا یہ پیٚرزِھِ ہیٚے زِ سہ روازیا اَزگری کینہٕ اور پیٚرو رکُن نیر، ننہٕ یوٚ تام نہٕ تٔس پننہِ من پسند چیز ندرانہٕ رٔنگی سوزِ ہیٚے۔
۲۶۳

کُیا اوس اکھ ڈولہٕ کہٕری۔ نٔس آسو زِ نیٚنچوی سِندھو نہٕ بُھیا۔ زٕ ٹھ ہیوٗ نیٚنچو، سِندھو اوس پرہٕ گُپت نہٕ دربارُک خاصہٕ درباری بیٚنہِ پیتہٕ خزانچی سُند منصب پرو۔ دبدرانہٕ ہندس دربارس منٛز ترقی کران کران بنیو وسہ سرکاری خزانک زٕ ٹھ نِگران (گنج رازہٕ) سرکاری خزانچ آمدنی ہُرراونہٕ باپتھ لاگی تمیٚ واریاہ نوٚی ٹیکس تہٕ مالک اکھ نوٚو محکمہٕ آو "سندھو گنج" ناوی تہندی ناو بارسس۔ ۲۶۴-۲۶۶

کمزور عقلہٕ واجنہٕ تہٕ کینہٕ لیڈ دبدرانہٕ وُن تمیٚ کوٗ ذاتی زِ نِروا ہُن چھُ رازِسی ہندسوٚرے طاقت پانٔس اَتھہِ تھوومت۔ ۲۶۷

سۄ آس تٔمی سٕندِس اَتھہ وننس ستی آنکار کرن
واجنی زِ وَزیر نٕز واہَن گوٚو اچانک پاد تہٕ گوٚرُن دیدرانہِ محبتہٕ
تہٕ خلوٗصہٕ کِنہٕ سال پٔتٕنہِ گرِ کال کھیٚنہٕ خاطرٕ۔ ۲۶۸

.. ییٚلہِ سۄ پنٕنہِ حامی دَربارٕ ہیٚتھ توٚرکُن دٔرا ییہ
سِندھوٚ ہَن دِژِس ژبینہٕ وَن زِسہٕ کرِی ژٕتے منٛزٕ گرفتار"
دیدرانہِ گوٚو پھیرِ ہیٚٹ تہٕ گابرِ کتھ پرٕژھنَس "تیٚیلہِ کیا زن کرو؟" ۲۶۹

سۄ ژاپہ کینٛہہ وَنہٕ ورائے ژوٗرِ ژھیٚپہ
راز مجلسَس منٛز پوٚت کھوری تہٕ پتہٕ سوٗزِن یہ شیٚچھ زِ سۄ چھےٚ زنانہٕ
رنگہٕ تہٕ تَس چھےٚ ماہوارٕی۔ ۲۷۰

رانہِ ہٕندِ ییتھہٕ پاٹھٕ دعوت رد کرنہٕ ستی ووت
تِمَن دَرمیان ییٚژھر کالہٕ کین زٕنین تعلقاتن دٔلتہٕ — وزیرس تہٕ تٔمی سٕند
پرٕنٛسِس جذبَس پیٚٹھ ڈٔرِتھ رِشتہٕ دوٗرِیوو۔ ۲۷۱

تِمَن دۄشوٕنی درمیان گوٚو ییتھہٕ کٕنی باہمی محبتُک نہٕ لوٗلُک
رِشتہٕ ختم۔ ژٕہ یہ گرٕی روٗدی اَتھہ دوٗرِس منٛز ہٕتٕرہ پرکران۔ ۲۷۲

لال تہٕ جواہر پھٕٹِن نہٕ کُنہِ ستی تہٕ کُنین ہٕندی کھارٕ ہتہٕ
سۄتھہ وسرٕن نہٕ آبہٕ ستی اَتھ وَرِش چھُ ثبوٗت مگر کوہ ذاتَس تہٕ وٕسی پایہ
انسانَس مُقابلہٕ چھُنہٕ ییتھِ ہیوٗ سۄ باوُک کانٛہہ نہٕ ٹاکارٕ شیٚو تھاہ۔ ۲۷۳

شہٕ ییٚس شُری سٕندِ کھوتہٕ تہٕ موٚرکھ تہٕ آن زان تہٕ
ستی برہیستی برہمَن سٕندِ کھوتہٕ زیادے پاکھنٛڈی چھُ — کینٛہہ تہٕ

چھِنہٕ بوٗزِن تگان زِیٖم کمہٕ میٚتر ہٕندی چھ بنیمتی تہٕ ہیٚنز آڈرن کیاپ چھے
تہٕ کٔرتھ چھے۔ ٢٧٤

کاویٚمی سٔنز پوٗزا یہٕ پیٹھ کاٚہنہٕ تہٕ پرٛنھ چھِنہٕ چھ بیٚین
ہٕندی (ڈھول) بچہ بنیٖ زاینتھ پھاہس ہوان۔ اَتھ بَس توٗنتہٕ سیتھ
دودہٕ تہٕ آب بیٚون بیوٗن کڈنک بالش چھُ، چھُ تھٔری اڈبرلیشہِ کھوٗژان۔
بادشاہ یٚیمی سُند دماغ لوٗکن ہنٛز حفاظت لوٗکن ہنٛز راَچھ کرنَس کیُت
تیز چھُ، چھُ اَکِس لیچھ تہٕ یدماشہِ سٔنزِ کھتہٕ پٔنز زانان۔ اَفسوٗس تقدیرس
بیٚیمہِ کنہِ بے وتوفی تہٕ چالاکی پاہنہٕ وانٛز رٕلیتھ میلنہٕ چھ۔ ٢٧٥

عقلہِ کنہِ لوٗژ تہٕ پاد ہینہِ راٚنہِ، بنے اخلاقی طورِ
اصوٗل آسنہٕ کنہِ ہدفِ ملامتھ تیتھے پاٹھی یتھہٕ پاٹھی اَکھ اَن زان تہٕ جاہل
برہمن وید لشہِ بے خبر آسنہٕ سببہٕ دھارمک رسم پوٗرٕ نہٕ کرنَس پیٹھ ہدفِ
ملامتھ بنہٕ
٢٧٦

ویدرانہِ سیتہٕ ہیتھے تُھتی لاگے سیدرنس پیٹھ کے نہٕ
نروا ہنس بےوقری برداشت تہٕ جانہِ مٔنس پیٹھ یتھ کوٗرن پوٗشس پانہٕ
سور۔
٢٧٧

ذی عزت لوٗکن سیتی بیلہِ تیتھ کینژہ سیدیہ نہٕ
وہتر یتھ ہیکہِ ز، تم چھ تمس ذہنی عذابس منٛز مبتلا گژھتھ اندری
اَندری منٛز لیہ وان روزان یتھ نہٕ سوتہ ورآے کاٚہنہٕ تہٕ چھین بانہ چھ۔ ٢٧٨
نرولہنہٕ ورائے گے سارہِ سے دِہ ثہ تھیتے۔ شاہی

دبدبہ تہٕ کرٕ فرٕ تہٕ موکلیوو تہنٛز زندگی اَند واتنَس ستی۔ تِہندے پاٹھی ییتھٕ پاٹھی
زوٗنہِ رقٕ ستے راتھ یا پَرزٕ روٗستے بھاشن بے شوٗب آسہِ۔ ۲۷۹

ظُلم کرٕ کرٕ کرٕی اُس ووٚنی سو سنگدل بُتھ سنگرام
ڈامر (ڈاڑ) سندی نیٚچوی گالیٚ یِتھٕ ہان تیکیازِ تِموتہٕ اُسی بہوورِی ہنٛدی
کارنامہٕ انجام دِتی مِتہ تہٕ تِم اُسی تَس اَچھ کرٕ ٹھے پاسان۔ ۲۸۰

رانہِ ہِنٛدِ پھِر بیٹہٕ کِنہ ژٕلی تِم وٕتِری گھوش کُن۔
یوٚسہٕ تہنٛز اصلی آبادی جاے اُس تہٕ موٗر کھٕ تیتھ کیک ناوٕک دَرٕ آوچھ
بینٛمی تِمن پیٹھ حملہٕ کوٗرمُت اوس۔ ۲۸۱

بغاوتک خدشہٕ ژٕ بینھ کرٕ تِمہ بے وقری تہٕ بے عزتی
درگزر تہٕ لاگِن تہنٛز خوشنوٗدی حاصِل کرنچ جتن کرٕنی۔ تِمن تہٕ گوو عزتِ
نفس پادٕ ہیمن خود غرضی وٕنہٕ آسہِ دا اَجمٔشٕ؟ ۲۸۲

ووٚنٹھ کھیتھ تہٕ حاران گرتھ ہتھ کٔڈ تِمو تَس ووچھ
گُنی دَو تہٕ سہے یہِ ییٚنٛہ اکہ لٹہِ ستھا نیبنشورٕ تہٕ باقے ڈامر سَردارن ہنٛز سربراہی
مَنٛز۔ ۲۸۳

رکامو۔ رانی اُس تِمن کھوژِتھ بھٔے۔ تَس اُس
اکِس مضبوط دلیر مردٕ سنٛز تلاش ییٚنمہِ باپتھ تِمہ ییٚنہ بھا لگنس ستی اتھواس
کوٗر۔ ۲۸۴

رازٕ سی ہنٛدی معاملات چلاوُنہ تہٕ حکومت کرُنہ خاطر
ژھیٚنی تِمی ییٚنٛیہ اکہِ بھِژ بلیتھ تھوٗمرٕ تلوارٕ ناٹی۔ طاقت تہٕ راحت ترک

کرُن چھُ بے شک مُشکل۔

٢٨٥

راز ویرتہٕ بیٚیہٕ تہٕ کیتین علاقن ہُنار پایہٕ بوٚڈ
تہٕ شاہانہٕ دوول فاتح بنیوو پوٚتُش اُمس بجہ تیٚہا بیٚیمنٕ مونٹٕ زنانہٕ ہٕنٛد
یار۔

٢٨٦

اُدیہ راجہ (یُس رانہٕ ہُند بوے اوس) سُند قریبی
دوستن کو ذانتھ تہٕ لِچہ جیاگپت اوس راز دربارک دفترک (کاٗم
کار چلاوان۔

٢٨٧

ظالِم درباریو تہٕ کارپردازو کرٕ کُنیٚر نس ستی یکت
گرِتھ تباہ تہٕ برباد، تمو پاپو کنی یِموستی یہ بھوٗمی گو بیمنٕ اُس۔

٢٨٨

پننہٕ ماجہ رانہٕ ہنٛز پاپی زندگی ہٕ کو کرم و کنی رود
رہتھِ ذرس نیٚچوس اکھ بھمانیوٗ ہس سوکھ تہٕ راحت۔ تس گوٚو کاژ تہٕ پیوٚو ہرِتھ

٢٨٩

سُہ اوس وِدوان۔ تٔمۍ اُچھ آسہٕ پمپوش ہِشر
سوندر۔ تس اُسی نوکرن ہندی نیٚچوی آدر کران۔ سُہ اوس ویدپران۔ سُہ
اوس ویدپایہٕ تہٕ پاونک زوتہٕ وُن تیٚوہ نگل۔

٢٩٠

سُہ یُس تھدرِ ہِتہٕ کردارک ماُلک اوس، گوٚو پیچھ کردارس
تہٕ کوٗذاتژ ستی انتھٕ واس کران ہران تہٕ لوسان تیتھے پاٹھی یتھہٕ پاٹھی آفتاب وُچھتھ
شرِشہ پوش ہران نہٕ زمان چھُ۔

٢٩١

لوٚکن ہُند یہ زُندرنیوٗ تقدیر کو کرپھنٛدی راہواَن

کارِنکنہِ زۄنہٕ پچھ ترِیمہِ میہ لوکِک ۱۳۴۸ھ (مطابِق ۷۲–۱۹۳۰ء) بیس منٛز پانٛسَ
ہستۍ نِھپہ نہٕ لۄگس گرٛ ہمن۔ ۲۹۲

نَس پیتہٕ بیوٗ کاتنٛد لوکٹ معصوم نیٚچوٗ نندی
گُبِت تخنتس۔ یپآرۍ رۄدۄ ہدرانہِ پینس نیٚچوی سِندِ مرنک دوکھ آندری
وآرِنج کوٗ ران۔ ۲۹۳

تمۍ شُند ظآلِم موکھ رۄدنہندس غمس ژھایہِ تہٕ سندٕوِن
پان سۄمبرتھ شیٖلے یہ سنگِ مرَد ہکی پآٹھی، یوسہ آفتاب لوسہٕ وُن رآتہٕ منٛز
گٹہِ منٛز پٔنَن تژر کھٹان چھے۔ ۲۹۴

دیدرانہِ لآجی تمہ بَہنہٕ بروُنہ کُن حآران کرِتھ نہ
نیک کامہِ کرِنہٕ تہٕ سو دَولت یوسہ تمہِ ناکارٕ ذٔریعہ کِنۍ سۄمبرآومِژ آسہ
سٔے پونِتر بٔنِتھ ۲۹۵

سِندھو ہندی بآے بھُبیاہَن یُس سِرینگرُک کمشنر اوس تہٕ رِتہِ
سو بآدک اِنسان اوس رۄدتس انسآنی ہمدردی ہنٛز رژ کامہِ کرَنس شابش کران۔ ۲۹۶

تمۍ کوٗر ہتہندِس دِلس منٛز ہوٗ کُن ہند بے پناہ لول
تہٕ محبت پآدٕ تہٕ رانہِ بیٖمہِ وونی ناکارٕ تہٕ ییچھ کامہِ کرِنہٕ تژادِمژ آسہٕ، آسی دونی
ساری لوکھ عزتہٕ چونظرو وُچھان۔ ۲۹۷

تیٚتھ وِزِ بر چھُ خال یُس ہنز برَی تہٕ زور زبردستی
وَرآے ہوٗکُن (رعیٚتس) ہندِ خآطرٕ بادشاہ سِنٛز تابعدآری کرِنۍ سہل تہٕ
خوشۍلۍ تِھتے کِنۍ بنآوِتھ ییٚتھہِ کِنۍ وَندتا پکھ چھاوِمن خوشوُن بناوان چھُ۔ ۲۹۸

پننِس مرحوٗم نیٚچوٚ کٕشند ناو ونیچھ ناوٕ تہٕ باپتھ بنٛو وتمہ

اُبھمانیوٗ سوامِن ویشنوٗ مندر۔ اُبھمانیوٗ پور جایہ۔ ۲۹۹

بیٛنِہ کوٗر تمہ وِہارٕ کر، دِہارٕ سوامِن ویشنوٗ مندر تہٕ

دوٗر دراز علاقہٕ کین لوٗکن ہندِ خاطر اکھ مٹھ تہٕ تعمیر۔ ۳۰۰

پننِس خاندارٕ کشند نیک ناو ہیتِہ ہن نیچھ ناوٕ تہٕ

سوکھ پیٚس "کرٕ ہو تہٕ بنگرو ورشاون وٲلی سندِ ناوٕ مشہور اوس، کوٗر امہ سوندر

تہٕ تشکیل زٕنہٕ)، یوسہ سون ورشاوان آس، کانکن پوٗر (کنگن) قصبہ آباد۔ ۳۰۱

تمہ کوٗر دِہار سوامِن ناوک چھر کنہٕ ہند بیاکھ

وِشنوٗ مندر تہٕ تعمیر۔ پیٚس تتھ کُنی پربرلان اوس تہٕ پیٚس زنتہٕ وشنوٗ سندِ یوٗ

پادو تلہٕ نبیرو تہٕ گنگا زالہٕ سیتی ناوِستھ اوس۔ ۳۰۲

امہ سوندرٕ تہٕ مٕنہ مٕوہ غوتوٕ تہٕ بنوو کاشرِ من تہٕ

پردیسی تعا ر کاشرِ من ماوادانی علاقن ہندِ من بسکین ہندِ روز تہٕ باپتھ

اکھ چوٗ (اتزواش) گوشہٕ وِہار۔ ۳۰۳

پننِس ماٲلِس سہمارازنہٕ، ناوٕ بنووٚن سمہا سوامِن

وِشنوٗ مندر تہٕ اکھ مٹھ پردیسی باتھلی علاقہٕ کین برہمنن ہندِ روزنہٕ

درماٲیشہٕ خاطر۔ ۳۰۴

مٹھ تعمیر کرِتھ تہٕ وِشنوٗ سنز موٗرتی نصب کرِتھ تہٕ

بیٲقی نیک کامہ کرنہٕ سیتی بنوو تمہ وہتہٕ تہٕ سندھ دریاوک سنگم پوتر۔ ۳۰۵

ہنٛزٕ نٕ رٕزن کامن شمارے کتھ کرٕن؟ ونہٕ چھوٗ

یوان زِ تمہٕ بناوِو بیوٚن بیوٚن جاین ژُہاٹھ سٹھ تہٕ مندر۔ ۳۰۶

تقریبَن سارِنے دیوی دیوتاہن ہِندِ بن مَندرَن
ہِندی دیوارِ یم نارٕ بُزی گژھِتھ تباہ تہٕ برباد آسی گٔمتی بناوِن نۆسر کنہٕ بن
ہِندی۔ ۳۰۷

والگا ناوی زنانہٕ دَربان یوسہٕ تِمَن کھیلَن
مَنز مَنز یاد پیٚنہ راتہٕ اَکھ تلِتھ پکناوان آسہٕ ییٚتہِ دوٚن ضروری آسِہے
سِندی ناوِ تہٕ آو والگا سٹھ تعمیر کرنہٕ۔ ۳۰۸

ژٹمی گاڈ بوسہٕ پوٚت آبس مَنز رۆز تھ مُنی سِندی
پاٹھی مون دآرِتھ چھہ روزان چھیٚنے پَننی ذات ہنزن گاڑن کھوان۔
موریسُند خورا کھ بس رۆدِ وہتی چھُہ، چھُ دوٚہدِش سَرسَہن نِنگلاوان
تہٕ بر ہگ چھُہ گیا نہٕ دیانگ بر ہم دِستھ گاڈشہٕ کارکران سِتھے گَنی ہیکو نہٕ کوذلتھ
نوکن ہندِ ین نوابن تہٕ گوہن متعلق یہ وِنتھ زِ تم کرِ تہٕ کٔژ گرِ کوسہ کام
چھہ کرن وٲلی۔ ۳۰۹

اَمہٕ پتہٕ وِہری گھنڈ ہیٚبلہ تھندیو غمو ہَمن ہیوٚت
تہٕ سوگےشانت۔ نس دغاباز تہٕ بےوفا زنہٕ ہِندِس دِلس مَنز ہیوٚت
راحت کیو تہٕ سو کھہ کیو ہاوِ سو کلہ کڈِن تہٕ تمہٕ ہیوٚت ببیہ پَننس پوٚنزس
خلاف جود تہٕ سحر وَرناوس مَنز اُنُن۔ ۳۱۰

~~۹۴۹ ~~ لوکِ (مُطابق: ۳، ۶۹) ہُہی میٚہ زۆنہٕ
پچھہ ماگہٕ شِشرنیو نمہٕ کو ذاتھ خوتو نہٕ (زنانہٕ) شُتہ مآرِتھ۔ ۳۱۱

۱۵۰۴ہ لوکک مطابق ۱۹۷۵ء کوٗرن ہیتھے پاٹھو
پٔنٕن پُتٕر نٕز بھوٗن زوٗ نہٕ پچھ بینٕس منز ماگہ شٕمشیٕر قتل۔ ۳۱۲
اَمہ پتہ کوٗر اَمی اَمنا نہٕ اَمہ ظالم رانہٕ پٔنٕن آخری
پُتٕر بھیم گپت تہٕ بے وایہ پاٹھو تتھ موتچہ وَنہٕ منز قتل یُس ''تخت
دراز گدی'' وناں چھ۔ ۳۱۳
عمر رسید ہیا لگن تہ موٗد تتھی ہیتی عز تک ہیہ
گرٕ ھتھ تکیاز دیدرانہٕ آسی نس نش ہنز برہ، زور زبردستی تہ خباثٕژ
ہندی یچھ کار کھٔطٕتھ تھوٗی میتی ۳۱۴
سہ رٔوز تمہ پتہ ہیتھے کنہ ہنہ واد، زیادٕ تیہ
زور زبردستی تہٕ ظُلم بے وایہ تہٕ تنہ وانہ کران۔ تمس مست ہُسی تیہ
ہندی پاٹھی یہ سہ پننہ کامہ تاوٕ (ربریشہ) کنہ پٔنٕنس کھونکھن ڈلتش
پُرنہ پار چھے کران۔ ۳۱۵
ہاے افسوس تھند خاندانچہ تہ ذاتنہ آسیتھ تہٕ چھے
زنانن ہنز تراے فطرتن دٕرے باوٕن ہند پاٹھو وَسہٕ وٕنی۔ ۳۱۶
اکھ عربی مثال چھے، ''اگر تھی بوٗزو زِ کوہ آو
پننہ جایہ ڈالیہٕ، پزٕھ کرٕو تہ اگر یہ بوٗزو زِ اکس اِنسانہٕ تُھند کردار
چال چلن یا سوٕ باو بدلیو، پزٕھ مہ کرٕو۔''
دٕرے باوٕن ھند آگر دیوتا ھن تُھند دیوتا۔ پزٕ زلہ تہ تابہ وٗن
سمندر چھ یکتھی زنم دِوان۔ یو سہ تمہ پتہ تہٕ ڈلس منز پھولہ وِنہ ہمپوشنک

روٗپ دأرِتھ چھےٚ روزان ۔ زنانہٕ یِمہ اگر ستھارِ خاندانچہ تہٕ آسن چھےٚ بدمعاش

تہٕ پٕچھن ہٕند مَن زنرونٛگ ساماہٕ بنان ۔ ۳۱۷

"ننگ اوس، اَکِس کھُٹھ دکھش) بان سٕندِ نیٚچوٗ

یُس پرؤنٛزھ کہِ بدل گامگ روزَن وول اوس ۔ شہ اوس کٔشیرِ گٔبن گوٗر

پوہَل بٔنھ مأنشہ رچھنہِ آمُت ۔ یَنہٕ پانٛژَن باین، سٕگندھیش ،

پربحیٹ ، ناگ ، اَٹا یک تہٕ سانکمکھس ستی یور ییتھ بنیوو شہ وارِ وارِ قاصِد

اکِ دوہہ اوس شہ دیدرانہِ ہنٛدس خارجی معاملن ہنٛدِس وزیرس نٔنش

بَبتہِ تَس (رانہِ) شہ نظرِ گوٚو نیوٗ تَس دِل ۔ ۳۱۸ - ۳۲۰

سو آس پھاکٕٹھ قاصِدس اَکھہِ شیٚچھ سوٗز تھ

تس چھوٚ برس نا دِتھ اَنناوان تہٕ تس ستی کران پیٚ تقدیر اوس یعنے

تس ستی سٕے لول تہٕ ماے بأگران لیُس یِمہ تَس برٛونٛہ تہٕ کٔتِیٚن یارن ستی

بأگرمُت اوس ۔ ۳۲۱

تٕنگس ستی بے پناہ یار زٕکنہٕ، نیوٗ پاپی تہٕ بے شرم رانہِ

بُھیاز ہر دِتھ مأرِتھ تکیازِ شہ اوس نہٕ وولٕنِس مازانی ۔ ۳۲۲

لعنت تِمن موٗرکھ، کم عقل تہٕ بدکار حأکِمن یِم یِمن

بیٚلہِ خوش کرِتھ تیٚلہِ بلی انعام تہٕ اعزاز دِن تہٕ بیٚلہٕ نہٕ نیٚلہِ ۔ وَشیچھس یاکُنہٕ

اَتِرِس پیٹھ زو جانہٕ تہٕ جا دادِ نشہِ تہٕ اَکھہٕ چھلہٕ ناداَن ۔ ۳۲۳

رکاسٕند نیٚچوٗ درباری جوتش دیو کیلاش آو بُھیانہ جایہِ

کمشنر مقرر کرنہٕ ۔ شہ اوس دژاہل کران تہٕ بےٚ سند چھچہ گری تہٕ ۔ ۳۲۴

یێلہِ کار دِمراج یِس وَتن ہٕنٛز نکرٲلی مَتِھٕ اٲسۍ تہٕ نَس ہوی
باقے بڈی کار پَرداز دراٛلہِ کرٕہن ۔ تِمن وَرٲے دراٛلہِ کرن وٲلی لوکھ
کتہٕ گرٛنز منٛز ہیکن ٲسِتھ ؟

۳۲۵

راز محلس منٛز ژوٚرن پانژن وٕری یَن دَر بارس منٛز
رُوٚزِتھ ہاتوٚر بھیم گیُپتن ، معصوم شہرِس فِکرِ زِ حکومت چلاونک انتظام
تہٕ تِہنٛز ناکارٕ ہنٛد وطیر اوس قابلِ مذمت تہٕ کبازِ تس اٲس بیتٕمہ کتھِ ہنٛز بوز
شوٗرتہٕ باوٕ گژھِنٕ زِ حالات ٹھیکھ کرنٕچ اٲس ازحد ضرورت ۔ تِہندِ با پتھ
یوسہٕ زنگہٕ ہیینٛز اٲس تہٕ اخلاقہٕ نِشہِ پِیُھ آسنس سیتی تسکی کینہٕ لبڈٕ بے رحم
تہٕ مِزازٕ کینٛہ بے پرژھ اٲس ، ییٚنیوٗ شہ پریشانی ہنٛد سبب ۔ ۳۲۶-۳۲۸

ﷲ اوس اَکہ ٹھَدرِ تہٕ رِتہِ خاندانک شُریش اَبھمانیونٕ
آشنہٕ پیٚنہِنس نیٚنچوی سِندِ حیثیتہٕ بَدلاوِتھ راز محلس منٛز تھوٚومت
اوس ۔ یوٚ ہیے تہ چھُ وجہ زِ شہ چھُ ییٚتہِ ٹھَدرِ کردارُک ۔

۳۲۹

دیوٗ کیلاشِ نِس مشوٗرس پیٹھ گوٚو تس ، بے شرم تہٕ
بےٚ لاج رانہٕ بھیم گُپتس پیٹھ نِشک نہٕ کھوٚوُن وٲدکرِتھ ۔

۳۳۰

نندی گُپت تہٕ باقی لوکن خلاف خفیہ سازِش کرنک
شک ییُس لوکن ہنٛدین دِلن منٛز گیٚنوٗمت اوس گوٚو رانہٕ ہنٛدِ نِنہِ واٲنہٕ حرکژ سیتی
دوٗر ۔

۳۳۱

۹۵۶ء لوکِک (مُطابق ۱۹۸۰-۸۱ء) وُری یِس منٛز
کیتین عذابن ہنٛدِ نشانہٕ بناوِتھ مورتِمہ بھیم گُپتن تہٕ تہٕ بٲپیٹھ پانے رازٕ
گدِ پیٹھ

۳۳۲

تُنگ یُس راجہٕ ہندِ بے انداز جذباتی لگاو تہٕ پانٕہ نیارٕ

کِنی زیادٕے بے حیا تہٕ ٹھگ بھیپیر بنیو مُدت اوس آو سارِنی ہیبٹھی مرتبہ کھارِتھ

وزیرِ اعظم بناونہٕ۔ ۳۳۳

سابق وزیرِ ٹم تنگن تہٕ تہند بو بایو گُدِ ستھا اسی زٕ ہینمتی

لگی ناراض گژھِ ہتھ یکُت کرنہٕ تہٕ حکومتس خلاف عَلمِ بغاوت بلند کرنہٕ۔ ۳۳۴

مشورٕ کرِتھ اوّن تِمو دعوت دِتھ دیدرانہِ ہند باپتھ

وِگراہراجہ یُس راجٕ شہزادٕ اوس تہٕ پریہی پانٹھی بلاوِہرنہٕ بہو دُر مانہٕ اوس یوان

کشیر۔ ۳۳۵

..بوت واتِتھ کرِی تِمو گاٹہٕ جارٕ سان بڈپن بڈرن گامن تہٕ سرین

ہندی برہمن بھوک ہرتالس بیٹھ روزنہٕ باپتھ تیتھ سارٕ ہسے ریاستس منز

کھلبلی وٕہ تِھ۔ ۳۳۶

سپُدر پہٕ زٕ برہمن گے مُتحد تہٕ سارِی لوکھ آیہ زٕسِتھ تِمن

پتہٕ پتہٕ بلوآے بنِتھ تُنگس جایہِ جایہِ ژھاران ہیتھ وِ تنتھ، یِتھ دنتھ

مارنہٕ باپتھ۔ ۳۳۷

دیدرانہِ گوو خدشہٕ زِ بغاوت ماسپدِ تہٕ تس بیٹھ پیہ

حملہٕ کرنہٕ، تِمہ تھوو کینژن دوہن تُنگ راجٕ محلہٕ کرِس کتھ تام کٹھس منز گھٹِتھ

دارِیر ترووپرِ ستھ۔ ۳۳۸

کژھ کنہٕ سون دِتھ بھری تِمہ ٹھمنو منتک تہٕ بلّتی

برہمن پانس کن تہٕ بھوک ہرتال ووت اند۔ ۳۳۹

ژھتھے تمہ گرٕ دی دی پینہٕ وول مصیبت ژٔ گرو و
وِگراہرا راژٕ سندٕ بل پھٹ تہٕ شہ دژا و پھیرِتھ، راستے۔ تِھتھے گنوٕ پنتھ گنی
آمرت اوس۔

۳۴۰

تنگ تہٕ تمی سندی ساتھی یہٕ کوز بنبہ دیارٕ طاقت
حاصل تہٕ بنا وِتھ پننی پوٗزشن بنیہ ہن مضبوط۔ کرد مراج تہٕ تہندی ساتھی
یم بلوکی تہٕ بغاوتکی ذمہ دار آسی اکرِن ساری قتل۔

۳۴۱

ناخوش تہٕ ناراض گژھتھ گرٕ کھ رکا شند تیٚچو
سلکن تہٕ باقے خاص خاص وزیر ملک بدر تہٕ دوٕنی آکھ گژھتھ بیہ
وطن واپس نا دِتھ۔

۳۴۲

وِگراہراج اوس دشمنن اندری اللہ وان۔ تمی گری
پینہٕ نیو جوسوسو ہندٕ دسی برہمن مرن برتھ تھولنس بیٹھ آمادٕ۔ ۳۴۳
برہمن سمے بنیہ مرن برتھ تھونہٕ خاطر، تہٕ دوٕنی آسی
رِتم حسبِ سابق کوٗژھ رٹنہٕ باپتھ تیار۔ تنگن بنیمی پننی پوٗزشن مضبوط
ہوس کرٕ مژ اکوٗر رتمن پیٹھ حملہٕ تہٕ کھٔلن۔

۳۴۴

وِگراہراجُن دوستا آد تہٕ اوس وُنہٕ ژوٗرِ ژھیپہ
رِتمنے منز باگ ہِتھ شہ آد ژلنہٕ باپتھ مجبور کرنہٕ تہٕ قتل کرنہٕ۔ ۳۴۵
وتنسراج ناوُک خالی سامانہٕ (حاجب) پیٚش تلوارِ
ہندِ وارٕ ستی چھوکہٕ دآدی اوس گومت آد ژلان ژلان زِندے نایِن کوٹک
بیسترِ لوکن ہندِ دسی گرفتار کرنہٕ۔

۳۴۶

تہٕ تم برٛہمن یموکرٕ تھہ زٕنگی سون اوس روٗ ٹمت
تہٕ یمَن منٛز سمنتک تہٕ باقے برٛہمن شامِل آسی نہٕ آے تِمنگنہٕ ڈسی گرفتار
کرِتھ فاد کرنہٕ۔ ۳۴۷

تمنہٕ دہن گوٚو پھالگُن مرِتھ تہٕ رازٕ ویرِ ہِند
حکمران اوسُن، تُہنٛز بیٚیمر ہیوٚ ٹُمرت گژھُن۔ سارِوے وزیرو کوٚر استعلس
منٛز یِتھ تس خِلاف مُہم چلاوُنس دٔسلا ہہ۔ ۳۴۸

رازٕ ویرِ ہِندی رازن پرتھوی پالن تہٕ کوٚر تِمن ہِتہٕ
اکِس نارس منٛز کھور ٹھیکرا وِتھ مُقابلہٕ تہٕ گوٚلن کائشرٕ فوج موٗلہٕ معہ بجے۔ ۳۴۹
دوٗنوَے وَزیر سپنک تہٕ ہنسراج ننگلاوی موتن۔
چندر بیترِ آیہٕ تِہنٛدس عذابس منٛز ہینہٕ ہیٚیہٕ موت نہٕ چھوکن مہلا مے اوس۔ ۳۵۰
بھوڈر تہٕ بلہٕ ویٹرتنگ ژادبنی بائے ہیتھ بیٚیہِ وَتہٕ.
رازٕ ویرِ تہٕ دیٹھنس نار۔ ۳۵۱

اَمہِ وُلیٹہٕ تہٕ دوکھ ژھلہٕ گوٚو رازٕ پرتھوی پال پیٚیا
گژھِتھ تباہ، تہٕ باقے وَزیرن ہُند فوج آو جنگہِ جایہٕ بچاونہٕ۔ ۳۵۲
رازٕ ویرِ ہِندی رازن توٗرٕ تنگ رازس کُن باج تہٕ
ہیتھ گنٛی آو تُمس روٗدُمت مقصد نہٕ بدستا تہٕ نقصان نہٕ گوس پورٕ۔ ۳۵۳
رازٕ ویرِ ہُند جنگ زینتھ آو تُنگ سرِنگرِ بھیر تھ۔ فوجِچ
اعلا کمان نیَن دَر دستا تہٕ یہہ سندی پاٹھی کوٚرن ڈامرٕ تہٕ تِہنٛد فوج تباہ۔ ۳۵۴
پَننہِ جایہِ وارٕ تھ تہٕ سوٗ چِھتھ کوٚر دید رانہٕ پنٛنِس

بٲیِس اُدیار اُجن نیٚچو (بابھٕرِ) سنگرام وَلی عہد نامزد۔

۳۵۵

دہدرانہِ کٔرٕی یَینٕہی بابھٕرٕ تہٕ باقی ہینٛز سارٕی شُری بالنس
برونٛہہٕ کنہِ جمع تہٕ تِہنٛز آزمایش کرنہٕ خاطرٕ ترووٕ تکھ برونٛہہٕ کُن ژٕ ہنٛن ہُند
اَکھ اَنبار۔

۳۵۶

"کُس کٲتیاہ ژٕنٛہہ ہیٚکہِ ہیٚمہ اَنبرٕ منٛز تھَپہٕ رٕنِتھ
یہِ چھُ وُچھُن" وٚننکھ دہدرانہِ۔ تِمو شُندیٚو تِ وَنُن، زِ سارٕی شہزادٕ
لگو ژٕنٛہہ تھپہٕ نِنہٕ بابتھ اَکھ اَکِس پتہٕ ژٕہنہٕ

۳۵۷

تِمو وُچھ زِ سنگرام راجن آسی باقیو کھوتہٕ زیادٕ
ژٕنٛہہ بالنس کِتھ رِنِتھ تھوٕی مٕتی۔ تہٕ زٕ ل ول نہٕ آسِس نہٕ لگی منز ییلہِ زن باقیو
ہمے کمے ژٕنٛہہ آسی تھپہٕ رٕنیمٕتی تہٕ زیادٕ آسہ وٕدی گٔمٕتی۔

۳۵۸

حٲران گژھتھ پرژھ تٔمِس دہدرانہِ زِ چھو کہٕ لدنہٕ وٕدی
گژھنہٕ وراے کینٛہہ کُنی آیہِ تٔس ییتی زیادٕ ژٕنٛہہ ژھمٕس؟"

۳۵۹

"مےٚ کرنا اوٚ یم ژٕنٛہہ ہٕند بابتھ یانہٕ وٲنیٚ وُلیٚہ
بایٔھی جنٛگھ تہٕ پانہٕ روٗدُس انٛد کُن تماشہِ وُچھان یٚمہ کِنی نہٕ مےٚ کانہہ چھُ کھدو کھ
آو"، وٚونُس تِمو درجواب۔

۳۶۰

لڑایہٕ ہٕردِتھ تہٕ ہیٚنٛن جنٛگھ کرنا اوٚتھ، دوٗر انٛد کُن
شُود شہلہٕ تماشہٕ وُچھن والین تہٕ ژٕرژن والین ہٕندِ باگہٕ کٔمہٕ تہٕ کرتھ ہےٚ
کامیابی چھنہٕ یوان۔؟"

۳۶۱

تِمو شُند یہِ جواب بوز تِتھ ییٚتھ گاٹہٕ جابٕنٛچ بوے

اُس یوان زون تمی کمزور تہٕ بُزدل زنانہٕ سعو باوِد ہدرانہٕ کِشے راز گدِ بایِتھ

مُناسب حقدار۔

٣٦٢

بہو دُرتہٕ جوٗر تمند چُھ زانان زِ مقصد ہیٚکہِ جوانمردی تہٕ

ہمتہٕ سیتی حاصِل سپدِتھ تہٕ بُزدل دِبان کھوٗژی کھوٗژی تہٕ احتیاط کرِتھ ہیٚکہِ

مقصد پراوِتھ۔ یہ فرق چھ نہٕ تہٕ ٹاکارٕ اَمہِ ورٲے ہیٚکہِ تتہٕ بیٚیہِ کانٛہہ

وَتھ بابچارٕ آسِتھ۔

٣٦٣

جنگل (یا زیُن) ہیٚکہِ دَزِتھ ورٲے پتہٕ تمِس نِشہِ

بچاوِتھ، ہرُن ہیٚکہِ آب تہٕ نار ژرم صاف کرِتھ نیٚلہِ زَن تم نارٕ ریٖیہ سیتی پننہِ

پان پاک صاف چھُ کران تہٕ پوتر چھ بناوان۔ اکھ جاندار ہیٚکہِ پنُن مقصد

پننہِ سعو باوِکنی حاصِل کرِتھ تہٕ جینُن چھُنہٕ خود پانہٕ پنُن کانٛہہ دایمی، پیدایشی

یا فطری اصول۔

٣٦٤

رانہٕ ہندِس ژور ساس کُنتیتھ لوکک سنہٕ ٤٧٩ مطابق ١٠٠٣ ؁ءٕ

بادر پیٹھ چہ زوٗنہٕ پچھ اُٹھِم دوہ یس کیٚتُن سعو رگہٕ واس گژھنہٕ پتہٕ بیوٗٹھ

یو راج رازٕ گدِ پیٹھ۔

٣٦٥

یہ چھےٚ بیٚیمہِ مُلکہٕ شاہی خاندانٕچ تریٚیِم عجیب تہٕ نِرمل

تبدیلی یوسہٕ نیٚہتھر کی رِشتہٕ سیتی عملہِ منٛز آیہٕ۔

٣٦٦

یِتھ دزنی تہٕ یِتھ مُلکس منٛز بیٚینہٕ خوشحالی تہٕ بابرِ جاے ئی

یارسس چھےٚ آمژ تہٕ بیٚیتہٕ دُشمنن ہندی کنڈی مولِہ سوٗ بجہ گالنہٕ چھ آہتی لوٗب

پایہِ بڈی شتواہن خاندانن عروٗج، تتھے پاٹھی یِتھ پاٹھی خوشی ہندِس باغس منٛز

اَمہِ کٕلۍ پھوٚلِتھ جہار چھ کران۔ ییٚتہٕ ژھصہٕ ٹھٕ کٕلی جنہ گل نارَن زٲلِتھ آسن
ترٲوِمتۍ تہٕ ییٚنہٕ اوٚبرٕ رٕوٚد ورِشُن کرِتھ تتھ سکناوِتھ ییٚنہٕ بہار آسنہٕ تہٕ
پھوٚلراوِ۔

۳۶۷

سنگرام راجَن ییٚمی شند مضبوط ارادٕ تہٕ تھوٚد کردار
تہٕنز شرافتُک تہٕ نرمی ژھایہِ کٕھٹِتھ اوس، ژٹایہ ساٹھ درنی آسانی سان
پننین نرٕہن ییٚہٕ ٹِتھے پاٹھی ییٚتھ پاٹھی ناگہٕ راجن، شیش ناگن پنُن شاہہٕ
پننہٕ سۄندر، لۆیہٕ ونہٕ پمپوشہٕ مۆلہٕ جٹایہِ ہیٚوٚن تاجَن کلَن تَل ژٹھِنہٕ ساٹھ
دَرتی برسر ہیٚنز۔

۳۶۸

ییٚتھ کٕنز ووت راج ترنگنی ہندٕ شیٚیم ترنگ
اند یتھ پایہٕ یُس وزیر چمپک سِندی نیچوی کلہن پنڈِتن ترتیب دیت
تہٕ سوٚمبر)

مترجم:-
رسوٗل پوٚنپر

ترجمہ کار:- ڈاکٹر مظفر احمد خان

سُتمِ ترنگ

راژِلَس مَنس مِنز صبر تہٕ کَرُھس مِنز بٔتر اَنھ اُس، رٕدٕ تو ژھِ مِنز امیرِ لشکرن تہٕ سَنِرس وٕسجارس مِنز صودرن تہِ سَرَس۔ (۲)

لوٗکھ اُسی سوچان زِ (دِدٕ) رانہِ ہیندِ مرنہٕ پتے پیٚیہِ ہاتُنگہٕ خاص تمی اَنمانہٕ پتھر یتھِہٕ شامہٕ گرِ آفتاب لوٗسِتھ چُھ شفقس سیتی دٕ ہٕکٕ شان وشوکت رِخصت گژھان۔ پھِرِتھ وٕچھ تمِوٕ شہ پنٕنین کیٚتین حرِیفن ڈٕہی ڈاس کٔرِتھ بیٚیہِ وِدٕ تلان یُس چُھ روزان زمانس مِنز تھُرَن وٕ آلی سَتٕرن حرکژن ہَند پے! (۳-۴)

الہٕ پلہِ اَمی وقتہٕ گزرِ یوشہ گوٕ ردٕ دول تہٕ طاقتور چندراکر یُس راژہٕ سُند قرابت دار بنیومُت اوس، تہٕ وزارتِ اعظمی ہس لایق تہِ اوس۔ (۵)

بیٚیہِ ترٲو بیماٲرِکا گامہٕ کِس لوٗلنہٕ وٲلِس کارگزار پنِیاکر سَندلوٗ دِلیر شرلوٕ تہِ ابدی نِندٕرِ۔ (۶)

لایق وزیرن ہِنٕز ناپَیٲی سببہٕ واتہٕ لو وٕتقدیرن راژہٕ پنہٕ مرضی خلاف

تُنگہٕ بٔنٛز طرفدارٕی پیٹھ ۔ تَس اوس نہٕ بیٛیہ کانٛہہ چارٕ تہٕ ۔ (۷)

(وٕدٕ) راجہٕ اُسی (سُلطے) مرنہٕ گرِ سنگرام راز، تُنگہٕ تہٕ بٔنٛزِ اکابر دوناہن برۆنٛہہ کنہِ شراب پھران یہِ حلف تُلناؤ منٛز زِ تِمو واتہٕ ناوِہن نہٕ زاہنٛہہ تہٕ اکھ اَکس زک تہٕ دَدارٕ ۔ (۸)

راجٕن ژول نہٕ حکومتک کلہٕ دود، بیٛیہ کامہِ ہٕنٛد بار ؤچھتھ پُشراوِن سارٕی عوامی مسائِل تُنگس ۔ تہٕ پانہٕ بنیو عیاش پرستی ستی پوٗرٕ کایہِ وال ۔ (۹)

تھنز کم پایہِ فطرت کیتھہِ نیرِ ہا پورٕ پاٹھی نٔنی ؟ تِمی دِتۍ پننِس شاہانہ وقارس لو ژرٕ، ییٚلہِ تِمی خوشامد خاطرٕ سٕوٗمر گرٕ ژھأری ۂ ۔ (۱۰)

اکھ روٗٹ پراونہٕ خاطرٕ دِژ تِمو پرٕمن ناوکس دِہ مٹھ کِس تھنمس کوٗر نیتھرٕ ۔ تِمس اُس دولت، بیٛیہ جبر اَنُن تہٕ بیترٕ خوٗبی ۔ (۱۱)

کوتاہ دور بر اوس تِمِس شہزادِ لیٛوسہٕ تُس راجس لایق اُس لیس سنسار کایہِ رٹنک ٹکھ آسہٕ ہا، نہٕ تِمِس کوتاہ اندیش برہمنس یِیمی سندی اتھہِ دان رٕٹی رٕٹی وٕنہٕ اُدرہی اُسی ! (۱۲)

پتہٕ کوٗر برہمن مشیرو تُنگہٕ پادنہٕ خاطرٕ اکھ ژھل ۔ برہمن تہٕ اَستھاپنن ہنٛد پنڈہٕ نہاوٕ ناوکھ برہٕ اُس لوپر شرو ژ فاقہٕ ۔ (۱۳)

راجہٕ سندِ خاطرٕ اُس یہِ بغاوت ہٕمراوی مشکل، تکیازِ یہِ اُس دزیرن تہٕ برہمنن کُنی کنتھ آسنہٕ موٗجوب ودہٕ نلیامٕژ ۔ یتھہٕ پاٹھی نار

نہٕ واوِہال چھِ ژلنہٕ حمجم تہٕ رٕہہ نلّان ۔ (۱۴)

برٛہمن اٲسی اوت پیٹھ وٲتی متیٖ زِ تِم ٹلہن رازس نہٕ تھوٚد۔ پوٗز زار پار پتہٕ ییٚلِہ تِم کینژھ ہاہ نرمیایہٕ، تِم رٕوٗدی تو تہٕ بضِد زِ خطاہن ہندِ لیوزانہ خاطرٕ اوس تنگہِ برطرف کرُن ۔ (۱۵)

ییٚلہِ رازٕ، تنگہٕ تہٕ تہندی طرفدار اتھ پیٹھ راضی سپد یایہٕ، تِم بچھ برٛہمن رٕوٗدی بٮ۪یس کتھہ پیٹھ مُصر ۔ (۱۶)

تِمو دوٚپ: "اٲسی دِمو تیٚمیس برٛہمنس تنگہٕ نہٕ لرِ شرٕ دہٕ، تکیازِ یہ موٗد تہندی لسند دِیتی"۔ تِمو مکاروٲس کس تام مو ردِ شٕر لاش اکہِ کیبرِ منٛز کھاجرٕ تہٕ اتھ اٲسی تنگہٕ لسِ گرس کٕن لوان، ییٚلہِ تِمن پیٹھ سو بلاے نازل سپد یایہٕ لیوسہٕ تِمو پنُن مس قربان کرنک رسم پوٗرٕ کرِتھ ونہٕ وتر اٲس۔ فساد سپد شروع تہٕ اچانک درایہ تلوار ایمِ ناپاک برٛہمن نیست ونابوٗد کرنہٕ خاطرٕ۔ (۱۷-۱۸-۱۹)

تتھے ژلی برٛہمن تہٕ تماس کھیتہ تہٕ ژایہ راجا کلاسا سندِس گرس منٛز یُس تِمِن پس پرٕ دِ نلّان اوس ۔ (۲۰)

تہنٛز غداری ننگہٕ گرٛھنہٕ پتہٕ کوٚر تِمو وار پاہس کالس مقابلہٕ، مگر برٛہمن زادٕ ژلی برنہٕ روٗس بیترِ وَتوکنہٕ تہٕ وٲتی پنُن پنُن گرٕ۔ (۲۱)

راجا کلاسا سندِ شکست پننہٕ آیہ سری درسندی ستہ ییٚچوی یم برٛہمن اٲسی نہٕ مشیر تہٕ، نہٕ لوٗڈ کھ امی مقصدہٕ خاطرٕ۔ (۲۲)

لڑایہ منٛز پننہٕ مردانگی ہاوِتھ وٲتی تِم موتہٕ کِس منٛز لس، تہٕ ستوے

ژایہِ سیٹھو ڈے سۆر ما دلیوتا ہٕنزِ حاکمیت منٛز۔ (۲۳)

یہندِ مرنہٕ پتہٕ اَنہٕ لوو تٔنگن، راجا کلاسا، یُس شنگندرھسہا ہٕندِ ڈُسی ہٲرتھ اوس گومت، پنٕن گرہتھ کاری لاگنہٕ۔ (۲۴)

تٔنگہٕ ہندی گرٕ شٔیس گیبہٕ تمِس جَل جَل بے ہتھیار تہٕ زخمی حالتس منٛز نِکھی اَنِتھ، تہٕ وتہٕ وتہٕ نژناو لووکھ۔ (۲۵)

بھونِکلاسا، بیاکھ اکھ وزیر گو شکست کھیتھ پننِس تیچُو راجا کا ہیتھ سۆرامٕٹھ۔ (۲۶)

کینہہ کال گژھِتھ بیلہِ شنگندرھسہا تہٕ بنیرِز ٹھونراوِ لوشہ عار ہِتھ یلہ، شہ زوٗل تیچُو ہیتھ شرمہِ ہندِ نارٕ دزان نہٕ۔ (۲۷)

پرٕہاس لوپرِ ظاہر گژھن وول یہِ مُلکی فساد بنیو، تقدیرٕ کہِ لِکھہٕ، تنگس ناموری ہٕرنک سبب۔ (۲۸)

یُنتھِ بیٹھِلہِ وزیر گنہ دلیوا سندی ڈُسی رازس شرارت کِچھٹ، بھونِکلاسا آو گنگا یہ منٛز سران کرنہٕ پتہٕ واپس۔ (۲۹)

بیٹھِلہِ تمی لوٕسرٕ وارٕ وارٕ دربارس منٛز پننٕ کھورٕ ٹھہر آوی ... سۆزی لوتہٕ پاٹھی تنگہٕ مارنہٕ خاطرٕ نفر۔ (۳۰)

تنگس لوگ اشیک پے تہٕ کوٗرن کتھِ تنبر، یتھ پیٹھ رازن بھونکلاسا تہٕ توٗ ہند تیچو لوٕسرٕ مُلک بدر کرٕی۔ (۳۱)

چندراکر سند تیچُو مایامنٹکا، یُس رٔژِھ رٔژِھ جان منصبس پیٹھ دوٗکمٕت اوس تہٕ گزرِیو اَتھی وقتس نکھہٕ۔ (۳۲)

راز سُند خاطرٕ خواہ مشہورِ زمان پٔرمن تہٕ مۄد شہزادٕ سٕتی مختصر کالس
میٖل گژھنہٕ پتے۔ (۳۳)

راز سٕندی ساری دوستہٕ تہٕ حامی، گنگا تہٕ بیترِ لفرتہٕ مۄدی۔ صرف
بچہ ونٛنگہٕ، پننٍ بٲے ہیٚنہٕ، عاشق وعشرتس لطف تُلنہٕ بانچھ۔

(۳۴)

لۄٚز بٟمہ تہٕ کُنہ صورتِ حال سٕتی نہندِ لرِ پٟنکہ اِمکان روشن اوس
باسان، قسمت تہٕ کہ زورٕ اوس تمس تمہ سٕتی بیٚیہ ہن زیادٕ غلبہ میسر سپدان۔

(۳۵)

بیٚتھٕ پٲٹھی کالس پہ کھوژن آسہٕ زِ دریاوٕ بٹھس بیٚتھ میٚژر بلہٕ چھیٚپے گامژ
پیٚیہٕ کلی سٲہلابو سٕتی دٕ پہٕ لرِ تکبازٕ امٚیک وٲحد ڈکھ چھ مۄلن منز۔ لۄٚز تِمے
سٲہلاب چھِ اورِ سٕیٚومب بیرِ واتتھ نتھ میٚژرٕ بٔرژرکران بیٚتھ پیٹھ کلی
اِسناد چھُ۔ (۳۶)

مگر نٛنگہٕ لُیس پیٚنس ووتھنس بہنس منز سیٹھاہ ہوشمند روزو
تہٕ لیس لوکن مطمین تھاونس کُن لورِ رغبت آس، بیٚیلہِ تس لۄٚت
زٕ شمکی رٕزٕ ر ژھوکُنی ہیٚنِن شہ بنیو و وارٕ وارٕ ذہنی طور ڈانواڈول۔
(ژٕ ےکژ فےکُن)۔ (۳۷)

پننہِ بدقسمتی سٕتی رٔوٹ تمی سُھدر لیسورا ناوک اکھ کم ذات کالیتھ
پالس مُعاون۔ (۳۸)

اُمی سٕند آبائی آرام پیشہٕ مۄجوٗب اوس اُمی سٕند صحی کارٕ پہہ کٕنی،

یُچ کٲم، زِٕنۍ کنۍ وغٲرٕ ۔ یِتھ زٕڈٹ کماوٕنہٕ خٲطرٕ اوس تٔمس دفتری کارکنن
پتہٕ پتہٕ ٹکیتھ تہندری ٹھیلہٕ تہٕ پلہِ ہٲنلہٕ سارنہٕ، بیٚیلہِ زن پھسوٕہرٕ منلیک
پوشاک تٔمس کمرس زٕلان اوس ۔ تِمنگی ییٚلہ اژھین دفتری تہٕ بینٕر
معاملاتن ہندِ بارٕ ہیتی تھکنہٕ پتہٕ سہٕ تِمن معاوِن بنوو، تس آس نہٕ خبر
زِ امہِ تعلق ہیتی آس تمی تِمنس رتس قسمتس پانسے تبروٕ اچھرٕ ۔

(۳۹-۴۰-۴۱)

شوٚد تہٕ نیک سیرت دھرمارکاہس دکہٕ دِتھ تھوٚو تمی سہٕ کیچھ شخص
گرہکرِ تیا دفترس پیٹھ ۔

(۴۲)

بے وقت موتکی پٲٹھی گوسہٕ بداندیش دِوتاہن، گاون، برہمنن،
غریبن، دٕنہ پکوہن تہٕ شاہی نوکرن رزق زٕٹھ ۔

(۴۳)

لاشن پیٹھہٕ پلین وول سہٕ پھرٹھ کرن وول کاپالِکا تہٕ چھ پننین پننین
نان نفقہ دِوان، مگر امی بدطینت کھدرلیسوراہن دِتٕ نہٕ پننِس
قومس قبیلس تہٕ زندٕ روزنہٕ ۔

(۴۴)

زٕتھرس منٕز بنوو تِمنگی کھدرلیسورا مالک کُل تہٕ ساونس منٕز گو
سُگند حیہا مرتھ ۔

(۴۵)

تِمنگس ییٚلہِ بہٕ لوٚبے، یمی ساری بار ژالی متی آسٕ، مرتھ گو،
تٔمس مُصیبت ندس باسیو زن تہٕ کلہٕ اوسُس زٕٹھ نہٕ آمت ۔ (۴۶)
مکھرکیس رتنس منٕز سوزس لازن درملکِ ساہی ترلوچن پالا،
یمی تور یدد موٚنگمت اوس ۔

(۴۷)

اَکھ کثیر فوج یِتھ مَنٛز تِم وار یاہ راجپوت، زِٹھؠ مشیر، جاگیردار، نٕہ بێیِٚ منصب دار یِہنٛدِ ہِتی زیٛہن نٕٹھِ ہا شامِل آسی، دراو اَمی ہنٛزِ سربرٲہی مَنٛز۔ (۴۸)

ساہی یُس تِمن سمکھنہٕ دراُمت اوس آو تِمِس نٕہ تہندس نیٚچوس وُشنبار سان استقبال لُس۔ بێیہ تِموٗ تتھ علاقس مَنٛز پانٛژھہ شے دہ کٕڈی۔ ساہی گوٗ وُچھان زِ تِم آسی نٕہ رونلہِ پیٹھ، مُخبر سوز لُس، فوجی مشق نٕہ حملہٕ خاطر بێیِٚ لازمی تیاری کٔرُن بلکل سَنان، نٕہ وۆنُن تُنگِس یُس خود اعتمادی کاڈِ ہن کھٕر مَنٛز آس۔ (۴۹--۵۰)

"یوٚت تام اَژے نہ تِم سکاہن ہنٛز جنگی تدبیر پزٕ پٕنٕنے چون پز ژھوٗ آ گٔرِتھ، چاہے تہٕ چانہ مرضی خِلاف تہِ گژھِ، یِتھٕ سنگر ہنٛدِس پیٹھ اَکِسے جایہ ہٕتھ"۔ (۵۱)

ترِلوچن شندیہ رِت مشورو مون نٕہ تِمٕ پننِہ نخوتٕہ کِنیٖ، نٕہ رۆد پننِی فوجس ہنٛتھ لڑایہ ہنٛدا کانٛہہ موقعہ ژھانڈُن لُس مَنٛز سرگرم۔ (۵۲)

اَکھ لوٕہ لٔٹے سپاہ چھوکھ ہِنٛتھ تورسہ لوٗسی نالُس الپور نٕہ دِتُن تتھ اَکِس فوجی دستس یُس ہمیراہن محض نظر گُزر تھاو نٕہ باپتھ سوز مُت آس۔ (۵۳)

یوٚدوے سہ گوا مِہ ہِتی ہناہ زبادے مغرور لوٗز ساہی یُس اَکھ جنگی ماہر اوس رۆدس پھیرِ کھیرِ سوے نصیحت کران یوسہ تِمٕ اولے کٔرمٕژ آسس۔ (۵۴)

لڑا یہ ہند شوقن ہنو وشہ کوتاہ اندیش تہ ساہی سنٛد مشورٕ ترووٗن
اکھ کن۔ پوٗز دشمن کیاہ کرٕ کالس ہنز نصیحت ہنز بربادی نکھہ واتٕ ژھ
آسہِ۔
(۵۵)

شٲمس آو پتہٕ جنگی چالہِ زانن وول ترسکا فوجک سالار پورطینہ
سان تہٕ برابر جنگی صف بندی کٔرٕ نکھ۔
(۵۶)

تنگی سنٛد لشکر گو تمہِ پتہ چھلہِ چھانگرِ۔ پوٗز ساہی سندی فوجی
رٔدی توتہٕ کینژس کالس جنگس منز آدٕری۔
(۵۷)

ساہی سندِ فوجکہِ لوٗٹ ہیتھ پتہٕ تہ رٔد جے سمہاہ ہور یور لڑان،
بلیٖیہِ سری ورد ھفناتہِ وِکھرا مارکالیس سنگرام سندِ خاندانک ڈامر
اوس۔
(۵۸)

تتھِس خوفناک میدان جنگس منز لڑتھ لیس گرڑی ڈالو پتہٕ لرزان اوس،
بچوو کموتر یٹیوٕ دلیر جنگجو ہو بینہٕ وطنک عزتہ غرق گرڑھنہٕ نش۔ (۵۹)

کس ہیٚکہ بیان کٔرتھ ترلوچن پالا سنٛد بجر، لیس آنتہٕ رٔ ستے شترو
تہ ہیوک نہٕ جنگس منز پادٕ وِنتھ؟
(۶۰)

جنگس منز شہلا یکی پاکھی خوٗن چھکرِتھ اوس ترِلوچن خاص
شیواہس ستی رلان بیلہِ شہ پرینھ کالپاکس اندس پیٹھ سنارس
زالن وِزنار چھ چھکان۔
(۶۱)

جنگس منز کرورٕ بدہن زرِ بکتر لاگتھ سپاہن ستی لڑان لڑان
دراو یہ تجربہ کار شہزادہ تنِ تنہا دشمنن ہندِ گیرٕ منز۔
(۶۲)

یێلہِ ترِلوچن اوس دۆرلۆمُت، سأرِ سے مُلکس منٛز گیٖیہِ بےشمار
تہٕ ظالم چنڈالن ہنٛز ژھایہِ سیٖتی ہالون ہندِ اڑِ کی پٲٹھی گیہِ. (۶۳)

جنگ نہٕ ہیٚتھ تہٕ ہیٚوک نہٕ ہمیراہن پھِر کھ ترِاوِتھ، تکیازِ سہٕ گو نامور
ترِلوچن پالا شنٛز مافوقُ البشری شجاعت وُچھِتھ مرعوب. (۶۴)

ترِلوچن گو پننہِ اِرادِ پٮ۪ٹھ پختگی تمہِ وِزِ ہٲوِتھ یێلہِ سہٕ پننہِ جایہِ نِش
پتھ کھیوٗرمُت اوس، تہٕ صرف پننِس ہٮ۪سی سوار فوجس پیٹھ بھروسہ
تھٲوِتھ کرٕن جنگ لِوسرِ نہٕ پیٚچ بیاکھ کوشش. (۶۵)

مےکوٚرٕ نہٕ یِتھ مُفصّل پٲٹھی بیان زِ کوتاہ وٕلی وٕلی چھُ ساہی رازن ہند
شاہانہ جلال تبٲت نالوٗد گومُت زِ نہٕہُند ناوتہٕ چھُ مشوُمُت. یہِ اوس
محض اکھ واقع. (۶۶)

نقد پرس نِش چھِنہِ کانٛہہ کتھ تہٕ ناممکن. یہِ چھُ نمہِ کارِ وچھان وچھان
گرٕ ستھ گژھان یمن پیٹھ خوابس منٛز تہٕ یقین ییی نہٕ، تہٕ لۆرِ تصوّر وٲتِتھے
ہیٚکہِ نہٕ. (۶۷)

کوسہِ ساہی سلطنت ییمِکہ بجر برٕ وٕنہٕ یہن رازہِ سنکر ورمن شنٛارس
دورِ حکومتس منٛز بیان کرنہٕ آو، دوہ نی چھُ اِنسان پانس پرزھان آیا
یمِہن بادشاہن، وزیرن تہٕ یتھِ دربار ہ اچھینی کانٛہہ سلطنت آسہِ تہٕ ہا
زانٛہہ کینہٕ نہٕ. (۶۸-۶۹)

شہ شکست کھیتھ ییمہِ سیٚتی ترُسکا سأرِ سے روی زمینس
پیٹھ ویراو نہٕ آیہٕ کھیوٗرتنگہِ وارِ وارِ وطن کُن واپس. (۷۰)

راژٕ پَسنٛد کرِ دار تھٕہنزِ ہمٕشہِ برابر اوس، گو نٕہ تٔنٛگہِ نِس خطا ہِس پیٹھ ناراض، یوٚدوٚے تَس شالہِ ہِندی پٲٹھۍ لار کرنٕہ آمٕژ آس۔ (۷۱)

پوٚز تو تہِ اوس راژ تٔنٛگس پیٹھ کلہم پٲٹھۍ سورٕے تراونس پیٹھ پانی پانس سیٖتۍ نالان، اکِس پوٚش ہِندِس روٗحس تام چھِے دوٚیمِس پیٹھ آسنٕہ سیٖتۍ دَگ دوٚتھان۔ (۷۲)

بیٚیہ اوس سُہ تٔنٛگہِ ہِندِس نیٚچوِس کَندر پاسہٕ ہاہس، لیُس دولتن تہٕ طاقتن مغرور اوس بنو مُت، ہِندِس راژٕ سٕنٛد وضع پانٕہ ناوِنس پیٹھ تہٕ پریشان۔ (۷۳)

تمۍ ہِندی پٲٹھۍ وگرہ ہارا جا، لیُس پانٕہ کُنہِ موقہٕ کِس تلاشس ژھٕنراوس، تہِ کوٚر اَتھۍ دوران راژس خُفیہ چھٕٹھِ ہین مٕنز تٔنٛگہ اَکنتھ کٕنۍ تراونس پیٹھ تاکید۔ (۷۴)

راژٕ رٕد وارہ یاہ کالس ڈالواڈول، تِکیازِ تمِس اوس دِہ تاہن برٛونہہ کُنہِ شراب کھٕرِان کھٕران حلف نٕہ بیٚیہ تہِ کیٛنژھہ حقایق یاد پیوان۔ پتہٕ تیٚلہِ سُہ لٕٹہِ لٕٹہِ ہِندِ اصرارٕ سیٖتۍ تنگ آو، تمۍ وَون، پٔنٛنِس یِمَن تلن والین۔ (۷۵)

"اگر سُہ کُنہِ ساعتہٕ پانٕہ نیٚچو ہیٚنہِ سٕندِ لِس اَتھس مٕنز لگہِ، تیٚلہِ وچھو اَسی کیاہ کرَو تمِس سیٖتۍ۔" (۷۶)

"نٕہ اگر اَسی تمِس حملہٕ کرَو، تیٚلہ چھِے بہٕ کٕنہ یقینی زِ سُہ مارِ اسیہ سارِنی ژھٕنٛدِ سیٖتۍ۔" وقت زینٕنٕہ خاطرٕ بہٕ کٕنہ وٕنتھ کرِ تمۍ پانس

ژھوپہٕ۔ (۷۷)

یِم کیٛہنہٕ الفاظ زن وٲتی تٔہنٛدٮ۪ن دِلَن منٛز بیاکھ پھلیٛن ہیٚنٛدی پاٹھۍ، تہٕ تِموکرِ کوٗشِشہٕ زِ تٔنٛگہٕ گوٚژھ کٔنہٕ ساعتہٕ تِہٕنٛزِس صورتِ حالس پیٹھ واتُن۔ (۷۸)

شیٛنہٕ رٮ۪تَن منٛز اوس تقدیٖرک یہ دوٚپ زِ تٔنٛگِس ییٚلہ راژ سٕنٛد ناد دوت، سُہ دراو گرِ نیٚبرِس نیٚچوٚس سٟتؠ، حالانکہ تٔمۍ اوس اکھ وۄکھہٕ خواب وُچھمُت۔ (۷۹)

راج محلس منٛز اٮ۪تھ تہٕ رازس بروٚنٛہہ کنہٕ کیٛہنس کالس حاضری دِتھ دراو سُہ پانژھ شیٛ لوٚت پچھاری ہیٚتھ دربارہالس کُن۔ (۸۰)

پَروسر کارکانہٕ دوٚیم نفرلارے یہ تِنٛگس توٗری تہٕ رازس وَننہ روٗستے کوٚرکھ اَمس تلوارن ہٕنٛد وار۔ (۸۱)

تٔنٛگی سٕنٛد لۄکٕچار مۄ منٛز اوس صِرف سِمہارتھا لایقِ تعریف۔ یہ اوس مہارتھا سٕنٛد زرؠس پانہٕ سنکروٗرمن سٕنٛد وزیرہ رودمُت اوس۔ (۸۲)

بے ہتھیار آسنہٕ باوجوٗد تروٚو تٔمۍ تِنٛگس بچاونہٕ خاطرٕ پنٕنۍ پان تٔہنٛدِس کُرس پیٹھ، تمی وقتہٕ ییٚلہ تِم تسَ پیٹھ وارکران آسی۔ (۸۳)

تٔنٛگِس بیوٚٹھ ثابتہٕ سٟتؠ گوٚڈنِکہٕ دبہٕ سٟتؠ شاہ۔ لوٚنہ رازن تروو پھرکھ ییٚلہ سُہ جانبرگوو۔ (۸۴)

دھرما برہمن، یُس شاہی مُشیر اوس، سُنٛد نیٚچوٚ ذلیٖل پارتھانہٕ بیوقوف

کنگا اُسی تِنگس ستی۔ یِمن دوشوبِن ژۄل نِکاسدت ہیر تِھ۔ یِموِ ترا وِ اۆنگجہ
اُسن منز محض جان بچاونہٕ خٲطرٕ زَن اُسی چاروٚ آمٕہ، تہٕ ہٲبنہٕ ستی
دِتِکھ نِنہٕ ہتھیار تہٕ پھٔر دٲرِتھ۔ (۸۵-۸۶)

کنگا تہٕ دۆیمِ لفریم تِنگس مُقرب تہٕ مُشیر اُسی، بیٹھی تراس کھٕنِتھ
زنانن ہِندی پاٹھی پھٔر، حالانکہ تِم اُسی ہتھیار بند۔ (۸۷)

رازس گو خوف لاحق، اگر تِنگن حٲمی تِہنٛد مرنہٕ لِنش بے خبر
روزن، تِم تُلِہن اَتھ ہنگامس منز نار فساد تہٕ ہیر اِقدام، تہٕ فوراً
تُلہٕ ناوِن تِنگس تہٕ تِہنٛدس نیچوس تلوارِ ستی کلہٕ، یِم پتہٕ پنٛنِین
وفادارن ہیمتھ ہُرراونہٕ خٲطرٕ نبردار کِتھ تُھینہٕ ناوِن۔ (۸۸-۸۹)

فوجی پیٹھہٕ پنٛنس آقا سُند کلہٕ وُچھتھ گٔیہ، تِم پھیری دم ٹھٕکِ گرٹھنِتھ
واپس۔ لۄز تِنٛگی ہِند لوکینہو طرفدار وہیو وشاندار پاٹھی ملازمن
ہِند مثالی کردار۔ (۹۰)

کھوجنکالِس اکس برہمن جاگیر دار سُند نیچوٚ اوس، آوکرِ پیٹھ
لاران تہٕ سنگرام راجہ ژٔلہٕ روٚوُن کمر پتہٕ کمر۔ (۹۱)

پننہ سو تہٕ ہِندِ عاصہ ستی پھٹرو ووٚگی اکھ بند دروازٕ تہٕ شاہی دربار
ہالس منز مارِن وُہ فوجی۔ (۹۲)

خزانچی تریلوکیا راجا مود لڑایہ منز، بِبیہ بہادُر اکھ شوالیس
کا یا منٹکا سُند دو دِلوے اوس! (۹۳)

آنگنس منز اُسی ترٕہ بہادُر لیکانگا، یِم تِنگر سِنٛدی مُلازم آسی،

ئرِنٕہ یٖمٕتی اَکِسے تندلہِ منٛز، لوٚسہٕ سون رگس نام وانہٕ ناون واجبٕنی ہشِ ہیر
باسان اؠس ۔ (۹۴)

پدمارا جاناوٚک اکھ لفر بچہٕ ولڑایہ منٛز شرکت کرنہٕ باوجودتہٕ، بییہ
کُنہٕ نقصانہٕ ورآے. ہنٛزِ آغہِ سندِ مرنہٕ کہ مصیٖبتچ وزنٕنی دگ
نیٚہلاو تمی صرف تیر کتھن پکھیر تھ ۔ (۹۵)

اڈلو ترٛآو لڑایہ موقس پیٹھ تلوار اتھہِ منٛز، لوٚسہٕ دوشونی عالمن
منٛز زندگی محفوظ تھاوان چھے، تہٕ تم گییہ لیے آبرو تہٕ ازجان ۔ (۹۶)

چندالیس پالس اکھ جان لڑاکا ونان اوس، ارجن ناوٚک اکھ پارتم تہٕ
ڈامر ہیلا چکرا گئیہ ہتھیار ترٛآوِتھ دشمنن ہندِ لوٚ اتھو مارہٕ۔ (۹۷)

...... کہ زونہٕ چھکہ ہیمہِ دوہہٕ تمی سندس گرس لوٹ کرِتھ تہٕ
تمی سندِس خزانس پھِرِتھ بنووراژن تنگہٕ محض کتھن ہشد
موضوع ۔ (۹۸)

تنگہ، یمی سند داماںہٕ غداری لتش پاک اوس، ییلہِ راژن نیچو
ہنتھ مارلو وپتہٕ آیہ شاہی مجلس منٛز زیادہ تر بدمعاش ٹھگ بارسس.
(۹۹)

راژن دِژ فوجچ کمان تنگی ہندِس بالِس ناگا ہندِس اتھس منٛز،
یمی ژن راژس نام خُفیہ ہینان وانہٕ ناوِ نفرتہٕ لس بدظن کرِتھ پنن
بوے تہٕ باپھر مارناوی. تہٕ لیس پنُن خاندان نابود کرِ لس پیٹھ بدنامی
ہند داغ مُلی ہیتھ گو. (۱۰۰-۱۰۱)

شیما، یوسہ کنہ رپاسمہا شنر سار وے کھونہ بے وفا زنانہ اُمس
ہیشر ناگامس ستی مسایہ ژٹنہ ینچہ پاٹھی سیاہ رات چھپے دلیون ستی
آسان ۔ (۱۰۲)

یہ شورش بہنہ پتہ ژورِ دوہی ژایہ کمیا، یوسہ ننگی شنر نوش تہ
ساہی شنر کورامس، نارس منز بطور ستی ۔ (۱۰۳)

ننگی شنر گرہ واجینی مانکھنا درایہ ملکہ منز ہژرلد تہ راجا پوری
منز بسایہ ۔ تمہ ینیہ پانس ستہ تم زینچوی، نامور وچتر سمہاتہ مانز سمہا
یم کنہ درپا سمہا ہس حمانا وچہ داشتہ اکھ اُسی، تہ بیبہ (پانہ) سو
نوش تہ ۔ (۱۰۴-۱۰۵)

رازن تھو وپتہ ننگی شنر جایہ بدطینت کبر رلیسور اینمی خزانہ
عامہ ہس لوٹھ کور، بیبہ تتھ یہ کنسڑ ماہ کھوٹیسورا تہ بیتر دوتاہن
ایشدہن استھاپنین ہشدا وس ۔ (۱۰۶)

رازس منز بصیر تک ژھر برکیتھہ نیر ہابیبہ رہناہ لون ہ نمی بخششی
پار تھاہیوہن لفرن تام عہد ۔ (۱۰۷)

نادان رازن بنو وسرو نے چھورلڈ پارتھا، لیسند پننے باے کاکہ
ستی اندری اندری مس باگرا ونک پے عام اوس، شہرک زنیٹھ ۔ (۱۰۸)
پارتھاہن، لیسند من کنہ ژرہ روٹنے اوس، کور پرور لیبا (شولنگ)
کس پوترمندلس بیٹھ قتل عام تہ بیتر گناہ ۔ (۱۰۹)

سندھو سندنیچو تہ کنجوس ہشد گور متنگا اوس عوامس مسلہ

نٔلنہٕ کِس کسبَس شُر وٕہ سنہٕ، تہٕ تٔمۍ لوٚر لالچی راژٕ سُند خزانہٕ۔ (١١٠)

دیوٕ اَلمھا ناوکِس اَکِس منشس اوس چندرہ مُکھا ناوُک اکھ نیچوٗ

اَکِس بے لگام زنانہِ اَتھہِ لوٚسہٕ Pastery کِنان اُس۔ (١١١)

مُہے نیچوٗ اوس تتُگ سُند اَتھہِ پیٹھ شہاونہٕ بتی راژٕ سُند منظورِ

نظر بنیومُت، تہٕ اکہِ ہارِ پیٹھ ڈٕسلابہٕ کٔرِتھ بناوِن کرور ہا۔ (١١٢)

بارٕ عہدس پیٹھ ڈٔ اَنتھ تہِ رٕؤدسہ گوٚنڈ، تہٕ یِم تہِ (cake) روٹھ

نس ڈالہِ واتان اٚسی، تِم اوس سُہ خاندانکہِ آبائی پیشہِ مطابق بنٕنِن

موہنوہن کِنان۔ (١١٣)

لوکھ اٚسی تس اَسان، ہتکیاژ اوٚر زٕو تہٕ تیز یکنہِ اَستھ ییٚلہ سُہ

دولت پراوِنہٕ گو، سُہ لوگ ذونگلنہٕ تہٕ شُر پنہٕ تہِ زھو کیا کیس۔ (١١٤)

مَرن وزِ کوٚر تٔمۍ اکھ پُنہٕ ییٚلہِ تٔمۍ کرورُک ترییم حصہٕ مشہور رانیوٚرا

(شومندر) شیرنہِ خاطرٕ دِیُت۔ (١١٥)

تہٕندی ترٛے نیچوِ نانا، سُبھاگا تہٕ نندی مُکھا اٚسی رازن تتُگس

ماتحت فوج کہِ اکہِ بٔڑِہ دستکی کمانڈار بناوی متی۔ (١١٦)

یِمَو تتُگ سُند عہدٕ دِتُن اوس راژٕ سُندِ حقہٕ اکھ بیہودٕ قدم۔

ییتھہٕ پاٹھٕ زن اکھ شرُوشکہٕ ہیٚلین سوٚن زٕاَنتھ سوٚمبراوِ۔ (١١٧)

راژن ییٚلہِ تِم تتُگی سہندی پاٹھی نٔژسکا ہَن ستی لڑایہِ خاطرٕ سوزی،

تِمو ہِیشر لیٹر، نٔراوِکھ دَوٕ تہٕ وطن آیہٕ کھچیرتھ۔ (١١٨)

دوٚنی ییٚلہِ وزیر نالکار اٚسی تہٕ رازس صبر باوٕنچ ترا ے ژٕرپے

پہَن، کینٛہہ درۍ منٛش تہٕ ڈامر آیہ بار سَس۔ (۱۱۹)

راز۪ہ سٕنٛز کورِ لوتھیکا کوٚرلوتھیکا مَٹھہ تعمیر، تہٕ بیٚیہ ہنوٗن پنٕنہٕ ماجہ

تَلو تمایہ ہیٚند ناوٕ بیا کھ مَٹھہ۔ (۱۲۰)

مٕنزٕ ژھ گنہگار تہٕ کارِ ثواب کرنک خیال تھاوان۔ اوسے

ہنووبھدر لیسو راہن تہٕ اکھ رَتٕ وِہار۔ (۱۲۱)

سنگرام رازن ہیوٚ دوپوٚز فہم تہٕ بہٕ ونتھ کوٚرن نہٕ کانٛہہ تہٕ شراب

خانہ قایم، زِ تہنٛز دولت آس ناحقے سوٚمبراونہٕ آمٕژ۔ (۱۲۲)

رانی ہرٕ ی لیکھا، ناموریا سُومنگلا سٕنٛز کوٗرٕ آس یلہٕ گاشٕژ،

تِکیاز تہنٛد روٗن اوس قوٗتِ مردی نشہٕ ہیٚتھ پہَن۔ (۱۲۳)

تِرِبھونالیس سُکندِ ہشہا تہٕ جیا لکھشمی ہنٛد نیچو اوس، بنیوو

اَمِس رانہٕ ہنٛدار نوٚرت عاشق۔ (۱۲۴)

بیٚیہ سٕہ تیز تہٕ ترک جیاکارالیس خزانہٕ کہٕ ہری رٕ باپتھ جان کأم

کران روٗد، تہٕ ییٚمی جیاکاراگنجاتہٕ بیترِ فنڈ کٔرِن شروع، تہٕ اوس

تہنٛد لیسِ ہردٕ یار۔ (۱۲۵)

اَمہِ ماری مٕنز (رانہِ) لیس دولت سوٚمبراوٕنچ شرہ آس تہٕ ییٚمیہ

مایا گرامہِ گنج تہٕ بیترِ فنڈ جمع بناوی، لوٚب راز۪ہ سٕنزِ مہربأنی سٕتی

سپٹھاہ زور۔ (۱۲۶)

یہ رازٕ موکلیاو سنہ (لوکیکا ثور ساس اکھ ہتھ) ثور کہِ ساف نٕنہٕ

سانکرائژ، پنٕنہِ نیچو ہری راجا تختس بیہنا دِتھ۔ (۱۲۷)

اَمہِ شہزادن، یُس دانا شخص اَنان اُکھ اَس تہٕ یمہِ سندِ ستی ساریے
وِہ میزٕ اکھ آیہِ، بخش پرٕ ینتھ کانسہِ مسرت، یتھ پاٹھۍ وونۍ دوشناون
دِل زٕ یتھ راچھ پوشن ہنز پھلے ینتھ سارِنے علاقن پرٕ زلا دِتھ
پرٕ یتھ اکِس ٹھنڈک بخشان۔ (۱۲۸)

اَمہِ رازن لیسندِ ین احکامتن کانہہ عدولی گژھِہ نہٕ، کوٚربہ علاقہٕ
زٕ رونِش پاک، تہٕ روتلہِ یا نزرن مشرکپا لودِ نِس لوکن ٹھاکھ۔ (۱۲۹)

اَمِس رازٕ سُند دورِ یُس خلاف توقع رُت روٗد، تہٕ کمسے کانسَ
پوٚش، اوس زوٗنہِ ہندٕ زٕندرکی پاٹھۍ تعریفن لایق۔ (۱۳۰)

بُتر آتہٕ پیٹھ (صرف) زٕ لو وہن دوہن راج کرِتھ موٗد سہ
پاک بازٕ رازٕ ساون کہِ زوٗنہٕ بچھ کہ اکھ ٹھمہِ۔ (۱۳۱)

تمِن لوکن ہنزِ شان یِم تارکن ہندی پاٹھۍ کمسے کانسِ پرٕ زلان
چھِہ، چھِہے رینہٕ کالہِ چین (زٕ ھو چِن) لاثن ہنارۍ پاٹھۍ جلدے
نیرِتھ گژھان۔ (۱۳۲)

عام رأے، یتھ کانسہِ نہِ نکار کوٚر نہٕ، اَس زِ بے گنڈ ماجہِ رانہِ اوس تِنِس
نیچوِس جودکوٚرمت نکیازِ سہ اوس تہندِس روٗہ رکانس پیٹھ ناخوش۔ (۱۳۳)

بیٚلہِ اَمِس رازٕ سنز موج، سری لیکھا، لوہ سہ پانہٕ حکومت کرِنۍ
یژھان آس، اَتھ سران کرِتھ نتھ جایہِ کُن ینہٕ بیٚنیتھ تس تا جپوشی
ہند شُکر نہٕ آمُت اوس، ننیتھ حاضر لیکانگا ہوتہٕ (رازٕ سندی)

دوٕ دِپاٲے ساگراہن ہنٛو وتٕمی سُند نابالغ ہیٚچھو اَنٛنتا راز۔ (۱۳۴-۱۳۵)

ہرگاہ کانٛہہ شخص تٕہنٛدِس کُنہِ خزانس تٕھف دِنہٕ خاطرٕ یُس گوڈٕ ے
خٲلی کرنہٕ آمُت آسہٕ، رٲچھ کرن وٲلِس لالچی سو رٕفَس (اشتہارس) مارِ
نٕزِ حرکت چھُے تَس چھُراہ پاپ (بَرس انان)۔ یتھے پٲٹھۍ بیبلہِ ماجہ رانہٕ
ہِنٛز ہیٚچھو تخت رٕٹنٕچہِ لالچہِ مارٕ لیوو تٕمۍ (اَٲنی تَس) چھیٚنی پاپ تکیاز تخت
اوس بِیٚیے رٕوٕ کُمت۔ (۱۳۶-۱۳۷)

تخت پراونٕکۍ تٕیتھی دوکھہ بازٕ خوابَن مُشراونٲوی کُجرٕ وی پیٚٹھ آمٕژ
رٲنٕی ہِنٛزِ ہیٚچھوی سٕنٛد محبت۔ واے عاشقن ہُنٛد حظ تُلتُھک (اپٕژ)
طمع۔ (۱۳۸)

پتہٕ آو اَمِس شٕری رازٕ سٕنٛد پُتر وگرہ راجا دوٕ تِلتھٕ تہٕ تخت
زینہٕ خٲطرٕ ہاوٕن ہِنٛز بہوٕدُری۔ (۱۳۹)

سُہ آو لوہارا پیٚٹھہٕ تیز تیز پٕراوگُڈِ تٕھ تہٕ زوٕلُن درنگ (دوار)
تہٕ ڈایہ دٕوہ ژاو بے پٕے شہرس منٛز۔ (۱۴۰)

تٕمۍ اوس لوتٕھیکا مٕنٛڈھس منٛز ہِنٛز جاے سنبا جِمٕژ تہٕ سری لیکھایہ
ہُنٛد سوٗزی ہیٚتی توجن مورسُہ تہٕ تٕہنٛز جماعت اَکھ جایہ نار دِتھ۔ (۱۴۱)

اَمہِ فضوٗل خرچ رانہِ بنٲوی پتہٕ ہِنٛزِ خاندانس تہٕ ہیٚچھوی سٕنٛدِ ناوٕ زٕ
مٕنٛڈھ، تہٕ دوہ ساتھ اَمِس مُلہٕ غدآری پیٚٹھ ہوٗل گٕنٛڈِتھ۔ (۱۴۲)

رازٕ بیٚلہِ لوکچارٕ منٛز کمکاسہٕ تہٕ ہیر دراو، سُہ ہنیوو عاداتو کِنۍ تیٚتھہٕ زنہٕ
اوس تخٹس پیٚٹھے زامُت۔ فضوٗل خرچی تہٕ ہِنٛزِ عٲب گٲس لارِتھ

(زن)۔ (١٤٣)

بسارۄ سے کھوٚنہٕ ناٹھٕ آسۍ تِمَس رُدرا پالاتہٕ دۆیِمِ ساہی شہرادٕ یمیوٕ بار
تنخواہ گنڈٕ گنڈٕ راجوارٕ پچ دولت ژھو کرآو۔ (١٤٤)

یوٚدوٚ سے شہ اوس دوہہ ٹُھ ڈلچھ (دینار) خرچہ خاطرٕ رٹان، تو تہٕ تِجۍ تہٕ
رُدرا پالاہس لوٚلنسہ چہِ پریشانی کھف۔ (١٤٥)

دِدا پالا یوٚدوٚ سے رازس لِتِش دوہ ہے شیت ساس دینار نِوان اوس؛
روٗنلہِ اوس نہٕ تو نہِ سو کھ شہلِتھ ینتٕرٕ ترٲوان۔ (١٤٦)

اَننگ پالا (شہ) ویتالاٗیس رازس مَن پسند اوس؛ اوس دوہ ہے
دِوتا ہِن ہِنٕز سونہٕ مُرزٕ ژھٹراونک شُر کران۔ (١٤٧)

رُدرا پالا اوس تمِن رَچھان یِم (دۆیمین) مال تہٕ جان کھپہ آسۍ
نِوان، تہٕ (بینِہ) اوس ژوٚرن چنڈالن تہٕ تِمتھین دۆیمین ہِنٕز چھین
جاے/پُشت پناہ۔ (١٤٨)

کالِستھ یِم رُدرا پالاہس راذان آسۍ، آسۍ لوٗکن ظُلم کران۔ تِمن
سارِنٕے مُشرٕ تجِھ اوس نامور آتپلا، یُیمۍ انمن ہندِ خاطرٕ اکھ مٹھ بنوو۔ (١٤٩)

بینہ کوتاہ وُنن چھ ضروری زِ رازس کوٗت اُلفت اوس رُدرا پالاہس
ستی؟ تِمۍ آس اِندُو چندرا کِسِ (Lord) رازٕ ہِنٕز بجہ مہ جبین کورِ
آسمتی ستی۔ تِہنٕدِ خُشنچہِ مایہ مِؤجب نِیتھر کوٚر مُت۔ سوے یِیمہ
پینہِ نادٕ ترِلوپرلسوٗرا جابہِ اکھ مٹھ بنوو۔ یتہٕ کرِ تو تِمۍ تِہنٕزِ اکھوٚنہٕ رژھاہ
لوکچہِ بینہِ، ملکہ سوٗریا متی؛ رازس ستی نیتھر۔ (١٥٠-١٥٢)

ژٕدرا (پالا)، یَیٚشہِ کنِھ تَس کٔنُن دِیان آسہٕ، ہنٛز یارٕژ لارٕنٲوی راژس
بچھ عاداتٕ یہ درلیٛود ہنس گوکرنا ہُنٛز لوٗ اکھو۔ (۱۵۳)

اَمی وَقتہٕ ہوٗمبرٕ طاقتور سپہ سالار ترٕبھوَنَن ڈامرَن آو راژس
ژانگج کڈنہٕ۔ (۱۵۴)

سہٕ آو سوٗرٕ سے فوج پانَس کُن اَنِتھ جنگ کرنہِ، سوا سے اکالنگانہٕ
گُرٕ ہی سوار فوج یمو راژ ہنٛز وفادٲری ترٲونہٕ اکھ مٔنز۔ (۱۵۵)

تعریفن لایق ہیوٗ ڈرٕ ہی ستۍ کوٗرانند دلیواہن، لڑایہِ دوران، پانہٕ
ژٕبھوِنس ہیٚچھ وارنہٕ صحیح لیٚتالنس ہیٚچھ بنہٕ وٲلی تیر تھٲوِن پننہٕ تلوارِ
ہستۍ دوٗر۔ (۱۵۶)

لوٗدوسے سہٕ (ژٕبھوَن) زِرہ بکتر لٲگتھ اوس مگر نہٕ شد لوٗ زوردار
وارو ہستۍ گوچھو کہِ لدنہٕ ژوٗل۔ باسان اوس زِ تَمیٚ ترٲو پننہٕ شان تھ
خوٗلنس ہستۍ دلیٚس، اَتس آسہٕ کنِہ (وٕونھ)۔ (۱۵۷)

راژٕ سندی نہٕ زٲنی ہتی زور وُچھتھ دراو سہٕ مٲدانہٕ منٛز تہٕ
ہُیٚژِن لٕٹ۔ راژَن لِبن (وُنہٕ) لٔڑکے ہیوٗ اوس نہٕ پننہِ مردانگی ہِس
پننِس ترم رولیٚس ژھایہِ تھٲوِتھ، دُشمَن قابل تعریف زورٕ ہستۍ
سالاستفل جایہِ ہمالکِس اَکھنو ڈامر، لیٚس تیر اندازی ہستۍ لڑٲے
کران اوس، سندِس ہیا دُرانہٕ (حملس) شکست۔ (۱۵۸-۱۵۹)

راژٕ اننتٕ، یُیمہٕ ہنٛز تلوار میدانِ جنگس منٛز توٗتٕ تام اکِس
بھیرو سندی پاٹھی ژران تہٕ زمینس گَتھ ژانان روٗز لوٗتٕ تام سو

مازنہٕ ژھۄن لٲرِتھ گژھنہٕ سٟتۍ اکھ (club) ہشس بنیایہٕ۔ (١٦٠)
بیٚیلہِ رازن ژٕرِتھ قدمس پیٹھ اِکا لگاوُچھ یہنٛدِ پان کھشو
سٟتۍ ژھینی مۄتۍ آسی، تہٕ یہنٛدی ناو مُلازِموتس وٕنی، تمۍ کرۍ تمہِ رِتہِ
جذبہٕ سٟتۍ اکشپالا دفترس پیٹھ بے بھروسہٕ پاٹھۍ اتھہِ دارنہٕ لِش
بیلہٕ تہٕ (تمہِ بدلہٕ دُیِت نکھ) اکھ گنڈِتھ رقم۔ (١٦١-١٦٢)
ژھوٚٹ پننِن مُلازِمن ہنز کامہِ پیٹھ شُکر گزٲری ہاوِتھ تم بخش
تمۍ تمِن لٹہِ لٹہِ رقم یِم گُلس پیٹھ شُشمنھ کرور دینار واتی۔ (١٦٣)
ونہٕ چھُ لوان ژٕ بیٚیلہِ راز لڑابہ پیٹھ پھیرِتھ آو، تہنٛزِ
تلوارِ ہنٛز نقف لوسہٕ تہنٛز دارِ موچھِ ہنٛز بنڈ آس گاٹہٕ ہیٚچکھ تہندِ
اتھہِ منٛز صرف اکیشہ کالہٕ پتہٕ تہٕ بیٚیہ تتھ دوٚ دچھیٚکتھ کڈِتھ۔
(١٦٤)

کیاہ بجراوس رازس! بیٚیلہٕ تر کھُوَن آو نیبر پریشان گژھِتھ
والپس پھیرِتھ، رازن دِتس مُلاقات زنتہٕ اُسہ اوس (غصہ روٚستنے (١٦٥)
تمۍ بنو وبرسہلا جانوک اکھ آشنا و خزانگ ژیشھ۔ رُدرا پالا ہس
سٟتۍ دُشمنی گژھنہٕ پتہٕ روٗدنہٕ سہ مطمین تہٕ گو تتھ عہدس دکہٕ دِتھ
(١٦٦)
نیبر۔
پانہٕ کنہِن ڈامرن سٟتۍ اٹھ کرِتھ گوسہ یارِ کوشِشہِ پتہٕ دردِ راز،
اچھل منگلاہن، سنتھ ملیچھ شہزادہ ہیتھ (رازس مقابلہٕ) جنگ
(١٦٧)
کرناو لنس (امنٛز کامیاب)۔

ییٚلہِ شہ (درد راز) اسرِ شرِستھا گامس منزٕ ووت، لۆڈ دِلاور
رُدرا پالاییُس جنگہِ خاطرٕ آننہٕ گو دراو تسٕ (لوٗری) ہیتھ ۔ (۱۶۸)

دوشوٕے درِ لو ییٚلہِ ییٚیہٕ دوٚہہ جنگ کرٕنک شنز کوٚر، دردٕ
رازٕ دراو پانس واش کڈنہٕ باپتھ (اُکِس ناگہِ رادس پیٹھ لیُس)
پندار کانادکس ناگا سُندگرٕ (اچھ) ۔ (۱۶۹)

لۆدوٚے ینبو خادِ موسُہ یتھ رچود (مگر) پتہِ بدخوٗیی لوے تمٕ
پنٕنُ تیر اُکِس گاڈِ ہہنارس بدلس لیوسہٕ نتھ منزٕ ژھرانٹھ ماران
اُس ۔ (۱۷۰)

پتہٕ دراد ناگا امہِ گول آبہٕ دوٚہہ منزٕ شالہٕ ہنز شکلہِ منزٕ تہٕ دردٕ
رازَن لیُس تسَ رٹنہٕ خاطرٕ آننہٕ گو، دیُت پنُن پان تسَ پتہٕ
(دوِ منز) دٲرِتھ ۔ (۱۷۱)

ییٚلہِ رازٕ سندلو فوجیو وُچھ سہ ہیٚو رکُن دَوان، تمِن باسیو زِ
سہ اوس مونمُت شرط چھٕڑاوان، تہٕ حملک خوف گژھنہٕ موٗجوٗب
درایہ (تم) لڑایہِ خاطرٕ ہنر ۔ (۱۷۲)

پتہٕ لوٗگ تتہِ اکھ جنگی وازوان یتھ منز بہو دُرالِسانن آو
اَسمٲنی زناتن (الپسراہن) ہتی نیتھ کرنہٕ ییٚلہ زن (ہورٕ) ہتھیارن
ہنزٕ ٹاسرارِ بیٚ نارٕ ڈیرن ہنزٕ تندلہِ ووتلاوِ ۔ (۱۷۳)

جنگ بازن ہنزٕ اتھ برٕ بارِ منز آو دردٕ رازس کلہٕ ژٹنہٕ تہٕ رُدرا (پالا)
شنز شہرت، یٚیمی شنز نشان بارعُب اُس، گٔییہِ لوٗزِ سرنارٕ ۔ (۱۷۴)

ملیچھہ راژہ آیہ قتل یا کرنہٕ، تہٕ کشیر ہٕنٛدۍ راژن لوٚب سون،

جواہرات تہٕ بیٚیِہ (خزانہٕ) ۔ (۱۷۵)

رُدراپالاہَن اوٚن ہِنٛزِنس راژس بروٚنٛھہ کنہٕ دردِ راژِ سُنٛد کوٗرٕ، یٚمِیک

دوٗشوٗن رَتھ اوس، کُسِ تاجس پیٹھ چرٕ نہِ موٗختہٕ پھٕلن ہِنٛدِ آبکرٕ (اپاٹھ)

وونُھٕونو زٕژروستی صاف (ژن) گرٕھان ۔ (۱۷۶)

بِیٚٹھی داربارہ ٹنٛڈٕ وُتھ تس ہِنٛزِنس بٲلیِس اُدیاناوتسناہس ستی، بیٚیہ

برہمنن ستی ہمیوِ مذہبی فاقہٕ دٲرۍ ۔ (۱۷۷)

پتہٕ موٚد ردراپا طاعون بیمارِ ستی تہٕ بیٚیِہ شاہی شہزادو تہِ لوٚب سُلی موت ۔ (۱۷۸)

بیٚیلہِ تس پالاہَن (رُدراپالا تہٕ ہنٛدۍ بٲے) ہِنٛدِ لولہٕ ستی پادٕ گوٚمُت

انہیر ژوٚل راژن لوٚب پاکبازی مشز لطف، تہٕ بنیو یہِ چٕڈِ زِ تہِ رانہِ سوریامتی

ہنز شکل ہاون وول آنہٕ ۔ (۱۷۹)

تمہِ بنوو (اشوِمندر) گورلیسورا تہٕ پتُن دُوٚم ناوسِبھا تا آستھ بنوٗن

تعریفن لایق سُبھاتا مٹھاوٚتیتھ ٹھُٹھِس پیٹھ ۔ (۱۸۰)

سدا شِوا (سندِ مندرکہ) نذر کرن وِزِ بنٲوۍ تمیٚ وارِیاہ برہمن گاوٕ

سوٗن، گُری، کرانکھ تہٕ بیٚیِہ (ڈالہِ) دِتھ مالدار ۔ (۱۸۱)

ہنٛزِنس لوکٕٹِس بٲے (صابنہِ) کلانا، لیَس آشا چندرا تہِ وَنان اوٗسی،

لولہٕ بنوو تمہِ اکھ مٹھ یتھ تہٕنٛدِس ناوس پیٹھ اکھ اگرہار تھوٗوُن ۔ (۱۸۲)

بیٚیہ بنٲوۍ تمہِ زٕ مٹھ یِم وِجیسا تہٕ امرلیا (استھاپن) لِرٕ آسی،

(بالترتیب) ہنٛزِنس بٲلیِس سِلاناتہٕ ہنٛزِنس رنٛہ سٹد ناوٕ ۔ (۱۸۳)

تہٕ وِجیسوٚرا (سنٛدِس) شاندار (مندرس) پیٹھ دِژ تمہِ عالِم برٛہمنن
ہِندِ خاطرٕ اَکھ ہنٛدٕ تہٕ اٚٹھن اگرہارن ہنٛز اَکھ لایق تعریف ڈٲلی۔ (۱۸۴)

تمہِ موٚن پننِس رٕنی ہنٛدِ ناوٕ امرِیسوٚرا ہس نِش اگرہارینا وٕنی تہٕ ژٕرِ شوٗلٕ
باتالِنگا تہٕ بتیرٕ (لوینرٕ لشانہٕ) نذر کرٕنک (تہٕ) کوٚرُن شُرٕ۔ (۱۸۵)

بیٚلہِ تہنٛد نیٚچُو راجراجا موٗد، رازِن تہٕ رانہِ ترٛوو شاہی محل تہٕ لٲگی
سداشِو (پِسندِس اَستھاپنس) نکھہٕ روزنہِ۔ (۱۸۶)

تمہِ وقتہٕ پتہٕ ترٲوی رازو پرانہن خاندانن ہنٛدی محلِ خاص کیٚہٕ تہٕ
پتھٕ (اَنباِمتہٕ) رلوا جہِ حسابہٕ ہیٚوٚتکھ اُکھی بتھرِ مُنتر روزُن۔ (۱۸۷)

رازِس گرٕنی ہنٛدٕ ٹکھ آسنہٕ موجوٗب وٲتی گلوان تہنزو ونجشاہِ لیشو ستی
تہٕ ببیہِ بلکس منتر کرٕ متہٕ لوٗٹہٕ ستی تتھ درجس پیٹھ لٕسی (تہنٛدِس) الرِ لوٚر
اوس۔ (۱۸۸)

پارِیم ڈلکا تیمی شند رازِس تختس پیٹھ زامتِس نفرس ہند پاٹھی سیٹھاہ
امارٕ اوس، تکیازِ شہ اوس چاٹ ونس منتر ترٕکھ، تہٕ کوٚر پرتھ وِزِ
لوٗٹھ۔ (۱۸۹)

پارماراجا، اکھ پارِیم پان انَن وول اوس منظورِ نظر اٰسی (راز) شند
لُس دولت وُڈاوان اوس تہٕ پان کھینٛگ رس اوس لوٗگمت۔
اُمی سے شخص اکھِ اوس لوجا، مالوہ ہکِ رازَن، کیٚتیسوٚرا جا بہٕ گول
تلاوِ تمو سونہٕ ڈیرو ستی بنو وُمُت یِم تٕمی شوزی۔ رازٕ لوٗجُن اوس
حلف تُلمُت زِشہ چھلہِ ہا ہمیشہٕ پاپسوٗدانا تیر تھ کیٚہ آبہٕ ستی شُنھ۔

نہٕ تمٕسی امہِ (تیرتھہ) پیٹھہٕ اتینٕگ آب بُرِتھ واریاہ شیشوی جارٕ وزنہٕ
سوزنہٕ سٕنٛزٕ بنوو اُمی (نفرن) یہِ مُشکل قسم لوٗدِ کرُن مُمکن ۔ (۱۹۰-۱۹۳)
یہِ شخص لیٛس ناگر کھنڈا تہٕ بٔنِتھ (گرم مسالو) مسان پان کہنان اوس،
گوراز سُ ملکچ الہٕ پلہٕ سٲر ہے وُٹھتھ تراوُن پیٹھہٕ وانٕنٲوِ تھ۔ (۱۹۴)
راز سُ ووہ زُم دِنہٕ وول آسنہٕ کہ حیثیتہٕ تیوٗ تمٕ تمہِ ہُریمانہ لقابا
رقمہٕ خاطرٕ تس لیٛش اکھ تاج یتھ پانژھ نیبہٕ نیبہٕ کرونہٕ ژٕ نڈر رٕ گرٕ بِتھ آسی،
بیٚہہ (شاہی) تخت (لبطور) گرو ۔ (۱۹۵)
پرنتھ رنچہ دھاریکِ سبھایہِ دوہ آسہٕ یم شاہی نشانہٕ تھٲدِ
گرِ بیٚٹھہٕ اُنتھ شاہی دربارس منٛز کامہِ لگان ۔ (۱۹۶)
رانی سوٗرباہتی کرٕ بتہٕ پدماراجا سٕندٕ ڈسی ملکس گرٕ دوِ زرسوٲیی
ختم بیٚلہِ تمہِ پتہٕ خزانگ بچت حوالہ کوٗر ۔ (۱۹۷)
امہِ سٕنٛزٕ بیٚلہِ گلوانن ڈلکاتہٕ بیترِ لفرن ہنٛدی زلیوٗر آوی منتہٕ ٹنڈ
موکلیایہ، ملکی معاملات سیدیا یہ لوٗہٕ رٕ ۔ (۱۹۸)
تمہِ دوہہ پتہٕ رٕڈی رانہٕ رازِ سٕندی معاملات پنٕنس اَتھس منٛز،
ییٚلہِ زن رازن نہٕ تراو پنٕنی تگن گرٕ تقسیم کٕنی تہٕ تی کوٗرُن یہ ونٕنہٕ
آس ۔ (۱۹۹)
رِڈی سٕنٛز زنانہٕ آیہ فرمانبرداری تہٕ تھٕنٛد خانہ دارس گرِ گرن/
لاگم گنڈُن دئیت نہٕ بدنامی ہنٛد کانہہ موقعہٕ تکیازِ دوشوٕنی ہُندا کھ
اَکس سٕتیٚ ورٕنا واوس بے داغ ۔ (۲۰۰)

انتِ دیوِگو پننہِ شوبھگتی، قسم کھیٚنہٕ، سران کرنہٕ، رواداری، اخلاقو تہٕ بیترٕ زرٕ روستی مٔتی یِن تہٕ بۄرونٕٹھ نیرِتھ۔ (۲۰۱)

أمِس راژِ سندِس زیٹھِس راژِ کالس مَنٛز اوس شأہی (مہربانی) ہنٛد گاش أکِس پتہٕ بیٚیِس مُلازِمس واتان۔ أکِس اَن ہُرِشہِ ہندی پأٹھۍ لوٚسہٕ پٔتِن رۄزن ژارنہٕ خأطرٕ ہمیشہٕ (نیتھرٕ ژھانڈن وأرِس) کٔن پھیران چھے۔ (۲۰۲)

شیما، (ژٔکِہ) اکھ نأوِدگو آمدنی ہندِ خأطرٕ ہُنٛہِم حصہٕ ٹھکس ہیتھ تہٕ بیترِ وَلوٗ راژٕ سُند خزانہٕ بٔرِتھ۔ (۲۰۳)

پتہٕ بٔنیو وکیشو، ترِگارتا پیٹھٕ اکھ دیانتدار برہمن، وزیرٕ تہٕ راژٕ ہٕرزٕ لوٗن۔ یِتھہٕ پأٹھۍ زۄن چھے چنأے کٔرِتھ شُترِس (اگاشراوان)۔ توتہٕ وُچھ لوٗکو ژھیٚپہِ شخص (ہُبتِہ) کُنہِ زۄن ژران پھیران، بٔیہٕ غُربتس مَنٛز خوش بختی (لوٚسہٕ) تقدیرکہٕ اوٚبرٕ مَنٛز درامژ اکھ نارِ دُزملاہ ہِشِ چھے اکس کرِ چھے لوٚشہِ دِنی؟ (۲۰۴ - ۲۰۵)

یہ زٕ آنتھ نہِ مال و متاع چھُ تقدیرِس ماتحت، سو تِہِہ لوٚسہٕ بیقٕل لوٗکھ چھِ خانِدانکس بَجرِس تہٕ اِقتدارِس پیٹھ ہاوان چھے انٛزٕ تہٕ فضوٗل۔ (۲۰۶)

اکھ ولیش بھوٗڑ، گورلیسا مندرِس راکھ لِیَس (انٛترِسے) یِنچوی آسی: ہلدراء، وَجراتہٕ وَراہا۔ (۲۰۷)

یمو مَنٛز ہُرلوو ہلدرس سوریا مٔتی تِہنٛزِ لوٗکری مَنٛز دو ہیے مرتبہٕ تہٕ

ڳڻن وزارتِ اعظمیٰ۔ (٢٠٨)

ییٚلہِ تمیٚ پننہِ انتظام کہ کسبہِ سیتۍ ساری کیٹہ راز سرختم کرناوۍ، لاڑ اوس
پننۍ رٲئی ہیٚتھ (حُکم دِنہٕ وِزِ) تہٕندِس تھٔسِ کُن وُچھان ۔ (٢٠٩)

خزانہٕ دفترلیٚ شہماہن اوس گوڈٕنیتھ بنوومُت، تھوٚوُ اَمی رِتی
وزیرن نٔنۍ پٲٹھۍ سارِنی دفترن سرٕس ۔ (٢١٠)

اَمی کوٚرٕ کاٹہٕ جارِ سان سوونس رنگہٕ (اشوزِ)، مولہ تہٕ بتیر حسابہٕ راز
سٕنز مُہر تراونچ مُراعت ختم تکیاز امہٕ سیتی اوس لوکن ہندِس بجتس
نٕنہٕ گژھان، (صرف) یہ زٲنتھ زِ یمہٕ وٲلی رازٕ کرہن سٕنزٲرنگی یا بتیرِ
(وٕنتوبہٕ) سوٚ میانز ٹھیلہِ ضبط کرنچ کوشش ۔ (٢١١ - ٢١٢)

کیٚنہہ بدنام گلوان یم جاداد تہٕ زمنہِ لوٗٹتھ لوان آسی، مارنہٕ سیتی
ژھوکرٲدی یمو لوکن ہندی دٲدی ۔ (٢١٣)

اَمی ٹیکس ختم کرن وٲلی ینو وٕیتھ تہٕ سیتدِ ہندسنگم سوتہٕ سیتی
زٕژتراون والیو مندرٕ بییہٕ متھوتہٕ اگر ہارو سیتی پرزلہٕ وُن ۔ (٢١٤)

تمیٚ سٕنزلو بالیو تہٕ نیچولو، یم دولت سوٚمبرٲدِتھ کھدیا متی آسی،
روٗٹ تہٕ دان دِنہٕ لیٚش زانہہ اکھ پتھ ۔ یتھ پٲٹھۍ ہٕسی ابیلہ دولتک
مول زانتھ متان چھ، چھنہٕ زانہہ تہٕ پننو کنیٹو کنی (Tchon) ہ نبر
پریڈ ناوُن بند کران ۔ (٢١٥)

تہٕندس پٲلیس وَراہا سند فرزند، تا مور تہٕ دلیر بمبا، لیس درگ
حاکم اوس، رود پننۍ عنایات تمی انمانہ چھکان یتھ پٲٹھۍ اوٚبرُ چھ

بُتراژ ہندِس اَنتھس پیٹھ (آب تراوان روزان) ۔ (۲۱۶)

سۄ ییمہِ کیتہِ ڈامر سٕلے موتس لِتش سۆزی گو پانہٕ کھشاہن ستی لڑایہ منز تمہِ وِزِ نزِ روس ییلہِ تمہِ کمے نفری پتہٕ پتہٕ آسِتھ تہٕ لوٗٹ پھیرن موون نہٕ ۔ (۲۱۷)

راز اَنتاہن یمی گٔژن راژن ستی زلوٗن، لیو جمبہ ہک راز سالاؔ تہٕ اکھ لوٗ و حاکِم بہنوٗن ننتہِ تختس ۔ (۲۱۸)

دوٚ یمین مُلکن ہندِ ہن علاقن منز بلا سوچے تہٕ اُنی کھلہِ حملہ کران کران اوس راز پھِرِ پھِرِ خطرس منز پان تراوان ۔ (۲۱۹)

ٹکا ہندِس نیچوس راز کلاساہس شُبتہِ اُکِس مُہمس دوران ییلہِ اُہنٔدی فوجی تھکی متی آسی ہلدرن اوٚن سۄ ولاپورِ منز محض پننہِ عیاری ہٕندسی سر ثو لوٗت کٔرِتھ ۔ (۲۲۰)

ییلہِ اَرساہس پیٹھ تہنٔدِ حملہِ پتہٕ دُشمنَن سارے وتہٕ ژھپٔر آسہٕ تہنٔدی سپہ سالارن کا آسی وَتن گٔژھی تہٕ تہنٔد لوٗٹ پھیرن اُتہٕ روٗن ۔ (۲۲۱)

— ہورِ ییلہِ راز اننتا اوس ژیٖرِ پنٕنین دُشمنن ستی کریٹھین مقابلن منز آدرِ (مُلکس منز) رۆدی رژھہِ پتہٕ رژھہِ لشٔدِ کی بیٚون بیٚون واقع گژھان ۔ (۲۲۲)

بدرِ لیسورا سٕنٕد فرزنٕد نامور راجیسورالیس دُرک حاکم اوس شیٹھلیو و کامراجیاہس منز لِبستھ ڈامرن ہندی دٕسی، نہٕ پتھے پا گھٹھ سپد یایہ بیٚیہ تر وار باہ ۔ (۲۲۳)

راز مندوربن منز کیتھ ہیکہ کانہہ زوٗن تذلیل وہتراونے کأم
کرٕتھ، بوٚڈوے سہ وُزھوا اُچھو ستی پننس کارس پتہٕ روزِتہٕ ہُشیاری
سان تراوِ پنیٚن پڑی۔ (۲۲۴)

وِزِوِزِ رانہٕ ہندِس خدمتس منز روزٕنس پیٹھ بنیوو ہلدراتام محصورک
شکار، تہٕ آشا چندرا بیٚیہٕ لفرٕ وکمن نہٕ منز ژٕرٕ ے یہ لوٚرشہ زِندانس۔

(۲۲۵)

راز ہندی دٕسی ینہٕ جادادٕ لنشہ اتھہٕ چھلتھ، ژٲلی تمۍ قأد وبندٕ کر
دوکھ تہٕ۔ کتہٕ بنہٕ لوٚشہٕ وِنی خوشی ییلہ خوش بختی ہٕندی زور کھوکھری
آسن ؟ (۲۲۶)

ییلہ رازن سہ (پنہٕ) قأد خانہٕ منز بلہٕ تروٚو باسیو زِ رازٕ اوس
تس کُن ییتھ تس نالہٕ متہٕ ژٹہ وُن، لیوٚز تمندِس ستھس وو شلاوٚن
وول شرمندگی ہُند کمجار اوس (رنگین) شاہی (زنانہٕ) چھترٕ ہُندٕ زرو منٹ
گاش ہیوٚ۔ (۲۲۷)

تمۍ ژٕلیوٚن رانہٕ ہندِس وطرس منز رژھہٕ پتہٕ رژھِ قہرتہٕ کرم فرمأیی
ہُند ہیکہ بدلاوٕ ییتھ پاٹھۍ وہرآز منز چھوٚٹ نب تہٕ ناپھ چھہٕ برنٕ نرے
نظرِ لیوان۔ (۲۲۸)

وقتاہ تیرتھ آویہ ساد منش راز لوٚر پاٹھۍ رانہٕ ہندِس اتھس منز۔
تہٕ یہے اوس کیٚہہ واقعاتن ہُند گوڈٕ نٹ۔ (۲۲۹)

تس آشتہٕ ہندِس پتہٕ لگنس ییٹھ لوٚسہٕ نیٚچوی منز مایہ اُنراوٕ ہز آس

دِیت تمۍ شاہی جاہ و حشمت پننس تیٚچوس کلانشاہس ۔ پوٚز ہلدرا ہو لو عاقل شخصو کر بایہ تٔس تہند لوٚب ہمیٖشہٕ ستی پیٚنہٕ والین تمن یِکھ اثرات کٔن اشارٕ دِتھ تٔس دول دِنٕچ کوشش، یمو بانیٚڈ تٔس ذاتھ اقدامس بیٚٹھ) پشاوُن پیٚیہ ہا ۔ (۲۳۰-۲۳۱)

تمۍ دِیت پننِس حاجب رانا دِتیاہس رسمِ تاجپوٚشی ہندِ ستر کرنک حکم یوٚدوے تمۍ (حاکمن) تِہ تٔس ژینہٕ وِنی دِژٕ زِ آخرس پشاوِ ہا سہ اَتھ بیٚٹھ ۔ (۲۳۲)

سَن الوکیکا ژورساس کُنشاجی ہس (۱۰۶۳ ء) منز ماہ کتک کہِ زوٗنہٕ پچھ کِہ شیٚمہ بخشِ رازن تخت پننس تیٚچوس ۔ (۲۳۳)

پوٚلنس (لئوس) رازٕ سندس دربارس منز شہزادن پیش کران بیٚلہ رانا دِتیا شاہی حشمت کہ وسجارکِس خیالس ستی آورٕ اوس، تہ بیٚیہ کُنثر ھاسبھی دار آسنہٕ موٚجوٗب تِہ کھوٚد تمۍ پننٕ اتھ (ایرآلِنس) رازس گردنہ بیٚٹھ تہ یِمو لفظو ستی کوٚرنس تعارُف : ”عالیجاہ یم گییہ شہزادٕ اننشا۔“ (۲۳۴-۲۳۵)

بیٚلہِ رازن یَنھ کٔن پھیرِتھ تٔس پننٕ خشم ہیوٚ، تمۍ ترووس تورٕ اَسن تہٕ سُبتھ پھیرِتھ ووٚننس ییٚھٕ پاٹھی ۔ (۲۳۶)

”بیٚلہِ قنوج تہٕ بیٚیرِ (راجواڑن) ہندی رازٕ چھ بیٚنھی پاٹھی متعارف کرنہٕ یوان، توہہ خاطر کیٚتھ پی کانٛہہ بیٚون طریق کار درتاو نہٕ بیٚلہِ زن توہہِ شاہی اِقتدار ترووِمت چھُوٗ؟“ (۲۳۷)

بیٚلہِ رازن یم کیٚتھ لوٗزٕ، یمو دورانڈیش وزیرن ہندین دِلن منز

جاے کرٕتس پھوٚرنہٕ کہیں درجواب۔ (۲۳۹)

ییٚلہِ عاقل ہلمدراہن پگاہ توٚس راز س اندرٕ اندی دربأری وُچھی تہٕ پرأملِس کٕتتام ملأزِم سِتی، تمی کرٕتس لأگتھ ژکھہِ منٛز بروٚقت ملامت، تہٕ ییتھہِ پأٹھی مأنی روٗدن سہ لوٚسرِ ینٛن شاہانہٕ ولقار قأیم تھاوُن۔ (۲۴۰-۲۴۱)

کیاہ توٚہۍ چھُنا ینِنِس لوٚکِس فرزندس تخت وتاجک بار ترأوتھ غمگین تھاوُنس تہٕ تجربس منٛز (صرف) پننہِ آرامک ظوٗن تھاوُنس منٛز کانٛہہ حماقت یاسان؟" (۲۴۲)

اوَے تہِ توٚہۍ ملکُک انِتظام پننہِ اتھہٕ پکہٕ ناوُن۔ ینٛن فرزند مَنتہٕ کرِہی لوٚن لوکچارس منٛز عأشش دلنشاط نِش محروم"۔ (۲۴۳)

ژھوکتھوٚ رٕٹہٕ لوٚو تمی (ایرون)، رازٕ لوٚسرِ اقتدار، تہٕ پننہِ سفارتی ہووٚرِ سِتی تأرِن رازٕ کلاساہس۔ (۲۴۴)

یرٚوٗتھہ کنٛن روٗد کلاسا ناوُک رازٕ، تہٕ تس اوس کوٗنج کال بتیرِ نام ناغہ مأٹلِس ماجہ بروٚنٹھہ کنہِ کھیوٚن پیوان۔ (۲۴۵)

سارِنے مجلِس منٛز ہتھیارن لوٗزابہ وِزِنہٕ بتیرِ شأہی تقریبا پیٹھ اوس سہ اُکِس اسندی پأٹھی روزان، تہٕ تِتھہِ پأٹھی کأم کران زن اوس سہ ینِنِس مأٹلی سند گور۔ (۲۴۶)

تِتھین زنین پیٹھ چھےٚنہٕ کانٛہہ ژرھ یم سوچنہٕ روٚستے شادمان گژھن تہٕ غمگین روزن، ییتھہِ پأٹھوٚ لوٚبہ شن پیٹھ چھےٚنہٕ (کانٛہہ)۔ (۲۴۷)

تی بنیو۔ ژرھِ دردرِ بتہٕ ییٚلہِ رازٕ ینٛن خاندار شأہی اِقتدار تراونس پیٹھ

وانہٕ نوو، سو ہیٚژنی رنجیدٕ گرٕژھتی تہٕ نیٚچوی ہنزٕ ماے زَن ژھوکتھ گییس۔ (۲۴۸)

حسدٕ برٕتھ تہٕ مَنس منٛز تلخی زٕلوٚ ستھ اُس نہٕ سو نوو منٛز پلو، گہنہ تہٕ ہیٚتھ رنگٕ ژٕھنیتھ ہا راو کرنہ دِوان ژٕھیتھ تمِس رازٕ ہنزٕ لوٗلچہ رانہٕ آسنہٕ موجوٗب شوٗبہا۔ (۲۴۹)

سو اُس نیٚچوی ہنزٕ راہنِ اتھٕ گٔنڈ تھٔے دایہٕ تُون کرناوان، پوٚت تام تمِ گرٕ ژٕھتھرِس (اگہہ ستی) لوٗتس تام تہٕ لکار کوٚرنہٕ۔ (۲۵۰)

اکہِ لٹہِ آو رازِس لنش پننِ پتر لوبے شِتی راجا، یُس تہندِس پُترِس وِگرہا راجا سٕندر نیٚچوادس۔ (۲۵۱)

تمی لوٗو تس شہ دوکھ یِمہ شہ ژٕو ہمت اوس، تکیا ژٕ تہنٛد نیٚچو ژٕھبوٗتا راجا اوس تخت رٕٹنہٕ خاطرٕ آنتہٕ تہٕ بٔیہ بدقماش۔ (۲۵۲)

اُمی نیٚچوی آسِس نِلاپورکِس رازِس لنش چھپن جاے لبٕ مژٕ، نہٕ تہندی لشکرٕ ستی اوس ماٗلِس خلاف حملہ کرنک شژ کران۔ (۲۵۳)

بیٚیہ پننہِ کھوچرٕ ستی آسی تمی کنہن ولشیو بھگتن ہندی ناد، یمن تہنٛد مول قدر اوس کران، ہو تِمن کتھا وی متی تہٕ تمِن لوبنہِ تام نالی ترآوی منی۔ (۲۵۴)

لوٚدوے تہنٛز اشتی راجا، آشینی اُس تہٕ مانان، پوٚز تمی اوس سو دِلہٕ بٕرِ مو کمت ژٕ شہ ژھانڈہا سنیاسک ماچھ، یِمہ ستی تہنٛدِ رٕدٕ حکی دٔادی یلہن۔ (۲۵۵)

تمی کرٕ ڈٕلی ڈٕلی پننہٕ مملکت کلاسا ہندِس دوٚیمِس نیٚچوِس اُتکرسا ہس عطا، یُس وٗنہ راما لیکھا رانہٕ وٗنہ بہٕ بٕنلے اوس۔ پتہٕ دراو یہ شاہی

ریوٗش عاقل نفر ہیتھ تیر کھٔس کٔن (باترا ہس پیٹھ)۔ (۲۵۶-۲۵۷)

اکھ لوٗز وِشو کھگت ئِسنہِ بِرد وتھۍ وار یاہن دۄریِن بیچوٗدی ہنٛد رٔژر،
لوٗن نام بیر نیک سیرت (شہزادہٕ) گوچھکر دھارا جابہ وِشنوس سیتۍ
مدغم۔ (۲۵۸)

شہ تہٕ راجا کھبوج، دوشوے (پانہٕ) عالم نہٕ شاعرن ہنٛدی دوستن،
اسی تمہِ وزیر پنہٕ تھٔر مزاخ دِلی مۄحوٗب ہوۍ مشہور۔ (۲۵۹)

لانہٕ اننتاہن کوٗر پنن لوکٹ زٔر (آنکرسا) راچھ تہٕ تربیت خاطر
تنولنگار اجاہس حوالہٕ لیٛس نس مالی ہندِس پترس پالیس (جسراجا) سٔند
نیچو اوس۔ (۲۶۰)

مملکت (لوہارا) تہٕ شہ لٔڑکہٕ زوروربنٲوِتھ کھیٛور تنولنگار اجا والِس
کشیر کٔن تہٕ شہ تہِ گذر یوو چھکر دھارا ہس تنز۔ (۲۶۱)

اکھ کالس نام اوس پننہِ شاہی خاندانگ کلہم جاداد سارِنے پاژن
ہنٛد رلہٕ میراث آسان تہٕ نیہندِس رشتس اوس نہٕ (دۄینہٕ) غدآری
ہنٛد داغ لوٗگمت۔ (۲۶۲)

اِندوراجا ہندِس نیچوس بُدھاراجاہس اوس اکھ نیچو سدھاراجا
لیس پتہٕ (شہ) دِلیر مدنا راجا زاو۔ تمی سُند نیچو چندوراجا لیس سیتھاہ
سُتھی سِپھیر اوس ژوٗل مُلکہٕ پیٹھ دوٗر پاہِمِس علاقس منز یٛلہ رازن اُتس
سیتۍ اختلافانہ رویہ ہوو۔ سیتھاہ باہمت آسنہٕ مۄحوٗب اوٗن شہ رانہٕ
پانے ناد دِتھ والیس، یٛلہِ سو ڈامرن ہنز گستاخی سیتۍ لیسرآمژ آس،

تہٕ ہنوٗکھ وزیر۔ (۲۶۳ – ۲۶۵)

پتہٕ کوٗر تِمو دگراماکیٚن کانٛسِ ڈامر سوبھا ہسَ، ییٚمیٚ راژس وار باہ سیٹھ
اُذی مژ آس، پیٹھ حملہٕ تہٕ کوٗرن (سُہ) قتل۔ (۲۶۶)

پتہٕ دیُت راژن اَمِس نامور (زِ ٹھس) پنٕنہٕ کُل فوجُک کمان تہٕ راجاپوری
تہٕ بیٚیِس علاقہٕ کٔرِن باج دِلنس پیٹھ مجبوٗر۔ (۲۶۷)

راژٕ اَننتا سُند اقتدار سیٹھ وار پاہو دیٚچھو غلطیو کِنی بحران در پیش
اوس، تِمچ بیر آکھو ہلدر اموٗد (اکھو وقتس منٛز)۔ (۲۶۸)

چکرادھارا ہس منٛز مران ییٚلہِ راژٕ پننہٕ آشنہٕ ہیٚتھ تس
لِنش بہیتھ اوس تہٕ کانٛہہ نصیحتاہ منٛجنس، تِمو وٚلنس۔ (۲۶۹)

" پاٗری میٚن مُلکن خلاف کٔری نہٕ نہٕ احتیاطہٕ روٗ سِتّے تہٕ جَل جَل حملہٕ۔
وَلاپورِ تہٕ بیٚیِن جاین کٔرمٕتے چانٛی بربادی محض پننہٕ عیّاری ہٕ سیٹھ
پِنہ۔" (۲۷۰)

" اَمِس چِندوراجا ہس کٔرِ زِ حِس، ییٚمیٚ ییٚنٛن پان ساروٕے کھوتہٕ
تھزرس واتنوو۔ جیانندا ترا وِژنے تہٕ چانٛلِس فرزندس منٛز
سپاس۔" (۲۷۱)

اَمی سنٛزٕ یِم کتھ یاد کٔرِتھ برلوو راژن چِندوراجا بیجاہس اتھٕ
فندن ہتھیار ترا وناوِتھ زِندانس۔ (۲۷۲)

وقت گزرِتھ پھیر راژٕ کلاسا، لیٚنڈ کرِ دار رٕتنا اوس تہٕ، ییٚنبو مُلازٕ تہٕ
تتھ طرزِ (حیاتس) کٔن ییتھ پیٹھ بچھ لکھ چھ پکان۔ (۲۷۳)

شاہی خاندانکی ژور خود سر شہزادٕ بیچا، پتھاراجا، پاجاتہٕ بیا کھ اکھ
ٲسی تس پسند۔ (۲۷۴)

بیٚیہِ تحزانچی ناگا سُند نیٚچوٗ جیانندا اوس تسُند ژرھِ وول مُلازم تہٕ تارن گری
شُرتس ووٚستہٕ۔ (۲۷۵)

بیٚیلہِ تمیٚ ستھاہ پرٛتی برہمن امر کنتھن شوس منز فنا لوٚب، رازٕ بنیو
تہندِس نیٚچوس پر مادا کنتھا سُند ژاٹھ۔ (۲۷۶)

ٲمی ووستادن دِژ تمِس بدخصلت (رازس اَکِچھ کارن ہشُر
تربیت، تہٕ تمِس زنین یمن نکھہٕ گژھن پژرِ تہٕ بیتر مستوراتن منز فرق
زانینی تراوِلووُن۔ (۲۷۷)

ٲمِس ووستادٕ سِنزِ بے اصوٗلی سپٹھ چھا بیٚیہ کیٚنہہ وَننک ضروٗرت۔ یہِ
اوس پانہٕ تہِ کھوژنہٕ ورٲے پننہِ کوریہ ستی جنسی تعلقاتن منز آور۔ (۲۷۸)
تمِ ذی عزت عالمِ یمِ باڑہن رسوماتن منز شرکت کرٕنی تہٕ پتھ پاٹھی زانان
ٲسی، تہٕ یمِ پننہِ ذورِ تہٕ ہاٚبتہٕ تمِش ماورائے آسنکہِ احساسہٕ موجوب بھیرواہس
کنٕ تہِ وچھہن نہٕ۔ تمِ تہِ بیٚیہِ بیمہٕ ستی پتھر تہٕ ٲمِس بیارِ باپارِس بروٗنٹھ
کنہِ ٹمے یہ۔ بیٚیلہِ یہ کلَس بیٹھ اتھہٕ تھاوِہکھ ادٕ ٲسی سو کھہٕ سان
بنہان۔ (۲۷۹-۹۸۰)

امہِ کالہٕ بروٗنٹھہ اوس بیٚتہِ اکھ باپارِی یس اکھ کرٕہنی بیار رچھنہٕ کہٕ
مخصوص عادتہٕ موجوب "بیارِ باپارِی" ناوٚ ژرھ ٲس، یمہِ تہند اصلی ناو
ٲشروٗمت اوس۔ پننہِ زانتگ دوکھ دِتھ تہٕ حکمت تہِ گورٕ گی منز

پننی تگن گرِی ہاوِتھ یِدوٗ تمۂ وارِ وارِ رنگرن تہٕ بتیر انکھ کامہ والیٖن
(دستکارن) ہندِس گورِ شند مقام (درجہ)۔ اُمی باپتھ آسی دِتھ عزت
دٲلی تہٕ عالیم موہنوِہن آرام (محض) پننِ سہ انکھ تہندین کلن بیٹھ
تھاوِتھ یِتھ بیارِ گیس تہٕ بینگک مشک اوس لِوان۔ (۸۱-۸۲-۲۸۳)

یتھوٕے گورو کم دوٗ ہے (تقریرن منز) گرزان روٗدی لوٗدوٕے
تم کرد ارِ رنگی یچھ آسی، واتنو و (کلاشا) آنہ گٹس منز، یتھ پاٹھی ڈیل
چھ گرٹھان (سیاہ گگرا بہ) اوٗریس منز۔ (۲۸۴)

چھمکا ناوٗک اکھ پھیروٗن گبون وول اوس تے وانِنی زنانن، تہٕ
زنانن بدکار بناونس دوٗ ہے پننہٕ۔ روتلہِ اوس سہ گبون والین ہنز
دہرِ منز تھاونہ آمت، یم ژیر نام پہان۔ سبٹھاہ کھیوان تہٕ ہمیشہ
شُرپنے ماز درڈ کنی ہٹیو منز لوبیہ بدتراوان اوس۔ بییہٕ آسی گندِ
ناری ہوِی تھباز تیم آسی شراب، (ہٹبوکنی) تیوت جل گرٹھ
گرٹھ کرِ نتھ والان لیٔوت تیز زن (حاجت بشری پتہٕ) صفائی خاطر
پتی کنی تراوِی متس آلبس چھ گندِ ناری پکنہٕ دِوان۔ لٔشہ کِس اکِس
کرامتس منز گو ہلدراشند نیچو کتس پیٹھ برہم تہٕ گنڈ لوٗون
اکِس تھمبس، تہٕ تہند لوٗ ملازی موز ژٹھس لتس۔ یہ طفیلی ییمی سنز
بدشکلی اکھ بدشگوٗن آسس ووت وارِ وارِ زنانہٕ دلالی کرِ نتھ لوٗس
رازس نکھہٕ۔
(۸۵-۸۶-۸۷-۸۸-۲۸۹)

یہ اِنسان کنہٕ کو گُر گورازہ شند پیور ژنتھ تہندین صلاح کارن

مٔنز جاے لٔبتھ تہٕ میوٚلُس "ٹھاکر" خطاب۔ (۲۹۰)

بییلہِ تسَ ناوہیوٚنن نیٚرن تمہٕ ژوٚٹ ڈسنی ماٹھبن جگرن ہنٛز واٹھ پیہند ہنٛز سٕہ مندچھان اوس ۔ اوَسے ما آسہِ ہاشہ گوڈے پنٕنہِ لسَ ژٹہٕ ناولس پیٹھ خوش گوٚمُت۔ (۲۹۱)

اٴمِس شخص ہنٛز (رازس مٔنز) باری وو تلاونہٕ ہتی کٔرِ تمہٕ بے۔ مندچھ (رازن) تِم کارِیم، یوٚدوَے وننہٕ لایق چھنہٕ، چھُ بیٚتیتھ محض (اکتہٕ ستی) واٹھ تھاونہٕ موٚجوب وننہٕ لوان۔ (۲۹۲)

دوٚیمین ہنٛزن گرواجنن پیتہٕ لٔگتھ گوٚرنہٕ تمہٕ رازہٕ ہنٛز بٔنہِ کلنا تہٕ نہٕنٛز کورِ ناگاہس ہتی ہم بستری کرنہٕ نِش تہِ پرہیز۔ (۲۹۳)

بییلہِ بڈہٕ رازس تہٕ نہٕنٛزِ آشنہِ امیک پے لوٚگ سٕہ روٚد مندچھ موٚجوب نمِس دِتن کرنہٕ نِش پیٹھ، تہٕ بیٚنہِ وو نٛدک نار تھووُن وپھِس مٔنز ژوٚرِ۔ (۲۹۴)

لوستکاناوک اکھ کھوڈ پھییچل گامہٕ جیوٚنِش برہمن، یُس اوُوناگامس مٔنز زامُت اوس تہٕ توٚملہٕ لوکبو خاطرٕ بیچھان اوس، گورو تلہِ پھیران تمہِ گامکس ...... (اشتریالا) سُتار اتھ روٚٹ لٔبتھ تہٕ لوٚگ لوکن ہنٛزن موچھن (منشی) مٔنز ژوٚرِ چرنہِ ہندناو وننہٕ خاطرٕ ناموٚر (ییمہِ ہتی نسَ رشرھ درایہ) مستی لوستکا۔ بحیثیت گورٕ جیوٚنِش تہِ زنہٕ دلال اوس سٕہ آوارٕ نوجوان رازس سارِے کھوتہٕ لوٚٹھ۔ (۲۹۷-۹۶-۹۵)

بھٹارک مٹھک زٹیٹھ (اوس) ساد وِلیوماشِوا یٚمی "کھر کھٹا" خطاب
پراونہٕ خاطرٕ پرہیز گاری آس کرمژ. ماماناوِ کمہٕ اُکی اُ ذ گبون واٗلی
یٚمس یہ لوٗنایہ وِزِ گبونہٕ خاطرانان اوس، اوس وٕنتہٕ لوپرٕ زامتہٕ
مدناناوُک اکھ بٔچھ کٹھ برہمن یکن وِز پالس تحفہ کرنہٕ خاطرٕ
تھوومٕت. بیبلِ سہٕ (ماماہس لنشِ) ژٔدل یٚمی ولیوماشِواہن
رٔوٹ سہٕ بتنس داماںنس تل تمہٕ سندی امدنا (زَچل بھنگہٕ ہندی یلو
بدلاوِتھ سوز تمہٕ سہٕ لوٗش ہیتھ رازس برونٹھ کُن ...... تمہٕ یتہٕ
دلیوو سہٕ بکوٗسی دلالن ہٕشٕر یچھ جمازٕ ستی تہٕ وارٕ وارٕ بنیوا رازسند)
سارِوے کھونہٕ نکھہٕ مقرب ۔ (۲۹۸ - ۲۹۹ - ۳۰۰ - ۳۰۱ - ۳۰۲)

یِموتہٕ بیترٕ چاپلوس طفیلی لفروستہٕ اوس کلاشاوٗلی کتھن مشرٕ آمتٕ
تہٕ وُنہٕ وُستھ اوس سہٕ پانن نام پتہٕ مانان ۔ (۳۰۳)

تمہٕ ہٕندِ خاطرٕ دو شلاوٗن واجنہٕ کتھہٕ مذاق چھے ، (ہیہندِ خاطرٕ)
رعینس پیٹھ ظلم راہِ راست چھُ، بے حیاٗیی اکھ امتیاز، یمن زنانن
کُن گژھن پزِ تہٕ تمن ستی ہم بستری اکھ چیشکہٕ، تہٕ بدمعاش ہٕنزٕ
لبکہٕ ژھو یہ کرِتھ لوٗزنہٕ ایماندآری ہند معاملہ ــــــ یتھین
شخصن ہندِ خاطرٕ چھنہٕ کانہہ تہٕ کار، چاہے سہٕ کیتھہ تہٕ آسہٕ، اکھ یچھ
کار لیٚس خراب ازٕ انتہٕ نراوُن گژھِ ۔ (۳۰۴)

ینین ناپاک معاشقن ہندِ چیشکہٕ اوس راز روتلہِ گرگرہٕ پھیران،
(زنکیا ز) تس آس نہٕ ینین گرواجنین ہندین نالہٕ متین منٛز کانہہ

خوشی (لذت) اَتھِ لیوان۔ (٣٠٥)

دۄیمین ہِنزن گرواجنین حض تِلن یَتھ مشر دۄیمبن پیٹھ بار بفیتہٕ
سیتۍ مٕژ چھِ، چھِہ شہوت سیتۍ بکہٕ آمتین ہندِ خاطرٕ گیو (ہیو) ییس طمع
کیس جسم جسم نارس مشر ترٛاونہٕ یی۔ (٣٠٦)

تِم پانژھ یاشے دلال کامہِ سوزِتھ دراو راز راتھ کیٖت ناجائز
جنابت کہِ امارٕ چنڈوراجا سنار گرِ کُن۔ (٣٠٧)

نَتہٕ اوس چنڈوراجاہٕ سنز سیٹھاہ خوش غلاف نمہٕ شہِ پننیے گرس
مشر رازٕ کلاشا ہس رفنلہٕ سمکھنک پے دِتھمت۔ (٣٠٨)

تِھجے سہ پھالگہِ ژاو، ہونیو کوٚر ونگنہٕ سیتۍ تس نیرٕ نتہٕ چینڈال
(راٲچھ در) دورے یہِ ژوٚرن ہنز برٲنژ سَنہِ تلوارٕ ہیتھ تس
کُن۔ (٣٠٩)

تِھجے تہند ربو ملازی مو وُچھ زِ تِم (چینڈال) آسی تس (شہزادس)
پیٹھ، لیس کھرٕ ٹہ سیتۍ ٹھفرس لاینہٕ اوس آمُت۔ وارکرن والی تمو تراوی
پننی یان تس پیٹھ تہٕ یِتھِ پاٹھی بچووکھ۔ (٣١٠)

بیبلہِ تِم (چینڈال) آسی تس مشو سیتۍ پازار ٹھی کران، تہند ربو
مُلازی مو کلو وسہ مشکلن (تِمن تش) یہِ وَنِتھ: "لبس۔ لبس۔ یِم چھِہ
رازِ کلاشا۔" (٣١١)

اَتھ مَس ملسِ مشرٲس تس یہِ شامت محض ادٕ باپتھ آمژ زِ تس
زنہِ کُن رجوع کرنہٕ برونٹھ اوس تمیٛ (اوٗرکُن) سہ (نفر) سوٗزمت

یِتھی پٔنٕنی لُس راو رٔژ اٰس ۔ (۳۱۲)

شہ اوس پتہٕ ولّیسہِ ہیُنزن نٔژرِ نظرن ہنٛد غلام بٔنتھ گرِ دراٰمُت ، پوٚز ملکِ الموت سٔنز نٔژرِ نظر بنتھ بیتھ ژوٚل شہ مرگہٕ نِش محض تقدیرکہ زورٕ ۔ (۳۱۳)

شاٰ بلنگی خلاف ٲکی ٲکی ہیتر تمہٕ شعور چھہ خاٰمی ہنٛز راز اُستھ نہٕ تمِن شخصن ہنٛز اہانت ملیہ یم اتھ لاگنس لایق تہٕ آسن نہٕ ۔ (۳۱۴)

اگر اندرا، چندرا تہٕ بیترِ دوتا تہٕ چھہِ پننیو حسو سٔنز مندگی نلہٕ ناٰوی مِتی، نہ نیلہِ کنتھٕ پاٹھی ہیکہ ہا اکھ اکِس آدم زاد شُند ولقار تھٕہندِ دٔسی داغدار گژھتہٕ نِش بچیتھ ۔ (۳۱۵)

گوڈٕ چھے مؤلہٕ لےعزتی نٔنی نیران، پتہٕ خطا لوٚرت چھینکہ :
گوڈٕ چھے راستی نابوٗد گژھان، پتہٕ خودِ آری : گوڈٕ چھیٚہ کاٰلنسہِ سٔنز شرافت شک آوربان، پتہٕ تٔہنز واٰلنسہِ (ہندرزیچھر) . کیاہ چھےٕ برباٰدی کنٛ لسمان بیٚیلہِ سہ کیمیاگری ہنٛز گنز ۔ "پر ولقار کردار" چھہ راٰوِتھ / نابوٗد گژھان ۔ (۳۱۶)

تمہِ راٰژ بیلہِ بدطینت راز والپس محل خالس مٔنز دوت ، تہٕندی ماٰلی ماجہِ لوٚنہ یہ ساٰرےٕ رودا ۔ (۳۱۷)

نیچوی سندِ امار سٔنز وہ تلیا تھر ملہ چھہٕ نہ دگہ سٔنز وودِ تمو کتس کالس تہٕ اُنرِ روٗد کھ زِ تہٕند لوعاٰ بو موجوب کرِہن تم تس بند ۔ (۳۱۸)

تمو گنڈ اٰر را نخہ امہِ شانکہِ زِ تم بہنا وہن پننس زِ ٹھس زرس (نہ رانی)

بَپکایہ ہندس نچوس ہرشاہس تخنس، یُس سارِنے علومن منز ژلے
اوس۔ (۳۱۹)

بیلہِ پگاہ صُبحس تمورازِ کلاشاہس ناد سوزن، تمۍ وون تمِہ منز بیجا نہ
جیانندا ہس زِ تس اوس ؤلی شنار اہر۔ (۳۲۰)

اُتھی عالمس منز ووت شہ کتھِ تام پاٹھی مالِس ماجہِ نش، جیانندا اتھس
تھف کرِتھ تہ بیجا پتہ پتہ۔ (۳۲۱)

پتھے شہ ژاو اندر، ؤلی تراونس بتھِس نخاپیر تہ دوٗپنس: "شکِس لدِ تراو
(یور کُن) پنُن خنجر!" (۳۲۲)

بیجاہن روٗٹ کلاشاہس، یَس بیمہ ستۍ زنگہ نٹے ییہ، پننہِ اتھہ ستۍ
ڈکھ تہ پننِس خنجرس اتھہ لاگِتھ دوٗپن جگر کرِتھ رازس: (۳۲۳)

"اے راز، خود دارن منز سرس آستھ تہ چھُتا توہہ خبر زِ معزز
لوکھ پنُنہِ ذاتہ تہ پنُنۍ خود آری رچھنک قسم کھٮ۪راوان؟" (۳۲۴)

"راجپوت آسنہ کِتھ پاٹھی ہیکن بہ پنُن مالک بتھِس گرد الس منز
تراوِتھ بیلہ مے منز زُو باقی چھُ، تکیازِ مے چھے پنُن تنخواہ رُو ژمت
تہ ہتھیار چھِم ستۍ۔" (۳۲۵)

"تہی چھِو بب تہ یم تہندۍ فرزند۔ بیٚیہ کُنہ ساعتہ یِیلہِ بہ اُندی پکھ
آسنہ، ہیکِو تہۍ اے رازِ، نہ کرِتھ یہ موزون آسہ؟" (۳۲۶)

سادِمنوش رازِ ژھو کتھو ستۍ، یمن منز آوِلی جذبات تہ ترو شہ
(دلہ آسی) پریشان گرِتھ دراو بیجا پھیر کتھ پنُن مالک ستۍ ہیتھ۔ (۳۲۷)

عاقلو کوٚر بیجا سِندِ مافوق البشری ہیمنکی تعریف، زِسہ ہیٚوک راز اَننت دلیواہس برونٹھ کتہِ تہٕ شیرۍ کار کرد گی ہاوِتھ۔ (۳۲۸)

ینھبن اٹل حادِثن ہندِ نال وٕلوِنہِ زورِ ستۍ لیسٕر ینتھ رٕوز رازِ نِنٕر آشینٕز تتھ دوہس زھو یہ کٔرِتھ پوٗزابہِ منٛز آوٕر۔ (۳۲۹)

اگر تمہِ پایہٕ کاشِہ قدم تُلتگ فیصلہٕ کوٚر مُت آسہِ ہا تبلہ اٚس نہٕ کاشِہ صوٗرتاہ سیوا یہ زِ کلاشا آسہِ ہا ختم گوٚمت تہٕ گرفتار۔ (۳۳۰)

بیجاہن وانہٕ لوو نٹوٗن کلاشا فلفور تہٕنٛز آشینہٕ دِلہا سِندِس گٹھِس منٛز۔ (۳۳۱)

یہ ترٛٹ ازنانہٕ الیس خبر اٚس زِ کنتھ کنہِ کور اٚس وٲژمٕژ، گیہِ تبٕلی کٔرِتھ زِنہندِس خاندارس اوس کلس دود تہٕ کھرٹیا منس اکلاشاہس کٔرن کلس تیلہِ مالِش۔ (۳۳۲)

امی بہانہٕ ساری اندر اژنہٕ تِس زکاوِتھ تھوو تمہِ نیٚن رٕوِن ژھاہہٕ تہٕ بیجا تھوولس دروازس پیٹھ راچھ۔ (۳۳۳)

اوِ ژٕٹے رانی سوٗریا متی پنٛنٕہ ریاضت تہٕ رازس تروشہِ کنہٕ وٲنِتھ گیہِ خبر خیریت پرژھنکہِ بہانہٕ پنٛنِس تیٚچوِس لِنش۔ (۳۳۴)

بیٚلہِ رازِ تس گرفتار کرنہٕ کِس پنٛنِس ارادس پیٹھ لِضد لٔوٕتِھ بیچھے پاکھٕر تس نِش گوٚو بیجاہن تروٗوسہ گٕتے زوٗن اندرہ۔ (۳۳۵)

رازس کھٕژ تہنٛدی نفر اندر نہ تراونس پیٹھ ژکھ تہٕ ستھاہ شرارتہٕ ہوٚت دراوسہ وِجیک شتراکن۔ (۳۳۶)

بیٚلہِ شہ پننِس آشنیٚن ہیٚتھ اکھ وتہٕ بیٚہِتھ وۄنٹس لۄپر دۄ کمٕنٹ اوس،
وِساوٹا تہٕ علاقکۍ بتیر برہمن آے تس برونٹھ کنہِ تہٕ وۄن ہَس: (٣٣٧)

"اے راز پانٕنے اِقتدار نرآوتھ کیاز پیشمان۔ گژھی متس پیٚتھ پشتاوُن
چھُ بے فائدٕ، چاہے سپُد آسہِ تن گوٚمژ یا ہوٚل"۔ (٣٣٨)

"بیٚیہ چھُنہٕ نیچۍ وِس راہ لدن تۄہہِ نشہِ بان، اگر تۄہہِ یاد آسہِ زِ تۄہی
ترآود پننِ رعیت تِہنز بدکاری پیٚٹھ۔" (٣٣٩)

"بے شک چھُنہٕ اکِس رازس منز تیٚتھر زِ ژھاہ تہٕ زور آسان بیٚتر اکِس گرِہ
منز آسہِ۔ شہ آسہِ زن یا کیچھ محض رعتین ہند رِتہٕ یا بدقسمتہٕ[٣]
موجوب۔" (٣٤٠)

"اوٚبر اگر گلبن پیٚٹھ رۄد چھُ نِرادان تہٕ ترٹہٕ تہٕ، یہِ چھُ صرف اُنچہِ مین
زمین ہندین اِرتین تہٕ بدکارن ہند پھل آسان"۔ (٣٤١)

"بیٚیہ کیتھہٕ پاٹھۍ چھُ یہِ صحی زِ تۄہہِ ترآو وِ پننِ خزانہٕ پیٚتھ کِنہ، بیٚیلہ تِہی
چھِو تِرژھان زِ شہ نیچۍ، یُس کیچھ ونہٕ پیٚٹھ چھُ لۄ کمٕنٹ، اَتی نرآوتھ گژھہِ
تِہی آراہکۍ دوہ"۔ (٣٤٢)

"کُس کتھا وِ تس شخصس سِنز یِن گرژھن یُس نہٕ کانہہ گداہ آسہِ لۄ دوے
تِہنز قابلیت اَسی تن اسمانس پیٚٹھ، تِہند نسب اَسی تن اعلیٰ تہٕ
تِہنز کردار پاک ۔ پا کُس لاگہٕ تِتھہٕ تلوارا تھہٕ، یِتھ نہٕ کانہہ نیام آسہِ
چاہے تِتھہٕ اَسی تن تیغ سیٹھاہ تیز، تیمچ تھف اَسی تن رِژ تہٕ سۄ
اَسی تن لبے داغ؟" (٣٤٣)

یِم کنِھ بوٗزتھ لوٗڑھ رازن پوٗت کھیٚرن۔ ونہٕ اوس سُہ پانس ستی مشوٗرٕے
کران زِ اورٕ آوتھ تہٕ نیچو خانہ دارٕ ینٚہ ہیتھ تس دِلس راحت واتناونہٕ
خاطرٕ۔

(۳۴۴)

امہِ پتہٕ گوٚو سُہ شہرٕ نہٕ محل خانو رٕوس ہینٚن سوٗرٕ سے اثاثہٕ ڈٕلِتھ دراوبیٚہ
توٗرٕ ہی گِن، مگر غوصہ ہمیوس نہٕ۔

(۳۴۵)

سُہ دراو پانس ستی گرٕ، ہتھیار، زِرہ بکتر تہٕ بیتر (مال ومتاع)
ہیتھ، پنہٕ رانہٕ پیارنہٕ موکھ لدٕ ژھ کھنٚجہٕ ڈٕری یاو ہنٚٹس ہیٚتھ (۳۴۶)

شاہی خاندانچو مستورانو تھاوٕ ی پننٕ چیز (بچن) ناوٕن منز تہٕ تیرن وِزِ
ترٕاوِ کھ نہٕ محل خانن ہنزن لبن پیٚٹھ شستٕروی کلی تام۔

(۳۴۷)

(پیٚتھ) اصورتِ حالہ نِشہِ بے خبر آسنہٕ موجوب رٕودی لوٗکھ ننہند
گوڑٕ کھیٚر نیرن وِزِ ژھوپہٕ کرِتھ، مگر ووٗنی یِم حاری ثابت نہٕ آستھ ہیوٗتن
ننہندِ لوٗ آسو منز واویلا نیرٕن۔

(۳۴۸)

لوٗکھ باسے یہ ننہند عقوٗ ژھانڈنہٕ باپتھ ہارٕی مِتہ اوٗشک دان
ہیتھے پیش کران، ییٚلہِ زن ساری شہرن (اتھن برونٹھ کنہِ) لوٗشہِ
دوٗ ژھہِ چھچہ۔

(۳۴۹)

تمہِ گرِ اوس نہٕ ونہٕ ہیٚٹھ ہیمو کھنٚجہٕ کرن والیو نالوٗ رٕوس کھیٚن کنن
گرٕ ژھان: "اے ماتا! اے پِتا! تُہی کوٗت چھیوٗ ہینٚھ پاٹھی گرٕ ژھ
وٕ اُلی؟"

(۳۵۰)

ییٚلہِ ونہٕ ہیٚٹھ ہورٕ لیورٕ وڈن بنداوس گوٗمت، اتہٕ گوٗ وٕ رٕود شرانن

ہُنٛد شیٛتھ شور ظاہر زٕن اوس یہ بالَن ہنٛدٕ پن وٕدوٕنین وٕ شن ہِنٛز آواز۔ (٣٥١)

تِہنٛدی کِتھ یمِن ونہٕ پیٹھ کھٕری کھٕری وِپداخ لوزٕلنس ٲل ہِشِ گٲمٕژ ٲسُس،

ٲسی گُنٛبرِس مَنٛز تہٕ لٕٹہ لٕٹہ وِپداخ لوزان۔ (٣٥٢)

بیٚبلہِ لوکھ تمِن ونہٕ پیٹھ نیٖچوی سپنٛدِ خطا سٟتۍ اَتھ حالس پیٹھ وٕ ٲنٛتِتھ

وُچھان ٲسۍ، تِم ٲسۍ کٔلِہن پیٹھ آلبن مَنٛز بِہتھ (ییٚکھٕل) جانا وارٕن نام لۄوتی

رٔچھنس پیٹھ لٕنس کران۔ (٣٥٣)

پتِنس نیٖچوی سٕنٛز بدفعلی پیٹھ وٕنٛدس تار لگتھ بیٚبلہِ تمِن وجیشورا

(استھاپن) نظرِ آو، تِہنٛدی دِل گٔیہِ تیتی شادمان زٕن اوشکھ اکھ لوٗٹھ

ٲشناو نظرن نٔل آمٕت۔ (٣٥٤)

خزانہٕ، گٔری، ملازم تہٕ بیٚترِ (سامان) لرین مَنٛز سنبھالنہٕ تہٕ ضرورۍ انتظام

کرنس مَنٛز آوٕری رُوزِتھ گُذرٕ تِمو (سورے) دوہ تِتھۍ۔ (٣٥٥)

یِس زٕ گٔل تِہنٛدِ دولت تہٕ بیٚترِ چیٖزن ہِنٛدلو گوژرِ انبارٕ وِستۍ آوٕ رگونٛتِتھ

گٔیہِ بازرٕ نٔی یِم زٕن ذِہنی موٗنٛڈلو یہٕ سِتۍ ڈٕلِتھ ٲسۍ۔ (٣٥٦)

(کیٚنٛتۍ) شہزادٕ یِم ننوٕ لنگار اجا، گنگا تہٕ بیٚترِ ٲشناوٕن ہِنٛدۍ نیٖچوی ٲسۍ

آبرِنس (انتاہس) پتھے۔ (اتی کوٚر) سوٗر یادرماچنٛدلا تہٕ بیٚترِ ڈامرو

تہٕ۔ (٣٥٧)

شِرا بھوٗپا تہٕ بیٚترِ ڈامر (پتیٖنن) جایِن، لونگری وٕ غارِ محافظ بنا وِتھ کوٚر

رازٕن پتیٖنِس مرنٕبس تحفظ۔ (٣٥٨)

نامور رازٕ انٛتاہن نرآوی ساری پرواے تہٕ تِہنٛدی دوہ ہٮ۪تِن

وِجیشوَراہس منٛز جشن کرنس منٛز گزرٕنی ۔ (۳۵۹)

راجپوٗتن، گلوانن، سِپاہن تہٕ ڈامرن ہنٛز وجوٗ جمٲژ بناوِ بٔڈراز سُنٛز نکھ بستی۔ (۳۶۰)

اسری نگرٕ ایٹھٕ ماہِ جیٹھ سَن (لوکپ کاژ ورساس اکھ ہتھ) پانژ وُنزاہ (۱۰۷۹ء) منٛز نیرِتھ لٔژ تمۍ وِجیک شیٛتراوٚنِتھ سوٗرٕگ سوکھ۔ (۳۶۱)

امہ برعکس زوٗن کلاشاہن زٕ رازٕ سِندِ نیرنہٕ پتہٕ اوس علاقہٕ دولت دٕوس گوٚمُت، یتھٕ پاٹھی محافِظ سوٗرُف (اژدہا) ژلنہٕ پتہٕ چھُپ (کانہہ) ژوٗرِ خزانس خٲلی گوٚمُت وُچھان ۔ (۳۶۲)

سپانگرٕ گٔژھنہٕ باوجوٗد پتِنس اقتدارس رونق آنٕنہٕ یا پتھ کوٚرمۍ بیچا تہٕ بتیرِ (مُشیرن) ہتۍ منشورٕ تہٕ باعزت (المفر) بناوِن سرکٲری افسر۔ (۳۶۳)
تمۍ بیہنو وجیانندا وزیراعظم بنٕنس جایہِ، تہٕ وَراہا دیو لیُس وِتستانرا سرپہ ہٕشُد روزن وول اوس بنوٗوُن دٔرُگ حاکم ۔ (۳۶۴)
وِجیامترالیُس جنٛدو راجاہنز سِپہ سالٲری وِزِ وردی محکمک ناظِم اوس، بنوو رازن سپہ سالار۔ (۳۶۵)
ڈوٗمبین (شخص) لبافتہٕ حمایہٕ سرکٲری عہدن پیٹھ لٲگِتھ لوٗگ رازٕ لیُس مالِس ہتۍ جنگ کرنہٕ (کہ خیالہٕ) پریشان اوس، وۄتی لوٗلنہٕ ژھانڈنہٕ۔ (۳۶۶)
پتھری فوج سوٚمبراونہٕ خٲطرٕ ہیوٚت جیانندا ہن ڈٲلۍ ڈٲلۍ گذارٕ والیِن، یوٗدوَے تِم بدنام تہٕ بزگار تہٕ آسی، وۄہ زُم ہیوٚن۔ (۳۶۷)

پیدل فوج تیار کرِتھ دراوس بیجا ہوِن راجپوتن ہِنز چھوکھ تہٕ بیتر نفر ہیتھ ہُٹرِ رازس ستی جنگ کرنہٕ خاطرٕ ونتی لوٗر کُن ۔ (۳۶۸)

جنرٕ و راجا ، لیس جیلہ منز درامُت اوس تہٕ رازن اوس امہ موقعک فایدٕ تلنہٕ خاطرٕ تیارہ کورمُت ، دراو سِمِکا (اوڈری) ونہٕ حملہ کرنہٕ ۔ (۳۶۹)

ہُٹرِ رازہٕ ہِند (طرفہٕ) ڈامر ، گلوان ، تہٕ بیتر لُوکھ گیہٕ کمین چوٗد رِن ہِنزن حرکژن ہُند حال لوٗزِ تِمہ مُشتعل تہٕ تِہُندِ طرفہٕ روٗدی جوشہ سان ۔ (۳۷۰)

شاہی چھَکرِ ہِنز ژھاپہ تل وجیشورا ہکہ مادان لیس اکھ جنگل ہیوٗ اوسُن زن ژھوٹو بیلہ سہ گرٕ کھیلہ ستی برنہٕ آو ، یم بروٹھ کنہٕ ترآوِتھ گورِ مِیچِن ستی گنڈان آسی ۔ (۳۷۱)

پنُنس نیٚچوِ سِندِ امارٕ گیہ سُو ریاستی سٹھاہ کھٹر لو پتہٕ پننس خاندارس نِش لیس نارونار اوس دوِن دوہن ہِنزِ خاطرٕ جنگ بندی جٲری تھاوِنس منز کامیاب ۔ (۳۷۲)

امہِ پتہٕ گرٕ ڈی تمہِ رونلہِ مایا تہٕ بیتر برہمن کمین پیٹھ تس لوٗرِ تژھ آس ، تہٕ پتہٕ مایہ ہِندِ ئی ژرِ سوٗزن تِہنزِ آسہٕ پننس نیچوِ س تہ شینچھ ژوٗرِ ژوٗرِ ۔ (۳۷۳)

" میانہِ لوٗتِرِ یہ ڈینہٕ کنہٕ وُژھے ، لوسہٕ چانہِ برباد گژھ تیٚمہ گو ڈٕ شیٚنچھ چھےٚ ، زِ تہٕ چھکھ ازتس مارس ستی جنگ کرنس پیٹھ ووتمت ، ییمی سندی ژوٗر ہا بنتھ وو تلادان چھُہ ؟ " (۳۷۴)

" ژکیا ز چھکھ لو نیرِ سِندی پاٹھی تمس (رانیہ) سندِ خشمہ کس

نارس کُن وُڈان ییٚمہِ ییتہِ ڈٕکہ دٕزٕہہ سینٛی، درٕ دَن ہنارس رازس تہٕ
بیتر دُشمنن لُر پار کوٚرٕ؟" (۳۷۵)

"ییٚلہِ رازٕ لیُس نار ہیوٚ چھٕڈ ییٚنس گرِس کھسہٕ، اَدٕ کُس بچاو چاٚلِس
فوجس لیُس چھہ راہ گاسہٕ کیچہٕ چھُہ؟" (۳۷۶)

"کمو فوج کیو دسنوٚ اڈٕ وجنوٚ، کمہِ بہوٕدرِی، تہٕ کمو کوٹھو سیٚتۍ
چھُکھ ژٕ بلا سوچے تُمس سیٚتۍ ہر کرِنہٕ درامت لیُس زور اوٚرن مٕنز
سَرس چھُہ؟" (۳۷۷)

"کرٕ عاٚش تنتہ سآرِسے مُلکس لیُس تقدیر کہ لیکھہٕ تُمی ژٕ سے کُن ترٕو مُت
چھُے۔ اکُس لوٚتر جاے مٕنز روزنہٕ سیٚتۍ کیاہ آواز چھُپے ژٕسے سیہٕ مول
وانناوان؟" (۳۷۸)

"پھاس تراوَن والین ہنٛدی دُسی یِتہ حالِ نارس پیٚٹھٕ اَسِتھٕ
وانکھہِ ژٕ، لیُس گوڑٕسے سفید پوش چھُہ، کیٚہن دوہن مٕنز فاقہٕ کٔرِتھ
پیٚٹھٕ۔" (۳۷۹)

"یٔنی فوج ہنٛدہ پھیر لوٚٹ۔ لوٚٹ نام بہٕ چھُس، ژٕ سے چھُپے نہٕ مآلی
سیٚندِ اندٕ کانہہ تہٕ خطر۔ مگر ژٕ سے یٔژی شہ بہبود ساد مُتش نکھٕ
ییٚنہٕ چوٚکتھو سیٚتۍ شیٚہلاوَن۔ (۳۸۰)

ییٚلہِ ییٚچھوی ماجہ ہٕند یہٕ خُفیہ صلاح سفیرن ہٕنٛز زلو بوٗز، تُمی
پھیوٗر تُمی رٔاژ یہٕ یتہ طرفہٕ پیٚٹھہٕ فوج ییٚنس ڈیرس کُن والیُن (۳۸۱)
(راژٕ ہٕنٛز) آشنہٕ ییٚلہِ فوجُک لوٚٹ اکھُرن بوٗز، سو گیہ

صُبحآے خانہٕ دارس لٕنش ییٚمس مخبرو گوڈٕے یہ پٔژ خبرٕ وٕنی مٔنز اُس، نہٕ جٔرٕت

سان کٔرِن تٔس پننہٕ وارِسہ ڈٔھ لٔنس ۔ (۳۸۲)

لوٚدوے رانہٕ اوس نہہنٛد اکھ اُکس اِفرات پٔرنٕس ٹھکھ دیاوِنوومتٕ

مگر نہہنٛدِس مَنہٕ اُسی پھِری کھِری بدخواہن ہِنٛدِ نٔلنہٕ ہنتی پریشان

روزان ۔ (۳۸۳)

تکیازِ دُشمنی ہِنٛد خاصہٕ چھُ بیی زِ یہ چھےٚ ہمت تہٕ پھِری کھِری مَنس

مٔنز جاے کران، یتھہٕ پأٹھی اوٚدرٕ ٹلوٗ چھُ پھِری کھِری ٹیب دِتھ تہٕ

ژھنان ۔ (۳۸۴)

نیٚبرِمس آنگنس مٔنز تہٕ بٔتیرِ جاین ییٚچوی شٔنز کارٕ وأی بوٗزِتھ

ییٚلہِ رانہٕ شرمنار گٔژھنہٕ وٲلِس محلس مٔنز آو، سُہ گوٚو پننہِ حیرت مند

آشنہٕ ہِنٛدِ کلامہٕ ہنتی (زیادے) ملوٗل ۔ (۳۸۵)

سوٗدِ خصلتُک وول (رانہٕ) ییٚس یتھےٚ دوٚہلہِ تٔتان تہٕ رونٛلہٕ شنیٛہلان

اوس، زَن اوس (شوٗد آہک) نلاو یَتھ ہر دٔزہ ھوکراوان چھُ (نہٕ اتھ

حالس مٔنز چھُ دوٚہلہٕ وُشنان تہٕ روٚتلہٕ تہٕ تیٚران)۔ (۳۸۶)

ییٚچوی کوٚر تَمن سارِنے (شخصن) ہِندِ گرٕن تہٕ بٔتیرِ جاد ادس ڈٔھی

ڈٔاس یم تہٕ ہنٛدِس مٲلی سٕنٛدِ طرفہٕ اُسی ییٚلہِ زَن زنانہٕ ہٕزی مٲلی واتہٕ نووٕنہٕ

ییٚچوی سٕنٛدِس ڈٔرس تہٕ (دَدالہٕ) (۳۸۷)

رانہٕ (یٚس ییٚچوی سٕنٛدِ امارٕچ ژھدانیٚچھ اُچھن بٕتھ اُس) نہٕ بٔتیرِ ٹھہرِیا متین

مٔلازِمن ہنتر وادلہ دولہ کنتھو ہنتی گوٚو راز ہٕسٕٹھاہ تنگ دِل ۔ (۳۸۸)

شہ اوس ژھان تختِ شاہی نیچوِس نِش واپس نیُن، ٲکیا زِ تِمَس آس خبر زِ تہٕندِس فوجس اوس بہادُر نفرن ہُند ژھوکھر تہٕ بیٚیہٕ آسِس نہٕ جِندُو راجا شِنز تو ژھٹارِ کھسان ۔ (۳۸۹)

پننِس نیچوِس اِقتدار کھسنہٕ چہٕ پَژھِ موٗجوٗب بیٚیلہِ تِمۍ تنو لنگا سِندرین شُرین اِقتدار کُس پتراوِئِچ پیشِ کش کٔرٕ تہٕ تِم بہٕ رٹنس پیٹھ تیار آسی تہٕ، رانہِ کوٚرٕ بہٕ زِ ٲنتھ زِ تہندین اولادن ماداتن بچیہ دوہ ہُتمس (رازس) ہتیس روتلہِ کلام تہٕ سوٗزُن تتہٕ ہِیدن اتھ ہرشسں ژوٗرِ ژوٗرِ نادیتھ (سو) تس رانہٕ بناوِہا ۔ (۳۹۰ - ۳۹۱)

بیٚیلہِ ہرشس نانہٕ بڈ ببِ ہندلو شیچھلو نادوانہٕ لوو، شہ دراو ییٚتھِ حیرت مندانہٕ کارنامہ خاطر تیار لیوٚدوٚے تسَ اوس تِمن ہیر دارن ہُند گارت ٲندی ٲندی یم نیٚبرِس صحنس منز حاضر آسی ۔ (۳۹۲)

ہبسکتہٕ ستیٚ لوٗٹ (اہرِشن) گو پانژن لوجناہن ہنز وَتھ اُڈِس زِ ہِس ہُنز تس گرس پیٹھ مو کلاوِتھ لیس نیوٗت تیٚر اوس لوٗٹ اکھ خیال حیچھ (آسان) ۔ (۳۹۳)

وارباہ فوجی گرٕ ہی یموٗ ٲمی ہندِ کھوتہٕ زیادٕ تربیت پراوِمژ آس، گیہِ ٲمِس پتے لاٗرِ کھو وتہٕ پیٹھ کھپرہِ کہ ستیٚ ژٔہنتھ ۔ (۳۹۴)

یٚیلہٕ تِمۍ اور وٲتِتھ نانہٕ بڈی ببس کھوہ رن تل پان ترو وہ تِموکوٚر تِمس بیٚیٹھ شاد مانی ہندِ اشک ورشن (تہٕ بیٚتھِ پاٚٹھی گرِکھ تس اکھ ٹیکا) (۳۹۵)

بیٚیلہِ او ہندلو تر تِمن برونٹھ کُن وونُن کلاش ہس گیہِ وانچہِ

ڈبرائے تہٕ ماٗلِس ماجہٕ سِتی صلح کرٕنہٕ کہٕ غرضہٕ کوٗرُن دُشمنانہٕ حرکژونِش حِس۔
(۳۹۶)

تمیٚ سوزٕ گاڈہٕ جارٕ ستی شہرٕ پیٹھٕ تمیٚس (ہرشس) چیٹھٕ تہٕ مُلکس منٛز افراتفری باوجوٗد دِژنس نہٕ دشمن دارٕی ہنٛز کانٛہہ ژینہٕ وِنی۔ (۳۹۷)

بینٛہٕ پاکھٹہ باسیوٗراتہٕ کلاشا کینٛہس کالس، کینٛہ حدس تام ماجہٕ ہنٛزِ نصیحژ پیٹھ عمل کران، یوٗدوَے (ماٗلِس ستیٚ آسِن نس) دُشمنی تھٲوان۔ (۳۹۸)

بیبلہٕ سپہ سالار اوس کلاشاہ سِندِ حکمہٕ کھالی گژھن ترٛصان، تمہٕ (رانہٕ) کوٗر رازٕ نس اپاری یکنٛک اِجازت دِنہٕ خاطرٕ تیار یوٗدوَے سہٕ خراج پیش کرِہا۔
(۳۹۹)

بیپاری تھود برہمنو ماٗلِس تہٕ گوٗبرس دوشوٕنی خِلاف اکھ فاقہٕ (ژرایا) ہیتھ زن تِہنٛز دُشمنی، یِیمہٕ ستیٚ مُلکس بَربٲدی گَیہٕ موکلِتھ گژھِہا۔ (۴۰۰)

ہِہنٛزٕ رمنگ) دُچھِتھ بیبلہٕ صلح صفأیی کرٕنہٕ آیہٕ، (شاہی) جوٗری وُژھ یکہٕ وٹہ دوٕن رنن پیٹھ شہر۔ (۴۰۱)

تِمن بیبلہٕ نِنبوونِ تِہنٛد نیٚچو اوس جیانندا تہٕ بٔتیرِ (مٔشیرن) ہِندِ مشورٕ تمن بند تھوٚنک شُنرٕ کران، تمٕ دٕرایہٕ ژھبتہٕ گژِتھ تہٕ کھٹن والپس وجیشورا۔ (۴۰۲)

نیٚچوی دیٖپت روتلہٕ (اننتاہ سندِ بن) گٔرین ہِندِ خاطرٕ ہوکھہٕ کھل کین انبارن نازٕ تہٕ تِہند پیدل فوج کوٗرُن ذہر، تلوارٕ تہٕ نارٕ ستیٚ بَرباد۔ (۴۰۳)

یوٗدوے ینیھ پاٹھی روزدشمنی ہران، یوٗز (ماجہ دگہ ہنز) غلام پاکباز رانہ روٹ نین خاوند کاتھہ بدلہ ہینہ لشہ نیتھ۔ (۴۰۴)

تمہ ورہ آس نتہ لڈاناوچ اکھ آوازگاڈ ہانزنی، تہ تو ہیند باراوس ٹھکاناوک اکھ نرامیہ کلہ ڈامرلیس بیٹھ لس پوٹھنہ تھف اُس بیبلہ تہ سہ کالنہ خادمس یمو دلیو ناو ستی ینس مالیس ماجہ ہنز ذکر کران بوزہا، بدطبیت (کلاشا) اوس ہمیشہ اسنہ ستی پھیلان۔ (۴۰۵-۴۰۶)

رانہ تہ تہنز آشنہ لوٹہ رو خداترسی ہندی شُھری کار کرتھ نینن دین ہندبار۔ بیبہ کوٗر دوشولیو ینس وزنس برابر سوٗن دان (تلاپرشا) (۴۰۷)

دولتہ چہ فراوانی موجوٗب تہنز مستحکم حالت برقرار وچھتھ دیاوتو تمی مابہ روٗس نیچوی حسد کہ نار ستہ روتلہ (تہندس دولت خانس) نار۔ (۴۰۸)

امہ نار ستہ گیہ وجیشو راشرے راز ہندی ذخیرہ ہینتھ سوز۔ (۴۰۹)

دِل برداشتہ راانی لو ہہ سوز ے کیتھہ سوکلتھ گژھنکہ دوکھہ ستہ موتس آلو دوان اس، آیہ نتوٗن کاہنادن نیچوٗن ہندی ڈسی بہ مشکل دزونہ لیر منز لُستھ کڈنہ۔

(۴۱۰)

راز ہندن سارنے پھن یمو شونگن وزہ پلوگڑی منز آسی تہ روتلہ درائے ونکھرنہ منز، روٗدنہ ولنہ تہ خاطر کانہہ چیزاہ (سوائے توٗن) اسمان۔ (۴۱۱)

محل خانہ کہ بیٹھمہ دالانہ پیٹھ بہ (نار) وچھتھ لوٗگ راز کلاشا شادیانس منز تمس نار لمبکھن ستہ تزرنہ یمن ہندی تاہ اسمانس نام ولان اسی۔

(۴۱۲)

راژہ ٹیمِس سوٗرے جاداد موکلیومٕت اوس لوٗر ڈری یاوس اپور مگر
اُتھ ستی اوس پنُنہٕ آشِنیٚ ہیتھ غم واندوہ یہِ کِس تَتھ سوٚدرس شَر کھٹان
یِتھ نارٕ تُرُن مُشکل اوس ۔ (۴۱۳)

صُبحس لوٚب راژٕ اکھ جوٗ اہرس گوٚرمُت لنگ لیُس نارن نروومُت
اوس : تہٕ کینٛہہ ٹاکاہن یِم تَس برونٛہہ ٹھکُن آے پانٛژ ستتھ لچھن دینارن
بدلہٕ ۔ (۴۱۴)

اَتھ لوٚنس ہیتی تمہِ گوڈ چھُپ کھہن تہٕ پتہٕ یم تمہِ خادس من دِتی ' پتہٕ
کوٚرُن اَمہٕ ستی ڈوی میتھن مکانن مرمت ۔ (۴۱۵)

راژن لوٚب تیٚوت سون تہٕ بیتر موہلِلی چیز ملبہٕ ڈیرن تل مٔژ پیٹھ
زِ راژکل تِہیچ ذکر کہرنی چھے سون اِشتیاق آور اوان ۔ (۴۱۶)

راژ رُوٗد پننِس خادس من ستی اتھ سر یِہ شَر یِتھ نرگاسہ کہ چھُکر چالہٕ
پشو ستی ژھاے اُس، تہٕ لیُس اکھ وٲران جنگل ہیوٗ بنیومُت اوس (۴۱۷)

ڈُبہ راژن کرٕ یہ بَرٕے نوٚ سر آباد کرنٕچ کوٗشِش، مگر یوٚدوٕے تس اُسی
سیٹھاہ کٲفی وسیلہٕ بدس شہ گوٚو تہٕ راژہ سندِ حکمہٕ رُوٗس اَتھ شَر
کامیاب ۔ (۴۱۸)

لوٚو راژ لیُس ماجہ ہِنزِ لیشتت پناہی ستی بے گُنٹھ رُوٗد' اوس ہمیشہ
پنِنس مٲلِس وار باہو یِچھ شیچھو ستی دوٚ کھ وانناوان ۔ (۴۱۹)

نیچوٗ اوس ژھان مول مُلکہٕ منز کڈُن، تہٕ اوس تس لٹہٕ لٹہٕ شیچھلن
اَتھ پرٕ ونٛژھ گژھ ھنک حکم دِوان ۔ تہنز جالاک آشِنیٚ تہٕ اُس تس کھرِ

پھِرِ پامہرِ دِتھ یہِ منصوبہٕ لۄپِر کرنہٕ خاطرٕ تیار کران۔ اَتھ پیٹھ تارگژھنہِ
کوٚر تٔمۍ تَس سٕتۍ الگ پاٹھۍ، صرف تَنوٚنگا سپنٕدِس تیٚچوِس ٹھکانہٕ ہس تھٕی
تِتھِ بَن ٹیٚٹھ بن لفظن منٛز کلامہٕ یِم تٔمۍ نوٚوت تام زانٛہہ تہٕ ورتاوۍ متۍ
اٚسۍ نہٕ۔ (۲۰-۲۱-۴۲۲)

"فخر، عزت، بہادری، شاہانہٕ دلقابرٕ، اِقتِدار، عقل، دولت —
کُس چیز چھُ سہٕ لیُس مے پننہٕ زنانہٕ ہندِس (اثر ھنس) ہیٹھ عمل کٔرِتھ
راوٕرِ نہٕ۔" (۴۲۳)

"لۄکھ چھِ زنانن مردن ہندِ خاطرٕ اکھ بےکار ہرِ سیاہٕ چیز زانان، مگر
اٚخرس چھِ مرد زنانَن ہنِدِ خاطرٕ محض گِندنک ساماناہٕ آسان۔" (۴۲۴)

"بے شک چھِ چھنہٕ کَم (مرد) یَتھ (دُنیاہس) منٛز موٚتکی مہمان بناونہٕ
آمتۍ، یانٔے تِمہِ دِیہِ سٕتۍ لیوسہٕ طیش زنانن منٛز وۄتلیایہٕ، تہٕ تِمہِ لُغنہٕ سٕتۍ
لیُس بے وفا زنانو تِمن خِلاف رٔژھرا)۔" (۴۲۵)

"کینٛہہ زنانو چھُ جود کٔرِتھ یہِ نُن ہُند حُسن وجاہ کوٚرمٕت، بیٚیو
تِہُند طاقت، بیٚیو تِہنٛز مردانگی، تہٕ بیٚیہ کینٛہہ تِہنٛز زندگی۔" (۴۲۶)

"تِم زنانہٕ یِمن پننین ووگنین لپتانن پیٹھ ناز چھُ آسان،
چھےٚ دوٚیمہِ نسلکۍ تیٚچوِ توراٚتھ پننین (شاہی خانہ دارن) ہُند مُلک
یرہ باد کران، یتھ پاٹھۍ دریاو چھِ (اوٚبرہٕ پیتہٕ) کنیو سٕتۍ (یِم ییرِ وسان
چھےٚ) بٔٹھن پیٹھ کِنتھ زمین وٲران کران۔" (۴۲۷)

"زنانہٕ چھےٚ شُری رچھان مگر خانہ دارن (ہند سوچ) ضایع کران:

وتم چھکھ اُخۄس ناو ڈٔکھ۔ تِتھ مُقابلہٕ کیاہ چھکھ زٔنیا مِتھن (زنین)
ہٕنٛد قائِیاریٚ۔" (۴۲۸)

"لۄدوٕ ے مٕے چھِے خبر نہٕ ہرگز زِ کم غلطی کٔرِ (میانہٕ) زنانہٕ، مگر (پتنہٕ)
تھٔرِ جایہِ ہٕنٛد احترام کٔرِ نتھ کٔرِ نہٕ سو مے رٕسوا۔" (۴۲۹)

"یہِ ضرورت چھُنہٕ زیادٕ طاقتور (زنانہ) چھِے یتھ (دُنیا ہس منٛز)
میأنی خوشی ختم کٔریتھ وونی پتہٕ لٔگتھ زِ دٔ نمیس دُنیاہس منٛز تہٕ گژھ
میأنی شادمانی ہنز وومیدموکلنی۔" (۴۳۰)

"موتس نکھہٕ (یتھہِ پٲٹھی بہٕ چھُس) گیبنہٕ بتھرتہٕ سفید مس ہنتھ،
کو سہ جاے چھِے میانہِ گژھنہٕ خاطر موزوٗن، سواے وجیاک۔
شیترا؟" (۴۳۱)

"(بیٚیہِ اکتھہِ پٲٹھی ہیکہٕ ہا بہٕ شوا ہنٛدِ (اگرکس) دروازس
نکھہٕ روز تھ سو تھٔرہِ لۄرٕ کٔرتھ لو بے یاتہٕ ہیٚکہِ پانہٕ ہنٛد (مسل)
چھیٚلتھ؟" (۴۳۲)

"ونیچوس پزٕ دو شوٕنی عالمن منز مالی سندر ۂچھ دراُسن، بیٚیہِ کٔس چھُ
یتھ ہیو (ونیچو) ایس پٔرھان چھُنہٕ بہٕ گژھہٕ اکھ لونہٕ جاے تراوُن
تہٕ اکس یچھ ونہٕ پٹھ زو دُن؟" (۴۳۳)

"وونی چھِے سو پھری کھرِ ونہٕ آمژ کتھ میانہٕ عقلہٕ لۄنہٕ باسان
زِ بہِ (ونیچوٗ) چھُ بیٚیہِ خمیر ہٕنٛد تہٕ تمہِ (امرِ) چھُ ادلہٕ بدل تھوومت۔"

(۴۳۴)

"یہ پنٕز زانٕنۍ زِ سہٕ نیچوٕ لِس اہمارٕنہٕ عاد اَنوٗ مُتوٕ خوٗب بیوٗن آسہٕ، لِس
پنٕنٮن رِشتہٕ دارن سٍتۍ خوٗ لِس تہٕ ترلیشہٕ آسہٕ، تہٕ لِس پنٕنِس مألۍ سٕنٛز مایہٕ
روٗستے آسہٕ، سہٕ چھُ (ژُکہٕ) بیٚبہٕ سٕنٛدِس بٲلِس دراَمُت۔" (۴۳۵)

ییٚلہٕ تِہنٛدۍ خانہٕ دارن پتہٕ ہسکتہٕ پیٚٹھہٕ لاکم دٲرٕتھہٕ دِتھہٕ نیٚتھ
کلامہٕ کوٗرہٕ یٮ۪مہٕ سٍتۍ تٔہنٛزٕ جذبات واریاہ کٲلۍ پتہٕ پانس ننٛر کٔرِتھ
ہیٚکۍ، سوٗ گیہٕ ژٕج۔ (۴۳۶)

ییٚلہٕ تَس پتہٕ پأٹھۍ اَکِس رِشتہٕ دارس کَتھی ترو شو لفظو سٍتۍ زلیٖنہٕ
آیہٕ، تہٕ تٔہنٛدِس نیچوِ سٕنٛدِ آگرٕ ٹیک راز ننگہٕ کرنہٕ آو، تٕمِس گیہٕ بےپناہ
رُسوٲیی۔ (۴۳۷)

تکبٕ زِ انہٕ اَس اکھ افواہ زِ سہٕ (کلاشا) اوس پرستاناوکِس
اَکِس مہانٕمہ سٕنٛد نیچوٗ تہٕ تمہٕ اوس سہٕ پنٕنِس اصلی نیچوِ سٕنٛدِ مرنہٕ پتہٕ
ادلہٕ بدل کھوومُت۔ (۴۳۸)

تمہ زنانہٕ یِم پنٕنٮن ہٕنٛدٮن پیٹھہٕ راج چھےٚ کران، چھےٚ تِہنٛزٕن صاف
کتھن (اکھ لوٚڈ ہِنٛک) مانان، زنانہٕ چھےٚ تمِن اَکِس (کمذات)
نفر سٕنٛدِ کھوورٕ سٍتۍ کَلس لتہٕ کڈنہٕ آمژٕ آسان۔ (۴۳۹)

اَمہِ پتہٕ کھیر سوٗ اَکس ہتہٕ ہنٛز راجہِ ہنٛدۍ پأٹھۍ تَس کُن، تہٕ بڈٕ گلہٕ
وِزلِس ذٔرۍ لفظ یِہنٛدٕ نازیبا آسُن تہٕ تٔہنٛزٕ خود سری ہنٛزٕ ہاَلہٕ ہینز
(اباوتھ کران) آسی۔ (۴۴۰)

"یہ کنگال، فقیر، فاترِلِس تقدیرٕ دنا کوٗر، لِس فضوٗل ڈلوٗمت

چھ، ییمیس بیوقوفس پتاہ چھینہٕ زِ کیاہ پٔرِ وٕنی تہٕ کمہٕ وِزِ پٔرِ وٕنی۔" (۴۴۱)

ووٚنہٕ لیس نہٕ شرانہٕ کٕنٛہہِ منٛز نیر نکھ پان وٚلنہٕ خاطرٕ کہیں اوس گوڈٕنیتھ۔

ییٚتہٕ کینٛہہ لوٗکن چھے خبر زِ مے پرٕاوِتھ کیاہ چھینہٕ تِمس رود منٛت۔" (۴۴۲)

"یہ کینژھا ژٕسے مے کٕنہِ لاگتِھ تھووتھ، تہٕ چھ چانٛہن آشنا وٕ زٕنہن ہٕند حال۔ یہ چھے پرٕاشیحت کرنک وقت۔ ژٕ کیا زِ چھکھ نہٕ تی کران؟" (۴۴۳)

"یہ ہیٚکہِ وٕننہٕ ییتھ: سہ چھ مدِ فضوول اِلنسان، درانھٹیو منٛت، ییٚچوی مُلک بادر کوٚر منٛت: (وۄنی چھس زنانہٕ تہٕ ترٛاوِتھ ژلان'۔ بے شک چھس بہٕ اکھی کھوژان"۔ (۴۴۴)

"تہٕنز وٕکنھوسنتی، یِم کھتیرِ سنٛزٕ گرتھ تہٕ تہٕندِ خاندان کینٛہہ داغن کٕنہ اِشارٕ کران آسہ، چھو کھ کھبتھ رٕوٚد سہ ژھوٚپہٕ کرِتھ۔ اَدٕ گیہٕ نظرِ اکھ رِنہٕ جوٗے تہٕندِ تخنہٕ چہ ژندرِ ہیٚچھِ (ییتھ ییٹھ سہ) ہٕنگس کاٹھہ کھیرِ ینہ روٚنستے (ہٕینتھ رٕوٚد)۔ (۴۴۵-۴۴۶)

پننہٕ بیٚلہِ رانہٕ گاٹِلہٕ گوٚو، ٹھکانا ہنٛ وچھو ودٕ ینو اچھوز راژن اوس تا دس منٛز ییٚنہٕ ہنٛنس مقدس اکھ شرا کھٹیٚچ منٛز۔ (۴۴۷)

شرمندگی ستی افسردٕ گژھتھ وٚن راژن تِس کٕنہ سپٛھاہ زور دِتھ:

"نیٚرٕ گژھ اعلان کرن زِ راژس آو (پانے) اخون۔ (۴۴۸)

یِم رانہٕ زنانہٕ ہنٛز ییٚژھ تابع آسن: یِم ہٹ دھرم رٕوٚزِتھ تِس غاندس پٔژھ کرن لیش بد ذات آسہ درامنٛت: یِم بلا سوچے حملہٕ کرٕ کرٕ اکِس لوکٹِس دشمنس اہمیت دِن ـــ (ییتھ رازٕ) یمن گاٹٕ جار چھیتہٕ

آسان، چھُ جلدٕ بربادگژھنک عاقبت پراوان۔ (۴۴۹)

راژٕ سٕندۍ لوٚ خادِموٚ تھوٚ و راژ راژٕہِ ہیٚ مُشر، تہٕ ترٲوِکھ یہ کتھ بازرِ زِ راژس بیٚیلہِ گرٕ سٲری کران ہر دِہٕ گرٕ یشمہٕ ستوٚ، ترلیشہ ہوٚت آسہٕ موٗجوٗب چھوٚ تمۍ دانہِ ول عرق ییٚمہِ تس خوٚن اوٚن۔ (ییتھہٕ پأٹھۍ ننیو نہٕ کانٛسی زِ (ژرکہِ) کیاہ اوس سپد لوٚمُت۔
(۴۵۰ - ۴۵۱)

یہ اوس کتھٕ رہتگ ژوٚدٲہِ ہُیم سَن (لوکیکا ژورساس اکھ ہیتھ) سَتونٛزاہ (۱۰۸۱ء) ییٚلہِ راژٕ وِجیا سٕندِس اَسنتاپنس برونٛھہٕ کنہِ ییٚمہِ زندگی مُشرٕ نیر درا۔
(۴۵۲)

راژن یُس آرامس ہٲل (آسہِ ہا) وُچھ آخرس سہ وقت ییٚلہِ زنانہٕ تہٕ نیچوی ہینٛزٕ وِدِ مُشرٕ پریشانیوٚ نِشہِ آذادی پرٲوِتھ تمۍ کھوٚرہٕ ہرٲوِتھ تشدرٕ ترٲو۔
(۴۵۳)

تس اوس نہٕ (مرنہٕ پتہٕ) کانٛسہِ ہُنٛد کینہٕ نہ رُود کانٛسہِ تہنٛد کینہٕ۔ موتن بنوو یہ خوددار صِفت (راژٕ) شادٕ تہٕ پُرسکون۔ (۴۵۴)

سنگرام راجہ سٕندۍ یہ اولاد اوس مینٛزٕ بیٚٹھ اکھ ژادرٕ وُلِتھ شوٚنگِتھ، اکھ سہ شخص ہیوٚ لیُس نہ کانٛسہِ ہُنٛد لوٚٹھ اوس، تہٕ نہ اوس کانٛسہ ڈَکھ۔
(۴۵۵)

راژن ییٚمہِ سوٗرے کیٚنٛہہ پتہٕ کُن ترووُمُت اوس گیہِ زیچھ پنٛدرِ ہٲل: نہ دوستن ہٕندِ ین وہراخن حظ تُلان، نہ پامن پیٹھ ناراض (۴۵۶) ییٚلہِ خانہ دارن آس خوش اخلاقی کھٕٹراونس پیٹھ ڈنڈٕ دِنہٕ خاطرٕ

پنُن پان قربان کوٚرمُت، تِمَن آشینٛن بنیا بہٕ اَمہِ کِس شُکرانس منٛز تِمہِندین
اغراضن ہنٛز پاسدار۔ (۴۵۷)

تِہُند و پیٹھہٕ چھِنڈ الَس تام سارِ نے پوٚت کِچھارِن دِتٕ تِمہِ پنٕنِس
خانہٕ دارِ سُنٛز ذمہٕ دٲری پوٗرٕ کرنہٕ خٲطرٕ واجِبِ رفٕز یانہٕ، زن تِمہٕ ٲس
سو سو کہہ سان بہتھہ۔ (۴۵۸)

رفٕز یانہٕ رٕٹِتھ اُکی تِمہِ نِمِ سٲری الوٗتی کِچھآری، تہٕ پنٕنِس زُری سُنٛز
سلامتی ہنٛد یقین کرنہٕ باپتھ تِلہٕ ناوِن وِجیٖنا (شِو ہنٛدِ لِنٛگس) بروٚنٛہہ
کنہِ شراب نذرٕ کران کران حلفِ (وفادٲری)۔ (۴۵۹)

شرابکٕ تبرُک حوالہٕ کران کران بیٚیلہِ تِہِندی زُری باکہٕ دِوان
نروتسس پنُن کالہٕ کھورن تل، تِمہِ کوٚرس ڈٕکس میٖوٹھ تہٕ ووٚننس: "پنٕنِس
مالِس گری زتِنہٕ پٕژھ"۔ (۴۶۰)

پتہٕ وُژھہ سو تھوٚد، تہٕ بحیثیتِ مستی تجِن لوٗر تہٕ پنٕنِس خانہ دارِ سُنٛدِ
خٲطرٕ کرِن پہرٕ دارِ شُنٛز کام لوٚت تام سو تسَس (دَہہ سنسکار) خٲطرٕ
پٲرناوان ٲس۔ (۴۶۱)

تِمہِ دِتٕ اُکس ہتس گُری سوار (سِپٲہن) حکم زِ تِم تھوٚن تِہُندِس
زُری سُنٛزِ سلامتی پیٹھہ نظر۔ پتہٕ تِلہٕ نوٚدُن پنُن خانہ دار اُکس ڈولہِ منٛز
سٲوِتھ۔ (۴۶۲)

اکھ راتھ تہٕ اوٚڈ دوہہ پتھہٕ پاٚ کھڑ گڈِ تھ کوٚر امہِ وفاشعار آشنہٕ
(شِوا) وِجیباہس پرنام تہٕ دراہ بیٚیس ڈولہِ منٛز بہتھہ تہ بر۔ (۴۶۳)

یٖلہِ لۆکویم دوٚشوَے وُچھ بروٚنٹھ پکان اَہنز وہنگاسہ خیز باکویمہٕ ماتمی دُھن کٕس سوزس سٕتیٚ رلہٕ گییہ زَن کوٚر اُفقس نام وٲتِنہٕ تنہٕ شِگاف تہٕ۔ (۴۶۴)

جیٚنڈ لوٚ ستی پارٕ اوِنہٕ رتھس خبر ہیٚنِن   مٕنٛز مُنعکس گژھوٚنی

لوٚکن ہنٛدی لوٚمہٕ شُبٕہی اٰسی زَن باوان زِہنٛم اٰسی رازس سیٚٹھاہ نکھہٕ نہٕ تس پتے گژھٕنچ دُوٚ دُوکران۔ (۴۶۵)

شہزادٕیم ہنٛز پھیٚکی ڈولہٕ تلہٕ تھٲوِتھ اٰسی، نٔہنٛدی لٔٹھییم ہواوس مٕنٛز وُڈان اٰسی باسے یہ اِتھ منٛز سٲوِتھ رازس ہیٚٹھ نٕنٛاوٕ مٕنٛز نقیس

(۴۶۶)

فوجی ہِنٛز ہنٛدی اٰخری رسوٗمات وُچھتھ وٲژ راٰنی دوٚہہ لوٚسہٕ وُن اٰورٕ مٕنٛز۔ (۴۶۷)

ماجہِ ہنٛز دگہِ لیٚوسہٕ مُشراوٕنی مُشکل چھِے نہٕ بیٚیہ کُنہِ موٗجوب لیٚوٚژھ تمہِ اَمہِ وِزِ ہیٚنِن نیچوٚ دٕچھِن۔ (۴۶۸)

یہ ہِسو تحیتھ زِ واوٕ ہتی وُژھ ہٕر گرٕد آسہِ ہا اُکی فوجن نٕچ مٕنٛز، نہ اٰو تمہِ امہِ دوٚ میزِ یے قرار ی ہتی نٕتان ہٕبر کن نظراہ زِ کلاشا اوس لبٕوان۔ (۴۶۹)

اَمی وِزِ دٲتی شہر ہیٚٹھ کیٚنہہ لوکھ پُھری ونہِ، نہٕ تمِن چُھزُھن پانے کلاشا ماچھ آمُت؟" (۴۷۰)

نگرٕ نیچوٕ لیٚس ماجہِ نِش یِنہٕ یٕتہٕ ہان اوس، رُوٹ تمہِ وقتہٕ فِتنہٕ گرو نیٚتھ ہموسہٕ کِنٛتو بہالو ہتی کھوژ لوٚد۔ (۴۷۱)

نمہِ پتہٕ نٕراو راتہِ نیچو وُچھنٕچ وسیدٕ تہٕ وبٕتھِ مٕنٛز کھور مُت آب مُنگنہٕ

(٤٧٢)

پوٗرن بہ شعر:

"مگر یِم وٕنیتھ ہِند آب بدلس منٛز ہیتھ مرٕن، تِم چھ شک لبان، خاص
تہنٛدی پاٹھی یِم دھار مِک علوٗم زانٕنکی دعوی دار آسن۔ (٤٧٣)

وٕنیتھ ہِند آب وٗاتھ ہینٛہ پیلہ تمہ ستہ چوٚدوٕنہ (پننین تانن) چھوک،
دیٚت تمہِ تمن لوٗکن بھوہانٛژہ لاگی لاگ زمالس نہ پوٗترس منٛز باگ)

ماے گاٮجمٕر آس، ییتھ پاٹھی شراپ: (٤٧٤)

"بھواسہ دوٗن نہ سالس پوٗترس منٛز باگ یہ کالہ وٕنی دشمنو وتلاو
تمہ گرٛھن منٛز دتہ زری ہیتھ بکہِ دوشہ برباد۔" (٤٧٥)

اُمیں چھو کہ داٗدی (رانہ) ہِندِ مقبول شراپہ پتہ وٕاتی جیانندا،
جنٛدورا جاتہ بتنٛر (فتنہ باز) جلد پے یمراز س نش۔ (٤٧٦)

سو تو ہیتہ برٛز افواہ لیوسہ ہلدر النسد یمراز آسنس متعلق پھٹلیاٗ مٕ
آس، اَند وانتاوٕنہ خاطرٕ تل کمی ہاٮزٕ فٕر شکلہِ شپتھ، ییتھ لس دوٗیمیس زمس
منٛز سو کھ نصیب آسہ ہا۔ (٤٧٧)

ییتھ پاٹھی پننہ کردار کہ شتوٗ ژوک آنکار کٕرِتھ لاے تمہِ آسہ وٕنہ ہو نچہِ
پتہ ڈولہ ییتھ دزوٕلس نارس منٛز ووٚتھ۔ (٤٧٨)

سوٗرسے اَسمان گو نار لمیکھو ستی آوٗرہ دنہ دوٚزل)، زن اوس
دِوتا ہوٚ تہنٛدِ بینگ شادیانہ مناوٕنہ باپتھ (یہ) ستی
دولمت۔ (٤٧٩)

لوٗکو ترٛیوٗن نہ نارک لٹس لٹس نکیازِ تم اٗسی باکن منٛز آوری، نہ

اَمیُک جوش تِکیاز تٔہنٛدِ وو ندٕ اُسر دوہ کھہ کہِ نارٕ ستۍ دزان۔ تِمن باسیو
یہِ سورُے کیٛنٛہہ محض اتھٕ ستۍ بناونٛہ تصویرٕ ژن۔

(۴۸۰)

گنگادھرٕ، ٹکی بدھانہٕ ڈولی سارن وول ڈنٛڈکا، تہٕ زنو مۍنٛز اُٹھا،
لونٛہِ کانہٕ وٕلگادرا بہِ تَس پتہٕ پتہٕ (نارس منٛز)۔

(۴۸۱)

بیٚٹھاتہٕ اُدکھٹا سِندبن گرٛن ہنٛز سنٛناتہٕ شٕہٹا، یمہِ رازٕ ہنٛز مُقرب
آسہٕ گیۍ یہِ دُنیاہ ترٛاوِتھ۔ (تہٕ کھرِیا یہِ فقیرانہ ٹنٛھ) وِجیشوٕراہس
منٛز۔

(۴۸۲)

بیٚتھ دُنیاہس منٛز چھِنہٕ (وجود کہ) مور زیادٕ کالس لوٗشان تِکیازِ
یہِ چھُ محض اکھ مشینی تماشہ آسنہٕ موجوب نازُک۔ رۄحس تہٕ شیٚنٛشہِ لونٛلہِ
چھُ (دوشوی) مگر اکھ لوشہِ وُن صفت زِ عاران کروٕنہٕ کنٛہ تہٕ پوتر
آب گنگا چھِنہٕ بالترتیب یمِن منٛز ژلان، بی گژھان باژھوکان۔ (۴۸۳)

رازٕ ہنٛز وانس اُس اکھاہ ٹھوٗری زیادٕ یٚیلہِ تمِ ہنٛز آشنٛہ ہیٚتھ لوٗرا
سِندس دُشمنس (شوا) تہٕ گوٗرِ ستۍ مِثل پرۄو۔

(۴۸۴)

پتہٕ ژٕورِمہِ دوہہ دراے تنوُن گا سِندی نیچوِ تٔہنٛدِی اُسر کھہ ہیٚتھ
گنگا پیر۔

(۴۸۵)

ہرشا رۄد نانہٕ بڈی بب ہنٛز وولٕر لارتھ بیٚیہ تٔہنٛدی ملازم اُندی کر
ہیٚتھ وِجیشوراہس منٛزے (تہٕ) گوس ناگلس ستۍ دُشمنٕ۔

(۴۸۶)

ناگلس تہٕ نیچوس منٛز گوڈنِکہ تنازعہٕ وِزِ اوس مول مشہور وِجیشوراہس
منٛز: تہٕ تتہ کھرکہ رۄد (تنازعس) منٛز نیچو تتھے تہٕ مول شہر (سرینگر)

کِس علاقس مُنز ۔ (۴۸۷)

مول بے وسیلہٕ تہٕ غریبنگ خوف ہیتھ، چھیوٗر ہیتہٕ عقلہِ کام ہیتھ نیچوِس کُن لِس سیٹھاہ فضول خرچ اوس، تہٕ صلح کرنہٕ باپتھ ونہٕ نووتس سفیرن اتھہِ ۔ (۴۸۸)

لٹہِ لٹہِ ہیتھ تہٕ بیّیہِ شوبہٕ ونہٕ کتھہٕ ونتھِ کوٗر تمِوسہ مغروٗر شہزادِ ینِس ماِلس ستہِ اکھ معاہِدٕ کرنس پیٹھ رضامند ۔ (۴۸۹)

اکِس روٗزِ یانس بدلہٕ کوٗر مالی نیچوِس وعدٕ زِ سہ کرِ ہا تِہندِس نانہِ بڈی بب سندِس دولتس راچھ، بیّیہِ تِہندِس ذاتس تہٕ ۔ (۴۹۰)

بیّیلہِ سہ (کلاشا) نیچو انِہ وِجیشوٗرا دراو تِہنزن اچھن ؤزہ نارٕ ڈٔدی مِتی کھنڈر وچھنہ دگ تہٕ تِہندِ کنن گوٗوتی لوٗکن ہِنز ملامت بوٗزِنھ ۔ (۴۹۱)

دِوتاہن شراب کھران حلف تلنتھِ آوسہ ینِن نیچو ہیتھ شہر (والپس) تہٕ (تتہِ) کھوٗن خزانہٕ ییتھ کمی سومہر نتر آومُتر اس ییتھ دوِیمی (نیچوِی) سندناو (کھنتھ) اوس ۔ (۴۹۲)

اتھِ منز ووتلیو و راز س ہتر اکھ رُت طبیعت، بیّیہ دولتہٕ خاطرٕ لوٗز پرواے تہِ، یمی تِہنز غربت موٗلے غاب کرٕ ۔ (۴۹۳)

سیلیا لوپر کِس مایا ناوکِس اکس روزن والی سند ترک نیچو، جیاکا اوس وارِ وارِ اکِس ڈامرس سندِس رُتبس پیٹھ ووتمت ۔ (۴۹۴)

پننہِ زمینہ آمدنی ستی تہٕ بیّیہِ وونی بنتھِ دوٗری کین گامن کھین خوردنی

کُنتھ ؤٹ اَمی لالچی شخص داریاہ دولت ۔ (۴۹۵)

ڈوڈس کرِ وِسَس مینز کھینہٕ ناؤتھ بوٗز تمی شہ ہیتھے دینارن ہینٛد بوٗ
ڈھیر وستی ہیتہٕ وَ ونوولنس ہیٛتھ سِہ ٹھاہ دانہٕ ۔ (۴۹۶)

شہ اوس پرینچھ رہٕ آژ ملازی من اکھ اکھ دولت تراوناوان، تہٕ دغا
کرنکہٕ ہاٹبتہٕ کُرِن (تم) داریاہ ژوٗر زھیپہ وَتہٕ منز صاف ۔ (۴۹۷)

ییلہٕ شہ ہانگل کھینی ہیوان اوس، تہنز نفری گیہٕ ہنگہ منگہ ژلنتھ
تہٕ تہند گرٕ اکس راتھ ژنارس منز ہینہٕ ہیتھ مورس ہٕ اکی پہٹری (فوجی)
سپاہن ۔ (۴۹۸)

تہنز دولت آیہ زمینہٕ منز کڈنہٕ تہٕ رازس سارِ وائلنہٕ پولنسہ تنگی نش
آزاد کرنہ خاطر درایہ سوٗ سہٹھاہ ۔ (۴۹۹)

وٕنتھِ ہند آب رؤد داریاہن رتن گرٹ، ییلہٕ دوہن راتن تہندی
دیناراسی (لاَرتھ) میٛترِ لِشہٕ (صاف) چھلنہٕ یوان ۔ (۵۰۰)

اکھ عجیب کتھاہ (چھے یہ زِ) تھدِ حوصلہٕ دٲلی شخص چھ لالچہٕ ستی
ہیٛمن دینہٕ یا (پانس) عاش کرنہٕ روٗستے تکلیف تلتھ دولتس راچھ
کران، (صرف) امہِ باپتھ زِ تھ واتہٕ امہِ ستی بیٛین فایدٕ ۔ (۵۰۱)

سوٗرف چھ پانس ہوا دِ چھتہٕ زِندٕ نتھاوان، شہ چھ اَکس اَگہٕ داروا جہٕ
منز روزان ۔ تنجِہٕ لوٗن آسنہ مؤجوب چھس جماع وِزِ شرم رچھنہٕ باپتھ بیی
شند کھوٗرٕ ضرورت پیوان ۔ تنجھ کوندلا گنتھ چھ شہ خزانن دوٗیمین
ہنٛدِ خاطر راچھ راوتھ کران ۔ کاہہٕ چھنہٕ دوٗیمین فایدٕ واتناونس

نَفَر رَپراوان، سوائے کنجوس ۔ (۵۰۲)

بێیوِ واریاہ وَنۍ نوتہٕ وآتہٕ اَمِس خوش بخت راز رنگہٕ رنگہٕ دولت
وافر مقدارس منٛز ۔ بێیتھ پاٹھی دِری یا وچھہٕ (ساری گرٛشان) سۆ درس
منٛز ۔ (۵۰۳)

دولت چھُنہ ہیتہٕ گنہٕ بچھر النّاسس کٔن پانے لٔوان، لیوداے تٔس
کھسہٕ ووٚن طالع آسہٕ، بێیتھ پاٹھی جانا وارچھہِ (شام) سوروٚن (پرٛیتھ)
طرفہٕ کٔلِس کٔن لیوان ۔ (۵۰۴)

کولہٕ چھُنہ ہیوان تہٕ زمینہٕ ژکس تل کھینٛ دِوان : اسمانہٕ پیٹھ
چھُہ روٗدوسان : تہٕ (پرٛیتھ) طرفہٕ چھُہ آب نارن ہندِ لوم آسوٚ منٛز
نیران ۔ بێیتھ پاٹھی ژھوٚرِ سے نٔلاو دہر آتہٕ منٛز ژرٛیتھ لیوان ۔ کمہٕ
دروازٕ چھُنہ دولت ہیتہٕ گنہٕ ہرسمانہٕ لیوان، لوٚزنہ یلہٕ طالع آسہٕ
کھسہٕ وُن ؟ (۵۰۵)

رعیت کہ دوٚ نفُوس (طالع ہٕنٛدی لیٚس تمو ٹیمہٕ ژنمہٕ) کپورژرو ہٕنٛدی لوٗب،
گوکلا شتسندر ذہن، خاص ماٚلی سِندری پاٹھی) لوکن ہنٛدِ بجائی خاطرٕ منصوبن
منٛز رٕتی پاٹھی (آوٕر) ۔ (۵۰۶)

تمہ ہوو یاپاری ستہ ہی پاٹھی ہنہٕ دولتک حساب تھاوُنک ژھنٛز،
یِہ رٕتی پاٹھی خرچاونس پرواے وہنداں، تہٕ پرٛیتھ وِز رُد کینٛہہ لوزنہٕ خاطرٕ
تیار ۔ (۵۰۷)

ییٚ اوس پانے وقتہٕ کِس تہٕ ییتہٕ واٚلِس زمانس منٛز آمدن تہٕ خرچس

بیٹھ نظر گزر تھاوِ کھ۔ بیئہ اوس مُنِش سنہاری پاکھی ہر ہمیشہ برزِ تہٕ چاک نکھہٕ تھوان۔
(۵۰۸)

کانْہہ تہٕ سوداگر ہیکہٕ ہا نہٕ تس ناریتھ تکیا زِ سہ اوس جواہرات تہٕ بیتر چیز تہندِ اصلی مولہٕ حسابہٕ ہیوان۔
(۵۰۹)

سو کنہٕ سان رُوزِتھ پاکرو ٹکمہٕ پتن وقت ترہن (مفصدن) ہنار خیال تھاوِ کھ، تہٕ سہ پہرِ پتہ اوس تہٕ ملاّزی من اَکھی لِوان۔
(۵۱۰)

چونکہِ سہ اوس شراغ رسان منز تراوِتھ پننین لشکرن تہٕ وو پرن ہنز کارکردگی پیٹھ نظر تھاوِ کھ، تہندین رعتین ہند خوابے پاتی آسی تس لِش ژھایہ روزِتھ۔
(۵۱۱)

چونکہٕ سہ اوس پننِس مُلکس تہتہٕ پاٹھی واتان یتھہٕ پاٹھی اکھ گرہستی پننِس گرس چِھ واتان، اوے اوس تہٕ لوکو منز کانْہہ تہٕ کُنہٕ وِزِ تکلیفس منز بروزان۔
(۵۱۲)

رازِ لِس بہتان تراشی کھوژان اوس، تہٕ بیئہ دُشمنن ستی صلح پزھوُن، اوس تہٕ کانسہٕ عوامس منز سزا دِوان، حتیٰ کِہ سہ آسی زِہا ژور تہِ۔
(۵۱۳)

زانْہہ روددِ نہٕ تمِس دِتیتھ کانْہہ اچیزراہ لِس وزیرن پرُون پیوِد سے اوس آنیتھ دِوان یُود وے وزیرن رادِہا کینْہہ۔
(۵۱۴)

نہندِس دور حکومتس منز اُسی لۆکھ خوش تہٕ خوشحال باسان، ہنہٕ بدہ بدہ

کھاندرسالن، قربانن، بانراہن تہٕ بڈین جشنن منز آوری۔ (۵۱۵)

ہمسایہ حُکمران یمن پیٹھ تمی ہوشمندہ حکمت عملی ستی تھزر لوٚب مُت

اوس، اُسی تہٕ تہندِ لو نظر گُزار ورۆس ینن کھین نام کھیوان۔ (۵۱۶)

نہندی رِشتہٕ دار یم مُلازِم اُسی (مثالے اُکھ کانا تہٕ تنون لگا سِندی

بیٚنہٕ زِ نیچوی یم نیبر پیٹھہ کھیر تھ اُسی آمتی، بیٚنہٕ گِنگا سندی نیچوی، مُلا تہٕ

بنیر یم مُنوفی سندی لو کٹی بابے اُسی کرٕہی تمی سیٹھاہ رٕژ ڈالہِ دِتھ

خوش۔ ینتھہ یاُکھی زوٗن چھیے دِوتاہن تہٕ ینہِ گول تاوِ ہندِ لو

ٹُکروستی، یمن ماچھ چھہ لِشپان روزان۔ (۵۱۷-۵۱۸)

لوٚدوے راز اوس (دوفی) یپہ واُلسِہ ودنمتی، تمی تراوی تہٕ تم غاب

تہٕ یچھ عادت یم بدبخت پاٚر مہولتس ژاُنی متی اُسی۔ (۵۱۹)

وُلیا ناوِکی اُکی ڈکاہن ہیٚر لۆکن نِش بیوٗن بیٚون تہٕ دوٗر دراز

علاقن منز زاٹر کور مُلی، تہٕ کرِ ہن تس پیش۔ (۵۲۰)

یمہٕ تہٕ بیٚنہٕ تم آشنہٕ ہیتھ یم تمی تہند رِحسنہٕ ستی رِکنی گژھتھ دِ یمن

نیمہٕ آسہٕ، واتنو تمی ینہِس حرمس منز زنانن ہند تعداد دُسِتھن نام۔ (۵۲۱)

لوٚدوے شہ اوس دہ ہے یہ کشرن زنانن ستی گِندِ باشہِ کران، تہندی

زودن لوپو تہٕ شہ زاٹھہ یپہ۔ نِکیاز شہ اوس گاڈٕ رس تہٕ بنیرِ

کھیوان۔ (۵۲۲)

عٔبڑی رسوٗمات چِکہٕ چاوِ ستی مناولس پیٹھ ہوٗل گنڈِ تھ، اوس شہ

گوٗرن ہِنٛز مجلِسہِ مشٲعرِ الک خیال تھاوٲنۍ روٗد تِمن ٹٲرۍ ٹٲرۍ پیالہٕ
چیوان (۵۲۳)

وِچھِتھ شیٖرازس منٛز یِنہٕ کنہِ شو مندر کیم زالنہٕ آسہٕ آمٕتۍ، گویہ (رازٕ)
ہیٚنٛز سینٛدٕ کارٕ رلہٕ ملہٕ کردارٕ کٲسی، لوٗہ بہر بناوِتھ۔ (۵۲۴)

وِچھِتھ اکھ مندرٕ کِس نیٚس تام یِس بیٚٹھ اُس رازن اکھ سوٗنہٕ
سِنٛز چھتر لٲگمٕژ، لیوہ آسمان کِس قُبس موٗنہِ اُس کران۔ (۵۲۵)

ترٕلوٗرلیسوٗرا جایہِ ہنوٗ تِمو اکھ مستقل وقف بیٚیہ اکھ شوٗ مندر
بیٚمیٚشیک آملاکا … سوٗنہٕ سٕنٛد اوس۔ (۵۲۶)

ہتہ ہنوٗ تِمو (رازن) لِیِس دھارِکہِ کامن منٛز ماہر اوس، اکھ
شِوٗ سٕنٛدٕ آستھاپن کلاسیسوٗرا بیٚمیکہِ کنہِ منارٕک پیش اوس بے شمار
سوٗنہٕ پیالہٕ سیٚتۍ بٲرٕ آوتھ۔ (۵۲۷)

یِیِہ رازن لوٗترہ کلاسیا شو مندرس بیٚٹھ سوٗنہٕ سِنٛز چھتر
لاگنۍ، تِمس لیش آوتر کن ہِنٛدِ ملکہِ منٛز اکھ فنکار۔ (۵۲۸)

اُمی الغرض، ووٗنس زِ شہ ہیٚکہِ ہاسہٕ بدہن سوٗنہٕ (ہینٛین)
ہِنٛز اکھ چھتر بناوِتھ، یہ کتھ ژوٗرہ تھاوِتھ زِ تِس اوس ترامس بیٚٹھ
سوٗن لاگنک کسب۔ شہ روٗد گژھنا دِوہن رازٕ سِنٛز مہمان نوازی
حظ نَژان لوٗت نام لونکا ہس، یِیس تیٚر لیوہ اُس، نوٗر تِمو سٕند
کسب فِکرِ۔ دیکھ پاٹھی) شرمندٕ گژھِتھ دراوسہ نیٚتھے یِتھ آمٕت
اوس، یہ چھترٕ آیہ کمنٕے سوٗنہٕ ٹکرن ہنارِس (خرچس پیٹھ) بناونہٕ۔ (۲۹-۳۰-۵۳۱)

رازن یِمہٕ سٕنہٕ شان وشوکت اِنار راہس کھوتہٕ کھٔسِتھ اوس، کور
اننتیسا ناوُک اکھ یانا لِنگا وفف، بیٚیہٕ کاتیاہ لوٗتہٕ لوٗتہٕ لِتہٕ۔ (۵۳۲)
بیٚلہِ رازہٕ سہجا پالا موٗد، تہٕندِ نیچُو سنگرام پالا آو راجالپوری
ہِندِس تختس پیٹھہ بہناونہٕ۔ (۵۳۳)
شرٛی بادشاہ ہِندی پیترن، مدن پالاہن، لُس سیٹھا زور تہٕ تکبُر
ہیتھ اوس، ہیٚتی تہٕندی تخت کھٹکِہ اَرہٕ ہیرکرٕنی۔ (۵۳۴)
تِہندِ ہایتہٕ آیہ سنگرام پالا سُنز بیٚینہٕ رازس نِش جایہ پناہ ژھانڈنہٕ
تہٕ امداد کرنہٕ خاطرٕ کوٚرنس درخواست. (تی کوٚر) حسبرا جا ٹھاگرن
تہٕ۔ (۵۳۵)
رازن کوٚر کمین دوٚن جان خاطرِ۔ پتہٕ دیٚت تکھ جیاناندا، بِجا تہٕ
بیٚیرِ کلہٕ ژٕ ڈٕ نفر ہیتھ، مدد کرنہٕ خاطرٕ۔ (۵۳۶)
بیٚلہِ تمہٕ (جیاناندا ہن) اوس تنہٕ دُشمن حچھلہٕ حچھانگرِ کوٚرمُت
تہٕ پنُن کام موکلاؤ ومُت، سنگرام پالا ہِندِ دربارِ گوٚو تمِس ہیٹھہ
شک، تکیا زِ سہٕ دراو تتہِ لوٚن ہیوٗ تہٕ ملک اوسُن پتنِس اتھس مُتر
روٚٹمُت۔ (۵۳۷)
سہٕ ژٕلہٕ راونچہ ژٕ ہدانہٕ تمو سہٕ دھمکاونچہ کٕڑ وتہٕ بروٗسے کار، تہٕ
سہٕ کھوژہٕ ناونچ ژھرٕ ٹہٕ ژھرکھ نہٕ کرٕ کھ۔ مگر سہٕ دِلیر نفر ستھا نتھرلونہٕ
کیٚتھہ۔ (۵۳۸)
پنہٕ گوٚو تمِس شک زِ بیچاہن اوس یہ وہم راجالپوٗری ہِندِن (دربارِن)

دِلس منٛز تروومُت، تہٕ اوس اُندٕرۍ اَندٕرۍ نَس پِیٹھ وزان ۔ (۵۳۹)

یێلہِ تمو تمِس پَنٕن (یہِ) عرضداشت پیش کوٚر بیٚیہِ دِژ ہَس ڈالہِ تہٕ
شہ دراو مگر یُوٗرِ سو نچِھہ تروٗون پَنٕن فوج تہٕ، محض امہِ ہہاہِ نہٕ ژتہٕنٛد
بچاو گوژھہ پوشُون روٗزِن ۔ (۵۴۰)

رانہٕ کلاشا، یُس تُرک اوس تہٕ یُس معاملاتن پِیٹھ نظرِ اُس گوٚو
راجا پُورۍ بیٖتھہِ پاٹھۍ اَکھس منٛز اَنہٕ پتہٕ تہنٛدِس واپس پھیرنس پیٹھ
شادمان ۔ (۵۴۱)

پتہٕ ییٚلہِ بیچانہٕ بتیرِ اُسی تتھہٕ پاٹھۍ وہنھان بہہان زِن تہٕ اُس
تِمے راجہ، جیانند اَہس گوٚو تقدیر کہِ لِکھہٕ مرض الموت اگادِ ۔ (۵۴۲)

ییٚلہِ رازہٕ آو تہنٛد گرٕ دادِس منٛز نَس خبر خیریت پرٛژھنہٕ، تمہٕ وۆن تس
کتھن منٛز زِنَس اوس الگ پاٹھۍ کیٚتھہ ونُن ۔ (۵۴۳)

پتہٕ ییٚلہِ (باقی) ساٹہرۍ دراہتی اُسی، تمۍ کرٕ زنونہٕ اژھو پہ۔ بیچا
(نہٕ) دراو پان اُسہِ منٛز دراٰ رکھہ دِنہٕ کہِ ہتہٕ نبر۔ (۵۴۴)

یوٚدوے اُمۍ پرتہٕ تہٕ ڈالی وزیرن تہٕ رازن پرٛژھہ تمِس نیرن وِزِ ژہ
کیازِ اوس نیران، تو تہٕ دراو سہ عقل کرٕ تھہ نبر کُن تہٕ تنٛھنے روٗد۔ (۵۴۵)

جیانند اَہن لوو رازس تہٕ کیٚنژھاہ یہ راجاپُورۍ منٛز سِد لومُت اوس،
تہٕ وۆننس بیٖتھہٕ پاٹھۍ: "تمۍ پاٹھۍ چھُنہٕ یہ مُلک چون، تکیازِ بیچا چھُ
اقتدار ئٕ تتھہ ۔ (۵۴۶)

تمۍ بنوو رازہٕ سِندِ خاطرٕ نفع جانن ہِنٛد اکھ گوب فہرست، یُس

بیچاہن سرکاری کھانن منٛز پانس کُن ہووُمُت اوس ۔ (۵۴۷)

بێیہِ رازٕ حٲران تہٕ پریشان گژھتھ واپس محل خانس منٛز آو۔ بیچاہن
زیٛوٕن اِشارو سیٛتی (حال) تہٕ مۄنگن (مُدکہٕ نیبر) نیرنُک اجازت۔ (۵۴۸)

بێیہِ تمیٚ زور کوٚر، رازٕ، لۄدوٕسے تسہٕ نیٚبری کنہِ کمہٕ کاسہٕ شرافتہٕ سان
حُجت کران روٗد، گۄو آخرس تس اِجازت دِتھ۔ اَندٕ پٲنٛدری خوش۔ (۵۴۹)

حُکمنامہٕ ژٔھٹھ گۄوشہٕ گرٕ، تہٕ باین پنُن سورُے مال و متاع ہیٚتھ بروٚنٹھ
سۄزِ تہٕ آو تسہٕ رازس نِش رخصت ہیٚتہٕ کہٕ غرضہٕ۔ (۵۵۰)

رازٕ تہٕ مُلازِم سند دلوہار، یمو منٛز اکھ پنُن شاہانہٕ ولنٛار (اژھر اوس)
پیٚٹھ تیٚوت لبضِ اوس لیٚوٹ یِیا کمہٕ ژھو یہٕ (کرِنس) پیٚٹھ، باسیوکھ
وزِ حٲران کرن وول، تکیازِ رازن روٗٹ تہٕ پنُن ہپور مُلازم
نیرنہٕ نِشہِ پتھ، تہٕ دۄیمہٕ اَکی لۄدوٕسے تسہٕ اَندری دزان اوس کوٚرتہٕ
رازس، یمیٚ سند تس ژکھ اوس، تہٕ سیٛتی کاتھہٕ تکرار۔ (۵۵۱-۵۵۲)

رازس سیٛتی کنیٛرس کالَس لوٗتہِ لوٗتہِ کتھ کٔرِتھ، لَیس تس سیٛتی کینہٕ قدم
پکنہٕ خاطر کھۄد وۄتھمُت اوس، دراو بیچاسہٕ وُنہِ نیٚتھ۔ (۵۵۳)

پیٚتھ پاکھٕ ہلدراہن اوس لبسترمرگہٕ پیٚٹھ جِند وُراجاسند
پیٚتھ پیٚون اُنٛزرو مُت، ننٛخِنے پاکھر دُیتا (مرونی) جیانندا ہن بیچا
پننہِ منصبہ پیٚٹھ دٲرِتھ۔ (۵۵۴)

وزیرو وۄن رازس زٕ یکیاہ جیچھو سہٕ نیران مُلکس منٛز پتھ کُن لۄوتھ
نرادِتھ، مگر نۄ ہہ کیاہ لادلیوِ پانس۔ کرتاوِ اڈ ہند جاداد ضبط" مگر

راژن موں نہ بیر (مشور) ۔ (۵۵۵)

اَمہِ رایہِ ژٕراژ اَنہِ ہاتِمَس ضرور والِس، راژس رٔوس ساری دٕیتہٕ سے
بیجاہس پنٕنہ پیٹھ ۔ (۵۵۶)

اُمس ژٕورور بیجاہنٕد انہٕ حملہ کہ ہٲبنٕہ کوٗر راژن پانژن ونیٕنٕدر
تہٕ گاسیہٕ کچھ الہٕ ڈلہٕ گٔرھنٕہ سیتی اُسس نتھ اثران ۔ (۵۵۷)

بیٚیلہِ تِمَس پیٹھ پیٹھ نیرن وٲلی نہند شُرالوپ بروٚنٹھ نیرنہٕ پیٹھ والِس
وٲتی، اِدلبو و راژن پھرِ یکھ تہٕ اوٚسنہٕ وزیرن نِش ہینِن یہٕ "اِثرھ نہٕ ونیرزٕو"

(۵۵۸)

بیجاسٕند جایداد ضبط کرٕنک مشورِ دِتہٕ والبو بیٚیلہِ لوٗزبہٕ اُتھمن توٗرٕ فکرِ
ژہنٕد مشورِ نہ مانیتھ اوس راژن گاٹہٕ بجار ہووُمُت ۔ (۵۵۹)

ہُبٲری آیہ بے خطا بیجاہس تہٕ نہندین باجن، چلہ سے یتیہِ تہٕ تِم روزان
گیہِ، لالن ہندی پاٹھی قدر کرنہٕ ۔ (۵۶۰)

لوٚدوے بیجاہن اوس امہِ کھوتہٕ تھرزہ پرو ومُت، سُہ ڈوٗل تہٕ زاٹھہ
تہٕ ہمیشہ اوس کلاشادلوا ہندین پادن ہنٕد قسم ہاوان زن (اوس سُہ)
اکھ دِونا ۔ (۵۶۱)

یتھہ پاٹھی بیجاہٕ تہٕ بیترِ لفر ملکہٕ منٛز شبر گرٛٹہٕ نہ، موٗدجیانٕدا، رانی
سوٗریامتی ہندِ شرابہٕ سیتی جلدے، صرف کینژرے کالس اِقتدارس تھف
گٔرِتھ ۔ (۵۶۲)

جندوٗراجاتہٕ، ییمی (اننتا) راژس مخالفت کٔرمژ اُس، تہٕ موٗدتمی دِنہٕ

اُمہ ہوو زِ شراب اوس کارگر گوٚمٕت ۔ (۵۶۳)

بیٚیہٕ بیچانہٕ تمِس سٕتی ساٚری نفرتھ تہٕ مۄدی امی شرابہٕ سٕتی گوڈٕ ادکس منز صرف کینٛہن کالس خوشحالی وُچھتھ ۔ (۵۶۴)

بیچاو اکِس ہنگہ منگہ کٕس دٕنگس منز مارنہٕ ، تہٕ تہندِ لوکٹو بالو نٔل وارہ یا ہس کالس ذندٕ اُنگ عذاب ۔ (۵۶۵)

قادِ منز ژلنہٕ پتہٕ کھیٚوو چاچکا سیٚہن تہٕ تہندی باقی لوکٹی باے مۄدی مصیبت تُلتھ ۔ (۵۶۶)

فقنہٕ گرو منز زہ باترٕے (مثالے) مارنا مۄدٕ رنہٕ (اتمہٕ وِزِ) مگر کیٚمہ کالی اوسکھ دوکھہ پاٹھمرگ لبٕن نصیبس منز ۔ (۵۶۷)

وامنا، لیٚس جیا نندا سند منشیر اوس تہٕ بیٚیہٕ تہندِ ن شرن ہند سرپرست ، بنوو کھ پتہٕ وزیر اعظم ۔ (۵۶۸)

اُمِس سیاست زانن والِس وزیرس ہندی گژرٕ تی فاصلہٕ چھِ وُنہٕ تہٕ سوچہٕ ڈُنن لوکن ہنزن ڈِ کھرن منز بڈٕ مو ہنوی گنژران روزان ۔ (۵۶۹)

اونتی سوامین تہٕ بتیرِ (مندرن) ہند خاطرٕ وقف نِھاوی منز گام والیس نیتھ بنوو اُمہ لالچی محکمہ (مال) یتھ کلسہ گنجی ناو نھوون ۔ (۵۷۰)

رعتین ہندی (مفاد) رچھنچہٕ وَنہٕ زانیتھ دیٚت تہٕ تمہ لوکن کاہس بوٚدوٕے سہ آمدنی وُگراونس منز دوستہٕ اوس، پاداگر اتکیا زِ سہ کھوز تہندس جبر کرونس ۔ (۵۷۱)

پرٕ ستا کلاسا ہس تہٕ راجا کلاسا سندِ لوٚ بتیرِ نیچو لو لبی وزیرہٕ روٚزتھ

راژ سنز سیٹھاہ کرم فرمٲیی ۔ (۵۷۲)

راژن ژٔٹی گاٹہٕ جاےٚ سان تم نیچوِ یم سُنٛھی کیچھری حکم عدولی روٗ ہہ رکانہٕ ہاوان آسی، بیبہٕ ژور، بیبہٕ تم یمن مُنڈکےٚ ریاستن وٕنگارس ہیتی داکھ اوس، گنڈس شرٕنہٕ تھٲوِن تم پننہٕ انتظامیہ ہیر ۔ (۵۷۳)

ییٚلہٕ راجاپوٗری ہندس حاکمس آولوٗ ہیر ندرن پالا پسٕنڈ ڈسی حملہٕ کرنہٕ، راژن سوٗز پنٕن سالار بیٹھاتہٕ ندن خاطرٕ ۔ (۵۷۴)

راژ ہند شان وشوکت ہیتھ دیُت ہیتی لوکٹی (فوجہٕ) افسرن نام ندرن پالاہس شکست تہٕ سوٗزن سُہ کشیر رژ گرنہٕ ۔ (۵۷۵)

واریاد لوا ہندی یٲسے کنزر پاہن، لیس راژن ڈرک حاکم بنوو، نہیٚہٕ ناوی ڈامر ۔ (۵۷۶)

تمو آسس سفارت کاری تہٕ دلیری جندرو راجاہس لٕشہٕ، ہیٚچھمرتہٕ اُندی یکی (علاقکی) سردار آسی تہٕنٛدین فرمانن کلہٕ کین گھنن ہیتی لاگان ۔ (۵۷۷)

تمو ژہنتی راجاپوٗری تہٕ بیتر جاین (لڑایہ)، سیٹھاہ تروش آسنہٕ موجوب دیُت تمو کمزرلٹہٕ درکس حاکم سُنٛدٕ عہدٕ تراوٕنک درخواست، ییٚمہٕ پتہٕ راژن سُہ پانے سنووتہٕ دُبارٕ رٹہٕ لووٗن یہ عہدٕ ۔ (۵۷۸)

مدناہن، لیس راژن سپہ سالار بنوو، ٲری بوپاتہٕ سیٹھاہ ڈامر یم واریاہ زیادٕ زورہ ہون والی بنیاہتی آسی ۔ (۵۷۹)

بازدار دجے سمہاہن، لیس راژن تہٕنٛزٕ جان کام وُچھنہٕ شہرک نیٚتھ

اَدس بنوومت، مو کلاوی ساری ژٲر۔ (۵۸۰)

کندرپا، اُدبا سِمہا تہٕ بیٚترِیکہٕ وٕٹہٕ لوہارا سوٗزِ تہٕ کوٗر رازن بھُونا راجا
پوٚت پھیرِتھ دٲر ژٕلنس پیٹھ مجبوٗر۔ (۵۸۱)

بیٚیہ بیٚیلہِ تمِس (نیتھرس منٛز) نِلا پوراکِس حاکم کرِتھ راجا ہنٛز کوٗر بھُونامنی
وٲرٕ، تمِس میوٗل اَمِس دشمن ہنٛزِ (پادِ کرِ مٕنٛز) زِکھ زِکھہِ لۄشہٕ سوکھ۔ (۵۸۲)

وجیا سِمہا ہس نِش شہرٕ رِکھہ ہُند عہد نیتھ بخشش رازن یہ گنگا ہنٛدِس
نیٚچوِس مٕلاہس بیتھ تمِس دفتری کامہِ منٛز ژان کٲری گٔژھِ ہا۔ تہٕ آو بیتھ
درٕک حاکم بناونہٕ، (تہٕ بیتھہِ پاٹھۍ) کرِن (ہمسایہ) رازٕ ہنٛزٕ شان تِہنٛدین
جواہرٕ برٕتین ناجن پیٹھ ژالنہٕ خاطرٕ مجبوٗر۔ (۵۸۳-۵۸۴)

اُرسا ہنٛدِ حملہٕ وِزِ خود دار مٕلا ہنٛزِ بہوٗدری ہُند بہٕ وَنتہٕ ژھُپ لیوان، تتھ چھیٚ
(صرف) ژٕتھا ہنٛدس نیٚچوی (ہنٛز کتھ) برابری کران، بیٚیلہ تمہِ کنہِ مددِ
رُفتہٕ اترا ہنٛز گاو وصول کرِ۔ (۵۸۵)

پاترٕ رٕشتہ گرٕہی بیتھ کرِشنا ہس الپور ژٕرِتھ پکہٕ ناو تمہِ (مٕلاہن) اکھا یا
ہنٛز سلطنت، تِہنٛدین گرٕین ہِندٕ لوکھ ہیٚلبو سان۔ (۵۸۶)

بیٚیلہِ زانہٕ وِزی رازن بیتھہِ پاٹھۍ بنٛترات ہنٛزٕ سردٲری منٛز اَنی ترامس
اَدٕ آیہ آٹھ رانہٕ پکہٕ وٕٹہٕ تہنٛز راجدھانی منٛز درسن (لوکیکا ژور ساس
اکمہ ہتھ) نہٕ ترٕہٲٹھ (بمطابق ۶۱-۸۷-۸۸)

رازس بروٚنٹھ کٔن گیہ مشیا کیرتی، بدھالیوراہک راجہِ، آستا،
چھمپا تہٕ کلاساہک راجہِ ٹکا ہُند نیٚچو، ولالیوراہک راجہِ، راجہ سنگرام پالا،

راجاپوٗرِی ہِندرٕ راجہِ تہٕ، اُتکرسا، لوہارٕ اکھ راجہِ، سنگاٹا، اُراسا اکھ راجہِ اگا مبھیرا سہا، گانڈرٕ اکھ راجہِ، تہٕ نامور اُستمارٕ راجا، کنشاوِتا اکھ راجہِ۔ (٥٨٨ - ٥٨٩ - ٥٩٠)

راژن ہُنر شُرہ اہم چھُکھ تہٕ آیہ نہٕ اَتھہٕ، ہستی ہمتی کٕرِ ہینتھ لوٗکن ہندِس اِژدہاہس منٛز، (انتوٗت کم) الوٗت ژن روٗد ہینتھ شہلا بہٕ ہستی ئبرٕ کتھ دریاو سوٗد رس منٛز۔ (٥٩١)

یوٗدوٗ ے نمہِ وِزِ اوس وَنہٕ تہٕ وٕینتھِ ہِندآب اوس (اُلگتھ سخت) کنہِ ہیوٗ گوٗمت، توتہٕ تِلؠ رازو پوٗرِ لُطف۔ (٥٩٢)

ییٚمہِ کنہٕ چیزٕ گ تمِن راژن دِلس منٛز خیال ییٚ ہا، تہٕ اَسی نمِ اَچھن برونٛہہٕ کنہٕ وُچھان تکیاژِ وامنا اوس تتھ اَنان۔ (٥٩٣)

اَمِس وزیرٕ سُند ہوٗ نردراو رِتی پاٹھو لوٗن، تکیاژِ کتہٕ افراتفری وراٹے کٕرِی تمیٛ امہِ وِزِ خاطر تتھی انتظام ژن تہٕ (بہِ اوس) اکھ عام موقعہ۔ یہ ہیٚکہٕ ہن نہٕ ہتیر کرِ تھ۔ (٥٩٤)

(تمِس) راژن ہندِ نیرنہٕ پتہٕ پیٚلہٕ مکانن ہوو زِ تس اوس نہٕ ژٕنن عہدٕ رٹنس مال، راژن گوٗرِ ہیٚیہ کِندر پادرک (انتظام) رٹنس ہیٚتھ تیار۔ (٥٩٥)

یہ خِوددار وزیر دراو ہنس خرچس ہیٚتھ اکھ مُہم سر کرنہٕ، تہٕ سواپِر کا ناوُک مضبوط قلعہ کھیون قنارن۔ (٥٩٦)

پتہٕ شہر ییتھ دِشت تمیٛ گٕنہٕ کتھ ہستی بددِل گژھتھ استعفےٰ، یوٗدوٗ ے راژن تس (اُکھی ہیٚتھ) روزنہٕ خاطر وٕون تہٕ۔ پژِسنکلاشا، لیس وِزِ وِزِ

راژس تہٕ کنٛدرپاہس مَنٛز باگہٕ، نام دِ پیام ساران اوس رٕوُدمُت، تہٕ لیٛش
کنٛدرپاہٕ شۆرٕ مغرۄر کنٛتھو سٟتؠ ناراض اوس گومُت گۄو ہیمنٛتھ کرِتھ، تہٕ
پولنہٕ خبر چیٖتھ، یِم تس سنٛتھاہ آسۍ، کٔرِن وارٕ باہ سِپاہ جمع تہٕ پنٕنِس باپِس
رٕننا کلا سا سنٛدِ خٲطرٕ کٔرِن کنٛدرپاہنٛز جاے حاصل۔ (۵۹۷-۹۸-۵۹۹)

لۆدوِے دۄیمؠ اَکی اوس پولنہٕ سٟتؠ اکھ کٔتھۄ منصب مُلہٕ ہیوٚتمُت، تہٕ اُدس
تہٕ کُنہٕ ژیٛنگہٕ کنٛدرپاہس برابر۔ اکھ رٕوٚنکمُت بیہہ کنہٕ ہیٛکہٕ ہا اکس شودِس
سیہہ سٟندی کار کٔرِتھ۔ (۶۰۰)

ژٕنگہٕ پہٕنؠ کوٚر راژن شہ حدٕ رٕوٚس رٹٕنہٕ مُلازم سنٛتھاہ دُشواری پیٛتہٕ
شہرس منٛز راحسٕنٛتھا ناہک ذمہ داری پیٛتہٕ رٹنس بیٛٹھ ژٕنٛتھ بیٛٹھ سٟتؠ
رضامند۔ (۶۰۱)

سنٛتھاہ شدید چوب کھیٛتھ بیٛلہِ اکھ ژۄر موٗد آمی رحمدل وزیرن
ترو وپست حوصلہٕ گژھنہٕ یہ منصب ترٕ، تہٕ دراو گنگابہٕ۔ (۶۰۲)

بیٛلہِ راژن پوشاک کِس دامنس (ژکھ ژھنیتھ) شہ پنٕنہٕ رچھو، یُم
دُئیت تہٕ ژٕکِھ منٛز راژس سندِس اکھس زدر گژھنہٕ تہٕ دراو ملکہٕ منٛزٕ نبر (تنٛبہ بیٛٹھ)
راژتس ناراض گۄو۔ (۶۰۳)

بیٛلہٕ شہ بیٛہ راژس نِش اَنہٕ آد تَمِس (راژس) لۆدوِے دِلس سنٛتھاہ
لوٚگمُت اوس، یمۍ کٔر کوٚشِش صرف تہٕ۔ رٕچھو کھ داغ لِنؠ، زۄ کٔڈ ءِ نچ پہٕ
کیٚنہہ (۶۰۴)

پسں راژن کوٚر سنٛتھاہ مُستقل مزاجی تہٕ شعورٕ سٟتؠ دلبر النسانن ہندس

منصب رٹنس تہٕ تراونس پیٹھ صبر۔ (٦٠٥)

اُمی رازن تٕل ییتھ (ملکس) منز باتھ ژٕلنہٕ لبیہٕ منز گیوتک ذوق دوہتلاونس تہٕ نژن واجنین ہنرمنزن ژآر کرنٕچ عملہٕ دس۔ یہٕ زن دوٚیمین علاقن منز گوڈے مُروج اوس۔ (٦٠٦)

تمہٕ پتہٕ کوٚر رازن جےٚ وَنانش بڈلوٗ مکانوستی ژرتھ اکہٕ سربہٕ ہنر بنیاد نراونک شترلوٚسہٕ تہندس پننس ناوس پیٹھ روزِہا۔ (٦٠٧)

مٹھ، اگرہار، حویلہٕ تہٕ مادہی مُنادہٕ تلاوتہٕ باغ ہنتھ لرآیہ نتہٕ تنتدلن منز ساسہٕ وادلدہٕ۔ (٦٠٨)

اُتھی منز اُنی شہزادہٕ ہرشن، یُس کم یاب شجاعتک سرمایہ اوس، پننیو تموصفتو ستی شہرت اَتھہٕ، یم دوٚیمین رازن منز خالےٚ چھےٚ لبنہٕ یوان۔ (٦٠٩)

ساریےٚ زبانہٕ زانن وول، سارنےٚ زبانن منز رٕت گو تہٕ مات تہٕ سارےٚ علمک خزانہٕ آسنہٕ موجوب گوٚو شہ دوٚیمین مُلکن منز تہٕ نامور۔ (٦١٠)

تمہٕ نعاوی تمہٕ شخص (پننہٕ مُلازم) تہٕ روز یانہ کوٚر نکھ مُقرر، یم پنٕنی صفت ہنتھ تہٕ جوانمردی ستی ممتاز آسی، تہٕ یم بتیر مُلکو پیٹھ یور ہنتھ تمی سندی لالچی مالی نظر انداز کرِتھ منز آسی۔ (٦١١)

مالیس وظیفہٕ اُمسِ کھوٚومت اوس شہ اوس شہزادس، لیس پننہٕ فراخ دِلی ستی اتھہٕ ووکھ تراونس کُن لوگمت اوس، پرہٕ پیوان۔ اَوے اوس شہ صرف اکہٕ بی کسبن کھیوان۔ (٦١٢)

رٕعیتس برونٛہہ کنہِ ٲلِس بٲنٛکہٕ لوزُنٲوِتھ، یہ مثلِ اکھ گیوٗن وول، اوس
تَس رنیٚر ناوان۔ تہٕ ٲلی سنٛز وڈالیوٗ سنٛز اوس پننِس عملس رچھان۔ (۶۱۳)

اکہِ لٹہِ بیبلہِ سٕہ تَس برونٛہہ کنہِ گیوان اوس تہٕ لوزَن والین ٲسی دِل
کھولان، رازٕ ووٚتھ تھوٚد تہٕ حاجتِ لبشری رفع کرنہٕ خٲطرٕ دراو نیبر۔ (۶۱۴)
یہ زٕ ٲنتھ زِ امہِ خللہٕ سنٛز اوس تہنٛدِس ولفارس دکہٕ آمت، آو حساس
شہزادس شرمہِ تہٕ ژکہِ سنٛز جیٚر تہ اُچھ تراوِن لوٗن کُن۔ (۶۱۵)

اکھ آغہٕ تیٚمس تہٕ صبر آسہِ، اکھ سیٹھاہ فندباز دوست، اکھ بدزبان
زنہِ موٚر، اکھ نیچوٚ لِس پننے مانہٕ ناوِ ترہ کجارِ سان جواب دِنہٕ وٲلی نوکر، یم
سٲری پنن برداشت کرنہٕ، حتیٰ کہِ تِم ندامت گذارِ تہِ یمن پیٹھ رشک ییہٕ،
مگر سہٕ لوزن وول تہٕ کیٚنٛہہ لِس ہیٚنن، اُچھس خفارت سان
اورٕ لیوٚر نش ناوِتھ لے قدری ہُنٛد باس ناِیِہ۔ (۶۱۶)

پتہٕ ووٚنس وِشادناہن، لِس ٲلی سنٛد اکھ طفیلی اوسُس، یہٕ زٕن اُکِس
جٹس منٛز ہیوٚ "مارنن تہٕ کرنہٕ ملکس حکومت۔" (۶۱۷)

بیبلہِ تمی اہرشن اژکہِ منٛز لعنت ملامت کٔرتس، دھمنا لِس نکھے
بہتھ اوس نہ لوٗگ اسان اسان وَتنہِ: "اُمی کُر تہٕ سو کتھ یوسہٕ شنوب وِنی
چھنہٕ"۔ (۶۱۸)

برونٹھ کُن فائیدٕ تُلنچہِ لالچہٕ منٛز پژھن ٲلی سند گماشتہٕ ژوٗرِ ژوٗرِ پننہٕ
وفاداری ہند لے دِتھ نوجوان شہزادن پالنس کُن پھیرن۔ ییٚنہ یاگٹُھ گانہٕ
چھنے پنٛنین خریدارن ہندِ بن ہاجن (پالنس کُن لُمیتھ انُن پژھان)۔ (۶۱۹)

ییٚلہٕ تہنٛد مول مجلسہِ منٛز والیس آو، تٔمۍ کوٚر خودسر (شہزادس) بیٚیوٚن
بیٚیوٚن ڈالیوٚنہٕ تعریفو سٟتۍ خوش ۔ (۶۲۰)

مگر دٔوییمہِ دوہہ یٚینِس ہٕلس لرِ بتہٕ کھنٛنہٕ ییٚلہٕ سہٕ پنٛنہِ حویلہِ منٛز ژاو،
وٚشاوتا آوتہٕ وٚونِس لوٚنہٕ (تٔمۍ پٲکھٕٹی) ۔ (۶۲۱)

ییٚلہٕ کٔھری کٔھری ٹھاکھ کرنہٕ پنٛنہٕ تہٕ روٗد سہٕ تٔمِس بیٚیوٚن بیٚیوٚن ندبیرن کٕن
ظٲوِن پھران، تٔمۍ (ہرشن) گرٛٹلِس ژکھِہ سان اَتھہ سٟتۍ ممٕش ۔ (۶۲۲)

ییٚلہٕ تٔمۍ عالی نسب شہزادن وچھ زٕ منشہِ سٟتۍ اَسِ اُمِس لَس سیر آمٕژ،
تٔمِس آو ترس ۔ (۶۲۳)

تٔمۍ چھلہِ لوو لوکرن اَتھہِ تٔمۍ سُند رنٛکہٕ تہٕ دباو ناوِ نس (بدل) پلوٗ (لوٗژر)۔
اسہِ وٚنہِ ہوٗنجہ یہ وٚنتھ: "یٹھرہن چھٕکے مبلان (صرف) ایچھ (کاہمن) ہنٛد
تزکر کرنس": (۶۲۴)

اَمہِ ڈالہِ پتہٕ زون تٔمۍ ذلیل موہنوی زِ سہٕ اوس بٔرھان نہٕ، بہِ لیے شک
ہٕتہ اوس نہٕ بٔرھان ۔ بیتھہِ پٲکھٕٹی (الکھاہ تولہِ) بیٚیس شخص شنٛز گرواجنہِ
ہنٛز (عاشقانہ تراے) محض وٚٹھہ کُمجارہٕ سٟتۍ ۔ (۶۲۵)

تمہِ پتہٕ کرٕ تٔمۍ سہٕ ٹھاہ وار باہ کالس پھرِ کٔھرِ کو شِشو پنہٕ تہٕ دھمتا ہس
منٛز تراوِتھ، تمِس یہ قدم ژلنیح تلقین ۔ (۶۲۶)

تٔمۍ تراوی تتھ گوہس لشہِ ہتھیارلیس تہٕنٛز بٔڈونہ بیوفائی ہنٛز بٔرھ منٛز
ژاوٕتہٕ (دٔوییمین سٟتۍ) ساز باز گرِتھ تھاوِن بٔنِ مول مارنہٕ خاطر جابہ جابہ
کرایہ قاتل ۔ (۶۲۷)

واریاہ وِزِ بییٚلِ سۄ (کلاسا)، تہنٛزِ موچہِ منٛز آو، تہنٛدی نیچوی دُشِتِ شفقتچہِ ژھیٚٹِہ ستی سۄ مارنٕک اجازت، مگر تونہِ ترووُن تہ سۄ منصوبہ (۶۲۸)

بییٚلِ پتہٕ کرایہِ قاتٔلن ہُنٛد حلقہ (ہرِشن سنٛدِ ہٕن) ہمرازن ہُنٛد درجہ پرٲوِ ستہِ گوٚو وِشاوَنا گوٚونٕہ گرٕ ژھنٛکہِ ہٲبتہٕ جَل جَل لوٚبہٕ رے رازس بہ معاملہٕ بیان کرٕ ستھ۔ (۶۲۹)

شہزادن یِیلہِ یہِ لُبُزِ سۄ بانبر لوِنہٕ تمہِ دوہہِ گوٚونہٕ ٲلِس لنِش پتہٕ کھیٚینہٕ، لیٚدوٚے نس شتھچلن اتھِ دعوت نہِ دِنہٕ آیہِ۔ (۶۳۰)

چونکہ سۄ ووتُے نہٕ ہینٛس ٲلِس لنِش، تِمو نہِ ترووا اتھ کتھِ منٛز سوٗرے شک وشبہ (یکطرف) تہٕ ذہنی کوفتہٕ (کلہٕ دگہٕ)، ستہٕ کھیوون نہٕ ساری خادِم ہیتھ تمہِ دوٚہہ کھینہٕ۔ (۶۳۱)

بیٚلہِ تھکنا آو صُبحس لوے ہیتھ، تمہِ (کلاسا) دوٚنٛنس سوٗرے مُصیبت، تہ پتہِ کلہٕ ہنزِ کوچہِ منٛز نرآوِ نہٕ وِڈوٗن واریاہس کالس۔

(۶۳۲)

دَھمَتاہس ستہٕ متعلق کتھِ ارزِ ژھِہَن لوبُنا وِتھ ووٚن تمہِ پریشان کلامی دوران زِ تمِس پزِ سۄ (دَھمَتا) رٹن تہٕ حوالہٕ کرُن۔ (۶۳۳)

مگر ننوٗنگا سندلو دوہ لوے نیچولو ووٚن تمِس ہینٛس یٲے (دَھمنا) سندِ طرفہٕ ییتھِ پاٹھی: "اسہِ چھُنہٕ تہندِہن کارن ہُنٛد کانہہ پے"۔ (۶۳۴)

ساننِ رازہٕ اَسی زِ کمیو چانہِ مہربانی ستہٕ پنٕنہٕ پان تمِن لوکن ہُنٛدِ خاطرٕ وقف تھاوی منٛز چھِ یِم مُصیبتن منٛز ہینہٕ آمتہٕ آسن، یِہنٛد درواز

رونٛلہِ تہٕ ہُہندٕ اژنہٕ خاطرٕ یلہٕ چھیہِ روزان، أسی کیٚنہہ پأٹھی ہیکون اے (ییمہٕ) زمین کہِ مالکہٕ لۆدوٕ سانہِ زنانہٕ گیبہِ تہٕ داوس لگن، پنُن لو کُٹ لوے دکہٕ زدکرِتھ، چاہے سہٕ بے قصور آسی تن یامتہٕ۔ (۶۳۵ - ۶۳۶)

لۆدوٕ تمِس سچاو (ڈین) یِیہِ حُکمرانس سیتی سأنی غدأری مانِنہٕ، تنیٚلہِ چھُنہٕ لانہٕ ما سانہِ خاطرٕ جلا وطنی روٗس کانٛہہ چارٕ گرٕ۔ (۶۳۷)

ییٚلہِ وَدان وَدان تہٕ کلہٕ تہٕندین کھوٗرن تل نمرادِتھ تمو دوٚلوٚبہٕ عرض کوٚر، راژٕ وونٛ البدَ مشکلِ نمن (ملک منز) نیبر ژلنک اجازت دِلس پیٹھ۔ (۶۳۸)

امہٕ پأنٛنہٕ زِدٕ دمتا ہس گوژھہ نہٕ کانٛہہ وَنہٕ لیکان مأرینہٕ گرِ حتیٚن، روٗٹ سہٕ تمہٕ منز باگ تہٕ درایہِ پنُن فوج نہٕ گرِی ہیتھ۔ (۶۳۹)

تَنوِنگا ہیندین شٔرین ہندِ نیبرٕ پتہٕ ییٚلہِ حمل ژھوٗر ہیوٗ گوٚو رازن سوٗز نیچوٚس نادتہٕ وۆنُس تہٕ تٔھکنیارٕ سیتی وۆنُس۔ (۶۴۰)

"ازلہٕ پیٹھٕ چھُ دنیاہس منز لوٗکو یہ ییتھ جایہٕ نیچوٚ پننِس مشہور مألی ہندِ سیتی زوٚنمت۔" (۶۴۱)

میانِ گوٚبرٕ۔ بہٕ چھُس اتھ برعکس لوٗکن وَنیوٗد۔ صرف چانہِ ہمتی، میون رُتہٕ نیچوٚ زمینہِ ہندین سارنی علاقن چھُ مشہور چھُ ییتھٕ پأٹھی انٛزی (چھےٚ زانِنہٕ لیوان) تیٚنِس (نیچوی) ہندِ سیتی۔ (۶۴۲)

"وَن۔ ژٕ لیٚس اعلیٰ ہن منز سرس گُھکھ تہٕ یمی منز شان لا حد چھےٚ ژٕ کیاز چھُکھ بدن ہُنرِ وتہٕ لیکان۔" (۶۴۳)

"اگر مے تھٲوِ ہن چالیٖس لُڑکی بیب سۭندی تہٕ پننی خزانہٕ ژٕ سے آسے تن،
تمہِ خاطرٕ گژھہٕ حیون مے راہ لدٕن لوٚت تام نہٕ ژٕ امتیک وجہ لبوٚنہٕ کھ۔" (٦٤٤)

"بہٕ چھس خزانن اوہ بٲیتھ تھف تھٲوِتھ تہٕ مے چھم احساس زِ آمدنی روٚس
دارِ چھہٕ پننین رعیتن تہٕ دُشمنن ہندِس ارادس تل لیوان۔" (٦٤٥)

"(پننہِ) سرہٕ ہندِ تعمیر ستی پتہٕ تراوِ سے بہٕ ژٕ سے پیٹھہ پننہِ تاجدآری
ہند بارٕ تہٕ (دیانہٕ) اگرٕ ژھہٕ بنارس باننۍ دِ لک شینترا۔" (٦٤٦)

"ییٚتھہِ پاٹھی چھے نہٕ ژٕ سے زیادٕ کالی تختک تہٕ خزانن ہندِ مالک بنِن.
ژکیا زِ چھکھ پننہِ سارے ہیکژ ستی تہٕ ژھانڈان ییٚس نہٕ عزت والین
شوبرٕ۔" (٦٤٧)

"مے چھہٕ تتھ پیٹھ ژٕ حہ بہٕ بدمعاشوٚ ژٕ سے متعلق مے وۄنمت چھہ.
ژکرتہٕ پننہِ پرٕ کلامہٕ ستی اتھہ اپرٕ افواہہِ لار۔ (٦٤٨)

رازن وۆن زٕ انتہٕ ہِنتھِ یِم الفاظ، شفقتِ پدری ستی، ییٚمہِ ژٕ حہِ زِسہ
کیہ پننی معصوٗمی ہا دہٕ باپتھ پنتس کرِ ہی منتس آش (موٗ یے) الکار. (٦٤٩)
معاف کرنس پیٹھ تیار آسنہٕ مو جوٗب ژٕ حو و تمہٕ نہٕ اُہندِ الکارِ ستی بیہہ
نادِ ہاسہ لوکن تہٕ بہٕ کنتھ۔ (٦٥٠)
مگر ہرشن کوٚر احترام بُرنین لفظن مُنزٕ تالی ستنزن کنتھن (ہُند پرٕتا) تسلیم
تہٕ دراو بہٕ وُننہِ (الگ بیہنہٕ) زِسہ لوٚز نادِ ہا امرِ واقع اکِس ذمہ دار نفرس
اَتھہِ۔ (٦٥١)
مالی ییٚس نفر سوٗزٕ تمِس وۆنن شرمندگی سان: "مے ژٕ حو و بہٕ دوٚیمین

ہندس ڈٕ پِس ہیڑھ کرن" ۔ تہٕ (پیٹھ) درا وگرٕ کُن ۔ (۶۵۲)

ییٚلہِ دازن وُچھ شیتِچھل ہنِدس ہتھِس ہیٹھ مایوسی ہِندی آثار تِمو
دِژٕ کلس یہ ونان زٕ نجبہٕ: "افسوس ہِتِی تِے میانہِ لیوتہٕ" (تہٕ) ونتی تِمِس ہیٹھ
حملہٕ کرُنک حکم ۔ (۶۵۳)

راتٕ ہِندِ حکمہٕ ہیٚمو وڈِ مُنت اوس زِ اگر سہ (ہرش) امیر ہاسہ ژٕ ہانتوٚ ہنند
کلہٕ پننہٕ اتھہٕ ہیتی، کوٚر سِیہو تہنِدس قیام گاہس گھیر کرتھ تھکِس ۔ (۶۵۴)

دوٚیمہِ طرفہٕ تھوکراپہ فانلو، یمن پننہٕ موٚتک لوٚرٕ یقین گوٚو برنہٕ دِتھ،
سمیاپہ شہزادس اندی اناری تہٕ ڈنی ہس ناسزا ۔ (۶۵۵)

"ہتا شکست کیٚتہٕ ۔ ژٕ ے ہے سوچنہٕ تہٕ ماننہٕ وراے یہ خطرناک غداری
ہنِز پاٹھی کوٚر تھ ۔ ژٕ ے چھیہ خیال زِ ژٕ روزکھ اسہ مارناوتھ زندے" (۶۵۶)

"مول بچاوی ژٕ ے (ہیٚتھہٕ پاٹھی) ژٕ ے سہ بچو وتھن ۔ توہ ہیرِ چھوٚ
پانہ وأنی خوٚدٕ رشتہٕ ۔ مگر اسی موکلیاے ۔" (۶۵۷)

"ووٚلہٕ اسہ منز ژٕ سِتھ کمر لڑاے، نتہٕ مارو تھ اسی ۔ تُنز پاٹھی چھپنہٕ کانہہ
تہٕ موقعہ چانہِ زندٕ زٕ روزنک ۔" (۶۵۸)

امثیک پتہٕ لگتھ گوٚو ہرشس نش ہنِن حاجب لِیس ڈنڈ کاناو اوس تہٕ لیِس
رنجیدہ دازس برونہہ کنہٕ رٕودمت اوس ۔ (۶۵۹)

کرا پہ فانلو ییٚلہِ سہ کرُک اکھ نفر زانتھ اندر ترووٚ، سہ نیوٚٹھ (موہنیوٚ)
ووت شہزادس نش تہٕ ووٚنس سارِنے باری تارتھ ہیٚتھ پاٹھی ۔ (۶۶۰)

"کھشتری ماجہ ہِندِ تِیچو (دِونا یم) بنیادی علت چھِیہٕ تہٕ چھ واریاہن مُگین

ہمیشہ رۄزِتھ پتہٕ لازماً تقدیرک اِرادٕ مانِتھ گژھان": (۶۶۱)

" اَد ے بیٚلہِ ووٚنی نہٕ مُشترِتھ گژھن وول موت چھُ وۄنمت، ژٕ نھاوسو

خود دارٕ آری آتی بیچہٕ خاطرٕ ہتھیار چھِنہٕ تلنہٕ لیوان"۔ (۶۶۲)

" ژٕ چھُکھ لوکٹ، اکھ عالی نسب کھشتری، ژٕ چھُکھ عالمس منز چانی شہرت

چھےٚ وادٕ ہاہس واژمژ۔ تیٚلہِ کیتھہٕ فایدٕ چھُکھ ژٕ پیٚراران دیٚشن ژٕے واتی

جنگس ژیٛٹھ دِنہٕ ستۍ"۔ (۶۶۳)

" یتھۍ آری ہتھ ہنتھ، ببیہِ پتھِ نیٚرن وول۔ اے نامدارٕ، موت تہٕ فتح چھِ

ووٚنی چانِہ باپتھ (ہیوی) روشن (مقام)"۔ (۶۶۴)

" وۄنکہ تہٕ تم، مس تہٕ بتیر چیز ہیاونا وۄلۍ، نہٕ گنڈ ہنس (کلس پیٹھ)

شہ بہادُرن ہند پٹہٕ (لیٚس آسہِ) اسمانی انھرٕشن (الپسراہن) ستۍ کھاندرٕ

خاطرٕ ہار۔ (۶۶۵)

یہٕ وۄنتھِ سۄ تمۍ شہزادٕ ناوِد ہتھ مس کاسنہٕ خاطرٕ حوٚلی منز بیٚلہِ

کرایہٕ قاتِل تمِس داد دِلنس منز آوٕری آسی۔ (۶۶۶)

اَمی دمہٕ لوے تمۍ ہنن خنجر پتھر، شادگژھنتِہ تحبن ووٹھ، نہٕ تمن پتے

پکِتھ ستھوژن تمہِ حویلہٕ ہند (بر) چیر دِنہٕ۔ (۶۶۷)

پتہٕ لاین راجستھانیاہس دارِکنہٕ کرہکھ: "شہزادٕ چھُ محفوظ۔ کرٕ یہ چانہ

خاطرٕ لازم چھُ!" (۶۶۸)

بھوٚن، ستارٕ نہٕ تھسو چیز وستۍ واتن وول زکھ چھُ گلی زانژہ وستۍ دۄر

روزان، دشمنن ہند خطرٕ چھُ فوج ستۍ نہٕ ہتھیارن ہند خطرٕ ذرہ بکرٕ ستۍ

دوٗر (گڑھان) یگرہ بُتراٗژ پیٹھ بۄنتہٕ راژن ہِندِ خاطرٕ وۄتلہِ سہ چھُ وُلۍ وۄلی تہٕہندِ ہتی موکلان یِم واناٗیی منٛز رِٹھ آسن۔

(٦٦٩)

اَتھ پیٹھ وُنتھی سپاہ کرٕکہِ ناژتلنتھ تہٕ لبن کرن نہٕ بتیرِ چیٛرن کھتی بیٛنہٕ تِم شہزادٕ سندِس مسکنس منٛز اٗژِتھ ہیکہٕ ہن۔

(٦٧٠)

کرایہ قٲتلو ییٚلہِ شہزادٕ لِس حویلہِ ہندۍ لوگوہ ہنو دروازٕ ہُتھ کنی اوس ہہٕ نیٚبر نیٚبر ژنٛچ کوٗشِش کرٕ نہٕ ٹرنٛچہِ مان مانہِ منٛز وسی آسی پیوان، زِ یاترٕ دِلیٚرتہٕ شریف النفس موہتوی یِم معصوم آسی نہٕ صرف امہ وِزِ تلتنتھ آسنہٕ موٗجوٗب آسی اَتھ معالس منٛز ہینہٕ آمتی، ژٕ لی نیٚبر۔

(٦٧١ - ٦٧٢)

مکانہٕ منٛز نیٚر تھ لِس سوٗر یامتی گور لیسا استھاپنس نکچہِ اوس، واٗقی تِم سدا شیوا مندرس تام، تِمن تِمن ماران یِم تِمن ہنبھ لگی۔

(٦٧٣)

سٕنہجا، رازٕ سندِ آشناو لِس یوٚدوٕے رازٕ ہِندِ حکمہٕ یٚمِس پننہِ خوٗنی رشتگ پاس اوس، تحفّظ دِنہٕ اوس یوان، اوس تِمن منٛز گوڈنیک لِس مارٕ گوٚو۔

(٦٧٤)

تِوِ یانا وِک برہمن لِس بہادُر نہٕ عالم اوس، راملیو الِس دِلیٚری موٗجوٗب مُمتاز اوس، تہٕ کیٚین لِس کرناٹکہٕ ہک باشندٕ اوس، آیہِ (ساآری) دُشمن فوجہِ ڈسی مارنہٕ۔

(٦٧٥)

اڑلو ذلیلو تراٗوی نیتٕرِ ہتھیار، اڑلو کرٕ نیٚنو اَتھو خوٗدکشی یتھ پاٹھی میہلی تِمن موت، قیادنہٕ دیگر (سزا) یِم بُزدِلن شوٗبان چھِ۔

(٦٧٦)

پوٚہ رتس منٛز ژونہٕ چھِچہِ کہِ شبیٛمہِ (لوکیکاژور ساس اکھ ہتھ) سنہٕ ژہاٹھس

منز (١٠٨٨ عیسوی) سپد لوٚ یہ ہنگامہ بدمعاشن ہِندی ڈٲسی واقع، یِمو

مٲلِس تہٕ نیچوِس منز لفرتُک (ببول) وُدٕ مٔت اوس۔ (٦٧٧)

فضوٗل خرچی منز اژھِن آدریٖ، لوکچہٕ نہٕ ماچھِ زنانہٕ ہِند ورغلاوُن،

یِچھہ انسانن ستی قربت، مٲلِس پرٛ آتی ہتش ماے مشتیٖ، اُکس وزیرس،

اُکِس بٲلِس یا مٲلی سِنز (ماچہ) بیٚون زنانہٕ ستی ہرکہٕ نی۔ یِمے کنٛتہِ چھیے

لوٚکِہن شہزادن پنٛنین مالین لِشترٕ کِھر تھ لِوان۔ (٦٧٨)

پَس شہزادٕ، لوٚد دٔ ے سٕے آرام طلب اوس، ووت تِمہ نافہمی موٗجوٗب،

لوٚسہٕ تِمس یِچھہ انسانن ہِنز صحبتٕ دِژ، فادٕ خانس منز، یہٕ لوگ مصیبتس۔ (٦٧٩)

ییٚلہِ تِہٕ فادٕ خانس لوٚر کھ خود دارا آنی چھوتامتی، لوٚسہٕ (مٲلِس

نہٕ نیچوِس منز) یِہند نا پچ جٲ مین آسنہ اکھ فرلیق بناونہٕ آمژ آس، گٔیہ تِین

ہوٚٹ زٔٹِتھ خود کُشتی کرِتھ۔ (٦٨٠)

رازن کھاوی بھروسہٕ وٲلی مشیرنَس راچھ دِتہٕ شفقتِ پدری ستی

سوزنس پرِتھ دوہہ دَسہِ وُنہٕ ضیافتہٕ۔ (٦٨١)

رازن تھوٚو تِمِس ستی پرٛیاگا (ناوُک) پٔتین ذاتی لوٚکر یہ زِ آسنہٕ تِمس

اوس تہٕ ثروٕ یہ کرنَس کُن۔ (٦٨٢)

ہرشَس متعلِق دٔپِت نوٗر کاہن رازس مشورہٕ زِ رازَس پزِ تِمُس ستد

زوٕ یا گاش نِیُن، یا نَے پانَے نتہٕ دٔ یمہِن اُتھہ۔ (٦٨٣)

رازہٕ، نَبس کمہ دار چِہ لیتی منز حیوانن ہِندس درجس پیٹھہ ووت، گوٚو

شرم کولہِ ژھنتھ تہٕ نیچوی ہِنزن کیٚہن زنانن ستی گژِھن مباشرت زِ نہٕ

آسہٕ تم دُشمن ہٕنز زِنہٕ ۔
(۶۸۴)

یِموٗ مِنٛز کٲشُگل اَیہِ، لیوٗسہٕ راز ہٕ لٔڈکا ہٕنٛز زُرٛ آسہٕ پٔنٛنِس ہیہر سٕنٛد قُرب پراوِتھ پٔنٛن رٲن مارنٕچ کوٗشش ۔
(۶۸۵)

لوٗنکانہٕ سوٗ رلیا تہٕ تہٕ اکھ بدطینت وازہٕ واتنوو کھہرش سٔنٛدِس کھینس مَنٛز زہر رلاونس پیٹھہٕ ۔
(۶۸۶)

ییٚلہِ پریاگاہن بہ کیٚتھ دوٚہمِس وازہٕ ہٕنٛزِ زلیوٗ لوٗز، تِمَو دُیتہٕ پٔنٛنِس مٲلِکس سہٕ غذا کھینہٕ بِیُٹھ تِمو (دوٚو لیو) سوزمُت اوس ۔
(۶۸۷)

ییٚلہِ ہرشن لوٗز زِ تم زہٕ ہوٚنی یِمن یہِ غذا بلغرضِ امتحان دِنہٕ آمٕژ اوس گیہِ مرِتھ، تِمَو ترٲوِ پٔنٛنہِ زُوٚچ برآنتھہٕ ۔
(۶۸۸)

چونکہ تِمَس آس شیرہٕ زِ تہندی مٲلی اوس تہنٛدِ مارنہٕ خٲطرٕ یہِ زٔر گرٕ ہی پٲتھر کوٚرمُت، تِمَو ترادِ تمہٕ پتہٕ پرٕ تھ دوٚہہ ضیافتٕ محض انتھہٕ لاگِتھ آنی ۔ (۶۸۹)

تِمَو تھوٚو پنُن پان صِرف تمہِ کُنہِ کھینہٕ ستی زِنٛدٕ لِس پریاگاہیمیشہ ہیٚبر اُنِتھہٕ گوٚو
(۶۹۰)

ییٚلہِ رازن لوٗز وازن ہنٛد یہِ بیان زِ سہٕ اوس نہٕ غذا کھپوان، تِمَو سوز پریاگاہس نادتہٕ پرٕژھنس امیٚک وجہ ۔
(۶۹۱)

دوٚن ژٕلَن والین تہٕ وازِ سٕنٛد ناد ہیٚنہٕ وراٰے وُنی لِس تِمَو زہر دِنٕچ لولرٕ کتھ، تہٕ ییٚلہِ وۄنس زِ تہنٛدِس مٲلِکس اوس یہِ پانس نِنیومُت ۔
(۶۹۲)

پتہٕ لوٚدٕ رازن وازِ تہٕ بدلاوی، شہزادن کھیٚوو نہٕ کانٛہہ چیز اِلاّ یہِ پریاگاہن اوٚن ۔
(۶۹۳)

سٲری پانس خلاف آسنہٕ موجوب زون تٔمۍ تتھ (قاد خانس) منٛز گذرٛون پرٛیتھ کانٛہہ دوہ اکھ ہُربر (Gain)، تِمن دوہن ہنٛدیہ والے کرنہٕ روٗستے یم تہنٛدِس تقدیرس منٛز بنٛتھِ آسنہٕ ہیکہن۔ (۶۹۴)

در ایں اثنا ژایہ رازٕ سینٛدِس دطیرس منٛز اچانک اکھ نہ لوٗزمٕر خرٲبی لوٚسہٕ تہنٛدِ اندوانٛنہٕ خاطرٕ اکھ یدشگوٗنی آس۔ (۶۹۵)

تمۍ کوٚر گوڈٕ سوٗرہ باشنٛدٕ نرامہٕ لوٚبتٕل، ییتھ نامر سوامِن ونان آسۍ تتاہ۔ تہٕ بیٚیہ کرِہن بِلاخوف وِہارو منٛز سرنٛلِ مرٛژ ضبط۔ (۶۹۶)

أمۍ بے راہ رازن کرٛی ظلمس منٛز شرافتُکو (تمام) اصوٗل نظر انداز (تہٕ اوٚنت تام دوت ژِ) بے اولاد (یِم موٗدی) تہنٛد جایداد تام کوٚرُن ضبط۔ (۶۹۷)

پیٛنہٕ گوٚو أمس اچانک حملہٕ تکیا زِ یہ اوس جِنسی تفریحاتن منٛز ووکھِ پاٚٹھی ہیٛنہٕ آمُت (تہٕ یٚیمی) بہ بٲوِتھ دیٛت زِتس اوس شباب دِنہٕ آمُت۔ (۶۹۸)

ییٚلِہ سہٕ اکِس شِو مندرس منٛز قربانی ہِنٛد پیالہ ندر کرنہٕ خاطرٕ تیٲری کرن دول اوس، تہٕ منٛز لسنہٕ ہنٛد خوٗن پیوٚ مہا کالا ہنٛدِس پیالس منٛز۔ (۶۹۹)

یہ اِچانک بدشگوٗن ہیوٚک نہٕ علاج کرنہٕ باوجود تہٕ رکاوِتھ۔ تتھ برعکس ہُربا وے۔ (۷۰۰)

منٛوٲترٕ خوٗن بینہٕ ستۍ پیوٚ سہٕ ہُرِتھ تہٕ وارٕ وارٕ ووت أندرِمِس (دیوان خانس) منٛز پلنٛگ آورِتھ (صاحبِ فراش) (۷۰۱)

شرینچہ کمزوٗری نہٕ بێترِ دادلو بنوو تہند پان ہێکنہٕ نہٕ ژھٕ ڈٲنگی لیوٚژھ
تہٕ ہیوٚتُن شہ زوٗن ہِشس باسُن ہیٚلہِ سو ہنیِس شراہمس حصٕس شتمب
ژٲمتہِ چھے گژھان ۔
(۷۰۲)

تمہِ ٹرِ ھوو تاج ہرشس بخشُن، مگر وزیرن ہُند کھرِ نہٕ داسے وچھِتھ
اَہٕ لنوٗدُن لوہارا پالہِ پیٹھ اُتکرسا، یُتھ زَن تس پتہِ جابہ بیہہ نادِ ہا ۔ (۷۰۳)
سادنے، لوٗکن کیو ڈٕرِ، دِژ تمہِ بسترِ مرگس پیٹھ ڈالہِ، مگر حساہ کہ دِتُن
نہٕ پتہِ حرم چھن زنانن کہیں ۔
(۷۰۴)

تمہِ وۄن وزیرن ہرش تس بروٗنٹھ کنہِ اتُن یتھ شہ (تمس) دولت دِتھ
مُلکہ نیبر سوزِ ہا ۔
(۷۰۵)

مگر تمہِ برلوو تمس پرژھن گادت ۔ لوہارا پیٹھ اَنی ہتی ٹھاکر سنہٕ اوٚس ژٲچھ
نظرِ، تہٕ اُتکرساہس کوٗر کتھ حوالہ ۔
(۷۰۶)

تمہِ (اُتکرساہن) کڈلوو ہۄ کھمٕت ہرش تہٕ ژھن ہالہِ منز نیبر نہٕ کوٗرن ژوٗن
تھمبن بندِس ہالس منز پننِس ہمدردو نش دوٗر محبوٗس ۔
(۷۰۷)

یہِ ژانتھ زِ اکھ نازُک حالتس منز ہیکہِ ہا تہند روٗح کُنہِ وِزِ ستہِ
(قفسِ عنصری منز) ژٕلتھ، رازن کٔر مرنہٕ خاطرٕ تیٚز تھٲس پیٹھ گژھنس
جلدی ۔
(۷۰۸)

اَمہِ پتہِ زِ نامر سوامِن (سندلپتل) کٕھٹراوِ نہٕ ستیٚن اوس دِ ونا (سوٗریا)
ژکھہِ لابنہٕ آمٕت، دراو شہ ژوٗرِ چھینہٕ باپتھ مارتنڈ (مندرس) منز چھیٚن
جانے ژھانڈنہٕ ۔
(۷۰۹)

اَمہِ تھاٚظرٕ دراوسہٕ وِجہ یَک شیٚنزراہبر لیٚس (اَنتہٕ مَرن والین) ابدی
سکوٗن چھُ بخشان، تہٕ ہاٚبتہٕ کر دکہٕ ستۍ بڈٕ لو تور (تیٚرتھا) کٔرِن، چہِ جاٚیکہ شہ اوس
شو بھگت۔ (۷۱۰)

عہدٕ دارس لیٚس جاے میلتھ وٕنِہ کاےٚنات اکھ گاسہٕ تٔج چھےٚ باسان، چھُ
ییٚلہِ نٔس دگ چھپیہ ونٕ تلِتھ لیوان، چکہٕ دِوان تہٕ گرِ جیٚن داین بروٚنٹھ کیتھ تہٕ
نمان۔ کرِ یکھ لاگیتھ تہٕ سیٹھاہ غلط مشورٕ مانہٕ بنہٕ (بڈٕ) برینٹھ لےٚ وقفونہٕ
خیالات ہیٚتھ، کم غلط ہیٚکہ نہٕ شہ شٔری پاٚکتھ تلِتھ، ہیٚبلہِ تھہٕنڈ اَند
نٕکھہٕ چھُ۔ (۷۱۱)

شہ فخر (لیٚس تُھگ ییٚنہ کٔن) ہنٚزین گوٚرن ہنٚزِ تعلیمہٕ پیٹھ (ہوو مُت اوس)
بنیوو تہنٚزِ تمہِ کھوتہٕ بڈٕ نتیج سینٚز کھٹس لایق، لیٚس کنڈٕ بن نٕشکس لدن زیادہٕ
شوٗبان چھُ۔ (۷۱۲)

مگر رتیس منٚز زٕ نہٕ یچھِ کہ تریٚمہِ انام دٔقتس وٕتہ رازٕ وتھرنہِ منٚز
نہٕ بیوٗ گٹھ اَکِس ڈانجہِ/ ڈولہِ منٚز نہٕ ہیٚوتن زود یٔن۔ (۷۱۳)

ییٚلہِ لنگارن ہنٚزِ ہوٚلی ہالیہٕ منٚز لوٗکن ہنٚزِ یاکہٕ غاٚب آسہٕ گاٚمژٕ، شہ دراو
دٕرباوہِ وَنہِ، ناوَن منٚز، پنٕن حرم تہٕ وزیر ہیٚنتھ۔ (۷۱۴)

دوٚیمہِ ڈہکس ژٕو باگ اوس وٕنہِ اَوٕری ییٚلہِ شہ مارتنڈ سندرٕ بنہِ پدٕرن
تل ووت، تہٕ پنٕن زٕ بچاو نہٕ موکھ کٔرِن (دِوتاستر) اکھ سوٚنہٕ ہنٚز مورت
نیاز۔ (۷۱۵)

لوٚدووَے شہ اوس اتھ عذابس منٚز پنٕنس بٔڈس نیٚچوِس کھرِ دکھرِ ژھاٚنڈ

ڏوان، تهندي خادم آسي ۽ تهندي حڪم مانان، پنهنجي سستيءَ تهند مصيبت ينبوو زياد ڪرليو ٺهو.

(۲۱۶)

زيٺهي ووش تر آوِتهه لوگ سه ونهه بر منزي گيون والين لوزنهه، يم نيبر ڪنهه هرش منز بناوٿ اکهه دهن وابان آسي.

(۲۱۷)

مرن گرِ چهه تهند ن حڪمن هند زور تيوت زهو ڪان، يتهِ پاٺهر خوابس منز تيز حرڪت ڪرنڪ طاقت چهه (غائب گڙهان). يهي چهو بي شڪ رازن ڙکهه ڪهالان نه سکراپچ ڈگ زياد ڏهڙاوان.

(۲۱۸)

يه ڈُنيهه زِ لوڪن نه بيبه تهندِس عاڈس نيچوس گڙهن ڈاله نحف دِينه ينيِ، لوگ سه اتکر ساهس نصيحت ڪرنه نه اتهِ منز گو بيايس زلو.

(۲۱۹)

اڈ ڪجرس منز بيليهِ سه کهرڙ کهري هرش (ناو) ونان ادس، لوتڪاهن روٽ راز سند پوز مد عاڈ صابه تهاونه موکهه تس بتهِ اکهه آنه.

(۲۲۰)

دُسهه ڙاپان، ڪلس دِنن دِ نهه نه ڪياه نام وُسهه بهسراے ڪران، ڈيت يه نمو دسهه کجاه رسان پتهه داريتهه - ادِ رونزس ڈاين دوهن زبان بند-

(۲۲۱)

پته بيليهِ آخري شاه نکهه دوت، تمي ڪور وزيرن نکهه نيڪ اشاره ته (تمي ستنز پڙه) فکر تاريتهه واته تاونوون ينن پان تمن اتهه مارنند مُرڙيه بروٺهه ڪن.

(۲۲۲)

ڪنو نزاهن وُري ين زنارگي هند حص تکنهه پروو تمي ملگهرينس منز زوينه پچهه ڪهِ شنيمه، سنه لوڪيڪا ڙور ساس اکهه هتهه پانشراٿس منز (۶۱۰۸۹

پٔنٛن اند۔ (۷۲۳)

مَمٕنکا، بیٚیہ شیٚیہ نیٖفرِ رانہٕ، تہٕ جَیامنی ناوِچ اکھ داشتہ درایہ تمٔس

پنہٕ (مونسَ مٔنز)۔ (۷۲۴)

مگر سوٗرے زنہٕ قومگوٗ نہٕ مٔنز منظوٗرِ نظر داشتہٕ کیا ہنٛدِ ڈسی رُسوا۔ (۷۲۵)

اگر تمٔس یاد روٗزنہٕ زِ تہندی مالکن اُس تس سآرِ ہیے حرمَس پیٹھ

کنہِ جاے دِژٕمٕژ، مت روٗزی زٕہِس، فرق کیاہ آس۔ ژکہِ اُس ناجلافن

ہنٛزِ۔ (۷۲۶)

مگر اَسہِ چھُ تنیلان زِ وِچیک نیٖتر اہَس لِش لٔبسِتھ نَباپہٕ سوٗ تمہٕ اُکِس

گامہٕ عہدٕدار سٕنٛزٕ داشتہٕ۔ (۷۲۷)

تمٔ سٕنٛد بدن یُس اُکی رازن چھو وُمٕرتہ اوس تہٕ یُس اژھہین آرامن

رننہٕ وُن بنو وُمٕتہ اوس، کوٚر تمہِ اُکِس گرٖیسی تس حوالہٕ۔ رسوٲیی گژھن

کم ظرف زنانن پیٹھ نازل! (۷۲۸)

بیٚبٕلہِ سآری وزیرٕ آسی اُتکرسا سٕنٛزِ تاج پوٗشی مٔنز آوٕری، اُکی شکر گذار

وَامناہن کوٚر کُنی زُنی رازٕ سٕنٛد کرٕ یا کرم۔ (۷۲۹)

اکہِ طرفہٕ اُس تاجپوٗشی ہنٛز موسیقی شادیانکی نغمہٕ ہیٚتھ دوٗنلان، تہٕ

بیٚیہٕ انداُس ماتمی ڈھنہِ ہنٛد شور، باکہٕ ہیٚتھ۔ (۷۳۰)

پتہٕ لوٗگ دانی پد ماسری اتھِ رازٕ کلاسا سٕنٛد نیٚچُو، دِجیاملا نِس

بأیِس بٔتھِ۔ (۷۳۱)

تمٔسِ کوٚر رازٕ اُتکرساہن تٔمی درس پیٹھ روزانہٕ وظیفہٕ دِنک دعدٕ

یَتھ پیٹھ تہندی مٲلی ہرش دلیوس تھووُمُت اوس ۔ (۷۳۲)

پڑھ دوہ تلاوَنہٕ موکھہٕ تھاوِتھ کُنہہ جاگیردار تہٕ وزیر اتھ منز فناممن

بیٚیہ تھووُن کیاہ ہندِس نیچوِس جیاد اجاہس تہٕ وظیفہٕ ۔ (۷۳۳)

اَچھن منز اوٚش ہیتھ لُچہ نزنانہٕ چھُپے تو نتہٕ (روزگار کمپن انیر وسلن

ڈچھنی کھوورِ ڈنی دوان روزان ۔ نیچوی چھہٕ (مٲلی عنز) ژینتایہ برونٹھ

کنہٕ جاید ادس (متعلق کتھن) گیٹنی کرٛان ۔ ڈوکیمبن ہندِس مرگس پیٹھ

پڑھ فلکہٕ ہیتہٕ لٹہٕ وُچھتھ چھُس بہٕ ہاران، زِ نونہٕ چھِ بینتہٕ مٹہٕ لگھ یم زنان،

شُرہن تہٕ دوکیمبن ہندِ خاطرٕ چھ پچھ ڈُتو دولت یکہٕ وٹہٕ کران ۔ (۷۳۴)

پتہٕ ژاد رازہ لور آب وناب سان شہرس منز، لوٗز لوکن ہندین دِلن

منز نہٕ کُنہہ تمن اوس ہرش سند (اقتدارٕ ٹنگ) لوٗر طمع ۔ (۷۳۵)

لوٚدوٚے یہ اوس تہندِ تخنتس کھسنک گوڈ دوہ ۔ لوکن باسیو نہٕ

تنیتھ کُنہہ تکیا زِ اتھ اوس شادمانی ہندی ژھرِ رن منز راوروومُت ۔

پیٹھہ پاٹھی لوٚڈ دوہ (چھُنہٕ) تمس شخصس (تنیتھ باسان) اَیس ڈادِن

منز ہیتھہٕ آمت آسہٕ ۔ (۷۳۶)

ہرش دلیون، لیس ژون تخمبن ہندِس ہالس منز اکس لوئس

فاد خالس منز تمہٕ دوہہ نراونہٕ آمت اوس ییلہٕ تہندر مول مرنہٕ باپتھ

سفرس دراو کھیوونہٕ آمہٕ دوہ بتے ۔ (۷۳۷)

دوہیمہٕ دوہ ییٚب لہٕ سہٕ دم ہیکھی گزتھ تمس مسافرسندی پاٹھی

بہتھ اوس لیس ہمسفر راٹھی منی آسن، گوٚوشہٕ کھاکرن ہندِ نراہٕ پارٕ ستی

بڈٕ مُشکلہٕ سان کیٚنٛہہ کھٔنس پیٚٹھ تیار. (۲۳۸)

تٔمِس دِژٕن تھو یہِ وعدٕ زِ تِم دیاوَن تٔمِس پننِس علاقس منٛز تخت،
یہِ وٕنِتھ زِ سُہ (اُتکرسا) اوس نہٕ دوشہِ ورٕ راجوارٕن منٛز کُنے پانہٕ حکومت
کرنس لایق. (۲۳۹)

تِہنٛز ہمدردی ہنٛز نشہ بیٚہنہٕ پتہٕ لوٗز تٔمی پننِس مٲلی سٕندِ مرٕن. تہٕ
بیٚیہ دوہ بییٚلِسہ فاقہٕ ڈٔرنہٕ اوس دِژٕن ہس اُتکرساہس سٕندِ نیک
پے. (۲۴۰)

بییٚلِسہ اوس ڈٔد رالوہمہ ستر (ازن) آیہٕ دوٗرِ نِ ندر اوس کران،
لوٗکہ رازن (تہٕ الوکیٛہ) پٲٹھہ سوٗزِس شٕیچ لِفرن اتھہِ زِنس پزِ ہاسران
کرُن. (۲۴۱)

بییٚلِسہ سران کرِن اوس راژ اوس رسم تاجپوشی یا پیٚٹھ تیاری منٛز آوُر،
تہٕ نتہٕ وُرُژ اکبشیکا (ہس ستر) موسیقی ہنٛز لہر، تہٕ ستر ہیٚنتھ کریکہٕ:
"فتح یاب گژھ" (۲۴۲)

شگوٗنن (ماسے کڈٕنس) منٛز ماہر آسنہٕ موجوب لوگ تس امہٕ زِ شگونہٕ
ستر پیٚ زِ تٔمِس یی پاتشاہی ولقاربدس. پیٚتہٕ پانٛڈرو وزِ ملہٕ ستر (اچھ کانسہٕ
تہٕ فکر تران) زِ گگراے (اچھیہ پکان) (۲۴۳)

پتہٕ ہیٚتِن پر فی شگونن تس دوہہ پتہٕ دوہ تمس تھِ پیٚنز ییمی سنز حکومت
نکھہٕ لوان اُس، زَن تہٕ (اُسی تِم) اتھی سٕندی لوکر. (۲۴۴)

بییٚلہِ پٲٹھے تٔمِس کھینہٕ زِ شاہ کھیاونہٕ خاطر شٕیچھل سوٗزی، تٔمی

پھرِ ژٕم والیس یہ کِتھ ہیتھ : " راژِ کرٕ ہی تَن مےٚ یلہٕ تراوِتھ جلاوطن ۔ بہٕ کرٕ
دِوتاہن شراب پھرِی پھرِی نزرکران وزِ حلف تُلِتھ عہد زِ بہٕ یلہٕ
ژٕمِس پھِرکتھ ۔ نتہٕ چھس بہٕ کھینہٕ نشِ انکار کرِتھ مونا ژھانڈان "۔

(۷۴۶ - ۷۴۵)

ژازَن کوٚرِ یتہٕ اپژٕ ے وعدٕ نہٕ سوٗزِن پننی ایلچی ژٕمِس مندرِ کنِتھ
ہیتھ ، تہٕ سہٕ تُلہٕ لوٗون دِوتاہن شراب پھران حلف نہٕ بیٚبہٕ
کھیاوِ لوٗون کھین ۔

(۷۴۷)

ییٚلِہ (نتہٕ پتہٕ) ژٕمیٚ (یلہٕ گژھن) ژھوتڈ ، راژہٕ اوسُس دوٚہ ہے
ونان زِ سہٕ تراوِ ہانِس دوٚیمہٕ دوٚہ ، تہٕ (اَمی) ژیٚٹھ دِنَن وونلاوی
ژٕمِس وسواس ۔

(۷۴۸)

اَکھ پیٚٹھ سوٗزِ ژٕمیٚ (ہرشن) پزیاگسکا ، یُس کیٚنہٕ بالی ژرھ (ہنر تُلی) اباپتھ
تھہدس اکھس منز تھاوِتھ ژوٚرِ ژھیٚپہٕ وِجیا ملاہس نِش ۔

(۷۴۹)

ژٕمیٚ (پریا کاہن) ووٚن تس : "چون بدنصیب لوٚڈ لوے چھے ژےٚ بلکل
یمے الفاظ ونان : ییٚلہٕ ژہٕ شہزادہ عالی جاہ تہٕ ہہ (اتکرسا) راژٕ چھہ ،
بہٕ چھس تادِس منز دوٚہ دران "

(۷۵۰)

ژٕمیٚ (وِجیا ملاہن) سوٗزِ رنجیدٕ گژھتھ اَکھ پیٚٹھ واریاہس کالس
تہٕ دیتُس جواب : " دانشمند راژٕ گژھہ کرِ ہایہ (کاٹم) میانِس ڈیلسِ
پیٹھ ؟ "

(۷۵۱)

" امہِ باوجوٗد کرٕ بہٕ ژٕ یلہٕ تراونہٕ خاطرٕ سارے ممکن کوشِش ۔

اور پزی ژٕے نہٕ سیٹھاہ جسہٕ سان پَنٕن زُورچھُن"۔ (۷۵۲)

یہ شنیچھ ہینٛہ سوز تمۍ شہ واپس ہرش دلوٗس لنش، تہٕ اَند پراونہٕ چھِن وَنن لوٗگ سَننہٕ۔ (۷۵۳)

اُتکر ساہن کرٕنہٕ تختس بہتھ مُلکی معاملات اُکھس ہُنر انہٕ نِخاطِر کانٛہہ نہٕ مناسب کوٗشش، زن اوس شہ دِوٕناہومۆمتو ومُت۔ (۷۵۴)

تمۍ کرٕنہٕ کتھ دَر پاہس نہٕ بیتر نفرَن مُلکی معاملاتن پیٹھ پرژھہٕ گَمُت، لوٗکو وَے تمۍ پانٕے تِمن ہِیم منصب بخشِمتۍ اُسی۔ تہٕ نہٕ وٕدتھ شہ پانہٕ اتھ کامہٕ ہُنر۔ (۷۵۵)

ہر دوہہٕ اُس رازٕ ہنز گنی کام خزانس ہُنز دولتکی انبار وِچھنی نہٕ تِمن وزن کرُن۔ (۷۵۶)

یہ پرٛتھ زانتھ زِشہ اوس یاتہٕ کران یہ کھِیس لوٗہانہٕ نتہٕ موٗلس گُفنے لوٗت ظلوٗن نخاوان، اوس دُولر اندیشن تہندِ لالچی کرِ دارٕک / وطیرک یقین سپدلومُت۔ (۷۵۷)

تہندِس مالی ہنز وزنالو، یمہٕ حد رٹنہٕ کرٕ ڈکھ کاراوس، پھہلاوِ تہندِ لالچی آسنچہٕ داستانہٕ تِکیا زشہ اوس تِمن یمہٕ ستۍ کھِیمن باگران۔ (۷۵۸)

اُکِس پَنڈِ سِندی پاٹھی کوٗنڈ تہٕ کرتوٗلو رٕنگ گُشیقہ آسنہٕ موٗجوٗب اوس نہٕ لوٗکن شہ ٹادِ کھسان۔ (تکبازِ) تِمن چھٕے بجہٕ وانجہٕ ہندین مالکِن ہنز بِژھ آسمان۔ (۷۵۹)

وِجیاٚیمیس لالچی راژس نِش گنڈِتھ وظیفہٕ نوٚرنہٕ، اوس تمہِ لٹہِ تاوَس منٛز یِتھ مُلکہٕ نیبرٕ ژلنس کُن لوٚگمُت۔
(۷۶۰)

بیٚن ترٛوٚ بچاونہٕ خاطرٕ دوٚن تمۍ تمن سارِنٕی یم تَس ضامِن رُودؚمٕتؠ
اَسؠ، پانس سٕتؠ نیبرٕ نہٕ خاطرٕ تہٕ تم (تہِ) درایہِ بلا تامُل تَس سٕتؠ۔
(۷۶۱)

شہرٕ منٛز نیبرٕ تھٕ بیٚلہِ تمۍ اَکھ رات لوٚلوٗٹ (جایہِ) دِژ، تہٕندِ ین ضامنین
ہندِ لولشکرو منٛز آیہِ سپاہ تمِس کُن پھیرِتھ۔
(۷۶۲)

"اگر ژٕ ہرشس برِیڈین منٛز ترٛاوِتھ درِاکھ (نٔیلہِ) درایہِ راژٕ منٛز کام۔
توٚے چھُ چایہِ باپتھ سُہ تہٕندِ فاۓدِ منٛز یِلہِ گٕرِ تھہ ژلُن جان"۔ بیٚلہِ تمو
نٕرِ تلتھ اتھیکستا کیٚدر کوٚرس، شہزادِ پھیوٗر لوٚنت تہٕ دوٚیمہ صُبحٕ دراو
شہرٕ کُن۔
(۷۶۳ - ۷۶۴)

کینہہ ڈامرو تہٕ بیٚلہِ لوٚزٕ ژٕسہ اوس اَمی باپتھ لوٚتٕ پھیوٗرمُت، تم
رلیایہِ تَس سٕتؠ۔
(۷۶۵)

ضامنو منٛز اَکھ آسنہٕ موٗجوٗب اوس دھورا وَناہَن، لیٚس گُرۍ سوار فوجِک
ڈیٚٹھ اوس، بیٚن بیٚچھونا گاتمہِ وزِ شہزادس بطور داچھ درِ سٕتؠ دِیتمُت بیٚلہِ تمۍ
نیبرٕ پنچ یٕرِتھ ہاوِ۔ وفادار (ناگا) یٔمی راژٕ سندس ڈٕرِس سٕتؠ لیے وفائی گٕرِ تہٕ،
بیٚلہِ ییٚنی کینہہ گُرۍ سوار نفر ہیتھ پدماپور وتہٕ راژس سٕتؠ رلنہٕ خاطرٕ والیس
پھیران اوس، تَس گیہِ بدشگونو سٕتؠ دیری تہٕ تہٕندِ شہر واتنہٕ بروٗنٹھے
اوس تیز دوروٗن شہزادٕ ٹمیس رٕنو شگونو ہیمتھ دِژ مژٕ اَس، مجلس
گھیر ترٛاوِتھ (تمن) فوجیَن اَتھِ رٕٹہِ لیرٕ زالان یموٚ نیٚپن تیرن ہندین پٔتین

پیٹھ دزوٚنہٕ لشہِ لاچھُن آسیہٕ۔ (۷۶۶ - ۷۶۹)

شہزادہٕ جیراجَن تہٕ ترووراز بیٚلدشہ لڑٲیہ کٔرِن پکان اوس، تہٕ ژاوتھُو (وِجیامَلا) ہیندِس ڈٔرِس منٛز۔ (۷۷۰)

دوٚلو شہزادو کوٚر ژلِتھ اندازٕ ژنگو (اُتکرسا) ہُند طریق کارکیا روزِہا۔ ییتھِ پانٛژھی ژٕ لٲوی شاعر (ماہیٚکن اندازٕ کرِتھ تمہِ وَتہٕ ہُندیو سہٕ الفظن ہٕنزن بندشن منٛز ناموراکھ شاعر رُدٕ۔ (۷۷۱)

وِجیامَلاہن دیاونوو یتہٕ ہٕسیٚن نہٕ مٲشن ہندٕ چ اتھانن تہٕ اگانن نار پٮ۪تھن تمن سپہن اُنتھِہ کیٛوا اعلان کوٚر زِ تم ڈٕلھن نہٕ توٚت نام لیٛوٚت تام ہرشس کیلہٕ تراونہٕ ییی پانٕہٕ۔ (۷۷۲)

ژِ کٹھی لوٚکھ نہٕ لگی ونٕہ؛ "ہرشن دلواہس گٔرڈِ تاج لوٚشی کرنہٕ ییٚنی، یُس تمہِ اڈبر کی پانٛژھی ڈٲلہِ چھُ چھکان یُس عالمس لوٚڈراوِ۔ بہٕ لالچی کھتا، یُس اُکس دٲنِس ہیوٚ چھُ، گٔرڈِ ہیٚمہِ راجوارٕ منٛزٕ نبر دٲرِتھ دِیُن!" پتہٕ گٔییہٕ تم ہرشس نِش نہٕ قٲدخانس منٛز کوٚر ہَس (اُتمن) پوٚشن (ہند) ورشن، ییم دارِین ہندلوٚ بَرِ دکنٕ تموٚ اندر لٲے۔ (۷۷۳ - ۷۷۴)

یٔیلہ یہ ہنگامہٕ دوٚنلیوو، ہرشن سوٚزی ٹھاکرنہٕ بناولوٚون راز ہُند گارتا، ییٚلہ ژٕن تہندِس فوجس (اگوڈے) شکست لوٚگمت اوس، غارٕ جانبدار (۷۷۵)

ڈوٚنہ قٲدخانس منٛز ہیٚتھے دُشمنس (اُتکرساہس) ییتھِ پانٛژھی دَدارٕ واتہٕ ناوِتھ کوٚر تمی جوشس منٛز زنگٕ نمان نمان ییتھِ پانٛژھی خطاب۔ (۷۷۶)

بہٕ چھُس انہٕ (اُکسِ) خوفناک خطرس منٛز ہیٚنہٕ آمُت۔ اِہ پانٛژھ تراوِو

مےٚ ہالنکلو / بریڈلوہس منٛز یلہٕ۔ نتہٕ چھےٚ یہ کنہٕ یقینی زِ رازٕ پیٚنٕدِ اَندٕ وانہٕ مےٚ بڈٕری۔"

(۷۷۷)

ییٚلہِ ییارٕ اٚسی تِم یِم کنتہٕ لوٗزِتہٕ کھرٕ کھرِ یکہٕ دوٚیہٕ مشوورٕ کران، ہٕیارٕ آسہٕ لرِنیٚر کنِز برٕنہٕ لتہٕ لاینہٕ لوان۔

(۷۷۸)

اد گیہِ اکھ بڈِ آواز: کتہٕ غدارٕ ییٹھ چھِ یِم بدمعاش بیٚٹھِ یامتۍ؟ افسوس انو ہیہِ اٹھاکروٗ۔ درواز منٛز راوِو۔"

(۷۷۹)

پتہٕ چوٗنکہِ ٹھاکر اٚسی کھوٗتہٕ زٕ متۍ، ہرشن منٛز راولوو کنِہ خطرک پرواے ونِدنہٕ روٗستے (تہٕ اہمتہٕ سان درواز۔

(۷۸۰)

ییٚلہِ تِمو لوہارا (علاقکہِ) اگا نِکِ شُراہ سپاہ، یِم تِمس مارنہٕ خاطرٕ آمتۍ اٚسۍ، پانس کُن قدم دلأدِتھ بوان وچھ، تِہند زوٗ زمیو تِہنزِن اٚچھن منٛز ییوت۔

(۷۸۱)

یِم اٚسی انکہ ساہن سٕہ مارنہٕ خاطرٕ سوزٕ متۍ، ییٚلہِ تِمو لوٗن کا سندہ یہ مشورٕ کھرٕ کھرٕ لوٗزٕ تِہندی ساری خطرات موکلہٕ ہن تمہِ زِیہِ ییٚلہِ ہرشن سند کلہٕ ژٹنہٕ یتھ سٕہ (الوٗکن) ہا ونہٕ ییی ہا۔ پتہٕ ییٚلہِ سٕہ سنیاوزِ تمہِ پتہٕ کیاہ تیٚرہا تس کرٕن، تِمس گوٗ تِھی زِہس منٛز یہ احساس زِ سٕہ (ہرشن) اگر نہٕ مارنہٕ ییی ہا سٕہ ہیٚکِہا تونہٕ بٕتھِ کُنہِ دوہہ بکار ییتھِ۔ نیران نیران دِیُت تِمو (اوٚ ے) اتِمن یہ حکم: "گارٕتہٕ نِش تِلیو کھ ٹھاکرٕ تھوٗدُ، تہٕ سٕہ مارِیوٗن اگر بہٕ یِہ داج نِشانہٕ سوزو۔ یوٚدوے یہٕ (بیاکھ داج) ییی سوزنہٕ، تیٚلہِ تراوی زلیون سٕہ قادخانہٕ منٛز یلہٕ۔" یہ وٗنِتھ ہاو یکھ تِمو زٕ واجہٕ پنٕنِس اٚتھس

پیٹھ تہٕ وۆنتھ (بیبہٕ) بازِموت دِنس مٔنز زیٹھ گوٚڑھ یقینی بناونہٕ یِن۔
(اَمی باپتھ) کوٚر تٔمۍ گھاکرُن لوٚٹھ کھالنہٕ پتہٕ فوراً تمِس پیٹھ کانہہ وار۔

(۷۸۶ - ۷۸۳)

تٔمۍ (ہرشن) کوٚر تمو مٔنز پریتھ کانٛسہٕ ناو ہیتھ آلو۔ دِتۍ تِمو پان، تہٕ
بیہناوِن پانس برونٛہہ کنہٕ۔ (۷۸۷)

تِم گٔیہٕ (اَمہٕ) مایہ بٔرِ تہٕ استقبالہٕ سٟتۍ شرمندٕ، تہٕ پان رٹان رٹان
نٔراوِتھ ہتھیار پننۍ واکھو مٔنز تہٕ قتلُک ارادٕ پننۍ ووِ دِلو مٔنز۔ (۷۸۸)

(بلیغ) کلامہٕ چھُ دولت اَنان، شہرت زلوٚراوان، گوناہ ژھوٚکراوان،
تہٕ بیشک شتٔرس لنٛش یارٕ اَتھ اَنان۔ لفظِ پتہٕ لفظِ چھُ یہ تمِن وٕنۍ
پیٹھ لمان یم دانا ہن تارِکھن۔ ارزانی ہنزِ گاو ہندۍ پٲٹھۍ کُس کرِ چھِر
ہیکہٕ یہ شٟنزرٕ آوتھ۔ (۷۸۹)

شہزادن دۆپ تمِن: "تہۍ کیازِ چھِو وودنہٕ زن شرمندٕ ہوی گامتۍ۔
پننِس مٲلِکن ہندۍ حکم پورٕ کرن وِزِ چھُ ملازِم ہمیشہ خطا/قصورٕ نِش
پاک آسان"۔ (۷۹۰)

تو تہٕ ہیکو تہۍ تمِن زیٹھ دِتہٕ، یِتھہ تہۍ معاملاتن ہنز حیرت انگیز
روٗنِش وُچھو، کیتھہ پٲٹھۍ بدلن تِم رٔژھِ پتہٕ رٔژھِ۔ (۷۹۱)

یتھہ پٲٹھۍ ہیٚرِ آسمانس پیٹھہ اوٚبرٕ لنگ چھِ بتھ بدلاوِتھ تِہسی نٕنۍ،
سیٚہن، شکٲرۍ جانورن، سورزن، گٔرین تہٕ بیتر جانورن ہندۍ انہار
پراوان۔ تِتھے پٲٹھۍ چھِ انسانن ہندِ ین دِلن مٔنز جذباتن ہندۍ ملر (بدلان)

تہٕ اپنہٕ وارِ پیٹھہٕ اژِہِہ پنہٕ ژِہِہ رحم تہٕ سختی منٛز بدلان۔ (۷۹۲)

"اَوَے یتھۍ پاٹھۍ بہٕ ییٚتتھ روٗزِتھ پنٕن پان پریتھ تمہِ کی آیہِ رٹان چھُس، تیتھے پاٹھۍ روٗزی تۆتہٕ تہٕ نظرِ زدٕکم کانٛم کیا آسہِ۔ (۷۹۳)

"یا یہ تہٕ ہیکہِ اُستھ زِ، ژٕ وس یتھۍ خطرات یم جذباتن منٛز فرق اَنَن، چھُ تمن شخصن ہندِ حقہٕ لیٚکنتھ یم جلدٕے تخلیق کھسن وٲلی آسن۔" (۷۹۴)

رینہٕ کالیک تژر رچھہٕ تٔیلہِ زیادٕے لَف نِلان، ییٚلہِ روٗد آسہِ پنہٕ دول راتھ ہتھرا نہٕ گٹہٕ چھے زیادٕے کنٛرہنان ییٚلہِ گاش کھولَن دول آسہِ۔ یتھے پاٹھۍ ییٚلہِ کانٛسہِ شخصس غیر معموٗلی کھولہٕ ونہِ لایق رعب وارشان نٕنٛز چھے نیرنی ہیوان، تہند لۆٹ ہیٚنہٕ دول کرٕکھ بخت چھُ تہندین داریٚن ہند کرکھپر ہُرراوان۔ (۷۹۵)

اَمہِ آیہِ کنتھہِ کرِسنھ دَنہٕ تمی تمن رٕنین شخصن ہنٛز کتھ یمن منٛز خوشی ہند مضموٗن اُسی تہٕ تہنٛز پننہٕ وانٛسہِ ستی آسہِ واتھ کھیوان، تہٕ ستی اوس سٕہ پانہٕ پننیو تہٕ ہوَ منٛز رٕتی شگون لبان۔ (۷۹۶)

وقت رینہٕ خاطرٕ ونی تمی تمن راجہ ہریش چندرنٛز کتھ، یتھ منٛز ننیو ذاتی اِشارو ستی تمی اہم نکتہٕ کھرِی۔ (۷۹۷)

تہنٛزِ ہونرِ ستی اوس نہٕ یہ فکرِ تران زِ سہٕ اوس (ہنٛزِ ستی) پٔنن زوٗ بچراونہٕ تہٕ نیرم خبر زانہٕ باپتھ تمن مرٕ کھاپتھ کوشِش کران۔ (۷۹۸)

اُتھ منٛز وۆتھ تمسِ پیٹھہٕ ستی داگھ تھوَن وٲلی نوٕی نوٕی منصوبہٕ تہٕ شاہانہٕ تقدیرہٕ تہٕ کالی دلیوی آیہِ تہٕ گٔیہِ ہتہِ لٹہِ۔ (۷۹۹)

نکیاز رازٕ اُنکر ساہن سۆنچ پھِرِ کھیرِ شہ بلہٕ نراونگ، تہٕ برابر تتھ رے لٹہ دِتن

بیوٗن بیوٗن مُلاز ہ من شہ گالنُک حکم ۔ (۸۰۰)

مگر بیِلہِ تنہٕ تمہِ نہندِ قتلک حکم دیُت، تس رُود نہٕ زانٛہہ یاد سو وانٛح سوزنہٕ

لیوسہ اُمیرہٕ پنٛچ لشانہٕ آسہِ ہا۔ اَدے موں نہٕ محافِظو تہِ کرن بہ (شیٖچھِلو)

تمن دوٗن ۔

بیٚلہِ تمہِ دیچھ زِ تمہِ اُسی بلہِ توٗرکھ درامتی، تمس پیٚو لشانہٕ سوزنک شرط

یاد، تہٕ دِسی تی سوٗزن سنٛنیہ سند نیچوٗ راجپوٗت سوٗرا۔ (۸۰۲)

بیٚمہِ گرِ سہ بہ لشانہٕ تہندِس اکھس مَنز تراوان اوس، تقدیرن لیوٗ زِ ہ

شہ گوٗ زِ ہ پھِرِ تتھ کرن تہٕ واجہ گیہِ ادلہٕ بدل ۔ (۸۰۳)

سیٚندِ علاوک حاکم تس ورِدھا کاشتراقوٗمک داٖدی کونٹھ اوس گو

پنُن کلہٕ تمی ڈالہٕ سیتی ژٹہٕ ناوِتھ لیوسہٕ تمِس بیٚیس اکِ سند سر قلم کرنہٕ خاطر

عطا سید یاشرٕ اُس ۔ راز شُرتا یدِھا آو بے شک لڑایہ مَنز نیٚنے گرُزِ سیتی تھپر

پادِ نہٕ ۔ بہ کنیز ہا سلامتی خاطر پراونہٕ بیی، تی ماکرِ تقدیر کہِ ارادِ برباد۔ (۸۰۴)

بیتھے پاکھٕ گرِ رازن بجاٖیی بدلہٕ برباٖدی حاصل، گوڈٕ اکہِ نشانہٕ مَنز آوِتھ

پنہٕ تتھ بدل سوٗزِتھ ۔ (۸۰۵)

ہرش ہنز وزاٖنی مٔڑو حرکژ وسیتی بنیاے محافِظ تسندی خاٖر خواہ تہٕ

اُنکر ساہندین احکامن رُودی ٹھولہِ ۔ (۸۰۶)

جو شس منز متیومٔت سوٗرا بیٚلہِ پھاٹکہِ نِش ووت، تمو زون زِ شہ

اوس اُہندِ قتلہٕ خاطر آمت تہٕ لگٕ پنٕنہٕ ہتھیار تلِتھ شہ مارنٕچ تیاٖری کرنہِ (۸۰۷)

یتھے تمِو دروازٕک پوٚٹ کھیٖرنہٕ وُچھکھ تہنٛدِس اَتھس منٛز واجہٕ، شادِ منٛز
ووٚدٕ ترٛاوان دَوے یہ تمِ سٕہ ہیتھ ہرٛشس نِش۔ (٨٠٨)

یٚیلہٕ تمِو ینٛیٚ کلہٕ تسَ کھورن تَل نمرآوِتھ یلہٕ گنٛزھنک پلے دِیت، شہزادٕ گو
بےیقینی منٛز دماہ ہے بنٛگ ہیو۔ (٨٠٩)

ہیارۍ اوس وجے ملاہس بہتھ زِہرش دلبواوسکھ موکلو مُتانہٕ
جنوٗنس منٛز ینٛھ لوٗگ سٕہ بیٚہ زیادٕ جگر کرِتھ لڑنہٕ۔ (٨١٠)

سٕہ اوس محلس نار دِنہٕ وول، یٚیلہِ راژٕ ستار لو کارندو یہ مشکل یہ
کرِکھ لاگیتھ سٕہ اَتھہ ییتھ رٹہٕ لوو! "چون لبوٗڈ لوے چھُ زِندے"۔ (٨١١)

اَمہِ پتے سوٗز رازن تمِس یہ کتھ بہاونہٕ خاطرٕ ہرٛش ینٛز آشینی سگلا
ینٛس خانہٕ دار ینٛز کنہٕ واجہ ہیتھ تسَ نِش۔ (٨١٢)

سو وُچھتھے ہیوٚت شہزادن محل زالنہٕ نِش لوٚت، تہٕ رازن ژلیوٚن
نِہ ہرٛش ینٛز رہآیی ستی ژلِہ ہا خطرٕ۔ (٨١٣)

پتہٕ گیٚیہِ نوٗنا، پرشتہ کلاسا تہٕ بیتر وزیر پانے تہٕ ہالنکلو منٛز بلہٕ کرِتھ
ترووکھ ہرٛش قٲد خانہ منٛز نیبر۔ (٨١٤)

موتنہٕ گرِ پتمہِ شہکو پاٹھی تیزانہٕ گتھ گرِتھ کھڑیہ رِژ شیٚنچھ بہ مشکل
تہندِ آسہٕ منٛز۔ (٨١٥)

لوٗکن ہِندِ لوشہِ وَرشنہٕ ستی گوٚ ہیتھ کھوٚت ہرٛش گرِس تہٕ دراو وزیر
ہیتھ رازس سمکھنہِ لیٚس وُنہِ لڑایہ منٛز آوُراوس۔ (٨١٦)

نٲر پاٹھہٕ پتہٕ وُنتس رازَن لیٚس تسَ لوکُٹ لوے اوس: "وجے ملا،

پٹُن بوے لڑابہ نِش لۄت ہیاو نأوِتھ ہیٚرِ لۄرِی۔ پتہٕ کرو اُسی تی یہ رٕت چھُہ؟"

(۸۱۷).

یِیلہِ سہ اَتھ پیٹھ رٲضی گژھِتھ دراو اُتکرسا پھیوٚر میدان جنگس منز

وزیر۔ تہ خزانس کُن یتھ منز سوٚن تہٕ بیٚترِ موٚلی چیز جمع اُسی۔ (۸۱۸)

یِیلہِ وچھ ملاہن، ہرش دلوٚ، لُسی ہیتھِ بارِ خطرِ منز بسلامت دراو۔

اوس پانس لرِ وچھِ تمِس گورٕژھِ کھنجرِ شادِ سیتی موکھلن ہیوٚ۔ (۸۱۹)

اد اُمروو تمی پان تہندِ بن کھورن تام، تہٕ ہرشن رۄٹ سہ بٔییہ ستھوٚد۔

تلِتھ نالِ متہِ۔ مددگارس نہٕ مددخواہس آسہٕ کیتر کیتھ اکھ اکس بادنہٕ۔

(۸۲۰)..

اکھ وفادار شخص ووٚن وچھ ملاہس لوٚنٹ پاٹھ: "یہِ اکھ تِن گوڈہٕ

ونہٕ منز نبردأرِ تھ۔ پتہٕ اُتکرسا قتل کرِتھ ینکہ ژرارِ لِس نہٕ کانٛہہ سَنجِ ہی یہ۔"

وفاشعار وچھ ملاہن موٚن نہٕ یہِ مشورٕ، مگر ہرش گوٚ یہِ نِشنارِ لوِ اشارو سیتی

ژنیتھ تہٕ اُکس برِ نزِس روٚدسہ۔ وودِنہٕ نٹان (۸۲۱ – ۸۲۲)

یہ مثلِ اکھ پچھِ کرِ ہیتھ پرندس دوٚن پاٹران منز باگ شکار ہیوٚ آسہٕ

تژھو تمی نِش پان باین نِش محض گرِس پیٹھ او رلیور گرستہ۔ (۸۲۳)

یِیلہِ نکھِ اوٚبرکہِ پربڈنہٕ سیتی جنگلس نار ژھیٚوان چھُہ، کُلس نارِ وزملن

ہُندِ خطرِ وزان لُسی مگر مچھ ہندِ گلہِ منز بہ سلامت دراو، تُس گرژھِ صودرس

منز کھڑنگ ہابتھ گرتھن۔ ییتھے پاٹھی چھُہ تقدیرِ تمِس شخصہِ ہندِ خاطرِ جلدے

اکھ نوو دہشت یادِ کران ییمی اکھ خطرِ ژول مرتن آسہٕ، ییتھ سہ تمہِ ژرٕ رُک

میچھر زینہ ہنتھ ہتھ تمس حض تلن لیٚ کنتھ چھُ ۔ (۸۲۴)

ییٚلہِ شہ ینس گرِس واتھ لڈناونکہ بہانہٕ زوُ بچاونس لگیتھ اوس،
تہندین کینہن دردخواہن نتے بہ صورتِ حالات تہٕ درایہ تنس پتے ووہ کھلر۔ (۸۲۵)

وجے ملاہس ستی رزِ کھنجہ مشورٕ کرِتھ دراوسہ لڈائی سون کلنک اعلان
کہ یہٕ خاطر رازس کنُ ۔ (۸۲۶)

شہزادس رخصت ہیتھ ییٚلہ شہ راز سِندس محل خانس نش ووت،
وجے سمہاہن دیُت تمس اندر اژنس دول ۔ (۸۲۷)

دوٚپنس "ہتا چارِ! ییٚلہ گژھتھ کیا زِ چھکھ ژٕ بییہ مرنہٕ گژھان ؟ گژھ
بیٚہہ بلا خوف خطر تختس پیٹھ!" (۸۲۸)

تمی سِندِ یہ ونُنہ پتہٕ اوٚن تہندلو ملائہٕ مونخت خزانہٕ منز گڈتھ تہٕ
ہرش دلو کھوت ہیکہٕ تتھ پیٹھ ۔ (۸۲۹)

ڈیٹھ آسنہٕ کنہِ یینٛن لوڈ جرم ژوٚرِ نھاوِتھ آبہ ہورٕ سکلا زِ چھِ راجہٕ ہند
مرنہٕ ژھانڈنہٕ ۔ (۸۳۰)

تا چھوہشی ہند ہوا اژتھ گییہ تمام مشیر پانے تنس اندی کچھ جمع یتھ پاٹھی
اوٚبرچ گگرائے چھیٚہ ۔ جانوارن پانس کنُ لمان ۔ (۸۳۱)

عیار وجے سمہاہن تہٕ نیو اُتکرسا، ییٚمی یہ خبر لوٚز تتھ پکھہ ترا وژٕ آسہٕ،
تمہِ دیوان خانہٕ منز کھکھر لگیتھ بییس مجلس منز ۔ (۸۳۲)

ونقار روٚ ستے تہٕ کتھ تام نفرے پتہٕ ہیتھ وچھکھ شہ راجہٕ دربارس منز
بہتھ ہرشس برذ نہی کنہِ یکان ۔ کسد بجر چھہ لوشہِ ون ؟ (۸۳۳)

یِتھے سٕہ تِتھ عمارژ منز ژاو، وجے سمجھاہن لوگ تتھ اُنٛدۍ اُنٛدۍ گارن؛
تہٕ راز ہس ووننٕ زِ تٔمۍ اُس پننِس کامہ موکلاوِتھ۔ (۸۳۴)

رازن کھۅری سٹھاکرٕ، یمن ہنٛتی تمِس قید خانس منز زان اُس گامٕژ، پالنس
کنہٕ تہنٛز نفری پالنس نکھہٕ تھاوِتھ گوسہ وجے ملا سیند (امرکانی) اخطرِ نِش
محفوٗظ۔ (۸۳۵)

ئبڈس بأے سُند تختس کھسُن لوزِ نتھ اوس سہٕ تنہِ تمِس کُن لوان مگر۔ رازٕ
سِند لبہٕ ہر کار ووانہٕ لوو سہٕ باعزت پأٹھی فوراً پننس گرس منز۔ (۸۳۶)

ییٚلہٕ رازن وٕچھ زِ (شہزادٕ) سنٛدۍ فوجی اُسی تمِس بروٚنٹھ کُن آمتی، تمۍ
اَیہٕ لوو سہٕ سیاسی تدبرکہ برکتہ تمی برٕ نزنادِتھ پالنس نِش۔ (۸۳۷)

گٔلی زہٕ گنڈنتھ دٕتنس بیٚرٕ وٚنِتھ بزاہ تکلنس پیٹھ انعام: "ژےٚ دِژتھ
مےٚ زندگی تہٕ مملکت"۔ (۸۳۸)

بخنہٕ کہ زوٚلہٕ اوّن اَمِہنٛز نیرِ دِہٕ رِژ حکمتِ عملی مملکتس منز استحکام۔ (۸۳۹)

لوو رازٕ، یدووے تمِے بلوا گتِھ اوس یم تٔس قید خانس منز نالی اُسی،
اوس تختس نمہِ ولفاٮِ ہنٛتی پرٕ زلان ییٚمی سہٕ وٕلمت اوس۔ (۸۴۰)

ییٚتھیوٚ شدید جذباتو ہنٛتی دوہ لوسہٕ وُن زٕہیٚنتِھ پیومت سہٕ (رازٕ)
ییٚمی بنُن پان وٕتلوو، پیٚوٮِ بنٛدِس پلنگس پیٹھ دٕبہٕ لرِ، ییتھہٕ پأٹھی اکھ لور تٔلن
وول بنُن لور پتھرٕ وائلنہ چھ آسان۔ (۸۴۱)

گٔل چیٚرن ہنٛز لیے شیاتی نظرِ تل اُنتِھ مِیج نہٕ تٔس راتی راتس نیندرِ ہنٛز
راحت یدووے سہٕ اُچھ وٕٹِتھ اوس۔ (۸۴۲)

اَتھکرساٲلِس اَکِہ نفیس چالِہ سِتۍ قیٖد سپدٕلیوٚمُت اوس، لگ بَگ ییٚنِن مشہوٗر ہِشۍ پرٕژھتۍ۔ یٔمۍ تِمۍ دوٚیمین سۭتۍ پھیرٕ ادٕ دِتُس نوٗنِ کاہِن کَمین ترووٚشن لفظن منٛز جواب۔

(۸۴۳)

"ہیٚوٗ راز، یہ صُبحٕس ووٚنۍ تہٕ کوٚر تھہٕ نہ کیٛنٛہہ۔ لوٗز ووٚنۍ یہ کُنٛژ ھاتہٕ امہِ ہوشمندی ہنٛدِ فقدان موجوب برونٛہہ کُن مقرر چھُ سپدیوٚمُت۔"

(۸۴۴)

"اَز ترووٚہُن ژٕ یہ شہ لیس ہنٛدہ کارِ گنٛڈ تہٕ آسہٕ تہنٛدٮ۪ن اَتھن منٛز یِم ژھیوٗٹ بتہٕ کھیوان چھِ۔ لِگاہ ترٲوی شہ ژٕ یہ نہٕتارٕ تِن اَتھن منٛز یِم ہوٗٹ ماز کھیٚوان چھِ۔"

(۸۴۵)

"ووٚنۍ کوٚہسہ آتش چھپہٕ مونہ رُوس، شہ لبُن نہٕ چھُہٕ مُشکل باسان تِکیازِ اَسہِ ہیٚوت جنٛگِہ نِش لوٚرت۔"

(۸۴۶)

"باچھِنا دُشمن، بُدرُد ونٛنَس منٛز شٲلیسٕتہٕ ہوٗنٛرہ دان، لیٚس تمہِ وِزِ سرنۍ خش دِنہٕ چھُہٕ ژٕ ژاان یٔلِہ شکست بصورتِ انجام حاصل ییٚ۔" (۸۴۷)

"لوہسہٕ تدبیر ژٕ یہ امہِ کہِ خطرُک اندازٕ کرنہٕ رٕوُستے پاہنہٕ تا دِتہٕ تمہِ راوٕ رود سوٗرے کیٛنٛہہ یکدم تہٕ اَکس برنٛزس منٛز۔"

(۸۴۸)

"اَکھ لوٗکٹ فِتنہٕ تہٕ اگر ہوٗنٛرِ رٕوُستے شیٖرِ ون، شہ چھُہٕ ہتوٗ ولیوٗکنِ کلہٕ کڑان، ییٚتھہٕ پاٹھۍ اَکھ زٕنیوٚمُت پوشاک سِٹرنہٕ سِتۍ شیٖرِ ون۔"

(۸۴۹)

یٔلِہ تِمۍ یہ سوٗرُے کیٛنٛہہ لوٗزٕ شہ ژٕولِ تِمن نِش تہٕ ژٲوٕ اَکِس اَنٛدرِمِس کمرس منٛز پننہِ دانستہٕ سۭتۍ نِش۔

(۸۵۰)

تمٔس یہ وُنِتھ زِشہ بیہا شام وقتچہ لۄڑ زایہ نام تنٔی، رُدٕ دشہٕ اَکِس پرِدس پٔھکی کِنہِ کم کاسہِ وَقتس بالکل کُنے ۔ (۸۵۱)

کانٛہہ ہتھیار بدس نہٕ آسنکہ سببہِ لاجی تمۍ واراگ کِس عالمس منٛز اہم شریانن ژھبٕن دِنہٕ بانٛتھ اکھ کپٕر ژٹنٛح دٕ کاڑی ہِنٛنس ہرِ وٲلِس ۔ (۸۵۲)

دٕ کاڑی ہیٚلہِ ژٹھنی کَرِ ستہ ہٕنٛزٕ لاینہٕ آیہِ، سٔہجا بانبرے بیہٕ نہٕ وُچھن پرِدس پٔھکی کِنہِ رَکھ پرٕ یڑان ۔ (۸۵۳)

پیٛنہٕ وُچھن تَس کٲر ژٹھٕمٕر تہٕ دَکھ ہیوٚ خوٗن کلس لیشپان، پیٚتھ پٲٹھی ترٛٹھ پینہ پیٛنہٕ حچھ بالہِ کِہ کھڈرِ پلہِ پیٛٹھ معدنیات نیران ۔ (۸۵۴)

یُس زُت طرزِ عمل تمہِ ہیوو، تمہِ سِنٛزی حچھیہ وُنہٕ تہٕ تِم ذِنہِ یِم ہِنٛنسن رٲنِن ہُنٛزٕ ماحچھہ حچھیہ اَنکہِ کھوٗد زٹِتھ ہیٚکان ۔ (۸۵۵)

راتھ حچھیہ وسوٗنہٕ زوٗنہ کُنہِ جایہ تٕر اوِتھ بروٗنٛٹھ نیران، تہٕ سحر حُچھ لوٗ سمتِس آفتابس پتہٕ پیٛنہٕ لارن ۔ یہ زانِتھ زِ حچھنک اندہیٚکہ نہٕ پرِیتھ وِزِ ہوٗسے آسنتھ پرِنہ عقلمند لوٗکن اَحچھ وُٹھِتھ زہٲنی راہ کھالِتھ یا تعریف کَرِنی ۔ یہی سپدٕ لوٗنہِ بیدوے تِم ذات اُنٛجی یاد تہٕ ہِنٛنین مالکن ہُنٛزٕ مایہِ منٛز ہشے آسہٕ، تو تہِ رُدٕ کا یانہٕ سٔہجا ہُنٛد طورِ طریقہ بالترتیب ملامتس تہٕ زٕ ژر وُنٛنس لایق ۔ (۸۵۶-۸۵۷)

سوٗ تہٕ اوسٔس زکہِ اَکِس مندرس منٛز دلوٗ داسی ۔ تمۍ اوس سوٗ نژن پنٛڈٲلِس پیٛٹھ وُچھمٕژ، تہٕ ہِنٛنس شاہی حرمس منٛز بحیثیت اکھ داشتہ اَنمٕژ ۔ (۸۵۸)

تمِہ دِتٕ ہِنٛزِ محبتس بہ مثلِ سوٗن جلاوِ ہیٚلہِ سوٗ ہِنٛزِس عاشق سند خوٗن بہ مثلِ گالِتھ وو ژٕل چھوٗنہ ترین رنگن ہِلِتھ نارس منٛز زایہ ۔ (۸۵۹)

بیٚلہِ سو اکھ باذوق بدن فروش اُسِس، ہرش دلیوٗن تہٕ اوس تَس لول بورمٕت ۔ بدوے شہ اوس ووٚنی توٚہندٕ لَس یژھان، نمہٕ کورنہٕ موٗنس دنٕہ (۸۶۰)

شہ اوس ژرٕ وٕہمس ڈرہ لیس منٛز تہٕ چھپوٚنے ژٕ توٗہن دوٚہن ہنٛدہ راز، بیٚلہِ شہ ونیا ترٲوتھ گو ۔ اُکِس راتس، اُتی نخٲوِتھ کوٚرُکھ تَس صبحاسے کرِژ پاکرم ۔ (۸۶۱)

بیٚہ تہنٛدِ حرمچہ کُٹر خولونٕہ، یمہٕ تمہِ ونِ لوہرژٕنِ پالس بیٚچھ آسہٕ گیٚبہِ جلدے تمس پتہِ پتہٕ نار چہِ وٚتہِ ۔ (۸۶۲)

بیٚلہِ رازٕ سندی ملازم آسی تہنٛدیٚن دُشمنن ہتھیار ہیٚوان، نونگا لیٚس موٗتک خواہاں اوس لوٗگ کینہس کالس پنٛنِ تلوار ترٲونہٕ لنس النکار کرِتھ ۔ اُتھ پیٚچھ ووٚنتھ تمس پننہِ جماژ ہنٛدے پرستکلا بیٚنہٕ پاکھٹی اسہٕ ورامے کم ہیٚکن رازس وزیرٕ آسِتھ؟ اوے ترٲوِ شہ اسہٕ دوٚہن منٛز بیٚلہٕ ۔ یہٕ نظرِ تل تھاوِتھ پژی تہٕ ژہ پنٕن ژورٲو راوٕن"۔ پتہٕ ترٲوِ نوٚون شہ تلوار تہٕ دژن پننٕی تہِ ۔ (۸۶۵ - ۸۶۳)

نونگا، سلہادا، بھیارا، پرستکلا سانہٕ بیترٕ وزیرن آیہٕ ہتھکارٕ ترٲونہٕ تہٕ ہرش دلیوٗن کٔرِ تم محبوٗس ۔ (۸۶۶)

ہرش دلیوٗن پکھیٚر راژہٕ سند تخت ڈیہہ تیتھ حیران کُن طورٕ کیٚس دوٚہس منٛز، زنتہٕ اوس شہ پانے تقدیر ۔ (۸۶۷)

میانہٕ یتھ کنھ منٛز آیہٕ واریاہ رازٕ کنہٕ کنہٕ رنگہٕ تہٕ گیٚبہٕ بیٚچھ کُن ۔ مگر وائے بدقسمتی ووٚنی ووٚس تیتھ ونہٕ بیٚچھ لوٚیہ سر کرٕنی عقلہِ ہنٛد خاطرٕ کڈٕ رٕچھیٖہ! (۸۶۸)

۔ کیٛنہہ یِی رازٕ ہرٕ شخصس کیتھ وننہٕ یِیٛمہٕ سارِنٕے
مُہمن ہِنٛز کامیابی وُچھ مگر توتہٕ چھےٚ۔ سارنٕی ناکامی یِن ہِنٛدٕ پیٚے دِوان
یوسہٕ قسم وارا نزرٕ وا انتہٕمی منصوبہ چھےٚ گاشرا وان تہٕ حکمت عملی
ہِنٛد فقران تہٕ ننٛنی راوان۔ یوسہٕ راج کرنکہ طاقتُک بے تحاشہ
اِستعمال ہاوان چھےٚ، مگر توتہٕ چھیہٕ احکامَن ہِنٛز عدولی گواہ۔ یوسہٕ
سیٹھاہ آزاد پسندی تہٕ تیٚزرٕ زیادٕ جایدادَن ہِنٛز ضبطی چھےٚ ٹھوکھ
دِوان۔ یوسہٕ رحم دِلی ہِنٛز سیٹھاہ نمائشہٕ سِتۍ دِل رٔنزناوِتھ قتلَن
ہِنٛز گرم بازاری سِتۍ دَم پھُٹ چھےٚ کران۔ یوسہٕ رٔژن کامن ہِنٛدِ
توانرٕ سِتۍ خوش یوٗنی چھےٚ باسان، مگر گوہن ہِنٛز بیماری چھےٚ
داغدار کرٕ مٕژ۔ یوسہٕ پرہیٖزدار پرستش اَسِتھ تہٕ دیٚے وٕہ تلاوان
چھےٚ، تعریفَن لایق مگر خطاوار تہٕ۔ یَتھ عقلمند انسانَن پیٚٹھ ... ۸۶۹/۸۴۳۰
کرٕتھ نفرت کرٕنی، تہٕ مایہٕ سان یاد پاوِتھ رنجیدٕ گژھن۔ یَتھ تعریف
کرٕنی تہٕ لعنہ طعنہ کرُن ضروری چھ، یاد تھاوِنۍ لایق مگر بالفور یا دُور تر
ہِنٛزٕ نیبر چھکرِتھ دِنۍ۔

تِمہٕ آسہٕ ہا گاشہٕ کیو ذراتو پیٹھ ذامُتۍ۔ نتہٕ کیٛنہہ آسہٕ ہا
بُلند قامت شخصیاتن ہِنٛدِ خاطرٕ تہٕ تِمہٕ سیوٚدٕ وُچھن بہٕ مِثلِ آفتاب
مُشکل۔

۸۷۴۔

تِہنٛد ہیوٚ اہار چھینہٕ کُنہِ جایہِ تہٕ انسانَن یادِ تاہن مِنٛزٕ اکھ
پیوان۔ پوٚز اگر عقلمند تھارنہِ نیبر ہیٚنس تیٚلہِ پانہٕ ہاکھ یھوٗنٛتھ ہِنٛدٕ

سرداران منز۔

۸۷۵ -

یمس آسی کینہہ وأنی یِم آفتابکی پرتو ہیوک زوتان آسی۔ تہنز گول تہٕ کھلِہ پیٹھ کلاہس پیٹھ اوس اکھ تھوٚد تاج لاگتھ۔ ژٕھنہ کھوٚرد اوس اَکِس خوٗش باش شیر ببر سندی پاٹھی نظر تراوان۔ وأنکھ دارِیس اوشس واریاہ زلو کھٹا۔ شانہٕ اَسِس بالہٕ دندس ہیوی برتھ۔ نرِ ویٚچھ تہٕ بان کرٕہن مگروٗ زجار ہیتھ۔ سینہٕ اوشس کشادٕ تہٕ کمر توٚن، تہٕ آواز اَسِس گگرایہ ہندی پاٹھی گوٚب۔ یوٚز مافوق البشریتہٕ گرزھن لَس بروٚنٹھہ کینہہ دسمبر ۱۸-۸۷۷/۸۷۶

محلِ خاص چہ برنہٕ پیٹھ آسن ژٔو پارٕ ی واریاہ بجہ کنھی لاجنہٕ یتھ تہنز آواز بوزنہٕ ہس زِ کم آسی داد رسی ہنز پرزھ ہیتھ آمتی۔

۸۷۹ -

تہندی فری یاد لوٚز تھیتھے موہ کلہا، دُستی اوشکہ خواہش بوٚرکران، یتھہٕ پاٹھی وہر اَتھ ہندا اوبرچھ ۔ ۔ ۔ ۔ ۔ زٕرن سر یٚہلاوِتھ گرزھان۔

۸۸۰

دربارس منز اوس نہٕ کانْہہ شوخ و شاندار پوشاک تہٕ سوہ نہٕ وسہ روٗس یا کمے نفریتہٕ ہیتھ نظر گرزھان یا ۔ ۔ ۔ ۔ ۔ ۔ ۔

۸۸۱

رازٕ محل چہ برنہٕ، یتھ نش بیٚون بیٚون قومن ہندی لوکھ شرفِ باریابی خاطرٕ آسی آسان، آسی (سارِنے) ملکن ہندس دولتس انبار لگان۔

۸۸۲

راژ مجلس منز بتگر ڈاگتھ تہ سوہنہ رژنہ نالی ترآو تھے بے شمار

مشیر، صاحب تہ بیتر خدمت گذار اوہ پور کران آسان - ۸۸۳

نو فرمانروآئی ہنذ چیہ خمہ ہاونس ستی اوس راژ دیجے ملا ہنز

رایہ خاص گوڑ ہنز رایہ ہتھ قدر کران - ۸۸۴

پہونکہ شکر گذار راژ اوس تہنز کتھہ پیٹھ عمل کران - تہنز

مجلس منز آسی کیتی نفر یاپہ راژس ہوی تہ آسان - ۸۸۵

ہرتھ اوس نہ پینہ ہنن ذآتی ملازمن کانہہ خاص رعایت دوان -

تہ محکم طریقی کارس آیہ اتھ ادیجہ کو ششہ آچھ کرہ یا پیتھ دِتن تھدی

سرکآری عہدہ مآلی ہندن وزیرن - ۸۸۶

تمی تھود کندر یا بربہ راچھ کرنس پیٹھ، مدانا ہس دتن اعلیٰ

فوجی کمان، تہ وجے سمہا ہوی نفر تہ بیتر افسر تھاون ساری پننہن

پرانین جاین پیٹھ - ۸۸۷

ییلہ تس ختم ژھو کیو، پرستنکلاسا تہ بیتر نرآوِ نی ییلہ

تہ پرانین عہدن پیٹھ تھاون برقرار - ۸۸۸

مگر وزیر نونکا ہس تہ تہندس دوہ دِ بائیس دتن کاٹس

پیٹھ سزائے موت، تکیاز تمس اوس تہندی جرم یاد پیٹھ جلوہ

زن گنڈان - ۸۸۹

پوز ونِز ییلہ معاملات کرِ ہتان آسی - تمس اوس یاد پیوان

زِ سہ (نونکا) اوس دریادل تہ مالکس وفا دار - اتہ اوس

پننِس کرِ ہمتس پیٚٹھ پشاوان۔

قابل شخص چھِ وزِ وزِ فایدٕ دِوان۔ یوٚدوے تمیٚ جرم نہٕ
کرِ ہیتو آسن۔ ناہ بینیٚمی لئز ناہ جرم آسہ چھےٚ توٚ تہٕ بتہٕ رننس
لگان۔

۸۹۱

راز ہندر بو ملازموژلی وساوتا ہس ہنٛز آشینہ نِ بھی
کن نہٕ لنس۔ ادِ دتکھ کاٹھس پیٚٹھ پھہ۔

۸۹۲

پننہٕ فارغ البالی منز بخشن تمیٚ پننین ملازمن کرنہٕ ھیم
قاد وبند منزٕ آزاد سپدِ پیٚٹھ پاٹھر ژھرس منز پھولہ ون کل چھ
میٚز آلبو منز درامتین کالہ ہمرن۔

۸۹۳

منا یس وجراشند نیچو، ننبماشند ذرہ رکاشند حنید
اوس، واتہ نوون تہند بوے ہیتھ برٛہن وزیرن ہندس
درجس پیٚٹھ۔

۸۹۴

راز بیپلہ تہ سفرس دراو تہ بینز موقعن پیٚٹھ، وزیر اُسی وارِ وارِ
ڈجھن والین پرہیتھ جایہ رازے زن پاسان۔

۸۹۵

لوکٹ بوے جیراج یس سارِنے حاجبن پیٚٹھ کھو نہٕ آمت
اوس، اوس تس ژھوکھ تہٕ لوٚٹھ۔

۸۹۶

تتونگاشند نیچو دھمنایس پننہٕ نین دوہ ن بایہٕ ہندس
گزرنس پیٚٹھ تہند حق شکر گذاری نکھہ والنہٕ خاطر گنڈ گایہ تام بارتاہس
پیٚٹھ درامت اوس، ووٚنت پننی باہتھر ہیتھ والیس۔

۸۹۷

راژن رۆٹ شہ وُژھہِ داہرِچہٕ تکیازِ تِمو منز اکھ بأے اوس
تہُندی کامہِ منزے دِم شیہلووُٹ، تِمس ہٕتہ تہُند مأ بابھژرن اوس
شہ پینمی گرِکی باہژ گنز راوان۔ ۸۹۸

وُقتاه نیرِتھ ووت وِبے ملا پیچھ نفرن ہنز کل کڈٕ یہ سیتی دشمنس
پیٹھ ہٕتہ غدآری کرنک منصوبہ بنوون، یوٗد وَے تِمی (ہرشن) اوس پیٹھہ
کنہِ مذکور حسابہٕ شاہی اقتدارتس سیتی باگرِ کتھ روٗٹمت۔ ۸۹۹

بدطینت شخصو اوس نس ووٗنمت۔ "ژٕ کیازِ ترو وُتھ تخت
دوٗ ہمس بیبلہِ ژینے یہ زیوٗنمت اوستھ؟" (ووفی) زینِنہٕ غاطرِ
کُرتمی بوٗڈبوے مارِنج ژھے۔ ۹۰۰

بیوٗن جایہ پیہٕ نس گنزسے مجلس منز شہ قتل کرنک ارادٕ کرِتھ بنوو
تِمو اکھ قربأنی ہند رسم بہانہٕ یہٕ راژس کوٗرن سال۔ ۹۰۱

راژس لوٗگ امہِ ژھہ یہ ہُند پے ہٕتہ حملک امکان نظرِ تھئٔ دِیتھ
نِنمی فوجس تیار روزنک حکم۔ ۹۰۲

راژٕ ہُند فوج بیلہِ تیار گو وِبے ملا یکدم برونہہ ہٕتہ راژ
سنٛدی گرٕ ی زین طبیلو منز گلوتھ۔ ۹۰۳

گرٕ ی رنتھ کوٗر تِمو راژٕ ہُند فوج وُچھتے تتھ پیٹھ اکھ دلیرانہٕ
وار ہٕتہ دوٗر مقابلہ کرِتھ دراو ڈسوتی شہر منز نبر۔ ۹۰۴

گرس پیٹھ سوار ہٕتہ آتیٖنی تہندِس ہلس تھپہٕ رٹِتھ رٕود شہ
اکس مافوق البشر مقابلس منز آوُر۔ ۹۰۵

نمی وِزِ ترآو اژبرن بے وقت رۆدِ شرأنہٕ تہٕ سآرِ سے زمینس
باسیو شہلابِ زَن آمژ۔ ۹۰۶

لڑایہٕ، یتھ دوران وِنح واوَن تیوٗت ہِیٚے تلمژ اوس
زن واریاہ ڈھول آسہ وزان، منز اوس شہزادس رۆدِ راتھ
تہٕ نیرِ وگہرِ زن کوٚرمژ (وۆلمژ) ۹۰۷

وارِ وارِ ژھوکیہٕ لشکرس ستی رۆدشہ برونہہ پکان تہٕ
چندرا کا ہندی شری یم تس مارنس پتہ پیٚدیا ہتی آسی، رۆد
تس پتیٚمہ ذِمہ کہن کارن ہندی پاٹھی پیتَے۔ ۹۰۸

وۆنتھ تہٕ سیٚندِ ہندِس سنگمس یتیتھ کُرل آیَن اوس
نیوٗمژ، تۆرشہ گرِ ببتھ ڈسِتھ زنانہٕ ہیتھ ژھرانہٕ اپور۔ ۹۰۹

بختہٕ ارادِ ستی ترووتھ پٔنُن پان تہٕ آشینی دُشمنَن ہندِس
گنڈس منز۔ گُرِ تہٕ تۆرس شہلابہ لِر کولہٕ اپور تہٕ آسَن پیتَے۔ ۹۱۰

گُرس کھسِتھ گوٚوشہ گۆرِ دوول دُشمن سنزِ نظرِ نشہٕ غآب
تہٕ دراو لاریچہ درِ تلکس کُن۔ ۹۱۱

دَرِکی حاکم کنَدرپا ہن یوٚدوَے سارِ یتے دَہ تہٕ بند کرِمژ
آسہٕ، تونہٕ تۆرشہ بالوَ پیٚٹھی تہٕ ووت بالَن منز باگ ژۆرِ یتھ دَرِ
سَرِیہٕ منز۔ ۹۱۲

نتہٕ گُرس مشہور درِ (راز) وِیے دمِ ساہی ہن میزبان
داآری تہٕ دوہ دوہ گرِنژھِتھ رَے یَس ہنِنی کینژہ حوالی موآلی

تورو آیتھ ۔ ۹۱۳ ۔

ییلہ راژ ہرشن بوزن ڈامرتہ بیتر شخص آسی خانہ جنگی
ہس دِواں، سہ گوو کھوژن نتھ، تہ دوہہ پتہ دوہ ہہ گنزرن نو نوِ
چالہ ۔ ۹۱۴

تم گئیہ ناکام ۔ وَند دَرد سریہ منز روزِ تھ کوَر تمو (وجے
ملاہن) ژھترِ نہ ریتہ ڈامرن ہنز شینچہ و آیتھ اچانک ۔ اکھ
مہم شروع ۔ ۹۱۵

یہ خود دار شہزادیس ینتی میو خطرو منز بسلامت دراو،
گوو تمہ وزِ اکہ شینہ مانہ ستی زوُد تھ ییلہ گئہ وَ نہ منز اکس
خیمس نال تھک دِتھ اوس ۔ ۹۱۶ ۔

یم مقاصد پورٕ کرنہ خاطرٕ پرعزم انسان توہ تینبلی ہاوان
چھ، تم چھہ تقدیر اکہ لوکٹہ واقع ستی چھانگر کران ۔ ۹۱۷

ہمپوش یمن پھولراونہ خاطرٕ آفتاب ہزار ژرو ستی
زور چھہ لگاوان، تم چھہ خالق، یودوے سہ ہتہ بیٹھ پی اگی
ہسی کرستی موٕلے گنڈتھ انان ۔ ۹۱۸ ۔

راژ ہرشن سند دبدبہ یس کیتھہ کالہ پیٹھ تاج شاہی خاطر
عناد ستی ژھو کیو مت اوس، لوگ نو بر پھولنہ ۔ ۹۱۹

تمہ وزِ ہینکہ ہانہ "راجہ" سند لقب کانسہ دِنہ ییتھ ۔ نہ
تمس ہتکیاز سہ تمہ نشہ سیٹھاہ تھوُد تہ نہ بیتر راژن ہتکیاز

تم آسی تیتی وٚسِتھ ۔

۹۲۰

راژٕن، یُس حسد نِش پاک اوس۔ نُور آوی مُلکس منز پوشاک لاگنکٕو شاندار پٲرِمی رِواج یِتھ پٲٹھی سونتھ چھُ وَنس منز پوشہٕ زاژن پھوٚلراوان۔

۹۲۱

برونٹھ آسی اَکِس راژس روٚس سارِی لُوکھ مَس یلہ ترآوِتھ پھیران۔ نہ کلیٚش دِوان تہٕ نہ کُنہٕ وَس لاگان۔

۹۲۲

یِتھ مُلکس منز بینٕہ برونٹھٕ کالہٕ سپہ سالار مَنڈناہن مَستھ وہ ڈٲرِتھ تہٕ وزیرِ اعظم جیا منداہن شوخ رنگہٕ اکھ ژھوٚٹ کوٹ لٲگِتھ راژ سنز ژُکھ مَلی ہیٚژ نِتہٕ کوٚر اَمی راژٕن عام لُوکن ہِند خاطرٕ سہٕ پوشاک رٲیِج یُس راژٕ سے یونٹنوبان اوس۔

۹۲۳/۲۴

یعٚلہِ تہندی کینژہٕ وَزیر شاندار وس تہٕ پوشاک لٲگِتھ آے۔ تِمی ووٚن تہندِ حسدہٕ روٚ ستے، پینہٕ نِش دایَن تِمن اَندی اَندی ژٲنگی نژناونی۔

۹۲۵

پینٕنِس تفریحاتن منز دِکنی ذوق جمالک شوق تھاو تہٕ موجوب کوٚر تِمی کرناٹا مُلکک ضرب نقل کرِتھ بینٕہ تہٕ چالو۔

۹۲۶

اکھ آسی تہندِس دربارس منز ڈٕہ یکن ژندرن ہملاہکو بڈی ٹیکو تہٕ شاندار زہٕہٹی خنجر ہیتھ کھوٚ ہر پنٕنِس الہ ڈٕلہ کرِتھ حاضر سپدان۔

۹۲۷

تہنز راہٕ یِمن بمبہ پھیرانے آسہٕ، آسہٕ وو ڈن

مٔنز سوٗ نہٕ ینٛدی ..... وٕتھر وَس پاٚرِتھ زیٹھی ہار لاگان
ڈٕہکہ ڈٕلکہٕ اَسکھ نہٕ ٹیکس اکہ ڈٕنجہٕ تھاوان۔ سوٗ رٕہمہ خطو سیٖتی
آسہٕ تِم اَچھن ہندی کوٚن برابر کَنَن سیٖتی رلاوان۔ مَس لٕٹھن
ہندرین اَندن بِہن پیٹھ پوٗتٕ اَسمانہٕ آسان، مٔنز آسہٕ سوٗ نہٕ رَ زٕ
وٕ ڈٕھتھ آسان۔ بنیمہ جامہ کِہ الٕہ ہاندِ پیٹھہٕ سیٖتی آسہٕ تِم زمینس میٹھی
نہٕ مٔنتی کران۔ سینہٕ اَسکھ تھتھسو جِہر وسینٛز پیرِتھ یِم اَچھنے نٕرہٕ ن
ولان آسی۔ اور یور کرن وِز آسی تِہندی وٕٹھ کملاوِ نہٕ سیٖتی کوٚنوٗر
مٔشکہٕ پھیٖتی زٕن پھرِ نہٕ یوان۔ یِیلہٕ مرداہٕ رِخنا لاگِھن اد آسی
کامہ دِ دوٕ سیندی برآنٛتھی گٔژھان۔

۹۲۸ - ۹۳۱

اَتھمس کُن وِلہٕ زار وٕنِتھ بنیاے گداگر دوٕ ییمن اَتھہٕ روٗٹ
کرنس لایق۔ ییٖتہٕ پاٚٹھو اوٗبرٕ چھ سمندرکہ مددِ سیٖتی سارِنے
زوٗ زاٚژن فرحت بخشان۔

۹۳۲

اَمس سخی راژ سیند برکتہٕ یِیس ژٕ وٗ نیور سوٗن چھکان روٗد
واٚتی ساز ندرن ہندی ساری حلقہٕ راژن سیٖتی مان مان
کرنس تام۔

۹۳۳

راژن یِیس عاٚلمن ہند لعلِ ٹھغری اوس، اَگری علم دوست
حضراتن جو آہر وسیٖتی زینت عطا۔ بیٚیہ بخشنکھ ڈولہٕ،
گُری نہٕ چھاپہٕ استعمال کرنکی مراعات۔

۹۳۴

بلہن یِیس راژ کلاسیندِ وقتہٕ کٔشیر نٕرآوِتھ

گوٚرمنٹ اوس تہٕ کرناٹا کی راز پرمادی ین اوس پیٹھ ژیٹھ گور
بنوومنٹ، اوس کرناٹا کہ پہاڑی علاقہٕ منزٕ ہسی تس پیٹھ
سفرس دوران راز س بروٚنہہ چھاپہٕ تھدٕ وہرٲوتھ آسان۔ تمی
ییٚلہٕ بوٗزٕ زِسخی ہرش اوس تھدٕ بن شاعرن قبیلہٕ دار ہیو۔ تمس
باسے یہِ تنیچ شان و شوکت تام اکھ فریب خوردگی۔ ۹۳۵/۳۷

راز ہندی اینک محل یمن سوٗنہٕ ہندی آملہ کا سجاوِتھ
آسی یہٕ عمارژ اوٚبرس تام واتان آسہٕ حیران کرن وول شان
ہیتھ پرزلان۔
۹۳۸

تہندس نندنا باغس منزٕ آسی سارِ نے گلشن منزٕ صرف
کلپاڈرما (طمع کُلی) یُتھی نایاب تکیاز پینہٕ سخاوت سیتی
آسی تمو رٚنہ شنرمند تھاٲوی ہیتی۔
۹۳۹

تمی بنو پمپاسریس آب تہٕ قسم دار پکھن جانا وار وتہٕ حیوانو
سیتی برتھ اوس یہٕ ییتھِ کول ییٹھو اٲفتس تام واتی منزٕ آسی۔ ۹۴۰
بے شک ہینکہٕ ہاہ برہسپتی یہٕ دارِ پانہ ژٹھو نہ ژشہ کاتیاہ
علوم اوس تیقہ پانہ ژٹھو زانان۔
۹۴۱

اکھ پاتھ یس تمی گیوہ خاطر گورمنٹ اوس اگر از کل
تام بوزون، تہندن دشمنن ہندین اچھر والن پیٹھ یہٕ
نرٕ اوٚش۔
۹۴۲

تفریحک شوق ہمیشہٕ رچھتھ اوس تس دوہلہِ دون گرہن

شونگان تہٕ روتلہِ ییٚنہٕ مجلِسہٕ آراستہٕ کٔرِتھ بیدار روزان۔ ۹۴۳

۹۴۴۔ ییٚنہٕ رآژ اوس شہ دَر بارس عشز گذاران یہِتھ ساس چراغ

اٚسی روشن کران، تہٕ عاآلمن ہنز مجلِسہٕ گیون پانتھرٕ تہٕ نَژُن اوس

وُچھان۔ ۹۴۴

کٔمہِ ییٚلہِ بند گرٛ ہمن اد اٚسی صرف یبان زاپینگ سرسر بوزان۔

بیٚنیہِ زنانن ہندِ بن لنٛھین تہٕ ژمن گنٛڈ تھ SEPHALI پوشن

ہُند الہٕ ڈٔلہٕ۔ ۹۴۵

کُس بزِہیپتی ہیکہٕ تأمس راژسُند ایٚس شان وشوخی

منز اِندراہس برونٛھ اوس روت دربار پوٗرٕ پأٹھی بیان

گٔرِتھ۔ شامیانہٕ اٚسی اوٚبرِ ہیو تہٕ چراغ اکھ نارٕ دیوار ہیوٚی۔ سونہٕ سنٛز

بورِ آسہٕ نارٕ وُزملہِ تہٕ اینیک تلوارٕ دٔہہ ہِشہٕ۔ زنانہٕ آسہٕ اپسراہن ہنز جایہٕ

تہٕ وَزیر اٚسی تارکھ زن۔ اَمِکی عاآلم اٚسی رینٛشن ہِنز جماعت ہِش تہٕ سازندر

اٚسی گندھر وازن۔ یہِ اوس کٔبیرا تہٕ یماشُند سمن بل، تہٕ سخاوت تہٕ

دہشت خاطرٕ کمنے تفریحی باغ۔ ۹۴۶-۴۹

ژمہٕ زمانہٕ اٚسی سونہٕ تہٕ روپیہ دینار عام استعمال سپدان

مگر تراما ضرب اوس سیٹھاہ کمیاب۔ ۹۵۰

ژمہٕ وقتہٕ اوس صرف کمینہٕ سنا ہے یوت لالچہٕ ستی کنجوٗس

بوٗد وٚے سہ پوٗلیٹک زیٚنٛھ تہٕ سارِنیے سَرس تہٕ اوس۔ ۹۵۱

ژمٕی سنٛز لالچہ چھہٕ تہندی مٔٹھ جیاوَنا، سوریامَلکا تہٕ وِجیشورا

گواہ ییم بکہٕ ناوہٕ خاطرٕ تمی کاتھہ وقف (نرووہٕ پیٹھ کُن) ۹۵۲

پتہٕ ہندی شاہی دولتہٕ لوب پننہٕ اصلی مقصد بوچھہٕ ہتین بیمارن، بےکسن، مُفلسن تہٕ بیترٕ (درماندٕ گامتین) مُشکلن منزٕ لعت واتہٕ ناوتس منزٕ۔

۹۵۳ -

چمپکا اوس پرہتھ وٕری ستتن دوہن ہندِک شیترا اکرٕ ہتھ تتہٕ اکھ دوران جمع کرمٕژ دولتہٕ رٕژن کاہن لاگان۔ ۹۵۴

رازن یُس عرضی دِنہٕ والین ہندِ مُشکل کُلہم پاٹھی دوٗر کران اوس دِتی برٕہمنن یسلہٕ پاٹھی سیاہ ہرنہٕ مسلہٕ، وٕژھی ہیتھ گاوتہٕ بیترٕ گرٕژھی۔

۹۵۵

راز سنزٕ آشنہٕ وسندتہٕ لیکھا، یوسہٕ شاہی خاندانٕ کُوٗر اٲس، بناوی مٹھ اگر بارٕشہرس منزٕ تہٕ پوترٕ ترٕ یورٕ یُسوٗر اہس منزٕ۔

۹۵۶

یتھہٕ پاٹھی باسیوٕ زٕ اُہندِس دربارس منزٕ اٲس شوبھکتی ہنزٕ ریٖتھہٕ گٔنہٕ درجس نام وقتلان مگر نوتہٕ ہیٚکہٕ نہٕ کاہنہٕ اُہنزٕ فرمانروائی اکھ عالی فرق معاملاتن ہنٛد دور وٕنِتھ۔

۹۵۷

نوہن وزیرن بیٚیہٕ واہٕ واہٕ اقتدار اکِس منزٕ آو، تِمو وقتلو برانین ہندِ ہرزٕ رازٕ سندِس ملکس منزٕ وسواس۔ ۹۵۸

سہٕ موریس کھورن ہیوٗند بیٚنیرٕ، چھُہ وکو ترا اوِتھ واریاہ کھوٗرٕ دار صورفس رٕٹان۔ آفتابا یتھ ساسہٕ بزٕ زٕتہٕ بجھے

ییران

چھُ قدرمہٕ بیتہٕ قدرمہٕ سحر چہ رہنمائی طابع بٔکان یہٕ چھُ تقدیرٕکی اکھ جَٹہٕ
زٕ زور وَرَن چھِہ زٕہ نگہٕ بآزی نآران، تہٕ یِمن سآری معاملات
اَتھن منٛز چھِہ آسان تِم چھِہ تہندی دٔسی درفتار گژھان۔ یِم جیٖسیٖ آسن۔ ۹۵۹
پیٖھنے پاٹھی وآنٛز کِتھ اوٚنٛت بیٚہِتھ زٕرٕعیتک آغٕریٖتی تمام علمن منٛز بروٚنٛہہ اوس لوٗکٕ چارٕ بٔناوزبرلاہندِ دسی ہیٚہ وَتہٕ۔
پیٚنہٕ نِس سو رگیہ نآلی سنٛزٕ دُشمن دآری ہٕندیدلہٕ ہیٚسنہٕ خآطر
کوٚرتِمی تِتھ مَٹھس تہٕ تِہندرِ بیٚتر وقفن لوکھٕ یِمن راجدھانی
ناواوس۔ ۹۶۰ - ۹۶۱

پیٚننہٕ نیابٔحنی سیتی چھُکرآو تِمۍ سہ دولت ڈُچھنی کھو وٕرییوسہٕ
تِہنٛزی مآلی سوٚمبرآومژ آس۔ بیٚیہٕ اوس تِمَس وٕنان چاچا پیٚنا
دیسندفوج بدمعاش/ کھرٕہن ہنٛز اکھ جماعت آس) - ۹۶۲
پیٚننی حیس راوٕرآوِتھ رَچھِہ رازن پیٚنہٕ لِنس حرمَس منٛز نٔژے
ہتھ تہٕ شیٚٹھ مشکوٗک کردار واجنہٕ زنانہٕ۔ - ۹۶۳
تِمۍ سوٚمبراوِتتہٕ وٕزٕ وٕزٕ تِم سارییٚے زنانہٕ یِم تَس اَتھہٕ آیہٕ۔
صِرف رَچَن ہٕ چیٚنڈالن تہٕ ڈوٗمبن ہنٛز ماجہ بیٚینہٕ۔ ۹۶۴
اَتھۍ منٛز اوس یٔھونا راجا قلعس منٛز روٗزِتھ بُتھری فوجِ
کِس ہیٚسَس پیٚٹھ، بیٚیہ لوہارا کھینگ منصوبہ بناوان - ۹۶۵
دریت پورا وآتِھ پیٚیلہِ تِمۍ بوٗزِ زٕ دٔرگ حآکم کندرپا
اوس تِمَس جنگ کرنہٕ باپتھ بروٚنٛہہ آمُت، تِمۍ ہیٚنٛز دبارٕلٹ۔ ۹۶۶
اَتھۍ وقتس اَندی ٹِکو گوراجاپوٗری ہیٚنٛد مغروٗرحآکم، رازٕسنگرام

پالاہ کمہِ تام دُشمن بنیتھ۔ ۹۶۷

۹۶۸- ییٚلہِ کندریا اوس قلِعس منٛز بہتھ ناخوش سپہن اَتھَس منٛز اننس ستی آوُر، رازن سوٗز ژکھہِ منٛز پوٚلیٖٹک زیٚنٹھ راجاپوری پیٹھ حملہ کرنہٕ باپتھ۔ ۹۶۸

۹۶۹- اکھ بوٚڈ لشکر ہیتھ لوہارا وَتہٕ نیرتھ دیٖت تٔمی بیفلآزی ستی ڈیوڈس رہتس (لوہارا) قلِعس نیبر پتھ جنگس ژھیٹھ۔ ۹۶۹

۹۷۰- ییٚنہٕ والہِ ساونکس ترٛزرس تہٕ دشمن سندِس جوشس کھوٚژتھ ہوونہٕ تمیٚ جنگی مہم شروع کرنک کاشہ قصد۔ ۹۷۰

۹۷۱- اَمہ پتہٕ سوٗزو رازن شعوٗرکہ فقدان باعثہٕ کندرپا ہس اَیس ژھوپہ کرِتھ بہتھ اوس، ملامت نامہ۔ ۹۷۱

۹۷۲- پترٛھہِ پاؔزار پٹھی ستی ڈزتھ کھیوٚو تٔمی قسم زِ راجاپوری زیننس تام روزِ ہاشہ فاقے، تہٕ دراو سفرس پیٹھ یوٚدوے تمس رسد تہٕ آس نہٕ۔ ۹۷۲

۹۷۳- بالہٕ سفرن منٛز شیٚنیم دہہ فاقے کڈِتھ اوس کندرپا راجاپوری پیٹھ اکھ یوجنا ہیٚورٕ پہن (دوٗر)۔ ۹۷۳

۹۷۴ دُشمن سُند فوج بُتھہِ ٹھوٚر کرنہٕ روٗستے تہٕ مقابلہٕ ڈرِ کسندی ہتھیار . . . . . ژاوشہ کیلہ لنجہ لتہٕ موٗ بجہ کرِتھ (راجاپوری منٛز) پتھ پاؔٹھی اکھ سہمہ چھِلا ژان) جنگلس منٛز۔ ۹۷۴

پولیس کہ زِ ٹھو جاۓ ژ منٛز مرِ عنا اکھ قاید دراوتس پیتہ پتہٕ۔

سہ اوس کُلراجایُس بدھا راجا سِنٛدٕ عیالک حفیظ اوس۔ ۹۷۵

ییٚلہِ سہ سیٹھاہ مخالف فوجی مٲرِتھ راجاپوری دکہ محل کِس) ببرِ مس
صحنس منٛز پیٚتھر لاینہٕ آو۔ تِمؠ سُند سفید چھانہٕ وُچھتھ گوٚو دشمنس خیال
زِ کنٛدرپا اوس مارنہٕ آمُت۔ ۹۷۶

مگر ڈیٚپہرس سیٖدیو سہ دیو بیٚکر کنٛدرپا وُہہ یاتنٕرہے ساتھی ہیٚتھ
راجاپوری کِس شاہی محلس منٛز ۹۷۷

تِمؠ سِندی نرٛےٚ ہیٚتھ پیدل فوجی سپاہ لگی راجاپوری برونٛہہ ٹھے
پھٕن ترٕہن ساسن دشمن سپاہن ہیٚتھ یِم پوٚت پھیٖرِتھ ژٕلن وٲلی
آسی ہٕ۔ ۹۷۸

اَتھ لڑایہِ منٛز بیٚیہ زٕ ہیٚتھ کاٗشرؠ، مگر کھشاہن منٛز آسی
ژور ہتھ نفر زمینس وٕرِن کرِتھ۔ ۹۷۹

ییٚلہِ دُشمن شِکست کھیٚتھ گوٚو، موتن بنوو پیٚنن باورچی خانہٕ
رٕنن بے شُمار زٕنی چیٚٹن منٛز یِم دوٚرتام پھہلتھ جنگس منٛز مارٕ گاٚمتٕ
زالان آسی۔ ۹۸۰

پیٚتھہ پاٹھی کرٕ تِمی باجرات موہنوی پیٚننس آغٕنس منٛز ملامت۔ یوس
تِمس اکہِ ویتالاکی پاٹھی (پھہان آس)، اَتھ جان لیوا میدانِ جنگس
منٛز پرٕ نشدٕ دحر کرٕ ڈُسی مازٕ تہٕ خون پیٚنن کرِتھ ژھیٚتہٕ /بے جا۔ ۹۸۱

ییٚلہِ دوہ، ییم آیہ گرٕ ہیٚتھ کُن روزِ مژٕ آس، دشمن گوٚو بیٚیہ
اکہِ لنٛڈہِ لڑایہِ خاطرٕ یکہ وٹٕہ تہٕ بینس شکستکہِ اشتعالہ سببہ آو

کندرِ پا ہَس حلس۔

۹۸۲

پَتہٕ لاٗے تِمو جنگٕژِس منٛز دزونٕ تیر ہِمن کھیٖنہٕ نتیٖل مُستھ اوس، تہٕ دشمنَن لوٗگ تِم لگِتھ نار۔

۹۸۳

یہ مأنٛتھ زِ شہ اوس نارٕ ہتیار (چلاوُن) زانان، کھوٗژی تِم تہٕ حأران گی ہِندِس عالمس منٛز ژٕلی ہُنٛد بہنِس بھیٖر کتھ ییمِش پتھ پشیمان گرٕنہٕ ہتھ۔

۹۸۴

دلیری، حواس قأیم روزٕنی، ہیکھ، ہونرٕ سیٖتی کانٛہہ چال وَرتاوُن تہٕ سکوٗت چھِنہٕ بڈٕ ین خطراتن منٛز تہٕ عظیم انسانن ہندٕ ین وَچھن تراوتھ گرٕ ھان، تیکیاز تِم چھِ اَکِسے کٕتھ پیٹھ روزان۔

۹۸۵

آفتاب لوسن وِزِ مجلِس منٛز اَژِتھ وُچھ تِمو نیٖرِم آنگُن بیٖیہِ کثیر فوجی نفرو سیٖتی بَرِتھ۔

۹۸۶

ییٚلہِ شہ نیٖبرٕ ہٕنز کٕتھ نوسر لڑأیہ خأطر تیأری کران اوس، تِمو بوٗز زِ پوریس گٕ زیٛتھ اوس وۄتمُت تہٕ تِہندی سپاہ آسی ہأبتناک میدانِ جنگ ڈیٖشِتھ تراس کھیٚتھ ژٕ وٕرِ رٕ ودی ہِتی۔

۹۸۷

اَڈی چھِ پٕنٛنی ہمدم پیٛتھ وُچھتھ جنگس منٛز زیادٕ پُرعزم بنان۔ بیٚترِ چھِ مأری ہِتی دشمن وُچھتھ تہٕ نٹان۔ کَس چھےٚ فانی انسانن منٛز تفاوژ فکرِ ترِ ہِنٛز ہٕ؟

پیٛتہٕ دراو شہ (کندرِ یا) تہٕ اوٚتہٕ شہ یُس خطرس کُن لوٗگمُت اوس تِہنٛدِ پأٹھی کاوَچھ اسأنی اَنٛزِس تا پیروی کرِتھ (وُچھتھ) صوٗ درس منٛز

وو ٹھ لایان۔ ۹۸۹

بیاکھ کُس کرِ ہا صرف بینہٕ صبر سیتی تتھس دُشمن مُلکس حملہ ییتھٕ

رعیت و فادار آسہ، لشکر واریاہ بوٗڈ، بیٛیہ بجٕرت بیٛیہ نال دِتھ خزانہٕ۔ ۹۹۰

راجا پوری ہندِس راز س لِنش ییٛمی سرخم کوٗر، روٗٹا پیٚتہٕ

کنڈر یا ہمن خراج تہٕ پھیوٗر اُکیسے رہنس منٛز وطن واپس۔ ۹۹۱

بوٗلیسک زیٹھ تہٕ دوٗیمی بچاٗری چاٗری ووٗلیٹہٕ کلہ داٗدی ییٚلہٕ

تموٗ چھ زکور تمِس یورے ہیٚتھ ییٚرتھ تہٕ عزت کرنہٕ کیو بیٚتر اشارو

سیتی احترام۔ ۹۹۲

پرہاس پورا ہس منٛز مہتمم روٗزِتھ تہٕ گوٗرِ برداٗری (جماعت)

منٛز، بیہتھ وانگنڈا ونان اٗسی، ناوکماوِتھ اوس سنگدل آنند اودتی

رازن تِمن متیرن ہندِس ڈیس پیٚیٹھ، یم چیندٕ گرماوِتھ ہمی گوڈے زیٚنی ہیتی

اٗسی وامنا سنٛز جایہ پادگرا تہٕ بیٚترِ دفترن پیٚیٹھ تھووٕمتٕ۔ شہ اوس اودتی

دُرک حاکم بنٛنکی خواب وُچھان، ییتھ منٛز تمِس وزیر، یم کنڈریا سٕندی بدخواہ

اٗسی، سیٹھاہ مدد کران رُوٗدی۔ ۹۹۳ / ۹۹۵

اُہندِس تِلنس پیٚٹھے سوٗز رازن گورنری عطا کرِتھ کنڈریا، لوہارا

ہس راٗچھ کرنہٕ باپتھ ییٚتھٕ (رازٕ سٕندی دُشمن بغاوتس پیٚیٹھ وٲتی متی

اٗسی۔ ۹۹۶

اُمیہ چالہِ سیتی کوٗر تمو فاسق وزیرو، یم پانہٕ وو تِلن یر ٹھان

اٗسی، چاٗری راز س لِنش اکھ باصلاحیت تہٕ باہمت نفر ژھینہٕ۔ ۹۹۷

اکھ بیوقوف تہٕ جاہِل راز ییٚلہِ بصیرت رۄس آسہِ چھُہ جلدٕے
پنٕنہٕ خاتمہٕ وُچھان ییٚلہِ سہٕ ٹھگن ہِندِس ٹلسٕ پیٹھ اَکِس فصیح مشیرس
پیٚہ زاۓنہٕ بغیر سوزان چھُہ زِ سہٕ ماہیکہ اکھ رُت سفیر بٔنِتھ۔ دانا شخص چھُہ
تراوان تکیازِ تہنز کتھہٕ سیتی ماگرٕ ہِ رشتہٕ دارن دۄرِ بر۔ بییہ چھُہ
طاقتور نفرس دکہٕ دِوان یتھ پٲٹھہ سہٕ تختس قبضہٕ کرِ۔ ۹۹۸

کنِدرٕ پاشِندِس بہہ ہیُتھ تَس سیٹھاہ ڈوٗٹھ اوس گوٚو وارٕ وارٕ رازِ سِندِ
دِلہٕ منٛز وُڈِتھ ییٚلہِ ہِ تِمہِ سہٕ بُتھتے وُچھ، یتھ پاٹھی سکہ بے چھنے سوچہِ منٛز
(ژلان) ۹۹۹

"کنِدرپاہن چھُہ اَتھکر ساسِند نیچو پالِس نِش نیومُت تہٕ تِمس چھُہ
لوہارِ اَکھ رازٕ بناونک سوچان۔" یہ کلام گوٚو وزیرِ ورازس نِشِ۔ ۱۰۰۰

رازس بیوٚٹھ یہِ تہٕ ڈٔسنی سوزِن پیٹھ بییہِ اسدھارا ناوک
اکھ ژکافوٕج چھو کھہتھ پنٕن یہِ آشناو گالنہٕ خاطرٕ۔ ۱۰۰۱

کنِدرپا ییٚمِس چھٕٹہِ اوٚرِ یورٕ گرٕ ہنہٕ سیتی امہِ ژہ یہ ہندِپے
لوٗگ، روٗدِ تہندِ واتنہٕ پتہٕ کینژس کالس یتھے ہیوٚ بییہ ننہِ منٛز تہٕ
پتہٕ ییٚلہِ سہٕ نزدس گنِدنس منٛز مستہ اوس۔ اَسدِ ہاراہن ہیٚژ آۓ تَس
اَکِس خادِم سِندی پاٹھی بروٛنٛہہ ٹھکن (ییتھ)؛ ہَنہ موٗران تحفٔ ۱۰۰۲/۱۰۰۳

یہِ وُچھتھ زیٹھرو تِمہِ (کنِدرپاہن) پنُن اَتھہٕ تہٕ ننیہِ ٹھ کہ گوٚڈ نکہِ
گنِڈ سیتی دِژن تہندِس اَتھس ترٕ ہ موٗرن یتھ تس آبس منٛز
ٹھڈرٲوی ہتس جاناوارٕ سِندی پاٹھی نسلہِ ووٚتھ۔ ۱۰۰۴

ملیٚشس منٛز بیٛھ کرٕتھ راژس دۄن سوادنہٕ آسنس پیٹھ تہٕ پانس

راژٕ ہنٛدس سرِ ہیہ آسنس پیٹھ دۄشۄنی ملامت ، تہٕ وۄنۍ ٹھاہس۔ ۱۰۰۵

" راژس بیسٕنز عقلہٕ پیٹھ دۄیمین ہنٛد راج چھُ ، پزٕ میون عیال

(مے کُن) سوزُن ۔ اکرس تہٕ قلعہٕ حوالہ تہٕ (بابہٕ) تٔلہٕ نبر۔ " ۱۰۰۶

بیٚیلہٕ ہہنٛد عیال ، یُس تمۍ تَس اَنِتھ حوالہ کوٚر ، تس سمکھیوٚ (اُمی)

وزیرن ترٛوٚ وِہنٛ منصب تہٕ دراو بنارس کُن ۔ ۱۰۰۷

اکھ ز یٚیٹھ مارِتھ تہٕ تہنٛز جایہ بیاکھ بیہناوِتھ کرٕ تمۍ گیاہس

منٛز کاشترِ شزاده ہاوِن وِزِ محصول دِنہٕ نش بری۔ ۱۰۰۸

بیٚیہ اکس واران وَتہٕ پیٹھ ڈاکوٕہن ہنٛد سرغنہٕ تمۍ سنٛز تٔرِ وٕرِ

چھو کھ ہیتھ قتل کرِتھ بۄو تمۍ مشرقی علاقہٕ تہٕ ساہ لاینین ہنٛدِ خاطرٕ ۱۰۰۹

بنار سہ مور تمۍ اکھ ذوٚ بدٕ سہہ تہٕ مشرقی علاقہٕ پاٹھۍ وون رتٔرِ وَ

کاہیو خاطرٕ (وار باہو) سٹھو سپتی۔ ۱۰۱۰

تہنٛدِ کنٛد راپا وطن بدر گرٕتھ ھینہٕ سپتی ییٚن متعدد پراوِتھ ہیوٚت بداندیش

مُشیر و اکھ اکی ہنٛدِ حسدٕ سپتی راژٕ سنٛزن ذمہ داری ییٚ ٹکھ لگان۔ ۱۰۱۱

بیٚتہٕ عاشس وعشرت کِس نشس منٛز ولنہٕ آمتی تہٕ بے توٚل حسدٕ وتہٕ ڈٕلی متہٕ

بداندیش مُشیر چھِہ ہینگن ہنٛز تیچھنو گالنہٕ خاطر ہاکگن ہنٛدی پاٹھۍ ٹھولہٕ

کھول کران ، تتہٕ چھِ دوٕہن منٛز راژٕ تمن (رہاگن) منٛز پاگ تھمبکی پاٹھۍ

دوکھہٕ زد گرٕتھ ھان۔ ۱۰۱۲

دوٕہا دوٕہا گرِتھ ھتھ کرٕ تنوٚز گاسنٛدی نینچوی دَھماہن یُس تخت

کھینہٕ باپتھ تاوِتھر گرٕن ہیوٚ اوس، راژٕ مارنہٕ خاطرٕ اَکھ غدّاری ہنٛز زٕ دِیہٕ ۔ ۱۰۱۳

پٕنہٕ نِس کھوٚٹس وِلس منٛز یتھ کتھہِ داریاہس کالس پیٹھہ دِنہٕ یتہٕ

گوشہ جیاراجاہس راژٕ مارنک ہس دِتھ: " نمک حرامی ہُند چھُوہ لگِتھ تہٕ

تخت لارِمیٚ تکیازِ اَکِس مالذاتِ زبنہٕ موجوٗب اوس نہٕ شہ تختس بہنٕ لایق۔ ۱۰۱۴،۱۵

تِمیٚ (جیاراجاہن) لاگی راژٕ مارنچہ کامہِ باپتھ ببلوگا کی کینٛہہ بد معاش

تہٕ دراژٕ سِندِ حرم منٛز ژٕترتے زبنہٕ تہٕ پھُسراوٕہن اتھ ژٕ وِ یِہ منٛز۔ ۱۰۱۶

ییٚلہِ یہِ منصوبہ عملِ منٛز اَنٕنک وقت نکھہٕ ووت، راژن بنوٚ اِتفاقاً

سبُھاہ قدرٕ کرٕ رِتھ دھمتا راجا پوری منٛز پٕنُن سفیر۔ ۱۰۱۷

سہٕمرامنگلا ہِندِ گرِ (یورشہ) ساتھ وچھِنہٕ (گومُت اوس) آولتس

رِنش جیاراجاہیٚمِس (بیٚنِنہ) ناکامی درینٛھٕ گٔییہِ ۔ ۱۰۱۸

ییٚلہِ تِم دوشوٚے اَسی دیوان خانس منٛز ژٕ وٕرِ پاٹھو اکھ معاملس پیٹھ

مشوٗرٕ کران، بٕرٕ بیاگا سُند اَکھ خادِم اوس لبہٕ ژھایہِ کنٕ دِتھ۔ ۱۰۱۹

تِمیٚ واتہٕ نووٕ اَمہ معاملک پیٚ ببریاگاہس تام، تہٕ تِہنٛدِس یہِ

شیٚچھ بوزناوِنس پیٹھ کٔر راژٕن دھمتاہس نیببرگرٕ ھنٛس بیٹھ ممانعت۔ ۱۰۲۰

پیٚنِنہ خوٗنی رِشتہٕ دار مارِنس کھوٚژِتھ ہوو راژن اَکھ (اژٕ وِ یِہ) دروٚت

دِنس منٛز سوٚ ژٕ رتہٕ صرف رٕوٗد دوٚ ہدِش ہاتس منٛز ژٕ و بچاوان۔ ۱۰۲۱

یہِ زٕانِتھ ژِ سہٕ اوس (پیٚنہٕ نِس) منصوبس منٛز ناکام گوٚمُت

اینہٕ ناوی جیاراجاہن، واگا تہٕ باجا (ناوِکی) ژٕ رانٛڈ دامر سمالا پیٹھٕ ۔ ۱۰۲۲

ییٚلہِ راژٕن (جیاراجاسٕندِ ہِن) تِمن نوکرن نِش، یِموسہٕ ترووتہٕ

تٔہندی سِر ننِی کرٕی یہ پوٗز زِنٛدٕ اوس تٔلِکی سٔنٛز کران، تمہ لوگ روتلہ پرٕہتھ اندٕ
گارتہ۔ ۱۰۲۳

یہ بہاینہٕ کٔرِتھ زِنٛدٕ اوس سفرٕ خاطرٕ تیار، نیوٗ تنوٗنگاہ سٔندی نیٖچوِ (دھمتاہن)
پگاہ صُبحس خاطرٕ آیہ جیا راجا ژۄن تھمبن ہنٛز بالادرِ بیٹھ (راز ہنٛز) پوٗزا بہ
منٛز (بیٖہنہٕ) خاطرٕ۔ ۱۰۲۴

بیٚتہٕ بیٖنہِ راز روٗد یِہنٛز شہنشینس منٛز بر ترٛوٚپرتھ، شہ
(جیا راجا) گوٚو دھمتاہ تہنٛد باپتھرٕ بیٖتھ دربارٕ ہالس منٛز۔ ۱۰۲۵

امہ بیٚتہٕ تھوو پریاگاہن راز سٔنٛدِ حکمہ نیٚبرٕ گارتہٕ تہٕ لوتی ووٚنِن
دھمتاہس زِنٛدٕ ژھٕنِن جیا راجاہس تھف۔ ۱۰۲۶

راز س یٖیِمی تقدیر چہ ہرگٔز وِزِ وِز سروٗن گاہ جار ہوو،
اوس یہ ژھل ساروِے کھوتہٕ زٔت باسیومُت۔ تمہ سوٚنٛچ: "دھمتاہس
برٛنٛٹھ کٔرِتھ تراوِ جیا راجا ژوٗرٕ بیٖنہِ تلوار۔ دھمتا گژھہِ امہ حُکُک یہ مطلب
کڈُن زِ سہ ژھُنہِ ننگہٕ گومُت۔ یوٚد وے یم زہر کرن تہٕ دوشوٕے یا
(کم کھوتہٕ کم) اکھ بیٖیہ، تتھ منٛز چھُ سون زٕ ژر۔ نتہٕ یوٚدوے تم ننِی
پاٹھی ہاوتھ دِن زِ تم چھہ اکھ اکِس سیٖتی رٔلِتھ، لگِھ تام کرِن تِمن موتک
سزا دِنس پیٚٹھ شاباش۔ ۱۰۲۷ - ۱۰۲۹

یہ زٕ اینتھ زِ راز ن اوس تہٕ ٹیٖزی پاٹھی نِسہ وٕنہ کوٚرمُت گوٚ تنوٗنگا
سٔنٛد نیٖچو جیا راجاہس لش تہ بتھ لاگِتھ ووٚننس: ۱۰۳۰
راز چھے ژٕ نے ناراض۔ اگر ژٕ ٹیٖزی پاٹھی بے قصوٗر چھکھ،

پننی معصومیت ہاوِنہٕ خاطرٕ تراو تیٚلہٕ فوراً پننی تلوار۔ ١٠٣١
تمی (جیارا جاہن) یٚس تلوارِ تہٕ تیر کمانہٕ ہنٛد کسب اوس، تراو
فوراً پننی تلوار (زن تہٕ سہٕ) اکھ عام نفراہ اوس۔ شاید تقدیر کہ
پھیر یا تمِس (دھمتاہس) بیٹھ تھٕنز پرٛزِ ہنٛدِ برمہٕ ستی۔ ١٠٣٢
اُجاکاشُنٛد نیٚچو تہٕ تنونگاشُنٛد زُرتلا گوو تھٕنز یہ کمزوری
وُچھتھ دِیہ ستی تَس کُن یِم ٹیٚٹھ لفظ وُنہٕ۔ ١٠٣٣
"ہیا شِکس لدا! ژٕ چھکھ نہٕ کیاہس راز کلاسا سِندِ نطفہ
ستی ڈمب لوٚگمُت۔ چوٚن مول یُس تہٕ سہٕ (اوسمُت اوس)، اوس
بے شک کُس تام کھوژٕ بڈٕ"۔ بیٚلہٕ تمی (شہزادن) یُس یِنہٕ ہنہٕ نش ڈلُن
زانہٕ ہنہٕ تس یہ وٕزن۔ تہنٛدِ رحال گوو بس تمِس شخص ہیٚو یَس نندرِ
منٛز ژٕرُن آب تراونہٕ ستی سران آسہٕ گومُت۔ ١٠٣٤ - ١٠٣٥
بیٚلہٕ تمِس پتنہٕ غداری ہنز پرٛزِ گارکرہٕ آیہ، تمی ہوو
صبر تہٕ یوٚد وٕسے تَس عذاب کرنہٕ آد تمی ہیوٚت اَتھ منٛز صرف پننہٕ نے
یوت تاو مگر دھمتاشُنٛد نہٕ کیٚنہہ۔ ١٠٣٦
بیٚلہٕ زہر بُرکھ کھینہٕ ستی سہٕ موٚدنہٕ، تکیازِ سہٕ اوس .....
سہٕ آو روتلہٕ رزٕ ستی ہٹہِ چیر دِتھ مارنہٕ۔ ١٠٣٧
بیٚلہٕ حاجب جیا کاہن اوس تہنٛد کلہٕ ژٕومُت، تمی سُنٛد
دھرآو برابر نمبلہٕ منٛز چھکنہٕ تہٕ بنیوو گاڑن ہنٛدِ غذا۔ ١٠٣٨
بھدرا پدا رہتھ سٕنہٕ (لوکیکا تہٕ ورساس اکھ ہتھ) اکہٕ شتھس

(سنہ ۱۰۹۵ء) منز سہ قتل کٔرتھ بنوو راژن، یُس سرۄن اوس، دھمنا مارُنک منصوبہ۔

۱۰۳۹

یہ اَنِنز راوہٕ خاطر دیُت تمو لوہارکس اَکِس دِلیر ٹھاکُرس، یُس کلاشا راجا ناو اوس تہٕ یُس بیہن منز سرس اوس، نٕکرٕ زٕ نزورٕ پانٹھ حکم۔ پیٹھ پریاگا ژٔنۍ کاہنہٕ شیتھل سوزی، ژٕ کرٕ زٕ اکتھ بیٹھ عمل"۔ تمو وۄن یہ تس تہٕ ہاوُنس واریاہ زٔنگی عنایت۔ ۱۰۴۰/۴۱

ناکامی ہندہِ آبتہٕ سوز نہ پریاگا کاہن تس کاہنہ تہٕ قاصد، تہٕ خشمہٕ ہٕنتس راژس وۄنُن: یہ کرو۔ (وزیرن ہنز) مجلس بُلاونہٕ پیتہٕ" پیتہٕ بیٹھ راژ اوس پانژن بڈٕین وزیرن ناد دِتھ مجلس منز آوُر۔ وامناہن دیُت برس تورتہٕ ڈکھس رۄزِتھ وۄنُن: ۱۰۴۲، ۴۳

"اگر یہ (کائم) یی یتیمہ فاصلہ تہٕ وزیرن ہندِ پیتہٕ نٕبرہ نیرہ تہٕ بروٚنہہ اندواتناوہٕ، تیلہ چھیُ کامیابی لیکھتھ"۔

۱۰۴۴

پتہٕ سوز پریاگا کاہن، راژٕ سِندِ حکمہ پیٹھ مُخبر تہٕ قاتِل کلاشا راجا آو پینِنۍ ژٕ نیچوی ہیتھ۔

۱۰۴۵

تِمہٕ وِزاوس تنوٚنگا سُند نیچو (دھمنا) پینِنۍ ژٕ ترٚنے خادم ہیتھ راژٕ مجلس منز پینِس پانژس تاپھ دِوان۔

۱۰۴۶

پیٹھ سُتی کلاشا راجاہٕ ہیتی کِنۍ ہٕنندی ژٕ نیچوی وُچھتھ پیٹھ کھوٚرن باوان اوس ہٕنند بوہنہٕ ہنو خادمو دِژ ژھیپھ۔

۱۰۴۷

پیٹھ سہ وُنہٕ پینہ جایہ تھوٚد وۄتھانے تہٕ کلاشا راجاہس

پیٹھ وارکرنہ خاطرِ تلوارِ پیٹھ اتھہ تھوانے اوس، تمی پرٕ ژھنس بڈٕ۔" دھمنا ژ ہیککھہ پننۍ تلوار کڈِتھ؟"، تہ وتھس تمنہٕ ہنٛدری دب تہ ٹھر کِنۍ تہندِ بن شرٔپن ہندی، تہٕ جلدٕ رے گوژو روٗس۔ ۱۰۴۹ ۔ ۱۰۴۸

دگہٕ منٛز وول تمی کلاشاراجاسٕندِس یڈس نیٛچوس ٹاس، مگر عجیب کتھ ژٕ ہنٛدہتھیار ناقص آسنہٕ موٗجوٗب لوٗگ تمس معمولی چھوکھ۔ ۱۰۵۰

اُمس (دلیر) شہزادٕ سنٛز بدقسمتی ستی اُس اُہنز تلوار تمنے دوہن پھٹمژ اوے اوس تس ہتھیار ناقص۔

۱۰۵۱

مأدِتھ تھوٗکھ سہ وتینۍ، ییتھہٕ یأ ٹھِ تشکاری چھہ جاناوارس (پہتر والان) تہ راژٕ سٕندِ حکمہ تروو سہ svapanas تتۍ ہونین ہنٛد کھین بننہٕ خاطرٕ۔

۱۰۵۲

راژٕ دراو صحنس منٛز پانٕ تہ دِتن امان تنو نگا سٕندین ژرہ بن رلِھنا تہ سلھنا ہس یمو پننہٕ تلوارٕ (دگوڈٕے) ترٲوِمژٕ آسہٕ۔ ۱۰۵۳

تِلاہس تہ بیترِ نفرن یم حملہ کرن وألی آسی تہ یم لڑاٗےٕ یژھان آسی، کوٗر عیار آدٕ یا سمہاہن جالاٗکی سان فنٛد بیٛلہِ (بروٗنٹھ کُن) یِتھ وونُکھ: تہی چھوٗتے اولاد۔" تِمس عزت دول ژٕ آنِتھ اعتبار کرٕ تھ تہ ژٕلرٕ ژ تر آوی تمو ہتھیارٕ۔ ۱۰۵۴/۵۵

ادٕ ووٗن تِلاسٕندی چھا تہ بردارن، ییٚس لوٗکہ چار پیٹھ تنونگا سٕندرِ گرٕ کین ژھینٛڈ پھلین پیٹھ رچھنہٕ آمرٕ تا اوس، اُسان اُسان تس کُن:۔

۱۰۵۶

کیاہ تنوز گاسِندِ زُریا۔ تِمے پتھے مُشُرگومُت تِمے

کیاہ وُ بنوکھ جیاراجاہس: ہہن شکست لدٕ، چھُکھ نہٕ کیاسُند بیتر۔ ۱۰۵۸

"تِتھے اکھ آوریِل ژِیومِتھے (وونی) تِمَے تہٕ بتھۂ آمُت۔ ہتا

جیارِ ژِ کیاز چھُکھ چیر ژِ ہیلہِ جایہ خاطرٕ اکھ حتمی فاصلہٕ ننک وقت

چھُ آمُت۔ ۱۰۵۹

"ہنز بہ پاٹھی چھُکھ ژِ تیلہِ میانی ماٗلیُس ژِ ہیٹن یھلِس بیٹھ۔ بجیان

اوس یتھ دُنیہس او مُت۔ تتھ برعکس چھُس بہ چاٗنی ماٗلیُس ناماوار

اوس۔" ۱۰۶۰

یہ وِنتھ ژٕ اوشہ لڑان خونین تلوارن ہنٛز اکس پھانڈ تل تہٕ

ہیوٚوہِھر، زنتہٕ اوس ہینہٕ ہنی پاژ ہندٕ ژھیچر رِگی یا پاٹھی چھلان۔ ۱۰۶۱

ژُلانہٕ بیتر (باجی) ہیلہِ راژس برونٹھ کُن گرٛھنگ ارادٕ آسی

کران، ژم پنے راز ہندِ پوکارندو (ژُلمھتہٕ) پرکھ اندر۔ ۱۰۶۲

سونٛتس منٛز کلین ہندی پاٹھی پتہٕ ہندٕ پھوٚلہٕ ون یاوُن وولسن

منٛز آسنہٕ موجوب۔ باسیو راژس صلہ رحمی موجوب، ژِ ژم آسو تراوُنی

لایق۔ ۱۰۶۳

مگر یم یار ناد کوٗ اَکی بدڑ کاہن کوٚر راژ ژم مارنس پیٹھ رضامند

نہٕ روتلہٕ (ماٗرکھ) ژم ہنٛی چیر دِتھ۔ ۱۰۶۴

ژُلا، وجیاراجا، ہِلا نہٕ گلا، تنوز گاسِندِ یو بیوژ دِشو

زُر پوکر قتل گاہس منٛز دُوداں دِوان ژھرِنہٕ ژھرٛٹھ۔ ۱۰۶۵

تتھ حُسنس پُٹھ، تمن مُرِنتھ تہٕ اُنٹ روٗد چھُہ ازکل تہٕ وائنسٹھ
بوٗکھ اوٚشہ دوراین سیتی (تھہٕر کتھ) باوٕن وزِ وٕہنٕڑ ھنے کران۔ ١٠٦٦
تھنٛدی لاٚوی دندیم پان کھٕیتے کھیٚنے (وۄ زلی گائمتی اٚسی)
بینیہ وٗسی تہٕ واربا ہس کالس اوس تقتل گاہس منٛز باسان زِ اکھ
یاقوٗت مال زن اٚس ژھینتھ آمٕژ۔

١٠٦٧

پۄنٛن خاندان گالان گالان کوٗر رازن اٚنکرسا ئِندر بوٗدہ بوٗ
نینچوٚ بوٗ منٛز زیٹھ ہیوٗ ڈوٗمبا، یُس تمیٚ (بیانی) اوس روٗچھمت
تہٕ ژوٚر ژھیپہٕ قتل۔

١٠٦٨

تمیٚ گوٗل وِجیا ملا سُند نینچو جیا ملا (تکیار) شہ منٛز زوٗتن نارِ
تیمبر، ییٚمی گاہ نرووُمت اوس۔

١٠٦٩

رازِ ہیمن تقدیر چھُہ سم سوٗتُر کران چھُہ بینی اٚشناو مارِتھ بیٚنٛن
راجوارِ تمو ...... رِنش شوٚژ راوان یم تتھ (بُھتھِہ) رُھرژ اوٚسن
تہٕ اُمیک نتیٚ چھُہ بیہ نیران زِ کانٛہہ وۄ پر چھُہ اکھ گانٛگلہ روٗشٕنے حقی نلان۔ ١٠٧٠
فاطر بیپیل گل چھُہ کاٚنسِہ بخۃ بُڈس لنچہ گنڈس منٛز ژوٚرِ ماچہ گنٛس
تام وائتھ جونٹھ ماربہٕ خاطر تقدیر چھُہ بٔڑھِ سیتی ٹھانھران تہٕ
(ماچھس) رائیچہ تُلرِ ہروہن بُرگن ہِندیوٗ ٹاسوٚ سیتی مارِتھ اکھ منٛز ٹھوٚر
تہٕ کماسان۔

١٠٧١

رازس لیٚسنٛدر وُچھ ہیٚنہ نین اٚشناون .... سیتی
ڈوٗلمُت اوس، ہیوٗت بدمعاشوٚ (تیوٗ تاہ) فاٚید کھیوٗن یوٗت نہٕ ساد

منوشن تہٕ ہہتھ ہیکہِ۔ ۱۰۷۲

وامنا ہندی نیٚچوی شہاہن لوگ اٲسۍ یہٕ زاننہٕ زاٲسۍ (رازس) اٲس تہٕندِس ہالہٕ سنز دۂے، کلاسیشا (شۆ اسنھاین) چہٕ چھتر بییہہ سوٚن تلینہ ننس پیٹھ پرٲن۔ ۱۰۷۳

پاکباز پرٛپاگ گارۆد تہٕندِس اتھ منصوبس بڈٕ چالاٗکی سان ٹھر۔ زٕ ہتھ پاٗ کھوٗ اکھ دوٗر مہاوت چھہٕ اکِس زٕلہٕ وِرِنس ہٕسی سِنز پان بالہٕ تھنگہِ پیٹھ ڈٕلہٕ تراوِنہٕ بیرٕ ھِہ ہتھہٕ یوان۔ ۱۰۷۴

ہلدھر اسند ذٕرِ شکس لد لوسنا دھرائس بدقماش رازس نِنشہِ پان بیوٗرکرنس منز نیوٗت وسطہٕ اوس یوٗسنازن (بے سور) لاشن منز اژنس منز ویتالا (چھہٕ) لوٗگ اکہ لِہٕ ٹس خوش کرٕنہٕ وسید ہہتھ غلوٗنس مَنز نس وَننہٕ۔ ۱۰۷۵ - ۱۰۷۶

کلاسیشوٗرا (شوٗمندرس) دِہٕ آہتی گام، سوٚن تہٕ بیترِ (جاداد) نمون والیس۔ تمہٕ مندرہٕ چوٗ کنیوٗستی نیادِ ہٕ تلوہسہٕ ویتھہٕ پیٹھ اکھ کٕدل۔،، ۱۰۷۷

,, ہٕ چھس نبس پیٹھ نقش بناوان۔ ندرِ پھمبس چھس پلوٗ وونان ہٕ چھس خوابس منز وِجمت سوٚن تہٕ اَنکس منز اَنان، ہٕ چھس شینیچہٕ لبہٕ گنڈان۔،، موٗنجہٕ عقلہِ وول رازٕ اوس یم تہٕ بیرٕ ھہٕ کتھہٕ تہٕ بیرٕ زانان۔ سُہ (راز) یینٛمِس بیرٕھن کتھن پیٹھ چھہٕ حیرانگی منز کہیں وَنن تگان۔ چھہٕ پختہٕ ذہن تھاوان، تہٕ کہینہٕ صرف دو کھے یوت۔ ۱۰۷۸

مگر ہر یا گاہن ڈول پیٹھ تا آلک یتھ خیالہ نشہ ، یتھ پاٹھ
اکھ پرواے وہندون دائی کونھ چھ دا آدلدس نہ ویہون غزا
ژھانڈنہ نشہ (ہیتھ رٹان) ۔

1079

لوٹسا دھراہن ووَن ہیتھ اکہ لٹہ رازس ٹھٹھس منز ۔ اکھ دِوتا
قائم منز یلہ تراونہ خاطر ۔

1080

ییلہ رازن پرژھنس زِ (تہند مطلب) کیاہ اوس، تمۍ ووننس
اَسہ ونہ ہوبچہ ۔ " اکہ لٹہ اوس اُد باندھاسر ہِہ منز بیماناوک (اکھ
ہندو) شاہی ۔ "

1081

" بیماکیشوا (مندر) یس تمۍ بنوو رُود کلاشادیواہندس دورِ
حکومتس منز گورہ براداری (بارشادیا) منز نیاے وۄتھنہ موجوب کیتس
کالس قلفس تل ۔ "

1082

ییلہ نیاے موکلیتھ تمو (مندرس) برن مُژراو ، تمن نتیو زِ
دِوتاسند پوتلیگ رو پہ بکتر اوس ژۄر رو پکہ نوومت ۔ "

1083

یترہ (ژۄرِ) نشہ نیراس کھیتھ پچھے تمو ظہر یاسو (پرِتما)
مال و دولت نہ عیلی ہندہ ہتھیار ہینہ قلفس تل تھاوِ پتہ ۔ "

1084

اِدِ باپتھ گرتھہ امہ (استھاپنیج) دولت پوسہ ژۄرِ سند
ہاہتھ چھے وقہ یلان گنڈ نیھے ہتی ۔ سۄ (پرِتما) نہ گرتھ ہیہ قیدو
بندشن یلہ گرتھ ہینہ ہیتہ پوشہ ورشتکس گاھمس نہ بیتر تندرابنس
حفاظتہ کینی ۔ "

1085

ہُنٛد بیٛتھ پاٹھۍ وَن وَن کرِتھ بٔنِتھ کوٚر رازَن تِی تہٕ لوٚبن جوٗاہر سوٚن تہٕ بیٚنٛز موٚہلہِ سامانٛک اکھ خزانہٕ - ١٠٨٦
تہٕ تِمۍ سوٗرِیکھ زیٚیلہِ اَکھ مٔنٛز آوۍ ہٕرِتھ اسنٛفا پنٛس مَنٛز بیٚیژ دولت آس ہنٛبلہِ کانٛزاہ
دولت آسہِ ہا دوٚیمین جادادبرٕ تِہنٛن مندرن مَنٛز - ١٠٨٧
امہِ علاقہٕ چہٕ گوٚر براوری کوٚر بیٚنہٕ فاقہٕ تُھاوِتھ رازہٕ (تِمن) اَکھ
برلہٕ بورساہ بُجہٕ بیگار نِشہٕ مُچھ تھاوٕنیکھ رعایت دِنٕس بپَتھٕ تیار - ١٠٨٨
پچھو نیٚکہ تٕس اوس بٔنِتھ فوجہِ کین بیوٚن بیوٚن شعبن بپتھٕ فضول
خرچ کرٕنیکھ ژابہِ ژامٕژ - تِمۍ سُند کوٚڑ لوٗگ امہِ خیالہٕ کِنۍ وقتس ستۍ ستۍ
گُنڈٕ تھیٚہ لوٗٹ کرُنس کنُ - ١٠٨٩
پیٚتہٕ نٔیِہ اَمی لالچی (رازن) سارِوۍ مندرِ مَنٛز تِم عجیب وغریب
خزانہٕ لوٗٹِیم برونٛٹھی ہیوٚ رازو تِمن مَنٛز تھٲوِمتۍ آسۍ - ١٠٩٠
(مندرن ہندی) خزانہٕ لُٹاونہٕ پتہٕ دِوتاہن ہنٛزن مُرژن انٛتھٕ تراوٕنہٕ
باپتھ کوٚر تِمۍ اُدیاراجا "پوٗترٕ مُرژہٕ پھُٹراونہٕ خاطر داروغہٕ" مُقرر - ١٠٩١
دِوتاہن ہنٛز مُرژہٕ موٚر دار کرِتھ باپتھ تراوِ نوو تِمۍ ہنٛتھہٕ ننٛین
(میندی لد) فقیرن، یِمن نٕس کھورِتھ اَکھٕ وٕسی آس پیاہمتۍ، ہِندرِ اَستھٕ
بُتھین بپتھ نجاست تہٕ مُتھر - ١٠٩٢
سوٚن، روپھ تہٕ بیٚنٛز (دھاتن) بُنٛبامتۍ پوتٕر بیٚتہٕ تلی آسۍ
ناپاکی ستۍ بُرکھ وَتن بپتھ ڈولان، زنتہٕ آسہٕ تِم زِنٛکی ڈلہٕ کوٚٹی - ١٠٩٣
ژوٗرٕنگہ نٔنتھٕ ننٛیو فقیر و تہٕ تھتھٕ وِے زٕنہو آسۍ تِمن دِوتاہن
ہِندن بُتلین پو شنہِ چھ کارو بدلہٕ تھوکہٕ لوٗن کران، یِم گوٚرٹن اَنٛدی

أندی رِزٕ ترأوِتھ کھکھرنینہ پوان آسی۔

کِنہٕ گامس، سریہ یا شہرس منٛز رٕوٕدِنہٕ کاہنہ اکھ ستدرنہٕ بچقہٕ تٔمی ترٕ شنکاہر شاہن پوٗتلی لٹاوی۔

۱۰۹۵

صرف کرٕ تٔمی دوٗن زٕ ٹھین پوترپوٗتلین قدر۔ مشہور زمانہ راناسولین شہرس منٛزٕ یتہٕ مارتنڈ سرین (ہنٛزن مرٕتن) منٛز۔

۱۰۹۶

سیٹھاہ بجن مرتن منٛز آیہٕ صرف (مہانما) بُدھ سنٛدی زٕ پوٗتلی ہتہٕ وزٕ رٕچھنہٕ یمیلہٕ رازس آو اتفاقاً یتہٕ وِزٕ عرضداشت پیش کرنہٕ یمیلہٕ تٔمی سند جذبہٕ عنایت وولسنس آمت اوس۔ اکھ بِرہاس پورکنہٕ کاساز ندر سندٕ دٕسی پٕش تتہٕ زامت اوس، بیاکھ شہرس منٛز منا کشنلا سری سندی دٕسی۔

۱۰۹۷ - ۱۰۹۸

کاتٔشاہ مندچھا یوٚدوَے تٔس آسی بہٕ سندی تہٕ بڈی بب سند خزانہٕ، تہٕ بییہٕ تم یم اکھر ساہن پنٕن دور شروٗع کرن وِزٕ یو ہارا پیٹھٕ آدی میتی آسی، بییہٕ یوٚدوَے تٔمی مندرن ہنز دولت یوٚسہٕ نِمت بروٚنہٕ مِیوراز و (نذرانس منٛز دِژمتہٕ آسٕ) ضبط کرٕ تو تہٕ کرٕ تٔمی کرٕ ہستی تو کن زور زبردستی کرٕتھ (بییہٕ) دولت پراوٕنچ کوٚشش ۔۱۱۰۱-۱۱۰۰-۱۰۹۹

مگر تٔہند زٕ یوٚ کڈ لس پیٹھ بناوی رزیلہٕ وزیر و یتہٕ سیٹھاہ افسر تہٕ ہندین عہدن وِزٕ وزٕ نو ین لاگی مِتین ٹیکسن پیٹھ ناواسی دِیہٕ یوٚن ۔۱۱۰۲-۱۱۰۵

مندچھا مندچھا! یمیلہٕ شاہی ملازمن اوس نہٕ رنگی گری رٕتوس کھیٕن زٕگان۔ اَمی مؤجوٗب کوٗر وزیر گور کاہن بٕش عزت وول اوس

نہٕ بیٚنیہِ ڈٕڑ۔ تہٕ راژٕ سٕندِس وَنہٕ نٕش پیٚٹھ "جاداڈک داروغہ"، عہدٕ قبوٗل
تہٕ (اُتھی ستی) سارِنٕے گامَن ہٕنہٕ مندرَن ہٕنٛد جاداد لُٹاوُنک کارِ نہٕ۔ ۳۔۱۱۰۳
سمرسوامِن مندرس منٛز گوٚر برادری ہٕنٛدٕ ژکُن ساہی لاکا
یِس وِجیب ملا سُنٛد مشیر آسنہٕ موٗجوب راژٕ سٕنٛز دِیے آس، گوٚڈ وٕگُن
محصوٗل ہینٕہٕ پتہٕ "جاداڈک داروغہ"، سُنٛد عہدٕ ژٕتھ راژس تام رسائی
لبٕتھ، تہٕ بنیو وقتہٕ اکہ "مہاتما"

۱۱۰۵ - ۱۱۰۶

بیٚنیہِ کیاہ (گرٕتھ ونتھ)؟ بیٚلہٕ سٕہ سارِنٕے ہٕنٛد جاداد رٕنگہٕ رٕنگہٕ
داروغن (نایکن) ہٕنٛدی ذٕسو لٕگن نِشہٕ ضبط کراں گو، تمی بنیو محصوٗل
وٕصٕلہٕ خاطرٕ اکھ "نجاشنک داروغہٕ" تہٕ۔

۱۱۰۷

ہٕنٛز بےحسی موٗجوب یوٚسہ صرف تہٕنٛدِس لقبس "دولتاستیو پورنٕی"
منٛز ژھیپتھ دِتھ آس، گوڈمِن خزانَن ہٕنٛد تصرف تہٕ نمی آیہٕ ییٚمہِ آبہٕ یم برنہٕ
آمتی آسی۔

۱۱۰۸

(راژن ہٕنٛدین فنوٗل مشغلن منٛز بٲوتھ تہٕ بیٚنیہِ کیتھہ ژٕ بٲتھی
چھٕ تم تھٕنی کرن والین دربارس ہٕنٛدِس اَنٛھس منٛز یوان۔) ۱۳-۱۴-۱۱۰۹
راژن ہٕنٛز یوٚسہ تہٕ حماقت چھٕ (اَسہِ) پیٹھی پیٹھی نظرٕ آمتٕ
سو چھیٚنہٕ ہرش دیوسٕنٛز احمقآزی نِشہٕ مُجرا ہیے۔

۱۱۱۵

بھِما نایک ناوٕکِس اَکِس مٲہرِ ہرشٕ دِنہٕ وول گیوُن بوزناون وٲلِس
ویٚنتھ تمی ڈھول وایہٕ نِش پیٚٹھ خوش گرٕتھ ھنٛد اکھ ہوٚس مٲدبانہٕ ہیٚنہٕ انعام۔ ۱۱۱۶
اُتھی بنی یاژٕ پیٚٹھ بنیو جمپہ کاشُند لوٚکٹ بوے کنکا گمو نش منٛز

تہند (ہرش شنند) ژاٹھ ٹہ باتھ، پیٚچھنہٕ خاطرٕ کوٚرن سیٚٹھاہ تکلیف تِلتھ ریاض۔

١١١٧

اَتھ تکلیفس بدلہٕ دِیُٚہ کہ غرضہٕ رِتیٚس تٔمۍ (رازن) کیٚنہ حِلہٕ ڈِلہٕ ورآے اَکھ لچھ (سونہٕ سِندی) دینار (بطور بخشش)۔ ١١١٨

یِیلہٕ تٔمۍ کرناٹکس راژہٕ برماندی سٕنز ناری منز گرواجہ پیٚندلایہ ہِنز تصویر وُچھ، تٔمۍس کوٚر کامہٕ دیوٚن بود (ہیو)۔ ١١١٩

بدفطرت پوٚت پیٚھ آری طفیٚلی چھہ وٕن وٕن کرِتھ احمق رازن رتنکس پیٚٹھ واتناوان زنتہٕ (ہم چھہ) ہوٚلی۔ ١١٢٠

ہیمن پوٚت پیٚھار بن ہنزِ دٕسی کارٕ ڈلٕنہٕ پیٹہٕ کھیٚو تٔمۍ (یلہٕ) دربارس منز قسم زِ سہ اَنہِ ہا چندٕلایہ لوٗٹہ ٹہ برماندی سٕندٕ تخت پیٚھرٕ ڈیٚبہٕ۔

١١٢١

چونکہ تٔمۍ اوس توٚت تام آلودے کو نوٗر استعمال نہ کرنک قسم کھیوٚمت تِکہٕ شاعرٕ سوتس پیٚتھ پانٕٹھی تعریف کرنکہٕ بہانہٕ ژِکہٕ ہِیٚپ ژٕٹان ١١٢٢

"کُھکھو ہ پٔتہ شناکہ کیٚنہ چھ کھڑ دکِن (علاقک) سائمانی پاسان مُنکہ تلہٕ ٹہ چھیٚدٕ اسہٕ پےٚ زٕ شیٚٹے پچھے کا نوٗرک اکھ نوٗل اَتھس منز اگر یہ کانٕہ تھ چھ تیٚلہٕ دِیہ راژہ ہرشس ڈالی وٕیلا تھاو پانس نش، تیار نیتھ (کونور) چھ ڈُنیکس ہتھ کوکو (COCOANUT) نٔلس پیٚٹھ (ٹہ)"

١١٢٣

"رٕنبہٕ وِلی رازن چھ توٚت تام کونور ژٕ ہنز ووٚمت پوٚت

تام ہٕ سہٕ کرناٹاکس راژس مارٕ۔ یوٚت تام سہٕ چینڈلایہ نالہٕ مَنٕہ رٕٹہٕ۔

یوٚت تام نہ سہٕ کلیانا سہرہٕ منز (فتحمند) اژٕ، یوٚت تام ہٕ سہٕ یِمہ لا

(شاید اکھ دری یاو) وُچھ، یوٚت تام نہ سہٕ نَم بڑی خزانہٕ وُچھنک شوق

ژھوٚدراوِ یِم راژٕ سِنز رنگہٕ وارِ منز زمینش تل (ژوٗرٕ) چھ۔" ۱۱۲۴

بیٚنچھ کمٔھ مَدنا سِپہ سالارَن رٕنز نوو راژٕ اُمِس مُرژ (رانہٕ)

ہنٔدِس حاجب سٕند عہد قبوٗل کٔرتھ۔ ۱۱۲۵

اُمِس پوشاک تہٕ گہنہٕ اَنِنہٕ باپتھ تہٕ اوٚہند حسد ژھیوٚدراونہٕ باپتھ

اوس سہٕ اُہندِ خاطرٕ بطورِ وظیفہ راژس تِمِش گنڈی تھِے اکھ الگ رقم

رٹان۔ ۱۱۲۶

اَتھ داستانہٕ منز گٔیہ مَدناسِنز بدمعاشی تہٕ بے غیرتی، تہٕ

راژٕ سِنز بے وقوٗفی کہہ وُچھ بیٚٹھ (سونٕکی یا آٹھی) ٹاکارٕ نٕنہٕ۔ ۱۱۲۷

بیترِ کھنز کھینہٕ والیو کوٚرتس لوٗٹھ (صرف) اکھ ٹبڑی تا آوتھ

(دیہ) وَنان وَناں: یِہے کیا اُنی اُسہٕ جالی موج بیکا سو رگہٕ منز دالِسہ" ۱۱۲۸

بیٚیہ کینژو اتھ کینژ تس پرونٹھ کوٚن تہٕ دوٚپہس یِم آسہٕ

دیو یِہ۔ تِمو کٔر تِمَن پوٗزٕ اے تہٕ پنُن تھوٚد مرتبہ تہٕ دولت راوٕ راوِس

پیٚٹھ ترو وُس لوکو اُسن۔ ۱۱۲۹

یِمو (کینژو) کوٚرِ نِہُند (راژٕ سُند) مَن پریشان (محض) تِتھی

مشورٕ دِتھ یِم تمہٕ، ٹھیلی یِیٕ ہنٔدِس ونَس پیٚٹھ تش (اپزے وَنان

آسہٕ) زِ دوتاہن سِتہٕ کتھ باتھہٕ منز اُسی تمن یِم (اتھہٕ آمتی)۔ ۱۱۳۰

یِمو دکینزو) منٛز کینٛہہ آسہٕ یِتھٕیس موقن پیٹھ مُباشرت کرٕنچ یِژھ ہاوان، تہٕ ییٚنہٕ تِتھ یِمَن سیٚتی لاگِتھ گوٚو رازَس پیٚنٛ پھولہٕ وُنی ڈیکہٕ اَتھہٕ۔

۳۱ ۱۱

چُونکہ شہ ادس سیٹھاہ آے لبنہٕ خاطرٕ آنٛنہٕ، تَنٛہِ ییٚلہٕ یَینہٕ بیوقوفی منٛز ہیٹھ دائلس ئنج یِمو "بخشش" تٔس ہیٚتہٕ بدپن وٚری یَن ہنز وائنس۔

۳۲ ۱۱

ییٚلہٕ تِمہٕ بینہٕ تتہٕ بایتھ چھراہ جادوئی اثر لبِن یوٚژھ، کیٚمہٕ تام ڈٔو مین چاوٕلو وشہ اکھ شربت یوسہٕ تِہنٛدِ اپیٚز توٚلہٕ موجوب یِتھ طاقتہٕ خاطرٕ اکسیر آس۔

۳۳ ۱۱

اُمس (رازٕ) سٕنٛز بیتر فاطرٕ آزی وٚنہٕ تل کیاہ نیر لیس ییٚنین کھنٛز کھسنہٕ والین ہندس وٚنکس پیٹھ بیٚنہٕ وائلنہٕ ہندی حِصہٕ (دوٚ یٚمین) بأگرِتھ گوٚو زنتہٕ (ییٚتہٕ) اکھ (بازرٕ کنٛن) جاداد س۔ ۳۴ ۱۱

کُس عزت وول شخص ہیٚکہ تِمہٕ سٕنٛز بیٚتر (زیادے) شرمناک حرکژ بأوِتھ یم شہ ہیٚکنہٕ تہٕ حُسن پروانہٕ خاطرٕ کران رُود۔؟ ۳۵ ۱۱

شہ کم فہم رُود واریاہَن وٚزی یَن بیتنہٕ بےحسی تہٕ یِچھ مُیشرَن ہنز بدی موجوب تَلہٕ اثرس منٛز۔

۳۶ ۱۱

یِتھ پأٹھوٚ وٚنی کس چھ تِہُندِ شکی لوٚکھ یِہندی مَن میگواہن تہٕ بیٚتر (پرانین رازن) ہنز کراماتٕ یوٚز تھٕ شک کٔس اَثرس قبول کران چھ نہِ پأٹھوٚ آسہٕ شہ نہٕ دوٚ ہا یییٚلہٕ لوٚکھ کرن تہٕ تِمَن چارٕ تھ

وونلاوٕن والین یِمہٕ کارٕن پیٹھ پٔرتھ یِہنٛز یہٕ باوتھ چھُس کران۔ ۳۸-۱۱۳۷

تِہٕنٛد مُلکس منٛز پیٚش دھوکہٕ دِہی سیٚتھ تٕکہٕ آمٕت اوس، یہٕ رٔود
نہٕ شہٕ دانٲئی ہِنٛز وِتھیہ ہُنٛد نِشہ کار بِنہٕ جیٲتی منٛز یِمن دُشمنن ہِنٛدِس
رحم وکرمس پیٹھ یِہنٛزٕ اَچھ چھِنۍ (دوہے) عمآبن کُن دٕرس بٔجرٕ آسان ۱۱۳۹

یہٕ اُس حقیقت زِ شہٕ آو نہٕ اُکس یا بیٚیس دُشمن سِنٛدی ڈٔسی
زانٛہہ نہٕ تیٚر لٲیتھ مارنہٕ یا چھوکہٕ دآدی کرنہٕ، ییلہِ شہٕ شاہہٕ گرِ دربارس
منٛز ووٚدنہٕ رٔوزِتھ نٔرتٕن گرِ ین پانے پأتھر کرٕن یِیٚچھ نادان اوس۔ یہٕ
کٕنھ آسہٕ ہاتمس (رزقاتہٕ) جیٲتی یِتھ کُن آسنہٕ موٗجوٗب مُمکِن نہٕ تِہٕنٛدِین
رعیتَن ہِنٛز کُسنہٕ گٲری ہُنٛد ثمر۔
۱۱۴۰ - ۱۱۴۱

امہِ بیٚتہٕ ووٚتلیو تِہٕنٛدِس حرمس منٛز زنانن ہِنٛز بداخلاقی
ہُنٛد اکھ تشویش ناک معاملہٕ یُس مولہٕ بداخلاقی ہُنٛد مُجسمہ راز سِنٛدِ ڈٔسی
پیٚنٛچ پیشگوٗئی گٔرتھ گوٚو۔
۱۱۴۲

ریم جوان عشقس منٛز متیامتہٕ تہٕ ہُمہٕ زنہٕ یاوٕنس منٛز بریش آمٕژ
(ساری) اُسی تمہٕ وِزِ ہرش دیو سِنٛز بربادی یِژھان۔
۱۱۴۳

طیشس منٛز یِتھ کرِ تِمو کینٛہہ زنانہٕ عاشق ہیتھ قتل، تہٕ بیٚتر
کیٚنٛ حرمہٕ منٛز تہٕ تِہٕنٛدی حرام کار باآج ہیتھ کرٕنی مُلک بدر۔ ۱۱۴۴

ساری خادم اُسی پننہٕ ڈٔسی گرٕمتِ بدکٲری ہِنٛدِس خطاہس
پیٹھ زآدم گرِتھ ہیتھ تِمی سِنٛز بربادی یِژھان، تہٕ تِہٕنٛدِ گلنہٕ باپتھ کرِتھکھ
ژوٚیہٕ۔
۱۱۴۵

تمہٕ ہاو پر ہیتھ رنگہٕ تیز اخلاقی پستی بیٚیمز راز ہٕ کلا شا ہندِس
نیٚیچوِس شوٗبہٕ ہا۔ ۱۱۴۶

پیٚنہٕ نِس ہالی سِنز زنانہٕ یِموٗسہٕ پیٚنہٕ نِیٚن کو چھِہ منز روٗچھمتا
اوس، رٕچھہٕ تمہٕ کو چھہِ منز گژی نکھ میٚٹھو نہٕ لٹہٕ لٹہٕ رؤد مِن خط تُلان۔ ۱۱۴۷

تمِس آسی پیٚنہٕ نِین بیٚبنِین سیتی جنسی تعلقات، تہٕ اکِس نزدشہٕ
کِتھ بیٚیٹھ خشم کھسیتھ دیُت تمہٕ پننہٕ پوچھہٕ ہنز کورِ ناگا یہ سزا نہٕ کرٕ
نِس بے حرمتی۔ ۱۱۴۸

ہورِ ہتہٕ واد (سیٚہَن) ہنزٕ ن چھوکُن ہندِ بن ترشکا کماندران
وزیرِ دولت دِوان روٗزِ تھ اوس یہ کجرو (راز) مرٕ لاد قتلس تام
رٕچھہٕ متی سور کھسوان۔ ۱۱۴۹

(ب) یِتھہٕ پا ٹھو کور تمہٕ پننہٕ بد اخلاقی سیتی ییٚمہٕ (ملکہٕ کین)
رازن ہُند کاروان داغدار، دانا ہن ہنز چھوکہٕ شز اکھ پوٚش ہیوٚ۔
اکہٕ لِہٕ ٹہٕ کور امہٕ کایل زازن زٕ کھٕ منز پیٚنٕ سورے فوج ہیتھ
راجا پوری پیٚیٹھ حملہٕ۔ ۱۱۵۰

ییٚیلہٕ (مدِ مقابل) بادشاہو اہند فوجک جور روٗس OUT FIT وُچھ،
تمو زون زِ امِس آسہ ہا تز ہن دُنی یاہن حلہٕ کرٕ نِچ توٗ تزھ۔ ۱۱۵۱

مگر یِر کھوی گرِی ہند قلعہٕ وُچھتھ یوٗ تزھ تمی تتھہٕ قبضہٕ کرُن نہٕ (راجا
پوری ہندِس) دار الخلافہ ہس اتہٕ نہٕ روٗ ستے ترووٗ تمی اتھ (قلعس)
دامنس۔ ۱۱۵۲

یٔیلہٕ شہ اَتھ رٔٹتھاہ بیوٗٹھ، قلعکی محافظ گٔیہ کھبن خوردنی تہٕ

رٔسد موکلنہٕ موجوٗب بے کسی ہٕنارِس محلس منٛز حالہِ حاران۔ ۱۱۵۳

کوتاہ یوٗڈ خراج بییہ رٔسد اوس راجا سنگرام پالاسو (چھاوٕنی) اتھہٕ

منٛز نہ تراوسَن بدلہٕ دِنَس بیٛیٹھ تیار۔ ۱۱۵۴

یٔیلہ راژ تژکجار ہوو تہٕ تم بیش کشہٕ مانٛنن نہ تمٛہ (سنگرام پالاہن)

دیت پولیس کِس داروغس (adams) ہس کوٗژھ۔ ۱۱۵۵

راژن یٔیلہٕ پوٗت پھیر نہ لشہٕ انکار کوٗر، تمٛہ (مناھن) گٔدلمژ دٕرِ ژوٗرِ

رٕبپھن برونٹھ جنگس نیر نہ باپتھ ژوٗر خرٕنج منگنہٕ کل۔ ۱۱۵۶

یموپینٹ کرِ (نفرو) تھوو امہ پیتہ ہرزل گٔرِ کتھ اکھ نفاقہ۔ نہ راژ شند

خزانہٕ سیٹھاہ دوٗر آسنہٕ موٗجوٗب گٔیہٕ فوجَس منٛز کھلبلی۔ ۱۱۵۷

یٔیلہٕ راژ اتھ (کریٹھس معاملَس) سمجھہٕ لگنٛج وَتھ اوسا کڈان، شہ بیٛیہ

ترایہ نہٕ کھوژناو نہ باپتھ ترآو پولیسکی داروغن تژشہ کاھن ہٕندرِ اکہٕ (امکانی)

ہٕرجلیچ افواہ۔ ۱۱۵۸

راژن، یُس رژھاتہٕ ثابت قدم اوس نہٕ، تُل دستی پنٛن پھیر نہٕ ہاآبتہٕ

ہٕستی ژوٗل پننہٕ دولت تہٕ رٔسد وٕتن بیٛیٹھ چھکراوان۔ ۱۱۵۹

اکھ نوکر یُس بیٛیٹھ ازماو نہ روٗستے بژھ کرنہٕ ییا، چھ لڑایہِ منٛز کھوچہٕ

تلوار ہٕندی پاٹھو نوژک وٕتس بیٛیٹھ بینہٕ نِہتِ ماٰ لِکن برباد کٔران۔ ۱۱۶۰

باہٕ نالایق آسنہٕ موٗجوٗب یوٗژھ نہٕ اُمی (وزیرن) زِ (راژس اندی

پٕکی) گژھی دوٗیمی نفر روزٕنی یم باصلاحیت آسی، تہٕ کوٗرن راژ شند

نصیبہٕ اُدرِ کھلِہ یتھٕ پاٹھو اکھ وٕستھ بیاے ٹیک گرٕجھ ساری ہیے کھیلس دٕ وادٕ واتناوان۔

١١٦١

امہِ دوٚہہ پتہٕ گیہِ راژٕ سٕنز شان نابوٗد تہٕ تہندٕ لقب "کابیانک شاندار راز"، گوٚو اندٕ ہیتھے چھیتھٕ۔

١١٦٢

الہٕ ہاندٕ سُبھہٕ کرٕ تمی (راژن) کنڈرِ پاہس تعریف۔ ییمی کُنی زُنی سُہ ہُم سٕرکوٚر مُت اوس یتھ پہ راژٕ بینی ساری گماشتہٕ ہیتھ پوٚشن پہٕ۔

١١٦٣

ییٚلہٕ اُمی سُہ نادِ دیتھ وایس اُتُن یوٚ ژھ، پولیسکی داروغن اوٚن ناسمجھ راژٕ سٕندِس اِرادس اکہٕ ژٕو پہ سیتی ٹھوٚر۔

١١٦٤

پتہٕ اُہنزٕ بیونانی ذاتہٕ تھٕوٚو راژن پہ پولیسک داروغہٕ بند۔ مگر سزا دِیتسٕ نس تیوٚتے، یوٚن جرمس شوٚبہ ہا۔ ہینٕ نارانگی موٚجوب ہٕ کیتھہ۔

١١٦٥

زندانس منٕز (بند) روٗزتھ تہٕ بینٕ زنانٕ رو زٕبچہ برآنٕز روٚس تہٕ کرٕ تمی لالچہ منٕز پان (سپاری) پلو تہٕ بیترٕ (چیز) جمع، یِم (دلس) ملازمو تہٕ اُشناو وسوٗزٕ ہیتی آسی۔

١١٦٦

مگر راژن کوٚر تقدیرٕ کٕ ژھلہ پہ (وزیر) بینٕ نشتی عہدس بیٹھ برحال یُس تُہنزٕ کلہم بربادی خاطرٕ زامُت اوس تہٕ یُس (سزاے) موت شوٚبہ ہا۔

١١٦٧

طُفیلی نفرو ڈزنوو راژٕ بینٕ اکہٕ لٕط ہوٚ سٕنزٕ سان کرٕ ہتیو تعریفو سیتہٕ ریتھہٕ پاٹھی کرناتہٕ بیترٕ نفرو کورو سُند اولاد (دریوٚدھن) تٕل ییٚلہِ تمی گورُن بیٹھ حملہ پتہٕ پوٚ پہ کھیامژٕ آسہٕ۔

١١٦٨

مُذاکرس منز ہارِتھ گوٚمُت دوٚر چھُہ مدِ مقابل (ڈرِس) لیکوسیتی بے
عزتی کرِتھ شِکستس بیٹھ بانس تسلی کران۔ بیوفا زٔنی چھنے زِکہِ زِکہِ سیتی
زِنس پریشان تھاوان تہٕ دفترُک چھُہ سایہِ بے دولت تہٕ بجر راہ راٰوِتھ راژس
کرِیچھرس منز والان۔ ۱۱۶۹

سہلا "مہاتما" اوس تمہِ محصوٗلہِ خاطرِ بانبر یومُت یمُس تس برُن اوس
مگر کھیتھ اوس گوٚمُت نہٕ ہینِنین مفادَن رٔچھ کرنس منز وٚستہ آسنہِ موٗجوب
دوٚل تمہِ راژ اکِس گُڈرِس مُشکِلس منز۔ ۱۱۷۰

دَردَن ہنز اکھ کمزورجاے دِفاع لبتھ تٔل تمہِ راژ، لاہارا ہکو لوابنا
ہیتھ ڈکرھاگاٹا قلعس پیٹھ قبضہٕ کرنہٕ خاطرِ۔ ۱۱۷۱

لکن چیندرا ڈامر ییٚمہِ یہِ (قلعہ) روٚٹمُت اوس، بیٚیلہِ راژ انتنا
سِندِ حکمہِ درِ کو حاکم جنکاہن قتل کوٚر، اُمِس (ڈامر) سِنز زنہِ یو سہ
راژہِ سِنز برہٕ پیٹھ فاقس منز آسُں دِژاو یہِ کلاشاہس۔ راژِ کلاشاسِندِ
زکارِ بیتہِ کوٚر اَکھ دردِ راژن قبضہٕ۔ ۱۱۷۲-۷۳

چونکہ اَکھ قلعس پیٹھ قابِض آسنہٕ موٗجوب اوس دردَو (کشیر ہِندِ
علاقہٕ کین واریاہن گامن قبضہٕ کوٚرمُت، وزیر (سہلاہن) تٔل راژِ یہِ
مُہم سَر کرنس بیٹھ۔ ۱۱۷۴

اَتھ جایہِ اوس نہٕ کاہنہ تلاو، تہٕ شین لیٚس تہٕ چھاونہٕ ہِندِ خاطرِ تھاونہٕ
یوان اوس، اوس تمہِ وزِہن کھید موٗجوب موکلیومُت۔ ۱۱۷۵

بیٚیلہِ مہاتما (سہلاہن) اوس بینہٕ نو مُخبِر و دٔسہِ اَمہِ کمزوری ہُند

پئے گوڑمت ــــ تمہِ گوٚر راژس یہِ قلعہٕ کھینس پیٹھ پھِری پھِری زور،
تہٕ تمہِ راژن کوٚر حملہٕ شروع۔

١١٧٦

بیلہٕ دٕرک حاکم چمپکا راے ستہٕ حکمہٕ (اورکُن) ہمس پیٹھ نیرن
وول اوس، آنند اہن کرٕ تمس برونٹھ گژھنچ کوشش۔

١١٧٧

چونکہ راژن اوس (اَمس شخصس) نشہٕ دٕرکس حاکم عہدٕ یتھہ روٗدمت
تہٕ سہٕ اوس گورنر بنوومت، یہٕ اوس تمن سارنے ستی دشمنت ہاوان یم
تمہ وزٕ دٕرن ہندی حاکم آسی۔

١١٧٨

یوٚد وے تمہِ (آنند اہن) کرٕ فوجس منز کھلبلی، دٕرک حاکم (چمپہ کا) توٚر
مدہوشی کولہٕ اپور تہٕ قلعس تروٗن بینہٕ فوجہ ستی گیر۔

١١٧٩

یوٚد وے راژن سوزی ساری جاگیر دار پرہتھ اند قلعس کُن، تو تہٕ روٗد
سہٕ پانہٕ (تمہ جایہ پیٹھٕ) اکہٕ دوٚہس دوٗر رس پیٹھ۔

١١٨٠

کاشرہ بولوڑ وردیہن ستی یموٗ بڈی پل تہٕ بیتر MISSILE بوٗن
لاے تہٕ یمن شکست دِنہ سبٹاہ مشکل اوس تکیاز قلعہ اوس تہند
جاے پناہ۔

١١٨١

گنگا ستی نیچوی ملاہن تھاوی بنہٕ نیچوی حملہٕ جایہ (پراجہ مٹھکا)
تہٕ تروٗن دشمنس یارِس تمہٕ بہٕ مشکل، وہ ترود۔

١١٨٢

اسالا تہٕ شسالا، تمہِ ستی زٕ دلیر لوٚ پتھر یمن اکی جوتش پیشگوئی
کرٕ مژٕ آسہ زٕ تم آور اوٚہن تختہٕ شاہی۔ آسو ینہٕ آمہ تمنا موٚجوب
پینزینس (سپہ گری ہندس) وبقارس راٗچھ کرِتھ۔ دلان منز زیٹھ ہیو

یُس اَتھَس مَنٛز رَٹُن سِیٹھ اوس، لوٗگ تاج و تختَس سیٖتۍ دِے آسنہٕ باوجوٗد
صِرف یِنہٕ والِین واقعاتَن ہِندِ زور سیٖتۍ اَتھہٕ مُھمَس بیترٕ۔ ۱۱۸۳-۸۴
ہو کھیہ تہٕ رازٕ ہِندِ گاہ تراوِنہٕ سیٖتۍ جاۓ کِگرٕ ھینہٕ بَنٛترٕ تھوٗو درٕ سیٖہو بہ
مُشکل قلعس پیٹھ قبضہٕ۔ ۱۱۸۵

اِدواۓ لَس سو رٕدٕ پھانڈ یِیٚمہ سوٗرے زمین آیَک اَکھ (تھہٕ)
ہیوٗ بنوو۔ تہٕ یہ باسے یہ ہر شاسُندگاہ ژھوکہٕ راونکہٕ خاطرٕ تقدیرٕک حکم ہیو۔ ۱۱۸۶
تقدیرن ہوو پننی مہربانی تہٕ قلعن (آدِراۓ ومنٛز) سَنگرٕ آیہ تشینہٕ انبارو
سیٖتۍ بصورتِ ذرہ بکرٕ اندٕ وندٕ ولنہٕ۔ تہٕ یم (انبار) سرکرٕنۍ اوس ناممکن۔ ۱۱۸۷
تقدیر چھہ کینہہ ن دآرِتھ دِوان ییٚلہٕ تم وہٕ تلان چھہ آسان تہٕ کینہہ ن
چھہ وہٕ تلاوان ییٚلہٕ تم پیوان چھہ، تہٕ بیٖنہٕ پاٹھۍ چھہ پاسان یہ (انسانن بہ مثلِ)
بالہٕ گِنٛدان۔ ۱۱۸۸

بییٚہ بییٚہ تمن ژدی مُشیرن پننی گرٕ یادٕ ییٚلہٕ تم رٕدون بے سَتھہ بناوی
تہٕ رازٕ ہِندس ڈرِس منٛز تُجھکہ برٕ ونٛہٕ پاٹھۍ کھیلی۔ ۱۱۸۹

رازٕ ژوٗل جنگ زِ پننکہٕ پروا یہ رٕ ستے تِمہ جایہ پیٹھہٕ، خاص تِمس
گاڈِہندی پاٹھۍ یوسہٕ آیہٕ گنہٕ تِمخالف ژھرانٛتان تمہِ اکس کنہٕ ٹھاسوٗنہٕ پۍ۔ ۱۱۹۰
ژلِنہٕ رٕوس گِنہٕ کۍ پرواے نہٕ وییٚندِتھ ترآو سآزی فوجن پننۍ رسد
یتھہ گن۔ چھینیٚچن دولت، راورِن موللۍ چیز تہٕ دِتن ہتھیار دآرِتھ۔ ۱۱۹۱
کول یوسہٕ ٹھلا بہٕ سیٖتۍ بکہٕ آمت آس۔ گییہ وَتی رازٕ ہِندی فوجی نپننگلِتھ
ییٚلہٕ تم بیوٗن وَتو دُشمن بشٕرلارِ سیٖتۍ واہی واہی کران ژلان آسی۔ ۱۱۹۲

فوجی نفرن ہندی ینہٕ گن تہٕ آوی متی یلو آسی مرہٕ ومتی نالس منٛز اَنٛزن ہنٛزن تندلن ہندی پاٹھی (ہیران) باسان۔ تہندی (شاید ہیچوی) پسر پمپوش ہنٛز تہٕ نگر، (تہنٛز تنٛز نگر، تہنٛزن) تلوارن ہنٛز تیٛز آبی گُل، تہندی گرٛی بل، تہندی سونہٕ بانہٕ وہٕ زٕلی اَنٛز تہٕ روپہٕ سنٛدی (بانہٕ) آسی پوٚش ہوی باسان۔

۱۱۹۳ - ۱۱۹۴

تمن نفرن یم فاتح دردورٕلی یا ماری، یا وٕ اَلی نالن پیر، ہینٛسح پہٕ گرٛندکرنہٕ ییٚتھ۔

۱۱۹۵

تُلاشند نیٚنچو خود دار اسالا اوس گٔنتے یُس بنٛن لوگُٹ بوے ہیتھ ژوٚل نہٕ، تہٕ کٔرن سٕہ فوج پٔچھنیح کوشش یُس کمانداروَ روٚس اوس روٗدمُت۔

۱۱۹۶

دردن ہندس سارِ سے فوجس یُس سوٚدرٕکی پاٹھی سورٕے کینٛہہ بوٚڈراونہٕ خاطرٕ برونٛہہ کُن دوان اوس، اَیہٕ یمٕ زٕ بُٹھس بیٛٹھ دون وٕہراٹھ پٔلن ہندِ آیہٕ مُبتہٕ ٹھوٚر۔

۱۱۹۷

ییٚسلہٕ یمٕ زٕ فوجس رٕاَچھ کٔرتھ تہٕ بےمول شُہرت پرٛاوتھ ہیٛرتھ وأتی، راج کرٕنک طالع لوٚگ یمن دون بیٛٹھ گاہ نزاونہٕ، زنتہٕ رسو آس اکھ کوٚرِ یوسہٕ پالس کیٛژت روٗن ژاران آس۔

۱۱۹۸

تمہٕ وِزِ بیٛٹھہٕ آسی لوٚکھ سوچان زٕ بیٚے زٕ خود دار (شہزادٕ) آسی تاجکِی حقدار۔ نہٕ کہ (ہمہٕ) کھوٚژٕ بٔدرٕازٕ۔

۱۱۹۹

لوٚکن گوٚو یہٕ ظون ییٚسلہٕ (تمو چھہٕ) رازٕ سنٛدِس النامس

واکرامس لَتھ دِتھ، گٔیہ یِم زِیٹھۍ کارنامہٕ پیتہٕ تہٕ رازس سمکھنہٕ۔
۱۲۰۰

دُشمنَن ہِندِ ہا بتہٕ نشہِ ییلہِ گٔژھتھ دراو ادِ رازٕ شہرکُن، نہٕ ملا راجاہ سندِ ین دوہن پوٚنھرَن ہِنز شہرت وٲژ طرفاتَن۔
۱۲۰۱

یِنہٕ والین واقعاتن ہٕنٛد انداز کٔرِتھ، اٲسی ساری لۄکھ یِمن رام تہٕ لکھشمنس سیتۍ ہِشر دِوان، ییلہِ زَن رازس راوَن ہیوٚ ماںان اٲسۍ۔
۱۲۰۲

مگر بے حِس رازن ہیوٚت نٹنہٕ تہٕ شرمندہٕ گژھنہٕ روٚستے بیٚیہِ مُلکس (شتر) ظلم کرن، زَن (یہ اوس) ہہند گنڈنہٕ کارکسب۔
۱۲۰۳

اکھ کم ظرف شخص چھُ نکھہٕ روٗزِتھ نفرس لۄتِس چُھہس بیٛنٛھ ژُنڈ والان، مگر دوٗررَس بیٛنٛھ روٗزِتھ تِمس دُشمنَس ییٚمۍ سیٛٹھاہ بۄڈ اتھ کوٚرمُت آسہِ چھُپہٕ (کہیں ونان) یِتھۍ پاٹھۍ چھُ ہیوٚن تہٕ ژکھِ منز نِنِتھ کنہٕ ژوٚپا ہوان ییٚمِہ سیتۍ نِش لگہِ، مگر تِمس نفرس تہٕ کینٛہہ ییٚمۍ یہ دوٗرِ بیٛنٛھ داأرِتھ دیتمُت آسہِ۔
۱۲۰۴

ییٚلہِ شہ واپس آمُت اوس تِمۍ بوٗز مدنا یِنٛ تِمۍ تٔہنز کارکردگی بیٛنٛھ خوش گژھتھ سپہ سالار بنوومُت اوس، اوس تٔمۍ پاٹھۍ تٔہندِس شکستس وو کھنے کھالان۔
۱۲۰۵

ژکھِ منز یوٚژھ تِمۍ سہٕ اکھ (اَنرِس) بیٛنٛھ قتل کرُن تہٕ کھولنَس بیاکھ اکھ جرم: یہ زِ تِمۍ اوس رانہِ ہِندِ اکِ لیکھتہِ حُکمہٕ نشہِ اُچھ پھرِمژ۔
۱۲۰۶

بیٛلہٕ (مَدنا) مادھوراجہ بیٚٹھ پھیرتھ آو تہٕ راز ڈراس نہٕ
تُہنٛدِ تس گوٚوباپتھ تہٕ ووت مُشیر لکھشمی دھر سُندِ گرِ تِس زاتُھ کنی ٹکا
اوس۔

۱۲۰۷

یوٚدوے اَکہ وزیرن کریا پتہٕ تِہنٛز وکالت مگر راژن کوٚر تستہٕ تونتہٕ بیٚیچو
ہیٚتھ قتل۔ بیٛلہٕ ہیورکنہٕ رۄٚدی فوجی پتہٕ اَسان اَسان وُچھان۔ ۱۲۰۸

اَکِس راژِ سُند خزانَس ڈُکھن کُمبار کرن۔ اَکِس کُلِس بیٚٹھ بے وقت
پھۄلے تہٕ اَکِس وِتِبالاسُند آسُن چھُنہٕ ٹھلی (اَکِنہٕ ترَرۄس) آسان ۱۲۰۹

یِم بجوٚ مہر پاٹھیوٚ سیتی زیادٕ خود سَر بنیتھ چھِ پننِس مٲلکس لاپروا
پاٹھی خدمت کران۔ تِہنٛد انجام چھُ تِمن (سو رفہ والین) ہیوٚ آسان
یِم اَکِس ڈاڈ سو رفس سیتی پننہٕ زان کٲری ہنٛدی دم دِتھ چھِ مٲتھیرِ
(ناکام) گرٛ ھنہٕ پیتر۔

۱۲۱۰

سوٚریا متی ہنٛد شاپ گوٚو تِرٛہ پتہٕ کرن والین ہنٛز جماژ بیٚٹھ اتر گرِتھ
بوٚت تام (اُمی اَنسز ردو) مَدنا سُند موت (تہٕ)

۱۲۱۱

راژن یُس بہادری ویچھتے نشان اوس۔ تھوٚو کلا شاراجا ہتھکارِ
کرِتھ لکھشمی دھرنہٕ گرٛ۔

۱۲۱۲

تِمِس کھرپس دائمہٕ خاطر سوٚز راژن تس اَتھ سر ہکھر کر نہٕ کہ
بہاپہٕ تِہنٛدے دُشمن اُدیا۔

۱۲۱۳

تس قسمت چمکان وُچھتھ وُژھ خود سَر (کلا شاراجا ہس)
اَندری رٕہہ تہٕ بیٚنِس تِمِس تام ہتھیار تھپہ رٕنتھ پوٚون ژٕہس

ژنٛز وار گرِتھ۔ 1214

اَتھ بیٚٹھ پوو سہ تھنٛد یو (اُدَیا ہنٛد یو) مُلازِمو بھتر تہٕ
موٗرکھ۔ یتھ پاٹھۍ مو کلیاہ تس بدنیت راز ہنٛدی خادم۔ 1215

یَتھ مُلکس پیٹھ ییٚمی راز ہنٛدِ عتابہٕ سیتۍ لگیہ ہتۍ چھو کھہ وِہترٛ آوی،
آو آفاتَن ہنٛد بیاکھ اکھ سِلسلہٕ یِمہٕ (تِمن زخمَن ہیٚٹھ) چھو کمُت نوٚن
(زِنٛن) آسہٕ۔ 1216

ڈاکو، ییٚم راز ہنٛدِ آرام گاہ ژنٛز تام سوہنہٕ سُنٛد ڈونگہٕ نِتھ ہیٚکان۔
اَسی، اَسی دُہلی گاشَس لوکن ہارانؔ۔ 1217

طاعونَن اَس ژھٹھ کڈمٕژ، نہٕ دہ ہس رانٛس اوس نہٕ ماتمی دُھنہٕ تہٕ
وَدَن باکن تھکیھِ گَرژھان۔ 1218

سَن (لوکیہ کاژور ساس اکھ ہتھ) پانژ سَتھ (مطابق ۱۰۹۹-
۱۱۰۰ عیسوی) اَس ژنٛز آو گامن بُٹھۍ ژھینہٕ سیتۍ سیلاب تہٕ پریتھ
تسمہٕ کین مصنوٗعاتَن ہنٛز گنیہ حدٕ روٗس وہژرِ ہے۔ 1219

توٚ ملہٕ خار آیہٕ پانژن ہتَن دیناران ہینہٕ تہٕ زٕ پیٚل دچھہٕ رَس اوس
اکھ دینار لوان۔ 1220

اکھ پَل ییٚر آو شین دینارَن گٔنِنہٕ۔ یینگہٕ، مرژ، نوٗن تہٕ بیتر
ہنٛدی ناو تام بوزُن اوس مُشکل۔ 1221

ڈُرِی یادَن ہنٛدِس آیس پیٚٹھ اوس ییٚر ڈُنین مو رَدَن ہُنٛد
ٹھانڈ۔ یہنزِ لاشہٕ آسہٕ آب جیٚتھ ہُنیامژ، زَنٛن ٹکھ دِتھ کُلین ہنٛدی

جنگل آسی سنگرو پیٹھ بون وُتھی ہنی۔

۱۲۲۲

یہ مائنہ زِ محل اوس نہ کلین ہنز ژھایہ ستی دُور پیٹھ بوزنہ یوان
رازن ژہ ناوی تم (کلی) پرہنہ انہ۔

۱۲۲۳

کلی یم پینی پھلے تہ میوہ ہنہ گرو آلی ہوی یاسان آسی، آبہ پر ہنہ
جایہ (لر) پاوہ تہ تمن پیٹھ گور ماچھ تلر بو مانم، ہمہ تہندی عیال
یاسے یہ۔

۱۲۲۴

تیلہ لوکھ آسی یتھہ پاٹھی حال حاآران، رازن لاگی تمن پیٹھ ٹیسی
گوڈ ٹیکس یموسستی تمن شاہ ژوَل نیرکھ بیتھہ پاٹھی زن اکس الیانہ
الیمی لیمی) ژھوکیا منتس بڈ دانارس پیٹھ پل یی تراونہ۔

۱۲۲۵

تمی کری لوکھ کایستھن ہندِ دسی پریشان۔ تہ میٹر تام تھاون
نہ سرین گامن تہ بیتر جاین پننہ گوہ ٹیکسہ نشہ مچھہ۔

۱۲۲۶

بیتہ دِتن خشمس منز دوِیمس پیمراز ہندی پاٹھی گورنر (آنداہس)
حکم زِ شہ مار ہا تمن سارِ نے ڈامرن یم زیاد زوروربنیامتی آسی۔

۱۲۲۷

کمی گوڈ ٹر گوڈ مادھوراجیہ ہس منز ہولداکین گریندِ روس ڈامرن
پیٹھ حلہ تہ مارن اکس منز ژرن ہندی پاٹھی۔

۱۲۲۸

لوانیا ہن ماران ماران تروو نہ تمی مادھوراجیہ ہس منز کاہہ تہ
تیشتھ برہمن زِ ندہ بیتمس مس ہیورگن گنڈ تھ اوس تہ انہار کِنی اوس
پھشتہ نیران۔

۱۲۲۹

پچھانکہ تمی کری وَتہ پکہ وِنی تام لوانیا مائنہ مینز ٹھکھ مارہ، یتھ

مُلکس کُن وُچھتھ ہیوٚتُن کھوژُن یُن (زَن اوس آیہ بنیو مُت) بھآروسُند
وانہ گٔنڈھ ۔ ۱۲۳۰

ییٚلہِ سہ اَکِس لوٚانیاہ منز راندٕ نہ نانہِ اوس ہیچھ ٹھکان، سآری لوانیا
کھوژی آمِس گورنرس تہٕ ژٕلی برہِتھ اندٕ ۔ ۱۲۳۱

رٕنو منز کینہہ کھیوو ملیچھاہن ہندِ ہِن علاقن منز گآو ماز، بیتھر روٗدی
آیہٕ ہگر تہٕ اَنھہ گرٹہ بکنا آوِتھ یا ترٹھتے کاہن منز دوہ کڈان ۔ ۱۲۳۲

گورنرن سوٗز تِمس راز کینہ بھآروس، لوٚا نیاہن ہنزن کلہ ہیرِن
ہندی آرٕ تہٕ تندلہ (زَن تہٕ آسہ ترم) اکھ بوٚڈ چرٹھاوا ۔ ۱۲۳۳

راز ہندس (محل خانچہ) بَرٕ نہ پیٹھ آسہ پرہتھ جایہ (راز ہندِ) زینیچہ
شادمنز سندلہ ڈیڈ گرِتھ، یمن ییبری ڈامرن ہندی کلہ زن تہٕ یمے پیالہ
ہوی لاگِتھ آسی ۔ ۱۲۳۴

پٔزری پاٹھو ییمی اَکِس ڈامرسُند کلہ اوٚن، نَس تٔری کرٔی، پوشاکھ تہٕ بیستر
(انعام) یم شاہی محل چہ برنہ نش اویزان آسی ۔ ۱۲۳۵

گرٕد، برگ تہٕ بستر (جاناوارن) لوگ راز ہنز بَرنہ کُن ییتہِ گرٹھ
تہٕ بیٹھو ہرٕ وہن ڈیڈ ہن پیٹھ ڈامرن ہندِ ہن کلن منز تکنہ ۔ ۱۲۳۶

یوٚنتہِ راز گوو بیٹھنہِ، تتہٕ یناوی لوٗکو ہُرِ وِتی فتحمندی ہندِ آرٕ
یمن لوانیاہن ہندی خوفناک کلہ آسی ۔ ۱۲۳۷

یتھ مُلکس منز یُس لاشوستی بٔرِتھ اکھ آورینیو زن بنیو مُت
اوس، اوس تِستہِ بدبوے ستی تہٕ کنن شالہ ٹنگو ستی عذاب گرٹھان ۔ ۱۲۳۸

یلراکیرا پاکیو مضافاتو پیٹھہٕ دوٗر لو کاپنیا تام بنود گورنرن دتہٕ تھمبن بیٹھ ڈامر ٹھکتھ اکھ گلی ژھایہ دار سڑک ۔ (AVENUE)
۱۲۳۹

ییلہٕ تمی ییتھہٕ پاٹھی مادھوراجیہ منز ڈامر نابوٗد گڑی ، سہ دور یوٗیہے طرزِ عمل بر ونٹھ پکہٕ ناوہٕ خاطر کرامراجیہ گن ۔
۱۲۴۰

کرامراجیہ ہس منز روزن والیو ڈامرو کوٗر ، یہ زانتھ زِ تمن اوس ژھو ٹیومٹ لولاہس منز اکھ فوج جمع ۔
۱۲۴۱

تم ژایہ ساری اتھ لڑایہ منز تہٕ کوٗرکھ بوٚڑ کشت وخوٗن ، یتھ زن گورنر گژھ ہا واریاہ کالس اتھی جایہ روزٕ ۔
۱۲۴۲

امہ ہرے ماہہٕ (کیاہ ہیکہ ہاسپد تھ) ؟ ہر شاہس نش کلہٕ اوس کُس تام دیوٗ بستر آز پیٹھ (روٚ تھرت) محض ییتھ مُلکس مو کلاونہٕ یُس دِوان ہو ، تیر نتھو تہٕ ریشوا دس پوترٕ بنوومت ۔
۱۲۴۳

روتلہٕ وہٕ دروس ، دوٚہلہٕ تسند ر ، ظُلم ، بے اعتدالی ، لچہ گی تہٕ تمن کارن منز خوشی یم یمراز س شوٗبہ ہن ۔ تہندی یم (تہٕ) بیتر مخصوص عادات آسی کانسہٕ دیوس سیتی زلان ، تہٕ وقتہٕ کھو دانا ہیو پرزناوی یم تیھتے پاٹھو ۔
۱۲۴۴ /۱۲۴۵

اتھو منز اوس ملاشند لوگٹ نیچو (شسالا) یاد ہیکہٕ خمارٕ سیتی لکھشمی دھر ینز آشنہٕ ہندِس دِلس شیلتھ تراوان ۔
۱۲۴۶

تمس گنے یہ اُمیس شہزادٕ ینز کل ییس تس ہمسایہ اوس ، تہٕ پینہٕ نِس رٕنی ینز مارے یس بتھ اکھ پوٚ ننر ہیو اوس ژھینو راورتھ ۔
۱۲۴۷

،، راز، توہہ کیاز مارِی وکھ ہِنہ اُسالاۓ ژُسالا، ییمن دوٚن منٛز تِہھی
گُن چھ یِمو ییمن تخت رٲٹِتھ توژھ دِژِنہ ببیہ چھ طمہس تہ لاری، بیٚیلہ توہہ
تِم اشناو مارِی وکھ یِمن کُنہ شُمارس اَسی؟ یوٚدوَے لکشمی دھرن وُنی تَس
دزوُنہ وارِنجہ یِہ بوٗلی، رازن آوُ نہ (تِمن خلاف) کانہہ ژکھ، تکیازِ تِمس
اوس پتھ کالہ اشناو مارِتھ روُحانی عذابک گوٚب بار ژالُن پیوان ۱۲۴۸-۴۹
.یوٚدوَے تِمو (لکشمی دھرن) وُنِتہ وِنہ ناوُہس یِہ کتھ پھِری پھِری، ژٕہ
اوس تہندی زور وُچھِتھ (تِم) مارنس کھوژان۔ 1250
.بوٚز اشناوَن ہِنز شفقت، تِہنز مایہ تہ بیترِ (پاس) مُشرٲوِتھ مون
تِمو پتہٕ وزیرن ہُند دایہ تہٕ تِم مارنک فاصلہ کوٚرن۔ 1251
رازٕ سِنز یِہ پیچھ ژھوے واتہٕ ناوُ تہندِ ین کمن تام سٹھ کانا ناو چہ اکِہ گیون
واجِنہٕ ییمِس (تِمن سِتی) لیچہ واٹھ اوس۔ 1252
.بیٚیلہ تہندی یارن دَرِش پالن اَتھ معاملس پیٹھ تہندی ننک کاسیو
تِم ژٕلی زترِیٔے مُلازم ہیتھ رات کیٔت۔ 1253
تِم دژایہ مگر ہِنتس منٛز درسن (لوکپکا ژور ساس اکھ ہتھ) شٕنہ ستھ
مطابق ۱۱۰۰ء) شہرٕ نیبر۔ تہٕ وٲتی وہ ترِسہٕ روزن وٲلِس ڈامر سُند
گرٕ۔ 1254
.پینہٕ لِس لوکٹس بٲیِس سِلارٲجاہَس ماٗنہ راوِتھ گو غدار ڈامر لوابنیاپرِستا
راجا ہِتن (ییتھِہ) ٹُلکہٕ نیبرٕ سِتی۔ 1255
تِمہ پَتہٕ گوٚو بوڑ بوے راجا پوٗری کُن تہٕ لوکٹ بوے دراو کلنجار اکِس

حاکمِ کلہاسندِ س دربارس کُن ۔ ۱۲۵۶

بیلہِ یم زٕ ملکہٕ نبر دژامتۍ آسۍ، کأنسہِ رٕوز نہٕ (ہرشاسنز) حکوٗمتٕ
پیٹھ پژھ ۔ تہٕ پایہٕ رازٕ یس بدشگوٗنی فکرِ تران آس گوٚدبر شگون وُچھ وُچھ
پریشانِ حال ۔ ۱۲۵۷

پتہٕ ووٚن تمۍ لکھشمی دھرٕ سنز زیٹھِ (راجاپوری ہندِس رازس) سنگرام
پالس، اُسالا مارنہٕ باپتھ تہٕ (امہِ خأطرٕ) بارٕ رتم دِنس بیٹھ ہاوُنس
رضامندی ۔ ۱۲۵۸

تمۍ (سنگرام پالن) اوس ملا سندِس نیٚچوس کُن، بیلہِ سہٕ تس نِش دوٚمت
اوس، کِہے پہن وھیان دیُت مُت ۔ مگر (تیتھ کوٚرن تس) جان احترام یکبازِ
سہٕ اوس ہرشس کھوژان ۔ ۱۲۵۹

یتھ دُنیاہس منٛز چھِ (سبا اوقات یِہ سپدان) زِ اکھ بد نفراہ چھُ تقدیرِ چہِ
زیرِ سیتۍ پینہٕ نِس دُشمنس سگہٕ وان یتیمۍ سنز کامیأبی زیادٕ تھزرس کُن لمان چھِ ۔ ۱۲۶۰

راجاپوری ہندۍ روزٕن وألی چھِنہٕ عادتہٕ موٗجوٗب کٔشیرِ ہندرِ کانچھن وألی
وعدٕ نی کیاہ ضروٗرت چھےٚ تمِن ژرہ بن بلیٹھ وٕ ہنیع (یموٗ کلہٕ کوٚرٹ) بیلہِ (کاشرس
حاکم سُند) اکھ جُبوار مدِ مقابل (تمِن منٛز ووٚت) ۱۲۶۱

اُسالاہن ہاوی پتہٕ پینٕی زور (بیلہِ) تمۍ تمِن کینہہ ترٛپتی نفرن اَتھِ
یم تس سنز رلیامتۍ آسۍ ڈامرن سیتۍ کتھ باتھ کرٕ نہٕ لا آجو ۔ ۱۲۶۲

ہوٚرٕ کرٕ ڈامرو یم رازن پھیری متۍ آسۍ ۔ بڑٕ کوٗشِشا زِ سہٕ گوٚژھ (کٔشیرِ
بُن تہٕ واریاہ سفیر سوٗزی ہس خراج دِنہٕ پیشکش ہیتھ ۔ ۱۲۶۳

سوٗر یا چندر اہندی نیٚچوی، چنکاہن گرٕ فند بازٕ قآصِد سوٗزِ تھ بیٚیہٕ ہن کوٗشِش۔ ۱۲۶۴

سنگرام پالن ییٚلہٕ ڈامرن ہندی قآصِد وُچھو تمیٚ ترٛو رازٕ (ہرشا) سُند بیم اکھ کُن تہٕ نیٚنی پآٹھی کرٕن اُسالاہس قدر دآلی۔ ۱۲۶۵

اُسالا ہندِس کلس پیٹھ (تہٕندِ) پرٛثرٕ (باپتھ) کوٗفوار چھُسٹر آدھ یوٚزھ تمیٚ (سنگرام پالن) زِسہ گوٚزھ (لڑایہِ) ڈُسلایہٕ کرُن، یوٚدوَے (یایہٕ اوس) معاملہٕ کرِ گوٚہر موٗجوٗب پسنٹ ہمت ہیوٚگو مُت۔ مگر تِمہ عِلاقک زیٹھ ٹھاکر کلاشاراجا، یُس ہرش دیوٗن مال تو رمُت اوس گوٚوتُس (سنگرام پالس) نِش تہٕ خلوتس منٛز وَونُنس: ۱۲۶۶-۱۲۶۷

" رازس (ہرش دیوس) رآضی تھاوٕنچ کوٗشِش ہٕ کرِتھ تہٕ اُسالاہس مدد دِتھ چھُکھ ژہٹ دھرم روٗزِتھ wishing cow دکہٕ دِوان تہٕ ژھاولِس گردنہٕ تھف کران۔"

۱۲۶۸

" یہِ (اُسالا) چھا کُشیرِ ہِند اکھ شہزادٕ؟ یہٕ فقیر کیاہ ہیٚکہٕ کرِتھ؟ اِہِ باپتھ کرُن رازٕ (ہرش) رآضی تہٕ پان کرِ ہآبتہٕ نشہِ آزاد۔" ۱۲۶۹

" یہ (اُسالا) برُن راجا گیری قلعس منٛزٕ سہ (ہرش) کرِ پیتہٕ ہآبتہٕ سیتی تہٕ کینژھاہ یہٕ ژِ یرٛ ژھکھ تہٕ دوٚہے روزی دوست۔"

۱۲۷۰

یِتھہٕ پآٹھی کلامہٕ بوزِتہٕ پیتہٕ گوٚو یہِ لیٚوژھ کھشاحاکِم، یُس تِمس (ہرشس) کھوژان اوس تہٕ (ابتِیہ) پنُن مال ومتاع ہرِ راونگ سروٚن طمع اوس تھاوان، بی ماہٕ نِس پیٹھ رضامند۔

۱۲۷۱

تہ جواب دیتانس: "میٔ چھینہ شہ باعزم (اُسالا) رُٹھتہ نِسں وار

ژِکرُن شہ پانے کینہ فِنہ بند ییلہ شہ ژۓ کُن سوزنہ ییہ" ۱۲۷۲

اَمہ پِنتہ کوڈشہ تمی ہلیں گرِنہ وہُن اُسالاہس: "صُبحس گُڑھو

زِژہ کلاشاراجاہس نِش نظراہ دِنہ۔" ۱۲۷۳

"شہ چھُ ییتہ زِ ٹھ وَزیر۔ تہندر سنی روزکھ ژِ خطر وِنشہ عچھہ

تمہ پِنتہ دِمے ہژیٔے ہلیں دشمن گالینہ خاطر پِنی جماتھ ہیتھ نیرہ۔" ۱۲۷۴

ییلہ ییتہ اُسالااوس دوہمہ دڈہہ تِمس (وزیر) ہنز کو چِہ کُن گرِدھان

تِمس ہیچ ژِینہ وُنی زِ جبتہ کیاہ اوس گرِدھن وول، گوڑ بدشگونو

سینی تہ پیتہ پرِہن دوستن ہِندی کنی۔ ۱۲۷۵

ییلہ کلاشاراجاہن بوزِ شہ (اُسالا) اوس پھیرتھ کھشاراز

سِندِرس دربارس منز گومُت۔ ژِدہ ے ننگہ گرِدھتہ کھوَت شہ غشمہ

سان تم فوجی ہیتھ یم تمی تیار تھاوِی ہتی اٰسی۔ ۱۲۷۶

اُسالاہس اٰس خبر زِ شہ اوس (تس) حملہ کرنہ آمُت، تہ پانہ اکھ

ہیوتر مَتِر سپاہ آسنہ موجوب لوٗژِھ تمی پِنی نفر ہیتھ نِسبر نیرِتہ لتس

مقابلہ کرُن۔ ۱۲۷۷

ییلہ لڑائے بجمتہ اٰس، کھشاہن ہندی راژن کرِ صلح کرنٔچ کوشش

تہ (پانہ) کلاشاراجاہس نِش روٗزِنتھ وہُن تمِس (اُسالاہس) ہینہ نِس

دربارس منز واننہ باپتھ۔ ۱۲۷۸

طاقتک شہ مجسمہ (اُسالا) گوٗد بینہ نین) نفرن، یم تس پتھ رُٹن

پیٹھان آسی، دکہِ دِتھ تہٕ ہکہٕ نٕژاو کھشا ہندِس دربارس منٛز بیٚلہٕ زَن
تہٕندِ بوٚنیٛم وُڈھ خشٕمہٕ سیٚتھ نٔژان اوس۔ ۱۲۷۹

کانٛہہ تہٕ انہٕ کلاشا راجا تہٕ بہٕ راز، ہیوٚک بہٕ تَس نٔشان ہندِس مُجسِمس
مُبہِ لگِتھ یِس غوصس منٛز تتھ بٔڈِس زورور افتابس، ہیوٚ باسان اوس یِس
KALPA کِس اندس پیٹھ (دُنِیاہ تُبر بادٕ گرِتھ گژھِہ۔) ۱۲۸۰

بیٚلہِ دربار ہال خالی کرِتھ آو تٔمی وَوَن بڈٕ طریقہٕ سان کھشا رازس
بیٚمی سٔہ صَلحس پیٹھ تیار کرٕ ئِنح کوٗشِش کرِ بہٕ تہٕ تٔہندس وزیرس کُن
بیٚیہ زَن ناراضگی دِیُتھ تہِنٛزٕ ن کتھن اکھ ترو شر ہیٚو۔ ۱۲۸۱

" زماہ اکہِ اوس راز دار وایسار انٛزا، یھر دواح شند اولاد۔ تٔمی
شُند نیٚچوٗ اوس نٔزواہنا، یِس پھلا زاو۔" ۱۲۸۲

" تٔس (زاو) ساتو اہنا، تٔمس دراو چندرا: تہٕند نیٚچوٗ اوس
چنڈو راجا یٚمس گو بالا تہٕ سِمہا راجا نیچوی آسی۔" ۱۲۸۳

سِمہا راجا ہَن یِس وار یاہ نیچوی آسی، دِژ پیٚنی کوٗر دِدا رانی
شُیماگُپتا ہَس نیتھر، نیچو بوٚ روٗس تہٕ موٚنڈ آسنہٕ موٚجوب کوٗر تِمہٕ
تخت پیٹھ بِس اَکِس بائے (اُدیاراجا) ہندِس نیچوس سنگرام راجاہس
حوالہٕ۔ تٔہندِس (بیٚنیس بائیس کاتی راجاہس زاو جسراجا۔" ۱۲۸۴-۸۵

" سنگرام (راجا) اوس اننتا سُند مول، تہٕ جس (راجا) ننونگا تہٕ
لنٛنگا سُند۔ اننتاہس زاو راز کلاشا تہٕ گنگاہس نش (دراو) مَلا۔" ۱۲۸۶

" کلاشاہس زاو بہٕ ہرش دیوا تہٕ بیتر پیٚنہٕ پاٹھی زاتے مَلاہس آسی۔

ییٚلہِ یہِ سون شجرہٕ نسب چھُ، تیٚلہِ کیٚتھہٕ پأٹھۍ ہیٚکن بیٚیہٕ تُوف لُوکھ پرٛزنٲوِتھ

یہِ چھا (گٔیٚمتۍ ہندٕ بوٗ شہزادو منٛز) اَکھ؟ "　۱۲۸۷

مگر یِتھ بیٚنٛز آتش پیٚٹھ کیاہ فأیدٕ چھُ نہٕ، یوٗسہٕ زوراوَرن سٟتۍ چھَے

باگہِ گٔژھِتھ۔ نہٕ کٲنٛسہِ چیٖزہٕ گرٛتھ زوراوَر سُند مددگار آسُن سِواے

نہٕ ژٕ نیرٕ۔ "　۱۲۸۸

شُکر چھُ ذاتس کُن زِ میٚنے دیٚت یہِ یِمن حقیر نفرَن پیٚنہٕ نِس کٔلس

اَتھہٕ لاگنہٕ نہٕ (یِتھہٕ پأٹھۍ) بنیوس نہٕ کانٛسہِ اٚن رازن ہِندِس نسلس

خاطرٕ اَکھ کلنک۔ "　۱۲۸۹

"امہٕ پتہٕ وِچھو تِہنٛز میانۍ زور۔" یہِ وُنِتھ دراو سُہ تَتہٕ نہٕ گوٚو علاقہٕ

زیٖنَنہٕ خاطرٕ (محض) اَکھ ہتھ پیدل سِپاہ ہیٚتھ پیٚنہٕ پتہٕ ہیٚتھ۔　۱۲۹۰

کٲنٛسہِ تام سمکھیوٚوس نہٕ تہِ اَکھ مورت خرگوش ہیٚتھ۔ امہٕ جان

شگونہٕ سٟتۍ زون تِمو زِ تِمۍ اوس پیٚنہٕ نِس دُشمن سُند شٲہی

بخت گوٚڈے زیو نمُت۔　۱۲۹۱

وَناد یوا نہٕ بیٚنٛزِ جلاوطن ڈامرو نٕو و آیہِ ہگر اٚتھہٕ گرٛتھہٕ نہٕ بیٚترِ چیٖز

نیرٕ ناوِنۍ نہٕ ژاے اٚہندِس تِمس منٛز۔　۱۲۹۲

سنگرام بالا سُند (سفری) پڑاو نیٚراوِتھ ییٚلہِ سُہ دلماوُل راجاپوری

ووت، تِہنٛز و (سنگرام بالا سنٛز و) راہبو دیٚت تس دِلاسہٕ۔　۱۲۹۳

شامس ییٚلہِ سُہ کال کھیٚتھ تِہنٛز آرام گاہ پیٚٹھہٕ پیٚنہٕ کو چھِ گٔن گرٛتھان

اوس، تِمس کوٚر نیٚبر کِنہٕ کلاشار راجا سُند بو سپہو حملہٕ۔　۱۲۹۴

بیٚلہِ درواز س دولہِ روٗزِتھ راہنوسہٕ نیبر نیرنہٕ نِشہِ پیٹھ روٗٹ
لوٗشاوٕناوٕنہٕ تہٕ ہِنٛدی بیٚیہِ کینہہ ہتھیار بنٛد بِیہہ گٔیہِ اَتھ لڑایہِ
منٛز مارٕ۔ ۱۲۹۵

بیٚلہِ راجاپوٗری ہِنٛد پوٗز ٹھوٗ مداخلت کرِتھ لڑاے ژھیوٚراو، سہٕ
اُسا لاٗیس پاٗنس (گوڑے) کِمے سپاہ اٗسی، گوٚوٕ وہِتہٕ پاٗنس اٗندی ہِکی زیادٕے
کم سِپاہ وُچِھتھ۔ ۱۲۹۶

یوٚد وٕے تمۍ اوس صرف زٕ ہتھ کہ ژٕہ واٗہِمہِ خطرٕک لِہوٗن فَش کھیوٚمرت
تو تہٕ وراد سہٕ کُٔنہ خوفہٕ وراٗے بیسا کھس منٛز زوٗنہ پچھ کرِ بیننٛزمہِ ہِمَس
پیٹھ۔ ۱۲۹۷

تٔمۍ سوٗزی وٕتا دیواۍ تہٕ بیننٛز ببٔنہٕ نوبٔنہٕ نوٕوٕنو شوٗرِش (ژٕلمِنہٕ) خاطرٕ
تہٕ پاپہٕ بنوٕونٕ کراراجیہٕ منٛزی (کشیٖر) پیٹھ حملہ کرنک منصوٗبہٕ۔ ۱۲۹۸

شیمہاراجا سِندی نیچوی کپلاہَن، یِس راژن اُدیا سِمہا سِندِ مرنہٕ پتہٕ
لوہارا علاقس پیٹھ تھوومرت، ڈیٛنٛت تس پیوٗر نتہٕ۔ ۱۲۹۹

تلوار تہٕ سپر ہتھ ساریٕنے برونٛہہ نیرِتھ ہیٚچھ ناٗوی تٔمۍ گوڈٕ تٔمۍ (کپلا)
سِندی سپاہ پرٛوٗ نرتھ ہِہ نشہٕ ژلن۔ ۱۳۰۰

شیچ کا ناوٕک (امہ) ڈرک کماندار، یِس (راہنہٕ) مرس منٛز ہتھ اوس
گرفتار کرِتھ نتھ تمۍ ڈلِ کشیٖر پیٹھ پین دباو، زنٛنہٕ اوس سہٕ اکھ مازس
زراگہِ وٕن پاٗزٕ۔ ۱۳۰۱

شیتھے سہٕ (کشیٖر) منٛز وونمت اوس، ڈامرتہٕ پالین منٛز (روزِن واٗلی)

کھشا، یِم رازٕ ہندی دُشمن آسی، رٲلے پیہ برہنہ طرفہٕ نس سیتی ۱۳۰۲
رازٕ ہر شانٹیوٚ بیٚلہِ نمی آمی سندرِ ہکہٕ ہینگ بلوٗز، زٕن اوس تَس اَسمانہٕ
پیٹھہٕ پیوومُت یا اوس بترآٹھ ہندِ ڈومبہٕ منٛز نیبر دآرِتھ دِنہٕ آمُت ۱۳۰۳
پَتہٕ گوٚو تَس امہٕ خیالہٕ پریشان زِ (آسالا) گوٚژھہٕ نہٕ کھور ٹھہراوُنک
موقہٕ میلنہٕ گورنٕے آننداہس مارُن، یُس کامراجیہ ہَس منٛز اوس۔ ۱۳۰۴
ییٚلہِ پلیسکۍ داروغن (SUNNA) لوگ نفری جمع کرنس ژیرا، تمی
سوٗزٕ وُلی وُلی بٹا (تبتھ) تہٕ دِتی نس دارباہ افسر سیتی۔ ۱۳۰۵
چاہے ژھوٚکراو نہنزٕ ہِیمتھ، یا غداری ہُنس دِلس، تمی دٹپا ہَن)
لوگ تبتھِ نیبرنس ژیر تہٕ حملہٕ کرنک صحی موقعہٕ ترووُن اَتھہٕ منٛز۔ ۱۳۰۶
تِلک راجاہٕ تہٕ بیترِ، یُس کاتھہ تہٕ رازن سوٗز، تِم سآری گمبہِ بٹاہَس نِش
تہٕ حملہٕ کوٚرُکھ نہٕ۔ ۱۳۰۷

پوٚلیسک داروغہٕ تہٕ بیترِ نفریم تہٕ رازن سوٗزی ییٚلہِ پریشان
گمبیہ، آسالاہَن ڈٕر راوی پٮننی کھور۔ ۱۳۰۸
ورٕ مُل کُن گژھان روٗٹ نمی رِتی نِشانہٕ وول اکھ گرُبُس دُشمن
سندِ فوٗجک اوس تہٕ یُس تس شاہی شان وشوکتچ علامتھ یاسیو۔ ۱۳۰۹
تہٕ تہٕندس کلس پیٹھ بنیہ مہاوراہا (مُرزِ) ہنز اکھ مال، زِنتہٕ آس
بترآٹھ یوسہٕ آمس (دیوتا) سندرِ ن شانَن پیٹھ قرار گرِتھ آس (تس)
بلُن ژورمُت اِنسان آسِتھ یہٕ بخش اِش۔ ۱۳۱۰
کاکاہٕ تہٕ بیترِ حکم خاندانن (۶) ہندی جنگجوونہِ ٹھٲرِس پیٹھ موجوب

ترٛوو تِمو ہٕشکاپور تہٕ دراوِکرامراجیہ کُن۔ ۱۳۱۱

ہٕنٛدِ نِکہ واتِتھ تِیٛچھ بوٗزِتھ ووتلیاپہٕ ڈامر تہٕ گورنر (بچور) زن بہٕ

ڈٲلۍ زِتہٕ تُھاتھٕر یوٗو۔ ۱۳۱۲

تِمو اوس گوڈٕ تہٕ ہٕنٛدی کاٗبیاہ جان فوجی، یسو راجاتہٕ بیتر، مآر تِتھ

نِس شِکست دِیتہٕ مرٛت۔ تہٕ امہ سٟتۍ اوس (علاقس منٛز) رٕہنٛد جلین ناو

خاطر رُوٗد مرٛت۔ ۱۳۱۳

تِہٕ کھوٚت امہ بِنہٕ لوٚت لوٚت پٔتھ تہٕ آوٕرن نار مُلکا، یور تِہٕنٛدی

حریف اُسالا سٟتۍ ہٕتھ، تَس پِنٛنے لارے ہٕتۍ اٲسۍ۔ ۱۳۱۴

تَنہٕ وارِیاہ فوج یِکہٕ وٕہٕ ڈٲکرِتھ کوٗر تِمو سیٛٹھاہ ہس کالَس اَکھ سَخ حملَس

ڈکھ یِیُس زَن کھسہٕ وُنہٕ آفتابہ (اندر) واو ہیوٗ اوس (تہٕ یِیُس) اُسالا سٕندی

سٟتۍ (بآدِ گوٗرٕ) (اُسالا) اوس تِتھ اوٚبرس ہیوٗ (یِیُس) Kalpa کِس

سوریس پیٹھ (دُنیاہس تُرباد چھ کران) ۱۳۱۵

تتہٕ رُوٗز فتح بآلی خاطر دوٚن فوجن منٛز تیٛچھ تیٛچھ ہِش، یِتھ پآٹھا کِسے

ہٕسے تَنہٕ ہِنٛز یِنٛزِ موٗجوٗب چھ زٕہسی (دَب دَب کران)۔ ۱۳۱۶

پتہٕ کٔرۍ اُسالا سٕندی آگی مامَن، آنند اہَن تہٕ ڈامر (بالس سٟتۍ) رلآوِتھ

مادھو راجیہ ہَس منٛز شورِش بآد۔ ۱۳۱۷

یِمن فسادَن منٛز دراِیہ ڈامرَن ہِنٛز کان پیر یِتھ علاقہٕ پیٹھ۔ یِتھہٕ پآٹھی

ماچھ تُلرِ چھِیے تِیٚن گلنہٕ پیتہٕ (زمینس اندر) آلوٗ منٛز نیران۔ ۱۳۱۸

تِمہ وِزِ اوس کائیستھ مہاتما سہلا بدنصیب راز سٕندِ فوجگ سپہ سالار تہٕ

بیٚیہ دٔرک محافظ تہٕ ۔ ۱۳۱۹

یہ اَس تِتھ وقتس منٛز اکھ ٲڈ کتھاہ زِ آنندا سِندِ کالہِ پگاہ لڑاین منٛز حملو
باوجوٗد نزوو یہ تٔمی سہلکاہن مادھو راجیہ ۔ ۱۳۲۰

امہِ پتہٕ کوٗر اُسالاہَن پننہِ طوٗفان چہ ہیکٕر ہندٕ ننبرتہٕ سبٹھاہ بوٚڈ فوج
ہیتھ کوٗرُن (میدان) جنگس منٛز گورنرس (ٹھنٛدرِ) فوجہ سان گھیر ۔ ۱۳۲۱

اُسہ چھینہٕ خبر زِ یہ کیٛتھہٕ پاٹھی بنیوو زِ پننہِ تلوارِ، گٔرِ تہٕ زرہ بکتر بٲنسے نِش
اَسِتھ نِنیوو سپاہن زِ تم آسی قیدی ۔ ۱۳۲۲

تٔمی سبٹھاہ رٕتی گورنرن لیٚس یوٚدوے پتہٕ پاٹھی ہیٚنہٕ آو، سوٗ پنہ صرف تی
یہ ٹھنٛدرس مالکس اتھہٕ روٗٹ کرہا ۔ باوقار شخص چھیٚنہٕ پنتمہ گرِ تام پنہٕ بنس
مالکس نِشہِ کُل مشاں ۔ ۱۳۲۳

تٔمی دوٗپ اُسالاہس شہرکُن بَل جَل نیبرہٕ خاطرٕ، تہٕ اُتھہ کُن لاگتہٕ
بایتھ ووٚننس زِ تس پیٚہما یہ پتہٕ پتھ کاتھہ موقعہ ۔ ۱۳۲۴

پیٚیلہِ سہ (اُسالا) برونٹھ دوریو، تٔمی (آنندا ہَن) کرلوو (اُسالا
سِندین فوجیین) اُتھہٕ گامَن تہٕ سرٕین لوٗکٹہ صرف یہ زِ آپنتھ زِ پیٚتھ ہوٗجرکرٛتو
سیٚتو زِ پینہ ہاشہ چھراہ بدنامی ۔ ۱۳۲۵

تٔمی (آنندا ہَن) لوگ پتہٕ سہ پرہاس پوٗر آدرِنس، یینمہ جایہ منٛز نیبر
نیبرُن تموٗ ٹھرپو موٗجوب یم تتھ (آنذی ٹکی) آب تہٕ کھسہٕ ڈنہٕ ڈکر دِتھہٕ
اُنان چھیٚنے) دشوار اوس ۔ ۱۳۲۶

تٔمی دِتٕت تنتر پتہٕ نابن نفرن سبٹھاہ زور زِ روتلہِ زاہن تم نِش

(پانس) تہٕ آسالاہس تھٕ صحنس منٛز ریٖش تھوٚد شوٗبے آدرمت اوس)

مگر تٔہندِ احترام کہ سببہ کٔرٕ نہٕ تھوٚاتھ (حکمس) پیٚٹھ عمل۔ ۱۳۲۷

سہٕ کیاہ ہیٚکہِ تہٕ کٔرتھ یُس بیٚنہٕ پنس زاتس اکھٕ کُن نظرٕ آوِ بشرطیکہ تٔہند

موٚرٕ نہٕ زُوٕ آسُن جرأت سان قدم تُلنچ سکت تھاوان۔ ۱۳۲۸

بُزدِل کیٚنھوَس (اکھ ہیٚمس) چھیٚے سنگلاخ زمٕ آسان یوٚسہٕ تٔہندِس مٔرس

بلایوٚنشہِ رچھان چھیٚے۔ سُہ یُس تشدُدکین کارن منٛز اَتھٕ رَوس جرأت

چھُ ہاوان۔ چھُ دوٚہے کُنہٕ تحفظِ رَوس آسان۔ تقدیرس گژھٕ ہِن مندٕ چھُ یِس

وُستہ نفرن کُن نظر فدأری چھُ ہاوان تہٕ بہادرن ہندِس یدنس چھُ پرٕ بتھ

اند بُزدِلی ہندٕ ٹھٕ پکھ دِوان۔ ۱۳۲۹

تٔمی سوٗز پنٕنہٕ رازس شیٖچھ: " مےٚ اوٚمو بہٕ تٔمی تٔمی تہٕ بروٚنہہٕ کیٚنہ ترو

موشال ہیوٚ۔ وُلو جل جل تہٕ ژھینوٗس تھف۔" ۱۳۳۰

امہِ پتہٕ دراو رازٕ (شہر منٛز) فوج تہٕ افسرن ہِنٛز کلٕم ترٕ اگر ہینٛہٕ صرف

یہٕ ارادٕ کٔرتھ: "رازٕ کہ دوہ، بس موت یا فتح۔" ۱۳۳۱

تٔہندِس زوٗس خطرٕ آسنہٕ موٚجوب کوٚر تٔمی پارے دِتھ عام معافی ہُند

اعلان تہٕ ساری شہر باش دژاے نش پتہٕ پتہٕ۔ ۱۳۳۲

رازٕ ہندِ پو اہلکار و کوٚر کھسِتھ نسلہٕ کیٚن گرٕ ہن پیٚٹھ یہٕ دوٚر بر برٕ نرٕس

منٛز طے تہٕ دشمن ہندِس فوجس یُس گو ڈے بھرتیستو ووٚمت اوس دِتکھ

شِکست۔ ۱۳۳۳

ییٚلہ رازٕ سند فوج اکِہ گژھہٕ وٕنھسوٚ درٕ کی پاٹھو بروٚنہہٕ آو، گورنرن

ہوکلو دُشمن سُند نوج تتھ منز نتھاہ لاٗیتھ۔

۱۳۳۴

بێیلہ اُسالا سِندی زور بیتھ کٔنۍ فتح، کینہہ ڈامر یم لو نہٕ کھوٗر آسی ژٔلۍ دو
ترٲوِتھ تہٕ بێترِ یم تھکی ہتی آسی رٔوٕدی راجا وِہارس منز۔

۱۳۳۵

بێیلہِ اکھ ڈامر ترٕ لاسینا وُچھ مخالف دٔری اژان نہٕ ووٗشِت تتھ نار بہ
زٲنِتھ زِ سہ اوس اُسالا۔

۱۳۳۶

خو و دار اُسالا ییٚمی وار یاہس کالس درشن پالا سِندس پٲیترس
سوم پالاہس ستی لوٗ ڈامرت اوس، گور بہ مشکل جیا چندرا تہٕ بێترِ نفرو
دُشمن سِندس گرٕ سوار فوجس منز باگ میدانِ جنگ منز نیرنس پیٹھ تیار
ہٕ سہ ژوٗل پری ہاس لوپرٕ منز نیتھ پاٗٹھی (زٕنہٕ تہٕ بہ اوس) بیر ازسُند
سُیتھ۔

۱۳۳۷-۳۸

گوری کا بالا گاہس نِتہٕ ونتا (ویٚنتھ) گرٕہستھ اپور ترتھ گوشہ بێیہ
ڈامر ہیتھ نار مُلکا۔

۱۳۳۹

ٲکس لوکٹس زاری سندی پاٗٹھی (ییٚمی اکھ لوکٹ بازبُودی زیلو منت آسہ)
کھوت رازس امہ لو کچھ کامیابی ستی پھن کھیو تہٕ سہ آد پھیر کھ پینہ
راز دھانی (گورنر) آنند اہس نار ریفن ہند درشن کران۔

۱۳۴۰

چونکہ سہ لار یو نہ بہ زانتھ تہٕ نہند حریف اوس زِندے نس پتہ
ڈامرو ہیر نارِ نتھ تہٕ بێیہ اکہ لٹہٕ ہمتس کام۔

۱۳۴۱

پینہ پوختہ ارادٕ ستی گر اُسالا ہن زیتھ رتس منز نم (نفر) یکہ وٕٹھ
آہنہ ہیچ کوشش یم ژلان پرہتھ اندر چھکرنہٕ آہتی آسی۔

۱۳۴۲

چونکہ اَمِس خود دار (شہزادس) آسۍ کٕنۍ نٕرٕ ہِنہٕ بہٕ اوس دۄ ہمین ہندِس
دِتِس پیاران۔ اَمِنز اَتھہٕ بچہٕ کوٗشِشہٕ آہِہ وراکس منٛز کِتھ ٹھٲرِ بِتھہٕ ۔ ۱۳۴۳
وازن پھٹ دوتہٕ (ہیتہٕ) نیوٗ پیرِ ہاس کیسوا ا ویٚشنو سندِ پوٗتل) ۔ یُس
اُسالاہن تھہٕ وراکس منٛز سیٹھاہ تنگدست آسنہٕ تہٕ رٕژھ وویِٚلہٕ ۔ بہٕ
ہٕہندِس قبضس منٛز اوس ۔ ۱۳۴۴

ییٚلہٕ یہٕ پوٗتل پھٹراونہٕ آو، زمین وآسمان آیہٕ گردِشہٕ منٛز ولنہٕ۔ یُس کو تٕرتیرن
ہندی یاتھی سوری رنگہٕ آسہٕ (تہٕ یوسہٕ) ہرشا سندِس مرنس تام (آلی روٗن) ۱۳۴۵
لوٗکہٕ کتھ آسہٕ زِ (یہٕ پوٗتل لاگنہٕ برونٛہہ) آسہٕ یتھہٕ علاقس منٛز دہلہٕ تہٕ آ ینہٕ
گنہٕ آسان۔ ہیرِ ہاس کیسواشند پوٗتل، ییٚمہ ہینہٕ رٕہ یہٕ ستی . . . . . . ،
لاگنہٕ ہیتہٕ آسہٕ یہ موکلیا منٛز۔ یہٕ پوٗتل تباہ کرنہٕ ہیتہٕ گوٚو ڈَڈٕ ڈس ریتس ہینہِ یی۔ ۱۳۴۶

ییٚلہٕ راز حریف ہنز ہیمتھ ژھوکنہٕ موٗ جوٗب پھرٕ کھ (ہیوٗ) تراوان اوس
ہوٗرٕ گوٗ سرا بور کٕنہٕ سالانوٗن ۔ ۱۳۴۸

ییٚلہٕ شہٕ آدونا ہا (گامس منٛز) ہیوٗ ٹھ، شہٕ کوٗرٕ مآلی ہنز ملامت بٕرِتھ شیٚچھ
ہینہٕ یے مآل لاگنہٕ . . . . . . نِشہٕ بیدار کوٗر، ییٚمہٕ ہٕرِس ہوس (باٸیس)
تعریف کٕرٕ ہتیہٕ آسی۔ ۱۳۴۹

ییٚلہٕ تمِس تمہٕ کینہٕ کرٕ وآتی یِم راز کلہاہن تس پیش کرٕ، تمس گنیہ راز
ہرشا ہنز سعہ قدر آخرس اَتھہٕ۔ ییٚمِہ موجوٗب شہٕ (الرٹابہٕ) ژیبہٹ دِوان
اوس۔ ۱۳۵۰

یوٗد وے شہٕ اوس اَکِس بے عار چکھ چکھِ منٛز ہینہٕ، آمٕتہٕ۔ پوٗز گوٗڈٕ

پیٹھ اندٕس نام ہاوی تمو چالاکی ہِندی مُجسمَن سونرمی ییتھ دُشمنس نارٕ ۱۳۵۱
اَکس لڑایہِ منٛز کماندار مانٛکیاہس شکست دِتھ اوٚن تمو شرا پوٚرک
درنگ تہٕ بیٚیہ سیٹھاہ مال اَتھس منٛز۔
۱۳۵۲
اتہٕ پراوِ منٛز دولتہٕ ستیٚ روٚد یہِ بختہٕ پوٚتل بینٛس ہِہہ کسِ کٲل وقتس سیٹھاہ
مالدار۔
۱۳۵۳
رازَن سوٗزی امہِ پتہٕ اُسالاسٕنز پرداے تراوِتھ، گورنر پیاٹہٕ بینٛزِ انس
شُسالاہس ثبھتہِ، ییتمی منٛز حرکرٕ واریاہ تیز آسہٕ۔
۱۳۵۴
اَمی بہوٗدُر (شہزادَن) دیٚت تھندِس فوجس شرا پوٗرِ شکست۔ واریاہ پٹھٕ
تہٕ ویتر لی ہِندِس آبس منٛز وُتکھ اَند۔
۱۳۵۵
بدِ دِل گرٕ ھتھ لوٗگ نہٕ نتہٕ بہوٗدُر درشن پالاہِندس شوٗسَ . . . . . اَکھ
رِتکیا زِ بسہٕ اوس نہٕ بینہٕ نس مائِکس وفادار۔
۱۳۵۶
دوٚیمہ دقہ ہہ واٹنی بچیاہتی فوجی ژٕلان ژلان سہلاہس نش ٹیس لوکا
پٹنیاہس منٛز ٹھہرتھ اوس۔
۱۳۵۷
سہلکا دراو شُسالاہِندِس مُکنہ حملس کھوٚژِتھ، زن تہٕ یہِ اوس ڈُنیاہک
اَندر، قسم وار شکست خوردٕ فوجی ہیتھ شہر کُن۔
۱۳۵۸
ییلہِ شُسالاسنزٕ برونٹھ کُن داٹتھ پٹن رازٕ پریشان کوٚر، اُسالایس
تار موٗلاہِتھ اوس گوٚڈُ بارٕ مضبوٗط بنٛتھ۔
۱۳۵۹
ڈامَر ییم پانہٕ زیادٕ تر پیدل آسہٕ موٚجوٗب (رازٕ ہِندِ بن) گُری سوارن
کھوژان آسی اوٚن شہ بیٚیہ اکہٕ لٹہِ لہارا پہ . . . . . بالی وَتہٕ۔ ۱۳۶۰

آدیا راجا وڑنگک حاکم بناوِتھ سوٗز رازن تہٕ گورنر دبارٕ اُسالاہس

ستیٖ گرہہ کرنہٕ۔ ۱۳۶۱

پتہٕ ییلہِ مَلاہندِ ہنٛز شُرہٕ ہنٛد ماہم (آنندا) پدما پور ووٚتمت اوس
کھوٗژی ہیہوٗ زِ برونٛہہ منٛز گوٚڈنہٕ کاہنہٕ تہٕ رازس نِش نوٗجک کُل کمان
رٹنس پیٹھ تیار۔ ۱۳۶۲

پتہٕ ییلہِ رازن بے ستھ گرٕ ہتھ پرٛژھ: "مے چھاوٕنہٕ کاہنہٕ رٕوٕ دمت؟"
چندرا راجاہن رٹ تہندِ اَتھہٕ منٛز عہدٕ تٕہ پوشہ مال (عہدک اعزاز) ۱۳۶۳
تمہٕ پتہٕ چندرا راجاہٕ بیتر (جدٕن) ہنٛد اولاد اوس ہموکرسی پیٹھ مرن
ژھورمت اوس نہٕ ہوورت گردار۔ ۱۳۶۴

دردنا سندس نیچوی سندی پاٹھی اکہِ نوژک وزر فوج کس اقتدار اعلےٰ اہس
پیٹھ کھالنہٕ یِنہٕ دراوش برونٛہہ تہٕ دشمن سند فوج ژلہ روٚوٕن مدبابور پیٹھٕ۔ ۱۳۶۵
تمی کوٗر وارٕ وارٕ علاقس پیٹھ قبضہٕ تہٕ ساوٕن رہتہٕ کہ زوٕنہٕ پچھ کہ
نوی مہ موٗرن وٕونتی پورس منٛز دشمن سند جنرل (کمپانیا) ۱۳۶۶
یہ اوس پیٹنہٕ ہنٛز فوجی ین نِش، یم گوورد ھن دھارا جا یہ جنگ کران
اُسی، بیوٚن ہتھ کینہہ ملازم، ہتھ گبوٗن یوزان بیسہِ دشمن سندی
گرٕی سوار دِتستا ہتھ ہتھٕ ستر کہ کنی اندر روٗاٹتھ گمیہ تہٕ کوٗر کھہ شہ یکدم
قتل۔ یم لاپروا آسن تمن کپاڈی یپہ خوش بختی ؟ ۱۳۶۷/۱۳۶۸

ییلہ رازن ہنٛد کلہ وچھ، تمس چندرا راجاہن نش سوٗزمت اوس تمس
گمیہ یہ نقد پرکہ اتھہٕ روٗٹ آپنیم (علاقہ) زانہہ نوٗ سر جنگ نیلینم

وۄسید پأٹھۍ۔

۱۳۶۹

تقدیر چھُ یِہ سیٖتی پتہٕ ژلان ژلان مَنز (مہربان گژھِتھ) رَژھاہ دھیان دِتھ پھیر تھ یینکی فند کران، ییتھ پأٹھۍ سہہ چھُ (دۄران دۄران) پھیرِتھ نظر تراوان روزان۔

۱۳۷۰

یینلہِ چندر راجاہَن، ییمی پننہِ کوششہِ منز ہیکتھ ہاوٕ، فوج یکہ وٹہٕ جمع کوٚرمٕت اوس تہٕ دراو جیک شیتر اکِس اردا ہَن حصَن منز بأگرِتھ پننہِ فوج سیٖتی ہیتھ۔

۱۳۷۱

بڑہماہَن، یُس ترژکرِ رٹن وأرِس نفرس ہیوٚ چھُ، یوٚژھ نہٕ نمہ وِزِ دوٚن فوجَن ہِنز برابری...... زَن تہٕ (تِم آسی) نہٕ ژھٔرِی ترژکرِ پأٹھۍ ترٕی۔

۱۳۷۲

اَدٕ سے گو (بیپأرِی) ترینیمہ دۄہہ گورنرسند فوج بے وقت رۄد پیننہٕ سیٖتی.... . بگژھِنہٕ پتہٕ لہارا پیٹھہٕ ژلِتھ۔

۱۳۷۳

ترنہِ وأرِ سیٖتی پسرِتھ تہٕ کھہَن ہِنز بِنمہِ منز اۄرِی گژھ گژھ ترآوی پھو فوراً پننی گری تلوار، زرہ بکتر تہٕ بیترِ (سامان)، زِنتہٕ (تِم لاچار) پوٚشش (آسی ہیتھ آسی)

۱۳۷۴

پتہٕ کوٚر جنک چندراہَن تہٕ بیترِ (نفر و) گورنر قتل، یوٚدوے اسالاتس (انسانی) ہمدردی کُنہٕ رأچھ کران اوس۔

۱۳۷۵

یِہ وزیر اوس راژ ہرش نِس مُلازمَن منز، یِہند خاص غدآری تہٕ بُزدِلی آسہٕ، شہ کُن زوٚن ییمی بِنہِ مَرکہ بجا وِ شان و شوکت ٹلی ہیٚش۔ ۱۳۷۶

پیٚزی آسہَن دیو شَرمَن تہٕ بیترِ، تِم مِثألی شخص یِمن سیٖتی شہ پأنس برابری کران

کران اوس — پوز کاہنہ تہٕ ہیکہِ (مٔتے) پہندی ناوٕ پتھ برونٹھ لیکھنس
پیٹھ راہ کھاٗیتھ۔ ۱۳۷۷

کُس کرِ ہا ہٕ یہِ زاٗنتھ تہٕ زِ انجام چھُ بدستِ تقدیر، تٕمس لوٗ اپنیا وڈاونس
دُشمن سٕندِ پٕن صفن منٛز افراتفری (پاٗد کرنس) تہٕ بہتر کارنامن پیٹھ تعریف؟ ۱۳۷۸
تنتہٕ کیا زِ چھنہٕ زوٗن (سٕدرٕ تٕچ) سٕرڑا نہٕ گژھٕ ژُلراونہٕ خاطرٕ؟ تنتہٕ چھنا
(کالکٹاہک) زہر تیتھ (سٕدرٕس) کھوٗژناونہٕ خاطرٕ یُس آبس چھُ نٕنٕ گلان؟
تنتہٕ چھنا دھنونتری تیتھ منٛز اٗندری نارس ژھیوٗ راونہٕ خاطرٕ؟ یدوے
(سٕدرٕچ) یم سارے (خاصیژ) چھےٚ کُلہم بیکار، تو تہٕ پرٕ زٕ نہٕ سٕدرٕس
بے عقل وَنُن تُہِن۔ یم یہِ مانان چھِ زِ کامیابی چھےٚ تقدیرس پیٹھ ڈٕرِ تھ۔
دِن چیزن ہندِ پزر ک پہٕ صرف تٕمس تعریف کرُتھ۔ ۱۳۷۹

ہٕنز، سوٚنح گژھ، گھر ژھتاپہ پیٹھ، تہٕ (بیتھہٕ پاٹھی) کوٗرن تٕمن پاکدامن
خاتوٗنن منٛز یمن تیتھ شرٛی زانتی چھےٚ یمو پنٕنِس مالکس ہنٛز خدمژ منٛز تعریف
زینٛی، پنٕنِس شُہدِس کردارس خراجِ عقیدت پیش۔ ۱۳۸۰

یژٕ رازٕ اوس لٕٹ لٕٹ تٕہندِس نیچِوس ووکھ کارن پیٹھ سوزان، تٕمہ ووٚن
ماجہ دگہٕ ستی مکھ، یتھ بتراٗژ ہندس رازس یتھہٕ پاٹھی۔ ۱۳۸۱

" ہاے مالکہ، متہ لاگیو تون یہ (تٕس ماجہ) ہندکٕن پوتھر یُس نہٕ کاہنہ
بیاکھ شر چھُ پرٕ یتھ تتہٕ دھ کامہ پیٹھ یمہ ستی زوٗس خطرٕ آسہ۔ ۱۳۸۲

تمی اوس تٕس جواب دیتمت: " ہا موٚنح، یتھہٕ پاٹھو شہ ژھتنے یُس نہٕ
بیٚیہ کاہنہ شر چھُ کٕنے ڈوکھ چھُ، تیتھے پاٹھی (چھیہ شہ) میانہٕ خاطرٕ نہٕ یُس

ہے کانہہ مُلازم چھُ۔ ١٣٨٣

راز ہنزِ تھِہندِس نیچِوِ ہنز وفادآری ہندِ امہِ تعریفہِ پتہٕ زون تمہ
خوددار تہٕ پاکدامن خاتوٗنہِ شہ تھوٗد درجہ یُس تھِہندِ نیچِوِ پرٛٲوِ مُت
اوس۔ ١٣٨۴

بیٚلہِ تمہ وقتہٕ اُسالا ہرینا پورا دوت تِمٕکی برہمن سمیایہ ہہ کوٗرکھ
شہ بحیثیتِ اکھ رازہٕ..... ١٣٨٥

بیٚلہِ یِم واقعات سپدان روٗدی، وزیر دیٖت رازس یِس سیٹھاہ
بے سَتھ گومُت اوس (یِمہٕ پاٹھی) مشورٕ ......(تِہندی دُشمن)
چھِ واریاہ۔ اَوَے گژھِ ہوشیار، یِم ہہتہ لوہار اکھین بالَن کُن۔ لہٰذا کھ، ا، تِن
نَوٗ ہیہ جلدٕ سے تتہ پیٹھہٕ وٲپس بیٚلہِ تمن تُہُنز راز ہنز کل زھوکہ۔
بایپو ہِتھ (کیہن) دُوہن منز پانے پھیر نتھ۔" ١٣٨٦/١٣٨٧

تمہِ دیٖت جواب: "یہ ہیکہ نہٕ حرمس منز پننہِ راز بایہٕ، پننی خزانہٕ
تخت تہٕ بیتر معمولی چیز یتھ کُن نزآوتھ، یمی دیہہ نیر نتھ۔" ١٣٨٨

تمو وٗنہس درجواب: "دہ پرتیتہ وآلی ملازم انن گرنن پیٹھ پٔتی کنہ
خزانہٕ تہٕ حرمیچہ راز بایہ تہ۔" ١٣٨٩

"انتہ منز کیاہ گی گژھِ یتھ رازس اگر شہ تخت یتھ پیٹھ اکھ
زنانہٕ ہند عاشق بہتھ اوس sva paka رٹہ وونہ تِ بیا کھ کانہہ عاشق۔ ١٣٩٠

بیٚلہِ پننہٕ رازن تمن زور کوٗر: "نزآوی نوٗ یہ— ہیٚے دِیو بدل
کانہہ مشورٕ"، تمو وٗن تس جل جل بیتیہ تہٕ واریاہ کینہہ ١٣٩١

(وزیرن ہُند بوٚ اَتھٕ وسنٕ ستۍ تِم کھاوتھ وُنۍ ناوٕ منٛز ہہند تعلق پٕر خطر
حالاتن منٛز جرأت کٔنۍ ڈٲنجہ روز نس ہٕ بینز اوصاف ہاونس ستۍ چھہ۔ تِمن
نفرن ہنٛدی تعریف یِم بہادٕری سان جنگس منٛز پننہِ پننہِ مشکلاتن ہُنٛد
اندٕ ژھاران چھہ۔ ہرشاہنٛدس پننہِ پنہِ حالس کُن چھینہٕ کانٛہہ اشارٕ
کرنہٕ آمُت)

۱۳۹۲/۱۴۰۴

ییلہِ تِمۍ یہِ مشورٕ تہٕ ترووٕ تہٕ زور دِتھ ژھونڈن نووٕ واتے، تِم گیہ
بےستھ، ہٕ حالاتن ہنٛد تقاضہ موٚجوٗب ووٚہنس کیٛو ہر پاٹھۍ یہِ: ۱۴۰۵

"تہی مادٕ یو پننہِ نِن مشکلن منٛز پنُن زوٗ آتھ رسا یسنٛدی پاٹھۍ۔ نتہٕ ییٚیہ
توہہ سہٕ کینہہ...... ژالُن ییٚمیک نہنٛد بوٚ دُشمنو (توہہٕ خاطرٕ)
ارادٕ کوٚرمت چھہ۔

۱۴۰۶

تِمۍ دیُت تِمن جواب: "یہِ ہیکہ نہٕ خودکشی گٔرتھ۔ اوٚ باپتھ پٔز بوٚ توہہ
یہٕ تِمہ وز مارُن ییلہِ متے مصیبتک وقت واتہٕ۔"

۱۴۰۷

وزیرن وُژھ (تِمَس) راز یہِ سنز یہ کتھ بوٗزِتھ دگ یِس آکِس لوکٕٹ درجک کَس
نفرٕسنٛدی پاٹھۍ بزدلی نال اوٚنمت اوس، تہٕ ووٚنکھ نَس ڈباہ آچھن منٛز اوٚش
ہیتھ۔

۱۴۰۸

"اگر اسی یِمن نقدیرن ہیٚکتھ نیمت چھے، (یِمہ خطرٕ) سوٚ کلاونس لایق
چھنہٕ، سانہٕ نیٚر کِتھہ ہیکِن ییژھ کامہ کُن لگتھ؟"

۱۴۰۹

پٔزی پاٹھۍ تِم تشیر یِم رازن کاتھ ہتھ اسی، آسہٕ ہن اِنسان شکلہ
حیوان، تکیاز تِمو کوٚرنہٕ تِمۍ سنٛد مصیبت دوٗر، ییٚلہ سہٕ یتھس حالس بدس بیٚٹھ

ووتمت اوس۔

۱۴۱۰

افسوس ترٛنِد خامی یُس سِٕہ ملازِم تمہ وزِ چھِ (ہاوان) ییلِہ کامیابی محض

شہ مۆر قربان کرنہٕ ستی اَنُھِ پیٚتھ (آخر) ووٚدرُن چھُ، یوٚدوے شہ آسی نِن

میکیٚن ہنٛدِس اَنُھس نام تہٕ زنٛدٕ رود مت۔

۱۴۱۱

کُس چھُنہٕ نِسنٛدٕ کھوتہٕ رٔدی۔۔ ییٚس اِنسان آسِتھ تہٕ پننِس مالِکٕ سٕنٛز

کٔل مَنٛز اویمیک یاد پیوٚن چھِ زنانَن ژھیٚنتا پیٚرکوٚن نوان۔

۱۴۱۲

رتم (لوکھ) یِم مالکٕ سٕنٛدِس غمس، غوٚصس، مصیبتَس تہٕ بیتر داد دِنا چھہ

امہِ نظرِ وُچھان زنتہٕ رتم اکس اداکار سنٛدی (پاٹھِ) چھہ، چھہ یِتھ جیتر آژ یوٚسہ

یوٚدوے یُوتر جایوٚ گاشر آوٕمُت چھیے ژھیٚتٕرٕ آوِتھ ژھنان۔

۱۴۱۳

اگر کانٛہہ شخص آسہ پنٕن نیٚچو بوچھہ ستی مران وُچھمت، پننہِ زنانہ ہِنٛز

بیٚیس (موٚہنوی) سٕنٛدِ گرسوز پیٚٹھ مجبوری وُچھمٕژ، پنٕن سخ یار عذابس منٛز

وُچھمت۔ پننی دوہ دگاو کھیٚن تہٕ آرام نہٕ آسنہٕ موجوب ٹانگہٕ ٹانگ کران وُچھمٕژ

پنٕن مول موج بیمارِ تہٕ وقتہٕ نزعس نِکھ وُچھی ہتی۔ تہٕ پنٕن مالکٕ دُشمن سٕنٛدِس

غلبس منٛز ہیٚسنہٕ یِتھ وُچھمت، تیٚلہِ چھُنہٕ تٔمِسنٛدِ عالم جہنمس لِنٛہِ تہٕ امہِ بوٚر ہا

کانٛہہ دوہ کُنہ پیٚتھ کُن۔

۱۴۱۴

رازن یِمو تھٔدی کارکرٕی ہتی آسی، یوٚدوے شہ زنتہٕ دیوان ہٕنٛدِ تصرف

گرٛزھنہٕ ستی غلطی ین منٛز (تہٕ) غرق گومت اوس، ووٚن بیٚیہ اکہِ لٹہِ تمن

اِنسان شکلہِ حیوانن۔

۱۴۱۵

"مے چھیے خبر زِ بیٚیہ کانٛہہ کرنہٕ ترٛٹھ ووزھوا چھو ستی حکومت

حکومت یِتھ منز یتھ وقتس منز گرٕہٕ چھنہٕ -" ۱۴۱۶

"موت تہٕ Kubera چھ راژن ہندین وٕتھن پیٹھ بہتھ آسان" یہ

کہاوت چھےٚ یتھ کلیٚگس منز بس میانی یوت خاطرٕ پٔیر -" ۱۴۱۷

بیٚلہِ تقدیٖرٕک دیٖت، یتھ ژدرا، اُپیندرا (وشنو) تہٕ تھوٚد

اِندرا نہٕ طابع چھ، بروٗنٹھ کُن وأتتھ بیٚیہ، یہ کُس غم چھ اُکس فانی

اِنسانس سٕندِ خاطرٕ؟" ۱۴۱۸

دوکھ چھ منٛے یہ زِ اُکس پاکبازِ خوتۆ نہٕ ہیوٚ آسنہٕ باوجود بیٚیوٚ یہ ملک

اُکس بالذاتہٕ ہندی پأٹھی بدکارن ہنزن نٔرن منز -" ۱۴۱۹

بروٗنٹھ کُن یُس اکھاہ نہٕ صرف ژٕ یوٚسہٕ کامیأبی لبنہٕ زامان آسہِ، بیٚتھرِ

یہ مملکت بیٚیہ نوٗژھ وٕنی موکلیاہ چھنہٕ آکھینہٕ -" ۱۴۲۰

"بُزدِل، ییٚہنز کامیأبی ہٕندی دوہ وآتی، تراوَن یہ وٕچھتھ بے رحمی

سان اُتھن زِ یہ کیٚنژھاہ مافوق فطری کوشِشہٕ ستی منٛے کوٚر گوٚو سوٚرُے

رایٔیگان -" ۱۴۲۱

"لوٚکھ چھینہٕ عام طور اُکس . . . . . راہ کھالان، یوٚد وۄے تم تِتھ

کامیاب گژھان وُچھن تِکیازِ تِہٕنٛدی حالات پأدٕ گرٕتھِ ہتھ چھینہٕ تم تسٕنٛدی زِ

یہ آسا حق بجانب (کینہٕ نہٕ)" ۱۴۲۲

"| یوٚد وۄے (شدرس) کھوتۆ دین چلیوو، کاہنہٕ چھا کھوتۆ دِیہِ نہٕ ستگرٕ

(مندرادری) ناسہٕ تراسہٕ سمیک راہ لدان تِکیازِ (بالن ہنز) پکھہٕ کرٕ بن

وول (اِندرا) اکھ دُشمناہ، اوس (تس) حلیف نہٕ سہٕ ییٚمی سٕنز لال،

سٕندرس موت چھُ انان (واسُکی) اوس مَنٛدَن رز۔"

۱۴۲۳

"بیوٚن بیوٚن علم زانن باوجوٗد (چھراہ) اٚکِس مالس سوٚمبراوُن واٚلی سٕندرِ رخ / یٚس مۍتے رعیت رچھنہٕ خاطرٕ نائی لاگُن پیوٚو، تمی کوٚرُس بہ حالِ حاران۔"

۱۴۲۴

آسالائیتمی سٕنٛز بودھ اٚکِس اوٚنگجہ ٹینٛڈِس بیٚٹھ سومبہٕ، شہ نہٕ لاگِنہٕ (اٚسی آسی) پننی کرٕ ہنٛز دنٛدٕ ہاوِتھ مبانٕنٛ کارِن۔"

۱۴۲۵

"کھوژنہٕ ور آسے محقق امہ بے ہِنٛز نی ہوٚ جواب چھُس بہ دو نی پیٚتھ بے کسی ہِنٛدِس حالس منٛز پیٚنٛتھ امہ پرٕژھِ موت منٛدگان زِ (پیٚتو) پرٕ زمیون پوٚز۔"

۱۴۲۶

"امہٕ سیٚتۍ چھُس بہ سو شہرت دُژنہ راوِنی پرٕژھان یوسہٕ (لہٕ کن ہنٛزو کتھو سیٚتۍ) مۍتے گۄن پھیر تھدِ یی یہ: "دکُس ہیکہ ہانٛس نِشِ مملکت اتھہ چٕنہ رِنٛتھ یوٚدوَے تس پننی آشناو مارِن نہٕ؟"

۱۴۲۷

اکِ لٹہِ روٚٹ شُشتَرٕ ورازٕ مکتاپیڈا، یُس سارِ نے رازن تالہِ پیٚٹھ پرٕژلان اوس ہُنٛدرس حالس منٛز تہٕ اوٚہنس دوٚرتھ ہل۔"

۱۴۲۸

"ییلِ شہ پنٕ فوج بیوٚن بیوٚن وٕنن پیٚٹھ ژوٚرِ ژھیٚپہ چھکراوِتھ کم کاسہٕ نفری ہیٚتھ شمالی علاقس منٛز برٛونہہ پکان اوس، تٔمِس پیوٚ اٚکِس سخ وتہِ پیٚٹھ دشمن مُتھہِ۔"

۱۴۲۹

"رسد کم آسنہٕ موجوب تہنٛز لاچاری نظرٕ تل تھاوِتھ کھیوو قسم (حریف) راجا شالیاہن یَس آٹھ لچھ گُرِی سوار سیٚتۍ آسی زِ سہ کرِ

نس گرفتار۔"

۱۴۳۰

"یہِ ژٕ آسنہٕ زِکھ باتھ تہٕ تِہنٛز بیستر حرٕ آسہِ انتھ بہٕ کارٕ ہیوٚت تِمُو ژھیتہٕ گرٛز ژھنہٕ بھواس وامِن ناوکس ہینہٕ ہُنس دزبرا علیٰ ہتس داے۔"

۱۴۳۱

"تِمس اوس بہتہ زٕ یہِ پُر پار اوس اٹل، تہٕ اکھ موزوٗن طریق کار پانہٕ نادٕنچ ضرورت ژٕ آسنہٕ دِیتہٕ تمس جواب:"

۱۴۳۲

"عزت تہٕ نیکنامی ژٕ رٹھراوٕ نہٕ خاطرٕ تمام نصیحژ۔ دوٚیم اکھے پاٹھٕ چھسے سورنہٕ نِشہِ پنچھ ہٕ کان، تہٕ یہِ گرٛژھہِ تقدیر کہٕ (دہرٕ) نِشہِ ژٕ رٹھرنی پس (ہر ہمیشہ) پانہِ یڑہن وکرٕ دالنس ہیٹھ بیزیوٚمت چھہ)" ۱۴۳۳-۴۱

"راز! یہِ ژٕ آسنہٕ زِ تہٕ ہس یم عائش مارنہٕ کرُو، تِم چھہ (وہ نی) موٗلہ مونجہ نابوٗد۔ وونی چھہ پنٛن وتقار ڈنجہ تھاوٕ نہٕ باپتھ ڈرٕ کوٗشش کرنک وقت وولمت۔"

۱۴۴۲

راز! اِتھی لاگو ڈامب زِ توہہ چھہ ژٕہیر ہمیشہ ژوٗر انژ بیمارِ ہنزٕ منگہ نال وولمت۔"

۱۴۴۳

"پیگاہ کرہٕ عرض زِ امہِ ٹاسہٕ نِلہ نیرنہٕ خاطرٕ کیاہ چھُ کرُن۔ یہِ کتھ وُنِہ دراو وزیرینہٕ ہنس خواب گاہس کُن۔"

۱۴۴۴

" امہِ پتہٕ لوگ رازن ژٕہیر گرٛژھنک ڈامب، تہٕ اُچھ دَرس لاگنہٕ ڈٕلہِ گٔنٛزٕ دِوان دِژٕن باورٕ گامتِس موٗہنوی سندی پاٹھی کرہٕ ہنہٕ۔"

۱۴۴۵

"چونکہ تٔمۍ سُند عذاب گوٚو نہٕ (نیٚبرٕ کنہِ) دٔسوٗ آسی بھٕٹنہٕ موکلہِ،
درٕ وکو تہٕ بیٚنتر تدبیرِ وسیتۍ کم، لوٗکو دوٚپ نٕ سہ اوس مرُن دوٗل۔" ۱۴۴۶

"وزیرن کوٚر امہٕ پتہٕ بٮ۪انگِ ڈہل اعلان زِ تہندِس آقاہس اوس
مرُن نصیبس منٛز تہٕ بیٚنی شُکر گزٲری باوٕنہٕ خاطرٕ دِتٕن پانس ژٕکھ۔" ۱۴۴۷

"امہٕ رِتہٕ آیہ سو کٔنی روٗزمٕژ وٕچھنہٕ ماوٕنس پیٚٹھ۔ ییٚمیک وضاحت
تٔمۍ نزاکتہٕ موٚ جوٚاب گوٚ ڈے کرٕمٕژ آسہٕ نہٕ، کرٕ نس رازن تعریف۔" ۱۴۴۸

"خود دار رازن تہٕ زول پتہٕ بیٚنہِ پان (محض) یہٕ وٕنِتھ زِ سہ اوس
نہٕ سیٚخ دٔگ ژالنس لایق۔" ۱۴۴۹

اُمۍ ژٕرِ کو (رازن) کٔرِ بیٚنتھ پاٹھۍ زوٗدِتھ بیٚنی شان ہُراوٕنہٕ وٕسنہٕ
ستر مگر دوٚ ییمِن ہنٛز ناماداری ہند خاطرٕ نہٕ کیٚنہہ۔ ۱۴۵۰

"امی آیہ چھہِ باعزم (راز) پنٕنہٕ مُصمم ارادٕ یا مشیرن سند مشورٕ سیتۍ تمہ
بے عزتی نشہِ بچنس منٛز کامیاب گژھان ییٚمیک شُرٕ تقدیرن دِنہند
خاطرٕ کوٚرمت آسہ۔" ۱۴۵۱

ییلہِ تٔمۍ (ہرشاہن) یِم کتھہٕ کٔرِنہٕ ژھوٚ یہٕ کٔرٕ، وزیرو دِژ نس راے
زِ پننیو پےٚ رٕژھراوٕنہٕ خاطرٕ سوٗزِن سہ پنُن شہزادٕ بھوجا (لوہارکِس)
قِلعس منٛز۔ ۱۴۵۲

سیٚدٕ مُبتھ (نور) وانُنگ رسم (پوٗرٕ کٔرِتھ) ییلہِ شہزادٕ سفرس پیٚٹھ
درامُت اوس، تٔمۍ آیہٕ نووُن پولیس زِ کٹھۍ سنٛزن کتھن منٛز ییتھ
دٕستی واپس۔ ۱۴۵۳

ہنز برباوی ہند وقت نکھ دا تھ گئے تس پنن بدقسمتہ عقل
قوت ارادی تہ فیصلہ ننک طاقت بکمنشت ناب ۱۴۵۴
قسمتچ وزمل، شان وشوکتک برک، جرائچ گگرائے تہ شہرتچ سونرل
یم سارے چھ تقدیرِ کس اڈ برس پیٹھ پکان۔ ۱۴۵۵
یس راز س کھسہ وُنہ طالع وز، گانٹہ جار، ہمت تہ ہینر پزر د
سوٗ جواب دنہ چھ یوان زِ اندرا ہس ماکر حاملہ سٕے چھ معیبت
دو تلن وز یوت بنان زنتہ (چھپہ) نونگ ٹرٕ تہ اوٗن آسان
تہ لوکھ چھ پانی پانس برزہان زِ ما سٕ کینہ، ہیچا وِبنن کھور ہینر
پیٹھ ڈ ر راوِ تھ۔ ۱۴۵۶
نانترن فوجی یم دشمنس بتھ سوز کھ، روزی شہر سے منز تہ لکی
جنگی خرچہ جات ژھانڈنہ۔ ۱۴۵۷
راز ہنزِ ساری ملازم تہ بھیری تمی سندین (حریف) رشتہ دارن
کن، تہ یم کتر تام تس ستی روز ی (آسی تتر) صرف مور ہیتھ (دِل کینہ تہ
کینہہ) ۱۴۵۸
زِ ترسے آسی (تم) یمن دشمنس ستی رلنچ پرژھ آس نہ۔ مگر تمن
کیاہ تعریف کری زیت یہ تمو مستورانن ہند آیہ جلدے بینی زوٗ دتو۔ ۱۴۵۹
کانسر ادتی نژن گر ہند گر منز اکہ نژن گر آس۔ جیامتی نابوچ
اکھ لاوارث کوٗر منگہ ژیٹمژ۔ بینی عصمت کنتھ بنیایہ سو کھسہ وُنہ
جو آنی منز آسالا سنز داشتہ، تہ بتھ ژایہ سو پوتسہ لالچہ گورنر آنندا

ہِندِس حرمَس منٛز۔ شہ مُرِتھ گٔیہ سو بے مندٕچھ پھیرتھ اُسالاہس نِشہٕ
پِہِہے زُٔنی بنیا یہِ بجٕنکہِ زورٕ (اُسالاہشٕز) زٕتھ ہشٕ راَنٛ۔ ١٤٦٠-٦٢
شاہی مُلازمو بنٲوی (ہِنٛز بِہنٛزی) ٹولہٕ، تہٕ اَسی بلاخوف اُسالاہنٛز
کٕنٛھ کران یوٚدوٕے رازٕ تِمن وُچھان تہٕ آسہِ ہا۔
١٤٦٣
یُس کاہنہ فوجی کرا یہِ بِیہہ ہند ترجمان بنہٕ ہا، یُس کاہنہ (لیڈرن ہنٛز)
لالچہٕ تہٕ بے عزتی ہنٛز کنٛھہٕ بڈ بڈٕ کرِتھ جنگس منٛز جوانمردن ہنٛز ہمتھ ژھوکہ
راوِ ہا۔ یُس کاہنہ (پاپہٕ) نالایق ہنٛزِ تھ ٹیٹھی ٹیپ ژٕٹہِ ہا۔ یُس کاہنہ راتھن
بیترٕ رٕٹن وزیرِ عایت ژھاٹٕنڈِتھ گنٛنت خوٚن کرِہا۔ تہٕ یُسی حاکم ہِنٛز سنٛخاونک
بجر بیترٕ تھیکنَس منٛز و‌ہ سنتہٕ آسہِ ہا۔ تِمو منٛز پر ہیتھ اُکی کوٚر فوجس
دِل شکستہٕ گرٕ ژھنک سامان فراہم۔
١٤٦٤-٦٦
راژن کرنو مُلا ہندِ خاندانٕچ نفرت آسنہٕ موجوب سری لیکھایہٕ
ہِندِس بابہہ ترِ سُند نیٛچو دیا دامنگلا وار کرِتھ ازجان۔
١٤٦٧
تہنٛزٕ آشنہٕ، یوسہٕ مُلا ہندِس ہِتھر (آنندا) ہِنٛز اکھ کور اٲس
ہٕتر ماجہ دیت ہِنٛدس مکانس نار تہٕ گٔیہ نارٕ بزٕی۔
١٤٦٨
امہٕ وٕترِ دوٚن شاہی شہزادیو رازس کوٚن: "مُلا چھہٕ اکھ سروٚن منافق
یُس یَم ہندی پاٹھو ہِنٛز خونخوار خصلت ژھو یہٕ تہٕ بیترِ نیکی کرنک قسم
کھیتھ ژھا یہٕ تھاوِتھ (چاپنن) دربارِن ورغلاوان چھُہ۔ اَدٕے گژھہِ
شہ دُشمن تہٕ ہِنٛزٕ تن شرہن تختس پیٹھ وُچھنہٕ چہٕ فکرِ منٛز آسنہٕ موجوب
بلاخوف قتل کرنہٕ ژن۔"
١٤٦٩ - ١٤٧٠

سہ (ہرشا) دراو پادٕ نش کُن، تہٕ بییلہٕ سہ تہنٛد جان ہلنہٕ خاطرٕ
نس برنہٕ ییٚنٛہ اِستادٕ رُوٚد، مُلا آدنہٕ نز. پرٕژھ پوٚر کرنہٕ باپتھ تس برونٛہہ
کُن۔

١٤٧١

سہ اوس ریٚشت پالان تہٕ پننہٕ نفرٕ کرِدارٕ مطابق موٗنہ تٔمی راز س
رِنش ژھینہٕ گژھن، یوٚدوے بغاوت کرن وِزی ونیو وتس شُر یو
(تہٕ کرُن)۔

١٤٧٢

سہ بیوٚٹھ گری تہٕ پرٕژھ باپتھ آسن راژس سلہناتہٕ بنن والین دون
راژن (اُسالا تہٕ مُسالا) سندی بیٚنیہ (زٕ) ماجہ بیوٚن / ووٚہ بآے
یرٕ غمالی تھاوی ہتی۔

١٤٧٣

اُمی سے بیٚنٛہ پتہٕ وو بدقسمت راژن ہاٹھ. بیٚمی اکس ریٚشو سنز
زندگی گُذٕرٕمژٕ اُسٕ تہٕ لو کچار پانہٕ بیٚنٛہ نارٕ بوٚح پوٚزا بامژٕ اُسٕ۔

١٤٧٤

بیٚلہٕ سہ دشمنو نادِتھ کوٚٹ سہ اوس پوٚزا بہٕ منز آوٕر، تہٕ بییلہٕ سہ
مقابلہٕ خاطرٕ دراو سہ پرٕزلیو و تٔھی پوشاکس منز۔

١٤٧٥

پو نہٕ لاگِتھ اُتھس منز مالا ہیتھ، اوٚنگجہ دزٕ وٕ نہٕ گاسہٕ سیتی زوتان،
سوٚرُک ٹیوٚک کرِتھ پھولہٕ وٕن ڈٕکہٕ ہیتھ اوس سہ دوٚیم جامدگنیا (پرشورام)
باسان۔ مرٕن وِزِ اوس باسان سہ کلس بیٚنٛہ پریاگک آب تمن مس
تھٕن اندر ہیتھ یمِ سرانہٕ سیتی آدری، بیٚنیہ اڑٕ چھیتی تہٕ اڑٕ کرٕ ہنی
اُسی۔ تٔمی سند ویرا پنیاد اوس اکھ (عام) کلیٚشش ہیوٚ باسان تہٕ سپیر
اکھ چھٕنٛزٕ ہش۔ پننہٕ تلوارِ ہنز تیغ، ہیتھ اوس سہ باسان زُن دھرا یتر تھ

گٔرٛھان، تہٕ تہٕنٛز تلوار آس نٔس آسہٕ ہِش باسان ۔
۱۴۷۶، ۷۷، ۷۸

تہٕنٛدۍ کیٛنٛہہ مُلازم یِم تٔس برونٛہہ برونٛہہ وَژاے ژٕلٕٹ کَو ڈٲے
اسمانٔی بِٹرۍ یوٚ نالہٕ منٛز یکبار ژٕمٕی آس تہٕنٛدٮ۪ن مُلازمن منٛز سٔرس ۔
۱۴۷۹

رِیاوٕکٕٹاہ تہٕ وِجیٛا ناوٕک زٕ برہمن، بیٚیہ لنٛگرُک زِیٹھ کوٚسٹھکا
تہٕ سِپاہ سنٛجکا ۔ (تِمو) کٔرۍ اَکھ لڑاےہ منٛز زُودِتھ پٔنٛنۍ ناو روشن ۔
۱۴۸۰

ڈیٚلڈۍ وان اُدیا راجہ یوٚدوَے زخمی گَو وُپوٚز سہ تہٕ .... اَجاکا
ژٕلِ زُد بچاوِ تھ یکبارِ تِمن اوس نہٕ دٔنہٕ دوٚمٕت
۱۴۸۱

بَرِن مخالف سپہوٚ سٕتی پٔژ یتھ اندرٕ آدرآوِ تہٕ دِچھتھ آوُ سہٕ (مَلا)
بے خوف تِمن برونٛہہ کُن ۔
۱۴۸۲

بٔجرٕ سٕتی چھیٚتو مُت (مَلا) اوس سوالاکھ لِبن تہٕ پمپوشن منٛز اَکھ
راز ہوٚنز ہیوٚ تلوارن تہٕ سپرن منٛزۍ ژٔرۍ دَوان تہٕ دَران ۔
۱۴۸۳

رٕژھ کھٔنٛڈۍ آوُ سہٕ پیٚنٛ دارنٕ روٚسٕتی بَرٕژِن گٔرٛھتھ تہٕ بیٚیس بھٕشم
ہندۍ پاٹھۍ اکھ بطل ہیوٚ پیچہ بیٹھ شوٚلگِتھ وُچھنہٕ ۔
۱۴۸۴

کاٚتٲہ مذمت شوٚبہ ہٕتِن یتھِس رازس یٔمۍ زندگی ہندس اندس
نکھہٕ آسِتھ (تہٕ) تروٚٹ مَلا سُند کلہٕ تہٕ تکبرٕ سٕتی کھولُن پلُن گرٕ تہٕنٛدِ
پُشتہٕ پیٹھو ۔
۱۴۸۵

مَلاہنٛز شہزادۍ آشیٚنۍ کمند لیکھا یہٕ تہٕ ساجی دلبھا یہٕ کٔرٕ گرِس
منٛزے دزِ وِنس نارس منٛز ستی ۔
۱۴۸۶

مَلاہنٛز ودٕ یوٚ نوشوٗ آسمنٕی تہٕ سہجا، یِمہٕ سلنہا تہٕ رلہا ہنٛز آشنہٕ

نہٕ (بالستر نیب) راجاتہٕ اوکلیا ہشِز کورِ آسہٕ، نہٕ کرٕی پننی پان ناراہ بزی۔ ۱۴۸۰
گرٕمٕنز چِن وٕیدن ہنز تشنے ژونز، یِمو (زندگی ہندہِ) سارٕنی آرامن
حِق تلمت اوس، تہٕ مو یہٕ اَتھی ژہنتا یہٕ پیٹھ۔ ۱۴۸۸

یہٕ سونٛرِے پیدیوو وٕیتھہٕ ہندِس کھوورِس بٹھس پیٹھ ییٚمیک
آب اَکھ بڈِس گرس منز نارہٕ تہٕ دوکھہٕ سیتی تبامتہٕ اَشہٕ سیتی وشینومت
اوس۔ ۱۴۸۹

بہلہٕ پایہٕ گرٕمح (کوٚرٕ تہٕ) یَتن والین رازن ہنز موزح، نندا، آسں (کولہٕ)
اَ یارِ پننہٕ حرم خانٕہ کہ تھدِ والاہٕ پیٹھہٕ پننہٕ ینن شرٕہن ہندین پرٛاون
کٔن ییٚژدِہ سان نظر تراوِتھ، یِم شمالس تہٕ جنوبس کٔن وازِ وان کہ دٔہہِ
سیتی اَکھہٕ آسی یوان۔ اِمہٕ پاکباز خاتونہٕ زول گرس منزٕ یہٕ پننہٕ پان
داے چندری ہیتھ۔ تمہٕ (ییٚچارِ) کوٚرہٕ تہٕ آب دچھن برداشت یُس
اَہندِ کرِ یاکرم وِزار ہیتھ کرٕن اوس، یکبازِ نندا آسں تمہٕ پننہٕ دوہٕ
سیتی رٔچھمٕژ۔ (نندا) آسں نہٕ وٕنہٕ دزولس نارس پیٹھ بیٹھمٕژ مگر نارٕ
لمبکھو یِم اَندی پکھو وٕسن ہندی پاٹھی ژھالہٕ ماران آسی، آسں سوٕ وٕچمٕژ
ییٚلہٕ تمہٕ رازس یہٕ شراب دیُت: میانہٕ پوترو، نوٚ ہہ ییٚژ ہی نو جلدٕ
پیتِنس ماٚلی سندِس دشمن سندس اگرس نی کرٕن یہٕ جمد گنی (پرسوٚ رام)
سندی نیٚچوی کوٚرٕ"۔ ۱۴۹۰-۹۴

درٔشن پالا ییٚمس رازٕ گاٚمن یژھان اوس یہوو رٔژھہٕ پننہٕ رٔژھہٕ
عجیب وغریب واقعاتو سیتی، یکیازِ تس اوس اَزلس وٕنہٕ زوٚن ییکھتہ ۱۴۹۵

یہ تہٕ ہیکہٕ ہا اَسہِ زِ شہ آو بُغضہٕ سیتی صرف بیۍ یہ وٗریس تراوٕ ہ یتھ
شہ بے عِزتی تلہِ ہا تہٕ بیمار سیتی ہو زہا ۔
۱۴۹۶

بیٚلہ مَلا سِندہ بوٗنیچو بو ہدرا ہدراکہ گٔتہٕ پچھہ کہ لُوٗمہِ ہا آلی سِندِ قنٛلیچ
شیٚچھ بوٗزا، تہنٛد دو کھ گوٗڈ کھہِ منٛز شرٛبیتھ ۔
۱۴۹۷

پنٛنہِ زِ کھہِ ہندِ نارِ واہنی پوٗرکا تام گام زا آلیتھ دراو شمالا دِ ژیمہِ
دوٚہس جَل جَل وِجیک شینٛز اکُن ۔
۱۴۹۸

بیٚلہِ توٗرِ دراو چندرا راجا حلس تُھتہٕ، پٹا، دریشَن بالا ہ بیترٕ ژٕ لی
تس پنٛنہِ پنٛنہِ سپاہ چِھو کہِ ہیتھ ۔
۱۴۹۹

بوٚ دوے شہ کوٚر بیٚنہِ ہو دکہِ زِ د تہٕ ہنٛٹھاہ کم فوج اوشُس پالنہٕ سیتی
تُہمہِ کوٚر دُشمن ہندس ڈرِس فوجس واریاہ کالس مُقابلہٕ ۔
۱۵۰۰

اَنتھ لڑایہِ منٛز ژٕ ڈُ زٕ راجا گرٕ ہیا، اکسوٗنا مَلا ہ مَلا، یُس چکراسنٛز بیہ
منٛز اوس، اسمانٛی بڑ یو نالہٕ متہٕ ۔
۱۵۰۱

ہورٕ بیٚلہ گردِ سیتی (وہ ملیاہش) انہٕ گٔتہٕ چندرا راجا سنٛز زوٗنہ چالہِ
چھتہِ سیتی روشن گٔیہ یورٕ گوٚوشہ (ماوالس منٛز) پیٹھ تہٕ پنٛن مُلازِم
اندورا جا بیتھ دوٚٹ شہ اسمانٛی بڑ یو نالہٕ متہٕ ۔
۱۵۰۲

امِس جوانمردِ سندِ موتہٕ سیتی زن کوٚر نقد یرن راہِ ہرش سنٛزن دوہمینٛن
ہندِس پمپوش سرس موٗلن تام پُرٕ پار ۔
۱۵۰۳

بیٚلہ شمالا پتہٕ تھنٛز سرٕ بہٕ (وِجیشورا) تراو، پٹا تہٕ بیترٕ (کماندرا)
ژٕ لی فریٚتھ وِجیسا مندرکِس صحنس منٛز تہٕ دِنٛزِ کھ زتھ) برن ۔
۱۵۰۴

صرف بیٚیوٚ مُشیر (آستھانیا) نیٚبرٕ کِنۍ لڑان لڑان لکھشمی دھر بیٚیمی ہوت ژھونڈ نیوٚ ڈامرو گرفتار کرِتھ۔

١٥٠٥

ستسالا کھوٚت پیٚتہٕ وجیشورا (مندرکہ) خزانہٕ کِس سٔترس پیٚٹھ پیٚٹھہٕ ووٚچھن تِم ساری بوہٕ کنہٕ پھرٕ ٹیاہٕ ہنٚدٕ پوشن ہِندی پاٹھۍ دِیکہٕ وَنہٕ بیٚہتھ)

١٥٠٦

تِمن نسلی دِتھ اَنناوٕ کینہہ بَرور (ستسالاہن) اَسناہ نرٕ آوِتھ تِمو منٛز گوٕ ڈٕ زٕ سے پیٚٹاہٕ درشن پالا پانس برونٛہہ کُن۔

١٥٠٧

چونکہِ تِم ہنگیہٕ ہیٚرنہ آسنہٕ موٕجوٗب تِمس نِش ہیوٚر کھسیتھ۔ ستسالا سنٛدیو مُلازمو لوٗم تِمن ارزٕ سیتی ہیوٚر کُن، ییتھٕ تِم نیم جان گژھتھ اَتھو سیتی لارنہٕ رٔودی۔

١٥٠٨

شرمسار گژھتھ بیٚیلہٕ تِمو وطن بدری ہنٛد اجازت ژھونڈ، غور کرن وٲلی رازن کوٚر تِکھ وَہٕ ہٕ تِہٕ تِہنٛز شرمندگی کٔرن ختم۔

١٥٠٩

تُلتھ مازہٕ تہٕ بَبترِ (نعش) کھیاونادِنہٕ تہٕ رٕتی پاٹھۍ کستھ کرنہٕ سیتی مُشابہ تِمن (دوٚن) ہتی ڈٔوہ نٔبرٕ ژٕ لینچ فِکر۔

١٥١٠

رٕ دٚ بمہ دوہ یہِ آسالاہن اکہٕ عجیب جذبہ کہٕ زورٕ کوٚر، تہٕ یاد پیٚنہٕ سیتی گژھِ پزٕ سے کائینات یادٕ کرن وٲلی سنٛدٕ وجوٗد چیٚنہٕ نارٕ وزنہٕ۔

١٥١١

تِمی مٔنزٕ رد برٕ تہٕ بد رد ونان پوٚک تلوار ہیٚتھ پانے یوت وجیشورا مندرٕ کِس صحنس منٛز جمع موٚہنوین منٛز باگ، یِمن منٛز رازٕ ہرش سُنٛد مامٕنٛز بوٚے رازٕ جاسناہٕ تہٕ بیٚنیہ ترٕ شے زٕ ٹھی آمادٕ ہر تہٕ بیٚترِ، اَسی تہٕ بیٚنیہ

فوجہ کِین اردا ہن (ڈوجَنن) ہِندی گرٛنٛدِ روٗس راجپوٗت، گٔری دالی
تانٛترِن ہٕنہٕ۔

١٥١٢-١٤

تِموٗ دِیت بان پھترِس دار ستہٕ نہٕ تِمی دِیتا نکھ رحم کٔرِتھ جان بخشی
ہِند یقین۔ تَتہٕ نِشوٗ ہِنز مُورتھ (وجیشورا) اَتھہ گواہ ستھا وِنھہ دراو
اِتھ پھسرکھ۔

شہ کھوتان بیٛیہ سترِس ہِشس پیٹھ، ہاوِن تِمن ساری ہتھیار
ہٕنز چن گنڈ نہٕ آدِتھ کھالنا آوِن مَلازی مَن اَتھہ ہیوٗر۔

١٥١٦

سو جاے یِلنِتھ شسالاہن یِہ وان لوگ، اَتھی زن پوشہٕ درشُن
کٔرِتھ سجاوِتھ۔ تیلِنی آسی تَتہٕ سوٗ ہٕنہٕ رہ یِہ ہِندی تلوارِ ڈنن ہِندی
ڈھیر جنگی ہتھیار وٕستہٕ سر پوشِش کٔرِتھ۔

١٥١٧

راچھ روز نہٕ خاطر کرِن تِمو ڈامرن تِتھہ کِنی حوالہ یِتھہ پاٹھی پہلِس
چھِ چار واے دِوان۔ بِہتہٕ روٗد تَتہٕ نہٕ رِن ددہن۔

١٥١٨

سُورنا ستوٗرگام دانِتھ نراوی تِمی پٹانہٕ درشُن پالا یِلہٕ، یِمو نمبر
ژلُن یوٗژھ۔

١٥١٩

سوٗراپور دانِتھ سمکھیا یِہ کمزور اِراد نشاوَن دالِس پٹاہس گرداِیِنی
یوسہٕ گرِ پیٹھہٕ آمژ آس، نہٕ تَس گوو نمبر ژلُن مُشِند (زن)۔

١٥٢٠

شرائیچ سو رنزھا یوسہٕ نمک حرام درشن پالاہن نمبر ژلنچہ یِنزھہٕ
منز ہاوِے یِہ، گٔیہِ پٹاہس ستی نہٕ ہنددِ یارانہ کِہ بزی۔

١٥٢١

تخنش پانہٕ تھف دِیہٕ کِہ غرمنہ یوٗژھ شسالاہن پیٹہٕ رِنس بیڑِس

باٸیس شہرس منز اڈلس بُھتہ ٹھور نزاڈن۔
١٥٢٢

(یہ اوس) امہ کنہ نِہ دوہن بارہ نِین منز پانیارک زٕھین اوس نہ نِتمن منز واٚری ماٚننک کاہنہ تہ پیے دِوان، تکیازِ دوشوٕے اکھ سوالہ پلیہ اکے واٚنسہ نہ ہرِوز (ہوی) نزلی۔
١٥٢٣

دوہن ترِہن دوہن منز کوٚرہکر ہرِتی سُسالاہن کٕرِزن جاین قبضہ تہ راز مجلس نکھے دراونوٚن۔
١٥٢٤

یینِدہ شہ ...... ناردِنہ وول اوس، راز شُندرینیچو بھوزح دیو بِس بیاکھ ناو بِپا اوس، دراونس بُھتہ لرِٹاۓ کرِنہ۔
١٥٢٥

پہنہٕ کرنوت نفطرِ آنھۃ اوس شہ مالی شہزاڈن منز رزالت کہ آبتہ دِتہ)، نفقدِ برچہ برِتھہ دوہے پے دسنگاہ تھووُمت۔ مگر وونی اوس شہ کمال ہاونہ خاطرِ) پلہ نزاونہ آمت، تکیازِ بینیہ کاہنہ وسیلہ اوس نہ بدست، تہ کیہزن لرِٹاین منز اوس شہ جنگباز ن منز سرس روٗومت۔
١٥٢٦ - ٢٧

اگر اُمس پوختہ ارادِ واٚلس شہزادس پینہ نِس بڑی بب (اننتا) ہس برابری کرنہ خاطرِ تربیت دِنہ آمزٕ آسہ ہا، اُمی آسہن ناساری علاقہ دُشمنو نِشہ پاک کٔرِی منو۔
١٥٢٨

پُنزی پاٹھو چھینہ کاہنہ بِس نِش اکھ اوٚر منصوبہ چھینہ مگر امیک ورتاو چھہ پہنہ کُن نزاونہ یِوان۔ برہنھہ کاہنہ زانہ یترکِتھہ چھہ لابُن۔ مگر خانے کاہنہ چھہ بِس (امیگ) نِشانہ دِنہ چھہ۔
١٥٢٩

یہ شہزادٕ اوس پننِس وَلہٕ دیر حریفَس برونٹھ ہیٚرتھ گژھنہٕ خاطرٕ زامژت، یتھٕ پأٹھۍ تِمگلا (تمۍ نٔنہٕ گلاون وول) چھُ بجہِ سمندری گاڈِ (تمۍ) (پیٚتھ دِوان)

١٥٣٠

یوٚد وَے موٗل ہاوِ ناشُکر گزآری، تٔہندی اولاد چھِنہٕ ملامژکۍ حقدار بنان۔ تِکیازِ تَمِس کِس بیاکِس یوٚد وَے کُنھ زٕھوٚٹھ چھِ بنان (امہٕ منٛز چوٗرمُت) تٔمِس چھا سو خوشبوے تراوان یوٚسہٕ پُھلیہِ اَتھ دِژمٕژ آسہِ۔١٥٢١

دِویسو راشُند بدٕ اطوار نیٚچو پیٹھاٹھِس یوٚد وُے راژن تٔہنزٕ کُرسی کھول، اوس تو تہِ دُشمن سیٚتۍ جمأژ سیٚتۍ رلیو مُت۔

١٥٣٢

بیٚلہٕ شمسالاہَس سیٚتۍ جنگ جأری اوس، راژن موٚنگ تٔہندِس (پیٹھاٹھا) نیچوِس ملاہَس تٔہند کرٕ۔ (راژشُند) دٕ یہٕ ہیوٚت تٔمۍ تہٕ وُچھتھ، ژوَل تَس اَندری دگ ؤ تھِتھ ییٚرِتھ: "راژٕ! از پرٕژناوِ تُہۍ میون حقیقی کِردار" ییٚتہٕ نیبر نیرِتھ چھوٚل تٔمۍ یہٕ داغ جنگس منٛز تِمو (خوٗنہٕ) جہ یَو سیٚتۍ یمہٕ تلوارِ تیغو منٛز دژایہٕ۔

١٥٣٣-٣٤

راژس پھیرٕ ہرکانہٕ چیز بُرباد گژھنہٕ سیٚتۍ نیٚنٛز کرائے ییٚژ أمِس وفاشعار شخص سُند اصلی کِردار پرٕژناوِتھ نہٕ ہیکنہٕ سیٚتۍ (پھیرس) ١٥٣٥ مگر راژ چھُ پننہٕ تٔہنزٕ کُرسی ہنزٕ برکٔژ وِزِ وِزِ فریب کھٔنتھ (پننہٕ نیٚچ ملازِمن) ہُند یوٚز کِردار تہٕ وِزِ زانان بیٚلہٕ تِم اَتھ صِرف ژھریو کھتو سیٚتۍ یوت چھُ قدر کٔرِتھ ہیکان۔

١٥٣٦

شمسالا ییٚمی سُند فوج دہ یہٕ لٹہٕ اَتہٕ گٔژھ کٔرِتھ بھوجن ہارِ نو واژوٗل

دوان دوان میدان ترا ٲوِتھ لوٚنوٚٹاکن۔ ۱۵۳۷

ییلہِ بھوج گرییٚشمہ کرایہٕ منٛز ژھکِتھ واپس ووت، ژٕمی کوٚڑ پانس مأرِس لِرِ
باغس منٛز اَکِس تختس پیٹھ پھِرۍ پھِرۍ واش۔ ۱۵۳۸

پَتہٕ گٔیہِ شمال اندٕ شٲہی مجلس اپارِ کولہٕ ہَٹہِ پیٹھہٕ اکھ کرکھ:
"مُلا سُندٕ زیٹھ نیٚچوٚ چھہ آمُت۔ گرٕل ژٕھنوٕ ژٕٹھ!" ۱۵۳۹

پولیسکۍ بدذاتہٕ ژٕٹھ (سناہن) اَمِس نِش (اُسالاہس) شیٚچھ
سوٗزہٕ منٛز: یوٚدوے ژٕ از واتکھ نہٕ، تخت گژھہ سُمالاہٕندِس اتھس منٛز"۔ ۱۵۴۰

یہٕ بوٗزِتھ دراوُ سہٕ دوان تہٕ گوٚڑنیتھ سوٗرن لڑایہٕ منٛز دیوانایہٕ کایُس
رِوٗنا نریندر پیوٚرا (سٕندِس مندرس) برونٛہہ کنہٕ وہ دِنہٕ اوس۔ ۱۵۴۱
شہرک زیٹھ، ناگا، یُس چھادنہٕ منٛز اوس تہٕ بیٚمی گژھندِ روٗس نوجی برونٛہہ
سوٗزی، دراو پتہٕ گرٕۍ سوارن ہٕنز چھوکھ ہٕیتھ تَس مُقابلس۔ ۱۵۴۲

ژٕمس (ناگاہس) سیٚتی ہنٛزِ پنٕ سپاہ آسنہٕ موٗجوٗب روٗد رازس اطمینان
بیٚیہ شُمالاہس سیٚتی جنگس منٛز (کامیاب) ہیٚرِتھ روٗد نہٕ تِنس اُسالاسُند۔ ۱۵۴۳
ییلہ زٕن مُلاہٕندِس نیٚچوٗس ییس لوکٕٹے چھوکھ سیٚتی اَمِس۔ ژٕہندِ حملک
تشویش اوس ژٕمی (ناگاہن) تٕیِ پننۍ شُمشیر ٹوٗپۍ نٕھوٚد تہٕ کوٚرنس رٕژِ رباطہٕ۔ ۱۵۴۴
ژٕمس (اُسالاہس) روٗد شک زِ اَمِس (ناگاہس) تہٕ ما آسہٕ گورنر
(آنندا) ہٕندۍ پأٹھۍ دُشمن ہٕنزے ماے۔ اَوَے دوٚ پننس پٕنٛن گرٕگژھنہٕ
باپتھ اَمی شکسن تہٕ کوٚرنی۔ ۱۵۴۵

غدأری کرنٕچ میوٗل اَمِس شخصس پیٚیتھی زندگی منٛز معاوضہ: بیٚیچھنس

پیٹھ واتِتھ ہوٚدشہ (آخر) ییٚتھی علاقس منٛز۔

١٥٤٦

راز ہیٚلہ پیٚنہٕ کوٚہ تُتھس پیٹھ آد، تِمو وُچھو کمہ رلس پیٹھ ڈامرِ ہینٛد (اظہار) بدلیوٚمت تہٕ وُنس منٛز نار ڈٲلی میٚتین کُلین ہندی پاٹھی کرٕ ہٕن اوس۔ ١٥٤٧

رتمن منٛز باگ اوس چھوٚت تازِرہ بکتر لاگِتھ جنگ چندرٕ رے بوت زوتان زنتہٕ اٲنہٕ گیہٕ منٛز سبارٕ زہرہ۔

١٥٤٨

رازن اوس ناوَن ہندہ یہ بوڈ کدٕرل پننہٕ فایدٕ ہٕ خاطرٕ بنوومُت مگر تقدیرکہ ارادٕ سیتی تُل انتھ آخرس دُشمنن فایدٕ۔

١٥٤٩

"شاہی" شہزادہ تہٕ بیسترٕ رانہٕ یمہ بیٚنہ مرنہٕ خاطرٕ آنتہٕ گٔیہ، کھٕرٕ وزونہٕ مثالہ ہیتھ "ہتھ برنہٕ وآلس محل خانہ" کس ژورژیٚنی وآلس دالانس، بالا درِ پیٹھ۔

١٥٥٠

لوٗکھ آسی ژکھہِ روٚس تہٕ جذباتہٕ گرٕ ہنہٕ ورآے۔ رازس کدٕرلس پیٹھ پیٚنہٕ نین حریفن سیتی لڑنس تماشہ وُچھان زنتہٕ (یہ اوس صرف) اسوٗنج کہٕ پٕتمہ دوہہ اکھ گرٕی تماشہ۔

١٥٥١

رازن لاج گدٕلہ بیٚنہ پیٹھ لڑاے تہٕ (امہ دوہیز) زِ کامیابی آس وُنہ تھہنٛد ییے کھاتس منٛز ہاپھرٕی پھرٕی اوس بیٚنہ نین راہِن (محلس) نار دِنہٕ نیٚشہِ پیتھ رٹان۔

١٥٥٢

پیٚنہٕ لاے جنگ چندرٕ تہٕ بیستر (جنگبازو) رازٕ سندرِس جنگی ہسٕو تس پتر ییٚمی کدٕلس مُتھ دوہ دِنہٕ روزِتھ ہیٚنی زِرہ بکتر دآرِتھ دیتُمت اوس۔ ١٥٥٣

جوٗرن پترٕ لگنہٕ سیتی تُل ہسٕو ملو، فانگ کرِ بکہٕ نادٕ تہٕ پوٚت پھیرِتھ کوٗرن پدیو

سیتی پننے فوج لیتھ موٗکھ۔

۱۵۵۴

اُمس پھیرتھ گامتس ہُسی سند حملہ ستی، یہ نقدیرس (اوس) گَبیہ پیدل فوجی تہٕ گرٕی سوار شکست زد۔

۱۵۵۵

دُشمن فوجہ کیہ گرٕلس تنزہ بروٗنٹھے ہیٚر رازن لٹ تہٕ نتراس کھیمہ ژاوگرٕی سوار ہینتھ "ہتھ برنہ وایس محل" کس صحنس منز۔

۱۵۵۶

یُس تہٕ خلوتس منز تہ شاندار پوشاکہ رٔوس وچھنہ آو تہٕ ییمی سنز آشک کھٕ کُھر کھینہٕ وِزنوٗن اوس تہٕ روزان، تھنز تنٕ اُمس ووٗنی تابہ ژھٕ نیکہ — ییمیک (زور) تھنزِ نتراس کھینہ سیتی دُو بالا گومُت اوس — عالقہ سران گامتز (باسان)۔ خادِمن اوس تس پھرٕی پھرٕی زرہ بکتر لاگن پیوان (زیکیازِ) سہ اوس شانو پیٹھ وُستھ پوان۔ سہ اوس بار بار (پننی) اُنٹیف راس پیٹھ گرفت موکلیامتز آسہ پینہ کُن انان تیٚھ گرٕس گنڈ رٹہٕ ہا زیکیازِ تھنز دنٹہٕ وینو کھور پوستی زیر لگنہ ستی اوس سہ بروٗنٹھ کُن لمان پینہ انہٕ سیتی پیمہ منز تلوار نیر تھ گامتز آس اوس سہ کُنن پیٹھی کنی مس لٹھو ڈیکھ تھاوان، یم ننگہ تالہ پیٹھی ڈیچھنی کھوورٕی اُدیزان آسی۔ تھنز ہو چھمرٕ گردنہ پیٹھ اوس سہ زیوٗٹھ کنہ پیٹھ گرابہ ماران ییتھ کاہنہ نقاشی کرتھ آسہٕ تہٕ یُس موتیکے سو رُف باسان اوس سہ اوس وُستھ، یم پان دکھینہ) رٔو ستے خوشک تہٕ لاچہ ہوٕی زرد آسی پھرٕی پھرٕی پھیشان تہٕ نو ژھدسو رنہ موٗجوٗب اوس تمن بہ مشکل سرہہ کران۔ یتھ تانچہ پتھ ییتھ اُچھن ہندٕی منہ پھلی گردِ بڑٕی آسی تُل تمی دِل ہارتھ پینہ نین زنانن کُن یمہ پشمس پیٹھ آسہ۔ تمی اوس اکھوٗ ستی

ہاؤوی ہاؤوی پیٹھ رٹان، یوٗدوٲے تِمہ (لڑ) نار دِنہٕ خاطرٕ نۄرسان آسہٕ۔ اَمے
حالہ ژھچہ لُوکو صحنس منز تراس کھیتھ اوٗرٕ یور کران ۔ ۱۵۵۷-۶۴
کولہِ پیپور ژرکھ دیتنِ جنگ چندرن ملاراجاہٕ ندس گرس نارِیس
راہٕ مجلس نکھہٕ اوس ۔ ۱۵۶۵

ییلہ بھوجن نارہ لمبکھ مجلس نکھہ وانان ژھیہی، تِمی ہیٔنز یہ زآنتھ
لُٹ زِ یہ مُلک اوس اتھہ گومُت ۔ ۱۵۶۶

بَرَن ہلہٕ کرکھ یلہٕ ترآدِکھ دراوشہ ہکہ گرٕس پیٹھ صحنہٕ منز یلہ جایہ
گٔن ۔ سہ آس دُشمنن ہتہ ارپو تیرو سیتی ببٔر شٔتھ زنتہٕ آسی تم نرکان ۔ ۱۵۶۷
پانژہ شتے گری سوار ہیتھ دراوشہ امہ برآنتھٕ زِ سیمہارا جاہٕ ہٹس
بُتھہِ کُدلس اپور ژرکھ گرٛتھ ہِ ہاشہ لوہارا ۔ ۱۵۶۸

راہٕ رؤدٕ گرٕس پیٹھ کینہہ گری سوار سیتی ہیتھ لرن نیبٔری اورٕ
یور کران، تہٕ آیہ (آچھو) ژھین ننھہٕ وتہِ گٔن بیپارِ تس نیتھو نترو
نتہٕ ژھینہٕ اوس گومُت ۔ ۱۵۶۹

ہپیاری آسی کینہہ راہن ہتری خدمت گار ژور تھمبہ وآلس
دالانس دَب دالان پٹھ تہٕ تھنٕ (راہٕ بابہ) یمہ مرگ ژھاران آسہٕ
بُیچھ ہکہ ژن ۔ ۱۵۷۰

ساہی شہزادن اوس نہٕ امیک پَے، تہٕ یہ زآنتھ زِ دُشمن
اوس اندر رُومُت دیتن تِمو ژور تھمبہ وآلِس دالان کس پٹشس
نالہ ۔
۱۵۷۱

پیٹھ کوٚر ڈامرِ وٕنہٕ لُکو اکھ اَکِس تھوٚد وُتھی وُتھی ہتھیار دب
واَلِتھ دزٕوِلنِ محلس منٛز خزانس نٕہ دوِیمین (موٚہلِلین چیٖزن لوٗٹھ ۱۵۷۲
اڈٕ بو بوٚب تٕسٕی موت تہٕ اُڈی سپدِیایہ سفید پوٚشی نِشہ آزاد- اَڈی
بنیایہ تمہِ چیٖز لِسِتھ قابل نفرت یمن ہُندِ تمن زانہہ گمانے اوس- ۱۵۷۳
اَکی ترٛوو آسس منٛز ٹمر ریبر براننہ کانٛور- ہیٚتہ ییٚلہ نس آس دوٚد
(ہیوٚ) نتہٕ زٕھن شہ بانے کولِہ- ۱۵۷۴
اڈٕ بو بون زاَ ژن ہند بو شخصوَ یم سون لبنہٕ خاطرِ آنتھ آسی-
ذاَلی سوٕنٛچ نقاشی کرِتھ پٔلوَ تہٕ پیٹھ دِتکھ سوٗرس وُنی- ۱۵۷۵
اَکِس جایہ آسہٕ بون زاَ ژن ہنرِ زنانہٕ اُتھہ گرٕٹن منٛز دٕرِ نا سفتہ
ہِکو ڈھیر سفید توٚل زاَنِتھ پہان- ۱۵۷۶
رٕیتھ ناروا سلوکہٕ سیتی بے عزتی ہیٚتہ ہوو نٕہ دولتچہ دیوی (لکشمی)
یوسہ یتھ . . . . . . منٛز بسان آس، دُبارٕ کُنہ جایہ تہٕ پیٚن پرتو- ۱۵۷۷
وحشی ڈامر آیہ پدِ پدِ پیٹھ رازٕ ہندِ حرم چیٚن مستو، راتن نِوان
وُچھنہٕ، یمہٕ نفیس پوشاک لاَگِتھ پٔڑی یہ ہِشہٕ آسہٕ- ۱۵۷۸
وسنت لیکھایہ پیٹھ پیٹھ زوٚل سدا ہوٚ رانٛو، یمن منٛز (رازٕ ہنٛز)
نوشہ تہٕ آسہٕ، زاَلی بینٛز پان ییٚلہ زن بینٛز (ارانہ سیود پاٹھی) دزانہ- ۱۵۷۹
دزٕ وٕنٛو لر بو منٛز دہ تھوٗنی ٹسرا ے آس تیٚنٛز (گرٕز زان) زِ یوزن
واَلِس آس پرٕژ ھہ یوٗان زِ یہ آس ہوا منٛزی پکہٕ وٕنہٕ کولِہ (گنگا یہ)
ہِندِ تپالہ ہُند نادٕ ژ اَلِتھ گروہ نہٕ گروہ تہٕ کرنہٕ سیتی وٕ نلیاہنٛز- ۱۵۸۰

نامأمور پد ماسری ہندِس تلاوس لرِ روزِتھ ییلہِ راژن یہِ منظر
وُچھ نتہٕ پۄرِ پھرِ پھرِ یہِ پرون باسنہٕ یِس تس ڈرۄگ وو تھنہٕ
سِتی یاد پیوو۔ 1581

"یہ ناریس رعیتن ہنز وزن دگہ منز وو تلیوومت چھ۔ پُھنہ
ژھیوِتھ ہیہ کان بوٚت نام نہٕ یہ راژ ہنز پئے، پوٚنسہ تہٕ زوٚ ہو کلاوتھ
نِیہ۔" 1582

یہ زاہتھ ژ تہندِس حریفس وُنہ اکھ ہتھیار بند فوج، توٚر
آسالا محل زالنہٕ پتہٕ ڈامرٕ ہیتھ (وِتستایہ ہندِس) دوٚیمِس بٔٹھِس
پیٹھ واپس۔ 1583

راژِ یِس جنگس منز مرن یژھان اوس گوٚو پیٚنہٕ نِس پیدل فوجس
منز اوٚلہٕ دوٚلہٕ را یہ آسنہٕ موجوب دِہہ دِہہ نوٚ پریشانی منز آور۔ 1584
پرِ پتھ لٹہٕ ییلہ سہ اننت پالا نہٕ بتہ بتر راچپوتن ہندِس ونلس
پیٹھ لرائے کرنہٕ نیران اوس، تس آسہٕ پولیس زِ ٹھی ہنز کتھہٕ پوٚت
پھیر نادان۔ 1585

"چمپا کاہن ویت نس جنگ یا لوہارا ژ لنگ مشہور۔ یہ یا گاہس اوس
دوٚیمہ کتھہٕ ستی اتفاق مگر گوڈ رنج آسس نہٕ (تسلیم)۔ 1586

راژن آسس نہٕ تہنچِوی ہنز کاہنہ خبراہ بوٚز مژ تہٕ فکرِ ہیتھ دوٚ نن
چمپا کاہس تس پتے لارن 1587

وو شاہ تراوِتھ دوٚ نس تمی توٚر: "راژ! کمے کالی آسو نہٕ نو ہیہ بیتہٕ

ہیتہٕ یکنہٕ خاطرٕ پر باگاہس رۆس کاہنہٕ رٕژ ومُت۔ اِتہٕ پتہٕ پزِ نہٕ توہیہ

ہٕ ہٕ تہٕ (بانس ننشہٕ) دۆر نترا وُن۔"

اٙش دٙدرایہٕ ویت لَس رازَن جواب: "لُکھ چھہ وَنان زٕ چھکھ

ایماندار۔ تیلہٕ کیازِ چھکھ زِ بیٖنہٕ وزِ میانِس حُکمس نٕہون کل دِوان؟" ۱۵۸۹

پیٛنِس پوتٕرس رۆس چھُس نٕہ ہیٛنگرِ (تہٕ) پٕرز ناوِنہٕ ہکان

بۆد وٙے ونہٕ ڈٙل چھہٕ تہٕ آفتاب (چھُہ نوٗن) ژٕتے پزی نہٕ تَس ناراض

روزُن یُس چانہٕ کوٚ چھہ منز پر تھیو۔" ۱۵۹۰

تِکیاز (اٙمس) وزیرس آس تمینے دوہن مغرور شہزادس ستی اٙکِس

ماٙدِیانہٕ (گرٕوِنہٕ) بیٛہہٕ ہٕتھی لاگے گاٙمتر۔ ۱۵۹۱

پیٛنِس ماٙلک سنز اَتھ ملامت ٹٲرتھ کتھ بیٛہہٕ ٹَمُو وتمی شرمندہ

گرٕ ھِتھ کلہٕ تہٕ دراو شہزادس پیٛتے۔ ۱۵۹۲

یوٗد وَے شہ اوس پانتزاہ گرٕی سوار ہیٛتھ (درامُت) یمن منز

ٲسی تھندی بٲے، ملازم تہٕ بیتر آسی، کولہٕ الِو ترٕتھ وچھِ تمی پانَس

ریٛتہٕ پیٛتہٕ) ژورے (اُرنی) ۱۵۹۳

ییلہٕ تھندی زٕ بٲے تہٕ سیس راجا سُند نیٛچو گرٕی سوار تھندی

گرٕی مار گرٕ ھِنہٕ ستو وتی روٗٹہ گمٕیہ شہ گنٕے دٕھنہٕ کاہیتھ وَتن

پھیران۔ ۱۵۹۴

شہزادٕ سُند کاہنہٕ پے پیتہٕ لبنہٕ رٕوستے بٕھٕ۔ بٕھٕ پھیر تھ دوت

شہ شام وِزِو بیٛھِ تہٕ سیٛند ہندس پٕتریاگس بیٛہہٕ۔ ۱۵۹۵

یتھے پأٹھۍ سوٚزی راژن پننی بیتر پٔرٕھ وٲلۍ نفر پنٕنۍ نیٚچوٕ
ژھارنہٕ، تہٕ بیٚیہ کینژو بناوٕ یہٕ کٲم تہندٕ دوٚر نراوُنک بہانہٕ۔ ۱۵۹۶
پولیسکۍ زِ ٹھۍ ییٚمۍ رٔشوت رٔٹتھ راجاپوٗری تہٕ بیتر (راجواڑن)
خِلاف لڑٲیَن منز پننیٚ ناطر فدٲری نیٚمٕ رٲوٕ۔ ییٚمۍ (پأنس لرِ) قابِل
کاردار نہ ژٲلتھ فوج ناکارٕ بنوو، ییٚمۍ راژ پننیٚن نیٚچوٕ سندرس
(دُسلی) لوٚہارا ژلنس دول دیاد نوو، ییٚمۍ دُشمن شہرس منز یِمہ وِزاوٕن
بییلہِ راژ بیٚیس لڑایہ منز آوُر اوس، ییٚمۍ پریتھ کانہہ چیز پھیتی کھاڑھ
گرٕچھنیٚ دِتھ سُتھر گرٕا نتھی ترٲوامہ وِزِ تہٕ راژس صحی قدم تُلنس منز
ٹھوٚور۔
۱۵۹۷ - ۹۹
کم فہم راژن بوٗزی تنگدِل گرٕچھتھ رنگ برنگی مشورٕ تہٕ کانہہ
خاص قدم تُلنُک فٲصلہ ہیوٚک نہٕ کٔرتھ۔
۱۶۰۰
ییٚتھٕ پأٹھۍ نٕے گنڈٕ نہٕ آوازیوٚد وے اکتھ بیوٚن بیوٚن گدٕ لوکٕنی ساری
پھوکھ لاین، یتھے پأٹھۍ چھپنہٕ سو مجلِس گژھنہ موٚخر کتھہ بیہِٹھ واتان
یتھ رٔکن (ییٚنہ نیوٕ رایوٕ سپنی) بیوٚن بیوٚن اندرٕ کٔن لمَن۔ ۱۶۰۱
یہٕ چھپے پٔزی پأٹھۍ (ییٚنہ واجنہٕ) برباد ی ہنز اکھ علامت
زِ اکھ کمزات نفراہ تہٕ ہیکہ پرٕژھنہٕ وٲرے سو راے دِتھ یوٚسہٕ
تہنز خصلژ وَیان آسہ۔
۱۶۰۲
ییٚلہ راژٕ لڑایہ خاطر نیران اوس، تژٕ لوکیا ناوٕ کوٲلۍ گلوانٕ رٔٹ
تس راس تہٕ پولیس زٕ ٹھس مرنہ کھالان دوٚننس بیٚیہ ییٚتھٕ پأٹھۍ۔ ۱۶۰۳

"تٔہندی بڈی بٔنن زیوٚن اکھ معرکہ ییٚکانٛ گاہٕ تہٕ گرٕ سوار سیتی تٕلنہٕ۔
اُسی گژھو تٔمۍ سوٚمبراونہٕ اکشٕپٹلا دفترس تام۔"

۱۶۰۴
"تٔم ہینہٕ کرِد اَسی دُشمن، یِمن زیادٕ تر پٔتھری سیٚہن ہٕنٛد فوج چھُ
پٕتھو کٔنہ وارٕ نہٕ ہٕو کلاوو کھ تٔم ییتھ پاٹھی پاژ چھہ جانہٕ وارٕن (پاوان)۔ ۱۶۰۵
بینہٕ بیٚلہ راز توٗرکٕن گژھن وول اوس، تٔمۍ سُند فوج آو پرینٛتھ اندٕ
چھکرٕ نہٕ۔ ییتھ پاٹھی لوکھ چھہ پاٹھو وچھن وٕزِ (باسنے) رۄد راتھ منٛز
ہینہٕ یوان۔

۱۶۰۶
بارِ رونتا (جایہ) پیٹھٕ آمٕتین سیارٕ اجاسند ن نیٚچو ن دیت تٔمۍ
کرانکہ پوٚرٕت ہارتہٕ بیتر (گہنہٕ) یتھ تٔہندِس فرزندس وَتہٕ خرچ پوشہٕ لہ۔ ۱۶۰۷
یہ شاہی گہنہ تٔمۍ آرٕمن ہندِس اَتھس منٛز وٕاتھے باسیولوکن زِ گاہ
نٔر آدِتھ نوٚن نیرِدن رازٕ اوس شاہانہٕ نٔھز رٕتنشہٕ ژھوٚر گومُت۔

۱۶۰۸
یورٕ آسی سِپاہ نس قدمہٕ پتہٕ قدمہٕ دغاکران تہٕ ہورٕ اوس سہٕ اکشپٹلا
تہٕ بیٚترِ دفترن منٛز پتہٕ گژھ کران، مگر کانٛہہ تہٕ پوٚکس نہٕ برونٛہہ۔ ۱۶۰۹
نشانس پھیوٗرسہٕ پتہٕ نٔمن وزیرن ہٕنٛزن لرٕن تام جائے پناہ
ژھانڈنہٕ، پوٚز تٔہندٕ ن دروازن پیٹھ وٕاتھٕ دِتس نہٕ کانٛسہِ اُکی اندر اژنہٕ۔ ۱۶۱۰
یِم (برہمن) چالاکی سان بھرتہٕ تھوان چھہ، تٔم چھینہٕ آخرس کٔنہ بکار
لگان۔ فضول چھہ رازن ہندِ شکس لدِ برہمن پیٹھ پژھ تھاونی۔

۱۶۱۱
تٔمۍ ساری ہٕنٛدِ ن گرن اَنٛدی ٹٔکی، یِم ییتھ ملکس منٛز (ہاونہٕ باونہٕ
لایق) آسی، ووتہ سہٕ پریشان حالس منٛز وزیر کپلاسند گرٕ یہ زاہٕ اِنتہٕ

زِ تَس یہن تتہِ برٛوٗتھی تراوٕنہٕ۔ ١٦١٢

شہ اوس پایہٕ لوٗہارٕکِس قلعس منٛز۔ تِہنٛز گرٛاجنہٕ دِژِو وٕ رازس دم
شِہلا آوِتھ ناوَن منٛز قلعس کِن سفر کرنگ دٲے مگر تقدیرکہ ژھلہٕ ژاو
نہٕ شہ (تِہنٛد)۔ ١٦١٣

(وُزیر سندی) شُری یہنٛز دغابازی پیٚنہٕ رِنس مٲرِکس ہیٚنٛش آس، رٕدی
بدنصیب (رازس) ژھیپھ دِتھ، یہ غریب مقروض قرضدارن چھ کران۔ ١٦١٤
پیتھ کُن آس کھوٗتُھو منیٛبر و تِہنٛز وکُلہم (غلط) کامیوٗ نشیہ اچھ ٹوٗمرُ۔
وہ ژٕ بوٗز تمی ملامت تہٕ زونٕن زِنس اوس راہ۔ ١٦١٥

ژھیتہٕ گژھتھ تہٕ نکھہٕ باجن پیٹھ پژھہ نہٕ کرنہٕ سیتی آسی تس پژو یُمنا
(سنگرِ) اپور واتان واتان ساری فوجی ژلی میتی۔ ١٦١٦

اَنتہٕ پالا ہیتھ تم راجپوٗت یم دہ بیتر ہن گرن سیتی پیٚٹھ نسب رلاوان
آسی تہٕ یم بُجبر سیتی آفتابس نہٕ پانس کھوتہٕ تھوٚد درجہ دِوان آسی نہٕ، تم
تہٕ ژٕلی تس قدمہ قدمہ تہٕ تِہندی گرٛمی گٔیہ سیاہ گہہٕ منٛز غاٮٔب ١٦١٧-١٨
بیلہٕ شہ جوہلا مِٹھاہس نکھہٕ بہنہٕ گرٕ بیٹھہٕ وٕ تہمت اوس ہپولیٹک
زٕ شیٹھا بینیہٕ تِہند بوے تہٕ گٔیہ تس دغا دِتھ۔ ١٦١٩

بیتر چھ سٕنے ہووُر۔ یہ یہ اتہٕ تِہند خاطر رانس روزنک منٛز گرتھ
واپس: "امی کتھہٕ ہندِ" ہہانہٕ تھاو تمی دگ۔ ١٦٢٠

گژھن وِزِ میونگ پتریا گاہن تِہندس لوکٹس بایس کھین خوردنی
مثلی ہینہٕ باپتھ (سوہٕ شند) کور تمی دِژٕلس تورٕ ونیکہٕ۔ ١٦٢١

رازس رٲو پیٹھ کلٕہم جاداد (نالی) جایہِ، چھوٚن زوٚنہٕ کٕن پریاگا پیٹھ پیٹھ۔
١٦٢٢

اَتھہ آو چمپکاہندِس مُلازِم جلا کاسُند مکتا ناوٕک واژ رازس سیتی
تہٕ بنیوو تہند پنژھہِ وول حلیف۔
١٦٢٣

ییٚلہِ تِم اورٕ پور پھیران آسی، اکہِ پہرٕ منٛز دِژِ ٹِمن زنانہِ اکہِ کرٕ بچھزِ
ییپہٕ سیتی گرٛشژھین گژھنہٕ سیتی اَمِس بروٚنٹھٕ کٕن میدان (وتھ)
کرِتھ۔
١٦٢٤

راژ بیوٚکھ پیٹھ وِلسنا بٹھس بیٹھ تہٕ جیاپورا گژھنہٕ خاطرٕ دیت
پریاگسکاہن ہاٚنزٕن آلو۔
١٦٢٥

تتہِ موجوٗد فوجی یَن سیتی اوس تِمہٕ راژ بھیما دیواسند گرداتناوٕن گوڈے
انزٕ اَوِتھ تھوومُت۔۔۔۔۔
١٦٢٦

بھیما دیوا یوٚدوَے اُسالاسُند پاسدار اوس، تِمہٕ اوس یہِ مونمُت
زٕ یوٚدوَے تہندِس اڈٕس بیٹھ یی ہاہا سہٕ پھیر ہاتُسی کٕن۔
١٦٢٧

ییٚلہِ ہاٚنزٕ واکھ ناد آو، راژٕ ووٚتھ نہٕ تتھ منٛز کہس (تکیازِ
تس آس بربادی لیکھتہٕ بنیِہ اوس سُہ تِمو خطرا تو حالہِ عاران
کوٚرمُت یِم تس اَچھن تل آسی۔
١٦٢٨

ییٚلہ زٕ دارن وقت چھہٕ (واتان) تہنزٕ عقلہِ ہند ژونگ چھُہ یکدم
ژھیتہٕ گژھنس تام واتان، زنتہٕ تتھ چھُہ بروٚنہہ کٕن واتہٕ وِنہِ موکس
اَتھس منٛز سورف بوزنہٕ یوان۔
١٦٢٩

امہ وِزِ تہ پیٹھ سہ جاے پناہ ژھانڈان اوس، ییوٚ نہ (تَس) راز سس
نیلاسوا (جایہ) ہندِ ڈامرِ بسا بادیش نہ دشمنن ہینز ریوٚمُت اوس۔
یَیتہ نمدآری اطلے یس آس، تِتھے یوت باغیرت موہنیو اوس، اُکِس
پاکباز زنانہ ہندی پاٹھی وفادار روٗد مُت، تہ پنہِ نِس (ماکِس روٗس)
پھسرِ نہ زانہہ کانسہِ کُنُ اُچھ۔
۱۶۳۰-۳۱

پَیتہ ہیوت اوبرن روٗد تراوُن، زان تہ غدآری ہندا اتھ لگنہ سیتی
ژھیٹا مژ بترا اتھ شوٗزرا ونی آیس۔
۱۶۳۲

تنسی یاہ، روٗد نشرانہ، انہِ گٹہ، یَچھو باجی، دشمنن ہندا آبتھ ــ کُس کری چھ
آو نہ تَس بروٗنٹھ۔
۱۶۳۳

اے واے! بدی کرِ نِین ہندی ناویوٚ دوے ہینز لایق چھنہ، تو تہ
چھ وونی تم یتھ داستانس منز نتی پاٹھی ہینز۔
۱۶۳۴

اُکِس آوٚ رینہِ منز چھ کینہن دِونا ہن ہندسو میشورا ناوٗک راکھ مندر)
یَیتہ سوماندا ناوٗک اکھ جاآدی گُر پوٗ زاکران اوس۔
۱۶۳۵

یِم (دِوتا) آسو اُکِس تجرِکس صحنس منز بیتہ گنا ناوٗک اکھ وُسِتھ زاآژ
ہندگوسانی بسان اوس، تہ اَتھ اَندی اَندی اوس نھدن ژھایہ دار
کُلین ہندا اکھ باغ۔
۱۶۳۶

یہ شخص اوس اُکِس گانہ ہندرژال اُبنھ تس سیتی روزان، یَس (پہنِ)
ناوِ بشکا اوس مگر عام لُکھ آسِس وِراہا بھجگی ونان۔
۱۶۳۷

اَمہِ گوسانی ہندِس تجرِس منز یَیش پژرتاپ گوریسا ہندِس اَستھا پنس

نکھ اوس، نیو مکتاہن راز راتھ کڈنہٕ باپتھ۔ ١٦٣٨

راز مکتاہس تہٕ پریاگسکاراز س تھف کٔرتھ ٹیکی ٹیکی وچھ تموو زلمن
ہنٛدِ گاشہِ سٟتی کُنہ کُنہ ساعتہٕ زیٖن۔ ١٦٣٩

اُتھ حجرس تام واتہٕ نوو بہ مشکل بریاگ کاہن تہٕ مکتاہن گیرِوٕن رازٕ
ییٚمِس کلپوش اوس نہٕ تہٕ اُدری پلوا اَمِس تتھ تتھ لاَرِتھ گامتی۔ بوسہٕ
اور پور لاینہ آس یوان۔ ١٦٤٠

پیٚنہٕ پیٚوو تس عمر دس کندرپایاد، یُس بدذات دربار ہو کرٕ نوو تہٕ یُس
اُمس لٔرپار کٔرنہ ھنس منز ٹھوٗر بنہٕ آ، ییٚتھ پاٹھو اُتپالاہس ژدرادیو
یاد پیٚیوو۔ ١٦٤١

ییٚلہٕ مکتاہن دوسہٕ بیٚنٛھی اپور ترٔتھ (برنہٕ) ہانکل منز رآو، رازٕ ژاو
حجرکس صحنس منز ییتہِ (امہٕ ورِ) گوساڈاوس نہٕ (موجوٗد) ١٦٤٢

اژن ورِ لوگ تہٕنٛدِس ڈیچھ ہنس کھورس کنہ سیٚتی تہٕ آس رٔتھ۔ امہٕ بدشگونہ
سیٚتی بنیوو تس زِ تہنٛد موت اوس نکھ (وومتت)۔ ١٦٤٣

حجر بند آسنہٕ موجوب بیوٗ ٹھ سہ صحنس منز پھقرتہٕ وو کھہ اوٚبر لمبکھو
سیٚتی کھوژ ژونی بنیاہ ژراتھ وبتراو تمی ہا آبتس منز۔ ١٦٤٤

زٕ بہ سیٚتی لیٚتھ گرٕ ھتھ رٔود سہ چھراہ زٕبہ بیٚٹھ اِستادٕ تہٕ اُکس غلامس
شوٗبہ ونٛن ییرو پھیرن نالی ژھنتھ کڈ تمی سُو کٔدرٔ روٗد راتھ۔ ١٦٤٥

لہٕ لہٕ ڈھتھ تہٕ بہتھ گود بٹن بناوتھ مشر۔ پوز (یوٚدوے) سہ ہشیار
اوس سہ کھوژ تمس انفر ہنٛدی پاٹھو (ییٚس خوابس منز) پانس بالہٕ تھگہِ

١٦٤٦ پیٹھہٕ ڈولہٕ گژھان وُچھ۔

بہ کیاہ چھُس؟ مےٚ پیٹھ کُس گوٚو حاوی۔ بہ کتہِ چھُس از؟ مےٚ کُس چھُ خدمتس؟

مےٚ کیاہ چھےٚ دوہ ذکرُن؟" یتھو خیالو سٟتۍ آس تس پھِرۍ پھِرۍ دِنٕ گژھان ١٦٤٧

" میانۍ مملکت راوٕ، میانہٕ زنانہٕ درٕ۔ میون نیچو چھُ غائب گوٚ مدت

بہ چھُس کُنیٚ، بے یار تہٕ بے متاع۔ اُکس بیٚنچھ کٹھ ہندِس صحنس منٛز ڈلہٕ گژھنۍ

دِوان۔" یمیلہِ تمۍ بر یتھ کٔنہ یتھِس بنِنس مُصیبتس سوٚنچ، تٔمس آو نہٕ

لوٚکہٕ کتھن منٛز تہٕ تیٚشنہٕ بیٚنیہِ کانٛہہ نفراہ اَتھہِ یِس (لوٚٹ) سرٛون پھوٚٹمت

اوس تہٕ یِس اوہ ہندِ ہیو غم نال وُلِتھ اوس گومُت۔ ١٦٤٨-٤٩

پھوجا اوس شہر ترٛاوِتھ ییٚنہِ زِ منٛز سےٚ گُرِ سوار ہیتھ اوٚرِ لیوٚر پھیران

تہٕ ووت ہستکرنا (جابہٕ)۔ ١٦٥٠

پکان پکان سوٚنچ تمۍ: "پٔزۍ یاٚ ٹھۍ یوٚد وےٚ اِندرا تہٕ آسہِ ہےٚ دشمن

بہ گژھہِ یہِ تخت پانٛژن شٔبن دوٚہن منٛز واپس زٟنُن۔" ١٦٥١

اکھ وِلہٕ وِیرِیش (ماجہ ہنٛز) بچہ دانہِ منٛز پھیر دِنہٕ نطفکۍ پاٚ ٹھۍ بے قرار

آسہِ، سہٕ کم تھٕدۍ کار چھُنہٕ کرٕنۍ یژھان؛ مگر تقدیر چھےٚ تس بتھہِ رۄزتھ

دول دِوان (ازنتہٕ یٔتہٕ من) کرمن ہند شاہ چھُ (نپکس بچہ دانہِ منٛز نیر فنۍ

تھف کران)۔ ١٦٥٢

سہٕ پیار بود رنگوا تا (دُکلی گنرس) منٛز بہٕ زاینتھ زِتھند مُلازِم ناگیشورا

واتہِ باسہٕ زادِ سفر ہیتھ یُس تہنٛز د ماجو سوٚزمت آسہِ ہا۔ ١٦٥٣

یمیلہِ تمۍ (خادم) ہندِ داتیچ آواز بوٗز، سہٕ اوس تیتھہ اُکس

منٛدرچہِ وٲران کرِمنٛز بہتھ۔ یِہندٕ سہٕ نمبر دراو، ہٕمی گوٚرنس کٔنہِ پسٕ دپیش ورٲے اکھ وار۔

۱۶۵۴

أمی شہزادَن، یُس کھشتری ہِندی فرض پالنس منٛز رُت اوس، یہِ کینٛژھاہ تِمہٕ وِزِ کوٚر ریٚیلہٕ یہِ نمک حرامی وُژھ گٔیہ ننہٕ کُش اکھاہ کرِلہٕ تعریف۔

۱۶۵۵

اَتھ لڑایہِ منٛز سہ کلاآدی تِہٕمی وارکرن وٲلی محض أکِس ہہٕ سِنٛز چالہٕ تہٕ (ایٚیلہٕ سہٕ) مالِش دوا بدلہٕ خو، تہٕ مہراز گژھتھ ییوٚ تِہٕمی دیٚت أکِس جوانمردٕ سٕنٛز سیتہِ جلاوٕ ہیو۔

۱۶۵۶

تتیتھ ییو تِمی سندامتر بوے پدماتہٕ تِہند ٹوٹھ (ملازِم) کھیلاتہٕ یِموٕ اَنہٕ لڑایہِ منٛز حدٕ روٚس ہیکھ ہاو۔

۱۶۵۷

اَسالادراو راتس بیٹھ (رانی) سوٗریامتی ہِندِس مٔٹھس گٔن، تہٕ تِہند بوتے تہٕ آو لڑایہِ سیتی رٕ ہندٕ ژھیٚنتھ لو توٹا بیٹھٕ پھیرتھ۔

۱۶۵۸

ییٚلہٕ دوٚ یو (بایوٚ) بوٗزِ بھوجا اوس مارنہٕ آمُت تہٕ صرف ہرش اوس (اوولی) بچومُت تِہند بودِ لو منٛز زٕن اوس اکھ کوٚنڈ بلہٕ گومُت تہٕ اَپٕرِم اکھ ڈٕندرِ یارِ آسِس پیٚتھ گٔن روز مرٕ۔

۱۶۵۹

یوٚت کرِتھ تہٕ ییٚلہِ تِمن جلاوطنی مشاٰمرٕتہٕ شاہی خزانہٕ میوٚ لُمُت اوس تِمن اوس (توتہٕ) باسان زِ زیوٗ ہُمُت تخت اوس وٕنہٕ تِمن زینہٕ نے۔

۱۶۶۰

صُبحس منٛز روٗد گوسانی، یُس مکتا ہن کیپاری تام ژھانڈتھ آو نمٕت اوس رازس پادن بیٹھ یِنہٕ ہُجرٕک قلف۔

۱۶۶۱

ہہِسو سِتی بُرِتھ أتھی حُجرس منٛز یتھ بِہن جایہِ گاسہٕ وتھر آوِتھ اوس

ژاو راژ ییٚلہِ مکناہن (اَتھ) چھِر کاو کوٗرمت اوس۔
1662

راژ ییٚمی سُندر کلاہ بوٗزِن راژن ہنٛدِ خاطرٕ تہٕ عزت افزأیی
اُس، ووت بانبر تھ اَکس بیٚنچھس تام تھنی کرنس ییٚتھ۔
1663

سہ گوٚو تٔہنٛدِس کلامس تہٕ کھبنہٕ کِس اندازس منٛز سہ وُچھان پہٕ تہٕ کھرٕ ون
پھوہر بار، یُس اَکس بیٚنچھس شوبہٕ ہاو چھتھ آزرد۔
1664

پریاگاہن دیٚت اَمس بیٚنچھس پنٕن اَندریُم پلو گنٛنہٕ خاطر
تہٕ سوزِن سہ وانس ییٚتھ کھین ہیٚنہٕ باپتھ۔
1665

اَمی شکس لر گوسأنی یُس نٔنیو پأٹھی پھوہر زبوٗ تہٕ ترووتھ لفظ
ونان اوس تہٕ ییٚمی (راژس) دِلس منٛز راز فاش کرنک خوف وو تلوو
واتہٕ نوو راژس تیوٚت آزار بوٚت اکھ دُشمن واتہٕ ناوِہا۔
1666

دِگرس باگی آلی اَمی بدذات گوسأنی پٔنٕنی زنہٕ بوٗزِتھ تہٕ یُس کلس ییٚتھ
ترٕن کھین ہیٚتھ بانن ہنٛد اکھ پھوٚت اوس۔
1667

ییٚلہِ راژن وُچھ زِ سہ پیٚرز نوو گوڑ (مکتا) نوکرن تہٕ گوسأنی، تہٕ ووٚنی
داہِ) زنانہٕ تہٕ تمی نیٚراو زندٕ پچنچ براتھ۔
1668

مَن وو کھہٕ بناوِتھ (اکہِ خیالہٕ) تبکہٕ ییٚتھ لوگ تمی (تھت) غذا ہس یُس
پریاگاہن اتہٕ نوو (مخفی) تٔہنٛدِ تسلی باپتھ اَتھے پوٚت مگر کیٚھون نہٕ۔ 1669
صحنس منٛز وودنہٕ روٗزِتھ پیٚرژھ ہیٚتہٕ پریاگاہن اَمِس گوسانِ
زِ (نیٚبر) کوسہٕ خبر اَمس (دگنہٕ کران) تہٕ تمہٕ وُنی بنہٕ پھوہرِ زیوٗ
نورِ بھوجا سندِ موٗرتح شیٚچھ نٔنیو پأٹھی۔
1670

یوٚدوٕے پٔرِ یا گاہن ووٚن تٔس زِ یہ آس اَیز شیٚنیٚچھ، تو نہٕ پٔز زٕنو و
رازِن امہِ افواہک پٔز زِ تمہِ بدنصیبی ہنٛز نِشانہٕ سپٕد یُس تٔمۍ پانس
تنہِ بیٚیہ لوٚب۔

١٦٧١

بدقسمتی منٛز بوٚڑتھ (غرق گٔژھتھ) بیٚیوٚ تٔس شہ بناوٕتھ بتھہِ یُس
اَکس بار خواہ دُشمن سِنٛز زیوٚ بیٚیہ نہٕ کھسہِ ما ہٕز۔

١٦٧٢

پننس نیٚچوٚس بیٚیہ دہ کھس منٛز ہبنہ یِتھہ سوٚ یُخ اُمی زِ تہٕندِ س
باوتس منٛز تٔس بیٚیہ پابندی ہنٛز بریڈِ نزاونچہ حکمت عملی سپٕد
آسہ اُمی پانے تٔس زادو ہبہ بیٚیہ بدنصیبی سالہٕ اَنۍ ہٕز۔

١٦٧٣

سپٕڑاہ مایہ نہٕ اماہٕ موٚ جواب باسیوٚ تٔس زِ (تٔہند نیٚچوٚ) یُس لڑا یہ منٛز
تمہِ طور بیٚتھر پیوٚمت اوس یُس یاہٕ بطلن ہندس رٔنکس اَلایق چُھہ، اوس
کوٚچہ منٛز شراہ ہیو، مارہٕ نہٕ آمُت۔

١٦٧٤

اَتھہ ورقاَری منٛز اوٚن تٔمۍ (شُری وآنسہِ منٛز) پننِ نیٚچوٚ تصوٗرس
منٛز پیٚمس نرٕن زنگن موٚختہ لرِ (جُرتھ) آسہ (نہٕ) یاوِ نہٕ سپٕدِ وہرآوِ تھ
وَچھس بیٚیہ اوسُس لر نزآوِتھ۔ (اَتھو بےحالی منٛز) دِژن (تٔس)
آہی۔

١٦٧٥

تٔمس باسے یہ بیٚیمہ خیالہٕ پننہِ بے عزتی: "شہ جوان یُس نزاوٚن
گوٚ رٔتھ، چھہ مارہٕ نہٕ آمُت، مگر یہ چھس پڑتھ پننہِ زندگی یِتھو ناشایان
طریقو زیٚھراوان۔

١٦٧٦

پننِس نیٚچوٚس بیٚیہ یِتھہ پاٹھو مانم کرِتھ نہٕ ناقابلِ بیان دگہ سپٕد

ڈٖلہٕ گٔنِہ دِوان گُرڑ تِمہٕ اُمِس گوسائیں سٕندِس گرس منٛز وۄیم راتھ تہٕ - ١٦٧٧

پرِیاگ کاہن دوٗن پتِس بھگوان مٕٹھاکُن گژھنہٕ باپتھ سگر دوکھس منٛز
سوچُنک طاقت راوٕرِتھ ہاٚدٕ تِمو وۄتلہٕ (یہ قدم تُلنچ) یژھ تام - ١٦٧٨

امہٕ پتہٕ پوٚس راتھ آیہ، تمہ بوٚد پٔنٛن دوکھ لوٗن ہنٛز پوٚ گوبُو بِھیر پوٚس تی
زیم زوٗنہٕ ہِند نِمھ تُبھ بپٔٹھ بشکلِ اوّش وٕتھ، تہٕ بٔبیٖہ وٕ زلنٛن اُشنٛن ہِنٛزو
ووٕونہو باکوسیتی - ١٦٧٩

بو چھ تہٕ تریشہٕ ستی پیٛنس مٲلکس برٕ گژھتھ وُچھتھ ووٗن صُبحٕ یے
پرِیاگاہن گوسائنس کھٕن اَنٕنہٕ باپتھ - ١٦٨٠

گوسائیں دراو تہٕ ژیٚری واپس یِتھ بیٚیلہٕ اندر ژاو . . . . تِمہٕ
تھاوٕ دی تِمن برونٛٹھ کِنہٕ زبانہٕ پِمن منٛز ژٕ وکرس منٛز ژٕنِتھ کھٕن اوس - ١٦٨١

بیٚیلہٕ گوسائیں تِمن وۄن زِ تِمہٕ آسی یِم (بابہٕ) اٚکِس گرکس خانٛدارٕ سٕندِ
ہٕوٗن کہ بھوج منٛز آنِہ متی، پرِیاگاہن ترووو شہٕ تہٕ ووٗنُن :- ١٦٨٢

"وِچھوراز! اکا تیاہ خوش چھہ لوکہ بیٚیلہٕ تِمن پٔنٛن مٲلک روومُت چھُہ۔"
تِمہٕ دیتُنس اَسہٕ وٕنہٕ ہو بجہٕ جواب : "کیاز چھکھ ژٕ تِژھ کتھہٕ کران زن ژٕ
چھکھ کم فہم -" ١٦٨٣

یُس کانٛہ شاہ گوتہٕ سہٕ گوٚو نہندِ دادِ ستی چھُنہٕ بٔبیٖہ کانٛسہٕ دود لاران-
پرہٕ ہتھ کانٛہ چھُ صرف پیٛنس پٕژرس پتہٕ رود زان - کانٛہہ چھُنہٕ پانس رٕژس
بٔبیٖہ کانٛسہٕ ہِندس مصیبتس پیٛٹھ افسوس کھیوان -" ١٦٨٤

"بیٚیلہٕ دُنیا ہیٚچ گٔنی اَچھ، آفتاب، عالم نِمبس گژھان چھُ، سورُے

دُنیاہ چھُ آرامہ سان ہیٚنہٕ ہیٚن گرٛن منٛز محوِ خواب آسان۔ وونی کُس بیاکھ ہیٚکہِ سوٚنچتھ: "یہِ سوٗرٕے کیٛتھہٕ ہیٚکہِ مےٚ بیترٕ تہٕ اَتی روٗزتھ ؟"

١٦٨٥

"نیٚشتہٕ پوٚختہٕ آسٕ یتھ کُن مےٚ ہیٚنہٕ نِس نیٚچوِس ہیٚنٛڈ مایہ ٹھرٕ پٔرژھ زِ وونٛ ییٚلہِ تےٚ تُمۍ سُند مرٛن کُنَن گومُت چھُ، مےٚ وو تلہِ نہٕ دُ بارہِ کانٛسہِ ذی رُوح سِندِ خاطرٕ یژھ ہش مامے۔"

١٦٨٦

"اگر یہِ بوٗزتھ تہٕ زِمیوٗن نیٚچوٗ، یُس میانہٕ زُوٗک زوٗاوس، چھُ مُودمُت روز یہِ ییٚنتھ زنتہٕ سوٗرٕے کیٚنہہ چھُ ٹھیک تیٚلہِ کیٛتھہٕ ہیٚکہِ بییٚہ کانٛسہِ (بے پرواے روزِنَس) ہیٚنٛڈ راہ لدِنہٕ۔"

١٦٨٧

ییٚلہِ امہِ بیترٕ راژٕن کانٛہہ کتھ کرٕ نہٕ، بریا گاہن دِتی گوساَنِس تم زٕ بانہٕ واپَس تہٕ ژوٗرِ پاٹھۍ وٚننس (شوٚیہٕ وُن) کھین انُن۔

١٦٨٨

تُمۍ دوٚپنَس: "راتہٕ کہٕ خرچہ بیترٕ چھُ مےٚ نَش کمے پونٛسہٕ رٕدی ہتی۔ تو تہٕ کرٕ یہِ کوٗشِش۔" اَدٕ دراوسہٕ زنتہٕ دوکھ ہوٚت۔

١٦٨٩

ژھوچہِ نظرِ والین ہندِ خاطرٕ چھنا کُنہٕ شیٚچھ وچھسے منٛز ژھرا دِنی (تیٛتھ مشکلاہ) یتھ کمزورَن ہندِ خاطرٕ نہٕ گلہٕ وُن سیماب شرٕ پراوُن چھُ۔

١٦٩٠

اَکِس برہمن ساہٕ سُند آشناو منورا تھاہن بوٗزی یہِ کتھ گوساَنِس نشہٕ یمِس تس یار اوس۔

١٦٩١

تُمۍ ووٚن جدال گوساَنِس: "راژٕ اُسالا سُند آشناو تُمِس پیشرا دِتھ میلہِ آسہِ دولت۔" تہٕ یتھہٕ پاٹھۍ واتہٕ نوٗوُن سہٕ غدار بنَنس ہیٚنٛڈ۔

١٦٩٢

یہِ بییٚیہِ مانُن زِ سہٕ آسہِ ہا کانٛسہِ دِ یہِ لایق بدذات داسی زاژت ہا تکیارٕ

رٕتۍ تہٕ بچھ کارٕ چھ تِتھے نِسبہٕ منٛز میراث آسان۔

۱۶۹۳

یِمن دۄن نِش بۄز اِیلا راجاہن پزٕر تہٕ شہٕ گوٚو یِہ کتھ اُسالاہس تام واتہٕ ناوِتھ یِیتمِ تَس اَتھ معاملس منٛز پایَے قدم تُلنک حُکم دیُت۔

۱۶۹۴

یۄز بسترِ (اُلکھ) چھِ وَنان یِہ اوس سُھوٹا بھشکا کایَستھ یِیتمِ گوسانٛین تہٕ برہمنن اِیلا راجاہس نِش گرٕزُھنک ہس دیُت۔

۱۶۹۵

اگر یِہ بیان تِمہِ وِزِ (الاجمٕز) اکھ ہانٛزٕ ھ آسہِ ییٚلہِ افواہن ہُند بازرسہٕ ٹھاہ گرم اوس، (تیٚلہِ گَسہِ یِہ شروع نِکیا زشہٕ) بدمعاش مُلازِم (سُھوٹا بھٹکا) اوس غدآری کرنس منٛز مانٕنہٕ آمُت۔

۱۶۹۶

اُتھ کارس شوٗبہِ ہالی سزا: آٲکِس . . . . پیٹھ کھالنہٕ یِتھ تہٕ رٕنٛگہٕ رٕنٛگہٕ بےعِزتی ژٲلِتھ سوٗدشہٕ جیلس منٛز۔

۱۶۹۷

بوٚچھہِ ہنٛزِ دگہِ تہٕ پرِیاگاسنٛز دَن وَنہٕ سیتی گوھرش دیو (غذا) کھینس پیٹھ آمادٕ، یوٚدوَے نیٚبچھٕرۍ سنٛز دگ تَس (منٛس منٛز) تازٕ اٲس۔

۱۶۹۸

یِہ سوٗچھتھ زِ گوسانٛی آسہِ ہا کھین ہیتھ ووتمٕرٕت، تِراوٕ تِمہِ اَکہِ دارِکنٛز لِٹہِ لِٹہِ نظراہ، یِتھ پاٹھۍ اکھ لوٗکھ جاناوار چھُ۔ (آنپہٕ خاطرٕ) پتَھنِ آلہِ منٛز (نبر گُن وِچھان)۔

۱۶۹۹

تِمو وُچھ فوجی حُجرس کلھم پاٹھۍ گیبرٕنٕ راوِتھ تہٕ بۄزن صحنچہٕ بَرنہٕ ہنٛز ہانٛکل یِلہٕ گرٕزھنک ٹھس۔

۱۸۰۰

اَدٕ توٚر تَس فِکرِ زِ تَس اوس دھوکہٕ کرنہٕ آمُت تہٕ وُچھن شہٕ بدمعاش گوسانٛی فوجَن سیتی ییٚلہِ تِمو صحنہٕ منٛز مُکتاہس نِبرٕ نیرنہٕ خاطرٕ

آلودیت۔

۱۷۰۱

تمۍ دیٖت مکتاہس نیرنہٕ، دروازس منز آوِن پٹھ تہٕ کٕنہٕ خوفہٕ وراۓ
ژٕٹن (سو) لوکٹ شُر اکھ اُنگس منز یوسہٕ تس سیتۍ اٚس۔

۱۷۰۲

زرہ بکتر لاگِتھ اکھ وحشی ییمِس بروٚنہ پکنہٕ خاطرٕ دِلاسہٕ دِنہٕ یوان
اوس، کھوٚت بیتہٕ تٔمۍ تلوار ہیتھ اَمِس کُن۔

۱۷۰۳

یوٚدوے ژٕرچہٕ تنگ جایہِ منز نژرنس پھیرِنس گٔیہٕ تس وِقت پوٚز (توتہٕ)
پوونہٕ ہنز ورزِشہِ منز دوستہٕ رازَن یہِ نفر پھٕٹر مگر رٕحیم نظر کٕرِتھ موٚزن
نہٕ کینہہٕ۔

۱۷۰۴

ہو کھہٕ تاوٕ سیتۍ بکہٕ ییتھ ووٚن تٔمۍ امہٕ وزِتہٕ: "یہِ جلال یُس ہٕشرِس پیٹھ
چھُ، مارنہٕ سیتۍ وانتہٕ تہٕ منتے کانہہ فاۓدٕ۔"

۱۷۰۵

اکھ فوجی یُس پیش تِلنہٕ بون وسان اوس تہٕ بیا کھ یُس کھسان اوس
پیٚیہِ (دوشوَے) ہاٚبتہٕ سیتۍ وٕسی ییٚیلہِ تموشہٕ اَنگس منز ہتھیار ہیتھ
وُچھ۔

۱۷۰۶

اُکس ژٕہس آوشہٕ مقابلہٕ کرنچہٕ نژرایہِ منز تہٕ لورِ ہندی پاٹھو تٔمِس
فوجی سندِس کمرس پیٹھ (اِستادٕ) وُچھتھ یُس گوڈنیتھ ژامت اوس، یتھہٕ
پاٹھو چامٕندا (رٕد) ژٕروہس پیٹھ رٕد۔

۱۷۰۷

راٗزِ سندِس آخری وقتس منز لڑاۓ بنیاپہٕ نہٕ (بوٚہرٕورِن) ہنز گرٕ زِ سیتۍ
شاندار، نہٕ ڈوٗلجن ہندِ ڈنہٕ سیتۍ، تہٕ نہٕ ہتھیارن ہنزِ ہاٚبت ناک ٹاسہٕ
رارَ یہٕ سیتۍ۔

۱۷۰۸

اُتھ برعکس ژایہ ہتھیار بند ڈامر شورٕ روٗستے ججٕرس سنز، یتھ پاٹھی
بیار چھے تس گگرس اندی آندی روزان یُس اکس بانس منز (ہہنہٕ آمت)
آسہ :-
۱۸۰۹

بیٚیہ اکٕ فوجین یُس پشہٕ کنہ وٕ وٚتھمت اوس، کوٚر پر باگ کاہس پھیکس
تہٕ کلس ڈب والنہٕ پتہٕ رازس پیٹھ وار۔
۱۸۱۰

رازٕ سُند ہتھیار پانس نشہٕ دوٗر ژٹھ کرٕ تمی فوجین بَل بَل دہ یہ لٹہٕ
چھرِ سیتی تس سینس وار۔
۱۸۱۱

"ہے ہیتشورا" دہ یہ لنہٕ ڈنہہ پیوو سہ مُرتھ پتھر، (خاص) تمہ کلکی پاٹھی
یتھ موٗلس ٹکھ دِنہٕ آمت آسہ۔
۱۸۱۲

رازٕ آسہ تہٕ وُچھ تمی سہ مرن یُس تمس ژوٗرس شوٗبہ بایس تہٕ لان ژلان
کمنہٕ (اُلکہٕ) گرس منز ژامت آسہ۔
۱۸۱۳

یتھ زمانس چھینہٕ کانہہ رازٕ اُمس ہیو زوراور وُچھنہٕ آمت۔ نہٕ چھہ کانہہ
(رازس) یتھ شر مناک سنسکار کرنہٕ آمت۔
۱۸۱۴

جنگس سیتی دِلی یوٗمت گرٕ اُمس عالی ظرف (رازٕ) سنز شان تہٕ تتھ سیتی
پوشن وٲلی سوکھ نابوٗد۔
۱۸۱۵

یا ما آسہ ہا تمی سُند کُن خطاب تعصب راے قایم نہٕ کرٕ، بیٚیہ رتم
ساریے غلطی یِمو سہ کلہم پاٹھی برباد کوٚر (ہیکہن) تھنٕدرن وزیرن
ہنز آسہٕ۔
۱۸۱۶

تھنٕز وٲنس اُس دوے تاجی درِی تہٕ اُٹھ رہتھ، ییلہِ سہ سَن (لوکیکا

ژورساس اکھ ہتھ) ست ستتھ (مُطابق ۱۰۱۱ئ) منز بدھرا پداکہ زوٗنہ
پچھکہ پنٛژمہ دوہہ مارنہٕ آو۔

1617

راژ پنٛنز زہنہٕ راشہ یوسہ تہنٛدِ نسلک نابوٗد گژھن یژھان اٲس،
لوگ سہ دوٕیمس دریوٗدھن سنٛدی پأٹھی پنٛنۍ عیال سوکلاوُن کُن۔

1618

سہ اوس سرطان راشہ منز زامُت (تہٕ تہنٛدِ زہنہٕ وِزِ آسی سیار جیوتش
کین یمن گرن منز ؛ مریخ تہٕ زحل پنٛنِس منز، مُشتری تہٕ عطارد ژٔیمِس
منز زہرہ شتمِس منز تہٕ زوٗن ڈہمِس منز۔

1619

(پھل وزاوتی یہ پیٛٹھ کنہ بیان سپد) تکیاز سِمہتا ہکی بارٕ لیکھن والی
چھ ووٚمت زِ کورو سنٛدی اولاد تہٕ بیٛنٛتر تہنٛد زہنہٕ وِزِ زوٗن ، زہر
تہٕ فلٹہٕ سیار (بالترتیب) ڈہمِس شتمِس تہٕ پنٛژمِس گرس منز آسی
آسن پنٛنۍ عیال نابوٗد کرن والی۔

1620

یمہ مُلکی ساری لوٗکھ آسی تِتھ یمو پنٛنہٕ پنٛس ماکس کلہٕ ژوٹ تہٕ پکہ
نوٗکھ تمہ آیہ زنتہٕ یہ اوس اکس ڈاکو سنٛد پنٛنٕ نِس حریف (ڈاکو ہُسا)
برونٛہہ کنہ۔

1621

یمٕلہ راژ سنٛد کلہٕ تنہٕ نشہ جُدا کرنہٕ آو۔ زمینس گیہ پنٛنۍ سوٚدر ہیتھ
دِنَن تہٕ اسمان یوٚدوٕے تنھ اڈ برا وس ہہ گوگوٗب باران ترا آوِتھ۔

1622

تمہ ناروا سلوکہ خاطرٕ بُس لوکو تہنٛدِس کلس ستو گوٚر یمٕلہ یہ لورِ پیٛٹھ تلنہٕ
آو، یمٕلہ تمن پوٚشتس زیچھ نباہی وسترا ونہ، زنتہ نم کنہ شاپ دِنہٕ سیتی
(زرایہ)۔

1623

اڈ زاو یتھ مُلکس منٛز راز٘س کلہٕ ژٹنُک نوٚو (رِہواج) یتھ پاٹھو (ہرشس
پتہٕ حکوٗمتس منٛز) دِوتاہن ہنٛز موٗرتہٕ پھٹراونہٕ (راٛئیج گوٚو) ١٧٢٤

راژ اُسالاہن وُچھنہٕ رِتھو جذباتو کنہٕ اتھ کلس کٔن ییلہ یہ (نس نِش)
نیوٗکھ، بلکہ کیتِس کالس اوٚش ہارنہٕ پتہٕ دِتُن یہ زالنُک حکم۔ ١٧٢٥

واحسرتا! یتھِس بارٕ راژ پنٛدِس شوٗس آسیہ نہٕ اُسالاپنٛدِ حکمہ روٚس
دہہ سنسکارٕے کرنہٕ آمت، زنتہٕ (یہ اوس) اُکس ڈاکوٗ سٕند۔ ١٧٢٦

مُلازٕمن ہنٛز ژھیپہِ دینہٕ تہٕ عیال نہٕ آسنہٕ موٗجوٗب آوسہ پتہٕ اُکس گوٗر کا
ناوٕکہ زِ نٕو آلٕ سٕندی ڈسی کانٛسہٕ مُفلِس سٕندی پاٹھی ننٛگے زالنہٕ۔ ١٧٢٧

ہرشس سنٛز یہ کتھاہ چھےٚ بے شک زیٹھ تہٕ حاٚران کرٕنی۔ اکہِ قِسمُک رامائن یا
مہابھارت ہیوٗ۔ ١٧٢٨

خوش بختی چھےٚ تقدیر کہ اڈبر منٛز نمیرونی وزملہ تہٕ غار معمولی بجرس چھ
اکھ پشیمان کروٗن اند آسان۔ یہ اُکھ کٔن تراوِتھ چھُنہٕ خیالی بجرک تادتمن (لوکن)
ژھو کانِ پہنٛدی روٗح خیالِ خامکی شکار چھ بنان۔ ١٧٢٩

یوٚد وٕے حرم سراہس منٛز اُس لٔس زنانن ہنٛز اکھ پنگتھ، تِمو منٛز کانٛسہ
اکہِ تہٕ تراوُ نہٕ تس باکھ۔ تیتھو مُلازٕمو منٛز دراونہٕ اکھاہ تس پتہٕ مرنہٕ یا
(ساد ٹھنٛتھ) کنہٕ پوٚتر جایہ بیہنہٕ، لوکن منٛز پہنٛدی دِل پیٹھ نین آرامن
ستہٕ آٚری چھ، مائے مجبیٚتھ یتھ ژھ ونژھے لبِتھ تہٕ چھنہٕ، واحسرتا، (اِنسانن
ہنٛد) دِل ڈنباہ تراوِتھ پننی کلہم خوشی جنگلس منٛز (گرٕ کرٕتھ) ژھارن۔ ١٧٣٠
اکھ فردوس بلاشک گوڈٕ بیٹھ آخرس نام شنہٕ چھ، چھ اچانک اُکس

ژٕہِس (مأنٛز توٚوقفس) خوٗشی ہندس حالس منٛز روزان ںٕہ دُبارٕ دوٚکس منٛز واپس
یوان تِمٕس اداکارس ہیٚویس نٕہ کھور چھ ںٕہ ںٕہ کلہٕ۔ یَتھ ماعدی سمسارس نِشہ
پردَس پَتھ کُن کوٚت چھُہ شہٕ گرٕ ماں، اَسہٕ چھےنٕہ خبر۔ ۱۷۳۱

سَتوانا سِنٛزِ پٕٹہٕ منٛز رٔزِتھے ترٔاوٗ شاہانہٕ بخت ییٚنہِ جاے اُدھیا راجا سِنٛدِ خاندانہٕ
منٛز نٕہ گوٚڈ کانتی راجا سُند گرٕ۔ یِتھٕ پاٹھی ڈٕہلی گاش ییٚلہٕ دِوتا چھِ تَتھ دکہٕ زدکران، چھُ ہمالہٕ
کِس تٔمن تاریٚن نزٔاوِتھ میٖرد پربت چھِن آفاقی ڈکٕرن کُن تیران۔ ۱۷۳۲

RAJATARANGINI

KASHMIR TRANSLATION
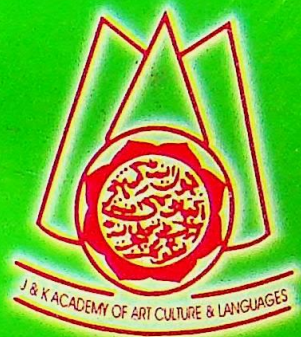
Published By:

JAMMU & KASHMIR ACADEMY
OF ART, CULTURE AND LANGUAGES